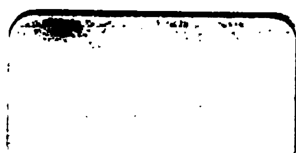

3 3433 08161638 9

ANECDOTA GRAECA

E MSS. BIBLIOTHECIS

VATICANA, ANGELICA, BARBERINIANA
VALLICELLIANA, MEDICEA, VINDOBONENSI

DEPROMPTA

EDIDIT ET INDICES ADDIDIT

P. MATRANGA

BIBLIOTHECAE VATICANAE SCRIPTOR GRAECVS
SVBSTITVTVS.

INSVNT VOLVMINI

IOHANNES TZETZES
HERACLIDES
SCHOLIA VETERA IN HOM.
CHRISTOPHORVS CONTOLEON
NICEPHORVS GREGORAS
LEO ALLATIVS
REGVLAE GRAMM. IN HOM.
THEODORVS PRODROMVS
CONSTANTINVS SICVLVS
LEO PHILOSOPHVS
LEO MAGISTER
ACOLVTHVS GRAMMATICVS
GEORGIVS GRAMMATICVS
CONSTANTINVS RHODIVS
THEODORVS PAPHLAGON
IOHANNES GAZAEVS
HELIAS SYNCELLVS
IGNATIVS GRAMMATICVS
CHRISTOPH. I. A SECRETIS
ARSENIVS ARCHIEPISCOPVS
MANVEL PALAEOLOGVS
IOHANNES CATRARES.

PARS PRIMA

TZETZAE ET HERACLIDIS ALLEGORIAS HOMERICAS
COMPREHENDENS.

ROMAE,
Typis C. A. Bertinelli.
M.DCCC.L.

ANECDOTA GRAECA

Excudebat G. A. Bertinelli - Superiorum venia.

ANECDOTA GRAECA

E MSS. BIBLIOTHECIS

VATICANA, ANGELICA, BARBERINIANA
VALLICELLIANA, MEDICEA, VINDOBONENSI

DEPROMPTA

EDIDIT ET INDICES ADDIDIT

P. MATRANGA

BIBLIOTHECAE VATICANAE SCRIPTOR GRAECVS
SVBSTITVTVS.

INSVNT VOLVMINI

IOHANNES TZETZES
HERACLIDES
SCHOLIA VETERA IN HOM.
CHRISTOPHORVS CONTOLEON
NICEPHORVS GREGORAS
LEO ALLATIVS
REGVLAE GRAMM. IN HOM.
THEODORVS PRODROMVS
CONSTANTINVS SICVLVS
LEO PHILOSOPHVS
LEO MAGISTER
ACOLVTHVS GRAMMATICVS
GEORGIVS GRAMMATICVS
CONSTANTINVS RHODIVS
THEODORVS PAPHLAGON
IOHANNES GAZAEVS
HELIAS SYNCELLVS
IGNATIVS GRAMMATICVS
CHRISTOPH. I. A SECRETIS
ARSENIVS ARCHIEPISCOPVS
MANVEL PALAEOLOGVS
IOHANNES CATRARES.

PARS PRIMA

TZETZAE ET HERACLIDIS ALLEGORIAS HOMERICAS
COMPREHENDENS.

ROMAE,
Typis C. A. Bertinelli.
M.DCCC.L.

SIBYLLAE MERTENS-SCHAAFFHAVSEN

COLONIENSI

PETRVS MATRANGA

GRAECO-SICVLVS

S. P. D.

Tzetzae allegorias homericas, iussu et impensis Irenes Comnenae Imperatricis, ex inlustri Germanorum gente, VII. ferme saeculis ante compositas, te auspice, e Germanorum pariter gente, in lucem prodiisse, est rerum humanarum casus ita fortuitus, ut perraro quid simile evenerit. Tibi itaque dedicantur, quae duplici iure tua sunt; tu namque me generosa liberalitate ad hoc volumen edendum impulisti, et ad mea studia fovenda non ver-

bis adhortata es, sed opere. Neque heic tui animi virtutem, ingenii acumen, in bonis artibus praestantiam, summam in catholica religione observantiam commemoro, quippe haec norunt etiam quotquot te Romae esse desiderant. Hoc unum tuis consolandis ob res domesticas curis dum aptum est, me quotidie magis obstrictum tuae benivolentiae retinent. Vale.

Romae mense Iulio M.DCCC.L.

EDITORIS PRAEFATIO.

Anecdotorum volumini, quod graece in lucem emittitur, brevem praefigere notitiam, nec non aliqua dicere de subsidiis in editione adhibitis, utile visum est consilium. Ne autem emunctae naris homines in crimen mihi vertant voluminis titulum, opportune disseram de quibusdam aliis editis, caussasque addam cur heic denuo imprimenda curaverim.

Iohannes Tzetzes, XII. saeculi grammaticus byzantinus, anecdotorum agmen ducit. Auctor asserit se vixisse annis C. post Michaëlem Psellum (1); de eius decessu non satis compertum est. Ex iambis vero in mortem Manuelis Comneni, quos heic primum edidi (2), constat inter vivos extitisse anno M. C. LXXX.

(1) Chil. XI. hist. 185. v. 719. De eius vita confer Fabricium ed. n. V. XI. p. 229., et Harlesii introd. in hist. litt. graec. T. II. part. I. p. 510. sqq.; suppl. part. II. p. 56. et 355.

(2) Part. II. pag. 619. sqq. Hi iambi vocantur κλιμακωτοί, cuius vocabuli significationem metricam non retulerunt recentiores lexicographi, quamvis definitio τῦ κλιμακωτῦ in Dracone Stratonicensi (ed. G. Hermanni Lipsiae 1812. p. 140. 16.) habeatur. Differt tamen Draconis canon a nomine iambis suis a Tzetza in-

Multa eius scripta eruditorum studio prodierunt, in quibus si vanitatem, et quamdam arrogantiam excipias, virum agnosces immensae eruditionis, et suae aetatis in re litteraria facile principem. Inter ea, quae adhuc in bibliothecis delitescunt, allegorias in primis et metaphrases in Homerum, versibus politicis elucubratas, praelo digna existimavi. Siquidem non minimam sensi utilitatem philologis, et summi vatis cultoribus inde futuram, si quae pauca et speciminis ergo hucusque eruditi excerpserint, ea tandem aliquando omnia ad fidem codicum Vaticanorum typis traderentur.

Fragmenta porro ex Tzetzae allegoriis protulit L. Kusterus in Suidae editione; R. Bentleius in epistola ad Iohannem Millium p. 65. VII. versus tantum, a Fabricio dein in bibl. Graeca (1) recusos, edidit: Thomas Burgesius (2), qui integras allegorias e codicibus Bodleianis se editurum promisit, partes abundantiores vulgavit. Volumen a Burgesio Oxonii 1788. editum, et secundis curis Londini 1820. denuo cusum, Harlesii diligentiam in additamentis ad Fabricium omnino effugit. Emmanuel Millerus tandem, in catalogo codicum graecorum Escor. p. 33. sq. Parisiis 1848. impresso, prooemii allegoriarum principium iuris publici fecit.

dito; nam heic non *simplex versus* qui *a principio usque ad finem auget syllabas*, sed ob aliquod praecedentis iambi verbum, quo initium fit iambo sequenti, κλιμακωτός vocatur. Confer etiam de alia significatione scholia in alleg. huius vol. Part. II. p. 608. 16. sq.

(1) Ed. Harlesii V. I. p. 375.

(2) *Initia Homerica*, sive *excerpta* etc. Oxonii 1788.

Quum nulla fere sit mss. bibliotheca, in qua Tzetzae allegoriarum partes asserventur, Vaticanae quamplurimi codices, ut integrum opus evadat, commodam mihi praestitere utilitatem. Neque operae est pretium omnes recensere, qui variantes solum continent: quare de praestantioribus aliquid dicam.

Inter hos vetustior est bombycinus miscelli generis 904. Quamvis careat principio prooemii, et pauca habeat Odysseae, et non semel hiscat, ex illo tamen carmina quamplurima, librariorum fortasse incuria in aliis codicibus oblita, et quaedam scholia in margine minutis characteribus rubris pene evanitis exarata, deprompsi.

Mentione etiam dignus est cod. bomb. 1369., omnia ferme Tzetzae opera complectens, ex quo exscripsi C.VII. epistolas (1), quae Chiliadum sunt fundamentum, ut ipse fatetur Chil. V. post v. 201., et quarum ope castigatiorem earumdem Chiliadum editionem eruditorum manus tractabunt, non omissa operis integri impressione, qua Lacisii, Lectii, Kiesslingii etc. errores

(1) Quattuor ex his impressit Lacisius in calce Chiliadum p. 267. sq. Basil. 1546., quintam, quae est XXI., Küsterus in notis ad Suidam. Cf. Fabr. ed. n. V. III. p. 753. Nescio tamen quomodo Lacisius hallucinatus sit, vitiose interpretans plurima; hoc sufficiat exemplum - *Sanctissimo metropolitarum patrum* - ita vertit titulum primae epistolae a se editae, quae et XV., τῷ ἱερωτάτῳ Μητροπόλεως (μητροπολιτῶν in marg.) πατρῶν: at hoc vocabulum civitatis est nomen, et *Patrarum* indicat metropoliten. In Chil. IV. post v. 466. argumentum epistolae, quae prosa oratione praeit historiae, veluti versus impressit, etc.

quamplurimi corriguntur (1). Nec heic silentio praetereunda est, quandoquidem occasio sese obfert, peculiaris benivolentia, qua erga me praestat egregius vir Emmanuel Millerus. Is enim mihi in Tzetzeanis studiis intento, epistolarum apographum a me confectum summa humanitate cum codicibus Parisiensibus collatum sponte obtulit, ut eiusmodi variantes meam editionem ornarent. Codex nihilominus mutilus est in fine, quamobrem pars postremae Iliadis rhapsodiae deest: at eius beneficio versus Anchilochi ineditus (2), gemmula pretiosior, in lucem venit (3).

Cod. Vat. Pal. 316. chartaceus, quamvis mendosus, allegorias in XIII. priores Odysseae libros, praeter Iliadis lib. XX. versus 84., unicus continet, cetera omnino desunt. Negligentia enim bibliopegae quaternio-

(1) Non vacat notulam huiusmodi observationibus constipare, et variantes recensere: attamen iuvat unum et alterum exemplum producere. Cod. Vat. hoc modo implet lacunam Chil. IX. v. 664. 5-6. ed. Lac. pag. 175.

Ὦ Τζέτζη ἀῤῥητόρευτε καματηρῷ ἐπάρχῳ,
καὶ πάντων χωροιώτερε τῶν ἐν τῇ Κωνσταντίνυ,
παπάδων ἀμαθέστερε, κλεπτῶν, ἱεροσύλων.

Rursum Chil. VIII. v. 886. sq. ed Lac. pag. 157.

Ἐρωτηθείς δε πρός τινων ποτὲ ὁ Σιμωνίδης
τί πρὸς θεὺς σὺ γράφεις μὲν, πρὸς παῖδας δ' αἶνυς γρά-
(φεις, etc.

(2) Deest in lyr. Graec. ed. a Theod. Bergk, Lipsiae 1843.

(3) Cf. huius vol. p. 216. v. 190.

nes dispersos puto, qui imperitissime Odysseae fragmenta Iliadi praemisit, neglecta notarum registri et paginarum antiqua serie, et quod incongruens est, Arsenii Monembasiae Archiep. epistolam ad Paullum III. P. M., qua eidem scholia vetera in VII. Euripidis tragoedias obtulit, principio codicis adglutinavit.

Hisce subsidiis allegoriis impressis (1), quum eiusmodi sint ut commode legi absque adnotationibus posse videantur, rem non inutilem duxi indices varios adiicere, quo facilius quique studiosus loca opportune invenire queat. Hac mente itaque VI. indices, non absque labore, et patientia, confeci.

Ut, quoad criticen, opus haberetur absolutum, addendus esset index Graecitatis; at ea est non solum in Tzetza, sed in reliquis etiam voluminis auctoribus novorum vocabulorum copia, ut ad huiusmodi studium lexicographos exhortari satis putaverim.

Porro allegoriae Irenae imperatrici, ex *Alamanorum* nobilissimo genere, intitulantur. Antequam a Manuele Comneno anno 1143. in uxorem (2) duceretur, Bertha erat appellata. Eius nuptias Theodorus Prodromus (3)

(1) Criticam editionem secundis curis, quum otium erit, in lucem emittam, adhibito textu cod. 1369., ac diligenter scholia et quae alii codices suppeditant in notis referam, addita latina versione, si fortuna et diligentior typographus me iuverint.

(2) Vide huius vol. Part. II. p. 609. 21. sqq. de hisce nuptiis auctoris praesagium.

(3) Mirum quod ex iisdem nuptiis tumide et truculenter confirmari contendit Prodromus, idest primatum Byzantii supra Romam. Iniuria id sustinent schismatici ob sedem imperii ibi con-

cecinit, et carmen e C. V. Ott. 234. exscriptum heic protuli, cuius notitiam vir Eminentissimus dederat, in litteraria re publica iure merito celeberrimus (1). Fuit eximiae virtutis, et pulchritudinis femina, soror uxoris Conradi imperatoris, filia vero Berengarii comitis Sulzbachensis in Bavaria (2). Eius itaque iussu et hortatu, addita mercede, ut auctor testatur (3), Iliadem allegoriis fuisse adumbratam vulgaris est eruditorum opinio (4).

Re autem vera sub Irenes auspiciis XV. allegoriarum libri prodierunt: namque χρηματοδοτούντων morositate opus ad finem ducere nequivisset, nisi Constantinus Cotertzes (5) poetae cupiditati satisfecisset. De mercede ab imperatricis generositate recepta, haec ipse nos docet: pro singulis allegoriarum quaternionibus, XII. aureos initio accepisse testatur (6); at quaternione prae-

stitutam, at Prodromus hoc ineptum inserit argumentum ad opinionem consolidandam: vir est caput mulieris, atqui sponsa Bertha veteris Romae (idest ritus occidentalis) subdita fit marito novae Romae, patet ergo CP. dominari Romam. Ridiculum! Carmen verumtamen editum fuit quum fama pertulit nuptias constitutas esse inter Iohannem et Conradum imperatores: tum enim Manuel in Isauria morabatur.

(1) T. V. Spic. Rom. p. 896., idem carmen extat in aliis mss. bibliothecis. Cf. huius vol. Part. II. p. 552. sqq.

(2) Cf. Cinn. l. II. n. 4., Nic. l. I. n. 2., Oth. Frisig. l. VII. c. 28., Cang. fam. Aug. Byz. p. 186.

(3) Chil. V. v. 7. 776., IX. 282., XIII. 625.

(4) Fabr. ed. n. V. XI. p. 229. sqq.

(5) Huius vol. p. 125. sq.

(6) Chil. IX. v. 282. sqq.

grandi adhibito, et triplici scriptione cum exarasset quot carmina X. quaterniones caperent, quaestor aulae imperialis, decuplum pro simplici computans, quod etiam meminit in epist. ined. LVII., mercedem primum imminuit, et dein omnino denegavit.

Constantinus Cotertzes ipse fortasse est qui a Cinnamo (1) in magnatum albo recensitur, quique strenue se gessit in bello Persico a Manuele Comneno feliciter confecto. Epistolae LXVIII. et C.II. ad ipsum sunt missae, XII. et quae sequitur ad eius fratrem Theodoritum. Cotertzae igitur impensis, cuius etiam fit mentio in fine indicis Chiliadum (2), IX. postremos Iliadis li-

(1) Hist. l. II. c. V. n. 22. ed. Ven. 1729.

(2) Cotertzae hortatu auctorem emendasse Chiliadum exemplar a librario vitiatum, ex hisce iambis ineditis in calce historiarum scriptis cod. Vat. arguitur.

Σοὶ τῷ Κοτέρτζῃ καὶ φιλοῦντι δεσπότῃ,
νῦν μέχρι τοῦδε τὰς δυσόδμους βορβόρους
τοῦ χοιριοῦντος τοῦδε καὶ κοπρογράφου,
οὕτω χρεὼν καλεῖν γὰρ ἢ καλλιγράφον,
Τζέτζης καθαίρει τεχνικῶν λόγων πτύοις·
ἐπεὶ δὲ μέλλεις ποῖ δραμεῖν τῶν ἐνθάδε,
παλινδρομεῖν τε σὺν Θεῷ πλὴν ἐν τάχει,
εἴ μοι τὸ τέρμα μὴ περανθῇ τοῦ βίου,
τὰ λοιπὰ λοιπὸν ἐξαποξέσω τότε.

Hinc vulgares obiurgationes, quibus Tzetzes acriter urget librarii inscitiam, de quo haec etiam refert in scholio adposito I. epistolae. *Αὕτη ἡμετέρα γραφὴ κατὰ τὸ πρωτότυπον ἐγράφη, ὅπερ τυχαίως καὶ αὐτοσχεδίως γράφων ἐγὼ οὕτως τὴν τάσιν* (al. *τάξιν*)

bros allegoriis et metaphrasi Tzetzam ornasse nunc primum deprehenditur; tum etiam longe post mortem Irenes, ut instantiis amicorum cederet, allegorias in

ἀτάκτως καὶ πεφυρμένως ἐποιησάμην· τοῖς δὲ λοιποῖς μεταγράφουσιν εἶπον καὶ συνέθεντο (al. λέγω καὶ συνθέσθαι) καθεξῆς ἀδιασπάστως τὰς πάσας ἐπιστολάς, καὶ ἑξῆς πάλιν συνηνωμένως τὸν τῇδε κείμενον τῶν βραχειῶν ἱστοριῶν βραχύτατον πίνακα, καὶ τὸν τῶν λοιπῶν ἱστοριῶν μέγιστον πίνακα· χοιροδίου δὲ υἱῷ ἐμπιστεύσας τὴν παροῦσαν μεταγραφήν, καὶ δοὺς καὶ μισθὸν τούτῳ καλλιγράφου λόγου ἀξίου, καὶ εἰπὼν οὕτω μεταγράψαι καὶ αὐτόν, ὡς χοῖρον ὄντως οὐχ εὗρον καταπειθῆ, ἀλλὰ πολλαχῶς κοπρώσαντα τὸ βιβλίον.

Πρόσχες τὸ λοιπὸν πᾶς θέλων μεταγράφειν,
κἂν τῷδε γράψῃς, οὐ κακῶς γράψεις πάλιν.

In eadem epistola I. sunt sequentes versus e quadam tragoedia Dionysii Syracusarum tyranni deprompti, quorum primus allegatur in Chil. V. hist. 23.

Αὐτοῖς γὰρ ἐμπαίζουσιν οἱ μωροὶ βροτῶν·
ἀνέξομαι γὰρ εὖ ἴσθι, οὐδαμῶς τοιαῦτα ἀκούειν *),
οὐ γὰρ ἐμὸς πέφυκε ταρβήσων νόος,
οὐδ' ἀχαριτόγλωττος εἰμὶ πρὸς λόγους,
ἀλλ' οἶδα νωμᾶν εὐφυῶς τὴν ἀσπίδα,
οἶδα κραδαίνειν δεξιῶς ἄγαν δόρυ·
ἐλῶ τὸν ἵππον, οὐ πέφρικα τὸν κτύπον,
τὴν συστάδην γέγηθα τῶν ἄλλων πλέον,
καὶ τόξα τείνων, οὐ πταίομαι τὰς μάχας.

Insunt praeterea codici Vat. in Chil. nova scholia, longiuscula, vel emendatiora editis a cl. Cramero in T. III. Anecd. Oxon.

*) Sic cc., at metri gratia fortasse corrigendum - ἀνέξομ' εὖ ἴσθ' οὐδαμῶς ταῦτ' ἀκούειν.

Odysseam composuisse ipse asserit, at pecunia aliunde collata (1). Quum vero Irenes anno 1158. decessisset, hinc aetatem, qua Tzetzes opus utrumque confecit, opinari licet.

Summaria allegoriarum heic aliquis desiderasset, ut curiositatem compendiarie expleret; at ego nil magis cupio, quam Tzetzam, qui graecis litteris callent, perlegant; nam non levem et vanitosum grammaticum appellare dehinc audebunt, sed hominem omni genere do-

1836. a pag. 350. ad 375. Sic ex. g. cod. Vat. habet principium postremi versus epigrammatis Hadriani imper. (schol. in Chil. II. hist. 34.), *Φαρσαλίη κεῖται χερσίν*, pro edito *Φαρσά(λυς)*: et nota diversam lectionem in Anth. l. IX. 387. Scholion in Chil. IV. hist. 122. v. 94., quod Cramerus refert p. 357., in principio haec continet quae ibidem desunt. *Θήλεια λέων, γένειον ὐκ ἔχει· ὡς ὐδὲ θήλεια ἔλαφος καὶ ὄϊς, καὶ χοῖρος· ἔλαφος μὲν καὶ ὄϊς κέρατα, εἰ μή πυ τέρας ἐςὶν, ὡς ἡ τῆς Ταϋγέτης χρυσόκερως ἔλαφος· θήλειαι δὲ πάλιν χοῖροι καὶ ἐλέφαντες ὀδόντας χαυλοδόντας οὐκ ἔχουσιν.* Allegatur deim Amyntiani auctoritas, et sequentia Cramero consonant. Integrum scholion sicuti prostat in Tzetza, olim legi etiam in cod. Vat. 1144. Saepe versus quasi prosa oratione ibidem sunt impressa, cf. p. 371., 374. etc., ubi deest versus initium - *Κόρβας υἱέ*: p. 373. desunt etiam haec - *Κόρβας υἱὲ, τράγυ υἱὲ, ὅλος αὐτοβόρβορος ὤν, καὶ κοπρία, καί.* Ibidem: *Ἴδετε τῦ κερατὰ τὸν υἱὸν πῶς κατέλειψε τὸ πῶς* etc. Contumeliosum effatum *ὦ κῶλε χοίρυ*, mendose legitur ib. p. 375, *ὦ καὶ λεχοίρυ*. Quin etiam, ne singula repetam, plurima vulgaria dicteria sunt corrupta.

(1) Huius vol. p. 224. sq. Ibid. v. 10. sq. imperatricem miro adfectu laudat, quam mortuam iam esse ex iisdem versibus patet.

ctrinarum cluentem agnoscent (1). Plurima enim insunt optimae frugis argumenta, quae apta sunt ad mythos explicandos, quaeque ad physicen, cosmogoniam, astrologiam, geographiam, historiam (2), bibliographiam (3), et bellicam artem (4) inlustrandam pertinent. Adde quod saepe in Homeri texto et scholiastis corrigendis immoratur (5).

Nihilominus si quis est, qui me reprehendat oleum et operam perdidisse *in nugis Tzetzeanis edendis*, is ante omnia perpendat cl. Presselium nuper e codicibus Parisiensibus allegorias exscripsisse typis tradendas; dein legat Tzetzae opera, in primis scholia edita et inedita; noscat tandem doctos Germaniae viros, qui Tzetzae suas curas impendere minime dedignati sunt. Sat erit recentiores cl. Imm. Bekkerum nominare, qui Antehomerica etc. Berolini 1816. recusit, et God. Hermannum, qui *exegesin in Homeri Iliadem* primum Lipsiae edidit 1812. Verumtamen improprie huiusmodi titulus libello indicitur, quum exegesis re ipsa non sit in Iliadem, sed ad 102. versum I. rhapsodiae

(1) Iambis chronicon composuisse e v. 657 sq. alleg. Il. l. XVIII. huius vol. p. 166. constat.

(2) Cf. huius vol. pag. 8. Prooem. v. 216-224., ubi anachronismus demonstratur de iudicio Paridis in nuptiis Pelei, quod Barnesius notavit in Hom. ed. Cantabr. 1711.

(3) Cf. IV. Odyss. p. 248., et X. p. 281., ubi multa ad Harpocrationis partes adhuc ineditas cuiusdam cod. Vat. referuntur, immo ad verbum transcribuntur.

(4) Cf. p. 66. v. 15-8., ubi XIV. mechanographos nominat.

(5) Huius vol. p. 95. v. 19. sq. etc., et Part. II. p. 708. etc.

tantum pertingat. Si vacat, legatur, quaeso, cl. Hermanni praefatio, praesertim pagina VI.

Nescio quo casu in scholiis ad allegorias praetermiserim notulam marginalem cod. Palatini ad XIII. Iliadis, pag. 108. v. 15. huius voluminis. Scytharum ibidem auctor laudat mores, et ipsorum maximam fidem in iure iurando, subditque:

ὃς ἂν ὁ Καλχηδόνος τε ὀμόσῃ καὶ Κυζίκȣ·

ad vocem itaque Καλχηδόνος in margine scriptum est ἀπὸ Τζέτζου, quod quid sibi velit plane definire non audeo (1).

Pauca nunc de *Heraclide*, quem maluerim appellare *Heraclitum*, ut a Tzetza vocatur, et ut cod. Vat. 871. titulus pene abrasus forte habebat. Auctoris allegorias homericas Aldus primum edidit Venetiis 1505.; Conr. Gesnerus latinas fecit, impressitque Basileae 1544., et denuo 1586. in calce Homeri Odysseae fuerunt additae: inter opuscula mythologica Th. Galeus ann. 1688. iterum protulit Heraclidem, qui postremo Gottingae 1782. expolitior prodiit, adnotationes et commentationem criticam adiecit Nic. Schowius, praemissa cl. C. G. Heynii doctissima epistola.

» Notabiles lectiones, unde unum et alterum mutilum locum suppleri, plures autem emendari possent » observavit cl. I. A. Cramerus (2) in quodam cod. Oxoniensi, atque in nova Homeri editione restituendas proposuit; quod nescio si hucusque doctus vir peregerit.

(1) Cf. Chil. V. hist. 17., ubi de sui ipsius prosapia disserit.

(2) Anecd. Graec. e codicibus mss. bibl. Oxon. T. I. p. VII. Oxonii 1831.

Interea cum compertum habuerim Vaticanum codicem ad lectiones non modo emendandas, sed ad textum mire augendum maxime conferre, gratum fuit Heraclidis sextam editionem curare. Quamobrem ipsius codicis scripturam, saepe *iotacismo* et mendis librarii vitiosam, exhibere decrevi. Errata typothetae incuria, de cuius inscitia et cervicositate saepe saepius dolendum est, quandoquidem temporum iniquitas, quam satius est silentio praeterire, virum in arte peritum eligere vetuit, in fine voluminis emendavi; hoc monitum volo, ne omnia in culpam typographi vertantur.

Quo vero facilius haec editio editioni Nic. Schowii comparari possit, eamdem capitum distinctionem servavi: ceterum omnia ad imitationem codicis imprimenda studui, si versuum divisionem, qui sequuta oratione sunt exarati, excipias; quare spatia vacua, interpunctionem, accentus, *iota* saepe non subscriptum, omnia intacta, ut in codice prostrant, reliqui, solum maiusculis capitum initiis et nominibus propriis adpositis. Partes nunc primum editas pari methodo in capita distinxi, auctorum seriem denique, qui in opere citantur, variantesque quantumvis minimas ab editione Nic. Schowii binis indicibus conclusi.

Multa siquidem, quae N. Schowius docte, et ingeniose in observationibus criticis emendare satagit, cum nostra editione concordant; at innumera pene sunt quae codex dilucida reddit, et mire sententias auctoris explanat. In exemplis auctorum saepe diversa occurrit lectio, ut p. 300. lin. 10., ubi legitur οὐχ' ἕζεις ἐπεμβάτην,

pro οὐκ ἔχεις, ut vulgo habent Anacreontis editiones; cetera index docebit (1); ὁμοιοτελεύτου errore periodos integras omissas cod. Vat. restituit, et plures quam VII. paginae (2) non antehac impressae nunc primum exhibentur.

Hucusque Tzetzae et Heraclidis in Homerum allegoriae huius voluminis primam partem occupant: reliqui auctores, de quibus nunc verba faciam, in secunda parte continentur.

Mihi in Romanis bibliothecis quae ad Tzetzam spectant perquirenti, occurrit cod. n. I. bibl. Angelicae, olim Card. Passionei, a cl. C. G. Heynio etiam appellatus (3), at parum adcurate descriptus, quod non summi viri doctrinae, sed vitio, qui ei notitiam trasmisit, verti debet. Praetermissa itaque homerica lectione (quae est codicis nobilior pars), argumentum Iliadis, Tzetzae allegorias περὶ γεννήσεως τῶν Θεῶν (4), et scholia exscripsi; quae cum a me cognitis non paullulum differrent, vel emendatiores haberent lectiones, consultum duxi ut typis traderem.

Primum enim constitueram omnia haec scholia cum editis, quae prae manibus erant, comparare, quapropter in notis Eustathium, Villoisonum etc. appellavi, varian-

(1) Pag. 789. sqq.

(2) A pag. 354. ad 361.

(3) Ed. Homeri, Lips. 1802. vol. III. praef. p. XLVIII. de codicibus Homeri.

(4) Cf. allegorias versibus iambis a F. Morello editas Parisiis 1616.

tesque adposui. Saepe namque deprehenderam aliqua singularia, ut ad I. Iliad. (1), ubi ad rem observavi aegyptiae mulieris nomen *Vr*, ab Eustathio etiam praetermissum, quae prima sedendo telam texuit, unde apud aegyptios statua sedentis Minervae originem duxit, Ephorusque citatur auctor (2) in tractatu *de inventionibus*. Neque parvi momenti aestimanda est lectio incerti fragmenti ex operibus Pindari deperditis hausta, quod vulgaverat cl. Boeckhius (3), addita cl. I. G. Schneideri emendatione; at, meo quidem iudicio, codicis Angelici textum omnibus hucusque editis omnino praeferendum puto (4). Hisce adde Menandri fragmentum (5), quod fortasse ineditum est; neque enim quid simile inveni in auctoris nupera fragmentorum collectione diligentissime a cl. Fr. Dübnero confecta (6).

Sero tamen ad aures pervenit cl. I. A. Cramerum haec eadem e cod. reg. Parisiensi 2556. Oxonii edidisse in suis anecdotis T. IV. anno 1841. Quum vero scholiorum I. et II. esset impressus, et perpendissem difficultates esse maximas eiusmodi libros comparandi, utilitati patriae consulens, quae erant impressa a meo

(1) Huius vol. P. I. p. 385. v. 31.

(2) Non semel quae adespota sunt a Scholiastis allata, auctorem habent in cod. Ang.; cf. huius vol. P. II. p. 445. sq. etc., et p. 461. 29., ubi sane legendum Ἀτρέως et lacunae instaurantur.

(3) In Pind. ed. Lips. 1831. T. II. p. 200. 314.

(4) Huius vol. P. I. p. 475. 28. sq. ad Il. II. v. 400.

(5) Cf. huius vol. p. 457. ad v. 80. Il. II.

(6) In calce Aristophanis ed. Didotianae, Parisiis 1838.

volumine non abieci, experientia doctus e codicum varietate et retractatione praestantiores quotidie fieri editiones, ut quisque nostram cum Crameriana conferens animadvertere poterit.

Eodem consilio, iisdemque de causis exhibui scholia in allegorias a Tzetza (1) addita, quamvis a cl. Cramero in anecdotis praedictis fuerint vulgata, et Theogoniam ab Imm. Bekkero 1842. Berolini impressam, cuius fragmentum nuper etiam edidit cl. E. Millerus (2). Dum vero ibi multa perlegerem quae a Tzetza cum Iliadis heroibus connectuntur, atque Priami genus enarrant, ab allegoriis seiungere nolui, codicis mendositatem ipsam proferens. Ineditum videtur Tzetzae facetum *drama* (3), quo miseram sui ipsius conditionem deplorat, eo quod *vir doctus* fortunam expertus esset parum propitiam, quae ignaros facile secundat, divitiisque replet; haec saepe in suis operibus (4) repetit, et litteratorum statum

(1) Huius vol. P. II. p. 559-618. Auctores varii appellantur, quos recensui in fine vol. Ipsorum exemplis allatis locum adsignandum curavi, quamvis IV. Homeri versus, p. 605. 1-3., et p. 615. 25., frustra perquisiverim, quum haec biennio ante tumultuarie edebantur; nunc comperi versus in pag. 605. ad Iliadem parvam pertinere, eosque cum variante ἀνέρες ἦσαν pro ἦσαν Ἀχαιοί, legi in Homeri fragmentis v. 232. sqq. ed. Barnesii Cantabr. 1711.; versus autem in p. 615. est in Il. XI. 298., at pro ἰσειδέα, ut vulgo habent editiones, heic varia legitur lectio ἠεροειδέα.

(2) In catal. codd. Escor. p. 30. sqq. Paris. 1848.

(3) In hoc vol. P. II. p. 622. sqq.

(4) Chil. IV. hist. 7., ubi de γρῦ, huius vol. p. 120. Il. XV, v. 88. sq., p. 279, Od. IX. v. 79, et P. II. p. 592. etc.

a saeculis nihil mutatum confirmant. Ut tamen extremum dramatis versum, χρυσὸς γὰρ ἄρτι καὶ λαλεῖ, καὶ σπένδεται, Tzetzae tribuerem, non possum animum inducere.

Miretur aliquis eiusdem auctoris opusculis volumen conspersum: siquidem scholia allegorias sequi debebant, et, ne saepius de Tzetza sermo rediret, omnia continenter imprimenda erant. Do manus victas: at principio syllogen homericam statueram promere, neque scholia Tzetzae adhuc in meis adversariis erant redacta; mutato dein consilio, varii generis collectanea edita est, ut lectorum animus a severis Homeri studiis sublevaretur, et nova poetarum series Anthologiam exornaret.

Sequuntur Homerica quaedam selecta ex operibus Christophori Contoleontis vel Contoleonis. Extant in cod. Vat. chartaceo 1352 (1). Quandoquidem a bibliographis de hoc auctore ne verbum quidem traditum est, et ex eiusdem scriptis nihil aliud eruitur, nisi quod sub

(1) En quae in codice continentur. Asterisco notantur heic edita. Praeit praefatio ad Iani Lascaris epigrammatum scholia, quae sunt in fine, et quae composuisse dicit τῇ πρὸς τοὺς φιλομαθεῖς στοργῇ.

F. 3. Oratio, quae titulo caret, de optima vivendi ratione ab Homero desumpta. Princ. Οἱ μὲν πολλοὶ τῶν φιλοσόφων — F. ἐδήσατο καλὰ πέδηλα.

F. 19. Πρὸς τὸν μακαριώτατον Πρόεδρον Ῥώμης Παῦλον Γ,' προτρέποντος αὐτὸν ἵνα τὸν Ἕλληνα καὶ Ῥωμαῖον ἀρχαῖον λόγον ἀνακαινίσῃ. P. Ἔδει μὲν, ὦ πάτερ θειότατε — F. ὃ γένοιτο, θεῶν καὶ ἀνθρώπων ὕπατε.

F. 29. Ἐκλογὴ παρὰ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν περὶ ἀρίστου στρα-

Pauli III. Pontificatu vixerit, huiusmodi notitias investigare per otium in aliud tempus differo.

Ut pro aevi cuiusque ingenio et cultu in exemplo sit Homeri fortuna, qui interpretum mentes semper exagitavit, et exacuit ad carminum explanandam sapientiam, inter tot homericas lucubrationes, quas codices Vaticani abunde largiuntur, libenter auctorem selegi in-

τηγȣ̃ καὶ ϛρατιώτȣ. P. Οὐ μικρὸν ἡμῖν — F. ἀθεῶς εἰς τὰ θεῖα βλασφημήσας.

* F. 80. Ζητήματα καὶ λύσεις ἐκ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν εἰλημμένα. P. Τῶν πρὸ τȣ̃ Πλάτωνος — F. ἤδη πεπονημένας.

* F. 103. Εἰς τὴν Ἰλιάδος πρόθεσιν. P. Μῆνιν ἄειδε — F. προθέσει ἐπινενόηται.

* F. 112. Εἰς τὴν Ὀδυσσείας πρόθεσιν. P. Ἐπειδὴ ὡς καὶ — F. ἄνθρωπος ἔτι κληθήσεται.

* F. 121. Εἰς τὴν Ἀγαμέμνονος πανοπλίαν ἀλληγορικὴ ἐξήγησις. P. Κνημῖδας μὲν πρῶτα — F. πανοπλίας ἐπινενόηται.

F. 133. Ὅτι ἐκ ἀΐδιος ὁ κόσμος. P. Τὸν κόσμον ἀΐδιον οἱ πλείȣς — F. τȣ̃ κόσμȣ λόγων ἀντείρηται.

F. 145. Περὶ νόμων. P. Ἐπειδὴ παρὰ πολλῶν — F. περὶ νόμων ἡμῖν εἴρηται.

F. 169. Πρὸς τȣ̀ς λέγοντας ὅτι εἰ ἀθάνατος ἐϛὶν ἡ τȣ̃ ἀνθρώπȣ ψυχὴ χωρισθεῖσα ἀπὸ τȣ̃ σώματος, ἀπαθὴς ἐϛι. P. Εἰσί τινες οἳ πᾶσαν — F. καὶ γέλωτα ὀφλισκάνȣσιν.

F. 178. Περὶ ὑποκρισίας. P. Ὁρῶ μὲν ὑμᾶς — F. τῶν μαρτύρων νικώμενοι.

F. 194. Περὶ αἱρέσεως ἀρίϛης πολιτείας. P. Ἔχεις τὶ περὶ τȣ́τȣ — F. σωτηρία τῇ βȣλῇ καὶ τῷ δήμῳ.

F. 210. Τȣ̃ αὐτȣ̃ ἀριϛοκρατία. P. Τὸ μὲν τῆς ἀρίϛης — F. τȣ̃ πλήθȣς οἳ τȣ̃το. Cetera desunt.

F. 218. ad 233. continet scholia epigrammatum Lascaris. Insuper cod. Vat. 1386. habet Boeotiae hypothesin.

fimae Graecitatis. Contoleon siquidem scholia, quae ad I. rhapsodiae v. 424. pertingunt, suo ingenio composuit, et partim allegorice, partim moraliter poetae sensus exposuit. Hac ratione argumentum Iliadis et Odysseae interpretatus est; in allegorica tandem explanatione Agamemnonis armaturae, hominem bene moratum, politicis disciplinis, et non vulgari eruditione imbutum comperies.

Inter edita Porphyrii scripta aliquot opuscula ad Homerum spectantia olim eruditi recensuere (1). Postquam vero Lambecius in Comm. de bibl. Caesarea (2) indicavit opusculorum verum auctorem esse Gregoram, sub eius nomine demum (3) ea imprimere licuit. Re vera in cod. Vat. 1098. deest auctoris nomen, et ante opuscula Gregorae aliqua sunt Ἰωάννου Εὐχαΐτων Μητροπολίτου. Nulla itaque praecedenti editione consulta, encomium in Odysseam et moralem enarrationem errorum Ulyssis (4) imprimere denuo constitui, eodem sane consilio ductus, quod supra aperui de scholiis a cl. Cramero editis disserens.

Anno 1668. Romae *apud successorem Mascardi* prodit indiculus in X. libros symmictorum, quae Leo Allatius edere proposuerat. In l. III. n. 43. (5) typis

(1) Cf. Valckenarii diss. de scholiis in Homerum ineditis, Leovard. 1747. p. 142. sq., et Fabr. ed. n. Vol. V. p. 734.

(2) Lib. V. p. 291.

(3) Cf. Hoffmannum lex. bibliograph. T. III. p. 120.

(4) Legi etiam in cod. Vat. 889. etc.

(5) Fabr. Vol. XIV. in princ.

erat parata *Ilii imago*, quam ego anno 1838. exscripsi ex autographo (1) in bibl. Vallicelliana extante. Opusculum more rhetorum ingeniose et eleganter conscriptum libenter volumini adieci, eo quod Allatius Ulyssis sagacitatem ante oculos veluti in tabula depicta, Cebetis tabulam imitatus, ponendam studuerit.

Sequuntur κανονίσματα quaedam ex Homero desumpta, idest regulae grammaticales verborum formationem explanantes. Earum auctor latet: quae vero ante has regulas cod. Vat. 93. continet, sunt Βατζάτζη (Iohannis Ducae). Nescio si alias editae fuerint, at cum perutiles Homeri studiosis eas intelligerem, in ordinem alphabeticum digessi, et iuri publico mandavi.

Ex eodem indiculo *symmicton* Allatii l. VII. 128. sq., Leonis philosophi Imperatoris et Constantini Siculi Grammatici eius discipuli poematia adhuc inedita in Romanis fortasse bibliothecis asservari praesensi, eaque cod. Vat. 915., cuius etiam subsidio Tzetzae Antehomerica etc. cl. Imm. Bekkerus recensuit, permixtis characteribus in unica pagina confertim exarata mihi obtulit. Nunc dubia, quae cl. Fr. Iacobsius circa Leonem affert in catalogo poetarum epigrammatum (2)

(1) Ex iisdem Allatii adversariis inter alia exscripsi etiam *Leonardi Aretini de Florentinorum re publica* tractatum graece cum ipsius Allatii latina versione, quae etiam approbationem S. C. Indicis consultoris R. P. Clementis Tosii signatam die 25. Septemb. 1668. praesefert, ut typis traderetur. Haec et aliquot ex iisdem mss. edam in Allatii ipsius vita a Stephano Gradio partim redacta, quam iamdiu promisi.

(2) Vol. III. part. III. p. 907., sive Anthol. T. XIII., et Fabr. Vol. IV. ed. n. p. 479.

ex hisce carminibus facile solvuntur. Etenim Imperatoris parum laudata continentia ob saepe repetitas nuptias, quod male audit Ecclesia Graeca, tum cura ad disciplinas philosophicas et bonas artes fovendas, classicorumque studia suscitanda, dum mediocris doctrinae viro philosophi nomen immerito indidit, simulationis notam in christiana religione profitenda dolose inussit: hinc carminum significatio intelligitur. Constantinum in poesi discenda sub Leonis disciplina operam navasse tum titulus prioris, tum vero postremae elegiae versus confirmant, e quibus tam familiariter cum Imperatore versatum esse dignoscitur, ut eius cordis mysteria scrutatus, occultam pravitatem vix sero didicerit. Quapropter acriter insectatur Leonis vitia Constantinus, qui idem ac Siculus est, ut videre licet in Anthologiae l. XV. 13., cuius mutili epigrammatis sententia in ipsius Leonis thronum ex hisce praemissis, et e versibus nunc vulgatis perceptu facilis redditur. Ad aures interim Imperatoris haec tria scoptica carmina pervenisse patet ex ipsius apologia edita ut huiusmodi calumnias a se dimoveret, ethnicos enim mythos detestatur, et fidei professionem dilucide exponit. Verumtamen dolet quod Hippoclidis effatum non protulerit: quod si fecisset, e fragmentis Herculanensibus Polystrato tributis, aliqua fortasse ad Hippoclidem pertinere noverimus (1). Constat ex historiis anno 886. Leonem imperii regimen excepisse, statimque schismaticum Photium a IX. Pontificibus

(1) Cf. T. IV. Hercul. Vol. col. XXIII. p. 47., et col. XXIV. p. 49. ed. Neap. 1832.

maximis anathemate perculsum in exilium misisse: quare epigramma Leonis ante illam aetatem compositum fuisse in Photii laudem liquet.

Ex his quae ad nos pervenerunt (1) Leonem mediocrem fuisse poetam satis superque comperitur: ipse tamen, invita Minerva, quamplurimas sacri argumenti composuit odas. Inter deperditos auctores, quos codex Barberinianus continebat, et quorum indiculum 1840. edidi cum anacreonticis s. Sophronii (2), connumeratur Leo sapiens, cuius erant XLI. odaria κατανυκτικά (3). Huiusmodi titulum cum IV. tantum strophis mihi occurrit in cod. Vat. 207., integram vero oden sacra moestitia, et compunctione refertam, a cod. 263. Vindobonensi conservatam, mihique missam a cl. Caesareae bibliothecae Praefecto, cuius eximiam comitatem mox digna laude commendabo, heic imprimendam curavi.

Tot melodorum iacturam, quorum nomina et odarum varii nec invenusti generis argumenta solummodo indiculus Barberiniani codicis tradidit, alias deploraveram (4), neque spem eos in aliqua mss. bibliotheca in-

(1) Cf. Anthol. l. IX. 200-3. 13. 361. 578-9., et Hoffmannum Lex. bibl. T. III. p. 5.

(2) Spic. Rom. T. IV. p. XXXVIII. Postquam apographum Allatianum n. 379. signatum cum archetypo cod. 246. bibliothecae barberinianae an. 1839. diligenter contuli, ut monui in praefatione ad Sophronii anacreontica p. XX., ubi inlustrissimi Principis et humanissimi bibliothecae Praefecti comitatem laudavi, *Barberinianum* appellare placuit.

(3) Vocabulum in libris ecclesiasticis Graecorum usitatum, melos significat aptum ad compunctionem excitandam.

(4) Spic. Rom. T. IV. p. XXII.

veniendi omnino abieceram. Praecipue namque angebar, amoris patrii caussa, nostratis Constantini Siculi carmina pessum ivisse, quorum lepida argumenta ab indiculo Barberiniano servata magis magisque investigationis diligentiam augebant. Noveram (1) in cod. 52. plut. XXXII. bibliothecae Laurentianae aliquas odas contineri, quae librarii oscitantia uno auctori adpinguntur, dum re vera ad tres spectare ostendam. Quippe inferioris aevi codici anteponendus est absque dubio antiquioris notae praetiosissimus Barberinianus a me laudatus: idem indiculus oden, cuius argumentum est, Τίνας ἂν εἴπῃ λόγους ὁ Ἀπόλλων κατατρέχων τὴν Δάφνην, καὶ ἐμποδισθεὶς εἰς ἄκανθαν ῥέθυ, Georgio Grammatico tribuit (2). Ad Constantinum itaque tantum pertinent binae odae heic impressae, prioris enim argumentum quamvis in epitome contractum cum indiculo Barberiniano consonat (3), et moralem habet paraenesin ad Amoris fallacias devitandas. Sequuntur in eodem fol. codicis Laurentiani: — Τȣ̃ αὐτȣ̃ πρὸς Ἰσαάκιον αὐτοκράτορα τὸν Κομνηνόν. P. Ἡ τῶν Καλανδῶν Ἰτάλιον ἡμέρα — F. μέτροις τε ποικίλλουσα καὶ λόγοις ἅμα. Et — Τȣ̃ αὐτȣ̃ ψώραν ἔχοντος ποτέ — Στίχους Μιχαὴλ τῇ καλῇ ψώρᾳ πλέκω. Ast haec ab librario turpiter confusa, a cl. Bandi-

(1) Ibid. p. 620.

(2) Cf. Allatium in diatriba de Georgiis p. 322. ed. Paris. 1651., Spic. Rom. T. IV. p. XXXVI., et huius vol. p. 659.

(3) Hanc oden cl. I. A. Cramerus anonymam edidit in Anecd. e codicibus Parisiensibus T. IV. p. 380. sqq. cum simplici titulo ᾠδάριον ἐρωτικόν. At quantum praestet haec mea impressio videat lector.

nii (1) perspicacia, ceteroquin diligentissimi, duobus saltem auctoribus tribuenda erant, uni Constantino numquam. Verum enim vero nemo, etsi parumper bibliographicum limen salutaverit, iambos ad Isaacium Comnenum, et in scabiem laudandam Michaëli Psello adscribere inficias ibit.

Noveram etiam e Lambecii cat. bibl. Caesareae (2) Constantini Siculi (3) versus anacreonticos, quorum breve argumentum, ibidem relatum, idem esse ac editum a me in indiculo Barberiniano statim praesensi. Quapropter e bibliothecis Laurentiana et Vindobonensi Constantini carmina exoptavi. Quamvis ignotus essem Praefecto Caesareae bibliothecae *Bar. de Bellinghausen*, et Mediceae adiuncto *Rev. Petro del Furia*, tantam eorum expertus sum erga mea studia indulgentiam, ut alter inter bellicos strepitus, qui utrinque musarum otiis

(1) Catal. codd. Graec. bibl. Laur. T. II. p. 211.

(2) Lib. V. p. 295. cod. 333.

(3) De hoc auctore frustra aliquid perquires in cl. Mongitorii bibliotheca Sicula; quae quam primum ignotum hucusque scriptorem etiam Siculum connumerabit: nam plurimae ex homiliis, quae a F. Scorso S. I. Parisiis 1644. editae, sub nomine Theophanis Ceramei circumferuntur, codd. Vaticanorum auctoritate suum denique evulgabunt auctorem. Decem enim abhinc annis Em. Card. Maius, summa benivolentia me iugiter prosequens, codices indicavit, et ut ea scripta ad res siculas spectantia ederem suasit: postremo inlustris vir, cui hocce negotium communicavi, iteratis epistolis e Lutetia Parisiorum missis, ne diu moras interponerem ad patriam historiam, et rem litterariam inlustrandam hortatus est, quod quam primum lubenter efficiam.

tunc vale dicebant, nulla interposita mora, apographum cum exemplare codicis affabre delineatum a cl. I. Müllero, epistolamque more Germanico humanitate plenam, alter omnia manu propria diligenter confecta ad me miserint, quorum beneficii memoriam numquam amittam (1). Porro Constantini anacreonticon cod. Vind. ob suppositum matris et fratrum eius naufragium inter quaeque venustissima principem tenet locum: tanta enim pietate erga Deum, charitate in parentes, perspicua catholicarum doctrinarum professione abundat, et animi dolorem tam concinnis expressum numeris prae oculis ponit, ut supra nihil desiderare queas.

Nunc de melurgorum collectione breviter dicam, adducamque rationem qua factum est, ut huiusmodi seriem Tzetzes interceperit.

Notitias enim bibliographicas de Tzetzae Theogonia ex Germania petitas, quae sero tandem et fallaces per-

(1) Quandoquidem in odarum argumentis p. 693. et 696. κουκουλλίου, et ἀνακλωμένων fit mentio, iuvat vocabula explicare ipsis verbis a Cangio in Gloss. mediae et infimae Graecitatis col. 1728. sq. allegatis ex anonymo ms. de re metrica; addam insuper variantes cod. Vat. 97., ut, qui in edendis rebus grammaticis operam navant, percipiant quantum utilitatis sit Vaticanos codices retractare. Verumtamen ingenue fateor me ignorasse huiusmodi versuum nomenclationem quum in Spic. Rom. T. IV. an. 1840. Sophronii anacreontica vulgavi: attamen in praefatione studui genus prosodiacum divinari, quod si consequutus fuerim, videat lector. Rei metricae auctor latet etiam in cod. Vat., ast ex exemplis allegatis laetus comperi duo ex meo Sophronio esse desumpta, quae infra opportune notabo, quaeque vero adespota

venere, famelicus typotheta expectare pertaesus est, adiecitque minas ad aliud opus manus appositurum, si ci-

videntur, ea, ni fallor, ad deperditas Sophronii odas pertinent. Sic itaque Cangius l. c.

Κυκέλλιον - In re metrica. Anonymus ms. περὶ μέτρων de versibus anacreonticis: Τὰ ἀνακρεόντεια a) ἐπιδέχονται μὲν b) οἶκοι, ἀνάπαιστον καὶ δύο ἰάμβους, καὶ μίαν περιττὴν συλλαβὴν ἀδιάφορον c) οἷον,

Ἀπὸ τοῦ λίθου τὸ ῥεῖθρον.

Τὸ δὲ τούτου d) κυκύλιον γίνεται ἐξ ἐλάσσονος, καὶ μείζονος, τουτέστιν ἀπὸ πυῤῥιχίου καὶ σπονδείου, οἷον,

Ἀρετὴν e) εὐστεφάνου ἄνθεα δρέψας f).

Τοῦ Ἀνακρέοντος g) ἡ πρώτη χώρα ἐπιδέχεται ἀνάπαιστον· ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη τὸν h) ἴαμβον· ἡ i) τετάρτη ἀδιάφορον, οἷον.

Ἀπὸ τῆς φίλης ἐρήμου k).

Καὶ πάλιν l).

Βλέπε πρὸς m) κόνις τὰ πάντα

Τὸ δὲ κυκέλιον n) αὐτῶν ἐν τῇ πρώτῃ καὶ γ΄, καὶ ε΄ χώρᾳ, πυῤῥίχιον· ἐν δὲ τῇ β΄ καὶ δ΄ σπονδεῖον· ἐν δὲ τῇ ς΄ σπονδεῖον ἢ τροχεῖον, οἷον,

Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε o).

Similia fere habet Scholiastes Hephestionis p. 88. Alter anonymus de metris, in eod. Cod. ubi περὶ Ἀνακρεοντείων. Ὁ δὲ

a) C. Vat. incipit Περὶ Ἀνακρεοντείων - Τὰ ἀνακρ. etc. b) C. addit αὐτῶν οἱ. c) C. om. ἀδιάφορον. d) C. τούτων. e) C. Ἀρετῆς. f) Hemistichium est apud Sophr. ode XII. p. 95. v. 36. g) C. Ἔστι δὲ ὁ στίχος τοῦ Ἀνακρέοντος οὗτος· ἡ πρώτη χώρα ἀνάπαιστον. h) C. om. τὸν. i) C. Ἡ δὲ. k) Sophr. ode V. v. I. p. 66. l) C. om. usque ad πάντα. m) Corrige πῶς, ut huius vol. P. II. p. 554. v. 9., ubi Ignatius habet βλέπε πῶς πάντα κόνις. n) C. Καὶ τὸ κυκύλιον αὐτοῦ, ὃ καὶ ἀνακλώμενον καλεῖται, ἡ πρώτη καὶ τρίτη καὶ πέμπτη χώρα, πυῤῥίχιον· ἡ δὲ δευτέρα καὶ τετάρτη σπονδεῖον ἢ τροχεῖον· οἷον — Ζαχαρίου μεγάλου πάγκλυτε κοῦρε — o) Sophr. ode V. v. 17. p. 67.

to industriae suae non providerem. Ne itaque cursum editionis intermitterem, aliquot Leonis Magistri anacreontica, quae plerumque in Leonis Imp. philosophi laudem sunt, eiusdem carminibus nunc primum cusis adiunxi, et ne vacuae manerent VI. paginae, Acoluthi et Georgii Grammatici quaedam imprimenda concessi. Promiseram enim (1) ab anno 1840. me aliquando evulgaturum melodos, quorum elegantissima carmina una cum Sophronii anacreonticis continentur, quorumque breviatas notitias in eiusdem Sophronii praefatione dedi. Ecce nunc tandem ex parte fidem libero, atque odae Leonis Magistri, Acoluthi Grammatici, Georgii Grammatici, Iohannis Gazaei, Heliae Syncelli, Ignatii Grammatici, et Christophori primi a Secretis, exceptis Photii versibus, alias iam editis (2), Graece tantum lectoribus exhibeo. Quamprimum enim easdem curas, quas in inlustrandis Sophronii anacreonticis impendi, ceteri etiam melodi consequentur, iidem sane melodi, qui ut abs quovis erudito demum divulgarentur, doctissimi viri iamdiu hortati sunt (3).

τȣτων κȣκȣλιος, ὁ καὶ ἀνακλώμενος, καὶ αὐτὸς ἓξ χώρας ἔχει, ποσὶ δὲ χρᾶται καὶ ἐλάττονι καὶ μείζονι etc. Infra, περάδειγμα τȣ̃ κȣκȣλίȣ, τȣ̃ καὶ ἀνακλωμένȣ. — Τὰ καθ' ἡμᾶς δακρύων — Ἄξια πάντες, — Καθορῶντες δακρύων — Ῥεύματα χεῖται. — Hucusque Cangius.

(1) Spic. Rom. T. IV. p. XXX. sqq.

(2) T. IX. Spic. Rom. p: 739. sqq.

(3) Scriptorum Veterum nova collectio T. X. p. XIV. Romae 1838.

Dum vero singulariter λεπτολογεῖν de iisdem differo, summarium odae IV. Leonis Magistri referam. Hinc, quum barbaries in aliis regionibus grassaretur, bonarum artium splendorem in urbe regia Leonis philosophi industria et studio auctum mirabiliterque provectum conspicimus. Tota igitur ode est in laudem thermarum, quas in aula imperiali Leo construxerat. Ibi musiva, statuae, ambulacra, aurata porticorum lacunaria summo artificio confecta describuntur. Quid referam de Neptuni, de Imperatricis forsan Zoae, de fluminum simulacris, de pueris ad piscandum contendentibus, de mensis supra scopulos paratis graphice repraesentatis? Valvae aperiuntur et stridorem non edunt, sed humana voce Imperatorem salutant. Ibi organa hydraulica, ibi animantium diversa species, quamvis sculpta, propriam vocem vi aquarum mittit: thermarum denique laudatur utilitas ad aegrotantium valetudinem et vires restituendas, dum gryphus aquam imitantem ignem ab ore emittit, adstantesque deterret.

Constantini Rhodii carmina in Leonem Choerosphacten, et in Theodorum Paphlagonem, eiusque responsa iambis scopticis promiserat in symmictis (1) Leo Allatius. Eadem olim legi in ipsius Allatii adversariis, in bibl. Vallicelliana asservatis, omnigena poetarum farragine refertis; ast ego e cod. Vat. Urb. 95. exscripsi. Leguntur in Anthologiae l. XV. 15. sqq. aliquot Rhodii epigrammata, e quibus liquet intra finem IX., et principium X. saeculi floruisse. Reiskius suspi-

(1) Lib. VII. 135. 136. 137.

catur (1) hunc Constantinum eumdem esse qui sub nomine Constantini Cephalae Anthologiam concinnavit. Attamen si Reiskii opinio stat, parum felix poeta evasit, qui elegantissima omnis aevi exemplaria tractavit, nobisque volens nolens transmisit, sed eodem fere modo quo saepe videmus artifices egregiis classicorum operibus insultare, insulsa et depravata iisdem in locis conficiendo. Ceterum iambos saepe more Aristophaneo, studio singulari e pluribus verbis turgide in unum compositos, ad Anthologiam ditandam emisi.

Arsenii Archiepiscopi anacreonticon εἰς τὴν λαμπρὰν Κυριακήν (in Dominicam resurrectionis) vidi in cod. Vat. 208., versusque quum non invenustos, immo elegantes et poeticam quamdam suavitatem olentes invenissem, statim in meis adversariis retuli, et typothetae tradidi. Arsenius, de quo nihil comperitur praeterquam quod Allatii notitia mox in notis alleganda, fortasse est Corcyrae Archiepiscopus, cuius orationes adhuc ineditas, in laudem s. Barbarae et s. Andreae apostoli (2) a cl. Andrea Mustoxydio exoptatas, e membranis XI. et XII. saeculi nuper exscripsi; alteram scilicet e cod. Vat. 679.,

(1) Cf. F. Iacobs, animadv. in epigramm. Anthol. Graec. T. XIII. p. 789. 874., et proleg. T. VI. p. LXXIV. Lipsiae 1794. et 1814. Nescio verumtamen quid sibi velit Harlesius, Vol. IV. p. 469. ed. n. Fabr., distinguens *Constantinum alterum Rhodium et christianum, alterum Siculum,* quasi ethnicum fuisse: at quantum is religione, et catholicis dogmatibus praestiterit ex eiusdem elegiis in Leonem, et ex anacreontico heic p. 689. sqq. edito, satis superque demonstratur.

(2) Edere proposuerat L. Allatius in symmictis Lib. V. 108.

alteram e cod. Vallicelliano 34. B., quam bibl. Praefectus *Rev. A. Theinerus* mira liberalitate, ut viris doctis mos est, mihi obtulit. Praemissa exhortatione ad tam praeclarum festum celebrandum, Arsenius veris descriptionem poetice persequitur, quae maximam carminis partem occupat; dein laudes ss. Triadi tribuuntur, et s. Georgius, loci protector ubi Arsenius morabatur, veluti intercessor apud martyras adhibetur. Quapropter est qui opinatur nostrum *Arsenium Monembasiae fuisse archiepiscopum, qui Venetiis septuagenarius* 1535. *decessit* (1), *et in s. Georgii ecclesia tumulatus est*, quamvis ex eiusdem ecclesiae annalibus constet, Kal. Novembr. anni 1539. sub Marci Samariarii Zacynthii praefectura, primum eiusdem lapidem solemni ritu benedictum, ac XXXIV. annis post absolutam fuisse. Mihi vero styli puritatem in ode saepe consideranti videtur auctor XVI. saeculo longe vetustior.

Posthac in album auctorum recensetur etiam Iohannes Catrares, qui hucusque ut librarius a bibliographis habitus est (2). Subscriptio cod. Escor. (3) auctorem saec. XIV. vixisse testatur (4). Versus legi in utroque cod. chartaceo Vat. 889., et 914., qui utpote emendatior et expolitior Catrarae coaevus fortasse existimari

(1) Cf. Ch. F. Boerneri de doct. hom. Graec. etc. p. 155. Lips. 1740.

(2) Fabr. ed. n. Vol. I. p. 410., Miller. cat. codd. Escor. p. 162.

(3) Q. II. 19.

(4) Ibidem.

potest. In quemdam hominem Epirotam dicteria continent, qui ubi gregem, quam pascebat, dereliquit, et Thessalonicam aufugit, detonsa coma Neophytus nominari voluit. Ibi ut gratum schismaticis faceret, ac sui ingenii insigne aliquod argumentum ederet, contra s. Romanam Ecclesiam libellum, soloecismis et ignorantia redundantem, vulgavit. Lepide exponitur inepti hominis arrogantia, et superbia, quae miserum Graeciae statum prae oculis ponunt., quaeque schismatis sunt deplorabiles et praecipuae caussae.

Non equidem futilitas argumenti me induxit ad rude speciosumque carmen edendum, sed carminis ipsius peculiaris structura, quod, quamvis anacreonticon vocetur, nihil habet quod severis prosodiae legibus adcommodari possit. Hinc historiam declinationis Graecae poeseos contexere aliquando licebit, quae sensim, pro avita quantitate metrica oblita, accentus tandem in certas syllabas admisit. Insunt praeterea Catrarae versibus vernaculi mei sermonis Epirotici-pelasgici vocabula, et quaedam regionum finitimarum barbara ita inter sese copulata, ut dum corruptelam a vetere forma dicendi signant, ad historiam recentioris linguae concinnandam non parum conferunt.

Denique Catrarem sequitur Manuelis Palaeologi eiusdem fere argumenti breve anacreonticon in quemdam ignorantem et mordacem nugatorem: quod si inter hos auctores nullus inveniretur intermedius, aliquot annis supra saeculum interpositis quantum ars poetandi in deterius ierit observari poterit. Quapropter utilissima foret

philologis anacreonticorum omnis aevi collectio, quod forte in animo erat Allatio, cuius in adversariis huiusmodi collectionem inspexi. Spartam hanc ex parte exornabo anacreontica Sophronii recudens, tum forte alia, tum quae in hoc volumine leguntur, ordine chronologico disponam, et melodorum seriem a VI. ad XV. saeculum ducam.

Antequiam finem praefationi faciam, et quasi coronidem epigramma prope Urbem inventum addam, quippe quod nomen proprium praeseferat, ignotum etiam recentioribus lexicographis, ius expostulat ut memoriae gratique animi caussa commemorem insignem erga mea studia benivolentiam bibliothethecae Vaticanae Praesulum, quorum benignitate deperditorum auctorum non deseram reliquias suscitare, meo officio scriptoris Graeci eiusdem bibliothecae substituti sedulo incumbens.

ΣΠΕΝΔΟΦΟΡΩ ΤΟΔΕ ΣΗΜΑ
ΚΑΥΤΟΙ ΤΕΥΞΑΝΤΟ ΤΡΟΦΗΕΣ
ΔΩΔΕΚ ΕΤΟΥΣ ΜΟΙΡΩΝ ΟΙΜΟΝ
ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΟΥ ϛ

INDEX OPERVM

QVAE ANECDOTORVM VOLVMINE COMPREHENDVNTVR.

—

PARS I.

PARS II.

3. Eiusdem anacreonticon bene moratum, paraenesim continens ad Amoris insidias vitandas, p. 693-6.
4. Eiusdem anacreonticon, p. 696-8.

11. 1. Leonis philosophi Imp. iambi apologetici, p. 557-9.
2. Eiusdem epigramma, ib.
3. Eiusdem iambi de misero Graeciae statu, p. 560.
4. Eiusdem anacreonticon compunctorium, p. 684-8.

12. 1. Leonis Magistri versus funebres in Theoctisten filiam, p. 561.
2. Eiusdem anacreonticon in nuptias Imperatoris Leonis philosophi, p. 561-4.
3. Eiusdem in idem argumentum, p. 564-5.
4. Eiusdem in thermas a Leone Imperatore in aula regia extructas, p. 565-8.
5. Eiusdem in Augustam Helenam Constantini uxorem, p. 568-71

13. Acoluthi Grammatici anacreonticon in brumalia, p. 571-3.

14. 1. Georgii Grammatici anacreonticon, p. 573-4.
2. Eiusdem anacreonticon, p. 574-5.
3. Eiusdem, quid dicere potuerit Venus, quum Minerva plantasset olivam et nata esset rosa, p. 648-53.
4. Eiusdem, quid dixisset Venus, quum oblata rosa, Pallas suaderetur Troianis auxilia conferre, p. 654-5.
5. Eiusdem, quid dicere potuerit Mars Venerem aspiciens sauciatam spina rosae, p. 655-9.
6. Eiusdem, quid dicere potuerit Apollon, persequens Daphnem, impeditus spina rosae obvia, p. 659-61.
7. Eiusdem, quid diceret Phaedra Hippolytum videns coronatum rosis, ib.
8. Eiusdem in idem argumentum, p. 662-4.

15. 1. Constantini Rhodii iambi scoptici in Leonem Choerosphacten, p. 624-5.
2. Eiusdem iambi scoptici in Theodorum Eunuchum Paphlagonem, p. 625-6.

Indices varii

In praefationis pag. 15. lin. 22. lege - impressi, *et lin. 29.* - imperatricem.

FINIS.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ὉΜΗΡΟΥ

ἈΛΛΗΓΟΡΗΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑ ἸΩΑΝΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΤΖΕΤΖΟΥ

Τῌ ΚΡΑΤΑΙΟΤΑΤῌ ΒΑΣΙΛΙΣΣῌ ΚΑΙ ὉΜΗΡΙΚΩΤΑΤῌ ΚΥΡᾼ ἘΙΡΗΝῌ Τῌ ἘΞ ἈΛΑΜΑΝΩΝ.

ΤΟ ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΕΛΕΥΣΑΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ἈΨΑΣΘΑΙ ΤΟΝ ΤΖΕΤΖΗΝ ΤΑΥΤΗΣ ΤΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ.

Ἐπεὶ φαιδρὰ, πανσέληνε σελήνη, σελασφόρε,
οὐκ ἐκ ῥοῶν Ὠκεανοῦ φαίνουσα λελουμένη,
ἀλλ' ἐκ πορφύρας τῆς κλεινῆς, ὡς ἔπεισιν εἰκάσαι,
ἀνασκιρτῶσα φεραυγὴς, καὶ πλέον τοῦ φωσφόρου·
χρῄζεις ἐλαύνειν πόῤῥω ποι ταῖς ψυχικαῖς ἀκτῖσι,
τὸ σκοτεινὸν τῶν λέξεων, καὶ βίβλων τὴν ἑσπέραν,
οὐ κατὰ Κλεοπάτραν δὲ βασίλισσαν τὴν πάλαι
τῷ Ἐφεσίῳ ἰατρῷ τῷ Σωρανῷ χρωμένην,
μετέρχῃ τὰ καλλύνοντα μορφὰς τὰς τῶν προσώπων·
οὔτε χερσοῦν τι πέλαγος βραχύτατον ἐθέλεις,
ὥσπερ ἐκείνη πρότερον ἐν τῇ Ἀλεξανδρείᾳ
τῷ Δεξιφάνει τῷ σοφῷ μηχανικῷ Κνιδίῳ,
χερσώσασθαι τὴν θάλασσαν μέχρι τετρασταδίου·
ἐπεὶ τοιοῦτον οὐδαμῶς βούλεταί σου τὸ κράτος,
οὔτε τὸν Ἄθω θάλασσαν ὄρος ποιῆσαι μέγα,
ἢ τὴν Ἀβύδου θάλασσαν ὁλκάσι γεφυρῶσαι,
ὥσπερ ὁ Ξέρξης ἔδρασεν ὁ Πέρσης πρὶν ἐκεῖνος

ἐκ τῆς Περσίδος στράτευμα κινῶν πρὸς τὴν Ἑλλάδα·
ἀλλ' ὡς ἀθέατος θεὸς, τῇ θέσει γὰρ, ἐ φύσει,
ἐπεντρυφῶσα ταῖς μορφαῖς καὶ κάλλεσι τῶν λόγων,
διὰ βροντῆς καὶ λαίλαπος ὁμȣ̃ καὶ τῆς νεφέλης,
θείαν φωνὴν προπέμπȣσα γέμȣσαν ὅλην φρίκης,
χειροτονεῖς τὸν δȣ̃λον σȣ τὸν δεῖνα, τὸν ὁποῖον,
γενέσθαι τύπον ἀκραιφνῆ τȣ̃ πάλαι Μωϋσέως,
ἐχὶ φυγάδα σώζοντα λαὸν Ἰσραηλίτην
τὸ ἐρυθραῖον πέλαγος τεμόντα βακτηρίᾳ,
ἐδὲ Περσίδος θάλασσαν, ἐδὲ τὴν Ὑρκανίαν,
ἀλλὰ τὸν μέγαν τὸν βυθὸν ὠκεανὸν Ὁμήρȣ,
τὸν πᾶσαν περισφίγγοντα κύκλῳ τὴν οἰκȣμένην,
βατὸν κελεύεις ἅπασι καὶ πορευτὸν ποιῆσαι,
ὡς Μωϋσῆς τὴν ἐρυθρὰν Ἰσραηλίταις πάλαι·
ἤδη χωρῶ πρὸς τὸν εἱρμὸν, καὶ γλώττης βακτηρίᾳ
πλήξας αὐτὸν, τοῖς σύμπασι πορεύσιμον ποιήσω,
καὶ βάθη τὰ ἀθέατα τέτȣ φανεῖται πᾶσιν·
ἀλλ' ἀναχαιτιζέσθωσαν αἱ μωμοσκόποι γλῶσσαι
ἐξυλακτεῖν τι καθ' ἡμῶν οἰςρȣ́μεναι τῷ φθόνῳ·
ὡς γὰρ αἱ πάλαι γράφȣσι τὸν Δία μυθȣργίαι
μεταβαλεῖν εἰς μόρφωμα πιθήκων τȣ̀ς Τιτᾶνας,
ἔτω κἀυτὸς νῦν βȣ́λομαι τρόποις οἰκονομίας
μεταβαλεῖν τȣ̀ς ἥρωας συγγράμμασι πιθήκων.
Καὶ δὴ λοιπὸν πετάσασα τὰς θείας ἀκοάς σȣ
πρὸ πάντων πρῶτον μάνθανε τȣ̃ ποιητȣ̃ τὸ γένος,
πατρίδα καὶ γεννήτορας μετὰ τῶν διδασκάλων,
καὶ χρόνȣς, οἷς ἐτύγχανε, καὶ πόσας γράφει βίβλȣς,
καὶ πȣ̃ καὶ πῶς ἐξέλειψε τὸν βίον τελευτήσας·
καὶ δῆτα τὴν ὑπόθεσιν μάθε τῆς Ἰλιάδος
κατὰ λεπτὸν τὴν σύμπασαν, καὶ τὰς μορφὰς Ἑλλήνων·
εἶτα δ' εἰ θέλεις μετ' αὐτὰ καὶ πᾶσαν Ἰλιάδα,

ὥσπερ κελεύει θέλημα τὸ σὸν μεταποιήσω·
τέως πρὸ πάντων μάνθανε τῦ ποιητῦ τὸ γένος.
Ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος, ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
πλὴν γέμυσα τῦ νέκταρος, ὑχ ἁλμυρῶν ὑδάτων,
ἑπτὰ πατρίδων λέγεται τυγχάνειν ἀμφιβόλων,
ἑπτὰ πατέρων γέννημα, καὶ τέτων ἀμφιβόλων·
λέγεται γὰρ ἐκ τῶν Θηβῶν ὑπάρχειν τῆς Αἰγύπτυ,
ἑτέροις Βαβυλώνιος, Χῖος δοκεῖ τοῖς ἄλλοις,
Ἰήτης, Κολοφώνιος, Σμυρναῖος, Ἀθηναῖος,
σὺ δὲ Σμυρναῖον γίνωσκε τὸν Ὅμηρον ὑπάρχειν·
ἑπτὰ πατέρας λέγυσιν πάλιν ὑπάρχειν τέτυ·
οἱ μὲν γὰρ τέτυ λέγυσιν πατέρα Μενεμάχην,
Αἰγύπτιον τυγχάνοντα ἱερογραμματέα·
οἱ δὲ πάλιν Δαήμονα, τινὲς δὲ Μασσασώραν,
ἀνθρώπους ἄμφω ζήσαντας ἐμπορικὸν τὸν βίον·
Τηλέμαχον καὶ Θάμυριν ἄλλοι ληρῦσι πάλιν,
ἄλλοις δὲ Μαίονος υἱὸς, καὶ Ὑρνηθῦς καλεῖται·
οἱ πλέονες δὲ Μέλητος φασὶ καὶ Κριθηΐδος.
Διδάσκαλος Ὁμήρου δὲ γίνεται Προναπίδης·
ὁ Κάδμος ἐξ Αἰγύπτου γὰρ ἐλθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα
τὸν Λῖνον ἐξεπαίδευσεν ἐν γράμμασι Φοινίκων·
ὁ Λῖνος ἐξεπαίδευσεν ὁ μαθητὴς τῦ Κάδμου
Ὀρφέα, Ἡρακλέα τε καί γε τὸν Προναπίδην·
τὸν Λῖνον τὸν διδάσκαλον ὁ Ἡρακλῆς φονεύει·
ὁ δὲ Ὀρφεὺς διδάσκαλος γίνεται Προναπίδῃ·
ὁ Προναπίδης ὗτος δὲ τὸν Ὅμηρον διδάσκει·
καὶ δὴ μαθὼν ὁ Ὅμηρος πάντα τὰ Προναπίδους,
χρῄζων καὶ πλείονα μαθεῖν, εἰς Αἴγυπτον ἀπῆλθε,
κἀκεῖ λοιπὸν ἐτρύγησε πάσης σοφίας ἄνθος·
σοφὸς δ' ἄκρως γενόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπου φύσιν
τρία καὶ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,

Μαργίτην καὶ τὴν Αἶγά τε, καὶ τῶν μυῶν τὴν μάχην,
τὴν Ἐπιγόνων μάχην τε γράφει, καὶ Θηβαΐδα,
τὴν Οἰχαλίαν, Κέκρωπας, εἰς τȣ̀ς θεȣ́ς τε ὕμνους,
καὶ τȣ̀ς ἑπτὰ ἐπ' Ἄκτιον, καὶ τὰς Ἐπικιγκλίδας,
καὶ ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν νυμφικοῖς τοῖς ὕμνοις,
καὶ τὴν Ὀδύσσειαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος·
ἀλλὰ καὶ χρόνον μάθε μοι τὸν τȣ̃ Ὁμήρου πρῶτον,
καὶ τὴν ἐκείνου τελευτήν· εἶτα σαφῶς ἀκȣ́σεις
τὸν νȣ̃ν καὶ τὴν ὑπόθεσιν πάσης τῆς Ἰλιάδος.
Οἱ μάτην γράφειν θέλοντες ἱςορικὰ βιβλία
ὁμόχρονον τὸν Ὅμηρον λέγουσιν Ἡσιόδου,
ἐπὶ τῷ Ἀμφιδάμαντος τάφῳ δοκιμασθέντες·
ἀλλ' ȣ̃τοι μὲν ἠγνόησαν εἶναι πολλȣ̀ς Ὁμήρους,
Ὅμηρον τὸν Βυζάντιον υἱὸν τὸν Ἀνδρομάχου,
καὶ τὸν τȣ̃ Εὔφρονος υἱὸν Ὅμηρον τὸν Φωκέα·
κἂν πέρ τι παρεσφάλησαν ȣ̃τω συμπαθητέοι,
ὡς καὶ οἱ ὕςερον αὐτὸν εἰπόντες Ἡσιόδου·
ἐπὶ τῆς βασιλείας γὰρ λέγουσι τȣ̃ Ἀρξίππου
Ἡσίοδον καὶ Ὅμηρον ὑπάρχειν ἀμφοτέρους·
ἀλλὰ τὸν μὲν Ἡσίοδον ἀρχῇ τῆς βασιλείας,
τὸν Ὅμηρον πρὸς τέλους δὲ τȣ̃ κράτους τȣ̃ Ἀρξίππου,
χρόνους ὁμȣ̃ τριάκοντα κρατήσαντος καὶ πέντε
τῆς βασιλείας Ἀθηνῶν· ἀλλ' ἀγνοȣ̃σιν ȣ̃τοι
ποῖος ὑπῆρχεν Ὅμηρος τοῖς χρόνοις τȣ̃ Ἀρξίππου·
κατὰ δ' ἡμᾶς ὁ Ὅμηρος χρόνοις τετρακοσίοις
τȣ̃ Ἡσιόδου πρότερον, καὶ σκόπει μοι καὶ μάθε.
Ἐπὶ τῶν δύο ςρατειῶν ὁ Ὅμηρος ὑπῆρχεν,
Θηβαϊκῆς καὶ Τρωϊκῆς, εἶδας ἐκ Προναπίδους,
καὶ Διονύσιος φησὶν ὁ κυκλογράφος τȣ̃το·
μάθε καὶ ἄλλοθεν καλῶς ἀκριβεςέρως τȣ̃το.
Ὁ ποιητὴς Στησίχορος υἱὸς ἦν Ἡσιόδου,

ἐν χρόνοις τοῦ Φαλάριδος ὢν καὶ τοῦ Πυθαγόρου,
ἔτοι δ' Ὁμήρου ὕστεροι χρόνοις τετρακοσίοις·
ἐπεὶ γοῦν ἔγνωκας καλῶς καὶ χρόνον τοῦ Ὁμήρου,
τὴν αὐτοῦ μάθε τελευτὴν ποίῳ συνέβη τρόπῳ.
Πένης ὑπάρχων καὶ τυφλὸς γενόμενος ἐκ γήρως,
ἁπανταχοῦ διήρχετο τὰς χώρας τῆς Ἑλλάδος
λέγων αὐτοῦ ποιήματα, δεχόμενος ἐντίμως·
ὡς δ' ἦλθε παρερχόμενος περὶ τὴν Ἀρκαδίαν,
ξενίζεται παρά τινι, κἀκεῖσε καταμένων
περιπατήσων ἔρχεται περὶ τὴν παραλίαν·
ἦσαν δ' ἐκεῖσε ἁλιεῖς ἄγραν οὐκ ἠγρευκότες,
μόνον δὲ φθειριζόμενοι καὶ κτείνοντες τὰς φθεῖρας·
ὧν ἁλιέων Ὅμηρος ἀκούσας συλλαλούντων,
ὦ ἄνδρες, εἶπεν, ἁλιεῖς Ἀρκάδες, ἔχομέν τι;
οἱ δ' ἀπεκρίναντο αὐτῷ περὶ φθειρῶν λαλοῦντες,
τοὺς, οὓς μεν ἐκρατήσαμεν, οὐκ ἔχομεν εἰσέτι·
οὓς περ δ' οὐκ ἐκρατήσαμεν, ἔχομεν μᾶλλον τούτους·
ὃ μὴ νοήσας Ὅμηρος, λυπούμενος ἀμέτρως
πρὸς ἣν τότε κατέμενεν, ὑπέστρεφεν οἰκίαν·
πηλοῦ δ' ὄντος ὠλίσθησε, καὶ κεκρουκὼς εἰς πέτραν
κλᾶται πλευρὰν τὴν δεξιὰν, καὶ τελευτᾷ τριταῖος.
Ἐπεὶ λοιπὸν μεμάθηκας καὶ θάνατον Ὁμήρου,
μάνθανε τὴν ὑπόθεσιν ὅλης τῆς Ἰλιάδος.
Οἱ μὲν ἀγροικικώτερον γράφοντες καὶ χυδαίως,
γάμους Πηλέως λέγουσι καὶ Θέτιδος γενέσθαι,
καὶ συμπαρῆναι τοὺς θεοὺς τοῖς γάμοις ἐν Πηλίῳ,
καὶ σὺν αὐτοῖς καὶ τὰς θεὰς, κατ' ἐξοχὴν δὲ ταύτας,
Ἥραν ὁμοῦ καὶ Ἀθηνᾶν, ὡς καὶ τὴν Ἀφροδίτην·
τὴν δ' Ἔριν δ' οὖσαν μάχιμον καὶ φιλονεικοτάτην,
ταύτην ἀπεῖναι λέγουσιν τῶν γάμων μὴ κληθεῖσαν·
αὐτὴ δὲ ζέσασα θυμῷ καὶ λύπῃ βεβλημένη,

μῆλον ἐσκεύασε χρυσοῦν, ἔγραψε δὲ τῷ μήλῳ·
ΛΑΒΕ ΚΑΛΗ ΤΩΝ ΘΕΑΙΝΩΝ, ΛΑΒΕ ΚΑΛΗ ΤΟ ΜΗΛΟΝ,
ἦ, Τῌ ΚΑΛῌ ΤΩΝ ΘΕΑΙΝΩΝ ʼΕΣΤΩ ΤΟ ΜΗΛΟΝ ΔΩΡΟΝ·
οὕτως ἡ Ἔρις ὥς φασι ποιήσασα τὸ μῆλον
ἀπὸ τοῦ στέγους ἔῤῥιψε μέσον τοῦ γάμου τοῦτο·
εὐθὺς δὲ Ἥρα, Ἀθηνᾶ μετὰ τῆς Ἀφροδίτης
τὴν γαμικὴν τὴν τράπεζαν ἀφεῖσαι καὶ τὸν πότον,
περὶ τοῦ μήλου μάλιστα τὴν μάχην συνεκρότουν,
ἑκάστη τούτων λέγουσα κάλλει νικᾷν τὰς ἄλλας·
τέλος, λαβόντα τὸν Ἑρμῆν ταύτας, ὁ Ζεὺς κελεύει
πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον αὐτὸν ἀπαγαγεῖν εἰς Ἴδην·
ἣν δ' ἂν αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὡραιοτέραν κρίνει,
ταύτην τὸ μῆλον ἔπαθλον λαμβάνειν εὐμορφίας·
ὡς δὲ ταχέως πρὸς αὐτὴν ἐγένοντο τὴν Ἴδην,
Ἥρα μὲν πρὸς Ἀλέξανδρον τάδε φησὶ κρυφίως·
εἰ κρίνεις ἐμὲ κρείττονα καὶ δῴης μοι τὸ μῆλον,
ἄρχειν ἐγὼ ποιήσω σε δύσεως καὶ τῆς ἕω·
ἡ δ' Ἀθηνᾶ κατάρχοντι Φρυγῶν τῆς στρατηγίας
Ἑλλάδα πᾶσαν τ' ἔλεγε δούλην αὐτῷ ποιῆσαι·
ἡ δ' Ἀφροδίτη πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον εἰποῦσα,
εἰ κρίνῃς τούτων κρείττονα, δώσω σοι τὴν Ἑλένην,
λαμβάνειν νικητήριον καὶ ἔπαθλον τὸ μῆλον,
Ἀλέξανδρος, Φερέκλου δὲ πλοῖα πεποιηκότος,
εἰς τὴν Ἑλλάδα κατελθὼν ἁρπάζει τὴν Ἑλένην.
ὅθεν ὁ μέγας πόλεμος ἐκείνοις ἀνεῤῥάγη,
καὶ πόλις ἡ περίβλεπτος ἡ Τροῖα κατεσκάφη,
καὶ πάντες παρανάλωμα γεγόνασι τοῦ ξίφους·
ταῦτα φασὶν οἱ ἀμαθῶς λαλοῦντες καὶ νηπίως,
τὸ δ' ἀληθὲς νῦν μάνθανε λεπτῶς, ἠκριβωμένως.
Ὁ Λαομέδοντος υἱὸς Πρίαμος καὶ Λευκίππης,
εἴτε Ῥοιοῦς κατά τινας, Στρυμνοῦς δὲ καθ' ἑτέρους,

γήμας Ἑκάβην Δύμαντος, κατά τινας Κισσέως,
υἱοὺς ἐγέννησε πολλοὺς, καὶ μὴν καὶ θυγατέρας·
ἐπεὶ δὲ καὶ Ἀλέξανδρον ἔγκυος ἦν Ἑκάβη,
γεννῆσαι φλέγοντα δαλὸν ἐδόκησεν ὀνείροις,
ὃς πάσας ἐπυρπόλησε τὰς Τρώων περιχώρους·
οἱ τῶν ὀνείρων δὲ κριταὶ τοῦτο μαθόντες, εἶπον·
τὸ βρέφος, ὅπερ ἔνδοθεν φέρεις ἐν τῇ γαστρί σου,
τῇ περιχώρῳ γίνεται πάσῃ τῶν Τρώων βλάβη·
οὕτω μὲν εἶπον οἱ κριταὶ τότε τῶν ὀνειράτων,
γεννήσασα τὸ βρέφος δὲ Πάριν κατονομάζει.
Ὁ δὲ πατὴρ ὁ Πρίαμος τῷ φόβῳ τῶν ὀνείρων
μετὰ τὴν βρέφους γέννησιν ἦλθεν εἰς τὸ μαντεῖον,
ἀνερωτήσων ποδαπὸν ἐκβήσεται τὸ βρέφος,
ἐδόθη τούτῳ δὲ χρησμὸς τοιουτοτρόπως λέγων·
Πρίαμε Τρώων βασιλεῦ, σύζυγε τῆς Ἑκάβης,
Δύσπαρις Πάρις σοὶ υἱὸς ἄρτι κακῶς ἐτέχθη,
ὃν μὴ γεννῆσαι κρεῖττον ἦν, ἢ συμφορὰς γεννῆσαι·
ὁ παῖς γὰρ οὗτος γεγονὼς τριάκοντα τῶν χρόνων
ὀλέσει τὰ βασίλεια τῶν Τρώων καὶ τὰς πόλεις·
ὅπερ μαθὼν ὁ Πρίαμος τρόμῳ πολλῷ καὶ φόβῳ
τὸν Πάριν μετεκάλεσεν Ἀλέξανδρον εὐθέως,
καὶ Ἀρχελάῳ δέδωκεν οἰκέτῃ τὸ παιδίον,
ὡς ἄν, εἰς ὄρος που ῥιφὲν, καταβρωθῇ θηρίοις·
καὶ δὴ λαβὼν Ἀρχέλαος ἀπέρριψεν εἰς Ἴδην,
ἄρκτος δ' ἐθήλαζεν αὐτὸ ξένως ἡμέραις πέντε·
ἐν μέσῳ τούτων τελευτᾷ τὸ βρέφος Ἀρχελάου·
ὁ δὲ, τὸ πᾶν τῇ γυναικὶ συμβουλευθεὶς ἐμφρόνως,
τὸ μὲν νεκρὸν ἀπέρριψεν εἰς Ἴδην ἀντ' ἐκείνου,
βρέφος δὲ τὸ βασιλικὸν αὐτὸς ἀναλαμβάνει,
καὶ ἀνατρέφει πατρικῶς, ποιμένειν τε διδάσκει
ὥσπερ τινὲς ἱστορικοὶ γράφουσι περὶ τούτου·

ἕτεροι πάλιν λέγουσι πιθανωτέρως τάχα
Πρίαμον τὸν Ἀλέξανδρον μὴ δοῦναι Ἀρχελάῳ
εἰς βρῶσιν ῥίψαι τοῖς θηρσίν· ἀλλ' ἐλεῶν τὸ βρέφος
νομίζων οὕτω τε φυγεῖν καὶ τοῦ χρησμοῦ τοὺς λόγους
τῷ Ἀρχελάῳ δέδωκε τρέφειν ἐν τοῖς χωρίοις,
βασιλικαῖς ἀνατροφαῖς, παιδεύσει τε παντοίᾳ·
ὁ δὲ λαβὼν εἰς Ἄμανδρον ἀπήγαγε χωρίον,
ὅπερ χωρίον Πρίαμος πόλιν ποιήσας τότε
Πάριον μετωνόμασε εἰς ὄνομα τοῦ βρέφους·
ἐκεῖ γοῦν ἐκτρεφόμενος Ἀλέξανδρος, ὡς ἔφην,
λέγεται κρῖναι τὰς θεὰς ἐν γάμοις τοῦ Πηλέως,
καὶ δοῦναι νικητήριον τὸ μῆλον Ἀφροδίτῃ·
τοῦτο δ' ὅτι ψευδές ἐστι δῆλον ἐκ τῶν πραγμάτων·
τοῦ Ἀχιλέως γὰρ πατὴρ ἦν ὁ Πηλεὺς ὡς οἶδας·
ὁ δ' Ἀχιλεὺς γεραίτερος ὑπῆρχεν Ἀλεξάνδρου·
καὶ γὰρ ὁ Νεοπτόλεμος υἱὸς τοῦ Ἀχιλέως
πολεμιστὴς ἦν τέλειος τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ,
αὐτῷ σχεδὸν ἰσόχρονος ὑπάρχων Ἀλεξάνδρῳ·
καὶ πῶς οὐκ ἔστιν ἄλογον Ἀλέξανδρον δικάζειν
γάμοις τινὸς τοῖς ἑαυτοῦ πάπποις ἰσοχρονοῦντος;
τοῦτο μὲν λῆρος καὶ ψευδές· τὸ δ' ἀληθὲς τοιοῦτον.
Ὡς ἀπελθὼν ὁ Πρίαμος ἤκουσεν ἐκ μαντείου
τριάκοντα γενόμενον Ἀλέξανδρον τῶν χρόνων
ὀλέσαι τὰ βασίλεια τῶν Τρώων καὶ τὰ πέριξ,
ἅμα τὸ βρέφος ἐλεῶν, μὴ δ' ἀποκτεῖναι θέλων,
καί γε τὴν ἄφυκτον φυγεῖν ἐλπίζων εἱμαρμένην
εἰ τὸ τριακοντάχρονον Ἀλέξανδρος ἐκδράμοι,
τῷ Ἀρχελάῳ δέδωκεν ἐν τοῖς ἀγροῖς ἐκτρέφειν,
εἴς τε χωρίον Ἄμανδρον καλούμενον τὴν κλῆσιν,
ὃ νῦν καλεῖται Πάριον, πόλις ἀντὶ χωρίου,
εἰς κλῆσιν τὴν τοῦ Πάριδος κτισθὲν παρὰ Πριάμου.

Ὁ Πάρις οὖν Ἀλέξανδρος ἐκεῖσε διατρίβων
μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς τριακοντουτίας,
πάσας ἐξεπαιδεύετο βασιλικὰς παιδεύσεις,
ἱππεύειν, ἀκοντίζειν τε, τοξεύειν, σφαίρας παίζειν,
καὶ πᾶσαν ἄλλην παίδευσιν πρέπουσαν βασιλεῦσι,
καὶ ῥήτωρ μὲν γενόμενος γράφει πολλὰ μὲν ἄλλα·
εἰς ἓν δὲ τούτου σύγγραμμα τὰς τρεῖς θεὰς συγκρίνει
τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν φρόνησιν, τὴν Ἥραν, τὴν ἀνδρείαν,
καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δὲ, φημὶ τὴν Ἀφροδίτην,
ᾗ καὶ τὸ μῆλον δέδωκε τὴν νίκην, τὰ πρωτεῖα,
ὡς Ἰωάννης χρονικὸς Ἀντιοχεύς που γράφει,
αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τ' ἄλλα παραλιμπάνων,
γάμον Πηλέως, Θέτιδος, Ἑρμῆν τε καὶ τὸν Δία,
τὴν Ἴδην, οὗπερ ἔκρινε θεὰς τὰς θρυλλουμένας,
ὁ Τζέτζης δ' ἅπαντα λεπτῶς ἀλληγορεῖ καὶ πρόσχες,
μέχρι τοῦ παρελθεῖν φησὶ τὴν τριακοντουτίαν.
Ἀλέξανδρος, ὡς ἔμαθες, διάγων ἐν Παρίῳ,
πάσας καλῶς μετήρχετο βασιλικὰς παιδεύσεις·
καὶ δὴ καὶ λόγιος ἀνὴρ γενόμενος συγγράφει
βίβλον, τοῦ κόσμου γένεσιν, αἱρέσει τῇ Ἑλλήνων,
πῶς ἐν ἀρχῇ τὸ Ἔρεβος ὑπῆρχε καὶ τὸ Χάος,
καὶ σκότωσις καὶ σύγχυσις τὰ σύμπαντα κατεῖχε·
ῥαγέντος τοῦ Ἐρέβου δὲ καὶ βαθυτάτου σκότους
ἐφάνη γῆ καὶ θάλασσα ῥυθμῷ διηρθρωμέναι,
ὅπερ φασὶ τῆς Θέτιδος γάμους καὶ τοῦ Πηλέως·
χαύνη πηλώδης γὰρ ἡ γῆ τὸ πρῶτον ἀνεφάνη,
ὡς ἐν τοῖς φυσικοῖς αὐτοῦ φησὶν Ἀναξαγόρας.
Ἐν τῷ Πηλίῳ δὲ φησὶ τὸν γάμον γεγονέναι,
ἐν κόσμῳ, οὗ τὸ πήλινον ἐσμὲν ἀνθρώπων γένος·
τοῖς γάμοις τοῦ Πηλέως δὲ καὶ Θέτιδος τῶν τότε,
ἦγουν ταῖς διαρθρώσεσι τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,

παρῆσαν πάντες οἱ θεοί, ἤγουν στοιχεῖα τ' ἄλλα,
χωρὶς μόνης τῆς Ἔριδος τῆς φιλονεικοτάτης·
διαρθρωθείσης γὰρ ὁμοῦ τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης,
καὶ τὰ λοιπὰ συνέδραμε πάντα καλῶς στοιχεῖα·
ἡ Ἀθηνᾶ, ὁ πρόσγειος ἀὴρ καὶ ὑδατώδης,
ἡ Ἥρα, τὸ λεπτότατον κατάστημα αἰθέρος·
ἡ τοῦ πυρὸς οὐσία τε ταύτης ἡ λεπτοτέρα,
ἣν λέγουσιν υἱὸν αὐτῆς, Ἥφαιστον παντεργάτην,
ἐκ τῆς οὐσίας τοῦ πυρὸς φασὶ γὰρ γεγονέναι
σελήνην, ἥλιον ὁμοῦ καὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας·
οὕτω τὰ πάντα γαμικῶς ἐν τῇ κοσμογενείᾳ,
εὐρύθμως παρυπέστησαν φαιδρῶς ὡραϊσμένα·
ἡ Ἀφροδίτη γὰρ παρῆν τούτοις ἑστιωμένη,
ἡ εὐκρασία τοῦ παντὸς συνδέσμου τῶν στοιχείων·
μόνη δ' ἡ Ἔρις οὐ παρῆν, ἡ σύγχυσις, καὶ ζάλη·
πᾶσα φαιδρότης γὰρ ὁμοῦ, πᾶσα συνδεσμοστία
κατεῖχε τὸν περίγειον τοῦτον ὑλαῖον κόσμον,
τοῦ πρώτου μόνου ζοφεροῦ Χάους εἰς γῆν ῥαγέντος,
ὃν Κρόνον λέγουσι σοφοὶ Διῒ ταρταρωθέντα,
ἀέρος φάναντος λαμπροῦ, τὸ σκότος γὰρ ἐκρύβη·
τὸ μῆλον τὸ τῆς Ἔριδος ὅπερ ἐστὶ νῦν μάθε.
Μετὰ τὴν κοσμογένειαν καὶ τὴν εὐαρμοστίαν,
ἥν περ καὶ γάμους εἴπομεν Θέτιδος καὶ Πηλέως,
ὡς ἔγραψεν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ αὐτοῦ βιβλίῳ,
ζάλη δεινὴ καὶ σύγχυσις γέγονε τῶν στοιχείων,
ὡς καὶ ὁ φυσικὸς φησὶν Ἐμπεδοκλῆς ἐκεῖνος·
ποτὲ μὲν γὰρ ὁ κάθυγρος ἀὴρ ὑπερενίκα,
ὁ ζοφερός, ὁ κάθυγρος, ὁ συντεθολωμένος,
ὃν Ἀθηνᾶν εἰρήκαμεν· ὁτὲ δὲ ὁ πυρώδης
ὑπερνικῶν τὰ σύμπαντα καὶ μέλλων καταφλέγειν,
ὅνπερ καὶ Ἥραν εἴπομεν μητέρα τοῦ Ἡφαίστου·

ποτὲ δὲ εὔκρατος ἀὴρ ὑπέλαμπε βραχύ τι·
ἐν οὖν τοιούτῳ κλύδωνι καὶ ζάλῃ τῶν ϛοιχείων,
ὁ κόσμος οὗτος, τὸ χρυσοῦν τὸ μῆλον, τὸ ὡραῖον,
ἔπαθλον τοῦ κρατήσαντος ὑπέκειτο ϛοιχείου·
εἰ γὰρ ὁ πρόσγειος ἀὴρ ἐνίκησε τελέως,
σκότος ἂν τοῦτον τὸν λαμπρὸν πάλιν κατέσχεν ἄλλο·
εἰ δ' ὁ λεπτομερέϛερος ἐκράτησε πυρώδης,
πῦρ ἂν τὸν κόσμον ἅπαντα κατέσχε καταφλέγον·
ἐπεὶ δ' ὑπερενίκησε σύγκρασις, Ἀφροδίτη,
ἔπαθλον νίκης ἔσχηκε, καὶ νῦν ἔτι κατέχει
τὸν κόσμον τοῦτον, τὸ χρυσοῦν τὸ μῆλον, τὸ ὡραῖον,
συγκεκραμένον, εὔρυθμον, Θεοῦ τῇ κυβερνήσει.
Τοιαῦτα μὲν Ἀλέξανδρος περὶ κοσμογενείας
ἐκεῖσε συνεγράψατο διάγων ἐν Παρίῳ·
ὅπερ ἐϛὶ τῶν θεαινῶν ἡ κρίσις ἡ μυθώδης,
ἐκ τῆς κελεύσεως Διὸς Ἑρμῇ προςεταγμένη,
παρ' Ἀλεξάνδρου Πάριδος ἐν Ἴδῃ γεγονέναι.
ὁ Ζεὺς γὰρ, νοῦς, ἐκέλευσε, τοῦ Ἀλεξάνδρου, πάντως
Ἑρμῇ, λόγῳ προφορικῷ, καὶ γέγονεν ἡ κρίσις.
Οἷον ἵνα σαφέϛερον τὸ πᾶν σοι διαρθρώσω,
πεισθεὶς οἰκείοις λογισμοῖς Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις,
λόγοις γραπτοῖς καὶ συλλαβαῖς καὶ λέξει μετρουμένοις,
ἐν Ἴδῃ ταύτας ἔκρινε τὰς τρεῖς θεὰς ὡς ἔφην·
τουτέϛι, συνεγράψατο, δηλοποιεῖ βιβλίοις
τοῖς φανεροῦσι σύμπαντα τὰ παλαιὰ καὶ νέα·
ὅμως μετὰ διάρθρωσιν γῆς ἅμα καὶ θαλάσσης,
καὶ εὐκρασίαν τῶν λοιπῶν ὡς ἔφημεν ϛοιχείων,
παλιντροπία γέγονε, καὶ σύγχυσις ἐκείνων·
ποτὲ μὲν ὄμβρων λάβρων τε καὶ σκότους γινομένου,
ποτὲ δ' ἀτάκτων κεραυνῶν καὶ χύσεως πυρώδους.
ὑφ' ὧν ἐκλυδωνίζετο πάλιν δεινῶς ὁ κόσμος,

ἢ σκότους παρανάλωμα γενέσθαι καὶ τῶν ὄμβρων,
εἴτε πυρὸς ἐκχύσεσι σφοδρῶς πυρποληθῆναι,
εἰ μή που τοῦτον ἔπαθλον ἔλαβεν Ἀφροδίτη,
τουτέστι, κατεκράτησεν ἡ νῦν εὐαρμοστία,
καλῶς αὐτὸν κατέχουσα Θεοῦ τῇ κυβερνήσει.
Τοιαῦτα μὲν Ἀλέξανδρος ἔπραττεν ἐν Παρίῳ
μέχρι τῆς παρελεύσεως τῆς τριακοντουτίας·
ὡς δὲ μετὰ τριάκοντα δύο παρῆλθον χρόνοι,
νομίσαν τὸ γερόντιον ὁ Πρίαμος ἐκεῖνος,
ὡς ὁ χρησμὸς παρέδραμεν, ὁ χρόνος παρεῤῥύη,
βλάβη λοιπὸν οὐ γίνεται Τρωσὶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου,
τὴν γερουσίαν, τὸ κοινὸν ἅπαν λαβὼν τῶν Τρώων,
μετὰ θυμέλης καὶ χορῶν καὶ μουσικῶν ὀργάνων,
τὴν Τροϊκὴν τὴν συμφορὰν ἐπὶ τὴν Τροίαν φέρει,
τοῦ Ἀπριλλίου τοῦ μηνὸς ἐν εἰκοστῇ δευτέρᾳ·
τότε θυσίαι πανταχοῦ θεῶν τῶν ἐγχωρίων,
ἁπανταχοῦ δὲ τράπεζαι, χοροὶ καὶ πανηγύρεις·
τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ δὲ μηνὸς τοῦ Ἰουνίου,
κελεύει τοῦτον ὁ πατὴρ πλεῦσαι πρὸς τὴν Ἑλλάδα,
καὶ θῦσαι λύσιν συμφορῶν Ἀπόλλωνι Δαφναίῳ,
δοὺς ἄνδρας Φρύγας ἑκατὸν καὶ γράμματα καὶ δῶρα
πρὸς τοὺς Ἑλλάδος βασιλεῖς, καὶ πρὸς τοὺς τοπαρχοῦντας,
ἅπερ λαβὼν Ἀλέξανδρος, ἔπλει πρὸς τὴν Ἑλλάδα,
διδοὺς ταῦτα πρὸς ἅπαντας χωρῶν τοὺς τοπαρχοῦντας·
ὡς δὲ καὶ πρὸς Μενέλαον κατέπλευσεν εἰς Σπάρτην,
εὕρηκε τοῦτον μέλλοντα πρὸς Κρήτην ἀποπλέειν,
θῦσαι γὰρ ἔμελλεν ἐκεῖ τῷ πάππῳ τῷ Ἀτρέϊ,
καὶ τούτῳ δὲ τὰ γράμματα παρέσχε καὶ τὰ δῶρα·
ὁ δὲ Μενέλαος λαβὼν τὰ δύσδωρα τὰ δῶρα,
αὐτὸς πρὸς Κρήτην ἔπλευσεν ἕνεκα τῆς θυσίας,
Ἀλέξανδρον τὸν Πάριν δὲ κατέλειψε τοῖς οἴκοις,

τριάκοντα καὶ δύο μὲν ὑπάρχοντα τῶν χρόνων,
ὡραῖον πάνυ καὶ λευκὸν, εἰς ἡλικίαν οἷον,
χρυσότριχα, δασύτριχα καὶ τῶν ἁβροβοστρύχων,
χαροποπρόσωπον πολὺ καὶ ὑπομειδιῶντα,
συντομολόγον, εὔλαλον, τῷ τάχει τῷ τῶν λόγων
πολλάκις ὑποπτύοντα λεπτότατον σιέλου
κατὰ τὰς ὄρνις, ἅς φαμεν κλῆσιν ἀκανθυλίδας·
ὃς τὴν Ἑλένην κατιδὼν τὸ δειλινὸν ἐν κήπῳ
μετὰ δουλίδων τῶν αὐτῆς καὶ γυναικῶν ἑτέρων,
εἴκοσι ἓξ ὑπάρχουσαν χρόνων τὴν ἡλικίαν,
κάλλος οὖσαν ἀμίμητον, ξένην τῇ διαπλάσει,
ὑπὲρ χιόνα δὲ λευκὴν καὶ τρυφερὰν τὸ σῶμα,
εὐπρόσωπον καὶ εὔρινα καὶ τῶν καλλιοφρύων,
εὐόφθαλμον, ὑγρόφθαλμον, χαροποπροσωποῦσαν,
εὔχειλον, ἀνθηρόχειλον, καὶ μελιτοφωνοῦσαν,
εὔμαστον, πυῤῥακίζουσαν, καὶ καλλιτραχηλοῦσαν,
πᾶσι καλοῖς, πᾶσι τερπνοῖς, πασῶν ὑπερτεροῦσαν,
ὅσον ἡ πληροσέληνος φαιδρόκυκλος σελήνη
ὑπερτερεῖ τῶν ἀμυδρῶν νυκτερινῶν ἀστέρων·
τοιαύτην οὖσαν κατιδὼν Ἀλέξανδρος Ἑλένην,
ἐπλήγη ταύτης ἔρωτι, καὶ ταύτην ἀφαρπάξας,
ἀντερασθείσης καὶ αὐτῆς, τῆς Αἴθρας συνεργούσης,
σὺν χρήμασι ποσότητι τριῶν κεντηναρίων,
καὶ διαφόροις εἴδεσιν ἑτέρων κοσμημάτων,
καὶ σὺν δουλίσι τῆς αὐτῆς Ἑλένης πρώταις πέντε,
καὶ σὺν αὐτῇ τῇ Αἴθρᾳ δὲ τῇ συνεργῷ μοιχείας,
ἐμβὰς εἰς πλοῖον ἔφευγεν, οὐχὶ τὸν πλοῦν ὃν ἦλθεν
ὑπάρχοντα τριήμερον, ἢ καὶ βραχύ τι πλέον,
ἀλλὰ διὰ Σιδῶνος τὲ καὶ Τύρου τοῦ πελάγους·
ὅθεν καὶ ἥρπαξε τινὰς γυναῖκας Σιδωνίας,
τεχνίτιδας, ἐργάτιδας καλλίστων ὑφασμάτων·

μόλις εἰς Τροίαν πεφθακὼς ἐν ὁλοκλήρῳ χρόνῳ.
Ὁ δὲ Μενέλαος ἐλθὼν εὐθέως ἀπὸ Κρήτης,
εἰς μάτην ἀπεδίωξεν ἐκείνων διὰ Τύρου
ἐν ὅλῳ χρόνῳ πρὸς αὐτὴν τὴν Τροίαν πεφθακότων·
οἱ Τρῶες δὲ καὶ σύμπασαι τῶν Τρώων αἱ γυναῖκες
ἰδοῦσαι κατεπλάγησαν τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης·
Ἑκάβη κατεφίλει δὲ ταύτην περιλαβοῦσα,
ἄῤῥητον σχοῦσα τὴν στοργὴν καὶ σέβας πρὸς ἐκείνην.
Οἱ δ' Ἕλληνες ὡς ἔμαθον οὖσαν Ἑλένην Τροίᾳ,
ἐν διαφόροις τοῖς καιροῖς καὶ γράμματα καὶ πρέσβεις
ὡς πρὸς τοὺς Τρώας ἔπεμπον Ἑλένην ἀπαιτοῦντες·
πρῶτον μὲν τὸν Ἀκάμαντα μετὰ τοῦ Διομήδους,
τὸν Παλαμήδην τὸν σοφὸν ἐξέπεμψαν δευτέρως,
αὐτόν τε τὸν Μενέλαον μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως
τῆς Κλυταιμνήστρας γράμματα φέροντας πρὸς ἐκεῖνον,
οὓς τὶς Ἀντίμαχος ἀνὴρ ἔμελλεν ἀποκτεῖναι,
ὑπ' Ἀλέξανδρου προτραπεὶς ἐν χρήμασιν εἰς τοῦτο,
εἴπερ μὴ ὑπεδέξατο τούτους Ἀντήνωρ πρῶτον,
ὅστις ὑστέρως ἔλαβε καὶ δωρεὰς πρεπούσας·
τῆς Τροίας πορθουμένης γὰρ ἔσωσαν πάντα τοῦτου,
καὶ πλεῖστα δῶρα καὶ τερπνὰ δεδώκασιν ἐκείνῳ·
ἀλλὰ μετὰ τὴν πόρθησιν ταῦτα συνέβη τούτῳ·
τότε δ' οὗτοι τὸν θάνατον μόλις ἐκπεφευγότες,
ὅνπερ αὐτοῖς ἐσκεύασεν Ἀντίμαχος ἐν δόλοις,
τοῖς Ἕλλησιν ἀπήγγειλαν ἅπαντα τὰ πραχθέντα·
καὶ τότε πᾶν τὸ στράτευμα διὰ τοὺς πρώην ὅρκους
ἀπὸ θαλάσσης καὶ δυσμῶν, ἀπὸ Βοῤῥᾶ καὶ Νότου,
εἰς ἓν πάντες ἠθροίζοντο πρὸς πόλεμον τῶν Τρώων.
Δέκα μὲν οὖν παρέδραμον χρόνοι τῶν ὁλοκλήρων,
ἀφ' οὗ καιροῦ περ ἥρπαξεν Ἀλέξανδρος Ἑλένην,
εἰς τὴν ἀπέπλευσιν αὐτῶν τὴν διὰ τῆς Σιδῶνος,

εἰς τὰ Τρωσὶ στελλόμενα γράμματα παρ' Ἑλλήνων,
εἰς στρατευμάτων συλλογὴν, εἰς κίνησιν τῆς μάχης·
καὶ τότε πάντες σὺν ναυσὶν ἦλθον εἰς τὴν Αὐλίδα,
καὶ Ἀχιλεὺς δὲ σὺν αὐτοῖς υἱὸς ὢν τοῦ Πηλέως,
καὶ Θέτιδος τῆς θυγατρὸς Χείρωνος φιλοσόφου,
Οὔννων, Βουλγάρων στράτευμα τῶν Μυρμιδόνων ἄγων,
πεντακοσίους ἀριθμῷ μετὰ καὶ δισχιλίων,
στόλῳ νηῶν πεντήκοντα στρατοπεδάρχην ἔχων
τὸν Μενοιτίου Πάτροκλον υἱὸν καὶ Φιλομήλης·
σύνοικον δὲ καὶ παιδευτὴν εἶχεν αὐτοῦ τροφέα
Φοίνικα τὸν Ἀμύντορος υἱὸν καὶ Κλεοβούλης,
πολλαῖς δὲ παρακλήσεσιν ἦλθεν εἰς συμμαχίαν·
ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ Νέστωρ γὰρ μετὰ τοῦ Παλαμήδους
μόλις ἐξέπεισαν αὐτοῦ πατέρα τὸν Πηλέα,
τοῦτον προπέμψαι σύμμαχον τῷ πλήθει τῶν Ἑλλήνων·
ἅπερ δὲ πεφλυάρηνται περὶ τοῦ Ἀχιλέως
ὡς φοβηθεὶς τὸν πόλεμον ἐφόρει γυναικεῖα,
καὶ σὺν παρθένοις ἱστουργῶν κρυπτόμενος ὑπῆρχε,
τοῦ Ὀδυσσέως ξίφη δὲ ῥίψαντος σὺν ἀτράκτοις,
κατάδηλος ἐγένετο τὸ ξίφος προτιμήσας,
τοιαύτην ἔχουσι τινὰ σοφὴν ἀλληγορίαν.

Ὁ Χείρων ὁ φιλόσοφος πάππος τοῦ Ἀχιλέως
ἐκ λεκανομαντίας τε καὶ σκέψεως ἀστέρων,
τοῦ Ἀχιλέως τῇ μητρὶ τῇ Θέτιδι προεῖπε·
Θέτι, θυγάτριον ἐμὸν, μάθε πατρός σου λόγους·
ὁ σὸς υἱὸς ὁ Ἀχιλεὺς μένων ἐν τῇ πατρίδι
ἔσεται πολυχρόνιος, πλὴν ἐκ τῶν ἀδοξούντων·
εἰ μετὰ τῶν Ἑλλήνων δὲ κατὰ τῶν Τρώων πλεύσοι,
ἔνδοξος ἔσται καὶ λαμπρός· ἀλλὰ συντόμως θνήσκει·
τοῦτο μαθοῦσα τοιγαροῦν ἐκ τοῦ πατρὸς ἡ Θέτις,
ἄδοξον πολυχρόνιον θέλουσα τοῦτον ἔχειν,

εἰς ἐκστρατείαν οὐδαμῶς ἠθέλησεν ἐκπέμπειν·
ἀλλὰ κατεῖχε μητρικῷ καὶ διαπύρῳ πόθῳ,
ὃ γυναικεῖαν ἔνδυσιν ὠνόμασαν οἱ μῦθοι·
ὡς Ὀδυσσεὺς, καὶ Νέστωρ δὲ μετὰ τοῦ Παλαμήδους,
ἁπανταχοῦ διήρχοντο πάντας στρατολογοῦντες,
οἱ μὲν γυναικωδέστεροι καὶ τῶν δειλῶν ἀνθρώπων,
οἷον ὁ Σικυώνιος Ἐχέπωλος ἐκεῖνος,
ὁ Κύπριος Κινύρης τὲ καί τινες τῶν ἑτέρων,
ἀπράκτους ἀπελέγοντο· ἤγουν, τὴν οἰκουρίαν·
καὶ γὰρ ὁ μὲν Ἐχέπωλος διὰ τὸ μὴ στρατεῦσαι
Αἴθην, ἵππον ἐξαίρετον, τῷ βασιλεῖ δωρεῖται,
ὁ Κύπριος Κινύρης δὲ, θώρακα· θαῦμα ξένον·
ὁ δ' Ἀχιλεὺς ὡς ἤκουσεν δι' ἐγκρατείας λόγους,
ἡρωϊκὸν ἀναπηδᾷ καὶ τρέχει πρὸς τὴν μάχην,
ἀφροντιστήσας καὶ μητρὸς, καὶ ταύτης μαντευμάτων.
Οὕτω μὲν πᾶν τὸ στράτευμα συνήχθη πρὸς Αὐλίδα,
εἰς δισχιλίας ἀριθμῷ προβαῖνον χιλιάδας,
διακοσίας ἄλλας τὲ πεντήκοντα πρὸς ταύταις·
ὁ πᾶς δὲ στόλος ἦν αὐτῶν τῶν μακροτάτων πλοίων
ἕξ τε καὶ ὀγδοήκοντα χιλίων ἑκατόν τε·
οἱ βασιλεῖς καὶ ναύαρχοι καὶ στρατηγοὶ δὲ τούτων
ἦσαν ὡσεὶ πεντήκοντα καὶ πλείονες ὀλίγον·
κᾂν Ὅμηρος ἐλάττονας καὶ τούτων διαγράφῃ,
μάθε τὰς τούτων κλήσεις δὲ πρῶτον καὶ ναυαρχίας,
καὶ τὰς μορφὰς εἰσέπειτα τὰς τῶν ἀριστοτέρων·
εἶτα λοιπόν μοι μετ' αὐτὰ μάθε τὰ τοῦ πολέμου,
κατὰ λεπτὸν τὰ σύμπαντα στενῶς, πεπλατυσμένως·
οὕτως ὡς ἂν ἀνέγνωκας Ὁμήρους, Στησιχόρους,
Εὐριπιδολυκόφρονας, Κολλούθους τὲ καὶ Λέσχας,
καὶ Δίκτυν συγγραψάμενον καλῶς τὴν Ἰλιάδα,
Τρυφιοδώρους, Κόϊντον· κᾂν ἑκατὸν βιβλία,

ȣ̓κ ἂν λεπτομερέϛερον ȣ̔́τως ἐξηκριβώσω·
καὶ τότε τμήματι βραχεῖ πάντα συγκεκλεισμένα,
ὅπως πᾶς ὁ βȣλόμενος ἐν πόνῳ βραχυτάτῳ
ἀναγνωκέναι τὰς πολλὰς δοκῇ βιβλιοθήκας·
ȣ̔́τω θαῤῥῶν σὺν τῷ Θεῷ προσφέγγομαι σῷ κράτει·
ἂν ȣ̓̃ν σκοπήσῃς ἀκριβῶς τὸν δȣλικόν μȣ τρόπον,
ὅτι μοχθήσας περισσὰ χάριν σȣ̃ θείȣ κράτȣς
καὶ μὴ μοχθηρευσάμενος ἐκ τȣ̃ πολλὰ συγγράφειν,
ὡς ἄλλος ἂν ἐποίησε πολλὰ λαμβάνων δῶρα,
τὰ πάντα περιέκλεισα τμήματι βραχυτάτῳ,
ὁπόσα ȣ̓χ εὑρήσει τις ȣ̓δ᾽ ἑκατὸν βιβλίοις,
καὶ ἀρκεσθῇ τὸ κράτος σȣ τοῖς οἷςπερ διαγράφω
μικροῖς, μεγάλοις πράγμασι, ϛενοῖς, πεπλατυσμένοις,
καὶ μᾶλλον ἕνεκεν αὐτȣ̃ καὶ δωρεὰ δοθῇ μοι,
τῆς σῆς ψυχῆς ἐπάξιον τῆς βασιλικωτάτης,
ἔϛω καὶ χάρις τῷ Θεῷ καὶ χάρις σȣ̃ τῷ κράτει·
εἰ μέχρι δ᾽ ȣ̔́περ γράψαιμεν τμήματος σμικροτάτȣ
τὸ θεῖον καὶ φιλάνθρωπον ȣ̓κ ἀρκεσθῇ σȣ κράτος,
θελήσει δὲ μετάφρασιν καὶ ϛίχων τῶν Ὁμήρȣ,
καθὰ προεῖπόν μοι τινὲς, ὡς ἐκ τȣ̃ σȣ̃ τȣ̃ κράτȣς,
ὡς Ἡρακλῆς τὸν ἄεθλον πληρȣ̃ν ȣ̓κ ἀποκνήσω·
νῦν δέ μοι μάνθανε καλῶς, λεπτῶς, ἠκριβωμένως
τὰ ϛρατηγῶν ὀνόματα, τὰς τȣ́των ναυαρχίας,
καὶ καθεξῆς καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τȣ̃ τέλȣς πάντα.
Δύο μὲν ἦσαν βασιλεῖς Ἑλλήνων οἱ κρατȣ̃ντες,
ὁ Ἀγαμέμνων ὁ κλεινὸς μετὰ τȣ̃ Μενελάȣ,
υἱοὶ κατὰ τȣ̀ς πλείονας Ἀτρέως, Ἀερόπης,
Πλεισθένȣς καθ᾽ ἑτέρȣς δὲ παῖδες καὶ τῆς Κλεόλας.
Ὁ Ἀγαμέμνων ναυαρχῶν ἦν ἑκατὸν ὁλκάδων,
τȣ̀ς Κορινθίȣς ἦγε δὲ μετὰ τῶν Μυκηναίων.
Ἑξήκοντα Μενέλαος ἦν ναυαρχῶν ὁλκάδων,

τὺς Σπαρτιάτας, Λάκωνας καὶ Ἀμυκλαίυς ἄγων.
Νέςωρ, υἱὸς Νηλέως τε καὶ Χλώριδος ὑπάρχων,
κατὰ τινὰς ἑτέρυς δὲ Νηλέως, Πολυμήδης,
ἦν ἐνενήκοντα νεῶν ναύαρχος ςρατηλάτης,
Πυλίυς ἔχων ὑφ' αὐτὸν καί τινας τῶν ἑτέρων.
Ἦν Ἀχιλεὺς τῆς Θέτιδος υἱὸς καὶ τῦ Πηλέως·
ςόλυ πεντήκοντα νεῶν ἄρχων τῶν Μυρμιδόνων,
καὶ τῦ Πελασγικῦ παντὸς Ἄργυς ἡγεμονεύων,
ἔχων τροφέα Φοίνικα, Πάτροκλον ςρατηλάτην·
τὸν μὲν υἱὸν Ἀμύντορος, πρὸς δὲ καὶ Εὐριδίκης·
τὸν δὲ τῦ Μενοιτίυ δὲ παῖδα καὶ Φιλομήλας.
Ἦν Αἴας Τελαμώνιος, ὁ παῖς τῆς Ἐριβοίας,
ναύαρχος δώδεκα νηῶν ἐκ νήσυ Σαλαμῖνος.
Πηνέλεως καὶ Λήϊτος σὺν τῷ Ἀρκεσιλάῳ,
καὶ Προθοήνωρ, Κλόνιος, οἱ πέντε ναυαρχῦντες,
πλοίων ἦρχον πεντήκοντα τῆς χώρας τῶν Θηβαίων·
υἱὸς ἦν ὁ Πηνέλεως Ἱππάλκμυ, Ἀςερόπης·
οἱ δ' ἄλλοι πάντες ἀδελφοὶ, πλὴν τῶν ἀμφιμητρίων,
Λήϊτος παῖς Ἀλέκτορος ἅμα καὶ Πολυβέλης,
τύτυ καὶ Ἀρκεσίλαος μητρὸς δὲ Κλεοβέλης
καὶ Προθοήνωρ, Κλόνιος, Πηνέλεως σὺν τύτοις
τῆς Ἀςερόπης οἱ υἱοὶ καὶ τῦ Ἀρηϊλύκυ·
ὁ Προθοήνωρ δὲ μητρὸς ἐξ Ἀρτηΐδος ἔφυ,
ὁ Κλόνιος γεννᾶται δὲ μητρὸς ἐξ Ἀκτηΐδος.
Ἀσκάλαφος, Ἰάλμενος ἦρχον Ὀρχομενίων,
υἱοὶ μὲν ὄντες Ἄρεος, μητρὸς ἐξ Ἀξιόχης,
ςόλυ νηῶν τριάκοντα κατάρχοντες οἱ δύο.
Σχέδιος καὶ Ἐπίςροφος ἦρχον δὲ τῶν Φωκέων,
τῆς Θρασυβέλης παῖδες μὲν ὄντες καὶ τῦ Ἰφίτυ,
ςόλον δὲ τεσσαράκοντα δεσπόζοντες ὁλκάδων.
Καὶ Αἴας τεσσαράκοντα πλοίων Λοκρῶν κατῆρχε,

παῖς ὢν τῆς Ἐριώπιδος ἅμα καὶ Ὀϊλέως,
κατ' ἄλλους Ἀστιόχης δὲ τῆς θυγατρὸς Ἰτύλου,
ἢ Ἀλκιμάχης, ὥς φασί τινες, τῆς τοῦ Φυλάκου.
Τῶν Εὐβοέων ἦρχε δὲ τῆς νήσου Ἐλεφήνωρ,
ὁ παῖς ὁ τοῦ Χαλκώδοντος ἅμα καὶ Ἀλκυόνης,
εἴθ', ὡς οἱ πλείονες φασὶν, υἱὸς τῆς Μελανίππης·
σὺν ᾧπερ συνεστράτευσαν καὶ συμπαρῆσαν τότε
Ἀκάμας τὲ καὶ Δημοφῶν οἱ παῖδες τοῦ Θησέως,
διεσκόζεσθαι μὴ θέλοντες παρὰ τοῦ Μενεσθέως·
εἶχε δὲ τεσσαράκοντα τὰς ναῦς ὁ Ἐλεφήνωρ.
Ὁ Πετεῶνος Μενεσθεὺς υἱὸς καὶ Πολυξένης,
ἢ Μνησιμάχης· ὥς τισιν ἱστορικοῖς ἀρέσκει,
ἦν Ἀθηναίων ναύαρχος πλοίων πεντηκοντάδος.
Ὁ Διομήδης ὢν υἱὸς Τυδέως, Διοπύλης,
εἴτε κατὰ Θεόκριτον Τυδέως καὶ Ἀογείας,
δὶς τεσσαράκοντα ναυσὶν Ἀργείων ἐναυάρχει,
Εὐρύαλον καὶ Σθένελον ἔχων συνναυαρχοῦντας·
Σθένελον Καπανέως μὲν καὶ τῆς Εὐάδνης παῖδα,
τὸν δὲ τῆς Ἀστυόχης τὲ καὶ Μηκιστέως παῖδα,
τοῦ Μηκιστέως ἀδελφοῦ Ἀδράστου βασιλέως.
Ὁ Ἀγαπήνωρ ὁ υἱὸς Ἀγκαίου, Διομήδης,
Τεγεατῶν, Ἀρκάδων τε καὶ Μαντινέων ἄρχων,
ἦν στρατηγῶν καὶ ναυαρχῶν νηῶν ἐξηκοντάδος.
Τῶν Ἐπειῶν, Ἠλείων δὲ τέσσαρες ἐναυάρχουν,
Ἀμφίμαχος καὶ Θάλπιος, Πολύξενος, Διώρης·
Ἀμφίμαχος Κλεάτου μὲν παῖς, καὶ τῆς Κλεοβούλης,
ὁ Θάλπιος Εὐρύτου δὲ υἱὸς καὶ τῆς Κλυτίας,
Πολύξενος δὲ Βάριδος υἱὸς καὶ Ἀγασθένους,
ὃς Ἀγασθένης ἦν υἱὸς Αὐγείου βασιλέως·
ὁ τέταρτος δὲ ναύαρχος Ἠλείων ὁ Διώρης
παῖς ἦν τῆς Μνησιμάχης τὲ καὶ τοῦ Ἀμαρυγκέως·

πλοῖα δὲ τεσσαράκοντα τοῖς τέσσαρσιν ὑπῆρχον.
Ὁ Μέγης, τοῦ Φυλέως δὲ υἱὸς καὶ τῆς Ἀγνήτης,
Κτημένης καθ' ἑτέρους δὲ, κατ' ἄλλους τῆς Συμμάχης,
νηῶν ἦν τεσσαράκοντα ναύαρχος στρατηλάτης,
ἄρχων τοῦ Δουλιχίου τὲ καὶ νήσων Ἐχινάδων,
περὶ τὸν Ἀχελῶον τὲ καὶ τόπους τοὺς ἐκεῖσε.
Ὁ τοῦ Λαέρτου Ὀδυσσεὺς παῖς καὶ τῆς Ἀντικλείας
δώδεκα πλοίων ναύαρχος ὑπῆρχε Ζακυνθίων.
Ὁ Θόας τοῦ Ἀνδραίμονος καὶ Γόργης τῆς Οἰνέως,
ἀρχὸς ἦν τεσσαράκοντα νηῶν ἐξ Αἰτωλίδος.
Τῶν Κρητικῶν δὲ πόλεων τῶν ἑκατὸν ἐκράτουν
Ἰδομενεὺς, συνάμα δὲ τούτῳ καὶ Μηριόνης·
ὁ μὲν τοῦ Δευκαλίωνος υἱὸς καὶ Κλεοπάτρας,
ὁ Μηριόνης δὲ υἱὸς Εὐΐππης καὶ τοῦ Μόλου·
οἷς πλοίων ὀγδοήκοντα συμπαρυπῆρχε στόλος.
Ὁ Ἡρακλέος δὲ υἱὸς ἅμα καὶ Ἀστυόχης
Τληπόλεμος Ῥοδίων ἦν πλοίων ἀρχὸς ἐννέα.
Νιρεὺς ὁ τοῦ Χαρόπου δὲ υἱὸς καὶ Ἀγλαΐας,
ὁ πάντων ὡραιότερος μετὰ τὸν Ἀχιλέα,
καὶ πάντων ἀσθενέστερος στρατηλατῶν Ἑλλήνων,
τῶν ἐκ τῆς Σύμης ναύαρχος τριῶν ὑπῆρχε πλοίων.
Ὁ Φείδιππος καὶ Ἄντιφος (1) τοῦ Θεσσαλοῦ οἱ παῖδες,
ὅς τις ὑπῆρχε Θεσσαλὸς υἱὸς τοῦ Ἡρακλέος,
Κώων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καρπαθίων ἦρχον·
τριακοντὰς ὑπῆρχε δὲ τούτοις τῶν πλοίων στόλος.
Ὁ πρῶτος πάντων δὲ πεσὼν τῇ συμβολῇ πολέμου
ὁ ἥρως Πρωτεσίλαος ἀνὴρ Λαοδαμείας,
Ἰφίκλου, Διομήδης τε τερπνὸς υἱὸς ὑπάρχων,
τῶν ἐκ Φυλάκης Ἴτωνος καὶ τῶν ἐξ Ἀντρωνείας
ἦν στρατηγὸς καὶ ναύαρχος σὺν ἀδελφῷ Ποδάρκει,
ὁλκάδων τεσσαράκοντα τούτων ὑπῆρχε στόλος.

(1) In altero C. legitur Ἄντιππος.

Εὔμηλος, τῆς Ἀλκήστιδος υἱὸς καὶ τοῦ Ἀδμήτου,
ἕνδεκα πλοίων ναύαρχος καὶ στρατηγὸς ὑπῆρχε,
Βοίβης, Φηρῶν καὶ Γλαφυρῶν καὶ Ἰωκοῦ κατάρχων.
Ὁ Φιλοκτήτης Ποίαντος υἱὸς καὶ Δημωνάσσης
ἑπτὰ νηῶν ἦν στρατηγὸς τῶν ἀπὸ τῆς Μεθώνης·
ὡς δὲ δηχθεὶς ὑπ' ὄφεως ἦν ἐκριφεὶς ἐν Λήμνῳ,
τούτου τὸ στράτευμα λαβὼν παρέττατεν ὁ Μέδων,
ὅστις ἐκ Ῥήνης ἦν υἱὸς νόθος τοῦ Ὀϊλέως.
Ὁ Ποδαλείριος ὁμοῦ πάλιν δὲ καὶ Μαχάων,
οἱ τῶν Ἑλλήνων ἰατροὶ καὶ στρατηγοὶ γενναῖοι,
Ἀσκληπιοῦ καὶ Ξάνθης τὲ, ἢ Ἱππονέης παῖδες,
κατ' ἄλλους Ἠπιόνης δὲ, κατῆρχον τῶν Τρικκαίων,
στόλον ἐκ πλοίων ἔχοντες μιᾶς τριακοντάδος.
Εὐρύπυλος, Εὐαίμονος παῖς καὶ τῆς Δηϊτύχης,
εἴτε καθὼς συγγράφουσι τινὲς τῆς Δηϊπύλης,
ἦρχε τῶν Ὀρμενίων τε καὶ τῶν ἐξ Ὑπερείας,
ὁλκάδας τεσσαράκοντα τὸν στόλον κεκτημένος.
Δύο τῶν ἐκ Γυρτώνης (1) δὲ ἦσαν οἱ στρατηλάται,
ὁ Πολυποίτης δισκευτὴς μετὰ τοῦ Λεοντέως·
ὧν ὁ μὲν παῖς Πειρίθου τε καὶ τῆς Ἱπποδαμείας,
ὁ Λεοντεὺς Κορώνου δὲ υἱὸς καὶ Κλεοβούλης;
Κόρωνος τοῦ Καινέως δὲ φίλος υἱὸς ὑπῆρχε·
καὶ τούτοις τεσσαράκοντα στόλος ὑπῆρχε πλοίων.
Γουνεὺς ὁ τοῦ Ὠκύτου δὲ καὶ τῆς Ταυροπωλίας,
εἴτ' οὖν ὡς γράφουσι τινὲς ὁ τῆς Ἱπποδαμείας,
τῶν Ἐνιάνων (2), Περραιβῶν καὶ τῶν Κυφάνων ἦρχεν,
ὁλκάδων στόλον εἴκοσι καὶ δύο κεκτημένος.
Μαγνήτων δὲ ὁ Πρόθοος κατάρχων ἐναυάρχει
τοῦ Τενθρηδόνος ὢν υἱὸς, μητρὸς ἐξ Ἐρυμάχης,
εἴτε, τῆς Κλεοβοίας δὲ παιδὸς τῆς τοῦ Εὐρύτου·
στόλος δὲ τεσσαράκοντα τούτῳ παρῆσαν πλοίων.

(1) CC. Γορτύνης. (2) CC. Αἰνιάνων.

Οὗτοι καθ' Ὅμηρον εἰσὶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες,
τοὺς δ' ἄλλους παραλέλοιπεν εἰπεῖν τῷ καταλόγῳ·
τὸν Κάλχαντα, τὸν Θέστορος υἱὸν καὶ Πολυμήλας,
τῷ καταλόγῳ μὲν εἰπεῖν παρέλειψε καὶ μόνῳ·
τὸν μέγαν Παλαμήδην δὲ τὸν πάνσοφον ἐκεῖνον
τὸν Εὐβοέα, τὸν υἱὸν Ναυπλίου καὶ Κλυμένης
παμπαντελείως ἔρριψεν ἔξω τῆς Ἰλιάδος·
τὸν Τεῦθιν παραλέλοιπεν ἐκ τῆς Αὐλίδος αὖθις,
ὑποστραφέντα καὶ αὐτὸν κτείναντα τῇ πατρίδι,
ὁμοίως καὶ Μενέδημον τρωθέντα τῇ Αὐλίδι,
στραφέντα καὶ θανόντα δὲ τῇ γῇ τῇ τῆς πατρίδος,
καὶ τὸν Ὀρμένιον αὐτὸν Αὐλίδι τεθνηκότα·
ἔπειθε γὰρ τοὺς Ἕλληνας μὴ πλεῖν ὡς πρὸς τὴν Τροίαν
Θερσίτην τὸν τῆς Δίας δὲ υἱὸν καὶ τοῦ Ἀγρίου,
πανευγενῆ μὲν ἕλκοντα τοῦ γένους ῥιζουχίαν,
κἂν ἦν χωλὸς καὶ παραβλὼψ, φοξὸς, κυρτὸς, ψεδνόθριξ,
τοῦ καταλόγου τῶν λοιπῶν ὠστράκισεν Ἑλλήνων·
ἄλλους πολλοὺς καὶ θαυμαστοὺς παρῆκεν ἡγεμόνας,
τὸν Πολυνείκους Θέρσανδρον, ὃν Τήλεφος ἀνεῖλεν,
καὶ σὺν αὐτῷ τὸν Ἐπειὸν, υἱὸν τοῦ Πανοπέως,
τὸν μέγαν ἀρχιτέκτονα, γενναῖον τε πυγμάχον,
ὅσπερ μηχανησάμενος τὸν δούρειον τὸν ἵππον
τὴν Τροίαν κατεπόρθησεν, ὡς καθεξῆς διδάξω.
Ἀλλ' ἐπειδὴ μεμάθηκας κλήσεις καὶ ναυαρχίας,
καὶ τὰς μορφάς μοι μάνθανε τὰς τῶν ἀριστοτέρων,
καὶ τότε πᾶσαν τὴν ὑφὴν μέχρι τοῦ τέλους μάθε.
Ὁ Ἀγαμέμνων, βασιλεὺς ὁ πάντων τῶν Ἑλλήνων,
ἦν μέγας, δασυγένειος, λευκὸς, ἀλλὰ μελάνθριξ,
εὐπαίδευτος, εὐόμιλος αὐτοῦ τοῖς διαλόγοις.
Ὁ δὲ Μενέλαος, κοντὸς, ὑπόπλατυς ὑπῆρχεν,
πυρρόθριξ, δασυγένειος, ξανθόθριξ καὶ δασύθριξ.

Ὁ Νέστωρ, μέγας καὶ γλαυκὸς, ὑπόπυῤῥος ὑπῆρχε,
μακρόῤῥιν, μακροπρόσωπος, πανφρόνιμος, λευκόθριξ.
Ὁ τούτου παῖς Ἀντίλοχος νεώτερος ἦν πάντων,
λευκὸς, μακρόῤῥιν καὶ γλαυκὸς, εὐτράχηλος, εὐῆλιξ,
ξανθὸς, καλλίθριξ, δρομικὸς καὶ τῶν γρηγοροφθάλμων,
εὔσκυλτος, εὐκατάτρεπτος, ἐρυθριῶν συντόμως.
Ὁ Ἀχιλεὺς, μακροσκελὴς, ὑπόσπανος ὑπῆρχε,
λευκὸς, ξανθόθριξ καὶ πυῤῥὸς, δασύθριξ καὶ μακρόῤῥιν,
γυναικοπρόσωπος, φαιδρὸς καὶ τῶν γρηγοροφθάλμων,
ταχυδρομῶν, γλυκύφωνος, πικρόθυμος, ὀργίλος.
Ὁ Φοίνιξ, γέρων, φρόνιμος, μέσος τὴν ἡλικίαν,
μακρόθριξ, εὐχαράκτηρος, μελίχρους τὴν ἰδέαν,
τὴν φύσιν συντομόδακρυς καὶ τῶν θλιβεροψύχων.
Ὁ Πάτροκλος, μεσῆλιξ ἦν, ὑπόπυῤῥος, ξανθόθριξ,
εὐπώγων καὶ πρακοίλιος, πλὴν εὐειδὴς τὴν θέαν.
Αἴας ὁ Τελαμώνιος, πύργος ὁ τῶν Ἑλλήνων,
ἦν μέγας, ἀλλ' εὐσύνθετος, εὔρειν, σγουρὸς, μελάνθριξ,
τὴν γενειάδα κάλλιστος, ὀργίλον ὑποβλέπων,
κάλλει νικῶν τοὺς σύμπαντας, πλὴν Ἀχιλέως μόνου.
Ὁ δὲ Λοκρὸς Αἴας μὲν ἦν μακρός τε καὶ μελίχρους,
σγουρομελάνθριξ καὶ στραβὸς, καὶ τῶν μακροπροσώπων,
πηδητικὸς, ἐγρηγορὼς, καὶ τῶν εὐπεριστρέπτων.
Ὁ Μενεσθεὺς, μεσῆλιξ ἦν, ὑπόλεπτος, μελάνθριξ,
ἐγρηγορὼς, εὐπαίδευτος, ἔμπειρος στρατηγίας,
ἱππότης ἀπαράμιλλος ἄχρι τοῦ νῦν τοῦ χρόνου.
Ὁ δέ γε Διομήδης ἦν τετράγωνος τὸ σῶμα,
σιμὸς καὶ σιμοτράχηλος, ξανθὸς τὴν γενειάδα,
καὶ βραχυῆλιξ πρὸς αὐτοὺς τοὺς ἥρωας οὓς γράφω·
ἐπεὶ τούτου λωρίκιον ὕστερον ἐφευρέθη
ἔσωθεν λάρνακος τινὸς ἐν τῇ Λογγιβαρδίᾳ
ἀνδρὸς μεγάλου μέγεθος, οὗ τῶν λαβῶν τὸ πάχος

εἰς ὄγκον ἦν ἰσοπαχὲς, ἰσόμετρον κονδύλῳ,
ὃ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρέμασαν ὡς θαῦμα.
Εὐρύαλος, πλατύτερος, κατάσαρκος ἦν, μέγας,
μακρόθριξ, εὐχαράκτηρος, εὐπρόσωπος τῶν μέσων.
Ὁ Σθένελος, εὐῆλιξ ἦν, εὔθετος, εὐχαράκτηρ,
δειλὸς, ὑβρίζων, ἀναιδὴς, εὐστήρικτος τὰς φρένας.
Ὁ Ὀδυσσεὺς, μεσῆλιξ ἦν, λευκός τε καὶ προγάστωρ,
ἁπλόθριξ, στρεβλογνώμων δὲ, πικρός τε καὶ μακρόρριν·
Ὁ Θόας ἦν περίγοργος, λεπτός τε καὶ μεσῆλιξ,
λευκὸς, σγουρὸς, ὑπόγλαυκος, εὐσύμβουλος καὶ νέος.
Ἰδομενεὺς μεσόγηρως, μέσος τὴν ἡλικίαν,
μέλας ὁμοῦ τε καὶ σγουρὸς, κοντόθριξ, δασυπώγων.
Ὁ Μηριώνης δὲ στρεβλὴν ἐκέκτητο τὴν ῥῖνα,
κοντὸς ὑπάρχων καὶ πλατὺς, εὔθριξ, σγουρὸς, εὐπώγων.
Ὁ Πρωτεσίλαος, ἀνὴρ ὁ τῆς Λαοδαμείας,
λευκὸς, μακρὸς, εὐσύνθετος, οὐλόθριξ, καὶ ξανθόθριξ,
ὡραῖος, νέος, τολμηρὸς καὶ τῶν εὐκαταστάτων.
λιπὼν δὲ Λαοδάμειαν νύμφην ἐν τῷ θαλάμῳ,
σὺν τοῖς λοιποῖς·ἐστράτευσε τοῖς Ἕλλησιν εἰς Τροίαν·
πρῶτος δὲ πίπτει τῶν λοιπῶν, ὡς προπηδήσας πρῶτος,
ὡς ὅταν δεῖ σαφέστερον μαθήσῃ περὶ τούτου.
Εὔμηλος τῆς Ἀλκήστιδος μητρὸς τῆς παναρίστης,
ἥτις αὐτὴν ἀπέδωκε θανεῖν ὑπὲρ συζύγου,
ὡραῖος, καὶ εὐῆλιξ ἦν, εὐπαίδευτος, ξανθόθριξ.
Εὐμήκης, μέλας, σύνοφρυς ὑπῆρχε Φιλοκτήτης.
Ὁ Κάλχας, ὁλοπόλιος, μικρὸς τὴν ἡλικίαν,
λευκὸς τὸ σῶμα καὶ λεπτὸς, καὶ δασυχαίτης ἅμα.
Ὁ Παλαμήδης, Κάτων τὲ ὁ πρῶτος, καὶ ὁ Τζέτζης
εὐήλικες, εὐτράχηλοι, μακρόρρινες συμμέτρως,
συμμέτρως μακροπρόσωποι, γοργοὶ, τῶν αἰδημόνων,
λεπτοὶ, γλαυκοὶ, χρυσόχροες, πυρρότριχοι, καὶ οὖλοι,

σωματικοῖς καὶ ψυχικοῖς ὅμοιοι πᾶσιν ὄντες,
ὡς καὶ τὴν κόμην αὐχμηρὰν ἐξ ἀλουσίας ἔχειν,
καὶ συμπεσεῖν τὴν πλείονα καὶ διεῤῥυηκέναι·
ἐμοῦ δ' οὗτοι διέφερον τῷ μὴ θυμοῦσθαι μόνον,
εἰ τέως οὐχὶ ψεύδονται τῶν συγγραφέων λόγοι·
αἱ κράσεις αἱ τοιαῦται γὰρ θερμαί τε καὶ θυμώδεις,
εἰ μή που περισσότερον εἶχον ἐμοῦ τὸ φλέγμα,
καὶ τῷ φιλοκερδέστερος καὶ φειδωλὸς ὑπάρχειν,
Κάτων ἐμοῦ διέφερεν ὅμοιος ὢν τοῖς ἄλλοις,
ἐμοὶ δὲ πλέον τοῦ ἀνδρὸς τοῦ Κάτωνος ὑπάρχει
τὸ μὴ κρατεῖσθαι χρήμασι· θυμὸς ἐπὶ δικαίοις
πῦρ πνέων, ὥσπερ Κάτωνι δευτέρῳ παρυπῆρχε.
Τὸν Ἐπειόν μοι μάνθανε τὶς ἦν κατὰ τὴν θέαν·
λευκός, ὡραῖος, εὔχαρις, μέγας εἰς ἡλικίαν,
νέος, δασύθριξ καὶ ξανθός, δειλὸς ὑπὲρ ἐλάφους,
μηχανητὴς πανάριστος, πυγμάχος τε γενναῖος.
Ἐπεί σοι νῦν κατέλεξα καὶ τὰς μορφὰς ἡρώων,
πάλιν πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τὸν λόγον ἀνακτέον.
Ὡς πᾶν τοῦτο τὸ στράτευμα συνήχθη πρὸς Αὐλίδα,
εἰς ἀριθμὸν ποσούμενον ὡς ἔφην χιλιάδων,
εἰς στόλον καὶ ναυάρχους τε τοὺς ἄνω λελεγμένους,
ἀνέμοις κατεσχέθησαν ἐκεῖσε χειμερίοις·
ἀνθ' ὧν, ὡς γράφουσι τινὲς ἐκ τῶν μυθογραφούντων,
ὁ Ἀγαμέμνων ἔλαφον Ἀρτέμιδος τοξεύει·
ὅθεν τὴν Ἰφιγένειαν αὐτοῦ τὴν θυγατέρα,
ἐκ τῆς Μυκήνης ἄξαντες, ἔμελλον θύειν τότε,
διαδραμοῦσαν δ' ἔλαφον σφάττουσιν ἀντ' ἐκείνης,
ἐκείνην δὲ ἱέρειαν Ἀρτέμιδος ποιοῦσιν·
ἡ δ' Ἄρτεμις οὐκ ἄλλη τίς ἐστὶν, ἀλλ' ἡ σελήνη·
ἀνέμων ἔπειτα φορῶν πνευσάντων καὶ πομπίμων,
Διῒ θυσίας ἔθυον πρὸς κρήνην ἐν Αὐλίδι·

πρὸς ἥνπερ κρήνην δράκων τις εἰς πλάτανον ἑρπύσας,
μέσον παντὸς στρατεύματος, πάντων ὁρώντων τούτων,
ὀκτὼ στρουθοῦ νεόττια νήπια τέκνα τρώγει,
καὶ τὴν μητέρα τῶν στρουθῶν κατέφαγεν ἐνάτην·
εἶτα πρὸς λίθων τοῦ σωρὸν κρυβεὶς ἐξηφανίσθη,
ὅπερ καὶ ἀπολίθωσιν τοῦ δράκοντος καλοῦσι.
Τοῦ μάντεως εἰπόντος γὰρ τοῖς Ἕλλησι τὸ τέρας,
ὅτι καθάπερ βέβρωκεν ὀκτὼ στρουθοὺς ὁ δράκων,
ἐνάτην δὲ κατέφαγε σὺν τούτοις τὴν μητέρα,
ἔπειτα παρεισέδραμεν εἰς τὴν λιθοσωρείαν,
οὕτως ἡμεῖς ὀκταετῶς τοὺς Τρῶας ἀναιροῦντες,
ἐνάτῳ καὶ τὸν Ἕκτορα σὺν τούτοις ἀναιρεῖτε,
δεκάτῳ καθελεῖτε δὲ καὶ τείχη τὰ τῆς Τροίας·
οὕτως εἰπόντος μαντικῶς τοῦ Κάλχαντος τὸ μέλλον,
δευτέρους ὅρκους Ἕλληνες ὀμόσαντες φρικώδεις,
μηδένα πρὸ πορθήσεως τῆς Τροίας ὑποστρέφειν,
λύσαντες δὲ πρυμνήσια, πελάσαντες ἱστία,
ἤδη λοιπὸν ὡς πρὸς αὐτὴν ἀπέπλεον τὴν Τροίαν·
Ἰρίδων φαινομένων δὲ, τόξων τῶν οὐρανίων,
οἱ Τρῶες, καίπερ ἔχοντες φύλακας προσκοποῦντας,
καὶ τὸν Πολίτην σὺν αὐτοῖς υἱὸν τὸν τοῦ Πριάμου
πρὸ τῶν φυλάκων τῶν αὐτῶν καὶ πρὸ τῶν μηνυμάτων,
ἐκ τῶν σημείων ἔγνωσαν ζάλην δεινοῦ πολέμου,
καὶ περὶ πόλιν Μύρινναν οὖσαν πλησίον Τροίας
ἐλθόντες, καθωπλίσθησαν καὶ στρατοπεδαρχοῦνται,
καὶ πάντες περὶ θάλασσαν ἔνοπλοι συνδραμόντες
τοὺς Ἕλληνας ἐκώλυον ἐκβαίνειν τῶν ὁλκάδων.
Ἀλλὰ λεκτέον πρῶτον μοι καὶ τούτων ἡγεμόνας,
καὶ τότε προχωρήσωμεν πρεπόντως πρὸς τὴν μάχην.
Οἱ τότε Τρώων στρατηγοὶ παρευρημένοι Τροίᾳ
ἦσαν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι τὸν ἀριθμὸν οἱ πλείους,

χωρὶς τῶν συνεχέστερον ὑστέρως ἐρχομένων
Ῥήσου καὶ Ἱπποκόωντος καὶ τοῦ Ὀθρυονέως,
Πενθεσιλείας, Μέμνονος κρατοῦντος Αἰθιόπων,
καὶ Πολυδάμαντος Ἰνδοῦ, Μυσοῦ τε Εὐρυπύλου,
καὶ τῶν λοιπῶν τῶν συνεχῶς εἰς Τροίαν ἐρχομένων,
καὶ σκόπει μοι καὶ μάνθανε καὶ τούτων νῦν τὰς κλήσεις.
Ὁ Ἕκτωρ ἦν Πριάμου τε υἱὸς καὶ τῆς Ἑκάβης,
πάνυ μακρὸς καὶ εὔστηθος, μελάγχρους τὴν ἰδέαν,
στρογγυλοπρόσωπος, εὔρις τε, κοντόθριξ καὶ εὐπώγων,
στραβὸς, ψελλὸς, βαρύφωνος καὶ σθεναρὸς ἰσχύϊ,
καὶ φοβερὸς πολεμιστὴς, κἂν περ ἐγὼ σιγήσω,
Ὅμηρος δὲ καὶ τὴν μορφὴν τοῦτον ὡραῖον λέγει,
οὗτος τῶν Τρώων βασιλεὺς καὶ στρατηγὸς ἦν τότε.
Αἰνείας ὁ Ἀγχίσου δὲ υἱὸς καὶ Ἀφροδίτης,
κοντὸς, παχὺς, πυῤῥάκης τε, λευκὸς, γλαυκὸς καὶ εὔρις,
εὐπώγων, πλατυπρόσωπος, φρόνιμος, ἀναφάλας·
οὗτος σὺν τῷ Ἀκάμαντι καὶ σὺν τῷ Ἀρχελόχῳ,
υἱοῖς τε τοῦ Ἀντήνορος, ἦρχε τῶν Δαρδανίων.
Πάνδαρος ὁ Λυκάονος υἱὸς καὶ τῆς Ἰδαίας,
λεπτὸς, εὐπρόσωπος, γοργὸς, μέσος τὴν ἡλικίαν,
τοξότης εὐστοχώτατος, μελίχρους, καὶ μελάνθριξ,
ἦν στρατηγὸς Ζελειωτῶν, ὄντων ἐγγὺς τῆς Ἴδης.
Λαμψακηνῶν ὁ Ἄδραστος καὶ Ἄμφιος κατῆρχον,
ἐκ τῆς Περκώπης πόλεως Μέροπος ὄντες παῖδες.
Ἄσιος ὁ Ὑρτάκου δὲ υἱὸς καὶ τῆς Ἀρίσβης
Ἀβυδηνῶν, Σηστίων τε καὶ Περκωσίων ἦρχεν.
Ἱππόθοος καὶ Πύλαιος ὄντες υἱοὶ τοῦ Λήθου
τῶν Λαρισσαίων Πελασγῶν εἶχον τὴν στρατααρχίαν.
Ὁ Πείροος καὶ Ἀκάμας δὲ Θρακῶν Ἑλλησποντίων,
Μαρωνειτῶν ὁ Εὔφημος υἱὸς ὁ τοῦ Τροιζήνου.
Πυραίχμης τῶν Παιόνων δὲ, τουτέστι τῶν Βουλγάρων,

τῶν ἐξ Ἀσίου ποταμοῦ, τυτέστι τοῦ Βαρδάρη.
Τῶν Παφλαγόνων στρατηγὸς ὑπῆρχε Πυλαιμένης
ὁ Δῖος (1) καὶ Ἐπίστροφος τῶν Βιθυνῶν ἐκράτυν·
ὁ Χρόμης καὶ ὁ Ἔννομος πάντων Μυσῶν ἐκράτυν,
Ὀλυμπηνῶν καὶ Πρυσηνῶν καὶ τῶν ἐντὸς Καΐκου·
ὁ Φόρκυς καὶ Ἀσκάνιος Φρυγῶν ἐστρατηλάτυν,
Φρύγες δ' εἰσὶν οἱ Νικαεῖς, ὧν Ἀσκανία λίμνη.
Ὁ Μέσθλης δὲ καὶ Ἄντιφος Μηόνων στρατηλάται·
οἱ Μήονες Λυδοί εἰσιν, ὧν πόλεις αἱ νῦν Σάρδεις.
Ὁ Νάστης καὶ Ἀμφίμαχος Καρῶν καὶ Μιλησίων·
ὁ Σαρπηδὼν καὶ Γλαῦκος δὲ τῶν Παταρέων ἦρχον.
Οὗτοι μὲν ἦσαν στρατηγοὶ τότε τῶν Τρώων ὄντες,
οἵ τινες περὶ θάλασσαν ἔνοπλοι συνδραμόντες,
σὺν τοῖς αὐτῶν στρατεύμασι καὶ στρατοπεδαρχίαις
ἐκώλυον τοὺς Ἕλληνας ἐκβαίνειν πατὰ Τρώων·
ὡς δ' ἄμφω τὰ στρατεύματα τῶν Τρώων, τῶν Ἑλλήνων
ἵσταντο μὴ μαχόμενα φόβῳ χρησμῳδημάτων,
ἦν γὰρ χρησμὸς τὸν ἄρξαντα πρῶτον θανεῖν τῶν ἄλλων,
ἰδὼν ὁ Πρωτεσίλαος ἁπάντων τὴν δειλίαν,
ζωῆς ἀδόξου θάνατον ἔνδοξον προτιμήσας,
πολὺ πρὸ πάντων προπηδᾷ κατὰ τῶν Τρώων μόνος,
καὶ τῷ δοκεῖν μὲν σφάττεται, ζῇ δὲ τῇ μνήμῃ πλέον,
Ἕκτωρ γὰρ τοῦτον, Εὔφορβος, Ἀκάτης ἀναιροῦσιν·
ἡ δὲ σφαγὴ τοῖς Ἕλλησι λυτήριοις θυσία,
καὶ νίκη γίνεται λαμπρὰ, καὶ παροχεὺς βραβείων·
αὐτίκα δὲ θαῤῥήσαντες ἐξέδραμον τῶν πλοίων,
καὶ συμβαλόντες τρέπουσι τοὺς Τρῶας κατὰ κράτος,
χείμαῤῥοι γὰρ ἐῤῥύησαν αἱμάτων τῷ πολέμῳ·
περὶ τὴν νύκτα δὲ λοιπὸν ἁπάντων Τρώων πλῆθος
ὡς πρὸς τὴν Τροίαν προσδραμὸν, κλείει τὰς ταύτης πύλας.
Ἡ τοῦ Πρωτεσιλάου δὲ σύζυγος ἡ καλλίστη

(1) Il. β. 856. Ὀδίος.

μαθοῦσα τὴν ἀναίρεσιν τοῦ νεαροῦ συζύγου,
τὸν νυμφικὸν τὸν στολισμὸν εὐθὺς ἐνδυσαμένη,
αὐτὴν μαχαίρᾳ πλήξασα, κατάγει πρὸς τὸν ᾍδην,
νύμφη νυμφίῳ τῷ καλῷ θέλουσα συμπαρεῖναι.
Οἱ Ἕλληνες, τῶν Τρώων δὲ κλεισθέντων ἐν τῇ Τροίᾳ,
ταῖς περιχώροις οὐδαμῶς ἦσαν τῶν Τρώων βλάβη·
ἕστ' ἂν ἐκ τῆς Τενέδου τὲ καὶ πόλεως Τενάνδρου,
Κύκνος ὁ Ποσειδῶνος τὲ καὶ τῆς Σκαμανδρονίκης,
νυκτερινὸν τὸν πόλεμον συνήῤῥαξεν ἐκείνοις·
εὐθὺς γὰρ τοῦτον Ἀχιλεὺς ἀπέκτεινε τῇ μάχῃ,
καὶ πᾶν τὸ τούτου στράτευμα θερίζεται τελέως.
Ὅρκοι λοιπὸν ἐγίνοντο πορθεῖν τὰς περιχώρους,
ὅτι μηδέν τι δυσχερὲς πρός τινα τούτων δρῶντες,
ἐκ τούτων ἠδικήθησαν κατάρξαντες τοῦ Κύκνου.
Καὶ τότε τεύξαντες πλεκτὰς σκηνὰς καὶ κατοικίας,
οἱ μὲν αὐτῶν παρέμενον ἐστρατοπεδευκότες,
ἄλλοι δὲ τὰ περίχωρα τῶν Τρώων ἐξεπόρθουν,
φρικώδεις ὅρκους θέμενοι, μηδὲν παρυποκρύπτειν·
ὁ Ἀχιλεὺς δὲ μάλιστα τὰς χώρας ἐξεπόρθει,
τοῦ Παλαμήδους σὺν αὐτῷ συστρατηγοῦντος τότε,
τοῦ Εὐβοέως τοῦ σοφοῦ, τοῦ μηχανικωτάτου,
τοῦ ἀριθμοὺς καὶ γράμματα καὶ τὸν πεσσὸν εὑρόντος,
ζυγοὺς καὶ παρατάξεις τὲ, σὺν τούτοις ἄλλα πόσα.
Καὶ Διομήδης μὲν πορθεῖ τὴν πόλιν τὴν τοῦ Κύκνου,
καὶ Κόμην τε καὶ Κόμαρχον παῖδας ἀνεῖλε τούτου,
καὶ Γλαύκην χρόνων ἕνδεκα τούτου τὴν θυγατέρα,
τὴν Λαοδίκην ὥς τινες γράφουσι τῶν ἑτέρων,
εὐπρεπεστάτην ἤγαγε σὺν τοῖς λοιποῖς λαφύροις,
εἰς μέσον τοῦ στρατεύματος παντὸς τοῦ τῶν Ἑλλήνων.
Αἴας ὁ μέγας δ' ἐκπορθεῖ Θράκην καὶ Τευθρανίαν,
καὶ θυγατέρα Τεύθραντος αἰχμάλωτον λαμβάνει

Τέκμησσαν, ἑπτακαιδέκα τῶν χρόνων ὑπηργμένην,
μακρὰν, λεπτοχαράκτηρα, λεπτόρινα, μελάγχρουν,
εὐόφθαλμον, ἁπλότριχα, μελάντριχα, ὁρμαῖαν,
εἰς ἡλικίαν εὔστολον, τελείαν καὶ παρθένον·
καὶ πάντα μέσον τοῦ στρατοῦ παρέθετο καὶ ἔτος.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς ὡς ἔφημεν μετὰ τοῦ Παλαμήδους
λεηλατῶν τὰς χώρας μὲν, τὰς πόλεις κατασκάπτων,
οἰκείᾳ ῥώμῃ χρώμενος, βουλῇ τῇ Παλαμήδους
εἴκοσι τρεῖς ἐπόρθησε πόλεις συμμάχους Τρώων·
αἱ πόλεις δ' ἅσπερ Ἀχιλεὺς εἷλε σὺν Παλαμήδει
κατὰ ῥητὸν ὑπάρχουσαι τάσδ' ἔχουσι τὰς κλήσεις·
Λέσβος, Φωκέας, Κολοφὼν, Κλαζομεναὶ καὶ Σμύρνη,
Κύμη, Τῆνος, Αἰγιαλὸς, αἱ ἑκατὸν αἱ πόλεις,
Σίδη, καὶ Ἀτραμύττειον, Δίλοσον καὶ Κολώνη,
Ἔνδιον, Κίλλα, Λύρνησσος, Τένεδος σὺν Λαρίσσῃ,
Θήβη, Χρύσα, καὶ Πήδασος, Αἴνιον τε καὶ Πῖνος·
ταύταις κατέσχεν Ἀχιλεὺς πόλεις σὺν Παλαμήδει,
τῷ σοφωτάτῳ Εὐβοεῖ καὶ στρατηγικωτάτῳ,
υἱῷ Ναυπλέου τοῦ σοφοῦ, μητρὸς δὲ τῆς Κλυμένης·
ἐκ τούτων λάφυρα πολλὰ τοῖς Ἕλλησιν εἰσφέρει,
καὶ αἰχμαλώτους σὺν αὐτοῖς τρεῖς ἤγαγε γυναῖκας·
ἐκ μὲν τῆς Λέσβου, Φόρβαντος κόρην τὴν Διομήδην,
ἐκ τῶν Θηβῶν ἑτέραν δὲ, Θηβῶν Ὑποπλακίων,
γυναῖκα Ἠετίωνος, Κιλίκων βασιλέως,
κτείνας τὸν Ἠετίωνα, καὶ τὸν στρατὸν Κιλίκων,
ἣν ἐξωνήσατο τινὲς τῶν γυναικῶν ὑστέρως·
ἐκ Χρύσης Χρυσηΐδα δὲ τοῦ Χρύσου θυγατέρα,
τὴν καὶ τὸ πατρωνύμιον ταύτην λαβοῦσαν κλῆσιν,
ταύτης γὰρ ἦν τὸ ὄνομα τὴν κλῆσιν Ἀστυνόμη,
καὶ ταύτην μὲν εἰς τὸ κοινὸν σὺν τοῖς λοιποῖς λαφύροις
ὡς οἱ λοιποὶ τῶν στρατηγῶν παρέθετο καὶ ἔτος.

Τὴν Λύρνησσον πορθήσας δὲ τὴν πόλιν τῦ Βρισέως,
καὶ κτείνας καὶ τὸν Μύνητα σύζυγον Βρισηΐδος,
λαβὼν τὴν Ἱπποδάμειαν, αὐτὴν τὴν Βρισηΐδα,
θελχθεὶς αὐτῆς τῷ ἔρωτι, καταφρονεῖ τῶν ὅρκων,
παρασπονδεῖ πρὸς Ἕλληνας, συνθήκας παραβαίνει,
καὶ κρύπτει ταύτην ἔνδοθεν αὐτῦ τῆς κατοικίας
χωρὶς βουλῆς τῶν στρατηγῶν, χωρὶς τῶν στρατευμάτων,
λαβὼν δῶρον ἐξαίρετον, ὅπερ αὐτὸς ἐπέθει·
τῦτο μαθὸν τὸ στράτευμα, μεγάλως ἐταράχθη,
καὶ θόρυβος ἐγένετο καὶ σκέψις περὶ τύτου,
ὁποίῳ τρόπῳ τε καὶ πῶς ὕτως αὐτεξουσίως
αὐτὴν ἐξέκρινεν αὐτῷ καταφρονῶν τῶν ὅρκων,
ἔδοξε πᾶσι τῦ λοιπῦ μὴ στρατηγεῖν ἐκεῖνον.
Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνῆπτε δὲ μᾶλλον τὺς λόγους πλέον·
τῷ Παλαμήδει γὰρ ἐχθρὸς ὑπάρχων τῷ πανσόφῳ
τοῖς βασιλεῦσιν ἔλεγε θηρᾷν τὴν βασιλείαν·
τῷ Παλαμήδει συνεργῷ τοῖς πᾶσι κεχρημένος,
πρέπει φονεῦσαι τοιγαρῦν αὐτὸν τὸν Παλαμήδην,
τὴν κόρην ταύτην δὲ βαλεῖν εἰς τὸ κοινὸν, ὡς τ' ἄλλα.
Ἀλλά σοι πρῶτον λέξωμεν καὶ τὰς μορφὰς τὰς τύτων
τῶν αἰχμαλώτων γυναικῶν, ὧν εἶπον ἀνωτέρω·
καὶ τότε καὶ τὸν θάνατον ἐρῶ τῦ Παλαμήδους,
καὶ κόρης τὴν ἀφαίρεσιν καὶ μῆνιν Ἀχιλέως,
καὶ πῶς ἑτέρως Ὅμηρος τὴν μῆνιν ταύτην γράφει·
καὶ τότε, παρελάσαντες τρίβους πολλοῖς ἀγνώστους,
πρὸς τὴν πλατεῖαν ἔλθοιμεν Ὁμήρου λεωφόρον
ἀμαξιτὸν βαδίζοντες τὴν γνώριμον τοῖς πᾶσι·
καὶ δὴ τὴν θέαν μάνθανε τῶνδε τῶν αἰχμαλώτων.
Ἡ Φόρβαντος θυγάτηρ μὲν ὑπῆρχε Διομήδη,
παρθένος, εἰκοσίχρονος, καλὴ τὴν ἡλικίαν,
λευκὴ, γλαυκὴ, μεσόπαχος, ὑπόσιμος, ξανθόθριξ.

σὺν οἷς, στρογγυλοπρόσωπος καὶ τῶν μεγαλοφθάλμων.
Ἡ Ἀστυνόμη Χρυσηῒς, θυγάτηρ ἡ τȣ̃ Χρύσου,
χρόνων ἐννεακαίδεκα, παρθένος ȣ̃σα τότε,
κοντὴ, λεπτή τε καὶ λευκὴ, ξανθότριχος ὑπῆρχεν,
εὐπρόσωπος, εὐόφθαλμος, μικρόστηθος καὶ εὔριν.
Ἡ δέ γε Ἱπποδάμεια θυγάτηρ τȣ̃ Βρισέως
εἴκοσι χρόνων καὶ ἑνὸς ȣ̃σα τὴν ἡλικίαν,
γυνὴ μὲν ἦν τȣ̃ Μήνυτος Λελέγων βασιλέως,
μακρὰ, λευκὴ, καλλίμαστος, ὑλόθριξ, καὶ μελάνθριξ,
εὔστολος, καλλιπάρηος, φιλόγελως καὶ εὔριν,
κεχλοϊσμένον βλέφαρον, ὀφρῦς συνδεδεμένη,
ἣν ἀποκρύψας Ἀχιλεὺς, ὡς ἔφην ἀνωτέρω,
ἐποίησε τὸ στράτευμα μεγάλως ταραχθῆναι,
καὶ περιστεῖλαι καὶ αὐτὸν μὴ στρατηγεῖν Ἑλλήνων,
ὡς ἄπιστον, ὡς ἄσπονδον, ὡς ὅρκων παραβάτην,
καὶ Παλαμήδην τὸν σοφὸν ὡς δι᾽ αὐτὸν φονεῦσαι.
Ὁ Ὀδυσσεὺς γὰρ ὢν ἐχθρὸς ἄσπονδος Παλαμήδει
τῷ λέγειν τȣ̃τον αἴτιον εἶναι κακῶν ἁπάντων,
τȣ̀ς βασιλεῖς ὡς πρὸς θυμὸν ἀμέτρητον κινήσας,
ἔπεισεν ἄνδρα ποδαπὸν ἀποθανεῖν ἀδίκως·
καὶ γὰρ ἐρίζων πρὸς αὐτὸν σοφαῖς μηχανουργίαις,
σκότος ὑπῆρχεν ὡς πρὸς φῶς, νόσος ὡς πρὸς ὑγείαν,
πρὸς Ἰνδικὸν ὀσφράδιον κόπρος δυσωδεστάτη.
Ὁ Παλαμήδης γὰρ αὐτὸς ἡ πάνσοφος καρδία,
πραῢς ὢν καὶ εὐόμιλος καὶ ταπεινὸς τοῖς πᾶσι,
πάντας φιλῶν ὡς ἑαυτὸν, τοῖς πᾶσιν ἐποθεῖτο,
καὶ ἐτιμᾶτο σύμπασι κατὰ πολλȣ̀ς τȣ̀ς τρόπους,
ὡς εὐγενὴς, ὡς στρατηγὸς, ὡς ἰατρὸς, ὡς μάντις,
ὡς μηχανὰς δυνάμενος ποιεῖν πορθητηρίους,
ὡς ἐφευρῶν τὰ γράμματα, τȣ̀ς ψήφους, τὸ ταβλίζειν,
τὸ παρατάσσειν τὸν στρατὸν ἐν συμβολαῖς πολέμου,

ἁπλῶς εἰπεῖν ὡς ἀφράστοις βουφελάων ποικίλοις.
Καὶ γὰρ τὸ πρὶν ἐκπλέουσι τοῖς Ἕλλησιν εἰς Τροίαν
σημεῖα κατεφαίνοντο, καὶ τέρατα φρικώδη·
ὑπερφυεῖς μὲν ἀστραπαί, βρονταὶ τῶν βαρυκτύπων,
λείψεις ἡλιοσέληνοι, ὄμβροι βροχῆς αἱμάτων,
ἄλλα μυρία τέρατα τῶν φοβιζόντων τὴν θέαν·
τοῦ δὲ στρατοῦ τοῦ σύμπαντος μεγάλως πτοουμένου,
πρῶτος αὐτὸς ἐρρύσατο τοῦ φόβου Παλαμήδης,
ὦ ἄνδρες Ἕλληνες, εἰπών, ταῦτα τῶν Τρώων βλάβη,
πάντα γὰρ πρὸς ἀνατολὰς ἐφάνη τὰ σημεῖα·
εἶπε καὶ Κάλχας ἀληθῆ λέγειν τὸν Παλαμήδην.
Πρῶτον πρὸς Ἕλληνας αὐτὸ τοῦ Παλαμήδους ἔργον,
δεύτερον, ἀποπλεύσασιν αὐτοῖς ὡς πρὸς τὴν Τροίαν,
καὶ λυπουμένοις ἄμετρα τῷ πόθῳ τῆς πατρίδος,
ἐφεῦρε τὰ γράμματα καὶ πεττοὺς τὸ ταβλίζειν·
καὶ γράμμασιν ἐχρῶντο μὲν γράφοντες τοῖς οἰκείοις·
ταβλίζοντες δ' ἐλάμβανον παραψυχὴν ὀλίγην,
τῆς λύπης τε καὶ τοῦ λιμοῦ τοῦ τότε γενομένου·
ἀργοὶ γὰρ μάλα ἤργουν ὄντες ἐν ξένῃ χώρᾳ·
ὅθεν ὁ πόθος γέγονε πάντων πρὸς Παλαμήδην,
ὃ φθόνος δ' ἀνεπτέρωσε τὸν Ὀδυσσέα πλέον.
Ἐπεὶ δὲ καὶ κατήρξαντο πορθεῖν τὰς περιχώρους,
ἀνθ' ὧν ὁ Κύκνος πόλεμον τοῖς Ἕλλησι συνῆψεν,
ἅπαν ἐλθὸν τὸ στράτευμα πρῶτον κατὰ Μυσίας
συνῆψε πόλεμον βαρὺν ἐν ποταμῷ Καΐκῳ,
οὗ περ καὶ φόνος πέφυκε Μυσῶν τε καὶ Ἑλλήνων·
πολλοὶ γὰρ ἔπεσον ἐκεῖ γενναῖοι στρατηλάται,
καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Θέρσανδρος υἱὸς τοῦ Πολυνείκους,
τῆς θυγατρὸς ὑπάρχων παῖς Ἀδράστου βασιλέως·
οὗ καὶ τροπὴ καθολικὴ γέγονεν ἂν Ἑλλήνων,
εἰ μὴ τὸν Τήλεφον αὐτὸν Μυσῶν τὸν βασιλέα,

τοῦ Ἡρακλέος τὸν υἱὸν καὶ Αὔγης τῆς Ἀλέου,
ὁ Ἀχιλεὺς εἰς τὸν μηρὸν ἔτρωσε δορατίσας·
εἰ μὴ Νιρεὺς ἀπέκτεινε τὴν σύζυγον Τηλέφȣ,
τὴν καλουμένην Ἱερὰν ἅρματι μαχομένην·
ἢ τις τοσοῦτον καλλοναῖς ἐνίκα τὴν Ἑλένην,
ὅσον ἐκείνη τὰς λοιπὰς γυναῖκας ἐξενίκα·
εἰ μὴ Νιρεὺς καὶ Ἀχιλεὺς ἠρίςευσαν ὡς εἶπον,
οὐδὲν ἦν τότε κώλυμα τοὺς Ἕλληνας φθαρῆναι·
Ἔλωρος καὶ Ἀκταῖος γὰρ, οἱ παῖδες οἱ τȣ̃ Ἴςρȣ,
καὶ Αἷμος ὁ τȣ̃ Ἄρεος Τηλέφῳ συνεμάχουν·
καὶ αἱ γυναῖκες τῶν Μυσῶν, ἐπὶ δρεπανηφόρων
ἁρμάτων ἐφιςάμεναι, τὴν μάχην συνεκρότευν,
σὺν τῇ δεσποίνῃ τῇ αὐτῶν πρὸ πάντων προτρεχούσῃ,
ἣν ἀποσφάξας ὁ Νιρεὺς, κατέλυσε τὴν μάχην·
εὐθὺς γὰρ θρῆνος καὶ βοὴ Μυσῶν τὲ καὶ Ἑλλήνων,
ὡς εἶδον κάλλος ἄρρητον ἐκθεριωθὲν ἀθρόως,
καὶ λύουσι τὸν πόλεμον σπεισάμενοι Τηλέφῳ,
σὺν τούτῳ κλαύσαντες πικρῶς τὴν συμφορὰν ἐκείνȣ.
Ὡς δὲ, μετὰ τὸν πόλεμον τοῦτον τὸν τοῦ Τηλέφȣ,
μόλις νικήσαντες Μυσȣ̀ς, ὡς εἶπον ἀνωτέρω,
πρὸς τὰς σκηνὰς τὰς ἑαυτῶν οἱ Ἕλληνες κατῆλθον,
λύκοι ποθὲν ἐρχόμενοι πρὸς τὰς σκηνὰς Ἑλλήνων
ἐκ μέσȣ πάντων ἥρπαζον ἀνθρώπȣς τε καὶ κτήνη.
Ὁ Ὀδυσσεὺς ἐρίζων δὲ τάχα τῷ Παλαμήδει,
καὶ θέλων ὄφελος ποιεῖν ὡς ὁ σοφὸς ἐκεῖνος,
λαβὼν τοξότας περισσοὺς ἐχώρει πρὸς τὰ ὄρη,
ὡς ἂν τοξεύων φθάρειε τὸ γένος τὸ τῶν λύκων·
ὁ Παλαμήδης δὲ σοφὸς ἐν ἅπασιν ὑπάρχων,
καὶ τὴν τοσαύτην πρὸς αὐτȣ̀ς λύκων ἀναισχυντίαν,
σημεῖον εἶναι λοιμικῆς καλῶς ὑπονοήσας,
γελῶν ἐλάλει πρὸς αὐτὸν τότε τὸν Ὀδυσσέα·

τί μετὰ τόξων, Ὀδυσσεῦ, σφάττειν τοὺς λύκους θέλεις;
οὐκ εἰς τὸν ἅπαντα καιρὸν ἐν ὄρεσιν οἱ λύκοι;
εἶδες αὐτοὺς ἀναίσχυντα τρέχοντας εἰς ἀνθρώπους·
τί ματαιάζεις, ἄνθρωπε, μετὰ τῶν τοξοτῶν σου;
νόσημα μέγα λοιμικὸν ἄρτι γενέσθαι μέλλει·
ἂν καταλείψῃς τοιγαροῦν τόξα καὶ τοὺς τοξότας,
ἂν παρεάσῃς καὶ αὐτὴν νῦν τῶν κρεῶν τὴν βρῶσιν,
καὶ τρώγειν ἄρξῃ λάχανα, πεισθεὶς ἐμῇ τοῖς λόγοις,
φλεβοτομίαις χρήσῃ δὲ καὶ πλέοις ἐν θαλάσσῃ,
φανήσῃ φρονιμώτερος καὶ λύκους ἀναιρήσεις,
τὴν λοιμικὴν τὴν μέλλουσαν ἄρτι γενέσθαι νόσον.
Οὕτως εἰπόντος τοῦ ἀνδρὸς, πάντες ἐποίουν αὔτως·
καὶ πανταχοῦ μετὰ μικρὸν τῆς νόσου γενομένης,
ἄνοσον πᾶν τὸ στράτευμα διέβη τῶν Ἑλλήνων,
καὶ ὡς θεὸν οἱ σύμπαντες εἶχον τὸν Παλαμήδην.
Ὁ Ὀδυσσεὺς δὲ τὸν θυμὸν αὔξων καὶ τὴν κακίαν,
ἀεὶ τὸν θάνατον αὐτοῦ παντοίως ἐμελέτα,
καὶ δὴ καὶ κατεσκεύασεν αὐτὸν ἀναιρεθῆναι.
Ὡς γὰρ μετὰ τὸν πόλεμον τὸν πρῶτον τῆς Μυσίας
σὺν Ἀχιλεῖ τὸ δεύτερον ἐπόρθει τὰ τῶν Τρώων,
ὁ Παλαμήδης ὁ σοφὸς, ὁ στρατηγὸς ὁ μέγας,
καὶ πόλεις ἐξεπόρθησεν εἴκοσι τρεῖς, ὡς εἶπον·
σκυλμὸς δὲ γέγονε πολὺς διὰ τὸν Ἀχιλλέα,
ὅτι τὴν κόρην ἔλαβε δίχα βουλῆς ἁπάντων·
ὁ δολερὸς ὡς ἐφευρὼν ὅν περ καιρὸν ἐπόθει,
τοὺς βασιλεῖς ἐκίνησεν εἰς φόνον Παλαμήδους,
θανάτου τοῦτον ἄξιον τὸν ἄνθρωπον δεικνύων·
σὺν Ἀχιλεῖ γὰρ ἔλεγε θηρᾶν τὴν βασιλείαν.
Ὡς δ' εἶπον τότε πρὸς αὐτὸν οἱ βασιλεῖς Ἑλλήνων,
καὶ πῶς εὐκόλως γένοιτο φονεῦσαι Παλαμήδην,
τὸν Ἀχιλλέα συνεργὸν καὶ φίλον κεκτημένον,

τοὺς ἀμφοτέρους Αἴαντας, Διομήδεα τὸν μέγαν,
τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν τὸν ποιητὴν Μενεσθέα,
τοῖς φθόνοις πειθόμενον, Ἑλλήνων προσφιλέστατος,
οὕτως ὁ δόλιος ἀνὴρ τὰς πρὸς αὐτοὺς χάριτας
ἐγὼ φροντίζω μηχανάς, αἷς περ αὐτὸν κρατήσω.
Καὶ δὴ τινὰ κρατήσαντες ἄνθρωπον ἐκ τῶν Τρώων,
τῷ Σαρπηδόνι χρήματα κομίζοντα πρὸς Τροίαν,
πείθουσι γράψαι Τρωϊκὰ γράμματα πρὸς χαρτίον,
ὡς ἐκ Πριάμου πρὸς αὐτὸν τάχα τὸν Παλαμήδην·
καὶ δὴ τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν ἀπέσφαξαν εὐθέως,
ὀμόσαντες ἐλεύθερον ἂν γράψῃ καταλείψειν·
τὰ χρήματα δ' ἀφείλοντο καὶ χάρτην τὸν γραφέντα
καὶ τὸν μὲν χάρτην πρός τινα δοῦλον τοῦ Παλαμήδους,
ἐν τῷ στρατῷ φυλάττοντα σκηνὰς τὰς Παλαμήδους,
ἐκείνου διατρίβοντος ἔτι περὶ τὴν Λέσβον,
δεδώκασι καὶ χρήματα βραχύτατα εἰπόντες·
ἂν θήσεις τοῦτον εἰς αὐτὴν κλίνην τοῦ Παλαμήδους,
ἄλλα σοι δῶρα δώσομεν πλείονα τῶν δοθέντων·
τὰ δ' ἄλλα πάντα χρήματα λαμβάνουσιν ἐκεῖνοι.
Καὶ δοῦλος μὲν ὁ δόλιος αὐτὸς τοῦ Παλαμήδους
ὑπὸ τὴν κλίνην ἔθετο τοῦ δόλου τὸ χαρτίον,
αὐτοὶ δὲ συντομώτατα πέμπουσι πρὸς τὴν Λέσβον
κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον καὶ τὸ δοκοῦν τοῖς πᾶσιν,
ἐπὶ ποιήσει μηχανῶν καλοῦντες Παλαμήδην,
κατὰ δὲ τὴν ἀλήθειαν χωρίζοντες τῶν φίλων,
ὅπως ἂν ἀβοήθητον φονεύσωσιν ἐκεῖνον·
οὕτως ἐχώρισαν αὐτὸν ἐξ Ἀχιλλέως τότε.
Οὗτος ἐλθὼν πρὸς στράτευμα καὶ πρὸς τὴν γερουσίαν,
τάξει καὶ κοσμιότητι λέγει τοῖς βασιλεῦσιν·
Ὦ στρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς, τί μηχανὰς ζητεῖτε;
ἔχετε ζώσας μηχανάς, τοὺς Αἴαντας τοὺς δύο,

οἳ πῦρ πορθεῖν ἐπίστανται πόλεις τῶν πολεμίων·
εἰ δέ γε χρείαν ἔχετε καὶ μηχανῶν πυργούχων,
ἅς περ αἱ χεῖρες αἱ ἐμαὶ δημιουργοῦσι τέχναις,
ἕτοιμον ἔχετε πεσεῖν ὡς πρὸς τὴν γῆν τὴν Τροίαν.
Τοιαῦτα μὲν ὁ πάνσοφος εἶπεν ἀνὴρ ἐκεῖνος·
τοῦ φθόνου καὶ τοῦ φόνου δὲ τὸ σημεῖον τὸ μέγα
λόγου ἐκ λογικῶν-συγκινῶν εἰς ὕβρεις ἐξετρέψας,
καὶ τοῦ στρατεύματος αὐτὸν προδότην ἀπεκάλει.
Οἱ δ' ἐκ τῆς κλίνης ἤγαγον καὶ σὺν πλάκεσι τὸν χάρτην,
λίθοις ὡς κύνα τὸν σοφὸν ἀπώλεσαν Παλαμήδην,
Ζακύνθιοι λιθάζοντες μόνοι καὶ Μυκηναῖοι,
τοῦτο μόνον τὸ λέγοντα κτεινόμενον εἰπόντα·
χαῖρε ἀλήθεια κλεινή, προετεθνήκεις γάρ μου.
Οὕτως ἀδίκως τοῦ σοφοῦ θανόντος Παλαμήδους,
ἅπας Ἑλλήνων ὁ στρατὸς ἐδάκρυσε κρυφίως,
τοῦ βασιλέως τὴν ὀργὴν πτοούμενος μεγάλως·
οὐ παρεχώρει θάπτειν γάρ, ἀλλ' οὐδὲ κλαίειν τοῦτον·
κηρύξας τὸν τολμήσαντα θάπτειν τὸν Παλαμήδην,
γενέσθαι νέκυν ἄθαπτον, καὶ βρῶμα τῶν θηρίων.
Αἴας δ' ὁ μέγας ἐκμαθὼν τὴν συμφορὰν ἐκείνην,
λεοντικὸν καὶ βρύχιον στενάξας ἐκ καρδίας,
χωρεῖ πρὸς τοὺς λιθάζοντας ἔνοπλος ξιφηφόρος,
καὶ τούτους μὲν ἐσκόρπισεν ἅπαντας διασπείρας,
αὐτὸς δὲ κόμην σύρριζον ἐξεσπακὼς ἰδίαν,
καὶ γενειάδος τρίχας τε, τὸ πρόσωπον ἐκξέων,
πίπτει πρὸς γῆν ἐναγκαλῶς νεκρὸν περιλαβὼν ἐκεῖνον,
καὶ κατηφῆ τὸν ἥλιον τοῖς δάκρυσι ποιήσας,
πηλοποιήσας καὶ τὴν γῆν ἐκ τῶν πολλῶν δακρύων,
ἀναλαβόμενος αὐτὸν κοσμεῖ τοῖς ἐνταφίοις·
καὶ θάπτει πρὸς Λεπέτυμνον, ὄρος ὂν τῆς Μηθύμνης·
οἵας δ' ἐφεῦρον Ἕλληνες συμφορὰς ἐκ Ναυπλίου,

ὃς Παλαμήδους ἦν πατὴρ, μακρὰ δοκεῖ μοι γράφειν.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς ὡς ἔμαθε τὸν φόνον Παλαμήδους,
διὰ τὴν Ἱπποδάμειαν Βρισέως θυγατέρα,
τὸν Παλαμήδην μὲν αὐτὸς περιπαθῶς ἐθρήνει,
τὴν κόρην δὲ τοῖς Ἕλλησιν ἀπέπεμψεν εὐθέως,
καὶ ὀργισθεὶς ἐπαύσατο συμπολεμεῖν ἐκείνοις,
καὶ λοιμικὴ δὲ γέγονεν εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων·
ὁ Παλαμήδης γὰρ οὐκ ἦν προλέγειν θεραπείας.
Ἄλλοι μετὰ τὸν θάνατον φασὶ τοῦ Παλαμήδους
εἰς τὸ κοινὸν οἱ Ἕλληνες ἔλαβον καὶ τὴν κόρην,
τοῦ Ἀχιλέως ἄκοντος, οὐ θελουσίᾳ γνώμῃ,
καὶ τοῦτον εἶναι στρατηγὸν ἀπέπαυσαν Ἑλλήνων,
ὅθεν ὀργίζετο σφοδρῶς τοῖς Ἕλλησιν ὁ ἥρως.
Ὡς ἔμαθον οἱ Τρῶες δὲ τὴν μῆνιν Ἀχιλέως
καὶ λοιμικὴν δαμάζουσαν τοὺς Ἕλληνας ἀμέτρως,
θαῤῥήσαντες ἀνέῳξαν τὰς πύλας τὰς τῆς Τροίας,
καὶ πολεμεῖν ἀπήρξαντο τοῖς Ἕλλησι γενναίως.
Ὁ δ' Ὅμηρος, δεινότατος ὑπάρχων λογογράφος,
τὰ μέχρι τούτου σύμπαντα πανσόφως παρατρέχει,
καὶ Παλαμήδην οὐδαμῶς ἔγραψε τῇ ποιήσει,
ἵνα τὸν Ἀχιλέα μὲν ἐπίορκον μὴ δείξῃ,
τὸ κράτιστον κεφάλαιον αὐτοῦ τῶν ἐγκωμίων
διὰ γυναῖκα ποδαπὴν τοὺς ὅρκους παραβάντα,
καὶ πάντας δὲ τοὺς ἥρωας, μᾶλλον τὸν Ὀδυσσέα,
ὅπως μὴ δείξῃ μυσαροὺς ἀνθρώπους ἀνοσίους,
ἄνδρα τοιοῦτον κτείναντας, ἰσόθεον τοῖς τρόποις·
ὅθεν οὐδὲ τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας ἀφηγεῖται,
σιγᾷ δὲ, μέχρι τῆς σφαγῆς Ἕκτορος ῥαψῳδήσας·
τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας δὲ παρέδραμε πανσόφως,
πρὸ γὰρ αὐτῆς ὁ Ἀχιλεὺς γυναικωδῶς ἐσφάγη.
Οὕτω πανσόφως καὶ δεινῶς ῥητορικῷ τῷ τρόπῳ,

πρὸς μὲν τὸ τέλος εἴασε τὴν πόρθησιν τῆς Τροίας·
ἐκ τῆς ἀρχῆς δὲ μέχρι νῦν τοῦ χρόνου τοῦ δεκάτου,
τὰ πάντα παρετρόχασε δεινὸς ὢν λογογράφος.
Ἄρχεται δ' ἐκ τῆς μήνιδος δεινότητος μεθόδῳ,
γράφων αὐτὴν ὡς βούλεται, καὶ γράφει γεγονέναι
διὰ γυναῖκας, καὶ αὐτὸς λέγων αὐτὴν γενέσθαι,
τὴν Χρυσηΐδα τε ὁμοῦ λέγων καὶ Βρισηΐδα,
τὰς ἅς περ εἶπον καὶ αὐτὸς γυναῖκας ἀνωτέρω·
πλὴν παρεκκλίνει τὸν εἱρμὸν πρὸς τοῦτο τὸ συμφέρον·
λέγων γὰρ ταύτας ἐκ Θηβῶν εἶναι δορυαλώτους,
καὶ δι' αὐτὰς καὶ τὴν ὀργὴν γενέσθαι Ἀχιλλέως,
ὥς περ καὶ πᾶς ἱστορικὸς συγγράψει περὶ τούτων,
οὐχ ὥς περ εἴπομεν ἡμεῖς ἐκ τῶν συγγραψαμένων·
λέγει καὶ οὗτος τὴν ὀργὴν διὰ τὴν Βρισηΐδα,
μᾶλλον τῇ Χρυσηΐδι δὲ προσάπτει τὴν αἰτίαν.
Ἀνερωτῶν τὴν μοῦσαν γὰρ, τὴν γνῶσιν τὴν οἰκείαν,
δι' ἣν αἰτίαν γέγονεν ἡ μῆνις Ἀχιλλέως,
καὶ συμφορὰς ἐπήγαγε τοῖς Ἕλλησι μυρίας,
παράγει ταύτην λέγουσαν ὡς ἀποκρινομένην,
ὡς ἐκ Θηβῶν ἐκράτησαν τάχα γυναῖκας δύο,
τὴν Χρυσηΐδα τε αὐτὴν καί γε τὴν Βρισηΐδα·
καὶ Βρισηΐδα δωρεὰν τῷ Ἀχιλεῖ παρέσχον,
τὴν Χρυσηΐδα δὲ αὐτὴν ἔλαβεν Ἀγαμέμνων,
παῖδα Χρύσου τυγχάνουσαν, Χρύσου τοῦ ἱερέως.
Ὅστις περ Χρύσης ἱερεὺς Ἀπόλλωνος ὑπάρχων,
λαβὼν τὸ στέφος τοῦ θεοῦ, δάφνινον ὑπηργμένον,
καὶ τὸ χρυσοῦν τὸ μαντικὸν σκῆπτρον μετὰ καὶ δώρων,
ἦλθεν ἐξωνησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα.
Τοῦ Ἀγαμέμνονος δ' αὐτὸν διώξαντος ὀργίλως,
ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι ὁ Χρύσης καθ' Ἑλλήνων·
ὁ δὲ λοιμὸν βαρύτατον Ἕλλησιν ἐπιπέμπει·

τῷ λοιμικῷ δὲ τοῦ στρατοῦ παντὸς συμφθειρομένου,
τοῦ Ἀγαμέμνονος αὐτοῦ ὁ Ἀχιλλεὺς ἐδεῖτο,
τὴν Χρυσηΐδα τῷ πατρὶ Χρύσῃ παραδοῦναι τότε,
ὡς μὴ φθαρῇ τὸ στράτευμα νόσῳ τῇ βαρυτάτῃ.
Ὁ δ' Ἀγαμέμνων ὀργισθεὶς, τὴν Χρυσηΐδα πέμπει
μετὰ στεφάνων καὶ τιμῆς πρὸς τὸν αὐτῆς πατέρα·
αὐτὸς δὲ τὸν Ταλθύβιον πέμψας καὶ Εὐρυβάτην,
τὴν Ἀχιλλέως ἔλαβε γυναῖκα Βρισηΐδα·
ὅθεν ὁ ἥρως Ἀχιλλεὺς τοῖς Ἕλλησιν ὠργίσθη,
καὶ παντελῶς ἀπέπαυσε τῆς μάχης καὶ πολέμου·
οἱ Τρῶες δὲ θαῤῥήσαντες ἀνέῳξαν τὰς πύλας·
τὰ δὲ λοιπὰ συνήθεσιν Ὁμήρου καὶ τῶν ἄλλων.
Καὶ τοῦ Ὁμήρου μὲν ἐστὶν ἡ πρώτη ῥαψῳδία
τὴν μῆνιν περιέχουσα ταύτην τοῦ Ἀχιλλέως.
Ἐγὼ δ' οὐκ οἶδα τὸν σκοπὸν τοῦ σοῦ ἐνθυμημάτων,
εἴ τε συντόμως παντελῶς βούλει με ταῦτα γράφειν,
εἴ τε πρὸς πλάτος μερικῶς κεφαλαιωδεστέρως
τοῦ ἄλφα καὶ τοῦ βῆτά σοι καὶ τῶν λοιπῶν γραμμάτων,
τὰς ὑποθέσεις γράφειν με τὰς ἀναγκαιοτέρας,
τὸ τίς καὶ τίς, παρά τινος καὶ τίνος ἐφωνήθη,
καὶ μερικῶς ἀλληγορεῖν ὀλίγα τῶν χρησίμων·
ταχέως δηλωθήτω μοι, διαπορῶ γὰρ πάνυ.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΑΛΦΑ ʽΟΜΗΡΟΥ ʽΡΑΨΩΔΙΑΣ

Τῆς ἄλφα ἡ ὑπόθεσις Ὁμήρου ῥαψῳδίας,
ἵνα πρὸς τὴν ὠφέλειαν πάλιν ἐπαναλάβω,
τάδε δηλοῖ κατὰ λεπτὸν, ἅπερ ἐνθάδε φράσω·
Ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος τὴν γνῶσιν τὴν οἰκείαν,
ὡς Καλλιόπην, ὡς θεὸν, ὡς μοῦσαν παρεισάγων,
ἀνερωτᾷ τὸ αἴτιον ὀργῆς τῆς Ἀχιλλέως,
ἀφ' οὗ πρὸς Ἀγαμέμνονα διεχθρεύσειν ἐρίσας·
ἡ δὲ φησὶν, ὡς πρὸς αὐτὸν, ὅθεν τὸ πᾶν βιβλίον,
αὕτως ἐντεῦθεν τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιουμένη.
Ὁ τῆς Λητοῦς καὶ τοῦ Διὸς ἥλιος παῖς Ἀπόλλων
τῆς ἔχθρας καὶ τῆς μήνιδος αἴτιος ἐγεγόνει·
ὁ Χρύσης ἦν γὰρ ἱερεὺς Ἀπόλλωνος ἡλίου,
ἤγουν σοφὸς, καὶ ἐπῳδὸς, ἀστρολογικὸς καὶ μάγος,
ἐκ τοῦ ἡλίου σύμπαντα ποιῶν καὶ σὺν ἡλίῳ·
οὗτος τὸ στέφος τοῦ θεοῦ τὸ δάφνινον κατέχων,
καὶ σκῆπτρον τούτου τὸ χρυσοῦν, καὶ περισσὰ δὲ δῶρα,
ἦλθεν ἐξωνησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα·
οἷον, ἵνα σαφέστερον τὸ πᾶν σοι διαρθρώσω,
ὁ Χρύσης, ὅν περ εἴπομεν μάγον καὶ ἀστρολόγον,
ἐστολισμένος μαγικῶς, καὶ μαντικῶς, εἰσῆλθε
χερσὶ κατέχων στέφανον Ἀπόλλωνος ἡλίου,
τουτέστιν εὐωδέστατον θάλλοντα κλάδον δάφνης,
ἣν περιτρέχων ἥλιος τὸν κύκλον τὸν τοῦ χρόνου
θάλλουσαν δέδορκεν ἀεὶ, μὴ χέουσαν τὰ φύλλα·
καὶ σὺν αὐτῷ κατεῖχε δὲ καὶ τὸ χρυσοῦν τὸ σκῆπτρον,
τιμίαν ῥάβδον μαντικὴν, χρυσὴ γὰρ οὐχ ὑπῆρχεν,
ἀλλὰ ξυλίνη καὶ κυρτὴ, χρήσιμος δὲ μαντείαις

Κατὰ τῆς γῆς γὰρ χέοντες τέφραν ἐκ τῆς ἑστίας,
τῇ ῥάβδῳ ταύτῃ τεχνικῶς ἔγραφον τὰς μαντείας,
βλέποντες πρὸς τὸν ἥλιον καὶ λέγοντες τὸ μέλλον·
ταύτην τὴν ῥάβδον Πλούταρχος λίτυον ὀνομάζει,
λίτουους δὲ Κοκκειανὸς Κάσσιος Δίων λέγει.
Οὕτως ὁ Χρύσης μαντικῶς ἐστολισμένος ἦλθε
σὺν δώροις ὠνησόμενος αὐτοῦ τὴν θυγατέρα·
ὡς δ' Ἀγαμέμνων μετ' ὀργῆς ἐξήλασεν ἐκεῖνον,
ηὔξατο τῷ Ἀπόλλωνι ὁ Χρύσης καθ' Ἑλλήνων,
ἤγουν ἐπηύξατο σφοδρὸν τὸν ἥλιον γενέσθαι·
ὁ δὲ σφοδρὸς γενόμενος μετὰ πολλοὺς τοὺς ὄμβρους,
εἰς στράτευμα πολύπληθες πύκνωμα σκηνωμάτων,
ἀτμοὺς δυσώδεις ἀνιμῶν καὶ κόπρων καὶ πτωμάτων,
μιάνας, δυσκρατώσας δὲ σύμπαντα τὸν ἀέρα,
ὡς συνεργοῦντος καὶ αὐτοῦ ταῖς μαγικαῖς ταῖς τέχναις,
λοιμοὺς ἐπήγαγε δεινοὺς, φθείρας ἀνθρώπους, κτήνη.
Καὶ πρῶτον μὲν ἀπήρξατο τὰ κτήνη διαφθείρειν,
ὡς κεκυφότα πρὸς τὴν γῆν, ἧς ὁ λοιμὸς ἐκτρέχει,
καὶ ὡς εὐοσφραντότερα κατὰ πολὺ ἀνθρώπων·
μετὰ μικρὸν δ' ἀπήρξατο κτείνειν καὶ τοὺς ἀνθρώπους.
Ἐννέα μὲν ἐκράτησε τὸ νόσημα ἡμέρας,
καὶ τῶν νεκρῶν ἁπανταχοῦ συνήχοντο σωρεῖαι·
δεκάτῃ δὲ συνέδριον ὁ Ἀχιλεὺς ποιήσας,
ἠρώτα τί τὸ αἴτιον τῆς νόσου τῆς λοιμώδους.
Ὁ Κάλχας δ' ὁ τοῦ Θέστορος υἱὸς καὶ Πολυμήλας,
οἶδα μὲν, εἶπεν, Ἀχιλλεῦ, τῆς νόσου τὴν αἰτίαν,
τὸν βασιλέα φρίττω δὲ, τοῦτον γὰρ ἡ αἰτία·
τοῦ δὲ θαῤῥύναντος αὐτὸν, ἄρχεται λέγειν οὕτω.
Τὸ λοιμικὸν ἐνέσκηψε νόσημα στρατοπέδῳ,
ἀνθ' ὧν ἀτίμως ἤλασε τὸν Χρύσην Ἀγαμέμνων,
ἄνθρωπον μάγον καὶ δεινὸν εἰς τὸ μεγάλα βλέπειν,

ἐλθόντα πρὸς ἐξώνησιν παιδὸς τῆς Χρυσηΐδος·
οὗτος γὰρ ἄκρως λυπηθεὶς ἐν μαγικαῖς ταῖς τέχναις,
εὑρὼν καὶ τὴν ἐκφλόγωσιν ἡλίου συνεργοῦσαν,
ἐπήγαγε τὸ νόσημα καὶ παῦσις οὐκ ἐσεῖται
πρὶν ἂν ἀποκομίσαιμεν αὐτῷ τὴν θυγατέρα,
μετὰ καὶ δώρων καὶ τιμῆς αὐτὸν ἐξιλεοῦντες·
καὶ τότε τρέψει τὸν λοιμὸν ἐν ἐπῳδαῖς ἑτέραις.
Οὕτω τοῦ τότε Κάλχαντος εἰπόντος τὴν αἰτίαν,
ὁ Ἀγαμέμνων μετ' ὀργῆς ὁ βασιλεὺς ἀνέστη
καὶ πέμπων πῦρ ἐξ ὀφθαλμῶν κακολογεῖ τὸν μάντιν·
ὁ δ' Ἀχιλεὺς ὑπερμαχῶν τοῦ μάντεως ἀνέστη,
καὶ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα φησὶ τὸν βασιλέα·
πέμψον τὴν κόρην, βασιλεῦ, τὴν Χρύσου θυγατέρα
ὑπὲρ παντός σου τοῦ στρατοῦ καὶ τούτου σωτηρίας·
ἡμεῖς δ' ἄν περ πορθήσωμεν τὴν Τρωϊκὴν τὴν πόλιν,
διπλᾶ, τριπλᾶ σοι, τετραπλᾶ δώσομεν ὑπὲρ ταύτης·
ὁ δὲ φησὶ καὶ πρὸς αὐτὸν οὕτω τὸν βασιλέα·
ἐγὼ μὲν ἕτοιμος εἰμὶ τὴν Χρυσηΐδα πέμπειν,
τὴν Βρισηΐδα δὲ τὴν σὴν αἰχμάλωτον λαμβάνω.
Τούτων ἀκούσας Ἀχιλεὺς τῶν λόγων ἐθυμώθη,
διπλᾶ δὲ λογιζόμενος ὑπῆρχε τῇ καρδίᾳ,
ἢ ξίφος ἑλκυσάμενος κτεῖναι τὸν βασιλέα,
ἢ καταπαῦσαι τὴν ὀργήν, ὥς περ ἀνὴρ ἐχέφρων·
ἐν τούτοις ὄντος τοῦ ἀνδρὸς τοῖς λογισμοῖς, ὡς ἔφην,
ἤγουν ὀργῆς καὶ λογισμοῦ μέσον καθεστηκότος,
καὶ τῆς ὀργῆς ὡς πρὸς σφαγὰς τὸν ἥρωα κινούσης,
τοῦ λογισμοῦ δὲ θέλοντος παύειν θυμοῦ τὸ ζέον,
παρὰ τῆς Ἥρας Ἀθηνᾶ ἐξ οὐρανοῦ ἐπέμφθη,
ἐκ τῆς ψυχῆς ἡ φρόνησις, ἐκ κεφαλῆς, ἐλθοῦσα,
ἥ τις ἐστὶ σφαιροειδὴς εἰς οὐρανοῦ τὸ σχῆμα,
ἔπεισε τοῦτον παῦσαι μὲν τὸ ξίφος καθελκύειν,

λόγοις λοιδόροις δὲ πολλοῖς πλύνας τὸν βασιλέα,
καὶ τέλος ἐξωμόσατο μὴ συμμαχεῖν ἐκείνῳ,
μηδὲ βοήθειαν τινὰ τοῖς Ἕλλησι παρέχειν·
ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ πάλιν τοῦ βασιλέως
ὀργιζομένου χαλεπῶς καὶ μηνιῶντος ἄγαν.
Ὁ Νέστωρ ὁ τῆς Χλώριδος υἱὸς καὶ τοῦ Νηλέως,
κατά τινας ἑτέρους δὲ Νηλέως, Πολυμήδης,
τριγέρων ὢν καὶ βασιλεὺς Πυλίων γλυκυλόγος,
ὡς πρὸς συμβάσεις ἔσπευδε συναγαγεῖν τοὺς δύο,
τὸν βασιλέα παραινῶν ἑκάστοις ἐν λόγοις
καταλιπεῖν τῷ Ἀχιλεῖ κατέχεσθαι Βρισηΐδα,
πύργον τὸν ἄνδρα τοῦ στρατοῦ λέγων Ἑλλήνων εἶναι,
τὸν δ' Ἀχιλέα νουθετῶν παύειν τὰς αὐθαδείας,
τῷ βασιλεῖ δὲ μηδαμῶς ἐθέλειν ἐνερίζειν,
λέγων πρὸς τοῦτον ὁ κρατῶν ἐκ τοῦ Διὸς τὸ σκῆπτρον,
οὐκ ἔστι σοι ὁμότιμος, ὦ Ἀχιλεῦ, οὐκ ἔστιν·
εἰ ῥωμαλέος ἔφυς δὲ, καὶ παῖς θεᾶς ὑπάρχεις,
τουτέστιν ἔχεις ἀρετὴν τὴν πρακτικὴν ἐν μάχαις,
ἀλλ' αὐτὸς κρείσσων σοι πολὺ, πολλῶν γὰρ βασιλεύει.
Οὕτω τοῦ Νέστορος αὐτοὺς ἄγοντος πρὸς συμβάσεις,
ἀσύμβατοι διέμειναν· ἐκστάντες δ' ἀπ' ἀλλήλων,
ἦλθεν αὐτῶν ἑκάτερος σκηνώμασιν ἰδίοις·
ὁ Ἀγαμέμνων μὲν εὐθὺς πέμπει τὴν Χρυσηΐδα
πρὸς τὸν πατέρα τὸν αὐτῆς σὺν δώροις καὶ θυσίαις,
τοῦ Ὀδυσσέως σὺν νηῒ κομίζοντος ἐκείνην,
αὐτὸς δὲ τὸν Ταλθύβιον καὶ Εὐρυβάτην πέμψας,
τοῦ Ἀχιλέως ἔλαβε δῶρον τὴν Βρισηΐδα.
Ὁ δ' Ἀχιλεὺς ὑπέραντλος γενόμενος ἐκ λύπης,
εὐθέως πάντων χωρισθεὶς τῶν φίλων τῶν οἰκείων,
ἐλθὼν παρὰ τὴν θάλασσαν ἐκάθητο δακρύων,
βλέπων ὡς πρὸς τὸ πέλαγος, καὶ τῇ μητρὶ προσλέγων,

τῇ τοῦ Νηρέως Θέτιδι ὤφθη τῇ Νηρηΐδι.
Μῆτερ, ἐπεί με ἔτεκες ὄντα τῶν βραχυχρονίων,
ὁ Ζεὺς ὤφειλεν μοι τιμὴν ὑπάρχειν διὰ τοῦτο·
νῦν δὲ καὶ βραχυχρόνιος καὶ ἄτιμος ὑπάρχω·
ὁ Ἀγαμέμνων γὰρ αὐτὸς ἔλαβε τὴν τιμήν μου,
τὴν κόρην τὴν αἰχμάλωτον, ἣν εἶχον, Βρισηΐδα.
Οὕτως αὐτοῦ δακρύοντος, ἀνέδραμεν ἡ Θέτις
ἐκ τῆς θαλάσσης τοῦ βυθοῦ καθάπερ ὁμίχλη·
χειρί τε ὁμαλίσασα, ἤρξατο τὴν ἱκετείαν·
ὁ δὲ τὰ σύμπαντα λεπτῶς ἐκείνῃ διηγεῖται,
μέχρι τῆς ἀφαιρέσεως τῆς κόρης Βρισηΐδος,
καὶ ἱκετεύει ἀνελθεῖν εἰς οὐρανὸν πρὸς Δία,
καὶ ἱκετεῦσαι βοηθὸν τοῖς Τρωσὶ γενέσθαι,
τοὺς Ἕλληνας συγκλεῖσαι δὲ καὶ τρέπειν πρὸς τὰ πλοῖα,
φονευομένους ὑπ᾽ αὐτῶν τῶν Τρώων ἐν τῇ μάχῃ,
εἴ ποτε Δία ῥύσασθαι μέλλοντα δεσμηθῆναι
ἐκ Ποσειδῶνος, Ἀθηνᾶς, καὶ σὺν αὐταῖς ἐξ Ἥρας.
Ἡ Θέτις δ᾽ ὑπισχνεῖται αὐτὸν πάλιν τὸν Ἀχιλλέα·
ὁ Ζεὺς περὶ Αἰθίοπας νῦν πότοις διάγει,
μετὰ δ᾽ ἡμέρας δώδεκα ἐλεύσεται Ὄλυμπον·
ἐγὼ δὲ τότε πρὸς αὐτὸν εἰς Ὄλυμπον ἀνέλθω,
καὶ παρακαλήσειν αὐτὸν δοκεῖ μοι πείσεσθαι·
τοιαῦτα μὲν ὑπέσχετο τῷ Ἀχιλλεῖ ἡ Θέτις.
Καὶ δὴ Διὸς εἰς Ὄλυμπον ἐλθόντος δωδεκάτῃ,
καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τῶν θεῶν συνῆλθε καὶ ἡ Θέτις,
καὶ τῇ σκαιᾷ μὲν ἥψατο γονάτων τῶν ἐκείνου,
τῇ δεξιᾷ γενείου δὲ τοῦ καὶ ἀνθερεῶνος,
παρακαλοῦσα τὸν υἱὸν τιμῆσαι Ἀχιλλέα·
οὗτος δ᾽ ἀπέχει μὴ λαλῶν τῇ Θέτιδι μηδόλως,
ὡς δ᾽ ἠνωχλεῖτο, στεναγμὸν ἐξέπεμψεν ἐκ βάθους,
ἐκείνην προτρεψάμενος πάλιν ἀποδημῆσαι,

τῇ κεφαλῇ δ' ἐπένευσεν ἐκείνῃ βοηθῆσαι.
Καὶ ἡ μὲν Θέτις πρὸς αὐτὴν τὴν θάλασσαν κατῆλθεν,
ὁ Ζεὺς δὲ πρὸς τὸν ἴδιον οἶκον εἰσῆλθε τότε·
πάντες δ' ἀνέστησαν θεοὶ ἐκ τῶν καθιδρυμάτων·
ἡ δ' Ἥρα δ' ὀργιλώτερον πρὸς Δία διετέθη,
ὅτι συνδιελέγετο Θέτιδι τῇ Νηρέως·
τούτου δὲ τὸ ἐμβρίμημα μεγάλως πτοηθεῖσα,
ἐκάθισε περίφοβος ἀμέτρως λυπουμένη,
καὶ πάντες ἀνεστέναξαν θεοὶ οἱ οὐρανίδαι.
Ὁ παντεργάτης δ' Ἥφαιστος παρηγορῶν τὴν Ἥραν,
διπλοειδὲς ποτήριον ἐδίδου συγκεράσας,
καὶ πρὸς αὐτὴν ἃ πέπονθεν ἐκ τοῦ Διὸς ἐλάλει·
εἰπὼν πῶς ἔῤῥιψεν αὐτὸν ἐξ οὐρανοῦ εἰς Λῆμνον,
καὶ πῶς αὐτὸν οἱ Σίντιες ἀνέλαβον πεσόντα.
Οὕτως Ἡφαίστου λέγοντος ἐγέλασεν ἡ Ἥρα,
καὶ τὸν ποτῆρα δέχεται χειρὸς ἐξ Ἡφαιστείας,
ὁ δὲ καὶ πᾶσι τοῖς θεοῖς ἐκίρνα κατ' ἀξίαν·
οἱ καὶ πολὺν διήγειραν δι' Ἥφαιστον τὸν γέλων.
Οὕτω πανημερίως μὲν ἐδαίνυντο τῷ τότε,
τέρποντος τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκείνους τῇ κιθάρᾳ,
καὶ τῶν μουσῶν τραγῳδουσῶν φωναῖς ἐν γλυκυτάταις.
Ἑσπέρᾳ δ' ἕκαστος αὐτῶν ἦλθε πρὸς τὴν οἰκίαν,
ἥν περ ἑκάστῳ Ἥφαιστος ἐποίησεν ἐντέχνως·
Ζεὺς δ' ὁ ποιῶν τὰς ἀστραπὰς ἦλθεν αὐτοῦ τῇ κοίτῃ·
ἔνθα πεσὼν ἀφύπνωσε μικρὸν μετὰ τῆς Ἥρας.
Ταῦτα μὲν εἶπον μυθικῶς ὡς κεῖνται τῷ κειμένῳ,
τὸ δ' ἀληθὲς νῦν μάνθανε καὶ τὴν ἀλληγορίαν.
Ὁ Ἀχιλεὺς, ὡς εἶπον πρὶν, υἱὸς ἦν τοῦ Πηλέως,
καὶ Θέτιδος, τῆς θυγατρὸς Χείρωνος φιλοσόφου·
ὃς Χείρων ὁ φιλόσοφος πάππος τοῦ Ἀχιλέως
ἐκ λεκανομαντείας τε καὶ σκέψεως ἀστέρων,

τὰ μέλλοντα συμβήσεσθαι τῷ Ἀχιλεῖ προεῖπε·
καὶ Θέτις μὲν ἡ Χείρωνος μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως.
καὶ Θέτις δὲ ἡ θάλασσα τοῦ Ἀχιλέως μήτηρ,
διὰ τὸ ἄγριον αὐτοῦ καὶ θυμικὸν καλεῖται,
καὶ ὅτι τὸ γενέθλιον ἔχων ἐν ὑδροχόῳ,
ἐν ταῖς παρύγροις μάχαις τε καὶ ταῖς διαποντίοις,
καὶ τοῖς χειμῶνος δὲ καιροῖς μεγάλως συνηργεῖτο·
καὶ ὅτι ἐκ τοῦ ὕδατος καὶ λεκανομαντείας,
ὡς ἐκ μητρὸς ἐμάνθανε τὰ μέλλοντα γενέσθαι,
καὶ ὅτι μετὰ θάνατον αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλέως,
νεκροῦ τοῦ τούτου σώματος εἰσέτι προκειμένου,
ἡ θάλασσα ταράξασα κῦμα φρικτὸν καὶ μέγα,
ἐξῆλθε μέχρι τοῦ νεκροῦ περὶ Σιγείου τόπον,
ὡς πᾶν τὸ στράτευμα φυγεῖν κατακλυσμὸν δοκοῦντας·
ἡ δὲ θρηνῶδες γοερὸν ὥς περ ἐπηχωμένη,
πάλιν εἰς κοίτην τὴν αὐτῆς εὐθέως ὑπεστράφη.
ὅπερ καὶ θρῆνον Θέτιδος φασὶ καὶ Νηρηΐδων,
καὶ ὅτι κατὰ Ὅμηρον πρῶτον στοιχεῖον ὕδωρ,
ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ λοιπὰ γενέθλια στοιχεῖα.
Κατὰ τοσούτους λέγεται ἡ θάλασσα τοὺς τρόπους
μήτηρ εἶναι τοῦ ἥρωος ἐκείνου Ἀχιλέως.
Ὡς οὖν ἐξ Ἀγαμέμνονος τὴν κόρην ἀφῃρέθη,
ἔνδακρυς πρὸς γενέθλιον ὕδωρ θαλάσσης βλέπων,
αὐτὸς ἐλάλει πρὸς αὐτόν· Ποῦ μοι τὰ τῆς μαντείας,
ἅ περ ὁ Χείρων ἔλεγεν ὁ πάππος μοι γενέσθαι
ἐκ τῆς παρ' ὕδωρ μαντικῆς καὶ λεκανομαντείας;
ἰδοὺ καὶ βραχυχρόνιος καὶ ἄτιμος ὑπάρχω·
ὁ Ἀγαμέμνων γὰρ λαβὼν ἔχει τὴν Βρισηΐδα·
ποῦ τοῦ Διός μοι ἡ τιμή, ἤ τοι τῆς εἱμαρμένης;
Τῆς ὀμιχλώδους Θέτιδος τὰς ἀνελεύσεις μάθε·
περίλυπος καὶ ἔνδακρυς καθήμενος ὁ ἥρως,

καὶ ταῦτα λογιζόμενος περὶ αὐτῆς φρονίμως
ἀναθυμίασιν ὁρᾷ θαλάσσης ὁμιχλώδη,
περὶ ὀρῶν τοὺς κρέποδας, προλέγουσαν χειμῶνα,
ὅ περ ὁμάλοις ἐστὶ χειρὸς πρακτικωτάτης,
καὶ μήτηρ τούτῳ ὁ χειμὼν· λυσιτελῶν ἐκείνῳ·
ἡ γὰρ ἡμέρα πέφυκε καὶ μητρυιὰ καὶ μήτηρ,
τοῖς δυστυχοῦσι μητρυιά, τοῖς δ' εὐτυχοῦσι μήτηρ·
ἰδὼν οὖν τὸ κατάστημα τοῦτο τὸ ὁμιχλῶδες
πρὸς ἑαυτὸν τὰ σύμπαντα λέγων τὰ πεπραγμένα
εἰς τοῦτο τὸ κατάστημα χειμέριον ὁμίχλης,
εὔχεται τὸν οὐράνιον ἀέρα μεταβῆναι,
ὅπως κακῶς οἱ Ἕλληνες πάσχοντες ἐκ τῶν Τρώων,
εἰς παρακλήσεις ἔλθωσι τοῦ ἥρωος ἐκείνου·
ἡ δὲ Διὸς βοήθεια ἐκ Θέτιδος ὑπάρχει,
ὅτε τοῦτον ἐξέσωσε τῶν ἐπιβουλευόντων,
ὅπερ ἠλληγορήσαμεν ἐν χρόνῳ τῷ τοῦ μήλου,
ὅτε μετὰ διάρθρωσιν ἀέρος ἐκ τοῦ χάους,
παλιντροπία γέγονε καὶ σύγχυσις μεγάλη·
Ἥρας, τοῦ καταστήματος, ὡς εἶπον, τοῦ πυρώδους,
τοῦ Ποσειδῶνος, τοῦ ὑγροῦ φημὶ καὶ τῶν ὑδάτων,
καὶ Ἀθηνᾶς, τοῦ ζοφεροῦ ἀέρος καὶ προσγείου
ὑφ' ὧν περ ἐκινδύνευσε τὸ καθαρὸν ἀέρος,
τὸ χλιαρὸν καὶ ἔνυδρον καὶ κατημικρατωμένον,
ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὁ μυθικός, δεθῆναι καὶ κρυβῆναι
εἰ μὴ τὸν Ἑκατόγχειρον ἥλιον ἐκ θαλάσσης,
τὸν εἰς πολλὰς ὑπάρχοντα λυσιτελῆ τὰς πράξεις,
συνέβη σὺν ὑγρότητι φανῆναι θαλασσίᾳ,
τὰ μὲν ὑγρὰ καθαίροντα τῇ ζέσει τῇ πυρφόρῳ,
ὑγρότητι συμμέτρῳ δὲ κιρνῶντα τὸ φλογῶδες·
ὅπερ ἐκεῖ γοῦν ἔφημεν ὑπάρχειν Ἀφροδίτην,
τὸ μῆλον σχοῦσαν ἔπαθλον, τὸν κόσμον τὸν ὡραῖον·

νῦν τοῦτον ἑκατόγχειρον Βριάρεων τε λέγει,
Διῒ παρὰ τῆς Θέτιδος σύμμαχον ἀναχθέντα.
Ἐπεὶ δὲ Σεπτεμβρίου μὲν ἦν ὀκτωκαιδεκάτη,
ὅτε ταῦτα μετηύχετο ὁ Ἀχιλεὺς γενέσθαι,
κατὰ δὲ τὸν Ὀκτώβριον ἔμελλε γεγονέναι
τὸ ὄμβριον κατάστημα, καὶ ψύξις τοῦ ἀέρος,
ὁ Ὅμηρος ὢν πάνσοφος ἐν τῷ τοὺς μύθους γράφειν,
καὶ περὶ ἀναβάσεως θέλων τοῦ Νείλου λέγειν,
ποιεῖ τὴν Θέτιν, τὸ ὑγρὸν κατάστημα, λαλοῦσαν,
ὁ Ζεὺς νῦν πρὸς τὴν Αἴγυπτον δαῖτα μεγάλην ἔχει·
ἤγουν ἀὴρ ὁ κάθυγρος ἐστὶν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ·
ἔτι γὰρ ἦν ἀνάβασις τοῦ Νείλου Αἰγυπτίοις·
ἐκ τέλους Ἰουλίου γὰρ δι' ὅλου Σεπτεμβρίου
γίνεται ἡ ἀνάβασις, τῷ δ' Ὀκτωβρίῳ λήγει,
καὶ γίνεται κατάστημα χειμέριον ἐνθάδε.
Μετὰ δ' ἡμέρας δώδεκα ἐλεύσεται ἐνθάδε
ὁ Ζεύς· οἷον περ σὺ ποθεῖς ἀέρα τῶν ἐνύγρων,
ὃν περ ἡ Θέτις τὸ ὑγρὸν δύναται καταπείθειν·
ἐξ ὀκτωκαιδεκάτης γὰρ μηνὸς τοῦ Σεπτεμβρίου
ἡμέραι δώδεκα εἰσὶν εἰς πρώτην Ὀκτωβρίου·
ὡς γοῦν μετὰ τὰς δώδεκα, ἤγουν τοῦ Ὀκτωβρίου,
χειμέριον κατάστημα συνέβη γεγονέναι,
ὅ περ πρὸς Ὄλυμπον Διὸς ἔλευσιν ὀνομάζει,
καὶ τῶν ἑτέρων τῶν θεῶν, ἤγουν λοιπῶν στοιχείων,
οὗ γὰρ ἀὴρ ὁ ἔνυγρος καὶ κατηυκρατωμένος,
ἐκεῖ καὶ ὕδωρ τε καὶ πῦρ ἐστὶ καὶ γῆς τι μέρος.
Αἰὲν ἐόντα λέγων δὲ Ὅμηρος τὰ στοιχεῖα,
τὸν κόσμον τοῦτον ἄφθαρτον φαίνεται δογματίζων
τοιούτου καταστήματος τῷ τότε γινομένου;
ὅ περ Διὸς πρὸς Ὄλυμπον ἔλευσιν ὀνομάζει,
ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς αὐτὸν ἀνῆλθε καὶ ἡ Θέτις,

νέφος παχὺ καὶ ἔνυδρον, μεμεστωμένον ὄμβρου,
καὶ τὸ μὲν λίαν πάχιστον καὶ τὸ βαρὺ τοῦ νέφους,
ὃ καὶ σκαιὰν τῆς Θέτιδος χεῖρα κατονομάζει,
τῶν κατωτάτων ἥπτετο μερῶν τῶν τοῦ ἀέρος,
ἅ περ αὐτὸς καὶ γόνατα Διὸς κατονομάζει·
τὸ δ' αὖ λεπτομερέστερον, χεὶρ ἡ δεξιωτάτη,
τῶν ἀνωτέρων ἥπτετο μερῶν τῶν τοῦ ἀέρος,
ἅ περ πανσόφως κέκληκε πάντως ἀνθερεῶνα·
ἐκεῖ γὰρ ἀναθρώσκοντα τὰ νέφη πνευματοῦνται.
Ἀναξαγόρας δ' ἐκ τῆς γῆς λεγέτω τοὺς ἀνέμους,
Ὁμήρου προδιδάξαντος πρὸ τοῦ Ἀναξαγόρου
πρό γε τετρακοσίων τε τῶν χρόνων καὶ πλειόνων,
τὸ ὑλικὸν μὲν αἴτιον γίνεσθαι τῶν πνευμάτων
ἐκ γῆς τε καὶ τοῦ ὕδατος· ὥς περ Ἀναξαγόρας·
τὸ ὑλικὸν καὶ ποιητικὸν πάλιν τοῖς ἄνω τόποις,
ὡς νῦν διδάσκει συνετῶς, μύθους δοκῶν συγγράφειν.
Τοιούτου νέφους πανταχοῦ τῷ τότε συναχθέντος,
συνέβη πάντα ζοφερὸν τυγχάνειν τὸν ἀέρα,
ἄλυτον· ὅ περ καὶ Διὸς αἰγὶν κατονομάζει.
Ὁ στεναγμὸς δὲ τοῦ Διός, ἡ κίνησις ὀφρύων,
ἡ Θέτιδος κατέλευσις ὡς πρὸς θαλάσσης τόπους,
Ἥρας τὸ φιλονείκημα, ἡ κέρασις Ἡφαίστου,
μέχρι τοῦ τέλους ἔχουσι τοιάνδ' ἀλληγορίαν.
Ὁ στεναγμὸς ὁ τοῦ Διὸς ἄνεμον δηλοῖ πνεῦμα,
κινῆσαν τούτου τὰς ὀφρῦς, ἤγουν νεφῶν τὸ τάχος.
Ἡ Θέτιδος κατέλευσις, ὄμβρον δηλοῖ γενέσθαι,
ὅς τις καὶ συγκατάνευσις ἐστὶ τῆς βοηθείας.
Ἡ τοῦ Διὸς δὲ ἔλευσις πρὸς οἶκον τὸν οἰκεῖον,
τὸ πάλιν εἶναι καθ' αὑτὸν ὡς πρώην τὸν ἀέρα,
εἰς ὄμβρον ἐκλεπτύνοντα τὸ πάχος τὸ τοῦ νέφους.
Ἡ τῶν θεῶν ἀνάστασις ἐκ τῶν καθιδρυμάτων,

ἡ τῶν ςοιχείων σύγχυσις καὶ τάραξις ὑπάρχει,
ἡ ἐκ τῆς συγκλονήσεως νεφῶν ἐγγινομένη·
ἅ περ σφοδρότερον αἰθὴρ ἡ Ἥρα συνεκλόνει,
ὅ περ καὶ ἔχθρα λέγεται τῆς Ἥρας πρὸς τὸν Δία·
αὕτη καθαίρει γὰρ ἀεὶ τὸ κάθυγρον ἀέρος.
Τὸ πτῆξαι δὲ καθίσασαν περίφοβον ἐκείνην,
τὸ, πάλιν τὸν ἀέρα δὲ νεφῶν συμπληρωθῆναι.
Ὁ ςεναγμὸς δὲ τῶν θεῶν, κτύπος βροντῆς ὑπάρχει·
εἰ γὰρ καὶ Δία λέγουσιν αἴτιον βροντημάτων,
ἀλλ' εἰ μὴ νέφος κάθυγρον, ἔχον ξηρὸν ἀέρα,
τῷ βάρει μὲν συμπέσειε πρὸς ἄλλο πάλιν νέφος,
τῷ δὲ ξηρῷ βροντήσειεν, οὐκ ἂν βροντὴ συςαίη·
ἀλλ' οὐδὲ σέλας ἀςραπῆς τὸ σύνολον φανείη,
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα λεπτυνθὲν ἐκδράμοι τῇ συντρίψει.
Ὁ παντεργάτης δ' Ἥφαιςος, πῦρ τὸ θερμὸν ἀέρος,
μετατοιῶν ἀπήρξατο τὸ νέφος ἐρυθραίνειν,
ὅ περ τῆς Ἥρας λέγεται κρατὴρ παρηγορία·
ἡ παντελὴς δὲ κάθαρσις ἡ κατηυκρατωμένη,
γέλως θεῶν καὶ τράπεζα, κρατὴρ καὶ πανδαισία·
καὶ μουσικὴ Ἀπόλλωνος, μουσῶν τε τραγῳδία,
διπλοειδὲς ποτήριον, νεφῶν ἡ ἐρυθρότης·
ἥ τις ποτὲ μὲν, ὄμβρους τε καὶ πνεύματα σημαίνει,
ποτὲ δ' ἔμπαλιν γίνεται σημεῖον τῆς εὐδίας.
Βλέπε πῶς παίζων Ὅμηρος σπουδαῖα περιπλέκει·
θέλων καὶ περὶ ῥίψεως τῶν κεραυνῶν γὰρ γράφειν,
ἐξ ὧν τὸ πῦρ ἐφεύρηται τοῖς πρότερον ἀνθρώποις,
ἐν Λήμνῳ, κόσμῳ, σύμπαντες οὗ μένουσιν οἱ ὄχλοι,
οὓς περ καλεῖ καὶ Σίντιας· τοὺς εὑρετὰς τοὺς πρώτους·
εὑρόντες πᾶσαν τέχνην γὰρ ἐκ τοῦ πυρὸς ἐκεῖνοι,
πάντα τὸν βίον ἔβλαψαν καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους·
πρὸ γὰρ τεχνῶν, οὐ πόλεμος, οὐ δόλος, οὐ δεσπότης·

ἀλλ' ἐλευθέρως ἅπαντες ἔζων ἐν ὁμονοίᾳ·
Ἄλλοι δὲ Σίντιας φασὶ καλεῖσθαι τοὺς Λημνίους,
ὡς πρώτους πρὸς τὸν πόλεμον εὑρόντας ὁπλουργίας·
τέως βλέπε τὸν Ὅμηρον πῶς παίζων καὶ σπουδάζει·
θέλων γὰρ περὶ ῥίψεως τῶν κεραυνῶν συγγράφειν,
πῶς ὂν τὸ πῦρ ἀναφερὲς, κάτω πρὸς γῆν ἐκρέει,
φέρει τὸ πῦρ, τὸν Ἥφαιστον λέγοντα πρὸς τὴν Ἥραν·
πείθου, μὴ μάχου τῷ Διΐ, δύναται γὰρ μεγάλα·
κἀμὲ γὰρ πρὶν βουλόμενον σοὶ συνεργῆσαι μῆτερ,
ἐν τῇ τοῦ κόσμου δηλαδὴ πρωτίστῃ διαρθρώσει,
κάθυγρος ὢν, ἀπέρριπτε πρὸς Λῆμνον, ἤγουν κόσμον,
ἀπὸ πρωΐας τῶν καιρῶν μέχρι δυσμῶν ἡλίου,
ἐξ οὗ τὸ πῦρ ἐφεύρηται καὶ τέχναι τοῖς ἀνθρώποις.
Τὸ κροῦμα νῦν τῆς μουσικῆς Ἀπόλλωνος μοι μάθε,
καὶ τραγῳδίαν τῶν μουσῶν μέχρι τοῦ τέλους πάντα.
Ὁ μὲν Ἀπόλλων, ἥλιος· ἀστὴρ εἷς τῶν πλανήτων·
μοῦσαι δ' ἀστέρες οἱ λοιποὶ τῶν συμπλανήτων τούτου·
ἑπτὰ δ' εἰσὶν οἱ σύμπαντες, ὧν περ αἱ κλήσεις αὗται.
Κρόνος πάντων ἀνώτερος· ὁ Ζεὺς δὲ δευτερεύει·
Ἄρης τρίτος· ὁ ἥλιος τέταρτος, μέσος πάντων·
ἡ Ἀφροδίτη, καὶ Ἑρμῆς, ὑστέρα δ' ἡ σελήνη·
οὗτοι γοῦν δίκην μουσικῆς ἀρίστης ἑπταχόρδου,
ἕκαστος σφαίραις ταῖς αὐτῶν κινούμενοι κροτοῦσι
μέλος τι λιγυρώτατον ἀρίστης ἁρμονίας·
καὶ μᾶλλον ἀνατέλλοντες κατάρχοντος ἡλίου·
τοῦτο γοῦν βούλεται εἰπεῖν ὁ Ὅμηρος ἐνθάδε,
ὅτι μετὰ τὴν ἔλευσιν τοῦ νέφους ἦν εὐδία,
εὐάρμοστος, ἀρκέσασα μέχρι δυσμῶν ἡλίου·
μετὰ τὴν νύκτα δ' ἕκαστον ἠρέμει τῶν στοιχείων.
οὗ περ αὐτοῖς ἐποίησεν τὸ πῦρ τὰς κατοικίας.
Ὁ παντεργάτης δ' Ἥφαιστος πάντα ποιῶν καὶ τρέφων·

τὸ πῦρ γὰρ κατὰ Ἕλληνας ἐν τῇ κοσμογενείᾳ
ἑκάστῳ κατεσκεύασε τοὺς τόπους κατ᾽ ἀξίαν·
τὸ ὕδωρ ἐκλεπτῦναν γαρ, ἐποίησεν ἀέρα·
τοῦτον λεπτῦναν πλέον δὲ, ἐποίησεν αἰθέρα,
καὶ τοὺς ἀστέρας, μετ᾽ αὐτόν· πυρώδεις τὴν οὐσίαν·
οὗτοι πάντες ἠρέμησαν ἐν τόποις τοῖς οἰκείοις,
καὶ Ζεὺς αὐτὸς ἠρέμησεν εὔδιος σὺν αἰθέρι.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Τοῦ βῆτα ἡ ὑπόθεσις τὸν νοῦν ἔχει τοιόνδε·
οἱ ἄλλοι πάντες μὲν θεοὶ, τὰ σύμπαντα στοιχεῖα,
ἐκάθευδον, ἡσύχαζον, ἦσαν ἠρεμηκότα·
ὁ Ζεὺς, δ᾽ ἀὴρ, ἐφρόντιζε τιμῆσαι Ἀχιλέα·
ὁ ὕπνος ἐξ ἀέρος γαρ ὑγρότητος ὑπάρχει·
ἐξ ὕπνου δὲ οἱ ὄνειροι γίνονται τοῖς ἀνθρώποις·
ὁ ὄνειρος ἐδήλου δε τιμὴν τὸν Ἀχιλέα·
Τῷ Ἀγαμέμνονι καὶ γὰρ ὄναρ ἐφάνη τότε·
ἐδόκησε τὸν Νέστορα τῇ κλίνῃ παραστάντα,
λέγειν. καθεύδεις βασιλεῦ; οὐ πρέπει σοι καθεύδειν·
ἄκουσον λόγων τῶν ἐμῶν, τὰ τοῦ Διὸς ἀγγέλλω·
τὰ εἱμαρμένα λέγω σοι τὰ μέλλοντα συμβῆναι·
καθόπλισον τοὺς Ἕλληνας πανστρατιᾷ τοὺς πάντας
δῆλον, τὸ πᾶν σου στράτευμα μετὰ τοῦ Ἀχιλέως·
νῦν γὰρ καιρὸς πορθῆσαι σε τὴν Τρωϊκὴν τὴν πόλιν,
ὁμοφρονοῦσιν οἱ θεοὶ τῆς Ἥρας παρακλήσει·
τὰ πάντα κατηυκράτωταί τῷ καθαρῷ ἀέρι·
ἐκ τοῦ Διὸς δ᾽ ἐπήρτηται τοῖς Τρώεσιν ἡ βλάβη·
τουτέστι, βλάβη τοῖς Τρωσὶν ἐξ εἱμαρμένης ἔσται.

Τοῦτο τὸ ὄναρ ἅπασι τοῖς τῆς συγκλήτου λέγει,
καὶ βούλεται τὸ στράτευμα πρὸς πόλεμον ὁπλίζειν·
θέλων δὲ γνῶναι τοῦ στρατοῦ καλῶς τὴν προθυμίαν,
προλέγει πᾶσιν ἄρχουσι, τοῖς πρώτοις βουληφόροις·
ἐγὼ πειράζων τὸν στρατὸν, ὑποχωρεῖν κελεύσω,
ὑμεῖς δὲ λόγοις συνετοῖς, τούτους μὴ παρεᾶτε.
Ὁ Νέστωρ συναινέσας δὲ τοῖς βασιλέως λόγοις,
δεῦτε, φησὶν, ὁπλίσωμεν τὸ στράτευμα Ἑλλήνων·
καὶ πρῶτος ὥρμησεν ἐλθεῖν εἰς τὸν στρατὸν ἐκεῖνος,
καὶ μετ' αὐτὸν οἱ βασιλεῖς καὶ τῆς συγκλήτου πάντες,
καὶ μετ' αὐτοὺς, καὶ τὸ κοινὸν ὁρμᾷ τῶν στρατευμάτων,
ὡς βοτρυδὸν αἱ μέλισσαι χωροῦσι πρὸς τὰ ἄνθη·
πλησίον τῆς θαλάσσης δὲ συνήγοντο τὰ πλήθη,
μετὰ θορύβου καὶ κραυγῆς ὡς μέλλοντες ἐκπλέειν·
μόλις δ' ἐννέα κήρυκες κατέπαυσαν ἐκείνους.
Καὶ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς δημηγορῶν ἀνέστη,
ἐξ βασιλέων ταῖς χερσὶ σκῆπτρον αὐτοῦ κατέχων,
ἐξ ὧν αὐτὸς ἐκέκτητο πάντως τὴν ῥιζουχίαν·
ἐν τούτῳ στηριζόμενος λέγει πρὸς πάντας τάδε.
Ὦ Ἕλληνες ἡμίθεοι, θεράποντες πολέμου,
ἐπὶ ματαίᾳ ἤλθομεν ἐνταῦθα εἱμαρμένῃ·
πλείους γὰρ ὄντες δεκαπλῶς παρὰ τῶν Τρώων πλῆθος,
ἐννέα ματαιάζομεν ἐν χρόνοις πολεμοῦντες,
πρὸς τὰς πατρίδας πλεύσωμεν, τὴν Τροίαν οὐ πορθοῦμεν.
Οὕτως εἰπόντος ὥρμησε τὸ πλῆθος ἀποπλέειν,
εἰ μὴ κατέσχεν Ὀδυσσεὺς φρονήσει τῇ οἰκείᾳ
τοὺς εὐγενεῖς καὶ στρατηγοὺς ἐν πρᾳοτάτοις λόγοις,
τοὺς δ' ἀφανεῖς ἐν μάστιξι καὶ δημοτικωτέρους,
καὶ πάλιν ἀντανέστρεψε πρὸς τὴν βουλὴν ἐκείνους.
Ὡς δ' ὁ Θερσίτης ὕβριζε μόνον τὸν βασιλέα,
ὃς ἦν φοξὸς καὶ παραβλὼψ, χωλὸς, κυρτὸς, ψεδνόθριξ,

τῷ σκήπτρῳ πλήξας καὶ αὐτὸν ὥς τε δακρύειν ταῦτον,
τοὺς δ' ἄλλους ἅπαντας γελῶν, δημηγορεῖ τοιάδε.
Ὦ Ἀγαμέμνων βασιλεῦ, τὸ ϛράτευμα Ἑλλήνων,
πᾶσιν ἀνθρώποις βούλεται σὸν κράτος καταισχῦναι·
οὐ γὰρ πληρῶσαι θέλουσιν αὐτῶν τὰς ὑποσχέσεις,
ὡς καρτερεῖν τὴν πόρθησιν ἐνθάδε τὴν τῆς Τροίας,
ἀλλ' ὥς περ βρέφη κλαίουσιν ἐλθεῖν εἰς τὰς οἰκίας·
μείνατε χρόνον, ἀδελφοὶ, βραχύτατον ἐνθάδε,
ἕως τὴν Τροίαν λάβωμεν τὴν πόλιν τοῦ Πριάμȣ·
νῦν ὁ καιρὸς ἐφέϛηκε τοῦ χρόνȣ τοῦ δεκάτȣ,
ὅτε ταύτης ἡ πόρθησις γενήσεται τῆς Τροίας,
ὥς περ ὁ μάντις ἔλεγεν ἡμῖν ἐν τῇ Αὐλίδι,
ἐκ τῶν ϛρουθῶν καὶ δράκοντος πάντα καλῶς νοήσας.
Οὕτως εἰπὼν ὁ Ὀδυσσεὺς, τοῖς πᾶσιν ἐπῃνέθη,
καὶ μετ' αὐτὸν δημηγορεῖν ἀπήρξατο καὶ Νέϛωρ.
Παισὶ μικροῖς ἐοίκαμεν, οἷς πόλεμος οὐ μέλει
φιλονεικοῦμεν μάτην γὰρ ἐπὶ ματαίοις λόγοις·
ἀλλ' Ἀγαμέμνον βασιλεῦ, βουλεύȣ νῦν ὡς πρώην·
ϛρατήγει καὶ παράτασσε τὸ ϛράτευμα πρὸς μάχας,
ἕνα καὶ δύο φθείρεσθαι τῶν μὴ θελόντων ἔα·
ἡμεῖς τῶν Τρώων λάβωμεν γυναῖκας αἰχμαλώτȣς·
ἀλλὰ βȣλεύȣ, βασιλεῦ, καὶ πείθȣ τοῖς φρονίμοις,
χώρισον πάντα τὸν ϛρατὸν πρὸς γενεὰς καὶ ἔθνη,
ὡς ἂν τὸ γένος βοηθῇ τῷ γένει τῷ οἰκείῳ·
τὸ δ' ἔθνος πάλιν ἔθνει δε· καὶ τότε γνώσῃ πάντως
τίς ἡγεμόνων ἄριϛος, τίς τῶν τῆς κάτω τύχης·
καὶ τότε γνώσῃ ἀκριβῶς, πῶς ȣ πορθεῖς τὴν Τροίαν
εἴ τε θεόθεν, ἢ κακῶν ὄντων τῶν ὑπὸ χεῖρα·
Ὁ βασιλεὺς ἐπῄνησε τοῦ γέροντος τοὺς λόγȣς,
καὶ τῆς ὀργῆς ἐμνήσθη δε τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλέα,
ὡς γενομένης ἀπρεπῶς, κακῆς ἐξ εἱμαρμένης

καὶ τὸν στρατὸν ἐκέλευσεν ὁπλίζεσθαι φαγόντας·
αὐτὸς δὲ θύσας βοῦν Διΐ, τῇ εἱμαρμένῃ τάχα,
ἑπτὰ τοὺς πρώτους ἄρχοντας καλεῖ πρὸς τὴν θυσίαν·
τὸν Νέστορα καὶ μετ' αὐτὸν Ἰδομενέα Κρῆτα·
εἶτα τοὺς δύο Αἴαντας μετὰ τοῦ Διομήδους,
καὶ Ὀδυσσέα μετ' αὐτούς· Μενέλαος δὲ μόνος
ἦλθεν αὐτοῖς αὐτόκλητος, στέργων τὸν βασιλέα·
θυσίας ἅμα καὶ εὐχῶν τότε δὲ γενομένων,
φαγόντες, Νέστορος βουλαῖς, ὥρμησαν πρὸς τὴν μάχην·
οἱ στρατηγοί δε τὸν στρατὸν περέτασσον κοσμίως,
σὺν τῇ φρονήσει Ἀθηνᾶς, καὶ τῇ Αἰγίδι ταύτης,
ταῖς πολυπλόκοις μηχαναῖς αὐτῆς, ταῖς ὑπερτίμοις,
γλυκύτερος δ' ὁ πόλεμος τούτοις ἐφάνη τότε,
παρό περ ἕκαστον αὐτῶν ἐλθεῖν πρὸς τὴν πατρίδα·
αἱ πεδιάδες ἔλαμπον ὡς πῦρ ὑπὸ τῶν ὅπλων.
Ὥς περ ἀγέλαι τῶν χηνῶν, γεράνων, ἢ καὶ κύκνων
πέτονται περὶ Κάϋστρον τὸν ποταμὸν Ἀσίας,
οὕτως Ἑλλήνων ὁ στρατὸς Σκαμάνδρου πεδιάσι
πολὺς εἱστήκει καὶ λαμπρὸς ἐν ὅπλων ποικιλίᾳ,
καὶ πρόθυμοι πρὸς πόλεμον, ὡς μυῖαι πρὸς τὸ γάλα.
Ὁ Ἀγαμέμνων δ' ἐν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς εἱστήκει
τὴν κεφαλὴν καὶ ὀφθαλμοὺς ἔχων Διῒ ὁμοίους,
τῷ λογισμῷ παρόμοιος, φρόνιμος καὶ αἰδήμων·
τὴν ζώνην δὲ τῷ Ἄρεϊ, τὸ στῆθος Ποσειδῶνι,
πολεμικὸς καὶ τὸν θυμὸν ἔχων ὁπόταν δέῃ,
κατὰ τὴν θάλασσαν αὐτὴν, οὐ γὰρ ἀεὶ κινεῖται,
ἀλλ' ὅταν πνεύσας ἄνεμος ἐκείνην κυματώσῃ.
Ὥς περ δὲ ταῦρος μέγας τις ἀγέλης ὑπερέχει,
τοσοῦτον ἐμφανέστερος καὶ τῶν λοιπῶν ὑπῆρχε·
τοιοῦτον μὲν ἐποίησε τότε τὸν βασιλέα
ἡ εἱμαρμένη φαίνεσθαι πάντων ὑπερτεροῦντα.

Εἶτα πάλιν ὁ Ὅμηρος καὶ πρὸς τὰς μούσας λέγει,
τὴν γνῶσιν πάντως τὴν αὐτῦ· τὴν ἐκ τῶν μαθημάτων·
εἴπατε, μοῦσαι, πρὸς ἡμᾶς πάντας τοὺς ἡγεμόνας,
τὸ πλῆθος σύμπαν γὰρ ἐγὼ, καὶ πάντας τὺς ναυάρχυς
οὐδ' ἂν περ δέκα στόματα καὶ δέκα γλώσσας εἶχον,
ἄῤῥηκτον δ' εἶχον τὴν φωνὴν καὶ σιδηρὰν καρδίαν,
τοὺς σύμπαντας ἂν ἴσχυσα πρεπόντως καταλέξαι,
εἰ μή περ ὑπεμνήσατε πάντας ὑμεῖς, ἐκ βίβλων.
Οὕτως ἐνταῦθα συμπληροῖ τὴν βῆτα ῥαψῳδίαν·
καὶ μετ' αὐτὴν κατάρχεται λέγειν τὴν Βοιωτίαν,
ἣν Βοιωτίαν ἔγραψα τοῖς τόποις τοῖς οἰκείοις,
τοὺς ἡγεμόνας λέγων σοι, καὶ τούτων ναυαρχίας,
καὶ κατ' ἐπαύξησιν, αὐτῶν μορφάς τε καὶ τὰ γένη·
μετὰ τὴν Βοιωτίαν δε κατάρχεται τοῦ γάμμα,
οὕτω ποιήσας τὴν ἀρχὴν ἀρξάμενος ἐνθένδε.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γ. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ

Ἐπεί δε παρετάξαντο μετὰ τῶν ἡγεμόνων,
οἱ Τρῶες ἐπορεύοντο κλαγγῇ τε καὶ θορύβῳ
δίκην γεράνων φευγουσῶν εἰς Αἴγυπτον ἐκ Θρᾴκης,
οὗ τοὺς Πυγμαίυς κτείνυσι, τρώγουσαι τούτων στάχυς·
οἱ δ' Ἕλληνες ἐπήρχοντο καὶ σιωπῇ καὶ τάξει·
ὁ δὲ πολὺς κονιορτὸς πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων,
ὥς περ ὁμίχλη σκότωσιν ἐποίησε βαθεῖαν.
Ὁ δὲ θεοῖς παρόμοιος Ἀλέξανδρος τὸ εἶδος,
ἤγουν, ὁ ὡραιότατος δίκην λαμπρῶν ἀστέρων,
ἢ μᾶλλον ὁ αὐτόχρημα γελῶν, ἐπιθυμίᾳ
πρῶτος τῶν ἄλλων προπηδῶν, τῶν Τρώων προεμάχη,

Ἑλλήνων τὸν βουλόμενον ζητῶν μονομαχῆσαι·
ἰδὼν δὲ τὸν Μενέλαον τοῦ ἅρματος πηδῶντα,
ὥς πέρ τις δράκοντα ἰδὼν, ἔφευγεν ὠχριάσας·
Τοῦτον ὁ Ἕκτωρ θυμωθεὶς, λόγοις λοιδόροις πλύνει·
ἀπατεὼν, γυναιμανὲς, εἴθε νεκρός μοι εἴης;
παρὸ δακτυλοδείκτημα, καὶ Τρώων πάντων ὕβρις·
ὄντως μεγάλως χαίρουσι τὸ ϛράτευμα Ἑλλήνων
τῷ λογισμῷ τῷ ἑαυτῶν ἄριϛον σὲ δοκοῦντες,
ἀνθ' ὧν ὁρῶσιν εὔμορφον ὡραῖον σοῦ τὸ εἶδος·
πῶς οὖν τοιοῦτος ὢν αὐτὸς, νύμφην ἀνδρῶν ἀρίϛων
ἁρπάξας, βλάβην ἤγαγες σύμπαντι Τρώων γένει;
εἰ καρτερεῖς, πολέμησον Ἑλένης τῷ συνεύνῳ,
καὶ γνώσῃ τίνος ἥρπασας νεάζουσαν γυναῖκα·
οὐκ ὠφελήσει σοὶ οὐδὲν ἡ μουσικὴ θανόντι,
οὐ κάλλος, οὐ δὲ τρίχωσις, τὰ Ἀφροδίτης δῶρα·
εἴτ' οὖν ἐπιθυμίας τε, εἴ τε καὶ τοῦ ἀϛέρος.
Οἱ γεννηθέντες πάντες γαρ ἀϛέρι Ἀφροδίτης,
καὶ μᾶλλον τῆς γενέσεως ὄντι μὴ παραινέτῃ
ἂν κεῖται μᾶλλον καὶ καλῶς οἷς περ ἁρμόζει τρόποις,
ὡραῖοι καὶ ἐπέραϛοι γυναῖκες τε καὶ ἄνδρες·
ἂν ἐν τῇ πρώτῃ μᾶλλον δὲ ἢ εἰκοϛῇ ὀγδόῃ
μοίρᾳ καρκίνȣ φαίνωσιν αὐτὴν τὴν Ἀφροδίτην,
θεαῖς οἱ ἄνδρες μίγνυνται, τουτέϛι βασιλίσσαις,
ἢ ἰσοθέοις γυναιξὶν, ὡς Πτολεμαῖος γράφει,
γυναῖκες πάλιν δὲ θεοῖς, εἴ τε καὶ ἰσοθέοις.
Οὕτω μὲν Ἕκτωρ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἦν λέγων·
εἰ Μενελάῳ πόλεμον συνήῤῥαξας, εὖ ἴσθι,
οὐδέν σοι ἡ γενέθλιος ὤνησεν Ἀφροδίτη·
ἀλλὰ δειλοὶ ὑπάρχουσιν, Ἀλέξανδρε, οἱ Τρῶες,
οἵ τινες οὐ κατέχωσαν βάλλοντές σε τοῖς λίθοις·
πρὸς τοῦτον δὲ Ἀλέξανδρος οὕτως ἀνταπεκρίθη.

Ἕκτορ, ἐπεί με ὕβρισας πρεπόντως, ἐπαξίως,
σὸς λόγος ὥς περ πέλεκυς κόπτει μου τὴν καρδίαν·
θάρσους ἐμπλήσας, πείθει με μάχεσθαι Μενελάῳ·
σὺ δὲ μὴ κατονείδιζε τὸ κάλλος καὶ τὴν τρίχα,
τὰ τῶν θεῶν δωρήματα, ἀστέρων γενεθλίων·
ἅ περ μοι κατωνείδισας τὴν κόμην καὶ τὸ κάλλος,
καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀγαθῶν, ἀπόῤῥιπτά οὐκ ἔστιν·
ὅσα παράσχωσιν αὐτοὶ, θέλων οὐκ ἄν τις λάβοι.
Σεμνῶς ἐνταῦθα καὶ δεινῶς ἀνθύβρισεν ὁ Πάρις·
οὕτω σεμνῶς ὑβρίσας δε, οὐκ ἔδοξεν ὑβρίζειν·
μέλας, στραβός γαρ καὶ ψελλός ἦν Ἕκτωρ ὡς γνωρίζεις·
ἐν τῷ εἰπεῖν ὁ Πάρις δὲ θέλων δ' οὐκ ἄν τις λάβοι,
μονονουχὶ λέγει ταυτὶ τὰς ὕβρεις ἐπικρύπτων·
Ἕκτορ, καὶ σὺ ἂν ἤθελες τοιοῦτος γεγονέναι,
ἀλλ' εἱμαρμένην ἔσχηκας ἑτέραν· λοιπὸν παύε·
καὶ κάλλος μὴ καθύβριζε, μηδὲ τὴν τρίχωσίν με·
εἰ βούλει δέ με μάχεσθαι μετὰ τοῦ Μενελάε,
τὸ Τρωϊκόν μεν στράτευμα παῦσον, καὶ τῶν Ἑλλήνων·
ἐγώ δε καὶ Μενέλαος μόνοι μονομαχῶμεν·
ὁ δὲ νικήσας ἅπαντα λαβέτω σὺν Ἑλένῃ,
οἱ δ' ἄλλοι παρερχέτωσαν εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας.
Οὕτως εἰπόντος Πάριδος, Ἕκτωρ τερφθεὶς τοῖς λόγοις
τοὺς Τρώας μάχης ἔπαυε μέσε κρατῶν τὸ δόρυ·
οἱ δ' Ἕλληνες τοξεύμασιν ἔβαλλον καὶ τοῖς λίθοις,
μέχρις ἐπέσχε βάλλοντας ἐκείνους Ἀγαμέμνων,
καὶ τότε τοῖς στρατεύμασιν Ἕκτωρ τοῖς δύο λέγει
γνώμην τὴν Ἀλεξάνδρειον περὶ μονομαχίας.
Πάντων ἡσυχασάντων δε, Μενέλαος ταῦτ' εἶπεν·
ὁ λόγος ἔστιν ἀρεστὸς ὁ τῆς μονομαχίας,
ἀλλ' ὅρκοις βεβαιώσωμεν πρότερον τὰ τῆς μάχης·
παρέστω δὲ καὶ Πρίαμος αὐτὸς ἐν ταῖς θυσίαις·

ἄπιςος γὰρ Ἀλέξανδρος καὶ παραβάτης ὅρκων.
Ἐχάρησαν οἱ Ἕλληνες καὶ Τρῶες ἐπὶ τούτοις,
παῦσιν εὑρεῖν ἐλπίζοντες τοῦ χαλεπῦ πολέμυ·
συντόμως ἐφωπλίζοντο· πλησίον δὲ ἀλλήλων
οἱ Ἕλληνες ἐκάθηντο καὶ Τρῶες δίκην φίλων·
ὁ Ἕκτωρ πέμπει φέρειν δὲ πάντα τὰ πρὸς θυσίαν,
καλέσαι τὲ τὸν Πρίαμον τοῖς ὅρκοις συμπαρεῖναι·
καὶ Ἀγαμέμνων ἔπεμψεν ἐκ πλοίων ἄρνα φέρειν·
ἡ Ἶρις τῇ Ἑλένῃ δε πᾶν τὸ συμβὰν μηνύει
τὸν περὶ ταύτης πόλεμον καὶ τὴν μονομαχίαν,
ὁμοιωθεῖσα θυγατρὶ Πριάμυ Λαοδίκῃ·
τουτέςιν Ἶρις γέγονε τόξον τὸ νεφελῶδες,
ἐξ οὗ τὸ συμβησόμενον ἐνόησεν Ἑλένη·
ὡς εἴ περ τίς κατέλεξε πάντα καλῶς ἐκείνῃ,
ἦλθε δὲ πρὸς ἐνθύμιον εὐθὺς τοῦ Μενελάυ,
καὶ τῆς πατρίδος τῆς αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ γεννητόρων·
λεπτῷ δ' ἐπικαλύμματι κατακαλυψαμένη,
δυσὶ σὺν ἄλλαις ὥρμησε κλαίουσα πρὸς τὸν πύργον·
περὶ δὲ πύλας τὰς Σκαιὰς αὐτὴν διερχομένην
ἀπὸ τοῦ πύργυ βλέποντες οἱ γέροντες τῶν Τρώων,
ἐκ γήρως μὲν ἀπόμαχοι, σύμβουλοι δὲ γενναῖοι,
Πριάμῳ συγκαθήμενοι καὶ ἀδελφοῖς Πριάμυ,
καὶ Πάνθῳ καὶ Θυμοίτῃ τε καὶ Λάμπῳ, καὶ Κλυτίῳ,
καὶ σὺν τῷ Ἱκετάονι τῷ ἀδελφῷ τῷ ἕκτῳ,
ὁ Οὐκαλέγων τε αὐτὸς ἅμα καὶ ὁ Ἀντήνωρ,
ἐν ἠρεμαίᾳ τῇ φωνῇ ἀλλήλοις προσλαλοῦντες,
οὐ νεμέσις, ἐφθέγξαντο, διὰ τοιαύτην κόρην,
ἐπὶ πολὺ κακοπαθεῖν τοὺς Ἕλληνας καὶ Τρῶας.
λίαν ἐςὶ παρεμφερὴς αὐτῇ ἐπιθυμία·
ἀλλὰ καὶ κάλλος ἔχουσα τοιοῦτον, ἀπερχέσθω,
μὴ γένοιτο μετόπισθεν ἡμῖν καὶ τέκνοις βλάβη·

ταύτην δὲ Πρίαμος αὐτοῦ πλησίον ἑδριάσας,
ἀνερωτῶν ἐμάνθανεν Ἑλλήνων τοὺς ἀρίστους·
Πρῶτον, τὸν Ἀγαμέμνονα ὅν περ καὶ μακαρίζει,
τὸν Ὀδυσσέα, δεύτερον· τὸν Αἴαντα δὲ, τρίτον·
μόνη δ' ὑπέδειξεν αὐτῷ καὶ τὸν Ἰδομενέα·
τοὺς ἀδελφούς δε Κάστορα ταύτης καὶ Πολυδεύκην,
ἀποθανόντας οὐδαμοῦ προσβλέπειν δυναμένη
μὴ συστρατεῦσαι τοῖς λοιποῖς ἐδόκησεν Ἑλλήνων
ἢ, δι' αὐτὴν αἰσχύνεσθαι φανῆναι τῷ πολέμῳ·
οἱ κήρυκες λαβόντες δε πάντα τὰ πρὸς θυσίαν,
καλοῦσι καὶ τὸν Πρίαμον· ὁ δ' ἀναβὰς εἰς ἅρμα,
ἦλθε περὶ τὸ στράτευμα Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων.
Στάντων πρὸς τὴν θυσίαν δε νιψάντων καὶ τὰς χεῖρας,
ὁ Ἀγαμέμνων τῶν ἀρνῶν τὰς τρίχας ἀποκόψας,
Ἑλλήνων διενείματο καὶ Τρώων τοῖς ἀρίστοις.
ηὔχετο δὲ πρὸς οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἀνατείνας.
Ἥλιε, γῆ, καὶ οὐρανὲ, καὶ ποταμῶν τὸ ὕδωρ,
καὶ οἱ παρ' Ἅδην τιμωροὶ δαίμονες τῶν ἀδίκων,
ὑμεῖς ἔφοροι γένεσθε, καὶ φύλακες τῶν ὅρκων.
κἂν μὲν Ἀλέξανδρος αὐτὸς Μενέλαον φονεύσῃ,
Ἑλένην καὶ τὰ χρήματα ταύτης ἐχέτω πάντα·
ὑμεῖς δὲ πορευσόμεθα πάλιν πρὸς τὰς πατρίδας·
ἂν δ' ἀντιστρόφως γένοιτο, γενέσθω τὐναντίον·
ἡμῖν τε πρέπουσα τιμὴ δοθήτω κατὰ νόμους,
τὸ τῶν χρημάτων ἥμισυ, δῆλον τῶν ἐν τῇ πόλει.
Οὕτως εἰπὼν, ἀπέσφαξε τοὺς ἄρνας Ἀγαμέμνων,
οἶνον δ' ἐπέχεεν αὐτοῖς· ηὔχετο πᾶς λαός δε,
χεθῆναι τὸν ἐγκέφαλον οὕτω τῶν ἐπιόρκων.
Ὁ δὲ Κρονίων οὐδαμῶς τούτων εὐχὰς ἐπλήρου,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος ἅπασιν εἱμαρμένη·
ὁ Πρίαμος μερίδα δὲ λαβὼν ἐκ τῆς θυσίας,

ὀπισθοδρόμως ἤλαυνε πάλιν ὡς πρὸς τὴν Τροίαν
εἰπών· τὸν θάνατον αὐτῶν οἶδεν ἡ εἱμαρμένη,
ἐγὼ δ' οὐχ' ὑπομείναιμι βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς με
Ἀλέξανδρον μαχόμενον μετὰ τοῦ Μενελάου·
οὕτως εἰπὼν ὁ Πρίαμος εὐθέως ὑπεχώρει.
Τὸν τῆ μονομαχίᾳ δὲ τόπον συγκαταμέτρουν
Ἕκτωρ ὁμοῦ καὶ Ὀδυσσεὺς, ἔβαλον δὲ καὶ κλήρους
τοῦ Μενελάου, Πάριδος, ἐν περικεφαλαίᾳ,
ὅς τις ἂν πρότερος αὐτῶν λάχοι τὸ βέλος πέμψαι·
Ἕκτωρ δὲ βλέπων ὄπισθε τοὺς κλήρους ἀνεκίνει·
καὶ πρότερος ἐξέδραμεν ὁ κλῆρος Ἀλεξάνδρου·
οὗτοι δὲ μέσον ἔστησαν ὅπλοις ηὐτρεπισμένοι.
Καὶ πρῶτος μὲν Ἀλέξανδρος τὸ σάκος Μενελάου
ἄπρακτος ἔμεινε βαλὼν, κλασθέντος τοῦ σιδήρου·
δεύτερος δὲ Μενέλαος πέμψας αὐτῷ τὸ δόρυ,
ἔκοψε τὴν ἀσπίδα τε καὶ πᾶσαν πανοπλίαν,
πρὸς τὴν λαπάραν Πάριδος· κλινθεὶς δ' αὐτὸς συντόμως,
ἐξέφυγε τὸν θάνατον δόρατος Μενελάου·
Μενέλαος τῷ ξίφει δὲ πλήξας τὴν κεφαλαίαν,
ἐκ τῆς χειρὸς τετράχθον-ου ἀπέβαλε τὸ ξίφος·
γυμναῖς ὁρμήσας τὸ λοιπὸν εἷλκε χερσὶν ἐκεῖνον,
στρέφων καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐκ περικεφαλαίας·
καὶ τοῦτον ἂν ἀπέκτεινε Μενέλαος εὐθέως,
εἰ μή πως ἔσωσεν αὐτὸν ἡ Ἀφροδίτη τότε,
τὸν λῶρον ἀποκόψασα τῆς περικεφαλαίας,
καὶ τοῦτον ἀφαρπάξασα πρὸς τὸν αὐτοῦ κοιτῶνα,
ᾗ τις συνέκλεισεν αὐτῷ τότε καὶ τὴν Ἑλένην·
τῆς Ἀφροδίτης μάνθανε νῦν τὴν ἀλληγορίαν.
Οἱ Ἀφροδίτης ἔχοντες γενέθλιον ἀστέρα
κείμενον τόποις ἀγαθοῖς, σώζονται καὶ κινδύνων·
ἐπεὶ δὲ τὸ γενέθλιον τοιοῦτον Ἀλεξάνδρου,

οὕτως ἐξέφυγε σωθεὶς, τοῦ λώρου κεκομμένου,
ἐπεὶ δὲ ὁρᾷ καὶ ποθεινοὺς τοὺς οὕτω γεννηθέντας,
πολλὰ ζυγομαχήσασαν πρὸς ἑαυτὴν Ἑλένην,
τὸ κάλλος εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ μετὰ ποίαν ἧτταν·
καὶ τούτῳ συγκατέκλινεν ὥς περ νενικηκότι·
ὁ δὲ Μενέλαος αὐτὸν ὡς λέων ἀνηρεύνα·
ἔλεγε τότε τοιγαροῦν αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων·
ἡ νίκη, Τρῶες, φαίνεται τυγχάνειν Μενελάου·
δότε λοιπὸν τὰ χρήματα, δότε καὶ τὴν Ἑλένην,
καὶ τὴν τιμὴν τὴν πρέπουσαν, τὴν οὖσαν κατὰ νόμους,
τὸ τῶν χρημάτων ἥμισυ, δῆλον τῶν ἐν τῇ πόλει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Διὶ πρὸς γῆν κεχρυσωμένην
καθιδρυμένοι σύμπαντες, Ἥβης κιρνώσης νέκταρ,
ἐδημηγόρουν βλέποντες τὴν πόλιν τὴν τῶν Τρώων,
καὶ περὶ τῆς πορθήσεως αὐτῆς ἐζυγομάχουν·
τέως κατῆλθεν Ἀθηνᾶ τῷ πότε πρὸς τοὺς Τρῶας,
καὶ Πάνδαρον παρέπεισε Μενέλαον τοξεῦσαι·
ἐσώτων τῶν ἀρίστων δὲ κύκλῳ τοῦ Μενελάου,
καὶ τοῦ Μαχάονος αὐτῷ τὸ τραῦμα θεωροῦντος,
ἔνοπλον Τρώων τὸ πεζὸν ἐχώρει καθ' Ἑλλήνων·
ἀφεὶς δὲ τὸν Μενέλαον εὐθέως Ἀγαμέμνων,
τὸ στράτευμα καθώπλιζεν ἀθρόως πρὸς τὴν μάχην·
πεζὸς δὲ διερχόμενος πάντας τοὺς ἡγεμόνας,
τοὺς σπεύδοντας μὲν ὤτρυνεν ἐπαίνοις πρὸς τὴν μάχην
Ἰδομενέα, Αἴαντας, τὸν Νέστορα σὺν τούτοις·
τοὺς δὲ ῥαθύμους αὐστηροῖς ἐπέπλησσε τοῖς λόγοις,

τὸν Μενεσθέα, καὶ αὐτὸν ἅμα τὸν Ὀδυσσέα,
καὶ Διομήδη σὺν αὐτοῖς υἱὸν τὸν τοῦ Τυδέως.
Τῶν Τρώων καὶ Ἑλλήνων δὲ τῷ τότε μισγομένων,
θόρυβος ἤρθη φοβερὸς καὶ κτύπος τῶν ἁρμάτων,
ὡς χειμερίων ποταμῶν ἐπιρροὴ ῥαγδαίων
ἀπὸ πετρώδους ὑψηλοῦ κρημνιζομένων ὄρους.
Καὶ πρῶτος μὲν Ἀντίλοχος, βαλὼν ἐν τῷ μετώπῳ,
ἀνῄρηκεν Ἐχέπωλον υἱὸν τοῦ Θαλυσίου.
Ἀγήνωρ δ' Ἐλεφήνορα τὸν στρατηγὸν Εὐρίπου
ἕλκοντα τὸν Θαλύσιον καὶ μέλλοντα συλεύειν,
τρώσας δορὶ κατὰ πλευρῶν ἀπέκτεινεν εὐθέως.
Αἴας δ' ὁ μέγας ἐν δορὶ βαλὼν κατὰ τὸ στῆθος,
ἀνεῖλε Σιμοείσιον, νέον ὡραῖον, οἷον.
Ἄντιφος τοῦ Πριάμου δε νόθος υἱὸς ὑπάρχων
σύροντα Σιμοείσιον γυμνῶσαι πανοπλίας
Λεῦκον τὸν Ἰθακήσιον, κτείνει βαλὼν βουβῶνι.
Νόθον δὲ Δημοκόωντα πάλιν υἱὸν Πριάμου
ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνῄρηκε βαλὼν κατὰ τὸν κόρσην.
Ὁ Πείρως ὁ Ἰαμβράσου δε, ὃς ἦν ἀπὸ τῆς Αἴνου
ἡγεμονεύων τῶν Θρακῶν τῶν παρελλησποντίων,
ἀπέκτεινε Διώρεα υἱὸν Ἀμαρυγκέως,
τῶν Ἐπειῶν τὸν στρατηγὸν, τουτέστι τῶν Ἠλείων,
λίθῳ τραχεῖ τὴν δεξιὰν κνήμην ἐκείνου κόψας,
εἶτα καὶ δόρατος πληγῇ ἔντερα τούτου χέας.
Τὸν Πείρωα δ' ἀπέκτεινε τοῦτον, ὁ Θόας πάλιν
ὑπὲρ μαζὸν τῷ δόρατι τὸ πρῶτον δορατίσας,
εἶτα καὶ τὴν γαστέρα δὲ τούτου τῷ ξίφει τύψας.
Οὗτοι μὲν πάντες ἔπεσον ἄνδρες ἐξ ἡγεμόνων·
τοῦ δὲ κοινοῦ πολυπληθεῖς ἦσαν νεκρῶν σωρεῖαι.
Τὰ μὲν τῆς ὑποθέσεως πάντα τῆς δέλτα τάδε·
τὴν δὲ θεῶν νῦν μάνθανε πᾶσαν ἀλληγορίαν.

Μὴ Χερουβὶμ, μὴ Σεραφὶμ ὧδε θεούς μοι νόει,
ὥς περ Ψελλὸς ἐδίδαξεν ὁ πάνσοφος ἐκεῖνος,
οὐκ οἶδα πῶς εἰπεῖν παίζων ἢ καὶ σπουδάζων ἄρα·
οὐδὲν γὰρ πρὸς τὸν Ὅμηρον ἅ περ φησὶν ἐκεῖνος·
ἀσύντροχα πρὸς δόξαν γὰρ εἰσὶ τὴν Ὁμηρείαν,
ὥς περ ζωὴ καὶ θάνατος καὶ τῶν ἀντιθετέντων.
Ὁ Ὅμηρος ἐνταῦθα γὰρ ἀςρολογῶν νῦν γράφει·
μετὰ τὴν ἧτταν Πάριδος τὴν παρὰ Μενελάου,
ἐπιβλαβὲς θεμάτιον ὑπῆρχε τῶν ἀςέρων,
τους, οὓς περ λέγει καὶ θεοὺς ἐν γῇ κεχρυσωμένῃ,
ἐνιδρυμένους παρ' αὐτῷ τῷ ζωηφόρῳ κύκλῳ,
καὶ πίνοντας τοῦ νέκταρος Ἥβης οἰνοχοούσης·
ἀεὶ δὲ περιτρέχοντας τὸν ζοφερὸν τὸν κύκλον,
δύνοντας, ἀνατέλλοντας, πάσας ποιοῦντας ςάσεις·
τούτων τῷ τότε τοιγαροῦν ὁ Κρόνος καὶ ὁ Ἄρης,
οἱ τῶν ἀςέρων κάκιςοι καὶ βλαπτικοὶ τῶν ἄλλων,
ἦσαν τετραγωνίζοντες ἀλλήλους ἐν τῇ φαύσει·
τὸ δὲ τοιοῦτο, κάκιςον θεμάτιον ὑπάρχει,
καὶ πόρθησιν ἐσήμαινεν ὅσον οὐκ ἤδη Τροίας·
τέως δὲ τότε γέγονε καί τις ἀςὴρ κομήτης,
ὅς τις σημεῖον πέφυκε γίνεσθαι καὶ πολέμων,
ὃν Ἀθηνᾶς κατέλευσιν Ὅμηρος εἶναι λέγει
ἐξ Ἥρας παροτρύνσεως· ἤγουν, Ἑρμοῦ ἀςέρος·
ταῦτα γὰρ περιττώματα τυγχάνουσιν ἀέρος,
ἀρεϊκὰ τυγχάνοντα καὶ τοῦ Ἑρμοῦ ἀςέρος·
οἱ Πυθαγόρου δὲ φασὶν ἀςέρας εἶναι τούτους,
ὡς τοὺς λοιποὺς τοὺς πλάνητας ἐν χρόνοις φαινομένους·
ἐπεὶ δὲ ταῦτα σήμαντρα τυγχάνουσι πολέμων,
ὁ Πάνδαρος ὡς εἴπομεν οὕτω κεκινημένος,
τοξεύει τὸν Μενέλαον πρὸς μέλος τοῦ ζωςῆρος,
καὶ τότε μὲν ὁ πόλεμος εὐθέως ἀνεῤῥάγη,

καὶ πέπτωκε σφαττόμενος ὁ δεῖνα τε καὶ δεῖνα,
ὧν πρὸ μικροῦ κατὰ λεπτὸν ἐγράψαμεν τὰς κλήσεις
ἔασον οὐκ ἤδη δὲ λοιπὸν κατέπεσε καὶ Τροία,
οὗ περ καιροῦ παραδρομὴν εἰς πόρθησιν ἐκείνης,
θεῶν βουλὴν ὡμοίωσεν βλεπόντων πρὸς τὴν Τροίαν·
Δία δ' ἐνταῦθα νόησον, ἀστέρα τὸν πλανήτην
τὴν Ἥραν πάλιν, τὸν Ἑρμῆν τὴν Ἀθηνᾶν, σελήνην,
εἷς γὰρ ἀστὴρ ὁ Ἡρακλῆς, Ἑρμῆς τε καὶ ἡ Ἥρα
εἷς πάλιν καὶ ἡ Ἄρτεμις, ἡ Ἀθηνᾶ, σελήνη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ε ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Τότε τῷ Διομήδει τε τόλμαν καὶ καρτερίαν
ἡ Ἀθηνᾶ παρέσχηκε δοξάζουσα τὸν ἄνδρα·
ἐκ περικεφαλαίας δὲ ταύτῃ καὶ τῆς ἀσπίδος
πῦρ ἀφλεγὲς κατέκαιεν ὅμοιον τῷ κυνάστρῳ.
Μάθε τὸ ἀλληγόρημα ταῦτο μικρὸν ὑπάρχον·
ὁ Διομήδης θέλων δὲ τότε γνωσθῆναι πᾶσι,
κάτοπτρον κατεσκεύασεν ἀσπίδι καὶ τῷ λόφῳ,
πυρὸς ἐκπέμπων δόκησιν ἀκτῖσι ταῖς ἡλίου,
οἷον ἐνῆν καὶ Ἀχιλεῖ φόβηστρον πολεμίοις·
οὐ καυστικὸν δὲ κάτοπτρον οἷον τοῦ Ἀρχιμήδους,
ᾧ περ ὁ γέρων ἔφλεξεν ὁλκάδας τὰς Μαρκέλλου
ἐκ τῆς ἀντανακλάσεως ἡλίου τῶν ἀκτίνων,
ἀλλ' ἀφλεγὲς εἰς πτόησιν ταγμάτων ἐναντίων·
οὕτω γὰρ δρᾷν κελεύουσι πάντες μηχανογράφοι,
Φίλων καὶ Φιλεταίριος, Ἰσάκης, Ἀρχιμήδης,
Ἥρων καὶ Διονύσιος, Σώστρατος τε καὶ Πάππος,
ὁ Παλλαδᾶς, Ἀθήναιος σὺν τῷ Ἀπολλοδώρῳ,

Κτησίβιος, Ἀνθέμιος μετὰ τοῦ Πατροκλέους·
ἐξ ὧν περ ἀνεγνώκειμεν πολλὰς μηχανουργίας,
τοιαῦτα κάτοπτρα ποιεῖν λόφοις καὶ ταῖς ἀσπίσιν,
εἰ δυνατὸν καὶ θώραξιν, ἅμα καὶ σπάθαις τούτων,
ὅπως παντοίως ἔκπληξις εἴη τοῖς ἐναντίοις.
Τοιοῦτον ἔχων κάτοπτρον τοῖς ὅπλοις Διομήδης,
εἰς μέσον παρεισέδραμε τὸ στόμα τοῦ πολέμου.
Φηγέα δὲ τὸν Δάρητος ξίφει βαλὼν, ἀνεῖλε·
ὡς Δάρης πυρεργέτιδα μετήρχετο τὴν τέχνην,
οὓς ἱερεῖς ὁ Ὅμηρος εἶναι φησὶν Ἡφαίστου.
Ὁ δ' Ἀγαμέμνων δόρατι βαλὼν τῷ μεταφρένῳ
τῶν Βιθυνῶν ἀπέκτεινεν τὸν στρατηγὸν Ὀδίον.
Ἰδομενεὺς τὸν Φαῖστον δὲ τρώσας κατὰ τὸν ὦμον
ἐκ Σάρδεων ὑπάρχοντα φίλον υἱὸν τοῦ Βώρου.
Τὸν τοῦ Στροφίου δὲ υἱὸν, Σκαμάνδριον τὴν κλῆσιν,
Μενέλαος ἀνήρηκεν ἄριστον κυνηγέτην,
φεύγοντα τὰ μετάφρενον τρώσας τῷ δορατίῳ.
Φέρεκλον δὲ τὸν ναυπηγὸν τῶν Ἀλεξάνδρου πλοίων,
δορὶ βαλὼν κατὰ γλουτὸν ὁ Μηριόνης κτείνει·
εὐθὺς γὰρ ἐξεπέρασε τὸ δόρυ πρὸς τὴν κύστιν.
Πήδαιον δὲ Ἀντήνορος νόθον υἱὸν ὁ Μέγης,
ἐξόπισθε τῆς κεφαλῆς τὸ στόμα περονήσας.
Εὐρύπυλος δ' Ὑψήνορα ξίφει τεμὼν τὴν χεῖρα,
παῖδα τὸν Δολοπίονος, Σκαμάνδρου ἱερέως,
ἀνδρὸς ἰχθῦς θηρεύοντος ἐν ποταμῷ Σκαμάνδρῳ.
Τὸν Διομήδη δὲ πολλοὺς ὡς πρὸς φυγὴν κλονοῦντα
πρὸς δεξιὸν ἐτόξευσε Πάνδαρος ὦμον τότε·
τὸ βέλος δὲ πρὸς τοὔμπροσθεν κοιλὸν ὀξὺ ἐξῆλθε·
ὁ Σθένελος ἀνέσπασεν, ὁ δ' ἀγριάνας μᾶλλον
δορὶ βαλὼν ὑπὲρ μαζὸν Ἀστύνοον ἀνεῖλεν·

ἀνεῖλε καὶ Ὑπείρονα πλήξας τὴν ὠμοκλεῖδα,
ξίφει τεμών τε παρεκτὸς τῆς ῥάχεως τὸν ὦμον,
Ἄβαντα καὶ Πολύϊδον τοὺς ἀδελφοὺς ἀνεῖλεν,
υἱοὺς τοὺς Εὐρυδάμαντος· ἀνδρὸς ὀνειροκρίτου·
καὶ τοὺς υἱοὺς τοῦ Φαίνοπος, Θόωνα τὲ καὶ Ξάνθον,
Ἐχέμονα καὶ Χρόμιον υἱούς τε τοῦ Πριάμου,
ἀπέκτεινε καὶ Πάνδαρον βαλὼν περὶ τὴν ῥῖνα,
καὶ τὸν Αἰνείαν ἔθραυσε λίθῳ βαλὼν μεγάλῳ,
θλάσας αὐτοῦ κοτύλην τε, κόψας καὶ τὰς νευρώσεις.
Ἡ δὲ γενέθλιος αὐτὸν ἔσωσεν Ἀφροδίτη,
καὶ τόπος ὁ τῆς Ἴδης δὲ ὅπου αὐτὸς ἐσπάρη·
ἔφευγε γὰρ τοῖς δένδρεσιν ὡς σκέπη κεχρημένος·
ἅ περ φησὶν ὁ Ὅμηρος χεῖρας τῆς Ἀφροδίτης,
καὶ πέπλου πτύγμα φαεινοῦ σώσαντος τὸν Αἰνείαν.
Χειρὸς δὲ τρῶσιν νόησον εἶναι τῆς Ἀφροδίτης
ἢ ὅτι φεύγοντος αὐτοῦ, δραμὼν καὶ πρὸς τὸ ὄρος,
οὗ περ αὐτὸς ἐσώζετο τὴν ὕλην συνδονήσας,
εἰς πλείονα τὴν πτόησιν ἐνέβαλεν ἐκεῖνον,
ἢ ὅτι προθυμούμενον ἔπαυσε τοῦ πολέμου·
ὅθεν τὴν χεῖρα λέγουσι τρῶσαι τῆς Ἀφροδίτης·
τὴν πρακτικὴν γὰρ ἔσβεσεν ἐπιθυμίαν τούτου,
καὶ τὴν χροιὰν μετήλλαξε τῆς θέας τοῦ προσώπου·
ὅθεν οὐδ' αἷμα γέγραφε τοῦ τραύματος ῥυῆναι,
οἷον ἰχῶρα δὲ τινὰ τὸν ὦχρον οὕτω λέγων.
Τότε λοιπὸν ὁ Σαρπηδὼν ἀνήγειρε τοὺς Τρῶας·
κτείνει δὲ Δηϊκόωντα πρῶτος ὁ Ἀγαμέμνων,
ὄντα φίλον Αἰνείου μὲν, υἱὸν δὲ τοῦ Περγάσου,
τούτου τὸ σάκος ἐν δορὶ τεμὼν καὶ τὴν γαστέρα
Θεραπευθεὶς Αἰνείας δὲ υἱὸς τοῦ Διοκλέους,
ἀπέκτεινε τὸν Κρήθωνα καὶ τὸν Ὀρσίλοχόν τε

μακροῦ καὶ τὸν Μενέλαον ἔκτεινεν ἂν σὺν τούτοις,
εἰ μὴ συντόμως παρ' αὐτὸν Ἀντίλοχος παρέστη·
καὶ πέφευγεν Αἰνείας μέν· οὗτοι δ' ἀνεῖλον τότε,
ὁ μὲν τὸν Πυλεμένεα ἄρχοντα Παφλαγόνων,
ἑστῶτα τρώσας τῷ δορὶ κατὰ τὴν ὠμοκλεῖδα.
Ἀντίλοχος δὲ Μύδωνα ἡνίοχον τὸν τούτου
λίθῳ βαλὼν τὸ πρῶτον μὲν εἰς μέσον τὸν ἀγκῶνα,
εἶτα, κατὰ τὴν μήνιγγα πλήξας αὐτοῦ τῷ ξίφει.
Ὁ Ἕκτωρ δὲ σὺν Ἄρει, θυμῷ μηχικωτάτῳ,
Μενέσθην καὶ Ἀγχίαλον ἔκτεινε πρώτῃ μάχῃ.
Ὁ Αἴας δὲ τὸν Ἄμφιον υἱὸν τὸν τοῦ Σελάγου,
κατὰ τὸ ὑπογάστριον τὸ δόρυ περονήσας,
ἀντιμαχῶν τῷ Ἕκτορι καὶ πᾶσι Τρωσὶ μόνος,
καὶ δόρατα δεχόμενος πλείονα καὶ χαλάζης,
ὅτε Τυδείδης ἦν τραπεὶς ὁ ἀριστεὺς ὁ μέγας
οὐκ αἰδεσθεὶς τὴν Ἀθηνᾶν τὴν τούτῳ συνεργοῦσαν,
καὶ πῦρ ὅπερ ἐξέπεμπεν ἐκ κεφαλῆς, καὶ ὤμων.
Ὁ Σαρπηδὼν Τληπόλεμον βαλὼν δὲ πρὸς αὐχένα,
τοῦ Ἡρακλέος τὸν υἱὸν κτείνει καὶ Ἀστυόχης·
αὐτός δ' ἐλειποψύχησε μηρῷ προβεβλημένος,
ἐκ Τληπολέμου τοῦ δορὸς, ἄμφω γὰρ ἧκαν ἅμα.
Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀνεῖλε δὲ πολλοὺς ἐκ τῶν Λυκίων,
τὸν Κοίρανον, Ἀλάστορα, τὸν Χρόμιον σὺν τούτοις,
Ἄλκανδρον, καὶ Νοήμονα, Πρύτανιν, Ἅλιόν τε.
Ἕκτωρ δὲ τὸν Οἰνόμαον, τὸν Τρῆχον, τὸν Ὀρέστην,
τὸν Τεύθραντα καὶ Ἕλενον μετὰ τοῦ Ὀρεσβίου·
ἀλλ' ὅτε καὶ Περίφαντα υἱὸν τὸν Ὀχησίου
ἐφόνευσε σὺν Ἄρει, θυμῷ μαχικωτάτῳ,
ὁ Διομήδης ἔφιππος πέλας ἐλθὼν ἐκείνου,
ἐς κανεῶνα τέτρωκεν, ὁρμαίνοντα θυμῶθες·
Τρῶες δ' ὡς εἶδον τὴν πληγὴν δορὸς πρὸς τὴν λαπάρην,

νομίσαντες τὸν θώρακα τμηθῆναι καὶ τὰς σάρκας,
ἤδη πεσεῖν δὲ καὶ νεκρὸν τὸν Ἕκτορα δοκοῦντες,
σμερδνὸν πάντες ἐβόησαν, ἀντήχησαν τὰ ὄρη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ζ. ΟΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Τῶν Τρώων ἐμονώθη δὲ καὶ Ἀχαιῶν ἡ μάχη·
ἤγουν ἐρήμη γέγονε θεῶν τῆς συμμαχίας·
θεὰς ἐνταῦθα δὲ καλεῖ, τὰς ψυχικὰς δυνάμεις·
ἀφ' ὧ γὰρ Ἕκτορος θυμὸν κατέπαυσαν τὸν Ἄρην·
ἡ Διομήδους Ἀθηνᾶ, φρόνησις σὺν ἀνδρείᾳ,
χωρὶς θεῶν ἐμάχοντο Ἕλληνες τὲ καὶ Τρῶες·
ἀπῆν γὰρ Ἕκτορος θυμὸς καὶ δόλοι Διομήδους·
ἐξήπλωτο δ' ὁ πόλεμος, ἐξήνθησεν ἡ μάχη,
μετὰ τῶν δύο ποταμῶν Σιμόεντος καὶ Ξάνθου.
Πρῶτος δ' ὁ Τελαμώνιος Αἴας Ἑλλήνων πύργος
ἀνήρηκεν Ἀκάμαντα υἱὸν τὸν τοῦ Εὐσώρου,
τὸν ἡγεμόνα Θρακῶν τῶν ὄντων ἐκ τῆς Αἴνου,
δορὶ κατὰ τὸ μέτωπον ἐκεῖνον περονήσας.
Ὁ Διομήδης δ' Ἄξυλον τὸν ἐξ Ἀρίσβης κτείνει,
υἱὸν ὄντα τοῦ Τεύθραντος, σύναιμον τῆς Τεκμήσσης,
ἄνθρωπον πολυχρήματον πάντας ξενοδοχοῦντα,
αὐτὸν καὶ τὸν Καλήσιον δοῦλον ἀνεῖλε τούτου.
Τὸν Δρῆσον καὶ Ὀφέλτιον Εὐρύαλος ἀνεῖλε,
καὶ Αἴσηπον καὶ Πήδασον ἅμα σὺν τούτοις κτείνει
υἱοὺς τοῦ Βουκολίωνος καὶ τῆς Ἀβαρβαρέης,
ὃς Βουκολίων ἀδελφὸς ἦν νόθος τοῦ Πριάμου.
Ἀστύαλον παρέπεμψε πρὸς Ἄδην Πολυποίτης,
ὁ Τεῦκρος Ἀρετάονα, ὁ Ὀδυσσεὺς Πιδύτην,

Ἀντίλοχος τὸν Ἄβληρον, Ἔλατον Ἀγαμέμνων,
περὶ Σατνιόῳ ποταμῷ τὴν Πήδασον οἰκοῦντα·
ὁ Βοιωτὸς δὲ Λήϊτος τὸν Φύλακον ἀνεῖλε,
Μελάνθιον δ' Εὐρύπυλος· τὸν Ἄδραστον δὲ ζῶντα
κατέσχεν ὁ Μενέλαος τοῦ ἅρματος πεσόντα.
ἐν γὰρ τῷ φεύγειν, τοῦ ῥυμοῦ θραυσθέντος ἐν μυρίκῃ,
κατέπεσε τοῦ ἅρματος, οὕτω καὶ κατεσχέθη·
καὶ σώζειν τοῦτον ἔμελλε Μενέλαος οἰκτείρας,
ἀλλ' Ἀγαμέμνων ἔκτεινε λαπάραν δορὶ τρώσας·
Νέστωρ δ' ἐξάκουστον βοᾷ, λέγων Ἀργείοις τάδε·
τοὺς ἄνδρας, ἄνδρες, κτείνωμεν πρῶτον, ὡς ἐστι πρέπον,
εἶτα τὰς τούτων ἥσυχοι γυμνοῦτε πανοπλίας·
μὴ δὲ σκυλεύοντες νεκροὺς πολέμου ῥαθυμεῖτε.

Ἕκτωρ Ἑλένου δὲ βουλαῖς ἐλθὼν καὶ πρὸς τὴν Τροίαν,
τὰς γηραιὰς ἀθροίσασαν ἐκέλευσεν Ἑκάβην
ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς θῦσαι λαμπρὰν θυσίαν,
βοῦς ἐξ ἀγέλης δώδεκα τῶν ἐνιαυσιαίων,
καὶ πέπλον ποικιλύφαντον ἀπὸ τῶν Σιδωνίων
θεῖναι τοῖς τοῦ ἀγάλματος γόνασιν, ὅπως παύσῃ
τὸν Διομήδη μάχεσθαι κατὰ τῶν Τρώων οὕτω.

Γλαῦκος τοῦ Ἱππολόχου δὲ σύμμαχος ὢν τῶν Τρώων,
καὶ Διομήδης ἀριστεὺς ὑπάρχων τῶν Ἑλλήνων,
τοὺς ἵππους ἀντεπήλαυνον ἀλλήλοις ὡς πρὸς μάχην,
ἐκ λόγων δὲ γνωρίσαντες εἶναι παλαιοὶ φίλοι.

Βελλεροφόντης γὰρ αὐτὸς, ὁ πάππος ὁ τοῦ Γλαύκου,
ὁ παριδὼν τὴν Ἄντειαν γυναῖκα τὴν τοῦ Προίτου,
κατ' ἄλλους δὲ Σθενέβοιαν, ἔρωτα σχοῦσαν τούτου,
ἀνὴρ ὁ συνετώτατος, ὁ Χίμαιραν φονεύσας,
θηρίον τὸ τρικέφαλον τῷ πτερωτῷ Πηγάσῳ,
ἤγουν ὁ τροπωσάμενος ἔθνη τριπλᾶ τῷ πλοίῳ
Σολύμους, Ἀμαζόνας τε, τοὺς τῆς ἐνέδρας τρίτους·

Σολύμους μὲν, ὡς λέοντας ὄντας γενναίους ἄνδρας,
ὡς χίμαιραν, ὡς αἶγά δε κρημνοβατοῦσαν πάντα,
τῶν Ἀμαζόνων τὸν στρατὸν, Ἄρεος θυγατέρων·
ὡς δράκοντα τὴν ἔνεδραν τῶν ἐλλαχόντων τοῦτον·
καὶ θυγατέρα δι' αὐτὸ λαβὼν τὴν Ἰοβάτου,
τὴν κλῆσιν τοῦ ὀνόματος ἔχουσαν Φιλονόην,
φίλος ὑπῆρχε τῷ Οἰνεῖ τῷ πάππῳ Διομήδους·
ἀλλήλοις ἀνταμείβουσιν αὐτῶν τὰς πανοπλίας.
ὁ Διομήδης μὲν χαλκῆν ἀντὶ χρυσῆς πρὸς Γλαῦκον,
ὁ Γλαῦκος δ' ἔμπαλιν χρυσῆν ὡς πρὸς χαλκῆν ἀμείψας·
ἡ εἱμαρμένη γὰρ τὸν νοῦν ἐδόξασε τοῦ Γλαύκου,
χάριν φιλίας τὴν χρυσῆν ὡς πρὸς χαλκῆν ἀλλάξας.
Ἕκτωρ δὲ μετὰ κέλευσιν τῆς, ἧς εἶπον, θυσίας,
ἦλθε καὶ πρὸς Ἀλέξανδρον πρὸς πόλεμον ὀτρύνων,
καὶ παροτρύνας καὶ αὐτὸν, οἴκοις ἰδίοις ἦλθεν,
ἰδεῖν αὐτοῦ τὴν σύζυγον, τὴν κλῆσιν Ἀνδρομάχην,
τὴν παῖδα Ἠετίωνος Κιλίκων βασιλέως,
καὶ σὺν τῇ Ἀνδρομάχῃ δὲ τὸν πεφιλμένον παῖδα,
ὃν Ἕκτωρ μὲν ὠνόμαζε Σκαμάνδριον τὴν κλῆσιν,
οἱ δ' ἄλλοι Ἀστυάνακτα, ῥύστης γὰρ Τρώων Ἕκτωρ·
τὴν δ' ἐν τοῖς οἴκοις οὐδαμῶς εὗρεν, ἀλλ' ἐπὶ πύργου
ἑστῶσαν καὶ δακρύουσαν ἐν τῷ νικᾶσθαι Τρῶας·
ἣν λογισμοῖς τοῖς πρέπουσι σωφρόνως νουθετήσας,
καὶ τοῦ παιδὸς ἀψάμενος ὡς πατρικῶς φιλήσων,
καὶ τοῦτον, ἐπευξόμενος, ὡς οἶδε πτοηθέντα,
τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τροφὸν στραφέντα,
γελάσας καὶ πρὸς γέλωτα κἀκείνην δὲ κινήσας,
ὥρμησε πρὸς τὸν πόλεμον θρῆνον λιπὼν κατ' οἴκους·
οὐδὲ γὰρ ἦν προσδόκιμος νοστῆσαι τοῦ πολέμου·
Ἕκτορος δὲ πρὸς πόλεμον ὁρμῶντος ἀποτρέχειν,
ἐν δόμοις οὐδ' Ἀλέξανδρος ἐβράδυνεν οἰκίας·

ἀλλ' ὁπλισθεὶς ἐξέδραμεν ὥς περ ϛρατός τις ἵππος,
πρὸς πεδιάδας ποταμῶν γαυρόμενος ἐκτρέχει,
ὑψῶν αὐτῦ τὴν κεφαλὴν, τινάσσων καὶ τὰς τρίχας·
οὕτως ἐξ ἀκροπόλεως ὁ Πάρις τότε τρέχων,
λαμπρὸς ἐν ὅπλοις καὶ φαιδρὸς, δίκην αὐγῆς ἡλίε,
τὸν Ἕκτορα προέφθακε πρὶν ἐξελθεῖν τῆς Τροίας·
ὃν περ ἐπαίνοις πρέπεσιν Ἕκτωρ εἰσδεδεγμένος,
ἐπεύξατο τοὺς Ἕλληνας τῆς Τροίας ἐξελάσαι.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Συνάμα τέτῳ τῶν πυλῶν ἐξώρμησαν τῆς Τροίας
ἀμφότεροι πρὸς πόλεμον ἐμπείρως τεθηγμένοι.
Καὶ Πάρις μὲν ἀπέκτεινε Μενέσθιον ἐξ Ἄρνης,
υἱὸν τὸν Ἀρηθόε τε καὶ τῆς Φιλομεδέσης,
ὃν σύμπαντες Ἀρίθοον ἐκάλεν κορυνήτην·
ἐ τόξοις γὰρ, ἐ δόρατι καὶ ϛόματι μαχαίρας,
ἀλλὰ ῥοπάλῳ σιδηρῷ τὰς μάχας συνεκρότει.
Ἕκτωρ Ἠϊονέα δὲ βαλὼν πρὸς τὸν αὐχένα,
ὁ Γλαῦκος δὲ Ἰφίνοον τοῦ Δεξίε τὸν παῖδα
ἀνῄρηκε τῷ δόρατι βαλὼν κατὰ τὸν ὦμον.
Ἡ δὲ γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ, ἡ φρόνησις Ἑλλήνων,
ἰδοῦσα τούτες κτείνοντας ϛρατὸν τὸν τῶν Ἑλλήνων,
ὁρῶσα καὶ τὸν ἥλιον νίκην Τρωσὶ διδόντα
τῷ πέμπειν κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων τὰς ἀκτῖνας,
ᾔτησε μονομάχιον Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων·
καθιδρυνθέντων ἄμφω δὲ λοιπὸν τῶν ϛρατευμάτων,
αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἀναϛὰς μέσον τῶν ϛρατευμάτων
ᾔτησε τὸν βελόμενον μονομαχεῖν Ἑλλήνων·

τῶν πάντων πτοηθέντων δὲ, Μενέλαος ὡπλίσθη
ὑβρίζων πάντας Ἕλληνας Ἕκτορα πτοηθέντας·
καὶ δὴ νεκρὸς ἂν ἔκειτο χερσὶ ταῖς Ἑκτορείαις,
εἰ μὴ κατέσχον ἅπαντες, ὁ δ' Ἀγαμέμνων πλέον.
Καὶ τότε Νέστωρ ἀναστὰς καὶ σχετλιάσας μέγα,
καὶ τὴν Ἐρευθαλίωνος εἰπὼν μονομαχίαν,
ὅν περ ἀνεῖλε νεαρὸς ὑπάρχων τῷ σαρκίῳ,
καὶ τέλος θεὶς τοῖς ῥήμασιν, εἰ νέος ἦν εἰσέτι
καὶ ἂν πρὸς μονομάχιον Ἕκτορι συνεπλάκη,
ἄνδρας ἐννέα πέπεικεν Ἑλλήνων ἀναστῆναι·
πρῶτον τὸν Ἀγαμέμνονα, δεύτερον Διομήδην,
εἶτα τοὺς δύο Αἴαντας καὶ τὸν Ἰδομενέα,
τὸν Μηριόνην μετ' αὐτοὺς, Εὐρύπυλον σὺν τούτοις,
καὶ Θόαντα, καὶ παίγνιον Ὁμήρου, Ὀδυσσέα,
οὗτοι πάντες ἀνέστησαν τάχα μονομαχῆσαι·
πάντων δὲ λόγοις Νέστορος κλήρους βαλόντων τότε
κυνῇ τοῦ Ἀγαμέμνονος, τοῦ Αἴαντος ἐξῆλθεν,
εἴ τε τυχαίως προσδραμὼν ἢ κατ' οἰκονομίαν·
ὁ Νέστωρ τότε γὰρ κινῶν ἐτύγχανε τοὺς κλήρους.
Ἐκ κήρυκος τὸν κλῆρον δὲ δεξάμενος ὁ Αἴας
ὥρμησε καθοπλίζεσθαι, τοῖς Ἕλλησι δὲ λέγει·
Ἕκτορα, φίλοι Ἕλληνες, δοκῶν νικῆσαι, χαίρω·
ἀλλ' ἕως οὗ ἐνδύομαι αὐτὸς τὴν πανοπλίαν,
τῇ ἀφανεῖ κατεύχεσθαι σύμπαντας εἱμαρμένῃ,
σιγῇ καὶ λάθρα καθ' αὐτοὺς, μὴ μάθωσιν οἱ Τρῶες·
εἴ τε καὶ φανερώτερον, φόβος οὐδεὶς ὑπάρχει·
οὕτως εἰπὼν καὶ ὁπλισθεὶς, κραδαίνων καὶ τὸ δόρυ,
τρανῶς ἐβάδιζε γελῶν ἐκπληκτικῷ προσώπῳ·
ὃν περ μεγάλως ἔχαιρον οἱ Ἕλληνες ὁρῶντες,
τρόμος πολὺς δὲ τοῖς Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι σὺν τούτοις·
Αἴας δὲ φέρων θυρεὸν στήθει στερρὸν ὡς πύργον,

τὸν ὅν περ κατεσκεύασε Τύχιος ὁ Ὑλαῖος,
ἑπτὰ βοῶν μὲν ἔχοντα βύρσας ὀχυρωτάτας,
ἄνω πασῶν δὲ τῶν βυρσῶν, σίδηρον ὥς περ βύρσαν·
ἔστη πλησίον Ἕκτορος καὶ μάχην συνεκρότει.
Καὶ πρῶτος Ἕκτωρ μὲν βαλὼν τὴν Αἴαντος ἀσπίδα,
τὸν σίδηρον ἐξέκοψεν, ἕξ τε βοείας βύρσας·
ἐν βύρσῃ τῇ ἑβδόμῃ δὲ τὸ δόρυ κατεσχέθη·
δεύτερος Αἴας δὲ βαλὼν, κόπτει καὶ τὴν ἀσπίδα,
καὶ θώρακα τὸν Ἕκτορος, μικροῦ καὶ τὴν λαπάραν,
εἰ μή πυ κλίνας τὸ πλευρὸν ἐξέφυγε τὸν μόρον·
ἐξπάσαντες δὲ δόρατα, συνέπεσον ἀλλήλοις·
καὶ πλήττει πάλιν Ἕκτωρ μὲν τοῦ Αἴαντος τὸ σάκος,
καὶ τὸν χαλκὸν οὐκ ἔκοψε· κλίνεται δὲ τὸ ξίφος·
Αἴας πηδήσας πλήττει δὲ τὴν Ἕκτορος ἀσπίδα·
καὶ τὴν ἀσπίδα κόπτει μὲν, καὶ μέρος τοῦ τραχήλου·
κρουνοὶ δ᾽ ἐχώρουν αἵματος· Ἕκτωρ δ᾽ οὐχ ὑπεχώρει·
ἄρας δὲ λίθον μέλανα μέγα τραχὺν τῷ τότε,
πρὸς ὄμφαλον τοῦ Αἴαντος πάλιν τὸ σάκος βάλλει·
καὶ πλεῖον γέγονεν οὐδέν· ἤχησε δὲ τὸ σάκος·
δεύτερος Αἴας δὲ βαλὼν μείζονα τούτου λίθον
στρογγύλον, ἔπεμψε στεῤῥῶς, καὶ λύει τὴν ἀσπίδα,
λύει καὶ γόνυ Ἕκτορος· ὁ δ᾽ ὕπτιος ἡπλώθη
ἀσπίδι τούτου στηριχθεὶς, τὸν δ᾽ ὤρθωσεν Ἀπόλλων·
Αἴαντος κατὰ πρόσωπον ἥλιος γὰρ ἐκλάμπων,
αὐτὸν ἐκώλυσεν ἰδεῖν τὴν Ἑκτορείαν πτῶσιν·
τὸν Ἕκτορα δ᾽ ἀνήγειρεν, Αἴαντος οὐκ ἰδόντος·
καὶ τότε δὴ καὶ ξίφεσιν ἔτρωσαν ἂν ἀλλήλους,
εἰ μὴ Ταλθύβιος αὐτοὺς εἶρξε καὶ ὁ Ἰδαῖος·
ἡ νὺξ γὰρ κατελάμβανεν, ἡμέρας πληρουμένης·
οὕτω μονομαχήσαντες, ἔδον ἀλλήλοις δῶρα·
ὁ Ἕκτωρ μὲν τῷ Αἴαντι ξίφος σὺν ξιφοθήκῃ,

καὶ πᾶσι παραρτύμασι καὶ τῇ σκευῇ τῇ τότε·
ὁ Αἴας δὲ τῷ Ἕκτορι κοκκοβαφῆ ζωστῆρα,
καὶ τούτῳ τῷ ζωστῆρι μὲν Ἕκτωρ ἐξ Ἀχιλλέως
θανὼν, δεθεὶς ἐσύρετο μετὰ μικρὸν τὸν χρόνον,
Αἴας δ' ἀνεῖλεν ἑαυτὸν τοῦ Ἕκτορος τῷ ξίφει·
ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὕστερα· τότε δὲ χωρισθέντες,
Αἴας ἀπῆλθεν Ἕλλησι, τοῖς δὲ Τρωσὶν ὁ Ἕκτωρ.
Ὁ δ' Ἀγαμέμνων θύσας βοῦν, εὐώχει τοὺς ἀρίστους·
ἐτίμα δὲ τὸν Αἴαντα ῥάχιν βοὸς παρέχων·
μετὰ τροφὴν ὁ Νέστωρ δὲ δημηγορεῖ γενέσθαι
συναγωγὴν τὴν αὔριον, Ἑλλήνων τῶν σφαγέντων
καὶ τάφον ἕνα, καὶ πυρὰν μίαν κοινὴν ἁπάντων,
καὶ πόλιν εἰς ἀσφάλειαν τῶν ζώντων καὶ τῶν πλοίων.
Ἀντήνωρ λέγει δὲ Τρωσὶν Ἑλένην ἀποδοῦναι,
μηδὲ ματαίως μάχεσθαι πατήσαντας τοὺς ὅρκους·
Ἀλέξανδρος δ' ἀντέλεξεν οὐχὶ διδοὺς Ἑλένην·
ὅσα δ' ἐξ Ἄργους ἔλαβε χρήματα δοῦναι λέγων,
καὶ ἔτι τούτων πλείονα· Πρίαμος δ' ἔφη τότε·
νῦν μὲν δειπνοποιήσασθε· καὶ φυλακὴν ποιεῖσθε·
τῇ αὔριον Ἰδαῖος δὲ τοῖς Ἕλλησι λεγέτω
ὅσα φησὶν Ἀλέξανδρος τανῦν περὶ Ἑλένης·
καὶ παῦσιν αἰτησάσθω δὲ πολέμου παρ' ἐκείνων,
ὡς κλαύσωμεν καὶ καύσωμεν νεκροὺς τοὺς πεπτωκότας.
Ἐλθόντος τῇ ἐπαύριον παρ' Ἕλληνας Ἰδαίου,
καὶ καταγγείλαντος αὐτοῖς τὴν γνώμην τὴν τῶν Τρώων,
ἤρεσε μόνον, τὸ νεκρῶν στρατοῖς τοῖς ἀμφοτέροις·
ἐφ' ἁμαξῶν δ' ἀθροίσαντες, καίουσιν ἄμφω τούτους,
τοὺς ἑαυτῶν ἑκάτεροι δακρύσαντες ὡς δέον·
Ἕλληνες δὲ διέπραξαν ὥσπερ ὁ Νέστωρ εἶπεν·
καὶ τάφον ἕνα καὶ πυρὰν δειμάμενοι καὶ πόλιν,
τὴν ἥνπερ ἀπηργάσαντο μονοημέρῳ τάχει,

ὥς περ ὁ Σαρδανάπαλος Ταρσὸν καὶ Ἀγχιάλην
ὁ Ἀσυρίων βασιλεὺς παῖς Ἀνακυνδαράξε.
Ὁ Ποσειδῶν ὁ λέγων δὲ Διῒ περὶ τῦ τείχυς,
ὅτι τὸ τεῖχος ἔκτισαν ἄνευ θεῶν θυσίας,
καὶ τῦ Διὸς οἱ λόγοι δὲ ταῦτα δηλῦσιν εἶναι.
Ἐν τροπικοῖς οἱ Ἕλληνες ἦσαν πυργοποιῦντες,
οὐχὶ χρηστὸν θεμάτιον κρατήσαντες ἀστέρων,
ὅθεν συντόμως ἔμελλε καταπεσεῖν τὸ τεῖχος
ἐπιφοραῖς ὑδάτων τε καὶ κύμασι θαλάσσης
μετὰ τὴν ὑπονόστησιν Ἑλλήνων πρὸς Ἑλλάδα·
ἐπεὶ βρονταὶ γεγόνασι, τότε δὲ πυργυμένε,
αἱ δὲ βρονταὶ πεφύκασιν ὑδάτων καὶ ἀέρος,
εἰκότως ἄγει λέγοντα Διῒ τὸν Ποσειδῶνα·
ὅτι δ' εἰσὶν εὐέμπτωτα τὰ τροπικοῖς πραχθέντα
πᾶς ἀστρολόγος ἐκβοᾷ, καὶ καταρχαῖς ὁ Ἄμμων·
ἡλίε δ' ὄντος ἐν ζυγῷ τῶν τροπικῶν ζωδίων,
ἐπύργωσαν οἱ Ἕλληνες ἐκείνην τὴν πολίχνην
ἐν Ὀκτωβρίῳ τῷ μηνὶ, κατὰ φωνὴν Λατίνων·
εἰ δ' ἦν τῷ τότε τροπικοῖς οὖσα καὶ ἡ σελήνη
χωρὶς ἄλλης κακώσεως καὶ βλάβης τῶν ἀστέρων,
ἤρκεσαν ἂν κατάπτωσιν οὗτοι ταχέως πρᾶξαι.
Μετὰ δυσμὰς ἡλίε δὲ τῦ τείχυς πληρωθέντος,
ἐγίνοντο βεσφάγια καὶ δεῖπνοι τῶν Ἑλλήνων
ἐλθόντων ἐκ τῆς Λήμνε δε καὶ πλοίων οἰναφόρων,
ἅ περ ὁ Εὔηνος υἱὸς Ἰάσονος ἦν πέμψας,
ἔπινον ἐξωνέμενοι. δαινύμενοι παννύχως·
ὁμοίως καὶ οἱ Τρῶες δὲ πάλιν κατὰ τὴν Τροίαν·
ὁ δ' οὐρανὸς παννύχιον ἐξαίσιον ἐβρόντα·
ὡς ὠχριᾷν τὺς σύμπαντας τῷ φόβῳ ψυχεμένες·
εἶτα τῇ εἱμαρμένῃ δε θύσαντες κοιμηθῆναι.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Θ. ʽΟΜΗΡΟΥ ʽΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ἡμέρα μὲν ἐξήπλωτο πάσης τῆς γῆς τὸ πλάτος,
ὁ Ζεὺς δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς ἐδημηγόρει λέγων·
μή τε θεά τις θήλεια, μή τε θεῶν ἀῤῥένων
τοῖς Ἕλλησιν ἢ Τρώεσσι νῦν βοηθὸς γενέσθω,
εἰ μὴ τὴν ἀγανάκτησιν ποθεῖ τὴν ἡμετέραν·
ἢ γὰρ εἰς οὐρανὸν ἔλθοι πληγεὶς εὐπρεπεστάτως,
ἢ ῥίψω πρὸς τὸν Τάρταρον ὡς γνώσῃ μου τὸ κράτος·
εἰ βούλεσθε δ' ἀπόπειραν λαβεῖν μου τῆς ἰσχύος,
σειρὰν χρυσῆν κρεμάσαντες, πάντες καθέλκετέ με·
ἀλλ' οὐ καθέξετε πρὸς γῆν· ἐγὼ δ' ἄν περ ἑλκύσω,
ἀνάξω γῆν καὶ θάλασσαν· τοσοῦτον γὰρ ἰσχύω.
Ταῦτα τοιαύτην ἔχουσι σοφὴν ἀλληγορίαν·
μετὰ βροντάς, ἃς εἴπομεν, ἐκείνας τὰς παννύχους,
ἡμέρας ἦν ὁ οὐρανὸς μέσως τεθολωμένος·
μὴ καθαρὸς, μὴ δ' ἔνομβρος, ἀλλ' ὥς περ εἶπον μέσος·
ὅ περ καὶ ἄκραν σιωπὴν θεῶν κατονομάζει.
ὅ περ καὶ κώλυμα φησὶν ἀμφῶν τῆς βοηθείας·
μετὰ μικρὸν δὲ κινηθεὶς, βραχὺ φαιδρὸς ἐφάνη·
ὅ περ καὶ λόγους Ἀθηνᾶς, καὶ γέλων Διὸς λέγει
τὴν ἐπὶ πλεῖον κίνησιν, ἵππους δὲ λέγει ταύτας·
τὴν περὶ Ἴδην στάσιν δὲ, πύκνωσιν πάλιν νέφους
ἐκ τῶν ἐνύδρων τῶν ἀτμῶν τῆς πιδακώδους Ἴδης.
Ἐπεὶ γοῦν ἦσαν εὐτελῆ τὸ τὰ τοιαῦτα γράφειν
εἰς ὄγκον, εἰς ἀξίωμα καὶ μέγεθος, τὸν λόγον
ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος ῥητορικῶς ἀνάγων,
μιγνὺς τοῖς ῥητορεύμασι καὶ τὴν φιλοσοφίαν,
ποιεῖται νῦν τὴν σύγκρισιν στοιχείων τῶν τεσσάρων·
καὶ θέλων πάντων κρείττονα δεικνύειν τὸν ἀέρα,

ὡς τοῦ πυρώδους τὸ φαιδρὸν συγκρύπτοντα νεφέλαις,
ὡς ἀνασπῶντα τὰς ἀτμὰς ἐκ γῆς καὶ τῆς θαλάσσης
σὺν τῷ ἡλίῳ, τῇ χρυσῇ σειρᾷ τῇ λελεγμένῃ,
αὐτοῦ δὲ πρὸς τὸ κάταντες γῆς μὴ καθελκομένου,
ἀνθρωποπρεπωδέστερον νῦν προσωποποιήσας,
ὡς βασιλέα τῶν θεῶν πλάττει δημηγοροῦντα
μεγαληγόρῳ τῇ φωνῇ καὶ λέγοντα τοιαῦτα.

Τοιοῦτο τὸ κατάστημα τῷ τότε μὲν ὑπῆρχεν·
οἱ δ' Ἕλληνες ὡπλίζοντο, τὸ πρῶτον ἐμφαγόντες,
ὁμοίως καὶ οἱ Τρῶες δὲ καὶ τῶν πυλῶν ἐξῆλθον,
πεζὸς λαός τε καὶ ἱππεῖς, καὶ μάχην συνεκρότουν·
καὶ μέχρι μεσημβρίας μὲν ἰσοπαλὴς ἡ μάχη,
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλῶν ἀναιρουμένων·
ἡ εἱμαρμένη τότε δὲ κλίνει ζυγὸν Ἑλλήνων,
ἤγουν τροπὴν ἐδήλωσεν τῷ γένει τῶν Ἑλλήνων,
βροντῆς καταρραγείσης γὰρ μεγάλης ἐξαισίας,
ἀργὴς κατήχθη κεραυνὸς στρατῷ τῷ τῶν Ἑλλήνων·
λοιπὸν σὺν δέει σύμπαντες τῆς μάχης ὑπεχώρουν,
Ἰδομενεὺς, Ἀτρείδης τε καὶ Αἴαντες οἱ δύο,
ὁ Νέστωρ ἄκων ἔμενε· τοῦ ἵππου τοξευθέντος
ἐξ Ἀλεξάνδρου πρὸς αὐτῆς τῆς κορυφῆς τὰς τρίχας,
καὶ δὴ μικρὸν ὑφ' Ἕκτορος νεκρὸς ἂν ἦν ὁ γέρων,
εἰ μή περ τοῦτον κατιδὼν ὁ Διομήδης τότε,
τὸν Ὀδυσσέα φεύγοντα κέκραγε συνεργῆσαι·
ὡς δ' οὐδαμῶς ἠδύνατο πεῖσαι ἐπιστραφῆναι,
μόνος στραφεὶς ἐξέσωσεν ἅρματι τῷ οἰκείῳ·
τὸ ἅρμα δὲ τοῦ γέροντος Σθένελος, Εὐρυμέδων
κομίζοντες ἐξήνεγκαν εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων·
αὐτὸς δὲ σὺν τῷ γέροντι τοῦ Ἕκτορος ἐναντίος
ἐλθὼν ἀπέκτεινε δορὶ ἡνίοχον ἐκείνου,
Ἡνιοπέα, πρὸς μαζὸν βαλὼν κατὰ τὸ στῆθος,

Ἕκτορι δ' Ἀρχεπόλεμος ἡνίοχος ἀνῆλθε,
καὶ Διομήδους μέλλοντος ἀνδραγαθεῖν καὶ πάλιν,
βροντὴ φρικώδης σὺν αὐτῇ καὶ κεραυνὸς ἀργήτης,
πρὸ τῶν ποδῶν ἐκπέπτωκε τῶν ἵππων Διομήδους·
οἱ ἵπποι πτοηθέντες δὲ κρύπτονται πρὸς τὸ ἅρμα,
ἐκ τῶν χειρῶν δὲ Νέστορος ἔπεσον τὰ ἡνία·
καὶ πρὸς φυγὴν παρήλασε πείσας τὸν Διομήδην·
ὡς δ' Ἕκτωρ ἀνεβόησε, φεύγεις υἱὲ Τυδέως,
ὁ Διομήδης ἔμελλε πάλιν τοὺς ἵππους στρέφειν,
καὶ τούτῳ συνεισφέρεσθαι πρὸς πόλεμον καὶ μάχην.
Τρισσάκις ὥρμησεν αὐτὸ ποιῆσαι Διομήδης,
καὶ τρὶς ἐξ Ἴδης οὐρανὸς ἐβρόντησε μεγάλως,
νίκην σημαίνων τοῖς Τρωσίν· Ἕκτωρ βοῶν δὲ μέγα
τοὺς ἑαυτοῦ παρώτρυνεν ἐμβαίνειν πρὸς τὸ τεῖχος,
καὶ πῦρ ζητεῖν ὡς πρήσωσιν Ἑλλήνων τὰς ὁλκάδας,
καὶ πρὸς τοὺς ἵππους τοὺς αὐτοῦ τὸν Ξάνθον καὶ τὸν Λάμπον,
εἴ τε μὴν καὶ πρὸς τέσσαρας ἵππους τοιάδε λέγει·
νῦν μοι τὴν ἐπιμέλειαν ἀπόδοτε, ὦ ἵπποι,
ἥν περ ἐμοῦ ἡ σύζυγος ὑμῶν ἐπεμελεῖτο,
παρὸ ἐμοῦ διδοῦσα μοι σῖτον φαγεῖν καὶ οἶνον,
ὁπόταν ἤθελον αὐτός· ὅθεν σπουδάσατέ μοι
ὡς τὴν χρυσῆν τοῦ Νέστορος κρατήσωμεν ἀσπίδα,
καὶ Διομήδους θώρακα ἐξ ὤμων τῶν ἐκείνου·
εἰ ταῦτα λάβω, φεύγουσιν Ἕλληνες νῦν Ἑλλάδι.
Ἡ λαλιὰ τῆς Ἥρας δὲ καὶ στόνος Ποσειδῶνος,
πνευμάτων κίνημα δηλοῖ καὶ μύκημα θαλάσσης·
οἱ Ἕλληνες δὲ φεύγοντες ἐπλήρωσαν τὸν τόπον,
ὅσον ὑπῆρχεν ἐξ αὐτῆς τῆς τάφρου πρὸς τὸ τεῖχος,
ἔνδον ἀπὸ τοῦ τείχους δὲ πάλιν, ὡς πρὸς τὰ πλοῖα,
ὃ λέγεται πωμήριον κατὰ Λατίνων γλῶσσαν·
καὶ δὴ πυρὶ κατέφλεξεν Ἕκτωρ Ἑλλήνων νῆας,

εἰ μὴ τὸν Ἀγαμέμνονα Ἥρα, ψυχὴ οἰκεία,
παρώτρυνεν ὀνείδεσι στῆσαι τοὺς πεφευγότας,
λέγοντα πάντας Ἕλληνας, Ἕκτορος οὐκ ἀξίους,
καί γε καταμεμφόμενον πολλὰ τῇ εἱμαρμένῃ.
Τότε δὲ σχετλιάζοντος διὰ τὰς ἀτυχίας,
ἐλάφου μόσχον ἀετὸς ἀπέῤῥιψε βαστάζων·
οἱ δ' Ἕλληνες θαρσήσαντες ἐπ' ἀγαθῷ σημείῳ,
κατὰ τῶν Τρώων ὥρμησαν καὶ μάχην συνεκρότουν.
Πρῶτος δὲ πάντων ἤλασε τοὺς ἵππους Διομήδης,
καὶ κτείνει παῖδα Φράδμονος, Ἀγέλαον τὴν κλῆσιν,
φεύγοντα, τὸ μετάφρενον δόρατι περονήσας·
καὶ μετ' αὐτὸν καὶ οἱ λοιποὶ χωροῦσι κατὰ Τρώων,
Ἀτρεῖδαι τε καὶ Αἴαντες, Ἰδομενεὺς σὺν τούτοις,
ὁ Μόλου Μηριόνης τε μετὰ τοῦ Εὐρυπύλου·
ἦλθε καὶ Τεῦκρος ἔννατος, τόξοις ηὐτρεπισμένος,
καὶ περιβλέπων ἔκτεινε τοξεύμασι τοὺς Τρῶας·
τοξεύων δ' ὑπεκρύπτετο τῇ Αἴαντος ἀσπίδι,
ὥς πέρ τις παῖς κρυπτόμενος ταῖς μητρικαῖς ἀγκάλαις.
Ὀκτὼ μὲν οὖν ἀνήρηκεν οὗτος ἐκ τοξευμάτων·
Ὀρσίλοχον καὶ Ὄρμενον, Δαίτορα, Ὀφελέστην,
Χρόμιον καὶ Μελάνιππον, σὺν τούτοις Λυκοφόντην,
καὶ τότε τὸν ἀκόλουθον, τὸν Πολυαιμονίδην·
ὁ Ἀγαμέμνων τοῦτον δε βλέπων ἐχάρη μέγα,
καὶ δωρεὰς ὑπέσχετο δοῦναι λαμπρὰς ὑστέρως·
ὁ δὲ, κατὰ τοῦ Ἕκτορος τόξευμα πέμψας ἄλλο,
ἀποτυχὼν, ἀπέκτεινε νόθον υἱὸν Πριάμου,
Καστιανείρης παλλακῆς ὄντα, τῆς ἐξ Αἰσύμης,
τὴν κλῆσιν Γοργυθίωνα, βαλὼν κατὰ τὸ στῆθος·
ὁ δ' ἔκλεινε τὴν κεφαλὴν ὡς ἔνδροσος κωδεία·
Τεῦκρος δὲ πάλιν ἀστοχεῖ καθ' Ἕκτορος τοξεύσας,
ἡλίου βλάψαντος αὐτὸν, παρὰ μαζὸν βαλὼν δε,

κτείνει τὸν Ἀρχεπτόλεμον ἡνίοχον ἐκείνε·
πέπτωκε δ' ἐκ τῦ ἅρματος, ταράσσονται οἱ ἵπποι·
τύτε συμβάντος Ἕκτωρ δὲ συντόμως ἐλυπήθη,
καὶ τὲς μὲν ἵππες ἀδελφῷ δίδοῖ τῷ Κεβριόνῃ,
αὐτὸς δ' ἀπὸ τῦ ἅρματος μέγα βοῶν κατῆλθε·
καί γε τὸν Τεῦκρον μέλλοντα πάλιν τοξεύειν τῦτον,
πρὸς ϛῆθος καὶ τὸν τράχηλον λίθῳ βαλὼν μεγάλῳ,
φοράδην ἔπεισεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς τὰς νῆας,
Ἀλάϛορος βαϛάζοντος τῦτον καὶ Μηκιϛέως·
καὶ πάλιν Τρῶες τρέπεσιν Ἕλληνας πρὸς τὰς νῆας.
Ἡλίε βοηθήσαντος Τρώων παντὶ τῷ δήμῳ,
ὁ Ἕκτωρ δ' ἔχων ὄμματα Γοργῦς τῆς Νηρηΐδος,
καλῶς τὲς ἵππες ἔϛρεφεν αὐτῦ τὲς καλλιτρίχες.
Ὁ ἔλεος τῆς Ἥρας δὲ καὶ Ἀθηνᾶς οἱ λόγοι,
ὥς περ φησὶ δι' Ἡρακλῆν ἐξ Ἅδε σεσωσμένον,
καὶ ὅ περ λέγει πλήρωμα Θέτιδος ἱκεσίας,
καὶ ζεῦξις ἡ τῦ ἅρματος τῆς Ἀθηνᾶς καὶ Ἥρας,
ἀποϛολή τε Ἴριδος πρὸς τὸ κωλῦσαι πάντας,
καὶ τῦ Διὸς ἡ δίφρευσις πρὸς ὐρανὸν ἐξ Ἴδης,
ἐκ Ποσειδῶνος λύσις τε Ζηνὸς ἅρματος ἵππων,
καὶ τὰ τοιάδε σύμπαντα, τοιῶςδε συνεγράφη.
Ὁ Ὅμηρος ὡς χρονικὸς, ὡς συγγραφεὺς τῶν τότε,
ἅπαν μὲν γράφει τὸ πραχθὲν καὶ τὸ συμβὰν τῷ τότε.
τὰ δέ γε περιπέζια καὶ τῶν εὐτελεϛέρων
τρόπων, ὡς πρὸς ἀξίωμα καὶ μέγεθος τῦ λόγε,
σεμνῶς συγγράφει καὶ δεινῶς· δεινὸς ὢν λογογράφος.
Μετὰ βροντὰς, ἃς εἶπον γὰρ καὶ τὰς δεινὰς ἀργῆτας,
πνεῦμα λεπτὸν ἀπήρξατο καθαίρειν τὸν ἀέρα·
μετὰ μικρὸν ἐφάνη δὲ τῷ ὐρανῷ ἡ Ἶρις,
εἶτα καὶ νέφος κάθυγρον ἐξαναχθὲν ἐξ Ἴδης,
τὸν ὐρανὸν ἐπλήρωσεν· εἶτα ῥαγέντος ὄμβρε,

ἣ λύσις ἐστὶ τῶν Διὸς ἁρμάτων Ποσειδῶνι,
χρυσοειδὴς ὁ οὐρανὸς ἐκ κινήματος ἰρέων,
οἷα συμβαίνει γίνεσθαι πάντως ὀμβρωδίαις,
καὶ μᾶλλον καταστήμασι φθινοπωρινωτάτοις.
Ταῦτα μὲν ἦν ἐκ τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἀσφαλεστάτων,
ὅθεν τὴν ἀνακάθαρσιν ἐκείνην τοῦ ἀέρος
Ἥραν καλεῖ καὶ Ἀθηνᾶν καὶ ἔλεος Ἑλλήνων,
καὶ ζεῦξιν Ἥρας, Ἀθηνᾶς ἁρμάτων χρυσαμπύκων·
ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ἥλιος ἐστὶν ἐν τοῖς ἐνθάδε,
ὡς κλέος Ἥρας καὶ τῆς γῆς, ὃν Εὐρυσθεὺς ἐκπέμπει,
ἡ σφαῖρα ἡ οὐράνιος, ἥ τις αἰθέρος θέει,
ἄθλους τελέσαι δώδεκα, τὸν χρόνον ἐκπληρῶσαι,
δώδεκα περιτρέχοντα τμήματα τῶν ζωδίων.
Κριὸν, Ταῦρον, καὶ Δίδυμον, Καρκῖνον, Λέοντά τε,
Παρθένον ἅμα καὶ Ζυγὸν, Σκορπίον καὶ Τοξότην,
Αἰγόκερων, Ὑδράχοόν τε καὶ σὺν αὐτοῖς Ἰχθύας·
οὓς ἄθλους ἀπεργάζεται τρέχων αἰκαίους δρόμους,
δυσμόθεν πρὸς ἀνατολὰς τῆς σφαίρας ἐναντίως·
οὗτος οἰκεῖος δρόμος γὰρ τυγχάνει τῶν πλανήτων·
ἔστι καὶ δρόμος ἕτερος τούτων τῶν ἀνακοίων,
ὃν καθ᾽ ἑκάστην τρέχει μὲν ἐξ ἕω πρὸς τὴν δύσιν,
ἄκων περιφερόμενος σφαίρᾳ τῇ οὐρανίῳ,
δύνων καὶ ἀνερχόμενος ποιῶν τὰς νυχθημέρους,
τὰς ἅς περ δύσεις, κάτωθεν πρὸς Ἅδην εἶναι λέγει·
Ἅδου δὲ κύνα, τὸ ὑγρὸν καὶ τῶν ὑδάτων φύσιν
ἐξ ὧν περ ἀπαρύεται ἥλιος γῆς ἐκτρέχων·
ἐκ γοῦν τοῦ λέγειν Ὅμηρος ἐξ Ἀθηνᾶς τοιαῦτα,
ὡς εἰ μὴ τοῦτον ἔσωζον οὐκ ἂν ἀνῆλθεν αὖθις,
ἐξ ἀναθυμιάσεων δοκεῖ κινεῖν τὴν σφαῖραν,
ὡς οἱ λοιποὶ φιλόσοφοι, πλὴν Ἀριστοτελείων·
Ἀριστοτέλης δ᾽ ἄναρχον εἶναι τὴν σφαῖραν λέγων,

αὐτοκινήτως ὑφ' αὐτῆς κινεῖσθαι δογματίζει.
Τῆς ἱκεσίας Θέτιδος ἡ πλήρωσις τυγχάνει,
τὸ γεγονέναι κάθυγρον τὸν οὐρανὸν, ὡς εἶπον·
τὰ δ' ἄλλα πάντα σοι σαφῆ· μακρηγορεῖν οὐ πρέπει.
Μετὰ γοῦν τὸ κατάστημα τοῦτο νυκτὸς ἐλθούσης,
Ἕκτωρ ἐδημηγόρησε τροφὰς ἐκ Τροίας ἆξαι,
ὅσα τε τούτοις ἕτερα τῶν χρειωδῶν ὑπάρχει·
ἔξωθεν δὲ τῆς πόλεως πάντας δειπνοποιεῖσθαι,
πυρκαϊὰς ἀνάπτειν τε μέχρι καὶ τῆς ἡμέρας,
μὴ κατὰ νύκτα φύγωσιν Ἕλληνες ταῖς ὁλκάσι·
τοῖς κήρυξι δ' ἐκέλευσε συλλέγειν κατὰ Τροίαν
τοὺς παῖδας καὶ τοὺς γέροντας εἰς φυλακὴν τῶν πύργων,
τῶν γυναικῶν ἑκάστην δε πῦρ ἔχειν ἐν οἰκίαις,
καὶ φυλακὴν καὶ προσοχὴν ἀκριβεστάτην εἶναι,
μὴ λάθη λόχος, ἔνεδρα, δραμεῖν ὡς πρὸς τὴν πόλιν,
καὶ ταύτην ἐκπορθήσωσιν, ἀπόντων στρατευμάτων·
οὕτως εἰπόντος Ἕκτορος, ἀπεπληροῦντο πάντα·
μέσον δὲ τοῦ Σκαμάνδρου καὶ τοῦ τείχους τῶν Ἑλλήνων
οἱ Τρῶες ἦσαν καίοντες πυρκαϊὰς χιλίας·
ἄνδρες δ' ἦσαν πεντήκοντα πυρκαϊᾷ ἑκάστῃ,
τῶν ἐγχωρίων τὸ ποσὸν Τρώων ἐνταῦθα γράφει,
πεντήκοντα χιλίους σοι λέγων τοὺς πάντας εἶναι,
πλὴν μέν τοι τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν ἐπικουρούντων·
οὗτοι γὰρ τριπλασίονες τῶν ἐγχωρίων ἦσαν·
ὅταν δ' ὁ Μέμνων ἅμα τε καὶ Πολυδάμας ἦλθε,
τίς ἀριθμήσει τὸν στρατὸν τὸν συνηγμένον τότε;

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Οὕτως οἱ Τρῶες μὴ φυγεῖν τοὺς Ἕλληνας ἐτήρεν·
Ἕλληνες πάντες δὲ φυγῇ κατείχοντο καὶ φόβῳ·
πένθος δ' ἀνυπομόνητον εἶχε τοὺς ἀριςέας·
καθάπερ ὁ Βορέας δὲ πνεύσας ὁμοῦ καὶ Νότος
ταράσσουσι τὴν θάλασσαν, ὑψοῦται δὲ τὸ κῦμα,
οὕτως μερίμναις καὶ αὐτοὶ διπλαῖς ἐκυματοῦντο·
ὁ βασιλεὺς μεγάλως δε τῇ λύπῃ βεβλημένος,
ἁπανταχοῦ διήρχετο τοῖς κήρυξι κελεύων,
καλεῖν εἰς τὸ συνέδριον ὀνομαςὶ τοὺς πάντας·
ἄνευ βοῆς τῶν πάντων δε τότε συνηθροισμένων,
καὶ περὶ τὸ συνέδριον ἐν θλίψει καθεσθέντων,
ὁ Ἀγαμέμνων ἀναςὰς δάκρυα χέων λέγει·
ὦ ςρατηγοὶ καὶ βασιλεῖς Ἑλλήνων περιλημένοι,
ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη, με μεγάλως ἀεὶ βλάπτει·
λοιπὸν, ὦ φίλοι, φεύγωμεν πλοίαις εἰς τὰς πατρίδας,
οὐκέτι τὴν πλατύοδον πορθήσομεν γὰρ Τροίαν·
πάντων ἡσυχαζόντων δε, φησὶν ὁ Διομήδης.
Οὕτω δοκεῖς ἀπόλεμον τὸ γένος τῶν Ἑλλήνων;
εἴ περ αὐτὸς, ὦ βασιλεῦ, ἀνθυποςρέφειν θέλεις,
ἀπέρχου, πάρεςιν ὁδὸς· πλησίον τῆς θαλάσσης
ὁλκάδες, ἃς περ ἤγαγες πολλὰς ἐκ τῆς Μυκήνης·
ἄλλοι δὲ καρτερήσουσιν εἰς πόρθησιν τῆς Τροίας·
εἰ δὲ καὶ οὗτοι θέλουσι, φευγέτωσαν οἱ πάντες·
ἐγὼ δὲ, καὶ ὁ Σθένελος ἐγκαρτεροῦμεν μόνοι.
Πάντες μὲν οὖν ἐβόησαν θαυμάσαντες τὸν λόγον·
ἀνέςη καὶ ὁ Νέςωρ δε καὶ τοῦτον ἐπαινέσας,
λόγον παρέῤῥιψε δεινῶς, ῥητορικῷ τῷ τρόπῳ,
τὴν ἔριν Ἀγαμέμνονος σύρων καὶ Ἀχιλέως·

εἶπε γάρ· ὅς τις ἔρωτα μάχης ἐμφύλου τρέφει,
χωρὶς ὑπάρχει συγγενῶν, ἄδικος τὲ καὶ πένης·
ἀλλὰ πεισθῶμεν νῦν νυκτὶ νυκτερινὸν φαγόντες,
φυλακὰς δὲ χωρίσωμεν ἔξω πρὸς τάφρον μένειν·
σὺ, βασιλεῦ, πρὸς τράπεζαν κάλει δὲ τοὺς ἀρίστους,
καὶ συμβουλεύου μετ' αὐτῶν· χρεία βουλῆς μεγάλης·
ἐγγὺς γὰρ οἱ πολέμιοι πυρκαΐοντες παννύχως·
ἡ νὺξ δὲ σώσει τὸν στρατὸν ἢ φθείρει πάντως αὕτη.
Οὕτως εἰπόντος, ὥρμησαν εἰς φυλακὴν ἐνόπλως
φύλακες ἑπτακόσιοι, ἑπτὰ δὲ στρατηλάται,
Ἀσκάλαφος, Ἰάλμενος, ἅμα καὶ Θρασυμήδης,
ὁ Μηριόνης, Ἀφαρεὺς, Δηΐπυρος σὺν τούτοις,
καὶ Λυκομήδης Κρέοντος φίλος υἱὸς ὑπάρχων·
ἐλθόντες δ' ἐκαθέσθησαν τείχους καὶ τάφρου μέσον,
καὶ πῦρ ἀνάψαντες ἐκεῖ, νυκτερινῶς σιτοῦνται.
Ὁ βασιλεὺς καλέσας δὲ τοὺς πρώτους τῆς συγκλήτου,
ἁβραῖς τραπέζαις καὶ τροφαῖς δέχεται βασιλείοις·
μετὰ τροφὴν ἀνέστη δὲ Νέστωρ βουλεύων τάδε·
ἐξευμενίσαι τῷ στρατῷ παντὶ τὸν Ἀχιλλέα,
ἐν λαμπροτάταις δωρεαῖς καὶ λόγοις πρᾳοτάτοις·
συγκατετέθη τοῦ λοιποῦ τοῖς λόγοις Ἀγαμέμνων,
ἑπτὰ μὲν δοῦναι τρίποδας, μήπω πρὸς πῦρ τεθέντας,
ἑξήκοντα νομίσματος χρυσίου χιλιάδας,
λέβητας εἴκοσι πρὸς πῦρ καὶ πρὸς λουτρὰ χρησίμους,
ἵππους ἐπαθλίτας ἀθλητὰς δώδεκα νικηφόρους,
ποικιλουργοὺς ὡραίας δὲ κόρας ἑπτὰ Λεσβίδας,
σὺν αἷς καὶ Ἱπποδάμειαν ὀγδόην, τὴν Βρισέως·
ὀμόσας, τι τὸ σύνολον αὐτῇ μὴ συνειδέναι.
Ταῦτα δοθῆναι Ἀχιλεῖ καθυπεσχέθη τότε·
μετὰ δὲ Τροίας πόρθησιν καθυπισχνεῖτο πάλιν
πλοῖον χρυσοῦ τε καὶ χαλκοῦ πλῆρες αὐτῷ δοθῆναι,

καὶ αἰχμαλώτους Τρωϊκὰς εἴκοσι τῶν ὡραίων·
εἰς Ἄργους δ᾽ ὑποστρέψαντες, γαμβρὸν αὐτὸν ποιῆσαι·
ἰσότιμον ποιῆσαι τε Ὀρέστῃ τῷ φιλτάτῳ,
λαβόντα τούτου τῶν τριῶν ἣν θέλει θυγατέρα,
τὴν πρώτην τὴν Χρυσόθεμιν, εἴτε τὴν Λαοδίκην,
εἴτε τὴν Ἰφιάνασσαν, φερνὴν δ᾽ αὐτῷ δοθῆναι
πόλεις ἑπτὰ πρὸς θάλασσαν κειμένας τὰς ἁπάσας,
Πήδασον, Αἴπειαν, Φηράς, Ἄνθειαν καὶ Ἐνόπην,
τὴν βοτανώδη τε Ἱρήν, ἅμα καὶ Καρδαμύλην.
Ἐν τούτοις πρέσβεις πέμπουσιν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα,
Φοίνικα καὶ τὸν Αἴαντα μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως,
καὶ κήρυκας Ταλθύβιον ἅμα καὶ Εὐρυβάτην,
ὅπως τοῖς δώροις τὴν ὀργὴν πείσωσιν ἀποθέσθαι·
πολλὰ δ᾽ εἰπόντος πρὸς αὐτὸν πρῶτα τοῦ Ὀδυσσέως,
ὁ Ἀχιλλεὺς ἀντέλεξε σφοδρῶς τε καὶ ταχέως·
καὶ Φοίνικος δακρύοντος ἐλεεινολογίαις,
καὶ τὴν φυγὴν τὴν ἐκ πατρὸς τοῦ ἑαυτοῦ λαλοῦντος,
διὰ τὴν μῖξιν παλλακῆς τῆς τοῦ πατρὸς συμβᾶσαν·
καὶ πῶς αὐτὸν ἀνέθρεψεν ἐκ βρεφικῶν σπαργάνων,
καὶ δεομένου καὶ αὐτοῦ τὴν μῆνιν ἀποῤῥῖψαι,
λέγοντος μετατρέπεσθαι καὶ τοὺς θεοὺς θυσίαις,
ἤγουν ἐν λόγοις ἐπῳδῶν τὴν φύσιν τῶν στοιχείων,
ἢ εἱμαρμένην φυσικήν, ὡς Πτολεμαῖος γράφει·
διττὰς αὐτὸς γὰρ βούλεται τὰς εἱμαρμένας εἶναι,
θείαν, τὴν ἀμετάτρεπτον, καὶ τὴν φυσικωτάτην,
ἥνπερ καὶ μετατρέπεσθαι φησίν, ὡς κλημακτῆρας·
ὁ μὲν γὰρ ὄμβρους τῶν σοφῶν, ὁ δ᾽ ἔπαυσεν ἀνέμους
Ὀρφεὺς καὶ Πυθαγόρας τε σὺν τῷ Ἀναξαγόρᾳ,
Ἐμπεδοκλῆς Μελίτωνος, ὁ καὶ κωλυσανέμας,
ὁ πανδαὴς Δημόκριτος, ὁ Τυανεὺς ὕστερος.
Τοιαῦτα καὶ τοῦ Φοίνικος δακρύσι δεομένου,

ὡς τοῦ θυμοῦ κατάπαυσιν ποιήσαιτο τοῖς δώροις,
καὶ τιμηθῇ τὰ μέγιστα τοῖς σύμπασιν Ἀργείοις·
μὴ ἄνευ παρακλήσεως μόνος ἐλθὼν ὑστέρως,
πάθῃ ταὐτὸν ὃ πέπονθε Μελέαγρος ἐκεῖνος.
Οὗτος υἱὸς ὑπάρχων γὰρ Οἰνέως καὶ Ἀλθαίας,
ὡς ἀνεῤῥάγη πόλεμος χάριν τοῦ χοίρου τότε
Ἀμβρακιώταις καὶ αὐτῶν τῶν Αἰτωλῶν τῷ γένει,
ἀφεὶς τὴν μάχην ὡς θλιβεὶς ἐκ τῆς μητρὸς Ἀλθαίας,
τῇ ἑαυτοῦ συνέδρευε συζύγῳ Κλεοπάτρᾳ·
Κουρῆτες, Ἀκαρνάνες δὲ, ἤγουν Ἀμβρακιῶται,
τοὺς οὕς περ μετεκάλεσε Καῖσαρ Νικοπολίτας,
νικήσας τὸν Ἀντώνιον ἐκεῖ καὶ Κλεοπάτραν,
ἔβαλλον πύργους Αἰτωλῶν ἤγουν τῶν Ναυπακτίων,
ἔβαλλον πύργους Αἰτωλῶν καὶ πύλας τὰς ἐκείνων·
τὴν Καλυδῶνα, Ναύπακτον, αὐτὴν πυργομαχοῦντες·
πάντες λοιπὸν οἱ τῆς βουλῆς καὶ μεγιστᾶνες πάντες,
καὶ ἱερεῖς οἱ τῶν θεῶν, οἱ προὔχοντες ἁπάντων,
καὶ ἀδελφαὶ καὶ ἀδελφοὶ, καὶ ὁ πατὴρ ὁ τούτου
γονυκλινοῦντες καὶ πολλὰ δῶρα διδόντες τούτῳ,
γῆν περισσὴν φυτεύσιμον, καὶ γῆν τῶν ἀροσίμων,
ὡς πρὸς τὴν μάχην ἐξελθεῖν οὐκ ἔπεισαν ἐκεῖνον·
ὕστερον βαλλομένου δὲ καὶ τοῦ κοιτῶνος τούτου
ἐν λίθοις καὶ τοῖς βέλεσι, καὶ πυργομαχουμένου,
τοῖς τῆς ἰδίας γυναικὸς θρήνοις ἐμβὰς πρὸς μάχην,
καὶ συμβολῇ πολέμου δὲ τρέψας τοὺς Ἀκαρνάνας,
τὴν δωρεὰν οὐκ ἔλαβεν· οὐ γὰρ ἐξῆλθε τότε,
ὅταν αὐτὸν οἱ σύμπαντες ἦσαν γονυκλιτοῦντες.
Τοιαῦτα καὶ τοῦ Φοίνικος τῷ τότε δεομένου,
καὶ Μελεάγρῳ μὴ παθεῖν τὰ ἴσα παραινοῦντος,
καὶ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἀχιλεὺς τούς δε φησὶ τοὺς λόγους·
παῦε τροφεῦ μου γηραιὲ, παῦε τροφεῦ μου Φοῖνιξ,

μὴ τὴν καρδίαν τὴν ἐμὴν σοῖς λόγοις τήκειν θέλε,
χάριν ποιῶν τῷ βασιλεῖ· τοῦτον οὐ χρὴ φιλεῖν σε,
ὅπως μὴ μισηθείης μοι πάμπολλα σε φιλοῦντι.
καλὸν ὑπάρχει σὺν ἐμοὶ θλίβειν τὸν θλίβοντά με·
ἀλλά, σὺ μεῖνον μεθ' ἡμῶν, αὐτοὶ δ' ἀπαγγελοῦσι.
Πρὸς οὖν τοὺς λόγους τὸ λοιπὸν τούτους ὁ Αἴας εἶπεν·
ἀπέλθωμεν· εἰς μάτην γαρ ὡς ἔοικε ληροῦμεν·
οὗτος σκληρόψυχος ἐστὶ διὰ γυναῖκα ποίαν·
ἑπτὰ δὲ νῦν παρέχομεν ἀρίστας ἀντ' ἐκείνης,
καὶ σὺν αὐταῖς ἐκείνην τε· οὗτος δ' ὀργὴν οὐ παύει.
Ταῦτα τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι λέγουσιν ἀπελθόντες,
ἃ παρ αὐτοῖς ὁ Ἀχιλεὺς πρεσβεύουσιν ἀντεῖπε·
πρὸς ταῦτα Διομήδης τε φησὶ πρὸς τὸν Ἀτρέως.
Ὦ βασιλεῦ, μὴ ὤφελες ἄνδρα τῶν ἀλαζόνων
παρακαλεῖν πρὸς πόλεμον, τὸν Ἀχιλέα λέγω·
ἀεὶ τῶν ἀλαζόνων γαρ ὑπάρχοντα τὸν ἄνδρα,
τανῦν ἀλαζονέστερον ἐποίησας καὶ πλέον·
καταληφθήτω μὲν αὐτός, ἡμεῖς δὲ κοιμηθῶμεν,
οἴνου καὶ σίτου καὶ τροφῆς ἁπάσης κορεσθέντες·
ὅταν δ' αὐγάζειν ἄρξηται τὸ φῶς τὸ τῆς ἡμέρας,
σπουδάζων πάντα τὸν στρατὸν παράταττε πρὸς μάχην·
καὶ σὺ σὺν τοῖς προμάχοις δε μάχου καὶ πρωτοστάταις.
Πάντες ἐπῄνεσαν λοιπὸν τοὺς λόγους Διομήδους,
καὶ παρελθὼν ἐν ταῖς σκηναῖς ἕκαστος κατηυνάσθη.

῾ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Κ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ῾ΡΑΨΩΔΙΑΣ

῎Αλλοι μὲν πάντες ἀριστεῖς ἐκάθευδον παννύχως,
ὁ δ᾽ ᾽Αγαμέμνων ἄγρυπνος ὑπῆρχε ταῖς φροντίσιν,
ἀπὸ καρδίας συνεχῶς δίκην βροντῆς στενάζων·
πυρκαϊὰς δὲ βλέπων μὲν ἐν τοῖς Τρωσὶν ἀπείρους,
ἀκούων δὲ καὶ σύμφωνον μέλος αὐλῶν, συρίγγων,
καὶ τῶν ἀνδρῶν τὸν θόρυβον, ἐθαύμαζε μεγάλως·
στραφεὶς δὲ πρὸς τοὺς ῞Ελληνας καὶ βλέψας πρὸς τὰ πλοῖα,
ἀνέσπα τρίχας κεφαλῆς τῆς ἑαυτοῦ προῤῥίζους·
λοιπὸν οὖν ἔδοξεν αὐτῷ πολλὰ λογιζομένῳ
ἐλθεῖν ὡς πρὸς τὸν Νέστορα χάριν βουλῆς γενναίας·
δέρμα λαβὼν δὲ λέοντος γνώρισμα καὶ σημεῖον,
λαβὼν καὶ δόρυ τὸ αὐτοῦ συνάμα καὶ τὸ ξίφος,
ἔμελλε πρὸς τὸν Νέστορα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν,
ὡς ἴδωσι τοὺς φύλακας τοὺς ὄντας περὶ τάφρον,
μὴ καταφραθυμήσωσι καὶ κρατηθῶσιν ὕπνῳ.
῾Ομοίως καὶ Μενέλαος ἄγρυπνος ὢν φροντίσι,
πτοούμενος μὴ πάθῃ τι τὸ στράτευμα ῾Ελλήνων,
νώτοις παρδάλεως δοράν εἰς γνώρισμα φορέσας,
καὶ περικεφαλαίαν δὲ πρὸς κεφαλὴν ἁρμόσας,
καὶ δόρυ φέρων τῇ χειρὶ δραμὼν, ὡς ἐξεγείρων
τὸν βασιλέα, εὕρηκεν ἤδη ηὐτρεπισμένον·
ὃν ἀδελφὸν Μενέλαον ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει,
᾽Ιδομενέα καὶ αὐτὸν τὸν Αἴαντα καλέσαι,
εἰπὼν ὅποι διέρχοιτο καλεῖν ἐγρηγορέναι,
ἀπὸ πατρὸς καὶ γενεᾶς καλοῦντα τὸν καθένα,
μηδὲν σοβαρευόμενον, τοὺς σύμπαντας τιμῶντα·
αὐτὸς δ᾽ ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς, οὗ περ κατῴκει Νέστωρ,
ἀνήγειρε τὸν Νέστορα, καὶ σὺν ἐκείνῳ πάλιν

τὸν Ὀδυσσέα πρῶτα μεν, εἶτα καὶ Διομήδην·
ὁ Διομήδης Μέγιστα καὶ τὸν Λοκρὸν ἐγείρει·
ὡς δὲ παρὰ τὲς φύλακας ἦλθον εἰς τάφρον πάντες,
τὲς τῶν φυλάκων ἀρχηγοὺς καθεύδοντας οὐχ' εὗρον,
ἐνόπλες πάντας ὄντας δε, πάντας ἐγρηγορότας·
ὃς περ ὁ γέρων κατιδὼν, ὃς περ θαρσύνας, χαίρων,
τὴν τάφρον διεπέρασε σὺν τοῖς λοιποῖς στρατάρχαις,
καὶ σὺν αὐτοῖς ὁ Νέστορος υἱὸς, καὶ Μηριόνης·
πάντων ἑδριασθέντων δε πάλιν φησὶν ὁ Νέστωρ.
Ὦ ἄνδρες φίλοι Ἕλληνες, τίς τῶν θρασυκαρδίων
κατάσκοπος τολμήσει γενέσθαι πρὸς τὲς Τρῶας,
ἐπὶ τιμαῖς μεγάλαις τε καὶ δώροις ἁρμοδίοις;
πάντων ἡσυχαζόντων δε, φησὶν ὁ Διομήδης·
ἐγὼ κατάσκοπος θαρρῶ τοῖς Τρώεσσι γενέσθαι,
ἄν περ ἀνὴρ τίς ἕτερος ἐςὶν ἀκολεθῶν μοι·
πολλῶν προθυμησάντων δε, κρίνει τὸν Ὀδυσσέα·
καὶ ὁπλισθέντες ὥρμησαν χωρεῖν κατὰ τῶν Τρώων·
ἐρωδιὸς ὁ δεξιὸς, ἤγεν ἐκ τῆς ἑώας,
πετάσας τέτοις ἀφανὴς, ἔκλαγξε δι' ἀέρος·
ἔτοι δ' ἐχάρησαν λοιπὸν ἐπ' ἀγαθῷ σημείῳ·
Ζωΐλος γέρων δε μαθὼν τὴν οἰωνοσκοπίαν,
πρὸς τὰς εὐτραπελίας δε καὶ φάρμακα νῦν ἔχων,
ληρεῖ κἀνταῦθα φληναφῶν, ἀλλ' ἐατέον τῦτον.
Ἕκτωρ δ' ἐπίσης Ἕλλησι κατάσκοπον ἐκπέμπει,
Δόλωνα κήρυκος υἱὸν) ἄνδρα τινὰ τῶν Τρώων,
δώσειν εἰπὼν σὺν ἅρματι τὲς ἵππες Ἀχιλέως·
ὃν περ κρατῦσιν Ὀδυσσεὺς ἅμα καὶ Διομήδης·
ἐξ ὃ μαθόντες ἅπαντα βυλεύματα τῶν Τρώων,
γελῶσι πρῶτα μὲν τρανῶς δι' ἵππυς Ἀχιλέως
ἐκείνῳ παρὰ Ἕκτορος δῶρον ὑποσχεθέντας·
εἶτα δὲ κτείνυσιν αὐτὸν, οὗ περ καὶ συναντῶσι,

καὶ τὴν δορὰν τὴν λύκειον ἐκείνου καὶ τὰ τόξα,
ὑποστροφαῖς ὡς λάβωσιν, ἔθεντο πρὸς μυρίκην·
ἔπειτα λόγους ὁδηγοὺς ἔχοντες τοὺς ἐκείνου,
ἐλθόντες εἰς τὸ στράτευμα τῶν Τρώων, ἀναιροῦσι
δώδεκα Θρᾳκας ἀρχηγοὺς τοὺς ὑπεροχωτάτους,
καὶ σὺν αὐτοῖς τὸν Ῥῆσον δε τὸν τούτων βασιλέα,
χρυσῆν αὐτοῦ τὴν σύμπασαν ἔχοντα πανοπλίαν,
ἅρμα χρυσοκατάδετον, ἵππους ἀπαραμίλλους,
χιόνος λευκοτέρους μεν, ἀνέμων ταχυτέρους·
οὓς καὶ λαβόντες, ἤγαγον εἰς τὸν στρατὸν Ἑλλήνων,
καὶ τούτους μὲν ἀπήγαγον εἰς φάτνας Διομήδους·
τὰ τόξα δὲ τοῦ Δόλωνος καὶ τὴν δορὰν τοῦ λύκου
ὁ Ὀδυσσεὺς κατέθηκεν ἑλλάδι τῇ οἰκείᾳ·
αὐτοὶ δ' ἐμβάντες ἔπλυναν θαλάσσῃ τὸν ἱδρῶτα·
εἶτα δὲ καὶ λουσάμενοι θερμὸν, ἀλλ' ἐν ταῖς σκάφαις,
οὔπω γὰρ ἦσαν γνώριμοι τοῖς παλαιοῖς λουτρῶνες,
ἐλαίῳ τε χρισάμενοι μετὰ λουτρὸν ῥοδίνῳ,
εἰς βρῶσιν κατεκλίθησαν· ἔστησαν δὲ κρατῆρα,
ἐξ οὗ περ ἀρυόμενοι, ἔθυον τῇ φρονήσει.

῾ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Λ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ῾ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ἡμέρα μὲν ἐξέτρεχεν ἐκ Τιθωνοῦ τῆς κοίτης·
ἤ τοι μετὰ τὴν θέσιν δὲ πάντων τῶν πωλουμένων,
τὸ πρωϊνὸν κατάστημα ὁ Τιθωνὸς καλεῖται·
ἡμέρας μὲν ἐπλάτυνεν ἀνθρώποις καὶ στοιχείοις,
ἡ εἱμαρμένη δὲ δεινὴν ἀνήγειρε τὴν μάχην,
ἐν Ὀδυσσέως τῇ νηὶ μέσον πασῶν ἑστώσῃ·
δεινὴ δὲ γέγονε βοὴ τῆς μάχης κροτουμένης·

τοῖς δ' Ἕλλησι δ' ὁ πόλεμος γλυκύτερος ἐφάνη
τοῦ ὑποστρέφειν ἐν ναυσὶν εἰς τὰς αὐτῶν πατρίδας·
ὁ βασιλεὺς δ' ἐβόησεν ὁπλίζεσθαι τοὺς πάντας·
ὠπλίσθη τότε καὶ αὐτὸς τὴν πᾶσαν πανοπλίαν,
πρῶτον ὑποδυσάμενος ἐν τοῖς ποσὶ κνημίδας,
δεύτερον ἐν τοῖς στήθεσιν ἐνδὺς τερπνὸν χιτῶνα,
τὸν, ὃν Κινύρης ἔδωκεν ὡς μὴ στρατεύσῃ Τροίᾳ·
οὗ τινος δέκα μὲν γραμμαὶ ἦσαν ἐξ ὀρειχάλκου,
ἀπὸ χρυσοῦ δὲ, δώδεκα, εἴκοσι κασσιτέρου,
ἐξ ὀρειχάλκου δράκοντας εἶχεν ἐγγεγραμμένους,
ὡς πρὸς τὸν τράχηλον αὐτοῦ δοκοῦντας ὑφαπλοῦσθαι·
ἐξ ἑκατέρου μέρους τρεῖς· Ἴρισι παρομοίους·
τοῖς ὤμοις περιέθηκε ξίφος τῶν χρυσοήλων,
καὶ ξιφοθήκην ἀργυρᾶν χρυσοῖς ἐν κρεμαστῆρσιν·
ἔλαβεν ἀμφιβρότην δὲ πολεμικὴν ἀσπίδα,
μανδύα δίκην σκέπουσαν ἔμπροσθεν ὀπισθίως,
δέκα μὲν ἔχουσαν τροχοὺς καὶ κύκλους χαλκηλάτους·
εἴκοσι δὲ τοὺς ὀμφαλοὺς, ὅλους ἐκ κασσιτέρου·
ἐν μέσοις δὲ τοῖς ὀμφαλοῖς τοῖς χαλκοτεύκτοις τούτοις,
ἄλλος ἦν μέγας ὀμφαλὸς μέλανος ὀρειχάλκου·
ἦσαν ἐν τῇ ἀσπίδι δὲ ταύτῃ ζωγραφηθέντα,
Γοργὼν ἄγριον βλέπουσα, καὶ Δεῖμός τε καὶ Φόβος·
ὁ κρεμαστὴρ ἦν ἀργυροῦς ἐκείνης τῆς ἀσπίδος,
εἰς δράκοντα τρικέφαλον καλῶς ἐξειργασμένος·
τῇ κεφαλῇ δὲ κάλλιστον ἐπέθηκε τὸ κράνος·
οὕτω τοῖς πᾶσιν ὁπλισθεὶς, καὶ δόρατα λαμβάνει·
βροντῇ δ' εὔδιος γέγονεν, ὁ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα,
σημεῖον νίκης τῆς αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνδραγαθίας·
οἱ πλείους μὲν ἀπέβησαν τῶν ἵππων, τῶν ἁρμάτων·
μετὰ βοῆς ἐξώρμων δὲ πεζοὶ συντεταγμένοι·
μεγάλως δὲ προέφθασαν πρὸς τάφρον τοὺς ἱππέας·

οἱ δὲ ἱππεῖς κατόπισθεν ἐχώρουν βραδυτέρως·
ἡ εἱμαρμένη δὲ δεινὴν ἀνήγειρε τὴν μάχην,
ἐξ οὐρανοῦ δ' ἐψέκασεν ὄμβρος αἱμάτων τότε.
'Εκ τοῦ ἑτέρου μέρους δὲ ὡπλίσθησαν οἱ Τρῶες·
περὶ τὸν Πολυδάμαντα καὶ Ἕκτορα τὸν μέγαν,
καὶ τὸν Αἰνείαν καὶ αὐτοὺς τοὺς τρεῖς 'Αντηνορίδας,
'Ακάμαντα καὶ Πόλυβον, 'Αγήνορα σὺν τούτοις.
πρὸ πάντων πρῶτος Ἕκτωρ δὲ φέρων στρογγύλον σάκος,
ἐξώρμα καὶ προέτρεχε πρὸς συῤῥαγὴν πολέμου.
Ὥς περ δ' ὁ Κύναστρος ἀστὴρ λάμπει λαμπρὸν ἐκ νέφους,
καὶ πάλιν ἀφανίζεται κρυπτόμενος τῷ νέφει,
οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἔμπροσθε ποτὲ καθεωρᾶτο,
ποτὲ δ' ἐν τοῖς στρατεύμασιν ἐκείνου ταῖς ὑστέραις,
κελεύων, παροτρύνων τε πάντας ὡς πρὸς τὴν μάχην,
διατασσόμενος καλῶς πᾶσι τὰ τοῦ πολέμου·
ὡς ἀστραπὴ δ' ἀπέλαμπεν αὐτοῦ τῇ πανοπλίᾳ.
Ὥς περ δ' ἐν θέρει θερισταὶ στάντες ἐξεναντίας
ἐρίζουσι θερίζοντες στάχυς κριθῶν ἢ σίτων,
εἰς γῆν δὲ τὰ χειρόβολα συνεχεστέρως πίπτει·
οὕτω Τρῶες καὶ Ἕλληνες συνέκοπτον ἀλλήλους·
φυγῆς δ' οὐκ ἦν ἀνάμνησις, ἰσοκεφάλως δ' εἶχον
οἱ Τρῶες δὲ καὶ Ἕλληνες ἐξώρμων ὥς περ λύκοι,
Ἔρις δ' ἡ πολυστένακτος ἔχαιρεν εἰσορῶσα,
θεοὶ δ' οἱ ἄλλοι σύμπαντες ἦσαν ἀποδημοῦντες·
'Εκεῖ γὰρ οὐ κατίσχυε φρόνησις, πανουργία,
οὐδ' εὑρεσιλογία τις 'Ερμαϊκῶν ἐκ δώρων,
οὐ δὲ θεός τις ἕτερος τὴν μάχην παρακρούων·
καὶ μέχρι μεσημβρίας μὲν ἰσοπαλὴς ἡ μάχη,
καθ' ὃν καιρὸν ἐπιθυμεῖ γεύσασθαι τῶν βρωμάτων
ἀνὴρ δρυτόμος κοπιῶν, τέμνων ἐκ δένδρων ξύλα·
εἶτα δὲ γίνεται τροπὴ στρατεύματι τῶν Τρώων.

Ὁ Ἀγαμέμνων πρῶτος μὲν Βιήνορα φονεύει·
εἶτα τὸν Ὀϊλέα δὲ τρώσας δορὶ μετώπῳ,
καὶ τούτους μὲν κατέλειψεν ἐκεῖσε κατακεῖσθαι,
τοὺς λάμποντας ἐν στήθεσι χιτῶνας ἀποδύσας·
τὸν Ἶσον τε καὶ Ἄντιφον κτείνει τοὺς Πριαμίδας,
πλήξας τὸν μὲν, δορὶ μαζόν· ξίφει δὲ οὖς Ἀντίφου·
σπουδαίως δ' ἀπεγύμνωσε καὶ τούτων πανοπλίας·
ὡς λέων δὲ συνέτριψεν ἐν κρατεροῖς ὀδοῦσιν
ἐλάφου τέκνα νήπια, ἡ δὲ πλησίον οὖσα,
αὐτοῖς οὐκ ἔχει βοηθεῖν, ἀλλὰ πρὸς ὄρη τρέχει·
οὕτω καὶ τούτοις βοηθεῖν οὐ τις εἶχε τῶν Τρώων,
ἀλλὰ καὶ οὗτοι φεύγοντες ἦσαν ὑπὸ Ἑλλήνων·
εἶτα καὶ τὸν Ἱππόλοχον καὶ Πείσανδρον ἀνεῖλεν,
τοῦ Ἀντιμάχου τοὺς υἱοὺς, τοῦ πρὶν ποτὲ τῇ Τροίᾳ
σπεύδοντος τὸν Μενέλαον ἐν δόλοις κατακτεῖναι,
τὸν Πείσανδρον παρ' ἅρματι δορὶ βαλὼν τῷ στήθει,
Ἱππόλοχον δ' ἀπέκτεινεν ἅρματος ἀποβάντα·
τὰς χεῖρας καὶ τὸν τράχηλον καὶ πόδας ξίφει κόψας,
τὸν δ' ὅλμον ἤτοι θώρακα κυλίεσθαι παρῆκε·
νῦν γὰρ αὐτὸς μὴ πλανηθῇς ὅλμον τὴν ἴγδιν λέγειν,
ὡς οἱ σοφοὶ σχολιασταὶ τῶν λέξεων Ὁμήρου·
ἀλλ' ὅλμον νῦν τὸν θώρακα λέγε, καθὼς περ εἶπον.
Τούτους μὲν οὕτως ἔκτεινεν ὡς εἶπον Ἀγαμέμνων·
πρὸς τε τοὺς ἄλλους ὥρμησε καὶ τὴν πληθὺν τῶν Τρώων·
οὗ τοὺς πεζοὺς μὲν οἱ πεζοὶ, ἱππεῖς δ' ἱππεῖς ἀνῄρουν·
ὁ Ἀγαμέμνων δ' εἵπετο σπουδαστικῶς κελεύων·
ἀεὶ δὲ τὸν ὀπίσθιον ἀνῄρει τῶν φευγόντων·
ὥς περ δὲ πῦρ ἐφευρηκὸς ὕλην πλειόνων ξύλων,
εἰ τῶν ἀνέμων τὴν πνοὴν κέκτηται συνεργοῦσαν,
εὐθὺς ῥιπτεῖ κατὰ τῆς γῆς θάμνους προρρίζους ὅλας·
οὕτως Ἀτρείδης ἔρριπτε τὰς κεφαλὰς τῶν Τρώων,

εἰς γῆν συρόντων ἅρματα κενὰ τῶν ἵππων τότε·
τὸν Ἕκτορα δ' ἐξήγαγεν ἐκ τῆς ἀνδροκτασίας,
καὶ τȣ̃ πολέμȣ τȣ̃ δεινȣ̃ ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη·
φυγὴν δ' οἱ Τρῶες εἵλοντο καθάπερ τινὲς βόες,
ἃς ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς ἐφόβησεν ὁ λέων·
τῇ μὲν, δεικνύων ὄλεθρον· τῇ δὲ, λαβὼν αὐχένα,
λαφύσσων αἷμα σὺν αὐτοῖς τοῖς ἅπασιν ἐγκάτοις·
καθώς περ δὲ τὴν τίκτȣσαν ὀξὺ τιτρώσκει βέλος,
ὃ πέμπȣσιν Εἰλείθυιαι τῆς Ἥρας θυγατέρες,
τȣτέστι αἱ κακοπάθειαι γέννας, ἃς ἀὴρ αὔξει,
καὶ γὰρ αἱ κακοπάθειαι τῆς γέννας ἐξ ἀέρος,
τὴν γέννησιν ἐσχήκασιν, ὅτι τὸ βρέφος ἔνδον
ἀέρος ἐπισπώμενον αὐξάνει τὰς ὀδύνας,
ὡς μείζονος αὐξύσεως ἔνδον μεταλαμβάνον·
ȣ̃τω τὸν Ἀγαμέμνονα τὸ τῆς ὀδύνης βέλος
ἐτίτρωσκεν, ἐδάμαζε, κατέτηκεν, ἐλύπει·
οἱ Τρῶες δὲ καὶ Ἕλληνες ἰσοπαλεῖς ὑπῆρχον,
εὐδοκησάσης ȣ̃τω πῶς ἐξ ὕψȣς εἱμαρμένης,
Ἴριδος τότε τὸ λοιπὸν ἐξ ȣ̓ρανȣ̃ φανείσης·
Ἕκτωρ δ' ὁρμήσας τὸν ςρατὸν πρὸς πόλεμον καὶ μάχην,
ἀνέῤῥωσε τὴν δύναμιν ἐκείνων πρὶν φευγόντων.
Τῆς μάχης συῤῥαγείσης δε πάλιν ὁ Ἀγαμέμνων
ἀνεῖλεν Ἰφιδάμαντα· πλήξας αὐχένα ξίφει.
Κόων δὲ τȣ́τȣ ἀδελφὸς δορὶ πρὸς τὸν ἀγκῶνα
ἔτρωσεν Ἀγαμέμνονα, διῆλθε δὲ τὸ δόρυ·
μέγιςα δειλιάσας δὲ, ὅμως ȣ̓χ ὑπεχώρει,
ἀλλ' ἐφορμήσας καὶ αὐτὸν τὸν Κόωνα ἀνεῖλεν·
ὀδυνηθεὶς τὴν χεῖρα δὲ, τȣ̃ ἅρματος ἀπέβη·
καὶ πρὸς τὰς νῆας ἤλαυνε, τοῖς ἄλλοις παραγγείλας.
Ἕκτωρ δ' ἀγείρας τὸν ςρατὸν τῶν Τρώων καθ' Ἑλλήνων,
πρὸς πόλεμον ἐξώρμησεν· ἶσος σφοδρῷ ἀνέμῳ,

ὃς ἐμπεσὼν εἰς θάλασσαν μεγάλα κυματίζει·
καθώς περ δέ τις κυνηγὸς τοὺς κύνας παροτρύνει
εἰς χοῖρον ἀγριώτατον, εἰς λέοντά τε μέγαν,
οὕτως ὁ Ἕκτωρ ὤτρυνε κατ' Ἀχαιῶν τοὺς Τρῶας·
ἀπέκτεινεν Ἀσαῖον δε, Αὐτόνοον, Ὀπίτην,
Ὀφέλτιον, Ἀγέλαον καὶ Δόλοπα Κλυτίδην,
Ἱππόνοον καὶ Αἴσυμνον ἀπέκτεινε καὶ Ὧρον,
τοὺς πάντας τούτους στρατηγοὺς Ἑλλήνων ἡγεμόνας.
Πληθὺν δ' ὥς περ ὁ Ζέφυρος τὰ νέφη συνταράσσει,
ἀργέτου Νότου πνέοντος ἀπὸ θατέρου μέρους,
οὕτω πυκνῶς αἱ κεφαλαὶ κατέπιπτον ἐκ τούτου.
Ὁ Διομήδης ἔκτεινε τότε δὲ τὸν Θυμβραῖον,
ὁ Ὀδυσσεὺς Μολίονα τούτου δὲ δοῦλον κτείνει.
υἱοὺς δύο τοῦ Μέροπος ἀνεῖλε Διομήδης·
ὁ Ὀδυσσεὺς Ἱππόδαμον μετὰ τοῦ Ὑπερόχου·
οἱ δ' Ἕλληνες ἀνέπνευσαν τὸν Ἕκτορα φυγόντες.
Πάλιν Ἀγάστροφον δορὶ βαλὼν πρὸς τὸ ἰσχίον,
ὁ Διομήδης ἔκτεινεν· Ἕκτωρ δ' ἰδὼν ἐκείνους
μέγα κραυγάζων κατ' αὐτῶν σὺν τοῖς Τρωσὶν ἐχώρει.
Τυδείδης τοῦτον δὲ βαλὼν τῇ περικεφαλαίᾳ,
κἂν περ οὐκ ἐξεπέρασε τὸ δόρυ τριπλῆν οὖσαν,
ὅμως πλέθρον ἐποίησε δραμεῖν ἐξοπισθίως,
καὶ πρὸς τὰ γόνατα πεσεῖν, ὄμματα σκοτωθέντα·
ὁρμῶντος τοῦτον κτεῖναι δὲ τότε τοῦ Διομήδους,
αὐτὸς ὁ Ἕκτωρ ἐπιβὰς ἐφ' ἅρματος ἦν φεύγων·
ὁ Διομήδης δ' ἀπειλῶν ἐκόμπαζε τοῖς λόγοις·
εἰ ἐκαρτέρησας ἐμὲ, κακῶς ἂν ὤλου κύων·
ἔσωσε δέ σε ἥλιος ὢν κατὰ πρόσωπον μου·
τέλος αὐτὸν Ἀγάστροφον γυμνοῦντα πανοπλίας,
πρὸς τὸν ταρσὸν τὸν δεξιὸν Ἀλέξανδρος τοξεύει·
τὸ βέλος δ' οὗτος ἐκβαλὼν, ἤλαυνε πρὸς τὰς νῆας,

μόνον δὲ περιέκλεισαν οἱ Τρῶες Ὀδυσσέα·
ὥς πέρ δε κύνες θαλεροὶ πρὸς κάπρον ἀφορμῶσιν,
ὁ δ' ἐκ τῆς ὕλης εἰσπηδῶν ὀδόντας κροταλίζει·
οὕτως οἱ Τρῶες ὥρμησαν ἐπὶ τὸν Ὀδυσσέα·
δορὶ κατ' ὤμων δὲ βαλὼν, κτείνει τὸν Δηϊπίτην·
εἶτά δε καὶ τὸν Θόωνα καὶ Ὀρμενὸν ἀνεῖλε·
δορὶ δὲ κατὰ πρότμησιν, ὃν ὀμφαλὸν καλοῦσι,
τρώσας καὶ Χερσιδάμαντα κτείνει σὺν τοῖς ἑτέροις·
ἀπέκτεινε καὶ Χάροπα υἱὸν τοῦ Ἱππάσου·
Σῶκος δ' ὁ τούτου ἀδελφὸς καταπλευρίως τρώσας,
ἀπέπαυσε τοῦ μάχεσθαι τότε τὸν Ὀδυσσέα·
ἡ πανουργία γὰρ αὐτοῦ καὶ φρόνησις τὸ πλέον,
τὸ ξίφος οὐ κατέλειψε πηχθῆναι τοῖς ἐγκάτοις,
κᾂν ἀνῃρέθη καὶ αὐτὸς αὐτῷ πληγεὶς τὴν ῥάχιν·
ἐξ Ὀδυσσέως δε πλευρῶν Τρῶες ἰδόντες αἷμα,
ὅ περ αὐτῷ προσέφερεν τὸ ξίφος τὸ τοῦ Σώκου,
ὥρμησαν πάντες ἐπ' αὐτόν· ὁ δ' ἐξοπίσω φεύγων
τρὶς μὲν ἐβόησε τρανῶς ὡς τύχῃ βοηθείας·
Μενέλαος ἀκούσας δὲ σὺν Αἴαντι παρέστη,
καὶ τοῦτον μέλλοντα θανεῖν ἐξέσωσαν ἐκ Τρώων·
ὥς περ δὲ θῶπες ἕπονται ἐλάφῳ βεβλημένῳ
ἐκφεύγοντι τὸν τρώσαντα μέχρι δύναμιν ἔχει,
τοῦ τόξου δὲ δαμάσαντος μὴ δυναμένῳ τρέχειν,
δαρδάπτουσιν ἐν ὄρεσιν οἱ ὠμοφάγοι θῶπες·
ὑπέτρεσαν δὲ λέοντα ποθὲν ἰδόντες μέγα·
οὕτως οἱ Τρῶες Ὀδυσσεῖ ἐπηκολούθουν πάντες·
ἦλθε δ' ὁ Αἴας πρὸς αὐτοὺς, ὃν κατιδόντες Τρῶες
ὑπέπτηξαν ὡς λέοντα θῶπες ἰδόντες ὄρει.
Ὁ Αἴας δὲ τοῖς Τρώεσιν ὡς λέων ἐκπηδήσας,
ἀπέκτεινε τὸν Δόρυκλον νόθον υἱὸν Πριάμου,
καὶ Πάνδοκον, καὶ Λύσανδρον, καὶ Πύρασον, Πυλάρτην.

Ὡς δὲ χειμάῤῥους ποταμὸς ἐξ ὄμβρων πλημμυρήσας,
δρῦς κατασύρει μετ' ἀφρῦ καὶ πεύκας τῇ θαλάσσῃ,
ὕτω τῷ τότε παρορμῶν ὁ Αἴας συνεκλόνει
ἱππεῖς, καὶ ἵππυς καὶ πεζὺς, πάντας ὁμῦ συγκόπτων·
ἀριςεροῖς ὁ Ἕκτωρ δὲ τὴν μάχην συνεκρότει
ὄχθαις Σκαμάνδρυ ποταμῦ, θόρυβος ὅπυ μέγας,
ὅπυ περ ἔπιπτον ἀνδρῶν αἱ κεφαλαὶ πρὸς πλέον,
περὶ τὸν μέγαν Νέςορα καὶ τὸν Ἰδομενέα.
Ἀλέξανδρος τοξεύει δὲ Μαχάονα τῷ τότε,
καὶ παύει τῦτον τόλμης τε καὶ τῆς ἀνδραγαθίας;
βαλὼν κατ' ὦμον δεξιὸν ἐν τριβελεῖ τῷ βέλει,
ὃν Νέςωρ ἐν τῷ ἅρματι ἐκβάλλει τῦ πολέμυ.
Ὁ Κεβριόνης δὲ ἰδὼν τὺς Τρῶας κλονυμένυς,
ἡνιοχῶν τῷ Ἕκτορι φησὶν ὡς πρὸς ἐκεῖνον·
ἡμεῖς μὲν πρὸς τὰ ἔσχατα ςρεφόμεθα τῆς μάχης,
οἱ δ' ἄλλοι Τρῶες συμμιγῶς, ἱππεῖς, πεζοὶ καὶ ἵπποι
συγκόπτονται παρ' Αἴαντος· ἔγνων καλῶς ἐκεῖνον·
φέρει περὶ τὺς ὤμυς γὰρ ὗτος πλατὺ τὸ σάκος·
ἐκεῖ γῦν ἄρτι καὶ ἡμεῖς ἐλαύσωμεν τὸ ἅρμα,
ὅπυ πεζοί τε καὶ ἱππεῖς πολέμῳ βαρυτάτῳ
ἀλλήλυς κατασφάττυσι, βοὴ δ' ἐςὶ μεγάλη.
ὕτως εἰπὼν ἐξήλασε διὰ νεκρῶν τὸ ἅρμα
συγκόπτων τύτυς τοῖς τροχοῖς καὶ τοῖς ποσὶ τῶν ἵππων·
καὶ τῶν λοιπῶν ἐπήρχετο τάξεις Ἑλλήνων Ἕκτωρ,
ἐν ξίφει τε καὶ δόρατι καὶ λίθοις βαρυτάτοις
βαλλόμενος τοῖς Ἀχαιοῖς, ὠθύμενος μακρόθεν·
τῦ Αἴαντος δ' ἐξέφευγε τὴν κατὰ χεῖρας μάχην·
ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη, δὲ τὸν Αἴαντα δειλαίνει·
ἔςη δὲ μόνος ἐκπλαγεὶς καὶ θεὶς ὀπίσω σάκος,
φεύγει περιβλεψάμενος ἐν ἠρεμαίᾳ βάσει·
ὡς περ δ' ἀποδιώκυσιν ἐκ τῶν βοῶν τῆς μάνδρας

κύνες καὶ ἄνδρες λέοντα διάπυρον καὶ μέγαν·
ὃ δ' οὐ πληροῦν τί δύναται, καὶ γὰρ τὰ ξίφη τρέμει,
τὰ κατ' αὐτοῦ κινούμενα καὶ δᾶδας καιομένας,
πρωῒ δ' ἐξέφυγεν αὐτοὺς θυμῷ λελυπημένῳ·
οὕτως ὁ Αἴας ἔφευγε λυπούμενος ἀμέτρως.
ὥς περ δ' εἰς ἄρουραν ἐλθὼν ὄνος βιάζει παῖδας,
εἰς ὃν περ κατεάγησαν πλήθη πολλὰ ῥοπάλων,
ὁ δὲ, ῥοπάλων παιδικῶν, ἐσθίει, μὴ φροντίζων·
μόλις δ' ἐξέλασσαν αὐτὸν ἀφ' οὗ περ ἐχορτάσθη·
οὕτω τῶν Τρώων ἔνυσσον τὸν Αἴαντα τὰ ξίφη·
σὺν τοῖς Τρωσὶ δ' ἐπίκουροι μέσον τὸ σάκος τούτου
τοῖς δόρασι τιτρώσκοντες κατόπιν ἠκολούθουν·
οὗτος δ' ὑπέστρεφε ποτὲ καὶ μάχην συνεκρότει,
ποτὲ δὲ πάλιν ἔφευγεν, εἶργε δ' ὡς εἶχε Τρῶας
μέσος αὐτὸς ἱστάμενος Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων,
τὰ ξίφη δὲ καὶ δόρατα καὶ βέλη τὰ παντοῖα,
ἄλλα τῷ σάκει τούτου μὲν ἦσαν ἐμπεπαρμένα,
πολλὰ δ' εἰς γῆν ἐπέπηκτο θέλοντα τοῦτον τρῶσαι·
τοῦτον δὲ βιαζόμενον ταῖς βέλεσιν ὡς εἶδε,
στὰς παρ' αὐτὸν Εὐρύπυλος, πέμπει τὸ δόρυ τούτου,
καὶ Ἀπισάονα βαλὼν ἀνεῖλε τὸν Φαυσίου·
ὁρμήσας τοῦτον δὲ γυμνοῦν αὐτοῦ τῆς πανοπλίας,
τὸ δεξιὸν τοξεύεται μηρὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου·
καὶ τὸ τοῦ βέλους ξύλον μὲν εὐθέως ἀπεκλάσθη,
τὸν δὲ μηρὸν Εὐρύπυλος ὀδυνηθεὶς μεγάλως,
ἔφευγε πρὸς τοὺς Ἕλληνας μέγα βοῶν καὶ κράζων.
Ὦ στρατηγοὶ, συστράφητε πάντες οἱ τῶν Ἑλλήνων,
καὶ στάντες βοηθήσατε· ὁ Αἴας κινδυνεύει,
πνιγόμενος τοῖς βέλεσιν· οὐ δὲ φυγεῖν δοκεῖ μοι·
Οὕτως εἶπεν Εὐρύπυλος, οἱ δ' ἔστησαν πλησίον,
αὐτῶν τοῖς ὤμοις θέμενοι ἕκαστος τὰς ἀσπίδας,

ἐκτείναντες τὰ δόρατα· ἦλθε δ' αὐτὸς ὁ Αἴας,
ὥς περ καρκῖνος ὄπισθεν ποιούμενος τὴν βάσιν·
ἐπάν δ' αὐτοῖς προσήγγισεν, εὐθέως μετεστράφη.
οὕτως οἱ μὲν ἐμάχοντο θερμῶς καὶ διαπύρως.
Νέστορος δὲ Μαχάονα ἐξάγοντος πολέμου,
ὁ Ἀχιλεὺς τὸν Πάτροκλον πέμπει μαθεῖν τίς εἴη·
ὁ δὲ πρὸς Νέστορος σκηνὰς παραδραμὼν εὐθέως,
ἐκείνους πίνοντας εὑρὼν, Μαχάονα γνωρίζει.
πολλὰ δὲ παρὰ Νέστορος νουθετηθεὶς πρεπόντως,
ἢ πεῖσαι λόγοις ἐξελθεῖν εἰς μάχην Ἀχιλέα,
εἴτ' οὖν αὐτὸν, φορέσαντα τὴν τούτου πανοπλίαν·
τοῦτον τοῖς λόγοις ἔπεισεν, ὃς ὑποστρέφων πάλιν,
εὑρὼν Εὐρύπυλον μηρὸν τῷ βέλει τοξευθέντα,
καί περ σπουδάζων πρὸς αὐτὸν ἐλθεῖν τὸν Ἀχιλέα
ὅμως αὐτὸν ἰάτρευσε· τὸ βέλος ἐκβαλών γαρ,
ἐν χλιαρῷ τῷ ὕδατι ἀπένιψε τὸ αἷμα·
τρίψας δὲ ῥίζαν τὴν πικρὰν τὴν τοῦ Ἀριστολόχου,
τὴν παυστικὴν τῶν ὀδυνῶν ἐνέβαλε τῷ ἕλκει·
ἥ τις πάσας ἀπέπαυσεν ἐκείνας τὰς ὀδύνας·
τὸ ἕλκος ἐξηράνθη μὲν, ἐπαύθη δὲ τὸ αἷμα·

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Μ. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Οὕτω σκηναῖς ὁ Πάτροκλος Εὐρύπυλον ἰᾶτο·
οἱ δ' Ἕλληνες ἐμάχοντο καὶ Τρῶες κατὰ πλήθη·
τὸ τῶν Ἑλλήνων ἔμελλε τεῖχος δε καταπίπτειν·
ἐκτίσθη παρὰ γνώμην γὰρ θεῶν τῶν ἀθανάτων,
εἰς κάκιστον θεμάτιον ἐν τροπικοῖς, ὡς εἶπον,
διὸ καὶ οὐ μακρόχρονον ἔμελλε πεφυκέναι·

μετὰ γὰρ ὑπονόςησιν Ἑλλήνων εἰς πατρίδας,
ὁ Ποσειδῶν, Ἀπόλλων τε, τὸ ὕδωρ καὶ ὁ χρόνος,
ὅς τις ἐκ τῆς κινήσεως πληρῦται τῦ ἡλίυ,
τὴν σφαῖραν περιτρέχοντες ἐν δρόμοις τοῖς οἰκείοις
πρὸς τὴν ἑῴαν ἐκ δυσμῶν, οἷ περ πλανήτων δρόμοι,
ἔμελλον βυλευόμενοι τὸ τεῖχος ἀφανίσαι
τόσυς ἐξ Ἴδης ποταμὺς πληρώσαντες ὑδάτων,
τὸν Ῥῆσον τὸν Ἑπτάπορον, Ῥόδιον, Καρησόν τε,
τὸν Γρήνικον, καὶ Αἴσηπον, Σκάμανδρον καὶ Σιμῦντα
ὅπυ πολλαὶ μὲν ἔπεσον ἀσπίδες καὶ κυνέαι,
ὅπυ περ πίπτει θερισθὲν γένος ἀνδρῶν ἡρώων·
τύτυς τὺς πάντας ποταμὺς ἀναςομώσας χρόνος,
ἐνναημέρως ἔπεμπε ῥέοντας πρὸς τὸ τεῖχος,
ὀμβρῦντος ἅμα σὺν αὐτοῖς καὶ ὑρανῦ, Διός δε,
καὶ Ποσειδῶνος πλήττοντος τὰ τείχη τῇ τριαίνῃ,
ἦγυν καὶ τρικυμίας δε μεγάλας τῆς θαλάσσης,
ποιησαμένης προσβολὰς, τὸ τεῖχος ἠφανίσθη.
Ταῦτα μὲν ὕτως ἔμελλον ὑςέρως γεγονέναι·
τότε δὲ πόλεμος σφοδρὸς ἐῤῥάγη πρὸς τὸ τεῖχος,
ἐκτύπυ δὲ βαλλόμενα ξύλα τῶν πυργωμάτων,
Ἀργεῖοι δὲ τὸν Ἕκτορα δεινῶς ἐπτοημένοι,
καὶ δαμασθέντες μάςιγι, δεινῇ τῇ εἱμαρμένῃ,
συγκεκλεισμένοι ταῖς ναυσὶν ἄκοντες ἐκαρτέρυν·
ὁ δὲ Τρωσὶν ἐκέλευε τὴν τάφρον ὑπερβαίνειν·
οἱ ἵπποι δ' ἐχρεμέτιζον τοῖς χείλεσι τῆς τάφρυ,
περᾷν γὰρ ἐδειμαίνοντο τῶν κατακρήμνων ὄντων,
πυκνὺς, ὀξεῖς τε σκόλοπας ἔχυσαν πεπηγμένυς,
ὅπυ περ ἵππος ὐκ εἰςβῇ εὔτροχον ἅρμα σύρων.
Ὁ Πολυδάμας Ἕκτορι τότε δὲ συμβυλεύει
πεζεύσαντας τὺς σύμπαντας πανόπλως ὡπλισμένυς,
καὶ φραξαμένυς πυργηδὸν, χωρεῖν ὡς πρὸς τὸ τεῖχος

οὕτως εἰπόντος ἅπαντες ἀπέβησαν τῶν ἵππων,
πρῶτου πρὸ πάντων Ἕκτορος ἅρματος ἀποβάντος,
εἰς πέντε στρατιαρχίας δὲ καλῶς συντεταγμένοι,
οἱ πλεῖστοι μὲν καὶ ἄριστοι καὶ πνέοντες πολέμου,
καὶ τεῖχος ῥῆξαι σπεύδοντες καὶ μάχεσθαι τοῖς πλοίοις,
μετά τε Πουλυδάμαντος, Ἕκτορος, Κεβριόνου·
οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πάριδος, Ἀγήνορος, Ἀλκάθου,
μετὰ δ' Ἑλένου ἕτεροι, Ἀσίου, Δηϊφόβου,
ἄλλοι μετ' Ἀρχιλόχου τε, Ἀκάμαντος, Αἰνείου·
οἱ πέμπτοι δὲ τὰ ξενικὰ καὶ τὰ τῶν ἐπικούρων
σὺν Σαρπηδόνι στρατηγῷ, Ἀστεροπαίῳ, Γλαύκῳ,
συνασπισμὸν ποιήσαντες, πύκνωσιν τῶν ἀσπίδων,
ὥρμων, δοκοῦντες Ἕλληνας πάντας ναυστάθμοις κτεῖναι·
βουλαῖς δὲ Πουλυδάμαντος πάντων πεζῶν χωρέντων,
Ἄσιος μόνος τῶν λοιπῶν ἱππεὺς ἁρματηλάτης,
θρασὺς, ἐχώρει σοβαρὸς ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος·
πρὸς πλοίων δὲ ἀριστερὸν ὥρμησαν οὗτοι μέρος,
ὅπου περ ἦσαν φεύγοντες Ἕλληνες ἐκ πεδίου·
οὗτος ἐκεῖ παρήλαυνε τὸ ἅρμα καὶ τοὺς ἵππους,
κομπαστικῶς· οἱ δ' ἤρχοντο κατόπισθεν βοῶντες·
ἤλπιζον γὰρ οἱ ἄφρονες Ἕλληνας παραυτίκα
πάντας ὁρμῆσαι πρὸς φυγὴν, μὴ δ' ὑποστῆναι τούτους·
εὗρον ἠνεωγμένας δὲ πύλας Ἑλλήνων τείχους;
ἄνδρες αὐτὰς κατεῖχον δὲ, σώζοντες πεφευγότας·
εὗρον καὶ δύο στρατηγοὺς τῶν Λαπιθῶν ἐν πύλαις·
Τὸν μέγαν Πολυποίτην τε καί γε τὸν Λεοντέα,
τὸν μὲν, Ἱπποδαμείας τε υἱὸν καὶ Πειριθόου,
τὸν Λεοντέα παῖδα δὲ Κορώνου, Κλεοβούλης·
οὗτοι πρὸ τῶν πυλῶν ἦσαν τῶν ὑψηλῶν ἑστῶτες·
ὡς ὑπερμήκεις κραταιαὶ καὶ τῶν εὐρίζων δρύες,
αἵ περ ἀνέμους ὄρεσι καὶ ὄμβρους καρτεροῦσιν,

οὕτω καὶ οὗτοι ταῖς χερσὶ θαῤῥοῦντες ἐκαρτέρουν·
οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄσιον, Ἰαμενὸν, Ὀρέστην,
Ἀδάμαντα, καὶ Θόωνα μετὰ τοῦ Οἰνομάου,
εἰς ὕψος ἀνατείναντες ἀσπίδας βοοδέρμους,
μετὰ μεγάλης τῆς κραυγῆς ἐχώρουν πρὸς τὸ τεῖχος.
Ὁ μέγας Πολυποίτης δὲ μετὰ τοῦ Λεοντέως,
μέχρι τινὸς ὑπάρχοντες, ἔνδον ἑστῶτες τείχους,
ὑπὲρ τῶν πλοίων πολεμεῖν τοὺς Ἕλληνας παρώρμουν·
ἀφ' οὗ τοὺς Τρῶας εἶδον δὲ πρὸς πύλας ὁρμηθέντας,
τοὺς Ἕλληνας δὲ φεύγοντας μετὰ κραυγῆς μεγάλης,
ἔμπροσθεν στάντες τῶν πυλῶν τὴν μάχην συνεκρότουν.
Ὥς περ ὁ χοῖρος ἄγριος τρεφόμενος ἐν ὄρει
ἐκδέχεται τὸν θόρυβον κυνῶν τε καὶ ἀνθρώπων,
σύῤῥιζον δὲ συγκατασπᾷ τὴν ὕλην πλαγιάζων,
κρότον καὶ κτύπον ἄπειρον ἐκ τῶν ὀδόντων πέμπων,
οὕτως καὶ τούτων ὁ χαλκὸς ἐκράτει βαλλομένων·
κτύπος ὑπῆρχε δὲ πολὺς ἀσπίδων καὶ θωράκων,
καὶ περικεφαλαίων δὲ συχνάκις βαλλομένων,
ἐκ τῶν ξιφῶν καὶ τῶν πετρῶν καὶ τῶν βελῶν ἁπάντων
δίκην χιόνος συνεχοῦς χειρῶν ἐκπεμπομένων,
ἄλλοι παρ' ἄλλας πύλας δὲ τὴν μάχην συνεκρότουν·
πρὸς πᾶν τὸ τεῖχος δὲ τὸ πῦρ ἔλαμπεν ἐκ τῶν ὅπλων.
Ὁ Πολυποίτης τότε δὲ τῇ περικεφαλαίᾳ
δορὶ βαλὼν τὸν Δάμασον, ἐδάμασεν αὐτίκα·
ἔπειτα καὶ τὸν Πύλωνα καὶ Ὅρμενον ἀνεῖλεν.
Ὁ Λεοντεὺς δ' Ἱππόμαχον βαλὼν κατὰ ζωστῆρα,
ἑλκύσας καὶ τὸ ξίφος δὲ, κτείνει τὸν Ἀντιφάτην·
ἔπειτα καὶ τὸν Μένωνα, Ἰαμενὸν, Ὀρέστην,
ἕως τούτους ἀπέκτεινον οἱ περὶ Πολυποίτην,
τοῖς σὺν τῷ Πολυδάμαντι καὶ Ἕκτορι ἀρίσταις,
μέριμνα γίνεται πολλὴ περὶ τὴν τάφρον οὖσι·

τέρας ἐφάνη γὰρ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ἀπαισίων,
δράκοντα φέρων ἀετὸς ζῶντα, δηχθεὶς ἐκ τέτε,
μέσω τῶν Τρώων ἔῤῥιψε καὶ κλάγξας ὑπεχώρει·
φόβος δὲ μέγας τοῖς Τρωσὶν ἡ τῦ συμβάντος θέα.
Τῦ Πολυδάμαντος λοιπὸν νοήσαντος τὸ τέρας,
ὅτι Τρωσὶ γενήσεται δεινὴ παλιντροπία,
Τρῶες δὲ πέσωσι πολλοὶ χερσὶ ταῖς τῶν Ἑλλήνων,
καὶ λέγοντος πρὸς πόλεμον τὸν τότε καταλεῖψαι,
ὠργήσθη καὶ καθύβρισεν Ἕκτωρ πικρῶς ἐκεῖνον·
μετὰ κραυγῆς δ' ἐξώρμησεν ὡς πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος,
καὶ ξυλοπύργυς πρὸς αὐτὸ ςήσαντες δὴ τὸ τεῖχος,
τὺς κρόσσας τε καὶ γρόμφας τε καὶ σκρόφας καλυμένας,
τὺς προμαχῶνας πρὸς τὴν γῆν κατέβαλον τῦ τείχυς·
καὶ πάντα τὰ κριώματα μοχλεύοντες ἐῤῥίπτυν·
οἱ δ' Ἕλληνες συμφράξαντες ἀσπίσι προμαχῶνας,
ἔβαλλον Τρῶας, ἐξ αὐτῶν ὁρμῶντας πρὸς τὸ τεῖχος·
ἁπανταχῦ τῶν πύργων δε ὁ Αἴας περιτρέχων,
σὺν τῷ Λοκρῷ τῷ Αἴαντι κελεύων καὶ προςάσσων,
παρώτρυνε τὺς Ἕλληνας ἐμβάλλων προθυμίαν,
λόγοις μὲν ἄλλον ςερεοῖς, ἄλλον ἐν πράοις λόγοις·
αἱ τῶν πετρῶν δε χάλαζαι τῶν Τρώων τῶν Ἑλλήνων
ὑπὲρ χιόνα κρύπτυσαν γῆν, ὄρη, καὶ λιμένας.
Ὁ Σαρπηδὼν παρήνει δε τότε τῷ Γλαύκῳ λέγων,
ὡς πρέπει τὸν τιμώμενον ἄρχοντα ςρατιώτην,
τὸν ὄντα πρῶτον χρήμασι καὶ κτήμασι τοῖς ἄλλοις,
εἶναι καὶ πρὸς τὸν πόλεμον πρωτεύοντα τῶν ἄλλων,
ὅπως μὴ λέγῃ τις αὐτὸν εἰς μάτην δεξασθῆναι·
εἴ περ γὰρ τόν δε πόλεμον, ὦ Γλαῦκε, πεφευγότες
ἐμέλλομεν ἀθάνατοι καὶ ἄνευ γήρως εἶναι,
ὐκ ἂν μαχόμενος αὐτὸς ὑπῆρχον ἐν τοῖς πρώτοις,
ἀλλ' ὐδὲ σὲ παρώρμων ἂν εἰς πόλεμον καὶ μάχην·

ἐπεὶ δὲ τρόποι μὲν εἰσὶ μυρίοι τοῦ θανάτου,
οὓς περ οὐκ ἔστι δυνατὸν ἄνθρωπον πεφευγέναι,
καρτερικῶς μαχόμενοι, κτείνωμεν ἢ κτανθῶμεν.
Οὕτως εἰπὼν παρώτρυνεν αὐτὸν καὶ τοὺς Λυκίους·
καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξώρμησαν τὸν πύργον Μενεσθέως·
ὁ Μενεσθεὺς δὲ πτοηθεὶς ἑώρα πρὸς τοὺς πύργους,
τίς ἄρα τούτῳ στρατηγὸς ἀνὴρ προσβοηθήσει·
πλησίον δὲ τοὺς Αἴαντας ἰδὼν, ἀλλὰ καὶ Τεῦκρον,
βοῶν αὐτοὺς οὐκ ἴσχυε ποιῆσαι κατακοῦσαι.
εἰς οὐρανὸν ὁ κτύπος γὰρ ὁ τότε διΐκνεῖτο
πύργων, πυλῶν καὶ τῶν τειχῶν, συχνάκις βαλλομένων,
καὶ περικεφαλαίων δὲ συνάμα ταῖς ἀσπίσι·
πέμψας Θοώτην ἔπειτα, τὸν Αἴαντα καλεῖ δὲ,
ὅς περ ἐλθὼν σὺν ἀδελφῷ τῷ Τεύκρῳ τῷ τοξότῃ,
τὰ τόξα τούτου φέροντος Πανδίωνος τῷ τότε,
πρὸς πύργον δ' ἀναβαίνοντας τετυχηκὼς Λυκίους,
λίθῳ τραχεῖ τὸν Ἐπικλῆ τὸν Σαρπηδόνος φίλον,
βαλὼν ἐξ ὕψους ἔρριψεν ἀπὸ τοῦ πύργου κάτω·
θλάσας ὁμοῦ τὴν κεφαλὴν καὶ περικεφαλαίαν·
Ὁ Τεῦκρος δὲ βραχίονι τὸν Γλαῦκον ἐκτοξεύει,
πρὸς τεῖχος ἀνερχόμενον, ὃς πέφευγε πηδήσας,
ὡς μή τις ἐγκαυχήσεται τῶν Ἀχαιῶν τῇ τρώσει·
ὁ Σαρπηδὼν δ' Ἀλκμαίονα τρώσας δορὶ φονεύει,
τὸν προμαχῶνα τε χερσὶν ἑλκύσας ἀποκόπτει·
ἀπογυμνοῖ τὸ τεῖχος δὲ πᾶσιν ὁδὸν ποιήσας.
Τοῦτον ὁ Τεῦκρος δὲ βαλὼν βέλει πρὸς τελαμῶνα,
πρὸς τελαμῶνα δὲ φημὶ τοῦ θυρεοῦ, ἀσπίδος,
ὁ Αἴας τὴν ἀσπίδα δὲ τῷ δόρατι τρυπήσας,
μικρόν τι παρεξέωσαν ἀπὸ τοῦ προμαχῶνος·
οὗτος δὲ πάλιν σὺν αὐτοῖς ὥρμησε τοῖς Λυκίοις·
καὶ συγκροτοῦσι καρτερὰν καὶ στερροτάτην μάχην.

Καθά περ δύο ἄνδρες δε πρὸς ἐπικοίνῳ τόπῳ,
ἐρίζουσιν ἐν ταῖς χερσὶν κατέχοντες τὰ μέτρα,
οὕτω καὶ οὗτοι ἤριζον ἕνεκα δὴ τοῦ τείχους·
οὐδ' οὕτως ἠδυνήθησαν Ἕλληνας ἐκφοβῆσαι·
καθώς περ δὲ φιλάληθος γυνὴ χειρωνακτοῦσα,
τὸ τάλαντον ἐπέχει μὲν, ἰσάζουσα δ' ἀνέλκει,
ἐν ᾧ σταθμὸν ἐνέβαλε συνάμα τοῖς ειρίοις,
ὅπως τοὺς παῖδας θρέψειεν ἐκ τῆς μισθοδοσίας,
οὕτως ἐταλαντεύετο καὶ τούτοις ἴση μάχη·
ὡς πόκον φέρει δὲ ποιμὴν ἀμογητὶ προβάτου,
οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἔφερε τὸν λίθον τὸν ῥηθέντα·
ἁπανταχοῦ δ' οἱ πύργοι τε καὶ πάντες προμαχῶνες
ἐβάπτοντο τοῖς αἵμασιν Ἑλλήνων τε καὶ Τρώων·
οἱ Τρῶες δὲ, τοῦ Ἕκτορος κελεύοντος ἐκείνοις,
ὁμοῦ πάντες ἀνέβαινον κλίμαξι πρὸς τὸ τεῖχος,
καὶ πύργοις, οἷς περ εἴπομεν, ξυλίνοις ὑποτρόχοις·
Ἕκτωρ δὲ λίθον μέγιστον ἄρας εἰς ὕψος τότε,
οἷον ἐκ γῆς πρὸς ἅμαξαν μόλις ἂν θῶσι δύο,
μέσας τὰς πύλας ἔβαλλε, τὰς στρόφιγγας ἐκκόπτει·
ὁ λίθος ἔσω πέπτωκε, ἐκρότησαν αἱ πύλαι·
σανὶς δε πᾶσα τῶν πυλῶν τμηθεῖσα διεσπάρει·
δύο δὲ δόρατα κρατῶν, τῷ θώρακί τε λάμπων,
δεινὸς κατὰ τὸ πρόσωπον, πῦρ ὀφθαλμῶν ἐκπέμπων,
ὁ Ἕκτωρ εἰσεπήδησεν ἔνδον τοῦ τείχους τότε·
ὃν περ οὐκ ἂν τις ἴσχυσεν ἄνευ θεῶν κωλῦσαι,
καὶ τοῖς Τρωσὶν ἐκέλευσεν ἐμβαίνειν πρὸς τὸ τεῖχος.
Οὗτοι μὲν οὖν εἰσέβαινον ἐκ τῶν πυλῶν καὶ πύργων,
πρὸς δὲ τὰς νῆας ὁ στρατὸς ἦν φεύγων τῶν Ἑλλήνων,
βοὴ δ' ἤρθη καὶ θόρυβος, κατάπαυσιν οὐκ ἔχων.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ν. ʽΟΜΗΡΟΥ ʽΡΑΨΩΔΙΑΣ

ʽΟ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη, δὲ σὺν Ἕκτορι τὲς Τρῶας,
ἀφ' ἓ πρὸς ναῦς προσήγαγεν, ἐκεῖσε καταλείπει,
ἀδιαλείπτως πολεμεῖν καὶ πόνες ὑπομένειν·
μέχρι γὰρ πλοίων κατελθεῖν ἦν εἱμαρμένη Τρῶας,
ἐ μὴν καὶ περαιτέρω δε, ὅθεν φησὶ τοιαῦτα·
αὐτὸς ἑώρα Θρᾳκας δε ἄνδρας μαχιμωτάτες,
ἤγεν τὲς ἐν ἑτέροις δε πολέμες καθεώρα·
καὶ Σκύθας τὲς ἀμέλγοντας τὸ γάλα τὸ τῶν ἵππων,
ἓς περ Ἀβίες τε καλεῖ καὶ τῶν δικαιοτάτων,
ζῶσι σκηνήτην βίον γὰρ ἐ τῶν πολυχρημάτων,
καὶ πρὸς ἀλλήλες δε πολλῇ χρῶνται δικαιοσύνῃ,
ὑπὲρ ἡμᾶς τὲς τῷ Χριςῷ τάχα δεδελωμένες·
κλέπτης αὐτοῖς ἐδείς ἐςιν ὡς κλέψαι τί θρεμμάτων.
ὁ λόγος βεβαιότερος τέτοις ἐςὶ τῶν ὅρκων,
ἓς ἂν ὁ Καλχηδόνος τε ὀμόσῃ καὶ Κυζίκε.
ὁμονοῦσιν ἅπαντες καὶ ζῶσι κοινοβίως·
πολλὰ τῆς δικαιότητος τέτοις ἐςὶ σημεῖα.
ʽΟ ἐκ θαλάσσης Ποσειδῶν ὁ βοηθὸς Ἑλλήνων,
τοιετοτρόπως βοηθεῖν τοῖς Ἕλλησιν ἐλέχθη·
νέφος παχύ τι πυκνωθὲν ἤρθη πρὸς Σαμοθρᾴκην,
πρὸς ὄμβρον τἕτο δε ῥαγὲν, ἀνέμες τε κινῆσαι,
κατεναντίες ταῖς ναυσὶν ἔσχε μὴ φεύγειν τέτες·
ἐκ τότε γὰρ οἱ Αἴαντες θαῤῥήσαντες μεγάλως,
γενναιοτέρως τοῖς Τρωσὶ τὴν μάχην συνεκρότεν·
ἐκ ἔτι γὰρ ὑπώπτευον ναυσὶ τὲς ἄλλες φεύγειν,
φυγῆς τόπον ἐκ ἔχοντες κᾀκεῖνοι συνεμάχεν.
Οὕτω λοιπὸν οἱ Αἴαντες μετὰ τῶν ἀριςέων
συνασπισμὸν ποιήσαντες, πυκνώσαντες τὲς λόχες,

τὰς περικεφαλαίας δε, τὰ δόρατα, τὰ σάκη,
τὰς Τρῶας καὶ τὸν Ἕκτορα γενναίως ἐκαρτέρυν·
οἱ Τρῶες πάντες δὲ ὁμῦ τύπτυσι πρῶται τύτυς·
ὁ δ' Ἕκτωρ πάντων πρώτιςος ὥς περ ςρογγύλος λίθος,
ὅν περ χειμάῤῥυς ποταμὸς ἐξ ὄρυς ἀποκόψει,
πρὸς τὸ πρανὲς ἐξ ὄρυς δε κυλίεται σὺν κτύπῳ,
κόπτων τὴν ὕλην, κατακλῶν, ἀναπηδῶν εἰς ὕψος,
ἕως ἂ πρὸς ἰσόπεδον φθάσῃ, καὶ λεῖον τόπον,
τότε δ' ὐκ ἔτι δύναται κυλίεσθαι καὶ θρώσκειν·
ὕτως ὁ Ἕκτωρ ἀπειλῶν ἐκόμπαζε μεγάλως,
εὐκόλως διελεύσεσθαι σκηνὰς τὰς τῶν Ἑλλήνων,
σκηνὰς ὁμῦ καὶ νῆας τε μέχρι θαλάσσης κτείνων.
Τοιαῦτα μὲν ἐκόμπαζε μέχρι τινὸς τῦ χρόνυ·
ἀλλ' ὅτε δὴ προσήγγισεν Αἰάντων παρατάξει,
καὶ τῶν σακῶν τὴν πύκνωσιν εἶδε καὶ τῶν δοράτων,
οἷα ςεῤῥὸν εὐάρμοςον πύργον πυκνοῖς τοῖς λίθοις,
τὰ κράνη δὲ καὶ θώρακας καὶ ξίφη τεθηγμένα,
καὶ σιδηρᾶν τὴν ἀςραπὴν ἐκπέμποντα τῇ ςίλψει,
ἔςη μὴ θέλων ἔγγιςα, οἱ δ' Ἕλληνες ἀντίοι,
τοῖς ξίφεσι καὶ δόρασι τιτρώσκοντες ἐκεῖνον
ἀφ' ἑαυτῶν ἀπήλασαν· σύντρομος δ' ὑπεχώρει,
τοῖς δὲ Τρωσὶν ἐβόησεν· ὀλίγον καρτερεῖτε·
ὐ πρὸς μακρὸν οἱ Ἕλληνες κωλύσυσί με χρόνῳ,
κἂν περ κατεπυκνώθησαν ὥς περ ςεῤῥότης πύργυ·
ἀλλὰ νομίζω πρὸς τροπὴν τῷ δόρατι κινήσω·
ὕτως εἰπὼν ἀνήγειρε τῶν Τρώων προθυμίαν.
Ὁ Μηριόνης τότε δε περιπατῦντα Γαῦρον
Δηΐφοβον ἐφόβησε δορὶ βαλὼν ἀσπίδα,
τὸ πρόσθιον δὲ δόρατος συνθλάσας τῦ οἰκείυ,
πρὸς τὴν σκηνὴν ἀφώρμησεν ἄλλο κομίσαι δόρυ,
οἱ δ' ἄλλοι πάντες σὺν βοῇ τὴν μάχην συνεκρότυν.

Ὁ Τεῦκρος δὲ τὸν Ἴμβριον πρῶτος τῶν ἄλλων κτείνει·
υἱὸν ὄντα τȣ̃ Μέντορος, γαμβρὸν δὲ τȣ̃ Πριάμȣ·
Μηδεσικάστην εἶχε γὰρ νόθην Πριάμȣ κόρην·
τȣ̃τον τρώσας ἀπέκτεινε πρὸς ȣ̃ς τῷ δορατίῳ.
Καθὰ δὲ δένδρον μέλλον ἱστάμενον ἐν ὄρει
ἤχει πεσὼν κατὰ τῆς γῆς τεμνόμενον σιδήρῳ,
ȣ̔́τω καὶ ȣ̃τος ἔπεσεν, ἤχει δ᾽ αὐτȣ̃ τὰ τεύχη·
ὡς δὲ φονεύσας, ὥρμησεν ἐκεῖνον καὶ γυμνῶσαι,
Ἕκτωρ τὸ δόρυ κατ᾽ αὐτȣ̃ βαλὼν ἐκπεφευγότος,
στήθει βαλὼν ἀπέκτεινεν Ἀμφίμαχον Κτεάτȣ·
ἐξώρμησε καὶ κράνος δὲ τὸ τȣ̃τȣ καθαρπάξαι,
Αἴας δὲ τȣ̃τον τῷ δορὶ πρὸς ὀμφαλὸν ἀσπίδος,
τρώσας δυνάμει κραταιᾷ παρέτρεψεν ὀπίσω·
τȣ̀ς δὲ νεκρȣ̀ς οἱ Ἕλληνες ἀνείλοντο τȣ̀ς δύο,
Ἀμφίμαχον μὲν Στίχιος μετὰ τȣ̃ Μενεσθέως,
τὸν Ἴμβριον δ᾽ οἱ Αἴαντες βαστάζοντες ἐγύμνων.
Ὡς δ᾽ ἐκ κυνῶν ἁρπάξαντες αἶγα λέοντες δύο,
ταῖς σιαγόσιν ἔχοντες φέρȣσιν ἀνὰ θάμνȣς,
ȣ̔́τω καὶ δύο Αἴαντες ἐκτείνοντες πρὸς ὕψος,
τὸν Ἴμβριον τȣ̃ Μέντορος υἱὸν, ἐσύλων τεύχη·
ὁ δὲ Λοκρὸς ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν ἐκείνȣ,
καὶ δίκην σφαίρας ἔπεμψε πρὸς Ἕκτορος τȣ̀ς πόδας.
Ὁ Ποσειδῶν ὠργίσθη δὲ χάριν τȣ̃ Ἀμφιμάχȣ,
καὶ συνεργῶν τοῖς Ἕλλησιν, ἐχόλα κατὰ Τρώων·
Κτέατον δὲ μυθεύονται υἱὸν τȣ̃ Ποσειδῶνος,
ἀνθ᾽ ȣ̃ τȣ̃τον συνέλαβε πρὸς θάλασσαν ἡ μήτηρ·
ἐπεὶ γȣ̃ν ὥς περ ἔφημεν ἡ θάλασσα συνήργει
τῷ μὴ παρέχειν ἐκφυγὴν τοῖς θέλȣσιν ἐκφεύγειν,
καὶ πάντες πρὸς τὸν πόλεμον ἔστρεφον ἀκȣσίως,
μετ᾽ Ἀμφιμάχȣ θάνατον υἱὸν τὸν τȣ̃ Κτεάτȣ,
ὃν Ποσειδῶνος ἔφημεν παῖδα καλεῖσθαι πᾶσιν,

Ἰδομενεὺς ὡς ὥρμησε σὺν ἄλλοις πρὸς τὴν μάχην,
Ὅμηρος δι' Ἀμφίμαχον τὸν Ποσειδῶνα λέγει
ὀργίζεσθαι τοῖς Τρώεσιν, Ἕλληνας παροτρύνειν,
καὶ τὸν Ἰδομενέα δὲ σὺν ἄλλοις τῶν Ἑλλήνων.
Ὁ Μηριόνης δὲ λαβὼν ἐκ τῆς σκηνῆς τὸ δόρυ,
τρέχων συντόμως πρὸς αὐτὸν ἦλθεν Ἰδομενέα·
ὁρμῶσι δ' ἄμφω πρὸς σκαιὸν μέρος τῆς πλοίων μάχης,
καὶ συῤῥαγὴν συμβάλλουσι πολέμου κατὰ Τρώων.
Ἰδομενεὺς δ' ἀπέκτεινε πρῶτος Ὀθρυονέα,
ὅς περ ἐκ Τροίας Ἕλληνας ὑπέσχετο διῶξαι,
ἄν περ ὁ Πρίαμος αὐτῷ σύνευνον δῷ Κασσάνδραν·
ἀνεῖλε καὶ τὸν Ἀσιοῦ ἐκείνῳ βοηθοῦντα,
πρὸς τὸν λαιμὸν τῷ δόρατι βαλὼν ἀνθερεῶνα·
τούτου δὲ τὸν ἡνίοχον Ἀντίλοχος ἀνεῖλεν,
ἑστῶτα δίφρῳ, τῷ δορὶ πρὸς στῆθος περονήσας·
τοὺς ἵππους δ' ὁ Ἀντίλοχος πρὸς Ἕλληνας κομίζει.
Δόρυ δ' ἀφεὶς Δηΐφοβος κατὰ Ἰδομενέως,
Ἰδομενέως κύψαντος, κρυβέντος τῇ ἀσπίδι,
βαλὼν πρὸς τὸ διάφραγμα κτείνει τὸν Ἱππασίδην·
Δηΐφοβος δ' ἐκόμπασε μέγα βοήσας τότε·
ἔχει πρὸς Ἅδην ὁδηγὸν Ἄσιος, ὃν παρέσχον·
τὸν μὲν νεκρὸν ἐξήγαγον ὁ Μηκιστεὺς, Ἀλάστωρ·
Ἰδομενεὺς δ' ἀπέκτεινεν Ἀλκάθουν τὸν Αἰσύπου,
εἰς κόρην Ἱπποδάμειαν ὄντα γαμβρὸν Ἀγχίσου,
βαλὼν πρὸς στῆθος τῷ δορὶ, δίκην ἑστῶτα στήλης·
ἐκ γὰρ θαλάσσης κρατηθεὶς, τόπον φυγῆς οὐκ εἶχεν·
Ἰδομενεὺς δ' ἐβόησε τότε τῷ Δηϊφόβῳ·
ὦ καυχητὰ Δηΐφοβε, τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς ἀνεῖλον·
ἀλλὰ καὶ σὺ πλησίον μου πορεύου καὶ νοήσεις·
Δηΐφοβος ἀπῆλθε δὲ σύμμαχον ἐρευνήσων·
τὸν δὲ Αἰνείαν εὕρηκεν ἑστῶτα τοῖς ἐσχάτοις,

ἀεὶ γὰρ ἔτρεφεν ὀργὴν οὗτος κατὰ Πριάμου·
γενναῖον τοῦτον ὄντα γὰρ Πρίαμος οὐκ ἐτίμα·
στὰς δὲ πλησίον ἔλεξε τὸν θάνατον Ἀλκάθου,
ὃς ὢν γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ ἀνέθρεψεν Αἰνείαν.
Καὶ δὴ Αἰνείας, Πάρις τε, Δηΐφοβος, Ἀγήνωρ,
ἀπὸ δὲ τοῦ στρατεύματος ἑτέρωθεν Ἑλλήνων,
Ἰδομενεὺς καὶ Ἀφαρεὺς μετὰ τοῦ Μηριόνου,
Ἀσκάλαφος, Ἀντίλοχος, Δηΐπυρος σὺν τούτοις,
σὺν τοῖς λαοῖς τοῖς ἑαυτῶν πόλεμον συνεκρότουν.
Αἰνείας ἀκοντίσας δὲ κατὰ Ἰδομενέως,
ἐκείνου παρεκκλίναντος, βάλλει τὴν γῆν τῷ βέλει·
Ἰδομενεὺς δ' Οἰνόμαον βαλὼν κατὰ γαστέρα,
τότε κενοῖ τὰ ἔντερα, τότε δ' ἀπερχομένου
ἀποτυχὼν Δηΐφοβος, Ἀσκάλαφον ἀνεῖλε·
Δηΐφοβος δ' ἀφήρπασε τὸ κράνος Ἀσκαλάφου
τῷ Μηριόνῃ, δὲ πληγεὶς πρὸς χεῖρα, ῥίπτει τοῦτο·
ὁ ἀδελφὸς Πολίτης δὲ τοῦτον ἐξάγει μάχης
καὶ ἀναβὰς ἐφ' ἅρματος στενάζων ὑπεχώρει.
Αἰνείας Ἀφαρέα δὲ πλήξας λαιμῷ, ἀνεῖλεν·
Ἀντίλοχος δὲ Θόωνα κατὰ τὸ νῶτον τρώσας,
ἀπέδυσε καὶ τούτου δὲ πᾶσαν τὴν πανοπλίαν·
οἱ Τρῶες δὲ κυκλώσαντες, ἔπληττον τούτου σάκος·
ἐγγὺς ἐλθὼν Ἀδάμας δὲ, καὶ οὗτος πλήττει σάκος·
θραυσθέντος δὲ τοῦ δόρατος, τοῦτον ὑποχωροῦντα
κτείνει πρὸς ὑπογάστριον βαλὼν ὁ Μηριόνης.
Δηΐπυρον ὁ Ἕλενος ξίφει τὴν κόρσην πλήξας,
ἐξ τόξου βέλος πέμπει δὲ καὶ κατὰ Μενελάου·
ὃ ἐκ τοῦ θώρακος αὐτοῦ μακρὰν ἐξαπεκρούσθη.
Μενέλαος τὴν χεῖρα δὲ τιτρᾷ τῷ δορατίῳ,
ἣν ἐκκρεμάσας ἔφευγε, σύρων ὁμοῦ τὸ δόρυ·
ὅ περ Ἀντήνωρ ἀνασπᾷ δήσας καλῶς τὴν χεῖρα

Μενέλαος ἠϛόχησε βαλὼν κατὰ Πεισάνδρȣ·
νύξας δὲ καὶ ὁ Πείσανδρος τὸ σάκος Μενελάȣ,
ἐπίσης τȣ́τῳ καὶ αὐτὸς ἠϛόχησε τῇ τρώσει·
καὶ ἅμα πάλιν ὥρμησαν οἱ δύο κατ' ἀλλήλων·
καὶ Πείσανδρος πελέκει μὲν πλήττει κατὰ τὸν λόφον,
Μενέλαος τῷ ξίφει δὲ μέτωπον πρὸς τὴν ῥῖνα·
οἱ ὀφθαλμοί δ' ἐχύθησαν σχισθέντων τῶν ὀϛέων.
Ὁ Ἁρπαλίων δὲ υἱὸς κρατȣ͂ντος Παφλαγόνων,
νύξας τὸ σάκος εὐσθενῶς ἔφευγε Μενελάȣ·
ὁ Μηριόνης τȣ͂τόν δε κατὰ γλȣτὸν τοξεύει,
τὸ βέλος δ' ἐξεπέρασεν ἔμπροσθεν πρὸς τὴν κύϛιν·
τȣ́τȣ θανόντος, θυμωθεὶς, πέμπει καὶ Πάρις βέλος·
ἀπέκτεινε δ' Εὐχήνορα περὶ τὸ ȣ͂ς τοξεύσας,
γένει Κορίνθιον, υἱὸν μάντεως Πολυΐδȣ,
ὃς καὶ προεμαντεύσατο τὰ πεπρωμένα τȣ́τῳ·
ȣ͂τως οἱ μὲν ἐμάχοντο καρτερικῇ καρδίᾳ,
ὁ Ἕκτωρ ἐκαρτέρει δὲ ȣ͂ ῥήξας ἦν τὸ τεῖχος,
βαρὺν ἐγείρων πόλεμον, μάχην καρτερωτάτην,
ὅπȣ Πρωτεσιλάȣ τε καὶ Αἴαντος αἱ νῆες,
καὶ τεῖχος ἦν ἐκ ὑψηλὸν, ȣ͂ μάλιϛα χρειώδης·
πεζοί τε πάντες καὶ ἱππεῖς ἐγίνοντο πρὸς μάχην,
ὅπȣ Λοκροὶ καὶ Βοιωτοὶ καὶ Ἴωνες καὶ Φθῖοι,
Προφθῖοι, Ἀθηναῖοι τε καὶ Ἐπειῶν τὰ ἔθνη,
δίκην πυρὸς τὸν Ἕκτορα σπȣδαίως ἐφορμῶντα,
ἀφ' ἑαυτῶν ȣ̓κ ἔσθενον ὄπισθεν ἐξελάσαι.
Ὁ Πετεῶ δὲ Μενεσθεὺς, Στίχιος τὲ καὶ Φείδας,
Μέγης, Ἀμφίων, Δράκιος, Μέδων τὲ καὶ Ποδάρκης,
ἄριϛοι πάντες ϛρατηγοὶ μετὰ τῶν ϛρατευμάτων,
καὶ σὺν αὐτοῖς οἱ Αἴαντες πλησίον ἑϛηκότες·
ἀλλὰ τῷ, Τελαμῶνος μὲν, ἄνδρες πολλοὶ παρῆσαν,
πολλοὶ καὶ κάλλιϛοι ὁμȣ͂ δεχόμενοι τὸ σάκος,

ὁπόταν κόπος καὶ ἱδρὼς κατέλαβεν ἐκεῖνον·
οἱ τῦ Λοκρῦ δ' ὑπάρχοντες πάντες γυμνοὶ τοξόται,
ἄνευ δοράτων καὶ σακῶν καὶ δίχα κρανωμάτων·
τύτων Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι συςάδην μαχομένων,
αὐτοὶ σφενδόναις βάλλοντες ἐτάραττον καὶ τόξοις·
καὶ μετ' αἰσχρᾶς ἂν τῆς τροπῆς οἱ Τρῶες ὑπεχώρυν,
εἰ μή περ εἶπεν Ἕκτορι τῷ τότε Πολυδάμας
συναγαγεῖν τὺς ἀριςεῖς ἐκεῖ τῶν Τρώων πάντας·
ὡς ὖν οἱ πάντες εἰς ταυτὸ συνέδραμον ἐκεῖσε,
ἐπάγοντες τὸ ςράτευμα, πυκνώσαντες τὺς λόχυς,
οἱ περὶ Πολυδάμαντα, τὸν Ἕκτορα, τὸν Πάριν,
τὸν Κεβριόνην, Φάλκην τὲ, Ὀρθαῖον, Πολυφοίτην,
Μόρυν τὸν Ἱπποτίωνος, Ἀσκάνιον, τὸν Πάλμυν,
οἵ περ κατὰ τὴν χθὲς ἦσαν ἐλθόντες ἐκ Νικαίας,
πόλεμον ἤγειραν δεινόν· θυμῦ δὲ πνέων Ἕκτωρ
πάντων προεπορεύετο· δεινὴν ἀσπίδα φέρων,
τὸ κράνος δ' ὑπεσείετο κροτάφοις τοῖς ἐκείνυ·
πειράζων δὲ τὰς φάλαγγας Ἑλλήνων προεχώρει.
Αἴας δὲ τῦτον προκαλεῖ πρῶτος εἰς μάχην λέγων·
ἐλθὲ πλησίον, ἄθλιε, τί ἐκφοβεῖς Ἀργείυς;
ἆρα κρατῆσαι σὺ δοκεῖς τὰς ἡμετέρας νῆας;
ἡμεῖς ἴσθι πορθήσομεν πρότερον σὴν πατρίδα·
σοὶ δὲ καιρός ἐςι φυγῆς, ὁπότε φεύγων εὔξῃ
τὺς ἵππυς σε ταχύτερον τῶν ἱεράκων τρέχειν·
ὁ δὲ φησὶν ὡς πρὸς αὐτόν· Αἶαν καυχηματία,
καὶ ἐπηρμένῃ τῇ βοῇ, καὶ γαβριῶν τῷ σάκει,
ἡ νῦν ἡμέρα συμφορὰν Ἕλλησι πᾶσι φέρει,
καὶ σὺ σαρξὶ κορέσεις δε τὺς κύνας καὶ τὺς γῦπας·
ὕτως εἰπόντος, ἤγειραν μάχην καρτερωτάτην,
τῶν ςρατευμάτων σὺν βοῇ μεγάλῃ συῤῥαγέντων,
ἥτις βοὴ πρὸς ὐρανὸν ἔφθασεν ἀμφοτέρων.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ξ. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Ἡ δὲ κραυγὴ τῷ Νέστορι καὶ πίνοντι ἠκούσθη.
ἀφεὶς δὲ τὸν Μαχάονα καὶ πίνειν καὶ λουθῆναι,
ἦλθε πρὸς Ἀγαμέμνονα, Τυδείδην, Ὀδυσσέα·
καὶ Ἀγαμέμνων εἰς φυγὴν εἶπε τὰ πλοῖα σύρειν·
ὁ Ὀδυσσεὺς δ' ἀπέπαυσε ταύτης τῆς γνώμης τοῦτον·
εἰπόντος Διομήδους δὲ χωροῦσι πρὸς τὴν μάχην,
τοὺς ῥαθυμοῦντας θέλοντες Ἑλλήνων παροτρύνειν.
Ὁ Ποσειδῶν καὶ Ἥρα δὲ ταῦτα δηλοῦσιν εἶναι·
ἡ θάλασσα κεκίνητο πνεύμασιν ἐναντίοις,
πρὸς τὰς πατρίδας δ' Ἕλληνας φεύγειν οὐ παρεχώρει·
παρώτρυνε τοὺς πάντας δὲ μάχεσθαι στεῤῥοτέρως·
ὃ πρακτικῶς γινόμενον ἰδὼν ὁ Ἀγαμέμνων,
ὃ κράτησις καθ' Ὅμηρον χειρὸς ἐκ Ποσειδῶνος,
ἐν τούτοις ἐλογίζετο πῶς Ἀχιλεὺς ἂν χαίροι·
ἡ δὲ τῆς Ἥρας σὺν Διῒ μίξις ἡ μετ' ἀπάτης,
εὔδιον τὸ κατάστημα δεικνύει γεγονέναι,
καὶ πάλιν εὐμετάτρεπτον μετὰ βραχὺν τὸν χρόνον·
τότε λοιπὸν οἱ Ἕλληνες καλῶς συντεταγμένοι,
ἀλλήλων ἀνταλλάξαντες ἕκαστοι τὲ τὰ ὅπλα,
οἱ ἀριστεῖς τὰ κράτιστα, χείρονες δὲ τὰ χείρω,
κατὰ τῶν Τρώων ὥρμησαν, καὶ Τρῶες καθ' Ἑλλήνων·
ἐξῆλθε μὲν ἡ θάλασσα πρὸς τὰς σκηνὰς καὶ νῆας·
οὗτοι θορύβῳ δὲ δεινῷ τὴν μάχην συνεκρότουν.
Οὐ τόσος κτύπος γίνεται κυμάτων θαλασσίων,
πνοαῖς ἀνέμων χαλεπαῖς, οὔτε πυρός τις βρόμος,
καίοντος ὄρος ὑψηλὸν, καὶ βαθυτάτην ὕλην,
οὐδὲ σφοδρός τις ἄνεμος ἠχῶν καὶ πρὸς τοὺς δρύας,
οὐδὲ χειμάῤῥων ἐκροὴ πρὸς χαραδραίους τόπους,

ὁπόση γέγονε κραυγὴ τῶν Τρώων καὶ Ἑλλήνων,
συγκροτησάντων καρτερὰν τὴν μάχην κατ' ἀλλήλων.
Καὶ πρῶτος μὲν κατ' Αἴαντος ἠκόντισεν ὁ Ἕκτωρ·
κατὰ τῦ κρεμας῾ῆρος δὲ τῦ ξίφυς καὶ ἀσπίδος
τὸ δόρυ τύτυ προσραγὲν, ὐκ ἔβλαψεν ἐκεῖνον.
Αἴας δὲ τῦτον ςρέφοντα κατόπιν πρὸς τὺς Τρῶας,
λίθῳ τραχεῖ καὶ ςιβαρῷ βαλὼν περὶ τὸ ςῆθος,
ὡς ςρόμβον περιέτρεψε ἐπιςραφέντα πάντη·
ὡς δρῦς δὲ πίπτει πρόῤῥιζος ἐκ κεραυνοβολίας,
βρόμος δὲ γίνεται πολὺς καὶ φόβος τοῖς ἰδῦσιν,
ὕτως ὁ Ἕκτωρ πίπτει γῇ, ῥίπτει δὲ καὶ τὸ δόρυ·
τὸ σάκος δ' ἐπλαγίασεν, εἰς μέρος παρετράπη·
μετὰ βοῆς δ' οἱ Ἕλληνες ἀπέδραμον κρατῆσαι
βάλλοντες καὶ τιτρώσκοντες τοῖς δόρασιν ἐκεῖνον,
ἀλλ' ὕτις τῦτον ἴσχυσεν ὐδὲ βαλεῖν ἢ τρῶσαι·
οἱ ἄριςοι τῶν Τρώων γὰρ ἀνήρπαξαν ἐκεῖνον,
καὶ πρὸς τὴν Τροίαν ἔςελλον ἐφ' ἅρματος οἰκείυ,
μεγάλως ὀδυνώμενον, ςενάζοντα βαρέως·
περὶ δὲ Ξάνθον ποταμὸν ἅρματος ἀποβάντα
ἀνέψυξαν ῥαντίσαντες ἐν ὕδατι τὸν ἄνδρα·
ὁ δ' ἀναπνεύσας ἐκπετᾷ τὺς ὀφθαλμὺς καὶ βλέπει.
καὶ καθεσθεὶς ἐν γόνασιν, ἐξήρασε μὲν αἷμα,
καὶ πίπτει πάλιν ὄπισθεν τὺς ὀφθαλμὺς καλύψας·
οἱ Ἕλληνες τὺς Τρῶας δὲ μεγάλως συνεκλόνυν.
Πάντων δὲ πρῶτος ὁ Λοκρὸς κατὰ λαπάραν τρώσας,
ἀπέκτεινε τὸν Σάτνιον τῦ Οἴνοπος τὸν παῖδα.
Ὁ Πολυδάμας δὲ βαλὼν πρὸς δεξιὸν τὸν ὦμον
ἀνεῖλε Προθοήνορα υἱὸν Ἀρηϊλύκυ·
κατὰ δὲ Πολυδάμαντος Αἴας ὁ μέγας πέμψας,
ἐκείνυ παρεκκλίναντος, Ἀρχέλοχον ἀνεῖλε,
τῆς κεφαλῆς τὸν σύνδεσμον βαλὼν καὶ τῦ τραχήλυ·

τῇ δὲ δυνάμει τῆς χειρὸς καὶ τῆς βολῆς τῇ βίᾳ
ἡ κεφαλὴ προσήγγισε πρώτη τῇ γῇ πρὸ πάντων.
Ἀκάμας Ἀρχελόχου δὲ ὁ σύναιμος ἀνεῖλε
Πρόμαχον τὸν Βοιώτιον τρώσας τῷ δορατίῳ·
Πηνέλεως δ' Ἀκάμαντος ἐξώρμησεν ἀντίος·
τοῦ δὲ φυγόντος, Φόρβαντος υἱὸν Ἰλιονέα
περὶ τὸ ἄνω βλέφαρον πήξας τὸ δόρυ πρῶτον,
ἔπειτα τούτου κεφαλὴν, ἐξαποκόψας ξίφει,
ἐμπεπηγμένην δόρατι τοῖς Τρώεσσιν ἐδείκνυ·
λοιπὸν τῷ τότε πρὸς φυγὴν ἐξώρμησαν οἱ πάντες.
Αἴας δ' ὁ μέγας ἔκτεινεν Ὕρτιον Γυρτιάδην
τῶν Πρυσαιέων στρατηγόν· Μυσῶν τῶν Ὀλυμπίων·
τὸν Φάλκην δὲ καὶ Μέρμερον Ἀντίλοχος φονεύει,
Μόρυν σὺν Ἱπποτίωνι κτείνει δὲ Μηρίονης,
υἱὸν, πατέρα, Νικαεῖς, ἐξ Ἀσκανίας λίμνης·
Τεῦκρος δὲ τὸν Προθόωνα ὁμοῦ καὶ Περιφήτην,
Ἀτρείδης Ὑπερήνορα βαλὼν κατὰ λαπάραν·
ἔντερα δ' ἐξεχύθησαν οὕτως ἐκείνου τότε·
ὁ δὲ Λοκρὸς ἀπέκτεινε πλείστους ποδῶν τῷ τάχει.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ο. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἐπεὶ δ' οἱ Τρῶες φεύγοντες διέβησαν τὴν τάφρον,
πολλοὶ δὲ ἀνῃρέθησαν ὑπὸ χερσὶν Ἑλλήνων,
οἱ μὲν περὶ τοῖς ἅρμασι μένοντες ἐκαρτέρουν
ὠχροὶ, τὸ περικάρδιον αἷμα ψυχθέντες φόβῳ.
Ἡ τοῦ Διὸς δ' ἀνέγερσις δηλοῖ παλιντροπίαν
καὶ τοῦ ἀέρος σύγχυσιν, Τρωσὶ προσβοηθοῦσαν,
ὡς οἰκουροῦσιν, ἔχουσι τὴν πᾶσαν εὐτροφίαν,

σκέπην, κλίνας, ἐνδύματα καὶ τεθραμμένους ἵππους,
ὅπλα καινὰ καὶ βέλη δε καὶ τὰ χρειώδη πάντα,
τὸ μέγιστον ἁπάντων δε, τέκνα, γυναῖκας, φίλους,
οὓς βλέπων τὶς ἀφροντιστεῖ καὶ τοῦ πικροῦ θανάτου·
τοὺς Ἕλληνας δὲ βλάπτουσαν μεγάλαις ἐπηρείαις,
καὶ τοῖς ἐναντιώμασι τῶν Τρώων βοηθείας·
τοῖς γὰρ στρατοπεδεύουσιν ὑπαίθροις ἐκ στρατείας,
καὶ τῆς πατρίδος πόῤῥωθεν διάγουσιν ἐν ξένῃ,
ἐξ εἱμαρμένης καὶ χειμὼν καὶ πόλεμος καὶ καῦμα·
πλέον δὲ μᾶλλον ὁ χειμὼν σὺν οἷς περ εἶπον ἄλλας
βλάπτων τῶν τόξων τὰς νευρὰς, ἀποπτερῶν τὰ βέλη,
ἰῶν τὰ ξίφη· τὰς λοιπὰς τίς οὐ γινώσκει βλάβας;
εἵμαρται καὶ κεκύρωται, καὶ γὰρ δικαίως οὕτω,
τοῖς μὲν ἐγχώροις εὐπραγεῖν, κακοπραγεῖν τοῖς ξένοις·
οὕτως ἀὴρ ὁ ἔνομβρος Ἕλλησιν ἦν πρὸς βλάβην·
τὴν Ἥραν ἐκ ἠγμόηκας ὑπάρχειν τὸν αἰθέρα·
ἄκμονας, γῆν, καὶ θάλασσαν ποσὶ προσδεδεμένους,
χειρῶν δεσμὸν δὲ χρύσεον, ὑπέκκαυμα πυρῶδες,
θεοὶ δὲ οἱ ῥιπτόμενοι θέλοντες λύειν Ἥραν,
πῦρ, ὕδωρ τε, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ δυσκρατοῦντα.
Ὁ Ἡρακλῆς, ὁ ἥλιος, ὃς τῇ κοσμογενίᾳ
τῷ πόντῳ κατεκρύπτετο καὶ Κόῳ, τῇ κοιμήσει,
ἀφανισμῷ καὶ συντριβῇ καὶ ζάλῃ τῶν στοιχείων,
ἕως αὐτὸν ἀνήγαγεν εἰς Ἄργος, εἰς τὸν κόσμον,
εἰς φανερὰν κατάστασιν καὶ γνώριμον τοῖς πᾶσιν.
Ὁ Ζεὺς, ἀὴρ ὁ εὔκρατος, ὁ πάντα διαρθρώσας,
ὥσπερ πολλάκις εἴπομεν, τὴν Ἥραν ἐκκρεμάσας,
ἤγουν ἀνωφερέστερον ποιήσας τὸν αἰθέρα,
ὑπέκκαυμα καὶ θάλασσαν καὶ γῆν δὲ διαρθρώσας.
Ὃς ἂν δὲ χρήζῃ μέθοδον δεινότητος μανθάνειν,
καὶ θέλῃ ῥήτορα δεινὸν καὶ θέλῃ γεωγράφον,

καὶ μεταφράσει χρῆσθαι δὲ καὶ τῇ μεταποιήσει,
καὶ λέγων πάλιν τὰ αὐτὰ δοκεῖν, ὡς ἄλλα λέγειν,
τὸν Ὅμηρον ἐχέτω μοι παράδειγμα τῆς τέχνης·
ποσάκις εἶπε τοῦτο γὰρ, ἄλλα δοκῶν διδάσκειν;
Γάμους γὰρ πρὶν εἶπεν αὐτὸς Θέτιδος καὶ Πηλέως,
καὶ διὰ μῆλον θεαινῶν ἔριν μεγάλην εἶπεν·
εἶτα θεῶν ἐπιβουλὴν διασπευδόντων δῆσαι,
Ἡφαίστου ῥίψιν ἔπειτα τῇ Ἥρᾳ συνεργοῦντος,
Ἥφαιστον εἶτα τεύξαντα θεῶν τὰς κατοικίας,
εἶτα Δία καυχώμενον δυνάμει τῇ οἰκείᾳ
καὶ τοὺς θεοὺς εἰ βούλοιτο λέγοντα ταρταρῶσαι,
ἢ γῆν ὁμοῦ καὶ θάλασσαν σειρᾷ μετεωρίσαι·
ἔπειτα πάλιν Ἀθηνᾶν σώζουσαν Ἡρακλέα
ἐξ ἄθλων, οὓς προσέταττεν ὁ Εὐρυσθεὺς ἐκείνῳ,
Ἅδου τε κατελεύσεως ἐκεῖνον ῥυομένην·
Ὠκεανὸν εἰσέπειτα πάντων γενάρχην λέγων,
Ὠκεανόν τε καὶ Τηθὺν, ἐκθρέψαντας τὴν Ἥραν·
καὶ νῦν δὲ Ἥραν δέσμιον διὰ τὸν Ἡρακλέα,
εἶτα πάλιν εἰσάξει σοι τοῦτον ὡς Ποσειδῶνα,
τρεῖς ἐκ τοῦ Κρόνου λέγοντος τοὺς ἀδελφοὺς γενέσθαι,
Δία καὶ Ποσειδῶνα δὲ, Ἅδην ἐν τούτοις τρίτον,
ἅπαντα λέγοντα τριπλῶς αὐτοῖς ἐκνεμηθῆναι·
Ἥφαιστον πάλιν ὡς χωλὸν κρυπτόμενον τῇ Ἥρᾳ,
ὃν τῷ πεσεῖν διέσωζε Θέτις καὶ Εὐρυνόμη,
ἐν αἷς καὶ παρεχάλκευεν ἐνναετῶς ποικίλα·
τοῦ Ἀχιλέως ἔπειτα πάλιν ἀσπίδα λέξει,
Ἡφαίστου ταύτην τεύξαντος, ἐν τῷ πυρὶ βαλόντος
χαλκὸν, χρυσὸν, κασσίτερον, καὶ τὰς λοιπὰς τὰς ὕλας,
ἅ περ ἐκεῖσε νόει μοι τὰ τέσσαρα στοιχεῖα·
Ἥραν ἐξαπατήσασαν εἶτα τὸν Δία λέγει·
πάλιν Ἥραν κρατήσασαν τοὺς τοκετοὺς Ἀλκμήνης,

τοῖς Ἡρακλέος τοκετοῖς καὶ Εὐρυσθέως ἅμα·
ἔπειτα Ποσειδῶνα δὲ Ἀπόλλω τε λαλῦντας,
πόσα τῦ Λαομέδοντος ἔπαθον πρὶν θητείᾳ·
καὶ καθ' ἑτέρυς τρόπυς δὲ πόσυς κενώσας λόγυς,
τὴν μίαν τὴν ὑπόθεσιν ποικίλως διαγράφει
περὶ τῦ τῆδε σύμπαντος καὶ τῆς κοσμογενείας·
ὕτως ἀέρος γέγονε τότε παλιντροπία,
παρέπλεξε καὶ λόγυς δὲ περὶ κοσμογενείας,
παραγαγὼν ἐμπρόσωπον λέγοντα τὸν ἀέρα·
Ἄρης ταvῦν, Ἀρεϊκὸν σέλας ἐν τῷ ἀέρι,
ὕπερ τὸ κράνος Ἀθηνᾶ τῆς κεφαλῆς ἁρπάξει,
ὁρμῶντος πρὸς ἐκδίκησιν υἱῦ τῦ Ἀσκαλάφυ·
Ἀπόλλων δὲ, ὁ ἥλιος· Ἶρις, νεφῶδες τόξον·
ἡ Ποσειδῶνος κέλευσις ἐξ Ἴριδος ὑπάρχει,
ἡ πρὸς τὴν θάλασσαν αὐτὸν, ἢ πρὸς θεῦς καλῦσα,
ὅπερ φησὶν Ἐμπεδοκλῆς εἴ τέ τις τῶν ἑτέρων,
» Ἶρις δ' ἐκ πελάγυς ἄνεμον φέρει ἢ μέγαν ὄμβρον·
ἐμοὶ βιβλιοθήκη γὰρ ἡ κεφαλὴ τυγχάνει·
βίβλοι δ' ἡμῖν ὐ πάρεισι δεινῶς ἀχρηματῦσιν,
ὅθεν ὐ λέγειν ἀκριβῶς τὸν ποιητὴν γινώσκω.
Τοιῦτον ἦν κατάστημα τότε συγκεχυμένον·
ἐφάνη δὲ καὶ Ἄρεος σέλας ἐν τῷ ἀέρι,
τὸ κράνος ἀφηρέθη δὲ τῇ Ἀθηνᾷ συντόμως,
ἤ τοι συντόμως κέκρυπτο ἀέρι τῷ ἐνύγρῳ,
καὶ Ἶρις ὤφθη τότε δὲ τόξον τὸ νεφελῶδες·
εἶτα καὶ ὄμβρος γέγονε σὺν τοῖς ἑτέροις τύτοις·
ἡ Ποσειδῶνος ἔλευσις πρὸς πέλαγος θαλάσσης,
καὶ σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ σεισμὸς ἐγένετο τῷ τότε·
ὃ Ποσειδῶνος καὶ Διὸς Ὅμηρος λέγει μάχην,
γεγενημένην ἀκυστὴν θεοῖς τοῖς περὶ Κρόνον.
τοιαῦτα μὲν ἐγένετο συμβάματα τῷ τότε,

καί τι μικρὸν ὑπέλαμψε καὶ ἥλιος σὺν τούτοις.
Ἕκτωρ δ' ἀπὸ τοῦ τρώματος ἀνέσφηλεν ὀλίγον.
οὐκέτι κατακείμενος, ἀλλ' ἀναψύχων ἤδη,
γνωρίζων καὶ τοὺς φίλους δε, ἔληγε δὲ τὸ αἷμα·
ἰδὼν δὲ τὸ κατάστημα, σημεῖα τὲ τοιαῦτα,
ὡς ἵππος ὥρμησε στατὸς ἐν φάτνῃ κριθιάσας,
δεσμὸν ἐκρήξας τὸν αὐτοῦ, πηδῶν κατὰ πεδίων,
ἔθος ὡς ἔχων λούεσθαι ῥεύμασι ποταμίοις,
γαυρούμενος, ἐπαίρων τε τὴν κεφαλὴν εἰς ὕψος,
οὕτως ὁ Ἕκτωρ ἐξορμῶν ὤτρυνε τοὺς ἱππέας.
Ὡς δὲ τινὲς διώκοντες ἔλαφον κυνηγέται,
αἴφνης φανέντος λέοντος φεύγουσιν ὅπη τύχοι,
οὕτως οἱ Ἕλληνες πυκνῶς μέχρι τινὸς ἐξώρμων·
ὡς εἶδον δὲ τὸν Ἕκτορα πρὸς μάχην ἐξορμῶντα,
ἔφριξαν, πᾶσι δ' αἱ ψυχαὶ κατέπεσον εἰς πόδας.
Τοῦτο πολλῆς δεινότητος ῥητόρων ἀποπνέει,
ἤγουν τῷ τάχει τῶν ποδῶν φεύγοντες ζῆν ἐδόκουν·
τότε δ' ὁ Θόας τὴν πληθὺν ἤλασε πρὸς τὰς νῆας·
αὐτός δε καὶ οἱ Αἴαντες μετὰ Ἰδομενέως,
ὁ Μηριόνης, Τεῦκρός τε καὶ ἀριστεῖς οἱ ἄλλοι,
μάχην Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι βαρεῖαν συνεκρότουν.
Πρῶται δ' οἱ Τρῶες ἔτρωσαν Ἕκτορος προορμῶντος,
λάμψαντος καὶ ἡλίου δὲ πρὸς πρόσωπον Ἑλλήνων·
οἱ δ' Ἕλληνες ὑπέμειναν ὁμοῦ συνηθροισμένοι,
κραυγὴ δ' ἐξ ἄμφω τῶν μερῶν ἐγείνετο βαρεῖα,
καὶ τῶν βελῶν ἦν χάλαζα, βροχαί τε τῶν αἱμάτων,
ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν μέχρι τινὸς τοῦ χρόνου·
ἐπεὶ δ' ἐξέπεμψε φαιδρὰς ἥλιος τὰς ἀκτῖνας,
φεύγοντας Τρῶες κτείνουσι τοὺς στρατηγοὺς Ἑλλήνων·
Στίχιον Ἕκτωρ μὲν ὁμοῦ σὺν τῷ Ἀρκεσιλάῳ,
Αἰνείας δὲ τὸν Μέδοντα, καὶ Ἴασον ἀνεῖλεν·

ὁ Πολυδάμας δὲ αὐτὸν κτείνει τὸν Μηκιστέα,
Ἔχιον ὁ Πολίτης δὲ, τὸν Κλόνιον Ἀγήνωρ·
ὁ Πάρις δὲ Δηΐοχον δορὶ βαλὼν κατ' ὦμον·
οἱ δὲ φυγόντες ἔνδοθεν ἐσώζοντο τοῦ τείχους.
Ἕκτωρ Τρωσὶ κελεύσας δὲ πῦρ φέρειν πρὸς τὰς νῆας,
σὺν πᾶσιν ἄλλοις μετ' ἠχῆς ἀπήλαυνε τὸ ἅρμα·
τὴν τῶν Ἑλλήνων τάφρον δὲ συγχέας ὁ Ἀπόλλων,
διαβατὴν ἐποίησε πᾶσι Τρωσὶ τῷ τότε
τὴν τάφρον οὖσαν ὀρυκτὴν καὶ μανωθεῖσαν ὄμβροις,
ὁ ἥλιος κατέσεισεν οἷα ξηρὸν ἀρτίσκον,
ἀραιωθέντα τῷ ὑγρῷ καὶ συντριβέντα τάχει·
οἱ Τρῶες δ' εἰσελάσαντες, μάχην ναυσὶν ἐκρότουν·
οἱ μὲν ἐφ' ἵππων ἔποχοι, οἱ δ' ἐκ νηῶν Ἀργεῖοι
ἐν κολλητοῖς τοῖς δόρασι, ναυμάχοις καλουμένοις,
ὧνπερ τὸ μῆκος ἔφερε πήχεις εἰκοσιδύο·
ἀφεὶς δὲ τὸν Εὐρύπυλον ὁ Πάτροκλος ἰᾶσθαι,
ὥρμησεν ὡς πρὸς πόλεμον νύξαι τὸν Ἀχιλλέα·
μεγάλη δ' ἦν ἡ συῤῥαγὴ τῷ τότε τοῦ πολέμου·
εἰς ναῦν δὲ μίαν Ἕκτωρ τε καὶ Αἴας ἐναυμάχουν,
οὐδεὶς τὸν ἄλλον πρὸς φυγὴν δυνάμενος κινῆσαι·
εἰς ναῦν δὲ πῦρ εἰςφέροντα Καλήτορα Κλυτίου,
Αἴας ὁ Τελαμώνιος ὁ πύργος τῶν Ἑλλήνων,
στήθει βαλὼν ἀπέκτεινε, χειρὸς δαλὸς δὲ πίπτει·
ὁ Ἕκτωρ δ' ὡς ἐνόησεν ἀνεψιὸν πεσόντα,
πᾶσι Τρωσὶν ἐκέλευσε σώζειν τὸν πεπτωκότα·
τινὲς δ' εἰσὶν ἀνεψιοὶ σημείωσαι καὶ νόει.
Ἀνεψιούς μοι γίνωσκε τῶν ἀδελφῶν τοὺς παῖδας,
ὡς πρὸς ἀλλήλους λέγεσθαι καθὼς ἐστὶν ἐνθάδε,
ὁ γὰρ Κλυτίος ἀδελφὸς ὑπῆρχε τοῦ Πριάμου·
οὓς κοινοτέρως δὲ φασὶν ἀνεψιοὺς, σὺ λέγε
ἀδελφιδοῦς, εἴπερ εἰσὶ τῶν ἀδελφῶν τεκνία·

ὧν δ' ἐξαδέλφων παῖδες μὲν ὡς ἡ κοινότης λέγει,
ἀνεψιαδές μοι τέτες καλῶν ἐχ' ἁμαρτήσεις·
ὥς περ θυγατριδὲς πάλιν ὑιὲς τῶν θυγατέρων,
καὶ τῶν ὑιῶν δὲ ὑιϊδὲς ἂν περ κυρίως γράφῃς.
Οὕτω σώζειν ἐκέλευεν Ἕκτωρ τὸν πεπτωκότα·
καὶ πέμψας κατὰ Αἴαντος Λυκόφρονα φονεύει,
παῖδα τελῦντα Μάςορος, βαλὼν ὑπὲρ ὠτίε.
ἐκ τῆς νηὸς δὲ πέπτωκεν Αἴαντος ὢν πλησίον·
Αἴαντος δὲ καλέσαντος ἦλθεν ἐγγὺς ὁ Τεῦκρος·
Κτείνει Κλεῖταν τοξεύσας δὲ εἰς τὄπισθεν αὐχένος,
ὄντα τῦ Πολυδάμαντος ἡνίοχον τῷ τότε·
ὡς δὲ καὶ πρὸς τὸν Ἕκτορα τὸ τόξον ἦν ἑλκύσας,
ἡ μὲν νευρὰ διέῤῥηκτο, τὸ βέλος παρεῤῥύη,
τὸ τόξον πίπτει τῆς χειρὸς, δειλαίνει δ' ὁ τοξότης·
λαβὼν δὲ σάκος καὶ κοντὸν Αἴαντι παρεςάθη.
Ἕκτωρ δ' ἐβόησε Τρωσὶν ἐμβαίνειν πρὸς τὰς νῆας,
ὡς εἶδε τὰ τοξεύματα τῦ Τεύκρυ βεβλαμμένα.
Ὁ Αἴας δὲ τὺς Ἕλληνας παρώτρυνεν ἐνθένδε
λέγων· καλόν ἐςι θανεῖν ἢ σῶσαι νῦν τὰς νῆας·
ἢ προσδοκᾷ τις ἐξ ἡμῶν, εἰ καύσυσιν ἐκείνας,
ποσὶ βαδίσαι θάλασσαν ἐλθεῖν εἰς τὰς πατρίδας;
ὐ παρορμῶντος Ἕκτορος ἀκύετε τὺς πάντας;
ὐκ εἰς χορὸν αὐτὺς καλεῖ, καλεῖ δὲ πρὸς τὴν μάχην·
ὃ δὲ συμφέρον ἅπασι, τῦτο νοῶ καὶ λέγω·
ἀλλήλοις μίξωμεν ἐγγὺς τῇ κατὰ χεῖρας μάχῃ·
κρεῖττον ὑπάρχει γὰρ θανεῖν ἢ ζῆσαι χρόνον ἕνα,
ἢ καρτερεῖν ἐπὶ πολὺ πολέμων περιςάσεις,
καὶ τότε τὸ βαρύτερον ἀνδρῶν ἐκ χειροτέρων·
ὕτως εἰπὼν ἀνήγειρε πάντων τὴν προθυμίαν.
Καὶ Ἕκτωρ Περιμήδεος ὑιὸν Σχέδιον κτείνει·
ὁ Αἴας Λαοδάμαντα Ἀντήνορος τὸν παῖδα,

τῶν Τροϊκῶν τῶν πεζικῶν ταγμάτων ἡγεμόνα.
Ὁ Πολυδάμας Ὦτον δὲ κτείνει τὸν ἐκ Κυλλήνης·
ὁ Μέγης στήθει δὲ βαλὼν, ἀνήρηκε τὸν Κροῖσμον.
Ὁ Δόλοψ παῖς τοῦ Κάμπου δε τοῦ Μέγητος τὸ σάκος
τιτρᾷ μὲν, ἀλλ' ἐῤῥύσατο τοῦτον ὁ θώραξ τότε·
ὁ Μέγης δὲ τῷ δόρατι κόπτει τὸν λόφον τούτου·
ὁ δὲ Μενέλαος αὐτὸν ὤμῳ βαλὼν ἀνεῖλεν·
Ἕκτωρ δ' ὀτρύνας ἅπαντας ἐχώρει καθ' Ἑλλήνων,
ὁ Αἴας δὲ τοὺς Ἕλληνας διήγειρεν ἐνθάδε·
ἐν σιδηρῷ πυργοῦσι δὲ τότε τὰς νῆας τείχει·
Ἀντίλοχος πηδήσας δὲ Μελάνιππον ἀνεῖλε,
τοῦτον βαλὼν τῷ δόρατι παρὰ μαζὸν εἰς στῆθος·
ἐφορμηθεὶς συλῆσαι δὲ τὴν τούτου πανοπλίαν,
Ἕκτορα τρέχοντα ἰδὼν, τοῖς Ἕλλησι προσφεύγει·
Ἕκτωρ δ' ἀπῆλθε σὺν Τρωσὶ μετὰ κραυγῆς μεγάλης,
καὶ δὴ πειράζων ἤθελε κόπτειν ἀνδρῶν τὴν στάσιν,
ὅπου περ πλῆθος ἦν, ὁρῶν λαμπράς τε πανοπλίας,
ἀλλ' ἠδυνάτει πρὸς αὐτὸ, καί περ πολλὰ σπουδάζων.
συνεπυκνοῦντο πύργου γὰρ δίκην προσηρμοσμένοι.
Καθάπερ πέτρα δ' ὑψηλὴ θαλάσσης ἐγγὺς οὖσα
πνοὰς ἀνέμων καρτερεῖ καὶ κύματα μεγάλα,
οὕτω τοὺς Τρῶας Ἕλληνες μένοντες ἐκαρτέρουν·
μόλις κόψας εἰσέδραμε, τοὺς Ἕλληνας δὲ τρέπει·
τὸν Μυκηναῖον δ' ἔκτεινε Κοπρέως Περιφήτην,
ἄντυγι σάκους τοῦ αὐτοῦ πεσόντα τῷ προσκροῦσαι·
ὃν καὶ δραμὼν ἀπέκτεινε δορὶ βαλὼν πρὸς στῆθος·
οἱ δὲ πάντες ἐτράποντο πρὸς ἐσωτέρας νῆας·
ὁ Νέστωρ παρακλήσει δε τούτους κρατεῖ μὴ φεύγειν.
Ὁ Αἴας μόνος δ' ἀναβὰς πλοῖον ἐκ πλοίου τρέχων,
δόρυ κινῶν τε ναύμαχον, βοῶν φωνῇ μεγάλῃ
ὡς φθάνειν ὡς πρὸς οὐρανὸν, ἐκέλευσεν Ἀργείοις,

ὡς δυνατὸν καὶ ταῖς σκηναῖς ἀμύνειν καὶ τοῖς πλοίοις.
Ἕκτωρ τοὺς Τρῶας πάντας δὲ καὶ πάλιν ἐφορμήσας
τῆς ταχυπλόου ἥψατο νηὸς Πρωτεσιλάου·
καὶ πάλιν ὡς ἀδάμαστοι τὴν μάχην συνεκρότουν
οἱ Τρῶες καὶ οἱ Ἕλληνες· οὐκ ἄκοντας, οὐ τόξα,
οὐ γὰρ μακρόθεν ἵσταντο πέμποντες κατ' ἀλλήλων,
ἀλλ' ἔγχεσι, πελέκεσιν, ἀξίναις, παντὶ ξίφει·
πολλὰ δὲ ξίφη πέπτωκεν ἐκείνων μαχομένων,
ἡ γῆ δὲ κατεῤῥέετο βροχαῖς ταῖς τῶν αἱμάτων.
Ἕκτωρ κρατῶν τὴν πρύμνην δε, πῦρ ἔλεγε κομίζειν·
οἱ δὲ πάντες ἐφώρμησαν τοῖς Ἕλλησιν ἐς πλέον·
Αἴας δὲ συμπνιγόμενος πάντων βελῶν πυκνώσει,
κατόπιν ἔστη τῆς νηὸς προσδόκιμος ὢν θνήσκειν,
πρὸς θρῆνυν στηριζόμενος τὸν ναυτικῶν τῷ κόπῳ·
ἐκεῖ δ' ἑστὼς ἀπήλαυνε τῶν Τρώων τοὺς πυρφόρους,
ἀεὶ βοῶν δ' ἐκπληκτικὸν παρώτρυνεν Ἀργείους·
ἄνδρες, πολέμου μνήσασθε, γενναίως πολεμεῖτε·
ἆρα δοκεῖτε βοηθοὺς ἔχειν τινὰς ὀπίσω,
ἢ τεῖχος ὃ τὸν θάνατον ἡμῶν ἀποδιώξει;
οὐκ ἔστι πόλις τὶς ἡμῖν ὅθεν στρατὸς ἐξέλθοι,
ἐν πεδιάσι Τρωϊκαῖς μακρόθεν τῆς πατρίδος
ῥιφέντες παρὰ θάλασσαν, τὴν μάχην συγκροτοῦμεν·
ἐν ταῖς χερσὶν ἡμῶν ἐστὶ λοιπὸν ἡ σωτηρία·
χαυνοπολέμους οὐδαμῶς ἡμᾶς εἶναι νῦν πρέπει·
ταῦτα βοῶν ἐνήργει μὲν αὐτὸς τῷ δορατίῳ
τιτρώσκων Τρῶας ἅπαντας πῦρ φέροντας ὁλκάσιν·
ἀπέκτεινε δὲ δώδεκα πρὸς τῶν νηῶν πυρφόρους.

Μέχρι τῆς ὁ τὸ σύνταγμα ἐγράφη τῇ Ἀνάσσῃ·
ἐντεῦθεν ἦν δὲ κίνδυνος λοιπὸν παρεαθῆναι
τῷ δυστροπίᾳ περισσῇ τῇ τῶν χρηματοδοτούντων·

ὁ δ' εὐγενὴς Πεισίστρατος Κοτέρτζης Κωνσταντῖνος,
χρήμασι σφοῖς ἐπέσπευσεν εἰς πέρας προαχθῆναι,
ὅθεν ἐντεῦθεν ἅπασα τούτῳ προκείσθω χάρις·
καὶ δὴ νῦν καταρκτέον μοι τοῦ πῖ τῆς ῥαψῳδίας.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Π. ʽΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΙΔΙΑΣ

Πατρόκλῳ δοὺς ὁ Ἀχιλεὺς αὐτοῦ τὴν πανοπλίαν,
ἐξάγει πρὸς τὸν πόλεμον μετὰ τῶν Μυρμιδόνων·
τρέπουσι Τρῶας, Πάτροκλος κτείνει δὲ Σαρπηδόνα,
προκτείναντα τὸν Πήδασον ἵππον τοῦ Ἀχιλέως·
εἶτα θνήσκει καὶ Πάτροκλος χερσὶ ταῖς Ἑκτορείαις,
δορὶ Εὐφόρβου προπληγεὶς λάθρα τῷ μεταφρένῳ·
ἣν προγυμνώσας γὰρ αὐτὸν τῶν ὅπλων ὁ Ἀπόλλων.
Ἐκ τοῦ κειμένου νῦν τῆς πῖ Ὁμήρου ῥαψῳδίας·
περὶ νηὸς μὲν ὄντως ἦν τῆς εὐκαθέδρου μάχη
τῷ Ἀχιλεῖ δὲ Πάτροκλος περίστατο δακρύων,
ὃν ἐρωτήσας Ἀχιλεὺς μαθών τε τὴν αἰτίαν
ὅτι τοὺς Ἕλληνας κακῶς πάσχοντας κατοικτείρει,
καὶ βοηθεῖν προτρέπεται τοῦτον αὐτὸν ἐκείνοις,
πέντε συντάξας λοχαγοὺς ταγμάτων ἀρχηγέτας,
καὶ τῷ Διῒ εὐξάμενος, ἤτοι τῇ εἱμαρμένῃ,
καὶ πάντα νουθετήσας δε τὰ πρόσφορα Πατρόκλῳ,
προσβοηθεῖν ἐκέλευσε προτρέπων πρὸς τὴν μάχην·
οἱ σὺν Πατρόκλῳ πάντες δε γένος τῶν Μυρμιδόνων,
μετὰ βοῆς τε καὶ κραυγῆς διψῶντες τοῦ πολέμου,
ὁρμὴν σφηκῶν δεικνύοντες ἐχώρουν κατὰ Τρώων·
πάντες δ' οἱ Τρῶες ἥπτοντο φυγῆς ὡς πρὸς τὴν Τροίαν.
Πάτροκλος τὸν Προραίχμην δὲ Παιόνων ἀρχηγέτην.

ἐξ Ἀβυδῶνος πόλεως, ἐκ ποταμοῦ Ἀξίου,
δορὶ κατ' ὦμον δεξιὸν ἀνεῖλεν ἀκοντίσας·
πεσόντος τούτου δ' εἰς φυγὴν χωρεῖ τὰ τῶν Παιόνων·
οἱ τοῦ Πατρόκλου δ' ἔσβεσαν τὴν ναῦν Πρωτεσιλάου.
Ζεύς δ' ὁ κινῶν τὰ νέφη νῦν, τουτέστιν ὁ καθαίρων,
ἀὴρ ἐστὶν ὁ εὔδιος καὶ πλεῖον οὐδὲν ἄλλο.
Ἐκ τῆς νηὸς φευγόντων δὲ τῶν Τρώων πρὸς τὴν Τροίαν,
ἕκαστος Ἕλλην ἡγεμὼν Τρώων ἀνεῖλεν ἄνδρα·
Πάτροκλος Ἀρηΐλυκον δορὶ μερὸν ἐνσχίσας,
Θόαντα δὲ Μενέλαος πρὸς στῆθος δορατίσας,
ὁ Μέγης παῖς Φυλέως δὲ τὸν Ἄμφικλον ἀνεῖλε,
περὶ τὴν *ἀπονεύρωσιν τοῦ σκέλους δορατίσας.
Ἀντίλοχος Ἀτύμνιον βαλὼν κατὰ λαπάραν,
τὸν δ' Ἀτυμνίου ἀδελφὸν Μάριν τῷ Ἀντιλόχῳ
μαχόμενον, βραχίονος τρώσας ἀπονευρώσεις,
ὁ Θρασυμήδης ἀδελφὸς ἀνεῖλεν Ἀντιλόχου·
ἦσαν δὲ οὗτοι Παταρεῖς ἑταῖροι Σαρπηδόνος,
τοῦ Χίμαιραν ἐκθρέψαντος, παῖδες Ἀμισωδάρου·
νὴν μυθικὴν τὴν Χίμαιραν τὴν τεραστίαν οἶδας,
καὶ τὴν Βελλοροφόντου δὲ τοπρὶν ἀλληγορίαν·
λέοντα λέξαντος ἐκεῖ σοὶ λέγειν τοὺς Σολύμους,
ὡς μαχομένους προφανῶς λεοντικῷ τῷ θράσει·
τὰς Ἀμαζόνας, Χίμαιραν· οἷα κρημνοβατούσας·
δράκοντα δὲ τὴν ἔνεδραν, τὴν εἰς Βελλοροφόντην,
τὴν ἥν περ συνεστήσαντο πρὸς τὸν ἐκείνου φόνον.
Ταῦτα μὲν οὕτω σοὶ τὸ πρὶν καλῶς ἠλληγορήθη·
νῦν δ' οὕτω δέ σε χρὴ νοεῖν τὰ τῆς Χιμαίρας τῆσδε·
Ἀμισωδάρῳ Χίμαιρα λῃστρίς τις ἦν θυγάτηρ
ἐν ὑψηλοῖς Λυκίας τε καὶ περικρήμνοις τόποις,
καὶ Λέων δὲ καὶ Δράκων δὲ δύο υἱοὶ ἐκείνου,
ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τῇ ἀδελφῇ συνήργουν·

* alii co. ἀποδύρωσιν.

ὁ Στωϊκὸς Παλαίφατος ἀλληγορεῖ μὲν οὕτως·
ἡμεῖς δ' οὕτω σοι λύομεν ἐνταῦθα τὸ χωρίον.
Ἡ Χίμαιρα κρημνώδης τὶς ἦν τόπος ἐν Λυκίᾳ,
κρημνώδης, λοχμωδέστατος, φίλος τοῖς κακεργοῦσι·
τὴν ἥν περ Ἀμισώδαρος λῃστήριον ἐποίει,
ἐν τοῖς κρημνοῖς, καὶ τοῖς λοχμοῖς ἔχων λῃστὰς τυχόντας,
ἐκ μετεώρων κτείνοντας καὶ λάθρα τοὺς ὁδίτας,
τοῖς ἐπιμάχοις ἔχων δὲ τοὺς λεοντώδεις ἄνδρας,
τοὺς σθεναροὺς καὶ φονικοὺς ἐν τῇ συστάδην μάχῃ·
ὅθεν Χίμαιραν λέγεται τοιαύτην ἀναθρέψαι·
οὕτως οἱ Νεστορίδαι μὲν τοὺς Ἀμισωδαρίδας,
ὧν ὁ πατὴρ ἐξέθρεψε τὴν Χίμαιραν, ἀνεῖλον.
Ὁ δὲ Λοκρὸς Κλεόβουλον ἀπέκτεινε τῷ ξίφει,
ὡς τὰς πορφύρας ἐν μιᾷ πληγῇ πορφυραγρέται,
ἢ πορφυρέῳ, ἐρυθρῷ, αἱματηρῷ θανάτῳ.
Λύκων δὲ καὶ Πηνέλεως συνέρραξαν ἀλλήλοις
τὸ φάσγανον ἐθραύσθη δὲ τοῦ Λύκωνος αὐτίκα,
καὶ Πηνελέου κέκρουκε τὴν περικεφαλαίαν,
παρ' οὓς δὲ ὁ Πηνέλεως πλήξας αὐχένα τέμνει.
Ἀκάμαντα δ' ἀπέκτεινε δόρατι Μηριόνης,
τῶν ἵππων ἐπιβαίνοντα, βαλὼν κατὰ τὸν ὦμον,
Ἰδομενεὺς δ' Ἐρύμαντα βαλὼν κατὰ τὸ στόμα.
Οὕτω τοὺς Τρῶας ἀριστεῖς οἱ Ἕλληνες ἀνῄρουν·
Ἕκτορα δ' Αἴας ἔσπευδε βαλεῖν τῷ δορατίῳ·
ὁ δ' ὢν ἐμπειροπόλεμος, πύρινος στρατηλάτης,
σκέπων σφοὺς ὤμους τοὺς πλατεῖς ἀσπίδι ταυροδέρμῳ,
ἐσκέπετο τοξεύματα καὶ πλήξεις τῶν δοράτων·
ὅμως γινώσκων τὴν τροπὴν ἔσωζε τοὺς οἰκείους,
ἕως κατεῖδε φεύγοντας ἀκόσμως, πεφυρμένως·
καὶ τότε τούτους ἔλειψε παραδραμὼν τοῖς ἵπποις·
οἱ δὲ δεινὰ καὶ δυσχερῆ μυρία πεπονθότες,

μόλις ἐπεραιώθησαν τὴν ὀρυκτὴν ταφρείαν·
Πατρόκλου δ' ἐπισπεύδοντος Ἀργείους κατὰ τούτων,
πάσας πληροῦσι τὰς ὁδοὺς ἀκόσμως πεφευγότες·
ὡς χείμαῤῥοι δὲ ῥέοντες ἠχοῦσι λαβροτάτως·
οὕτως ἐστέναζον φρακτὸν φευγόντων Τρώων ἵπποι·
ὁ Πάτροκλος ἡττήσας δὲ τὰς φάλαγγος τὰς πρώτας,
τοὺς Ἕλληνας ἐπέτρεπε πάλιν καὶ πρὸς τὰ πλοῖα,
προθύμους ὄντας πρὸς αὐτὴν τὴν Ἴλιον ἐλαύνειν·
μέσον νηῶν καὶ τείχους δὲ καὶ ποταμοῦ ἀνῄρει.
Καὶ πρῶτα κτείνει Πρόνοον βαλὼν κατὰ τὸ στέρνον.
καὶ Θέστορα τὸν Ἤνοπος, Εὐρύαλον ἐν πέτρῳ,
Ἀμφοτερὸν, Ἐρύμαντα, Τληπόλεμον, Ἐπάλτην,
Ἰφέα, καὶ τὸν Πύριν δὲ Ἐχίον, Ἀργεάδην,
καὶ Σαρπηδόνα δι' αὐτοὺς ἔκτεινεν ἀντιστάντα·
ὡς ἦλθον κατ' ἀλλήλων γὰρ συνάπτοντες τὴν μάχην,
πρῶτος βαλὼν ὁ Πάτροκλος κτείνει τὸν Θρασυμήδην,
ἡνίοχον ὑπάρχοντα τοῦτον τοῦ Σαρπηδόνος,
ὁ Σαρπηδὼν τὸν ἵππον δὲ τὸν Πήδασον Πατρόκλου.
ὡς δὲ δευτέρως ὥρμησαν καὶ πάλιν κατ' ἀλλήλων,
μάταιον μὲν προέπεμψεν ὁ Σαρπηδὼν τὸ δόρυ·
ὁ δὲ πρὸς τὸ διάφραγμα καὶ τὸν ἐπίπλουν βάλλει.
εὐθεὶς δ' ἐκεῖνος ὥς περ δρῦς, ὡς λεύκη, πεύκη πίπτει,
βρυχώμενος ὡς ταῦρος δὲ τὸν Γλαῦκον ἀνεκάλει,
καὶ οὕτως ἐξανέπνευσεν, ἀπέλιπε τὸν βίον.
Ἀλλά γε δὴ ῥητέον μοι, τίς Ζεὺς τανῦν ὑπάρχει,
τοῦ Σαρπηδόνος ὁ πατὴρ, ὁ σπεύδων τοῦτον σώζειν,
καὶ τίς ἡ τὴν ἀναίρεσιν Ἥρα ποθοῦσα τούτου,
καὶ πῶς καὶ πόθεν οὐρανὸς ἔχει βροχὰς αἱμάτων,
ὥς περ καὶ σίτων, καὶ τεφρῶν, ὄφεων, ἄλλων πόσων,
καὶ τίς Ὕπνος, καὶ Θάνατος, οἱ κλέψαντες ἐκεῖνον,
καὶ πρὸς πατρίδα τὴν αὐτοῦ Λυκίαν τὴν Πατάρων.

Νῦν Ὅμηρος ὁ πάνσοφος ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
γενέθλιον θεμάτιον γράφει τοῦ Ποσειδῶνος·
καὶ λέγει τοῦτο, τοῦ Διὸς ἔχειν μὲν τὸν ἀστέρα,
ἐν οἷς τόποις πεφύκασιν οἱ ἀρχηγοὶ γεννᾶσθαι·
ὅθεν καὶ τότε λέγει δὲ πατέρα τὸν ἀστέρα·
Ἥρα δ' ἀστὴρ ἐστὶν Ἑρμοῦ, ὃν παρ τῷ γενεθλίῳ
σὺν τοῖς ἀστέρων φαυλουργοῖς, σὺν Ἄρει δὲ μᾶλλον,
νικῶν τὸν Δία δείκνυσιν, ὅθεν καὶ θνήσκειν λέγει,
τοῖς, οἷς τρόποις εἰρήκαμεν, θανεῖν τὸν Σαρπηδόνα·
ἐπεὶ σημεῖα δέ ποτε παθῶν εἰσὶ μεγάλων,
αἱμάτων ὄμβροι καὶ τεφρῶν, ὡς εὐημέροις χρόνοις,
πολλῶν μὲν ἄλλων ἀγαθῶν καὶ σίτων ἐπομβρίαι,
λεκτέον ὅπως γίνονται καὶ ποίῳ δὲ τῷ τρόπῳ.
Ἀὴρ καὶ αἱ νεφέλαι γὰρ τὸ πᾶν ἐξανιμῶσαι
ἐκ γῆς, θαλάσσης, ποταμῶν, λιμνῶν, ὀρῶν, βορβόρων,
αἷμα καὶ σῖτον, τέφραν τε, ὄφεις, ἰχθῦς, κοπρίαν,
καὶ πᾶν λοιπὸν τὸ προστυχὸν ἀνάγουσαι, ὀμβροῦσιν·
ἐπεὶ τῷ τότε δὲ καιρῷ πολλῶν ἀνῃρημένων
αἱμάτων, ἦσαν λιμνασμοὶ τοῖς Τρώων πεδιάσιν,
ἀνενεγκοῦσαι κάτωθεν, ὤμβρησαν αἱ νεφέλαι·
ἔγνως τὸν Δία, Ἥραν τε καὶ χύσιν τῶν αἱμάτων,
Ἀπόλλωνα τὸν κλέψαντα καὶ λύσαντα δὲ τοῦτον,
καὶ Ὕπνον δὲ καὶ Θάνατον δὲ πρὸς Λυκίαν ἦγον.
ἄκουε νῦν καὶ μάνθανε πρῶτον ἐκ Φιλοστράτου.
Ἐκέκαστο ἀρώμασι, καθεύδοντι ἐῴκει,
ταῦτα μὲν ὁ Φιλόστρατος καὶ πλεῖον οὐδὲν ἄλλο·
Τζέτζης δὲ τὸν Ἀπόλλωνα νῦν τοῦτον τὸν ἐνθάδε
τὸν κλέψαντα καὶ λύσαντα τὸν Σαρπηδόνα λέγει
φαῦσιν ἡλίου πυραυγῆ, δι' ἣν παυθείσης μάχης
κλέπτουσι τοῦτον Λύκιοι καὶ λύσαντες κοσμοῦσι,
καὶ καθ' ἑσπέραν τὴν αὐτὴν ἐχώρουν πρὸς Λυκίαν·

ὅθεν Ὕπνος καὶ Θάνατος λέγονται τοῦτον κλέψαι,
καὶ πρὸς πατρίδα τὴν αὐτοῦ δῆθεν ἀποκομίσαι.
Ἐπὶ τοῖς ἀνωτέρω δὲ καὶ προλαβοῦσι λόγοις,
Ὅμηρος παῖδας Σπερχειοῦ καὶ τοῦ Ἑρμοῦ εἰρήκει,
καὶ ταῦτα νῦν λεκτέον μοι καὶ καθεξῆς δὲ τ' ἄλλα.
Θυγάτηρ ἡ Πηλέως μὲν ἡ κλῆσιν Πολυδώρη,
τινὶ φθαρεῖσα παρ' αὐτοῦ τοῦ Σπερχειοῦ ταῖς ὄχθαις,
παῖδα γεννᾷ Μενέσθιον, ὃν Ὅμηρος σημαίνων,
τῷ ποταμῷ τῷ Σπερχειῷ λέγει μιγῆναι ταύτην.
Ἡ Φύλαντος θυγάτηρ δὲ πάλιν ἡ Πολυμήλη
ἐν ἑορτῇ Ἀρτέμιδος, τουτέστι τῆς σελήνης,
καλλιφωνοῦσα τοῖς χοροῖς θέλγει τινὰ τῶν νέων,
οἷς λόγος ἐπιτήδευμα, ὃς καὶ μιγεὶς ἐκείνῃ,
τὸν Εὔδωρον γεγέννηκεν, ἀλλ' ἐατέον ταῦτα·
ἤδη δὲ χωρητέον μοι πρὸς τὰ λοιπὰ τῆς βίβλου,
καί μοι λεκτέον τίς ἐστιν νῦν ἐνταυθοῖ Ἀπόλλων,
ᾧ τινι Γλαῦκος εὔχεται ἀκέσασθαι τὸ ἕλκος.
Ὁ Σαρπηδὼν κτεινόμενος χερσὶ ταῖς τοῦ Πατρόκλου,
ἀνεψιὸν τὸν ἑαυτοῦ ἱκέτευε τὸν Γλαῦκον
ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπερμαχεῖν μὴ γυμνωθῇ τῶν ὅπλων·
Γλαῦκος δὲ τὸν βραχίονα προτοξευθεὶς τῷ τείχει,
οὐδόλως ἦν κατευτονῶν δόρυ χερσὶ κινῆσαι,
ὑπερμαχεῖν τε τοῦ ἀνδρὸς τοῦ συγγενοῦς πεσόντος·
καὶ μᾶλλον ψυχροτέρου δὲ καὶ τοῦ ἀέρος ὄντος·
[illegible] θάλψιν εὔχεται ἡλίου γεγονέναι·
οὗ γεγονότος καὶ προτεῖν τὸ δόρυ κατισχύσας,
λέγεται ὑπ' Ἀπόλλωνος τὴν χεῖρα ἰαθῆναι,
ἐλθὼν εἰς πρὸς τὸν Ἕκτορα, εἶτα δὲ λέγει τάδε.
Ἕκτορ, νῦν κεῖται Σαρπηδὼν ὁ στρατηγὸς Λυκίων,
ὑπὸ Πατρόκλῳ δὲ αὐτὸν ἀπέκτεινεν ὁ Ἄρης,
ἤγουν Πατρόκλου ἔκτεινεν ὁ πόλεμος ἐκεῖνον.

ἤ τοι ἐκτάνθη Σαρπηδὼν ἐν μάχῃ τῷ Πατρόκλῳ·
εἴτ' οὖν Ἄρης καὶ θυμὸς κτείνει Πατρόκλῳ τοῦτον,
ἤ τοι θομούμενος αὐτὸν ὁ Πάτροκλος ἀνεῖλεν.
ἢ τῷ θυμῷ ὁ Σαρπηδὼν τῷ ἑαυτοῦ, καὶ τόλμῃ
ὁρμήσας γενναιότερον, ἀνῄρεται Πατρόκλῳ,
ἢ Ἄρης καὶ ὁ σίδηρος, δόρυ τὸ τοῦ Πατρόκλου,
τὸν Σαρπηδόνα ἔκτεινεν. Ἐπ' ἄλλα χωρητέον.
Τῶν Τρώων καὶ Ἑλλήνων δὲ περὶ τοῦ Σαρπηδόνος
μάχην βαρεῖαν καὶ δεινὴν ἀλλήλοις συῤῥαξάντων,
ὁ Ζεὺς, ἀὴρ, ἐποίησε σκότον νεφῶν τῇ μάχῃ·
σημεῖα γὰρ συντρέχουσι πολλάκις τοῖς στοιχείοις
ἐν τελευταῖς ἀνδρῶν τινῶν, καὶ μᾶλλον διασήμων·
τὸν Βαθυκλῆ δ' ἀπέκτεινε Χάλκωνος υἱὸν Γλαῦκος.
Ὀνήτωρ ἦν τις ἱερεύς. υἱὸς δὲ τοῦ Ἰδαίου,
ἤ τοι ἀέρος τοῦ αὐτοῦ τῇ Ἴδῃ πεφυκότος,
ἢ καὶ τῆς εἱμαρμένης δὲ Ἴδῃ ναὸς ἐτέλει·
τούτου δὲ τοῦ Ὀνήτορος Λαόγονον υἱέα
ὁ Μηριόνης ἔκτεινε βαλὼν γναθμὸν παρ' οὔας.
Οἱ Ἕλληνες καὶ Τρῶες μὲν περὶ τοῦ Σαρπηδόνος
ἀλλήλοις συνεῤῥήγνυντο μάχην καρτερωτάτην·
ἐξέφυγεν Αἰνείου δὲ τὸ δόρυ Μηριόνης,
ὅ περ ἐπάγη πρὸς τὴν γῆν κύψαντος Μηριόνου·
ὁ Ζεὺς ἀπὸ τῆς μάχης γὰρ τῆς καρτερᾶς ἐκείνης,
σφοὺς ὀφθαλμοὺς οὐκ ἔτρεψεν οὐδόλως ἀλλαχόσε·
τὴν μάχην δ' ὥρα μεριμνῶν περὶ Πατρόκλου φόνου,
εἴτ' οὖν καὶ τοῦτον κτείνειεν ὁ Ἕκτωρ παραυτίκα
τοῦ Σαρπηδόνος ἔγγιστα, συλήσει τε τὰ ὅπλα·
ἢ ἔτι κτείνει καὶ λοιποὺς, μᾶλλον ἐκ Τρώων οὗτος,
ἔδοξε λῷον κτεῖναι δὲ τὸν Πάτροκλον καὶ ἄλλους·
ὁ Ἕκτωρ ἀλογίστως δὲ φεύγειν εὐθὺς ὡρμήθη,
καὶ σὺν αὐτῷ καὶ τοὺς λοιποὺς προὔτεινε Τρῶας φεύγειν,

εἴτ' οὖν ἐκ μάντεως τινὸς βουλὴν Διὸς ἀκούσας,
εἴ τε καὶ μόνος ἐγνωκὼς ῥοπὴν τῆς εἱμαρμένης.
Τούτων φευγόντων δὲ λοιπὸν Ἕλληνες σὺν Πατρόκλῳ,
ἀπὸ τῶν ὤμων εἵλοντο τὰ ὅπλα Σαρπηδόνος,
ἃ Πάτροκλος ἀπέστειλεν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα·
ἀλλ' ἀλληγορητέον μοι ταῦτα τὰ μέχρι τοῦδε,
ἔπειτα συναπτέον μοι καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ὕφους.
Ὁ Ζεὺς οὐκ ἔτρεψεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐνδέλως,
ἀλλ' ἦν ὡς ἔφην μεριμνῶν περὶ Πατρόκλου φόνου·
τοῦτο φησὶν ὁ Ὅμηρος ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ,
ταύτῃ τῇ μάχῃ εἵμαρτο καὶ Πάτροκλον κτανθῆναι,
ἀλλὰ μετὰ μικρόν τινα βραχύν τε πάνυ χρόνον·
εὐθὺς ὁ Ἕκτωρ φεύγει γάρ· τῷ μὲν δοκεῖν ἀλόγως,
τῇ δ' ἀληθείᾳ τεχνικῶς καὶ στρατηγικωτάτως,
φεύγειν κελεύσας καὶ λοιποὺς πάντας σὺν τούτῳ Τρῶας·
ὁ Ἕκτωρ καὶ οἱ Τρῶες γὰρ μέχρις ἡμέρας μέσης,
τὸ βάρος πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐδέχοντο τῆς μάχης·
ἀκμήτων Μυρμιδόνων δὲ ἀθρόως ἐκδραμόντων,
ὡς πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν· πάλιν δ' ἀντιστραφέντες,
ἄλλην δευτέραν ἔμελλον ἀρχῆθεν κροτεῖν μάχην.
Ἐπεὶ δ' ὁ μέγας στρατηγὸς Ἕκτωρ ἐκεῖνος ἔγνω
ὄντας προθύμως πνεύματι, σώματα δ' ἠσθενηκότας
τῇ μέχρι τότε μάχῃ τε καὶ ζέσει τοῦ ἡλίου,
καὶ μέγαν ὄντως κίνδυνον ἤλπισε γεγονέναι,
εἴ περ πάλιν συνάψωσι κατάκοποι τὴν μάχην,
καὶ προθυμότερον αὐτοὺς ἑώρα πολεμοῦντας,
φεύγειν αὐτὸς ἐπλάσατο καὶ τούτους φεύγειν λέγει,
ὅπως μακρὰν ἀνακωχὴν λάβωσι τοῦ καμάτου,
καὶ πάλιν γενναιότερον Ἕλλησιν ἀντιστῶσιν.
Οὕτω ποιήσας εἴλυσεν ὡς πρὸς φυγὴν τοὺς Τρῶας,
φυγὴν δοκοῦσαν, οὐ φυγήν, ἀνάπαυσιν δὲ μάχης·

τύτων τραπέντων δ' εἰς φυγὴν οἷς περ εἰρήκειν τρόποις,
τῆς πανοπλίας Ἕλληνες γυμνῦσι Σαρπηδόνα,
ὃν δ' Ἀπόλλων ἐκ βελῶν βελαῖς Διὸς ἀείρας,
λύσας ἐνδύει εἵμασι καὶ χρίσας ἀμβροσίᾳ,
πομποῖς διδύμοις ἀδελφοῖς, Ὕπνῳ καὶ τῷ Θανάτῳ,
δίδωσιν, οἳ κομίζουσι τῦτον εἰς τὴν Λυκίαν·
εἶπον τὴν τῦ Ἀπόλλωνος σοὶ πρὶν ἀλληγορίαν,
ὅμως καὶ πάλιν λέξωμεν ἕνεκα σαφηνείας,
καὶ ἕνεκα κολλήσεως καὶ συναφῆς τῦ λόγυ·
Ἑλλήνων γυμνωσάντων μὲν ὡς ἔφην Σαρπηδόνα,
ἐξ οὐρανόθεν φλέγοντος ἡλίου θερμοτάτου,
ἢ εἱμαρμένης ταῖς βουλαῖς οὕτω θερμῦ φανέντος,
οἱ Τρῶες ἀπεπαύθησαν Ἕκτορος ϛρατηγίας·
Πάτροκλος δὲ σὺν Ἕλλησι τισὶν ἀστηφοτάτοις,
ἀπείροις τέχνης τῶν μαχῶν, ἐδίωκον τὺς Τρῶας·
οἱ Λύκιοι δὲ ἄδειαν οὕτως εὑρόντες τότε,
καὶ τὸν αὐτῶν ἀράμενοι δεσπότην Σαρπηδόνα,
λῦσαι καὶ κοσμῆσαι δὲ, χρίσαιν ἀμβροσίᾳ,
ἤ τοι φαρμάκοις τοῖς τηρεῖν ἀσήπτως δυναμένοις,
καὶ τοῖς δυσὶ τοῖς ἀδελφοῖς, τῷ Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ,
ἤ τοι θανόντα νυκτονὶ ἑσπέρᾳ, ὕπνου χρόνῳ,
εἰς τὴν Λυκίαν ἔπεμψαν τὴν ἑαυτῦ πατρίδα.
Ὁ Πάτροκλος διώκων δὲ τὺς Τρῶας καὶ Λυκίους
τὰ μέγιστα ὁ μάταια ὁ νήπιος ἐβλάβη·
ἔφυγε δ' ἂν τὸν θάνατον τηρῶν τὰ Ἀχιλλέως,
ἀλλ' εἱμαρμένης λογισμὸς κρείσσων ἐϛὶν ἀνθρώπων.
Τίνα δ' οὖν τότε Πάτροκλε ἀνεῖλες ἐκ τῶν Τρώων,
ὁπότε δή σε οἱ θεοὶ πρὸς θάνατον ἐκάλεσαν;
θεὺς τὴν εἱμαρμένην νῦν καὶ τὺς ἀϛέρας λέγει,
τῦ γενεθλίου καθ' ἑνὸς ἁπάντων τῶν ἀνθρώπων·
τὸν Ἄδρηϛον, Αὐτόνοον, τὸν δεῖνα καὶ τὸν δεῖνα,

τότε μακρῷ τὴν Ἴλιον οἱ Ἕλληνες ἂν εἷλον
εἰ μὴ Ἀπόλλων συμμαχῶν Τρωσὶ πρὸ πύργων ἔστη
ἐχθρὰ φρονῶν Πατρόκλῳ δε, τρὶς γὰρ ὡς πρὸς τὸ τεῖχος
ὁ Πάτροκλος ἐξώρμησεν· τρὶς δὲ αὐτὸν Ἀπόλλων
θείαις χερσὶν ἀπέστρεψε πατάσσων τὴν ἀσπίδα·
ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ τέταρτον ὥρμησε δαιμονίως,
ἤγουν καὶ ὑπὲρ ἄνθρωπον, ὡς ἕν τι τῶν στοιχείων,
ὡς πῦρ, ὡς κῦμα, σίδηρος, ὡς πνεῦμα καταιγίδος,
δειναῖς φησὶ ταῖς ἀπειλαῖς ἑκάεργος Ἀπόλλων,
ὁ καθ' ἑτέρους πόῤῥωθεν εἴργων τε καὶ τοξεύων·
κατὰ δ' ἡμᾶς ὁ ἥλιος πόῤῥωθεν δρῶν τὰ ἔργα.
φησί δε, χάζευ Πάτροκλε, οὐκ ἔστιν εἱμαρμένον
πεσεῖν δορὶ σῷ Ἴλιον, οὐδὲ τῷ Ἀχιλλέως·
Πάτροκλος δ' ὑπεχάζετο, τούτου ὀργὴν ἐκκλίνων·
Ἀπόλλων μητραδέλφῳ δε τῷ Ἕκτορος Ἀσίῳ
ὁμοιωθεὶς πρὸς Ἕκτορα τάδε φησὶ κατ' ἔπος,
εἴθέ σου τόσσον κρείσσων ἦν, ὅσον εἰμί σου χείρων,
ἔδειξα γὰρ μὴ ῥᾳθυμεῖν ἂν οὕτω τοῦ πολέμου,
κατὰ Πατρόκλου ὥρμησον, ὅπως αὐτὸν ἀνέλῃς,
δόξαν σοι τοῦ Ἀπόλλωνος, ἡλίου, παρεσχόντος.
Οὕτως εἰπὼν Ἀπόλλων μὲν εἰς μέσον μάχης ἔδυ,
κλόνον ποιῶν τοῖς Ἕλλησι, κυδαίνων δὲ τοὺς Τρῶας·
Ἕκτωρ ἀφεὶς τοὺς ἄλλους δε χωρεῖ κατὰ Πατρόκλου·
καὶ πρῶτα πέτρᾳ Πάτροκλος κτείνει τὸν Κεβριόνην,
ἡνίοχον τοῦ Ἕκτορος καὶ ἀδελφὸν δὲ νόθον·
δι' ὃν ἀμφω συνέῤῥαξαν καὶ μάχην βαρυτάτην.
ὁποῖα δύο λέοντες ἀμφ' ἔλαφον κτανθεῖσαν·
νεκρῶν σωμάτων λέοντες ἐσθίουσιν ἀλλόλως,
οὐκ ἔλαθε τὸν Ὅμηρον πάντα λεπτῶς εἰδότα,
τὴν τοξευθεῖσαν δ' ἔλαφον καὶ θνήσκουσαν νῦν λέγει·
περὶ τοῦ Κεβριόνου μὲν Πάτροκλος τε καὶ Ἕκτωρ,

καὶ ἀμφοτέρων οἱ στρατοὶ τὴν μάχην συγκροτοῦντες,
ἰσοπαλὴς ἐτύγχανον ἄχρι καὶ μεσημβρίας·
μετὰ ἡλίου κλίσιν δὲ οἱ Ἕλληνες νικῶσιν·
ὁ Πάτροκλος τρισσάκις δὲ ὁρμήσας κατὰ Τρώων,
πολλοὺς ἀνεῖλεν ἐν δορί· ὁρμῇ δὲ τῇ τετάρτῃ
βληθεὶς ὑπὸ Ἀπόλλωνος λαθραίως μεταφρένῳ,
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐσκότιστο, ῥίπτει τὴν πανοπλίαν·
τὸ δόρυ τούτου ταῖς χερσὶν ἐῤῥάγη, συνεθραύσθη·
τὸν δὲ ἄτη φρένας ἔλαβε, λέλυτο τούτου μέλη·
ἐκπεπληγμένος ἔστη δε, σύνεγγυς Εὔφορβός δε
ἐλθὼν ἐκεῖνον ἔβαλε δορὶ τοῖς μεταφρένοις·
ὡς τοῦτον δ' οὐκ ἐδάμασε βολῇ τοῦ δορατίου,
ἁρπάσας ἐκ τοῦ σώματος τοῦτο, πρὸς πλῆθος ἔδυ·
πληγῇ θεοῦ καὶ τῷ δορὶ Πάτροκλος δαμασθεὶς δε,
ἐχώρει πρὸς τοὺς Ἕλληνας τὸν θάνατον ἐκφεύγων·
Ἕκτωρ δὲ τοῦτον τῷ δορὶ βαλὼν κατὰ λαπάρας
ὡς εὐτελὲς γρυλλίδιον τὸν ἄνθρωπον ἀνεῖλε.
Ταῖς ἀλλοτρίαις τελευταῖς ὁ Ὅμηρος δὲ παίζων,
δεικνύει λόγων δύναμιν ἐξαίρων τὰ τυχόντα·
καὶ τὴν ἀλήθειαν ἀεὶ δεικνύει τοῖς σκοποῦσιν,
ὅτι λόγον τὸν ἥττονα γυμνάζων ταῦτα λέγει,
ὡς τῷ χωρίῳ δείκνυσι τῷ δε συμφανεστάτως·
τοῦ στρατηγοῦ γὰρ Ἕκτορος τοῦ στρατηγικωτάτου
ἐκείνῳ καταθνήσκοντι λέγοντος εἰρωνείᾳ·
νήπιε, ὑπετόπαζες Τρώων πορθῆσαι πόλιν,
καὶ αἰχμαλώτους ἀγαγεῖν γυναῖκας Τρωϊάδας·
ἐγὼ τούτων ὑπερμαχῶν, ἐκτρέπω τὰς ἀνάγκας·
σὲ δὲ οἱ γῦπες ἔδονται τοῖς τόποις τοῖς ἐνθάδε·
ὁ Ἀχιλεὺς δ' οὐ βοηθεῖ σοὶ ἀγαθὸς ὑπάρχων·
τοιαῦτά τε καὶ ἕτερα τοῦ Ἕκτορος εἰπόντος,
λιποψυχῶν ὁ Πάτροκλος, ὡς παίζοντος Ὁμήρου,

καὶ προφανῶς δεικνύοντος τὸν ἥττονα γυμνάζειν,
αὔχει νῦν Ἕκτορ μέγιστον ἤδη καὶ κόμπαζέ μοι·
σοὶ γὰρ τὴν νίκην ἔδωκεν ὁ ἥλιος Ἀπόλλων,
καὶ Ζεὺς Κρονίδης δὲ αὐτός· ἄδηλος εἱμαρμένη,
οἵ ἐκ τῶν ὤμων ὅπλα μου ἐδάμασαν λαβόντες.
Ἕκτορες δέ μοι εἴκοσιν εἰ ἦλθον ἐναντίοι,
πάντες ἂν ἀνῃρέθησαν ἐμῷ τῷ δορατίῳ.
ἤκουσας ὠτάριχα τηγάνου μαγειρίαν,
ἤκουσας καστανίτζια τὰ τοῦ καλοῦ Πατρόκλου;
τὸν Ὅμηρόν μου τὸν χρυσοῦν ἔγνως ἠκριβωμένως;
ὅπως λόγον τὸν ἥττονα ῥητορικῶς γυμνάζων,
καὶ τὴν ἀλήθειαν φησὶ καὶ κάπυρον γελᾷ δε·
νήπιε Πάτροκλε τί φῄς; ὡς πρὸς τὸν Τζέτζην λέγε,
εἰ εἴκοσί που Ἕκτορες ἄνευ στρατῶν ὑπῆρχον,
οὐκ ἂν πάντας τοὺς Ἕλληνας ἀπέκτειναν καὶ μόνοι;
ἀλλ' ἐπαναληπτέον μοι τοῦτον μικρὸν τὸν λόγον·
Πάτροκλος εἶπεν· εἴκοσι τοιούτους ἂν ἀνεῖλον,
ἀλλά με μοῖρα τε ὁμοῦ ἀνεῖλε σὺν ἡλίῳ,
ἤ τοι ἡ μοῖρα δέδρακε βλαβῆναι παρ' ἡλίου·
δεύτερος δὲ ὁ Εὔφορβος, σὺ τρίτος δὲ ὦ Ἕκτορ·
οὕτως εἰπὼν ἐξέθανε, ψυχὴ δ' ἀπέπτη τούτου,
πτῶσιν θρηνοῦσα τελευτῆς, ἥβην καὶ ἀδροτῆτα,
τὸ στιβαρὸν καὶ εὔτονον, καὶ τὸ ἀνδρεῖον τούτου·
μὴ εἴπῃς ἀνδροτῆτα δε μετὰ τοῦ ν μηδόλως·
ὁ στίχος γάρ ἐστι λοιπὸν οὕτω τῶν ἐπταισμένων·
οὕτω μὲν οὖν ἀπέπνευσεν ὁ Πάτροκλος ὡς ἔφην·
ὁ Ἕκτωρ δ' ἐκ τοῦ τραύματος λὰξ ἀνασπάσας δόρυ,
ὥρμα κατ' Αὐτομέδοντος κτανεῖν καὶ τοῦτον θέλων,
τοῦτον δὲ ὑπεξέφερον οἱ Ἀχιλλέως ἵπποι,
οὓς τῷ Πηλέϊ οἱ θεοί, ἤ τοι ἡ εἱμαρμένη,
ἢ βασιλεῖς, δεδώκασι δῶρα τῶν λαμπροτάτων.

Τῆς πῖ μὲν ἡ ὑπόθεσις ἰδὲ συνεπεράνθη,
καὶ δὴ καὶ ἠλληγόρηται· ἃ δ' οὐ σαφῶς ἐλέχθη
ταννῦν ἀλληγορήσομεν σαφῶς καὶ πλατυτέρως·
ἐκ τοῦ μικροῦ τὴν Ἴλιον οἱ Ἕλληνες ἀνεῖλον,
εἰ μὴ Ἀπόλλων συμμαχῶν Τρωσὶ πρὸς πύργον ἔστη·
οὐδὲν ἀσκόπως Ὅμηρος ἄχρι τυχόντων γράφει,
ῥητόρων δὲ δεινότητι πάντα προσφόρως λέγει·
τὸ δὲ μικροῦ τὴν Ἴλιον Πάτροκλος μεθ' Ἑλλήνων
τῷ τότε ἂν ἐπόρθησε, λόγος ἐστὶν ἀστεῖος,
καὶ χάρις ἐπιτάφιος εἰς Πάτροκλον Ὁμήρου·
ἤτοι, εἰ μὴ ὁ Πάτροκλος ἀπέθανεν, ἂν ἔζη,
καὶ ἴσως καὶ τὴν Ἴλιον σὺν Ἕλλησιν ἂν εἷλεν·
ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων δέδρακε τάδε καὶ τάδε τότε·
ἄκουε πάντα νῦν ἐμοῦ σαφῶς ἀλληγοροῦντος·
οἷος ἐμπειροπόλεμος ἦν στρατηγὸς ὁ Ἕκτωρ,
καὶ τοῖς καιροῖς κατάδηλος καὶ φύσεσιν ἀψύχοις,
καὶ οἷοι δὲ ἀσύγκριτοι πρὸς μάχας καὶ πολέμους
ἦσαν οἱ πλείους Ἕλληνες χωρὶς ἠριθμημένων,
Ὅμηρος ἐμαρτύρησε τῇ γάμμα ῥαψῳδίᾳ·
κἂν λέγων, λέγειν οὐ δοκεῖ, δεινὸς ὢν λογογράφος,
τέως ὁ πάνσοφος ἀνὴρ ἐκεῖ τοιαῦτα γράφει.
Ὁ Ἕκτωρ τὰ στρατεύματα μέλλων τῆς μάχης παῦσαι,
ὡς ἂν μονομαχήσωσι Μενέλαος καὶ Πάρις,
εἰς ἀμφοτέρους τοὺς στρατοὺς μέσον εἰσῆλθε τότε,
ἐκ μέσου δόρυ τὸ αὐτοῦ κρατῶν, ἀλλ' οὐκ ἐξ ἄκρου,
ὅπερ σημεῖον πέφυκε τῆς παύσεως τῆς μάχης·
καὶ Τρῶες μὲν ἱδρύνθησαν ἰδόντες τὸ σημεῖον·
Ἕλληνες δ' ἀσυγκρότητοι τῶν ἀπειροπολέμων
ὄντες, μηδὲ γινώσκοντες στρατιωτῶν σημεῖα,
καθ' Ἕκτορος πᾶν ἔπεμπον καὶ τόξευμα καὶ βέλος,
ἕως αὐτοὺς ὁ βασιλεὺς ἔπαυσεν Ἀγαμέμνων.

εἰπὼν ὡς τί τοῖς Ἕλλησιν ὁ Ἕκτωρ μέλλει λέγειν·
τοιοῦτος Ἕκτωρ στρατηγὸς ὢν συγκεκροτημένος,
ὡς κατανοήσας ἦν ἀρῶν τοὺς Τρῶας μαχομένους,
καὶ κίνδυνος ἐπήρτητο τούτοις ἐκ Μυρμιδόνων,
φεύγειν προσποιησάμενος, φεύγειν κελεύει Τρῶας,
ὡς καταστρατηγήσειε στρατηγικῇ φρονήσει
τοὺς Ἕλληνας καὶ Πάτροκλον ὄντας ἀσυγκροτήτους,
τοῖς δὲ Τρωσὶ ποιήσειεν ἑτεροκλινῆ νίκην,
ὃ περ καὶ δέδρακεν εὐθὺς τεχνικωτάτῳ τρόπῳ·
τῇ γὰρ δοκήσει τῆς φυγῆς τὸν τρόπον παραμείψας,
καὶ εἶναι μὲν τὸν ἥλιον τοῖς Τρώων ὀπισθίους;
λάμπειν δὲ κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων καὶ Πατρόκλου,
τί δεῖ μακρηγορήματος; τὸν Πάτροκλον ἀνεῖλε,
καὶ Μυρμιδόνας καὶ λοιποὺς Ἕλληνας οὐκ ὀλίγους.
Τὸ πᾶν δὲ ἀλληγόρημα νῦν προσωποποιΐας
Ἀπόλλωνα τὸν ἥλιον σύμμαχον Τρώων λέγων,
ὀλέθριον Πατρόκλῳ δὲ καὶ θάνατον φρονοῦντα,
καὶ τὴν ἀσπίδα νύσσοντα χερσὶ ταῖς ἀθανάτοις,
ταῖς θραστικαῖς ἐλλάμψεσι τοῦτον ἀποσοβοῦντα,
καὶ δῆθεν λέγοντα ταυτὶ ἅπερ φασὶ τὰ ἔπη.
Ὁ Ἄσιος ὁ μήτρως δὲ τοῦ Ἕκτορος ὡς εἶδεν
ἥλιον κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων ὑπηργμένον,
τὸν Ἕκτορα εἰσέτι δὲ σκοποῦντα τί δραστέον,
εἰς τραχυτέρους ἤγειρε κατὰ Πατρόκλου λόγους·
ὃν Ἄσιον, Ἀπόλλωνος μόρφωμα νῦν σοι λέγει·
καὶ ὁ μὲν ἥλιος αὐτὸς ἦν τῷ πολέμῳ λάμπων,
καὶ σκύλμα μέγα τῷ στρατῷ ποιῶν τῷ τῶν Ἑλλήνων,
τοῖς δὲ Τρωσὶ καὶ Ἕκτορι μέγα προσάπτων κῦδος·
Ἕκτωρ φονεύειν δὲ λοιποὺς παρέτρεχεν Ἑλλήνων,
κατὰ Πατρόκλου δ' ἤλαυνε, κτεῖναι ποθῶν ἐκεῖνον,
καὶ πρῶτα Κεβριόνην μεν ὁ Πάτροκλος ἀνεῖλεν·

δὲ ὃν καὶ μάχη καρτερὰ τῷ τότε συνεῤῥάγη,
καὶ μέχρι μεσημβρίας μὲν ἰσοπαλὴς ἦν μάχη
μετὰ τὴν μεσημβρίαν δὲ οἱ Ἕλληνες νικῶσι,
τὸν ἥλιον κατόπισθεν τῆς ῥάχεως βαλόντες·
ἀνεῖλε δὲ ὁ Πάτροκλος ἅμα σὺν Μυρμιδόσιν,
ὅσους φησὶν ὁ Ὅμηρος· εἶτα δὲ ὁ Ἀπόλλων
πλήξας αὐτοῦ μετάφρενον, πάντων γυμνοῖ τῶν ὅπλων·
ῥίπτει δὲ καὶ τὴν κόρυθα, τοῦτο τὸ δόρυ θραύει·
Πάτροκλος δ' ἔστη ἐκπλαγεὶς, ὁ δ' Εὔφορβος λαθραίως
ἔβαλε τὸ μετάφρενον τούτου τῷ δορατίῳ·
ὡς δ' οὐκ ἐδάμασεν αὐτὸν ἀφηρπακὼς τὸ δόρυ,
φεύγει, οὐχὶ τὸν Πάτροκλον ὡς Ὅμηρος νῦν φέρει,
ἀλλὰ στρατὸν Ἑλλήνων τε καὶ τὸν τῶν Μυρμιδόνων·
εἶτα ὁ Ἕκτωρ ἀναιρεῖ τὸν Πάτροκλον, ὡς ἔφην·
πληγὴ δὲ ἡ Ἀπόλλωνος ἡ κατὰ μεταφρένου,
ἢ ὅτι Πάτροκλος θαλφθεὶς ἀκτῖσι ταῖς ἡλίου,
ὡς καὶ νικῶν ἐνδύεται τὴν πᾶσαν πανοπλίαν,
καὶ ἀνῃρέθη ᾧ φαμὲν ἀναιρεθῆναι τρόπῳ,
εἴτ' οὖν καὶ ἀσκεπτότερον ἐλαύνων κατὰ Τρώων,
Εὐφόρβῳ τὸ μετάφρενον ἐβλήθη δορατίῳ,
ἐκ τῶν μερῶν τῶν ὄπισθεν λαθραίως ἐπελθόντι,
τῇ φαύσει τοῦ ἡλίου δὲ μηδόλως ὁρωμένῳ·
διὸ προσάπτων Ὅμηρος ἡλίῳ τὴν αἰτίαν
λέγει ὁ Ζεὺς, ὁ μοῖρα με, καὶ ὁ Ἀπόλλων ἅμα,
ὁ Εὔφορβος δὲ δεύτερος, σὺ δέ με τρίτος κτείνεις·

῾ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ρ. ῾ΟΜΗΡΟΥ ῾ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Μάχη συνέστη καρτερὰ περὶ νεκροῦ Πατρόκλου·
Εὔφορβος ἀναιρεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ Μενελάου·
῞Εκτωρ τὴν ᾿Αχιλέως δὲ δύεται πανοπλίαν,
᾿Αντίλοχος δὲ στέλλεται περὶ τὸν ᾿Αχιλέα
τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον ἐκείνῳ καταγγέλλων·
ὁ δὲ Μενέλαος αὐτὸς ἅμα καὶ Μηριόνης
ὑψοῦ κρατοῦντές τὸν νεκρὸν ἐξέφερον τῆς μάχης·
οἱ δ᾿ Αἴαντες ἀπείργουσι τοὺς Τρῶας προμαχοῦντες.
Πάντα τὰ τῇδε σοὶ σαφῆ· τὸ, Ζεῦ δὲ πάτερ, νόει
τὴν εἱμαρμένην νῦν δηλοῦν, εἴ τε καὶ τὸν ἀστέρα·
᾿Απόλλων ἥλιος ἐστὶν ὁμοιωθεὶς τῷ Μέντῃ,
ὃς Μέντης βλέπων συνεργὸν ἥλιον Τρώων ὄντα,
ἢ καὶ ἡλίου τηλαυγοῦς αὐγάζοντος ἐν μάχῃ,
τῷ Μενελάῳ Εὔφορβον ἰδὼν ἀνῃρημένον,
φησὶν ὡς πρὸς τὸν ῞Εκτορα, σὺ μὲν διώκεις ἵππους·
Μενέλαος δ᾿ ἀπέκτεινεν Εὔφορβον παῖδα Πάνθου.
Τὸ πρὸς τὸν Γλαῦκον δὲ ῥηθὲν, παρ᾿ ῞Εκτορος ῥητόν δε,
ὡς οὐκ ἐγὼ ποιούμενος καθέστηκα τὴν μάχην,
ἀλλὰ Διὸς ὁ νοῦς ἐστι κρείσσων τοῦ Αἰγιόχου·
τοῦτο σημαίνει καὶ δηλοῖ συμφανεστάτῳ λόγῳ,
ὡς ἡ ἀκατανόητος ἄδηλος εἱμαρμένη
ἔστι καὶ νοῦς, καὶ φρόνησις, καὶ ῥώμη, καὶ ἀνδρεία,
καὶ πᾶν ὁπόσον πέφυκε τιμώμενον τῷ βίῳ·
μὴ συμπαρούσης ταύτης δε σύμπας εἰς μάτην τρέχει.
῎Αμβροτα τεύχη δὲ τανῦν τοῦ ᾿Αχιλέως λέγει,
ὡς ἵππους πάλιν ἀλλαχοῦ καὶ ἄλλα δὲ μυρία,
τῶν, ὧν περ οὐκ ἀπόλλυται ἡ φήμη καὶ τὸ κλέος·
τὸ δὲ, ἃ οὐρανίωνες θεοὶ Πηλεῖ παρέσχον,

ἢ ἐξ ἀςέρων ὀρανȣ̃ παρέσχεν εἱμαρμένη,
ἢ ἅ περ ἦσαν ἐκ χρυσȣ̃, ἀργύρȣ, καὶ τῶν ἄλλων,
ἑκάςῳ τῶν ἀςέρων γὰρ ἀνάκειται τίς ὕλη,
δηλῶν τὴν εἱμαρμένην δε καὶ τὲς ἀςέρας λεγων·
ἵνα μὴ δέξῃς νῦν θεὲς τὲς βασιλεῖς σοι λέγων,
εἶπε τό, ὀρανίωνες. ὁμοίως τε σὺν τέτοις
ἡ εἱμαρμένη, πέφυκε Ζεὺς νεφεληγερέτης,
ὁ καὶ κινήσας κεφαλὴν δέ Ἕκτορα ὡς γράφει,
Διϊπετὴς δὲ ποταμός, ὁ ὄμβρος ηὐξημένος,
κόρυθες δ' ὡς τιθέμεναι τάχα περὶ τὴν κάραν,
ἀπὸ τȣ̃ Κάρα, Κόρυς τε εἰλήχασι τὴν κλῆσιν,
ἢ ὅτι Κόρυθος αὐτὰς πρῶτος ὁ Ἰβὴρ εὗρεν·
ὡς Σάκαι, σάκος· Φάλαγξ δὲ εὗρε πολέμων ςάσιν·
Κρονίων δὲ, ἡ ἄδηλος μοῖρα καὶ εἱμαρμένη,
ἀορασίαν ἔχευε ταῖς περικεφαλαίαις·
ἔςοργε γὰρ τὸν Πάτροκλον καὶ ζῶντα καὶ θανόντα·
τȣ̃το δηλοῖ ὁ Ὅμηρος χωρίῳ τῷ ἐνθάδε
ὡς οἱ χρηςὰ θεμάτια σχόντες ἐν γενεθλίοις,
καὶ ζῶντες εὐτυχȣ̃σι μεν, ὁτὲ καὶ τελευταῖς δε
ἀρίςοις περιςέλλονται, ποτὲ δὲ καὶ σημεῖα
πρὸ τελευτῶν κἀν τελευταῖς δεικνύονται ταῖς τέτων,
οἷον φησὶ κἀν τελευτῇ γενέσθαι τȣ̃ Πατρόκλȣ.
Τὲς Ἀχαιὲς ὁ Ὅμηρος ἑλίκωπας καλεῖ δε,
ἢ ὡς τὸ βλέπειν βλέποντας πρὸς Ἄρκτον, τὴν Ἑλίκην,
ἢ καὶ πρὸς ὃς ἑλίσσει τίς τὲς ὦπας θέλων βλέπειν,
ἤ τοι ὡραίες, εὐειδεῖς, ἀξίες ὄντας θέας.
Ὑπὲρ Διὸς τὴν αἶσαν δε καὶ πρέπον, εἱμαρμένην,
μικρȣ̃ δεῖν Τρῶες φεύγοντες εἰςῆλθον ἂν εἰς Τροίαν.
Περίφαντι τῷ κήρυκι ὁμοιωθεὶς δ' Ἀπόλλων,
ἤ τοι περισκεψάμενος τὸν ἥλιον Περίφας,
Ἑλλήνων ἀντιπρόσωπον, Τρωσὶ δὲ συνεργȣ̃ντα,

αὐτὸς Αἰνείας ὤτρυνε· τὸν Ἕκτορα δ' Αἰνείας,
τοῖς Ἕλλησιν ἀνθίστασθαι καὶ μάχεσθαι γενναίως·
ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη, δὲ κινεῖται τοῖς ἐνθάδε·
πραπίδας, τὸ διάφραγμα νῦν δὲ κατονομάζει,
δέμας πυρὸς ἢ τόπος τὶς οὕτως ἦν κεκλημένος,
εἴ τε θερμῶς ὡς περ τὸ πῦρ ἐμάχοντο οἱ ἄνδρες·
τοιαύτη δέ τις σκότωσις ἐγένετο τῷ τότε,
ὡς μήθ' ἡμέραν φαίνεσθαι τελείαν εἱμαρμένην,
μήτε μὴν νύκτα παντελῆ σελήνην κεκτημένην·
ἡ σκότωσις δὲ γέγονε περὶ τὸν τόπον μόνον,
πρὸς ὃν διὰ τὸν Πάτροκλον τὴν μάχην συνεκρότουν·
ἐν δὲ τοῖς ἄλλοις σύμπασι τόποις τοῖς τοῦ πολέμου,
αἰθρία ἦν ἀνέφελος, καὶ ἥλιος ὀξύς δε.
Τότε δὲ μῶλος ἄγριος ὥς περ φησὶν ὀρώρει,
ὅν περ οὐκ ἂν ἐμέμψατο οὐκ Ἄρης, οὐκ Ἀθήνη·
ἤ τοι τοιοῦτος γέγονεν ὁ πόλεμος τῷ τότε,
ἄμοιρος ὢν τοῖς σύμπασι φρονήσεως καὶ μάχης,
ὡς οὐ πορθήσει Πάτροκλος τὴν πόλιν τὴν τῶν Τρώων,
τοῦ Ἀχιλλέως ἄνευθεν, ἀλλ' οὐδὲ σὺν ἐκείνῳ·
ἐκ σφῆς μητρὸς ὁ Ἀχιλεὺς τῆς λεκανομαντείας
κρυφίως ἐξεμάνθανε καὶ πᾶν τὸ εἱμαρμένον,
τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον τότε δ' οὐ προεγνώκει.
ἤ τοι οὐ κατεσκόπησεν ἐκ λεκανομαντείας,
εἰ ὑποστρέψει Πάτροκλος ἢ τῷ πολέμῳ πέσοι.
Ὅπως τὸ ὕδωρ λέγεται μήτηρ δὲ Ἀχιλλέως
καὶ ποσαχῶς, εἰρήκειμεν τῇ ἄλφα ῥαψῳδίᾳ.
Τοὺς ἵππους μυρομένους δὲ ἠλέησε Κρονίων,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος ὡς ἔφην εἱμαρμένη,
καὶ κεφαλὴν κινήσασα πρὸς ἑαυτὴν εἰρήκει·
ἄθλιοι τί δεδώκαμεν ὑμᾶς θνητῷ Πηλέϊ,
ταῖς ἀρεταῖς ἀθάνατον τὴν μνήμην κεκτημένους,

ἵνα δυστήνῳ Ἕκτορι θνητῷ ἐποχηθῆτε;
ἀλλ' οὐκ ἐάσω οὐδαμῶς τοῦτο συντελεσθῆναι·
ἀντὶ τοῦ φᾶναι, καὶ οὐκ ἦν τῷ τότε εἱμαρμένον
τοιούτων ἵππων Ἕκτορα γενέσθαι διφρηλάτην,
οὓς εἱμαρμένη εὐτυχὴς παρέσχε τῷ Πηλέϊ,
πρόσωπον περιθέμενος Διὸς τῇ εἱμαρμένῃ,
τοῦτον εἰσφέρει λέγοντα λόγους τανῦν τοιούς δε.
Τίς δὲ θεῶν ὁ νηκερδῆ νῦν τὴν βουλὴν ποιήσας,
τίς εἱμαρμένη, τίς σκοπὸς ἀπώλεσε σὰς φρένας;
θεόφιν δὲ ἀτάλαντος τίς μήστωρ νῦν τυγχάνει,
ὁ τῇ φρονήσει ὅμοιος; εἶτ' οὖν αὐτῷ πολέμῳ
δεινὴ περὶ Πατρόκλῳ δε πάλιν κροτεῖται μάχη
καὶ τοῦ Διὸς προπέμψαντος, ἤ τοι τῆς εἱμαρμένης,
τὴν Ἀθηνᾶν ἐξ οὐρανοῦ, νῦν ἴριδα καὶ τόξον,
προσβοηθοῦν τοῖς Ἕλλησιν. ἠλέησε γὰρ τούτους·
ὁ πρῶτος Φοῖνιξ κατιδὼν Μενέλαον προτρέπει
περὶ Πατρόκλου καρτερῶς ἐγκαρτερεῖν τῇ μάχῃ·
ὁ δὲ Μενέλαος φησίν· εἴ περ Ἀθήνη κράτος
δώῃ μοι, τὸ φανὲν νυνὶ τόξον ἐκ τοῦ ἀέρος,
οὐ ῥάθυμος φανήσομαι ἀμύνειν τῷ Πατρόκλῳ·
οὕτως εἰπὼν καὶ παρελθὼν ἔγγιστα τοῦ Πατρόκλου,
υἱὸν τοῦ Ἠετίωνος, κλῆσιν Ποδῆν, ἀνεῖλεν,
τοῦ Ἕκτορος συντράπεζον καὶ φίλον πεφυκότα·
καὶ τὸν νεκρὸν πρὸς Ἕλληνας παρείλκυσεν εὐθέως·
Φαίνοψ ὁ Ἀσιάδης δε τοῦτο ἰδών, ἡλίῳ
τὸν Ἕκτορα παρώτρυνεν ὁρμῆσαι καθ' Ἑλλήνων·
ὁ οὐρανὸς δὲ νέφεσιν ἐκάλυψε τὴν Ἴδην,
ἀστράψας δ' ἐπεβρόντησε μέγα πρὸς Τρώων νίκην·
πρὸς δὲ φυγὴν συνήλασε στράτευμα τῆς Ἑλλάδος·
Ζεὺς ὁ διδοὺς ἑτεραλκῆ τὴν νίκην, εἱμαρμένη,
καὶ ὅς τις ὠλοφύρετο τὸν Αἴαντα, πατὴρ δε,

τὴν προσωποποιΐαν δὲ ταύτην νοεῖν σε δέον.
ὡς Αἴας μὲν ἐπηύξατο καὶ γέγονεν αἰθρία,
λέγει ὡς κατῳκτείρησεν αὐτὸν ἡ εἱμαρμένη·
ὁ μέγα πῆμα τὲ θεὸς τοῖς Δαναοῖς κυλίνδων,
οὐκ ἄλλο τῇδε τίς ἐστιν, αὐτὴ δὲ εἱμαρμένη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Σ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὁ Ἀχιλεὺς ὀδύρεται θάνατον γοῦν Πατρόκλου,
ὃν Θέτις παρηγόρησεν ἐλθοῦσα τῆς θαλάσσης·
εἴργει δ' αὐτὸν πολέμου τε ἕως κομίσει ὅπλα·
Ἥρας κελεύσει δ' ἄοπλος ἔρχεται πρὸς τὴν τάφρον,
φανεὶς ἐκπλήττει Τρῶας δὲ καὶ πρὸς φυγὴν ἐκτρέπει·
οἱ Μυρμιδόνες δὲ νεκρὸν τὸν Πάτροκλον λαβόντες,
λούουσιν, ὅπλα δ' Ἥφαιστος τῷ Ἀχιλεῖ σκευάζει·
τὸ δέμας αἰθομένοιο πυρὸς, τόπος τοῖς ἄλλοις,
εἴ τε θερμῶς ἐμάχοντο, ὡς σῶμα πυρὸς καῖον·
θεοὶ δ', οἱ μέλλουσι τανῦν τελέσαι τὰς κακώσεις·
ἀστέρες, ἐξ ὧν γίνονται πάντα τὰ εἱμαρμένα·
ὥς περ ἐδήλωσε ποτὲ ἡ μήτηρ μου ἡ Θέτις,
ζῶντος ἐμοῦ, τὸν Πάτροκλον χερσὶ θανεῖν τῶν Τρώων·
ὡς ἐξ ὑδρομαντείας δὲ καὶ λεκανομαντείας,
τοῦτο γνώσκω ἀκριβῶς, ἣν πρὶν ἐπεστησάμην·
ὅπως τὸ ὕδωρ μήτηρ δὲ τυγχάνει Ἀχιλέως;
ἢ ποσαχῶς, εἰρήκαμεν ἐν διαφόροις τόποις.
Φάσις καὶ ἀγγελία μὲν κατὰ τοὺς ἀστρολόγους,
διαφορὰν ἐσχήκασι καὶ πάνυ δὲ μεγίστην·
φάσις γὰρ μήνυμα ἐστι ζώντων ἀποδημηθέντων,
ἡ δ' ἀγγελία μήνυμα νεκρῶν, οὐ περὶ ζώντων·

Ὅμηρος ἀγγελίας δε ἄμφω κατονομάζει,
τὴν μὲν ἐσθλὴν, τὴν δὲ λυγρὴν, τὴν δ' ἀγγελίαν μόνον,
καθάπερ καὶ τὰ φάρμακα πρεπόντως ὀνομάζει
ἐσθλὰ, λυγρά· καὶ φάρμακα δίχα τινὸς προσθήκης,
τῶν ἄλλων πάντων φάρμακα γραφαῖς ὀνομαζόντων,
μόνα τὰ ἰατήρια· μὴ μέν τοι καὶ τὰ ἄλλα.
Νεκτάριον χιτῶνα δε, τὸν θαυμαστὸν νῦν λέγει
τὸ, χεύατο δ' ἐς κεφαλὴν, τὴν αἰθαλώδη κόνιν·
τὸ μέγα τε, μεγαλωστὶ καθῆναι τῇ κονίῃ,
σὺν τούτοις τὸ δαΐζειν τε φίλαις χερσὶ τὴν κόμην,
ψυχῆς ἐστὶ ζωγράφημα, ποίας σιωπητέον·
τὴν ἥν περ ὁ ἀμίμητος σοφίᾳ καὶ φρονήσει
Ὅμηρος νῦν ἐνζωγραφεῖ, καὶ ζωγραφῶν λανθάνει
ᾤμωξε μέγα δ' Ἀχιλεὺς, ἤκουσε δὲ ἡ μήτηρ
παρὰ τῷ γέροντι πατρὶ θαλάσσῃ καθημένη
κωκύει· συναθροίζονται σύμπασαι Νηρηΐδες,
καὶ στήθεα πεπλήγοντο· Θέτις δ' ἐξῆρχε γόου.
Ἀλλ' ἀλληγορητέον μοι πᾶν τὸ χωρίον τοῦτο,
καὶ τὸν ὀξὺν δὲ κωκυτὸν τῆς Θέτιδος ὃν λέγει,
καὶ Ἀχιλέως κεφαλὴν ὅπως κατέσχε τότε·
ὀλοφυρμὸν καὶ λόγους δε ῥηθέντας ἀμφοτέροις,
καὶ πᾶν ὁπόσον δέον μοι λεπτῶς ἀλληγορῆσαι.
Μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως μεν ἡ Χείρωνος ἦν Θέτις,
καὶ Θέτις δὲ ἡ θάλασσα μήτηρ τοῦ Ἀχιλέως·
λέγεται οὕτω πενταχῶς ὥς περ καὶ πρώην ἔφην·
κατ' Αἰγυπτίους, Ὅμηρον, Θαλῆν τε καὶ ἑτέρους
τὸ ὕδωρ πρῶτον λέγεται στοιχεῖον πεφυκέναι·
ἐκ τούτου δὲ καὶ τὰ λοιπὰ γενέθλια στοιχεῖα·
οὕτω πρώτως ἡ θάλασσα καὶ τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον
τοῦ Ἀχιλέως μήτηρ τε καὶ πάντων τῶν ἐν βίῳ·
ἡ θάλασσα καλεῖται δε δευτέρως τούτου μήτηρ,

διὰ τὸ ἄγριον αὐτοῦ καὶ θυμικὸν τοῦ τρόπου·
τρίτως ὅτι γενέθλιον ἔχων ἐν ὑδροχόῳ
ἐν ταῖς παρύγροις μάχαις τε καὶ ταῖς διαποντίοις,
καὶ τοῖς χειμῶνος δὲ καιροῖς μεγάλως συνηργεῖτο·
τετάρτως ὡς ἐξ ὕδατος καὶ λεκανομαντείας
μανθάνων ὥς περ ἐκ μητρὸς, τὰ μέλλοντα συμβῆναι·
πέμπτως ὡς καὶ θανόντος δὲ αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλέως,
νεκροῦ τε τούτου σώματος εἰσέτι προκειμένου,
ἡ θάλασσα ταράξασα κῦμα φρικτὸν καὶ μέγα
ἐξῆλθε μέχρι τοῦ νεκροῦ περὶ Σιγείου τόπον,
ὡς πᾶν τὸ στράτευμα φυγεῖν κατακλυσμὸν δοκοῦντας·
ἡ δὲ θρηνῶδες, γοερὸν ὥς περ μυκησαμένη,
πάλιν πρὸς κοίτην τὴν αὐτῆς εὐθέως ὑποστρέφει·
ὅ περ καὶ θρῆνον Θέτιδος φασὶ καὶ Νηρηΐδων.
καὶ νῦν τοῦ Ἀχιλέως δὲ τὸν Πάτροκλον θρηνοῦντος,
ταὐτὸν περὶ θάλασσαν ἐγένετο σημεῖον·
ὃ προσωποποιΐαν μὲν ὁ Ὅμηρος ποιήσας,
ἀλληγορεῖ τὰ σύμπαντα, τὰ τῆδε γεγραμμένα,
θάλασσαν Ἀχιλέως μὲν μητέρα Θέτιν λέγων,
ὥς περ τῷ πένθει τῷ αὐτοῦ δῆθεν λελυπημένην·
διὰ τὸ, τότε τοῦ ἀνδρὸς τὸν Πάτροκλον πενθοῦντος,
αὐτὴν, ὡς ἔφην, ἐξελθεῖν μυκήματι μεγάλῳ,
ὃ μύκημα καὶ κωκυτὸν καὶ θρῆνον ταύτης λέγει·
πατέρα ταύτης γέροντα, τὴν φύσιν τῶν ὑδάτων·
ὅτι καθὼς εἰρήκαμεν πρῶτον στοιχεῖον ὕδωρ·
ἢ ὡς λευκὸν καὶ πολιόν· καὶ γὰρ λευκὸν τὸ ὕδωρ·
κἂν οἱ λοιποὶ φιλόσοφοι πλὴν τοῦ σοφοῦ Ὁμήρου
καὶ τοῦ Ἀναξαγόρου δὲ καί τινων βραχυτάτων,
ἄμορφά τε καὶ ἄποια λέγουσι τὰ στοιχεῖα·
ἔγνως πατέρα γέροντα καὶ κωκυτὸν καὶ θρῆνον,
αἱ Νηρηΐδες δὲ θεαὶ τίνες αἱ ἀθροισθεῖσαι,

καὶ στήθη πλήττουσαι αὐτῶν τῆς Θέτιδος γοώσης,
οὐκ ἄλλο τι καθέστηκεν, ἀλλ' ἢ αὐτὸ τὸ ὕδωρ,
καὶ μᾶλλον τὸ κινούμενον, ὃ καὶ Ναῒς καλεῖται,
τὸ ὕδωρ τὸ θαλάσσιον, πολλὰς γὰρ κλήσεις ἔχει·
Φόρκυς, καὶ Τρίτων, Ποσειδῶν, Νηρεὺς καὶ Ἀμφιτρίτη,
Θέτις καὶ Νηρηΐδες καὶ ἕτερα μυρία·
πλάττει καὶ Νηρηΐδων δὲ ὀνόματα προσφόρως,
ἀπό τε τῆς λευκότητος φύσεως τῶν ὑδάτων,
καὶ ἐκ τοῦ θάλλειν τὰ φυτὰ ταῖς ὕδατος ἀρδείαις,
ἀπὸ κυμάτων, νήσων τε, σπηλαίων, ταχυτῆτος,
ἁλὸς, ἀκτῶν τε καὶ λιμνῶν καὶ δέσεως μυρίων,
ἔκ τε τοῦ, πρῶτον τῶν λοιπῶν στοιχείων πεφυκέναι,
καὶ φέρειν τὰς ὁλκάδας δὲ καὶ δυνατὸν τελεῖν δὲ
δεξαμενὴν τυγχάνειν δὲ, καὶ νέμεσθαι, ἠπλῶσθαι,
ὁπόσαι τε τοῖς ὕδασιν ἁρμόζουσαι αἱ κλήσεις·
κἂν περ τινὲς προσέθεντο καὶ στίχους ἀπροσφόρους.
Τὸν ἦχον τούτων λέγει δὲ, πλῆγμα στηθῶν οἰκείων,
τὸν περὶ νήσους καὶ ἀκτὰς, σπήλαια, πέτρας τ' ἄλλα·
τὴν Θέτιν δὲ κατάρξασθαι ταύτης τῆς γόου λέγει,
ὅτι πρῶτον ἀνοίδησε μυκώμενον τὸ ὕδωρ·
ἔπειτα προσρηγνύμενον οἷς περ εἰρήκειν τόποις,
δεινὸν, ψοφώδη, μέγιστον οἷον ἐποίει ῥόχθον.
Πρόσωπον μὲν ὡς ἔφημεν τῇ Θέτιδι θαλάσσῃ
Ὅμηρος περιθέμενος μητρὸς τοῦ Ἀχιλλέως,
δεικνὺς ὅτι παθαίνεται τοῦτον καὶ τὸ στοιχεῖον,
καὶ λόγους περιάπτει δὲ οὕς περ ἂν εἶπε μήτηρ
ἐπὶ υἱῷ τοιούτῳ μὲν, ὄντι δὲ βραχυχρόνῳ,
καὶ θλιβομένῳ συνεχῶς λύπαις ἀλλοπροσάλλοις·
τὸ δὲ, ὀξὺ κωκύσασαν τούτου λαβεῖν τὴν κάραν,
καὶ λέγειν ταῦτα ἐκ Διὸς τετέλεσται ὡς ηὔχου,
καὶ πρὸς τὰς ναῦς τοὺς Ἕλληνας πεσεῖν ὑπὸ τῶν Τρώων,

τῦτο φησὶν ὁ Ἀχιλλεὺς Πάτροκλον ὡς ἐπένθει·
ἤκουσε δὲ τῦ μυκηθμῦ τῦτό σε τῆς θαλάσσης,
εἰς κεφαλὴν καὶ λογισμὸν καὶ νῦν δὲ τὸν οἰκεῖον,
συνεὶς ὡς εἱμαρμένον ἦν ὅτω γενέσθαι τάδε,
ὡς πρὶν αὐτὸς ἐζήτει τε καὶ ηὔχετο γενέσθαι·
λέγει αὐτὸς πρὸς ἑαυτόν· ὦ συνεργὸν ςοιχεῖον,
καὶ βοήθῦν μοι ἐσαεὶ δίκην μητρὸς φιλτάτης,
οἶδα ὡς ἡ ὑράνιος ἀςέρων εἱμαρμένη,
πληρῦσα πόθον τὸν ἐμὸν, Ἕλληνας ὅτως τρέπει,
τὸ δ' ὄφελος ὑπῆλθον μοι θανόντος καὶ Πατρόκλυ,
τὰ κάλλιςά τε ὅπλα μοι Ἕκτορος ἀφελόντος,
ἅ περ Πηλεῖ δεδώκασι δῶρα τῶν λαμπροτάτων
θεοὶ, ἀςέρες ὑρανῦ, ἐξ ὧν τὰ εἱμαρμένα,
ἢ ἅπερ ἦσαν ἐκ χρυσῦ, ἀργύρυ, καὶ τῶν ἄλλων,
ἑκάςῳ τῶν ἀςέρων γὰρ ἀνάκειται τὶς ὕλη,
ἢ ἃ θεοὶ καὶ βασιλεῖς δεδώκασι Πηλέϊ,
ὅτε βροτῦ ἀνέρος σε συνέζευξεν ἐν κοίτῃ,
τυτέςιν ὅτε τῷ Πηλεῖ θεὰ θνητῷ ἐζύγης,
ἤ τοι ὅταν ἡ μήτηρ με, ἡ σοὶ ὁμωνυμῦσα,
ἡ Θέτις ἡ βασίλισσα ἡ Χείρωνος θυγάτηρ
θνητῷ ἐζύγη τῷ Πηλεῖ καὶ κατωτέραν τύχην·
τῦτο τὸ ἀλληγόρημα καὶ σχῆμα δὲ τὸ τῦτο,
μετάβασις ὀνόματος πρὸς ἄναρια καλεῖται·
ὡς, ὤφελες ὦ μῆτερ μυ, σὺ σὺν θεαῖς ἁλίαις
οἰκεῖν, ὁ δὲ Πηλεὺς θνητῇ πρὸς γάμον συζυγῆναι·
νῦν δ' ἵνα πένθος ἐν φρεσὶ καὶ σοὶ μυρίον εἴη,
παιδὸς ἀποφθιμένοιο, τὸν οἴκοις οὔχ ὑποδέξῃ·
τὸ, ὤφελες, ὡς ὄφελε τῇ μεταβάσει νόει·
ἁλίας, νησιώτιδας, ἢ παραθαλασσίας,
θεὰς, τὰς βασιλίδας δε φησὶ καὶ τὰς ἐνδόξυς·
Πηλεὺς συζῆναι δὲ θνητῇ, τύχης τῆς κατωτέρας·

νῦν δ' ἵνα πένθος ἐν φρεσὶν εἴη καὶ σοὶ μυρίον,
ἤ τοι τῇ ἀμαθύμῳ σοι ἐκείνῃ τῇ μητρί μου·
τὸ, ἔζευξε, τὸ ἔζευκται· πάρηκε τοῖς ἐνθάδε,
ἐλλειπτικῶς, μιμητικῶς, σχήματι τῶν πενθέντων.
εἴ τε καὶ οὕτω νόησον λέγειν τὸν Ἀχιλλέα,
ὤφελον, μὴ ἐγένετο ἄνθρωπος μὴ δὲ κόσμος·
οὐ θέλω ζῆν τὸν Ἕκτορα μὴ κτείνας τῷ δορί μου·
Θέτις δὲ δακρυχέουσα τάδε φησὶ πρὸς τοῦτον·
ὠκύμορος ὦ τέκνον μου λοιπὸν οἷς λέγεις ἔσῃ·
μετὰ θανὴν γὰρ Ἕκτορος, θνήσκεις καὶ σὺ εὐθέως·
μέγα στενάξας Ἀχιλλεὺς πρὸς τὴν αὐτὴν φησί δε,
αὐτίκα θάνοιμι κἀγώ· ἀλλὰ σαφηνιστέον·
οὐ θέλω ζῆν ὡς εἴρηκα τὸν Ἕκτορα μὴ κτείνας·
ὑδρομαντείας μέμνηται, ἥ τις λαμπρῶς ἐδήλου·
μετὰ τὴν Ἕκτορος σφαγὴν καὶ τοῦτον τεθνηκέναι·
μέγα στενάξας δὲ φησὶ, τεθναίην παραυτίκα·
νῦν τὴν ὑδρομαντείαν τε καὶ λεκανομαντείαν,
ἐξ ἧς τὸ πᾶν ἐγίνωσκε, μητέρα λέγει τοῦτο·
κῆρα δ' ἐγὼ δεδέξομαι· ἤ τοι θανοῦμαι τότε,
ὅταν ὁ Ζεὺς καὶ οἱ λοιποὶ θελήσωσιν ἀστέρες,
ἐξ ὧν ἀνθρώποις γίνονται πάντα τὰ πεπρωμένα·
οὐ δ' Ἡρακλῆς γὰρ ὁ στεῤῥὸς ἐξέφυγε τὴν μοῖραν,
ὅς περ Διῒ τῷ ἄνακτι ὑπῆρχε πεφιλημένος,
ἢ ἀστρολόγῳ τῷ Διῒ ἐκείνῳ στεφηφόρῳ,
ὃ καὶ Ὀρφεύς που μέμνηται, εἴ τι καὶ τῷ ἡλίῳ,
ἔργα κλεινὰ γὰρ καὶ λαμπρὰ ζῶν Ἡρακλῆς ἐτέλει·
ἢ τῷ Διῒ καὶ οὐρανῷ φίλον τὸν ἄνδρα λέγει·
ἄριστος ἀστρολόγος γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ὑπῆρχεν·
ὡς καὶ Ὀρφεὺς τοῖς Λιθικοῖς βοᾷ διαπυρσίως,
οὕτω Διῒ τὸν Ἡρακλῆ νόει μοι πεφιλημένον·
τῇ εἱμαρμένῃ δὲ αὐτὸν μὴ εἴπῃς πεφυλαγμένον·

πάνυ γὰρ ἐλπιπαθέστατον ἔζη τὸν βίον ὅτος,
ὑπ' Εὐρυσθέως τοῦ δειλοῦ κακούμενος ἀμέτρως,
Διὶ τῷ ἀστρολόγῳ δὲ καὶ βασιλεῖ μοι φίλον,
ἢ τῷ ἡλίῳ μάλιστα τῷ οὐρανῷ δὲ φίλον·
τὸν Ἡρακλέα νόει μοι ἄριστον ἀστρολόγοις,
ἀλλὰ ἡ μοῖρα δάμασε καὶ χόλος ὁ τῆς Ἥρας·
ἀλλὰ καὶ ἄριστος τελῶν τοιοῦτος ἀστρολόγος,
ὑπὸ τῆς μοίρας τέθνηκε καὶ τῆς ὀργῆς τῆς Ἥρας·
ὀργὴν τῆς Ἥρας δὲ, ψυχῆς περιτροπὴν νῦν νόει·
τῆς Ὕδρας τῷ φαρμάκῳ γὰρ χιτῶνα κεχρισμένον
ἐπενδυθεὶς ὁ Ἡρακλῆς καὶ τῶν φρενῶν ἐκστὰς δὲ,
αὐτὸν βαλὼν εἰς τὴν πυρὰν ἐξέδραμε τοῦ βίου·
οὕτω φρενῶν τὴν ἔκστασιν χόλον νῦν Ἥρας νόει·
μὴ μέν τοι τοῦ ἀέρος γε, ὃς τικτομένου τούτου,
ὄντος μεγαλοσώμου δὲ δεινῶς βεβιασμένος,
δεκαμηναῖον δέδρακε ἀποτεχθεῖναι τοῦτον,
τῷ Εὐρυσθεῖ δὲ ἄρχεσθαι τεχθέντι ἑπταμηνῷ,
τῆς μάχης δὲ μὴ ἔρυκε, φιλοῦσα οὐ με πείσεις·
οἶδα ἐκ σοῦ ὦ μάντευμα τῆς ὑδατομαντείας,
ὡς εἰ ἀνέλω Ἕκτορα, κἀγὼ εὐθέως θνήσκω,
ὅμως καλόν μοι πολεμεῖν, οὐ φιλοψυχητέον·
αὐτῷ δ' ἡ ἀργυρόπεζα Θέτις ἀνταπεκρίθη·
καλὸν τοῖς φίλοις βοηθεῖν, ὦ πεφιλημένον τέκνον,
ἀλλ' ἄνευ ὅπλων, οὐ χρεὼν εἰς μάχην ἐξιέναι·
ὁ Ἕκτωρ ὁ τρικόρυθος ἔχει γάρ σου τὰ ὅπλα·
μικρὸν χρόνον καρτέρησον, εἰς πόλεμον μὴ χώρει,
ἕως ἐγὼ κομίσω σοι παρὰ Ἡφαίστου ὅπλα·
εἰποῦσα ταῦτα τῷ υἱῷ ταῖς Νηρηΐσι λέγει
στραφῆναι πρὸς τὴν θάλασσαν ταύτας καὶ τὸν Νηρέα·
ἡ δὲ, περὶ τὸν Ἥφαιστον πρὸς Ὄλυμπον ἐχώρει·
οὕτως ὥρμα πρὸς πόλεμον θυμῷ νενοημένος·

ὡς ἐκ μητρὸς δὲ διδαχθεὶς, ὑγρᾶ καὶ τῆς θαλάσσης,
ὅτι χειμῶνος νῦν καιρός· οἱ Ἕλληνες δ' ἡττῶνται,
καὶ μόνον ἄοπλον Τρωσὶ μάχην ὁ χρὴ συνάπτειν,
αὐτὸς αὐτῷ ἐπίσχεσιν μάχης ποιεῖσθαι λέγει·
ἕςτ' ἂν αὐτῷ κομίσωσιν ὅπλα διὰ θαλάσσης
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρτιτευχῆ καὶ καινοεργὰ καὶ νέα·
οὕτω περὶ τῶν ὅπλων μὲν ὁ Ἀχιλεὺς ἐσκόπει,
καὶ δὴ τινὰς ἀπέςαλκεν εἰς ὁπλουργοὺς Λημνίους,
ἢ πρὸς ἑτέραν νῆσον τε ἤ τε καὶ χώραν ἄλλην·
ἐξ ἧς καὶ ἀπεκόμισαν οἷα τὰ ὅπλα τούτῳ,
παντὸς τοῦ κόσμου φέροντα ποικίλμασιν εἰκόνα·
ἡ θάλασσα δ' ὑπέςρεψε πάλιν αὐτῆς εἰς κοίτην,
αἱ Νηρηΐδες εἰς αὐτὸν τὸν γέροντα πατέρα·
ἡ Θέτις δὲ, λεπτότερον ὂν εὐθεσίας ὕδωρ,
συγκριτικόν τε τοῦ θερμοῦ, πρὸς οὐρανὸν ἀνεῖλθεν·
οἱ Τρῶες δὲ τοὺς Ἕλληνας αὖθις ἐνίκων μάχῃ
μικροῦ δεῖν ἂν καὶ Πάτροκλον καθείλκυσαν εἰς Τροίαν,
εἰ μή που τότε Ἀχιλεὺς τὴν ἀερίαν Ἶριν,
ἔνυδρον νέφος προςλαβὸν ἀνάκλασιν ἡλίου,
ἰδὼν συνῆκε πόλεμον βαρύτατον κροτεῖσθαι,
καὶ καλειφθεὶς τῇ κεφαλῇ συνάμα καὶ τοῖς ὤμοις
σκέπασμα τί μηχανικὸν κατοπτρικὸν φρονήσει
πῦρ ταῖς ἀντανακλάσεσι προπέμπον ταῖς ἡλίου,
ὅ περ ἐπένδυσιν φησὶν αἰγίδος ὑπ' Ἀθήνης,
καὶ ἄκων πρὸς τὸ τάφρευμα ςὰς καὶ βοήσας μέγα,
Τρῶας μὲν τρέπει πρὸς φυγὴν, Πάτροκλον δὲ λαμβάνει·
ὁ ἥλιος ἀέκων μὲν Ἥρας κελεύσει δῦν,
τῷ τοῦ ἀέρος ζοφερῷ καὶ πρόωρος ἐκρύβη·
τῆς μάχης δ' ἀπεπαύθησαν Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες,
τὴν Πολυδάμαντος βουλὴν ἐῶ νῦν παραγράφειν.

Ὁ Ζεὺς καὶ ὁ τοῦ Κρόνου δὲ παῖς τοῦ ἀγκυλομήτου

ὡς πρὸς τὸν Πολυδάμαντα ὁ Ἕκτωρ ταῦτα λέγει,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος στερβλή τε εἱμαρμένη.
Φρένας τῶν Τρώων ἡ Παλλὰς ἐξείλετο Ἀθήνη·
τουτέστιν, ἠφρονεύσαντο ἀνέσαντες τὰ χεῖρω·
Ζεὺς δὲ, ὁ πᾶν τὸ νόημα μὴ συμπληρῶν ἀνθρώποις,
ἡ εἱμαρμένη πέφυκεν· ὁ Ζεὺς δ' ὁ μετὰ τοῦτον,
ὅς περ φησὶ πρὸς ἀδελφὴν καὶ σύζυγον τὴν Ἥραν,
ζάλη τοῦ νεφελώδους τε καὶ τοῦ λεπτοῦ ἀέρος
ἃ ἀδελφά τε πέφυκε ταὐτῷ τε τόπῳ κεῖται·
ἐπεὶ λεπτοῦ ἀέρος δε καὶ Ἴριδος φανείσης,
μακρὸν φανεὶς ὁ Ἀχιλεὺς νενίκηκε τοὺς Τρῶας·
μετὰ βραχὺ δὲ ζάλη τις γέγονε τοῦ ἀέρος,
τοῦ νεφελώδους τέ αὐτοῦ καί γε τοῦ λεπτοτέρου·
τὸ νεφελῶδες μὲν ὑγρὸν ὁ Ὅμηρος ὡς Δία,
αὐτὸ δὲ τὸ λεπτότερον, ὡς Ἥραν παρεισφέρων,
ἐν προσωποποιΐᾳ νῦν καὶ λόγοις περιάπτει,
ὑψῶν, γλυκάζων ἅμα τε τὸ εὐτελὲς τοῦ λόγου·
οὕτω τοιαῦτα ἔλεγον ὁ Ζεύς τε καὶ ἡ Ἥρα;
οὕτω δὲ Ἥραν ὁ ἀὴρ ὁ ἔννεφος ἐκλόνει.
ἀντέτεινεν ἡ Ἥρα δε τούτῳ σὺν παῤῥησίᾳ,
ἤγουν ἤδη τὸ αἴθριον ἐνίκα τὸ νεφῶδες.
Ἡφαίστου δόμον δ' ἵκανεν ἡ Θέτις ἡ λευκόπους,
τὸ εὐθεσίας ὕδωρ δε φημὶ τὸ νεφελῶδες.
ὃ ἀνιπτώμενον κιρνᾷ τὸ φλογερὸν ἀέρος,
τοῦ ὕδατος τὰ ἄκρα δε πάντως τῶν λευκοχόων,
μέλλον πρὸς πῦρ μεταβαλεῖν, πάντως ἐξηθερώθη,
εἶτα πρὸς πῦρ μετέβαλεν· ἀλλά σοι νῦν φραστέον
πρῶτα τοῦ νῦν χωρίου μεν πᾶν τὸ τοῦ μύθους ὕφος·
εἶτ' ἀλληγορητέον μοι πραγματικῶς τὸν μῦθον
εἰς Ἀχιλέα τὸν υἱὸν τοῦ Θετταλοῦ Πηλέως,
εἶτα στοιχειακώτατα τοῖς περὶ κόσμου λόγοις.

εἰς Ἀχιλλέα τὸν υἱὸν Πηλέως, ἤτοι κόσμου.
Δεινῶς πολέμῳ τοῖς Τρωσὶν Ἑλλήνων ἡττωμένων,
τὴν πανοπλίαν Πάτροκλος ἐνδὺς τοῦ Ἀχιλλέως,
τὸν Σαρπηδόνα καὶ λοιποὺς κτείνει τοῦ Τρώων γένους·
Ἕκτωρ δὲ τοῦτον ἀνελὼν δεσπόζει καὶ τῶν ὅπλων·
θρηνοῦντος Ἀχιλλέως δὲ τῇ τελευτῇ Πατρόκλου,
οἰκτρῶς μέγα κωκύσασα Θέτις ἡ τοῦ Νηρέως
σὺν Νηρηΐσιν ἀδελφαῖς ἐξῆλθε τῆς θαλάσσης·
παρηγορεῖται τοῦτον δὲ παῖδα τελοῦντα ταύτης,
εἴργει δὲ τοῦτον ἄοπλον ἐκβῆναι πρὸς τὴν μάχην,
ἕως αὐτῷ κομίσει παρὰ Ἡφαίστου ὅπλα·
καὶ Νηρηΐσι λέγει μὲν ἐλθεῖν πρὸς τὸν Νηρέα·
αὐτὴ πρὸς τὴν Ἡφαίστου δὲ παρέδραμεν οἰκίαν·
καὶ τοῦτον περὶ φύσας μὲν εὗρεν ἠσχολημένον·
ἐχάλκευε γὰρ τρίποδας εἰκοσαρίθμους μέτρῳ,
ἵστασθαι τούτους μέλλοντας τοίχῳ τερπνοῦ μεγάρου·
χρυσοῦς τροχοὺς ὑπέθετο ἑκάστῳ τε πυθμένι,
ὡς εἰς ἀγῶνα θεῖον μὲν αὐτόματοι κινοῖντο,
καὶ πάλιν ὑποστρέφοιεν θαῦμα φρικτὸν καὶ μέγα·
οὗτοι μὲν ἐξειργάζοντο οὔπω δὲ εἶχον ὦτα·
ταῦτα κατασκευάζοντος τότε δὲ τοῦ Ἡφαίστου,
Χάρις ἡ τούτου σύζυγος τὴν Θέτιν κατιδοῦσα
χειρὶ λαβοῦσα φιλικῶς ἐνδότερον εἰσάγει·
καὶ ἀργυρέῳ θρόνῳ δὲ ταύτην ἐγκαθιδρύει·
καλεῖ δὲ καὶ τὸν Ἥφαιστον, ὃς κατιδὼν τὴν Θέτιν
φησίν, εἰς οἶκον τὸν ἐμὸν ἦλθεν ἡ σώσασά με·
ἀνθ' ὧν ἡ μήτηρ ἔκρυπτε χωλόν με γεννηθέντα
ῥιφέντα καὶ παθόντα δὲ ἐλεεινὰ μυρία,
εἴ περ μὴ ὑπεδέξατο ἡ Θέτις με τοῖς κόλποις,
καὶ παῖς ἡ Εὐρυνόμη δὲ ὠκεανοῦ καλόρρου·
αἷς παρεχάλκευον πολλὰ ἐννεατῆ πρὸς χρόνον·

περόνας, κάλυκας, γναμπτὰς, καὶ ἕλικας, καὶ ὅρμους·
ἐν γλαφυρῷ τῷ σπέϊ μὲν ὠκεανὸς δὲ ἔρρει.
οὕτω μοι Θέτιδι χρεὼν ζωάγρια παρέχειν·
οὕτως εἰπὼν παμμέγιςον ὁρμᾷ τοῦ ἀκμοθέτου
χωλεύων, ἀπὸ δὲ πυρὸς ἀπέθετο τὰς σφύρας,
ἐς ἀργυρέαν δὲ λάρνακα συνέλεξε πᾶν ὅπλον·
σπόγγῳ δὲ σύμπας φαιδρυνθεὶς ἐνδύεται χιτῶνα·
σκῆπτρον λαβὼν δὲ ςιβαρὸν ἐξέδραμε χωλεύων·
ὤρμων δ' εἰς τοῦτο πλάγιον χρυσαῖ θεραπαινίδες,
ζωαῖς οὖσαι νεάνισι πάμπαν ὁμοιωμέναι·
αἷς νοῦς, φωνὴ, καὶ δύναμις καὶ γνῶσις θείων ἔργων·
αἱ μὲν, προσπαρεύοντο· οὗτος δ' ἐλθὼν κατόπιν.
πλησίον ἷζε Θέτιδος ἐν φαεινῷ τῷ θρόνῳ.
ἧς τῆς χειρὸς ἁψάμενος, ἤρετο τί δὴ θέλοι·
τὰς συμφορὰς δὲ τὰς αὐτῆς ἤρξατο λέγειν αὕτη,
ὅπως Πηλεῖ τῷ Αἰακίδῃ ἄκουσα συνεζύγη·
καὶ οὗτος γήρει κεῖται μὲν ἐν οἴκοις βεβλαμμένος·
ὁ παῖς δὲ ταύτης Ἀχιλεὺς λελύπηται μυρία,
ὅπλων δὲ δεῖται συσκευῆς ἄοπλος ὑπηργμένος·
εὐθὺς ἐξεργασάμενος ἣν πανοπλίαν γράφει,
δίδωσι ταύτης τῷ υἱῷ αὐτὴν ἀποκομίσαι.
Τὴν μὲν τοῦ μύθου σύμπασαν ὑφὴν νῦν ἠκηκόεις,
ἤδη πρὸς Ἀχιλλέα δὲ τὸν Θετταλὸν ἐκεῖνον,
πραγματικῶς, ῥητορικῶς ἀλληγοροῦντες πρόσχες.
Ὁ μὲν Φθιώτης Ἀχιλεὺς ὁ ςρατηγὸς ἐκεῖνος
παῖς Θέτιδος τῆς Χείρωνος ὑπῆρχε καὶ Πηλέως·
λέγεται δὲ καὶ Θέτιδος παῖς εἶναι τῆς θαλάσσης,
δι' ἃς αἰτίας ἐν πολλοῖς ἐγράψαμεν τοῖς τόποις·
ἐπεὶ δὲ καὶ τὸν Πάτροκλον νεκρὸν ὀδυρομένου,
ἤχῳ βρασθῆναι πρὸς τὴν γῆν τὴν θάλασσαν συνέβη·
καὶ πάλιν ὥς περ γοερὸν τότε μυρησαμένην,

παλινδρομήσασα πρὸς αὐτῆς τὴν κοίτην καὶ τὴν θέσιν,
τὸ ταύτης δὲ λεπτότερον κεραστικόν τε ὕδωρ,
ὃ εὐθεσίας αἴτιον, ὃ καὶ κυρίως Θέτις,
πρὸς οὐρανὸν ἀναδραμεῖν καὶ ἐξαιθερωθῆναι
καὶ εὔδιον κατάστημα τότε γενέσθαι οὕτω,
ἐν ᾧ καιρῷ καὶ πλεύσαντες τινὲς τῶν Μυρμιδόνων
ἢ πρὸς Λημνίους ὁπλουργοὺς ἢ πρὸς ἑτέραν χώραν,
διὰ θαλάσσης ἔφερον ὅπλα ὁποῖα τούτῳ
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρτιτευχῆ καὶ καινουργὰ καὶ νέα
οἵων μὲν Ὅμηρος φησὶν ὑλῶν ἐξειργασμένα
χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου μεν, χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου,
παντὸς δὲ κόσμου φέροντα ποικίλμασιν εἰκόνα·
οὗ πέρι φυσικεύεται ὁ Ὅμηρος ὡς δείξω·
ἐμύθευσαν ὡς Πάτροκλον θρηνοῦντος Ἀχιλλέως
ἡ μήτηρ Θέτις ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν Νηρηΐσι
παρηγορησαμένη τε ὅσα χρεὼν μητέρα·
ἐπεὶ καὶ ἄοπλος ὁ παῖς ταύτης ὑπῆρχε τότε,
ταῖς Νηρηΐσι λέγει μεν παλινδρομεῖν θαλάσσῃ·
αὐτὴ δὲ πρὸς τὸν Ἥφαιστον εἰς οὐρανὸν ἐλθοῦσα,
ὅπλα κατήνεγκεν αὐτῷ, θάμβος ἀνθρώποις ξένον.
Τὴν Ἀχιλλέως Θετταλοῦ πᾶσαν ἀλληγορίαν
τῆς παρηγόρου Θέτιδος καὶ τῆς ὁπλοποιΐας,
ἔχεις καλῶς μοι σύμπασαν νῦν ἀλληγορουμένην·
πρὸ γὰρ βραχέος ἔφημεν πάντα λεπτολογοῦντες,
μέχρι περ οὗ ἀνέτρεχε πρὸς Ἥφαιστον ἡ Θέτις·
νῦν δ' ἐκ τῆς ἀνελεύσεως ἔφημεν ἄχρι τέλους
ὅμως ἐπιτομώτερον καὶ πάλιν μοι ῥητέον.
Τοῦ Ἀχιλλέως Πάτροκλον νεκρὸν ὀδυρομένου,
ἐξέδραμεν ἡ θάλασσα μυκήματι βιαίῳ,
ἣν καὶ μητέρα Ὅμηρος τοῦ Ἀχιλλέως λέγει
καὶ θρήνους περιτίθησι καὶ λόγους παρηγόρους,

δεικνὺς ὅτι παθαίνεται τοῦτον καὶ τὸ στοιχεῖον,
καὶ Ἀχιλλέως κεφαλὴν λέγει λαβέσθαι ταύτην,
εἰπεῖν τε ὅτι εἵμαρται ταῦτα σοὶ γεγονέναι
ὥς περ ἐπηύχου τοῖς Τρωσὶν Ἕλληνας ἡττηθῆναι,
ἤ τοι συνεὶς ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς λογισμὸν οἰκεῖον
ἐκ πρὶν ὑδρομαντείας τε καὶ τοῦ συμβάντος τότε,
ὅτι χειμῶνι Ἕλληνες ἡττήσουσι τοὺς Τρῶας,
ὡς καὶ αὐτὸς ἐπηύχετο πρὸς ἑαυτὸν ἦν λέγων·
ὦ συνεργὸν στοιχεῖον μοι δίκην μητρὸς φιλτάτης,
ποῖον ἐμοὶ τὸ ὄφελος Ἑλλήνων ἡττημένων,
ἐπεὶ καὶ Πάτροκλος νεκρὸς νῦν σὺν ἐκείνοις κεῖται;
Ἕκτωρ τὰ ὅπλα δ' ἔλαβεν, ἅ περ ἡ εἱμαρμένη,
οἵ τε θεοὶ καὶ βασιλεῖς δεδώκασι Πηλεῖ
θνητῷ καὶ κατωτέρῳ δὲ τῆς τύχης ὑπηργμένῳ,
ὅ τε τὴν σοῦ ἁμώνυμον τοῦ Χείρωνος τὴν Θέτιν
τὴν βασιλίδα καὶ θεὰν ἐλάμβανεν πρὸς γάμον·
μετάβασις ὀνόματος καλεῖται δὲ τὸ σχῆμα,
ἢ ἅ περ ὅπλα σύμπασαν χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου,
καὶ τῶν λοιπῶν δὲ τῶν ὑλῶν, ἅ περ θεοὶ δωροῦνται,
τῶν πλανητῶν ἑκάστῳ γαρ ἀνάκειταί τις ὕλη,
καθάπερ τερατεύονται παῖδες τῶν ἀστρολόγων·
ὡς ὄφελεν ἡ μήτηρ με τοῦ Χείρωνος ἡ Θέτις,
ἡ νησιῶτις βασιλὶς ἡ παραθαλασσία·
τοῦτο γὰρ νῦν ἐστι θεὰ Πηλεῖ μὴ συναφθῆναι
θνητῷ, καὶ κατωτέρας δε τῆς τύχης ὑπηργμένῳ,
ἤγουν ὡς ὤφελον φησὶν ὅλως μὴ γεννηθῆναι·
νῦν δ' ἵνα πένθος δὲ ἐμὲ καὶ σὺ μυρίον ἔχῃς
τὸν ὃν οὐχ ὑποδέξῃ με τῇ Τροίᾳ τεθνηκότα,
λύπην συνήφθης τῷ Πηλεῖ καὶ δυστυχῶς γεννᾷς με.
ἐπεί δε καὶ ὁ Πάτροκλος τανῦν μοι ἀνῃρέθη,
οὐ θέλω ζῆν, τὸν Ἕκτορα μάχῃ μὴ κατακτείνας·

Θέτιδος δὲ μεθ' Ἕκτορα ταχὺ θνήσεις εἰπούσης,
μνησθεὶς ὑδρωμαντείας τε τούτῳ προδηλωσάσης,
ὡς καὶ αὐτὸς μετὰ σφαγὴν Ἕκτορος θνήσκεις τάχα,
μέγα στενάξας ἔλεξε, τεθναίην παραυτίκα·
ὅταν ὁ Ζεὺς καὶ οἱ λοιποὶ ἐκλώσαντο ἀστέρες,
ἐξ ὧν ἀνθρώποις γίνεται πάντα τὰ πεπρωμένα·
οὐ δ' Ἡρακλῆς ὁ φίλος γὰρ Διὶ τῷ ἀστρολόγῳ,
ἢ τῷ ἡλίῳ νῦν Διΐ, ἢ καὶ τῷ οὐρανῷ δὲ·
ἔργα κλεινὰ γὰρ καὶ λαμπρὰ ζῶν Ἡρακλῆς ἐτέλει,
καὶ οὐρανῷ δὲ φίλος ἦν καὶ ἀστρολόγος οἷος,
τὴν κῆρα καὶ τὸν θάνατον ἐξέδραμε τῇ τέχνῃ·
ἀλλὰ ἑ μοῖρ' ἐδάμασσε καὶ χόλος ὁ τῆς Ἥρας·
παρατραπεὶς γὰρ τῶν φρενῶν Ὕδρας φαρμάκου χρίσει,
αὐτὸν εἰς πῦρ ἐνέβαλε Κηναίῳ τῆς Εὐβοίας·
οὕτως ὦ μῆτερ κἂν φιλῇς μάχης μὴ κάτειργέ με,
οἶδα ἐκ σοῦ ὃ μάντευμα τῆς ὑδατομαντείας,
ὅτι κτανὼν τὸν Ἕκτορα, θνήσκω κἀγὼ συντόμως·
ὅμως χρεών μοι πολεμεῖν καὶ βοηθεῖν τοῖς φίλοις·
τῷ δὲ ἡ ἀργυρόπεζα Θέτις ἀνταπεκρίθη,
οὓς Ὅμηρος ὁ πάνσοφος παίζων συμπλάττει λόγους,
εἰποῦσα Νηρηΐσι τε στραφῆναι πρὸς Νηρέα,
εἰς οὐρανὸν πρὸς Ἥφαιστον ὅπλα χωρεῖ κομίσαι.
Οὕτως ὥρμα πρὸς πόλεμον ὁ Ἀχιλλεὺς ὡς ἔφην·
ὡς ἐκ μητρὸς δὲ διδαχθεὶς ὑγροῦ καὶ τῆς θαλάσσης,
ὅτι χειμῶνος νῦν καιρὸς, οἱ Ἕλληνες ἡττῶνται,
καὶ μόνον ἄοπλον οὐ χρὴ πρὸς μάχην ἐξιέναι;
αὐτὸς αὐτῷ ἐπίσχεσιν μάχης ποιεῖσθαι λέγει,
ἔστ' ἂν αὐτῷ κομίσωσιν ὅπλα διὰ θαλάσσης
ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρτιτευχῆ καὶ καινουργῆ καὶ νέα·
ἐπεὶ δὲ τῆς θαλάσσης μὲν τῆς ἐξελθούσης τότε,
τὸ ὕδωρ τὸ βαρύτατον πάλιν ἀνθυπεστράφη,

αἱ Νηρηΐδες πρὸς τὸν σφῶν πατέρα τὸν Νηρέα,
τὸ δὲ λεπτομερέστερον καὶ εὐθεσίας ὕδωρ
συγκρατικόν τε τοῦ θερμοῦ πρὸς οὐρανὸν ἀνῆλθεν·
ὃ Θέτιδος ἀνέλευσις πρὸς Ἥφαιστον καλεῖται,
ἤγουν, αἰθρία γέγονεν ἐν οὐρανῷ εὐδία,
στέλλει ναυστὶν ὁ Ἀχιλεὺς ὅπλα τινὰς ὠνεῖσθαι·
Ἑλλήνων ἡττημένων δὲ Τρωσὶ βιαιοτάτως,
ὁ Ἀχιλεὺς ἐξ Ἴριδος βαρεῖαν γνοὺς τὴν μάχην,
καὶ πρὶν κομίσαι πρὸς αὐτὸν ὅπλα τοὺς ἐσταλμένους,
καὶ πτοηθεὶς μὴ Πάτροκλος νεκρὸς Τρωσὶ ληφθείη,
σκέπει τινὶ συγκαλυφθεὶς τῇ κεφαλῇ καὶ ὤμοις,
ἐξ ἧς, ἐκ μηχανήματος, ἃ φρόνησις Ἀθήνη,
πῦρ ταῖς ἀντανακλάσεσιν ἔλαμπε τοῦ ἡλίου,
ὡς πρὸς τὴν τάφρον ἐξελθὼν καὶ τρεῖς βοήσας μέγα,
τρέπει τοὺς Τρῶας εἰς φυγήν, Πάτροκλον δὲ λαμβάνει·
ἡλίου ἀκουσίως δὲ δύντος βουλαῖς τῆς Ἥρας,
τῷ τοῦ ἀέρος ζοφεροῦ προώραν κεκρυμμένου,
τῆς μάχης ἀπεπαύθησαν Ἕλληνές τε καὶ Τρῶες·
ὁ Ζεὺς καὶ ὁ τοῦ Κρόνου δὲ παῖς τοῦ ἀγκυλομήτου
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος στρεβλή τε εἱμαρμένη,
ταῦτα καὶ τ' ἄλλα καθεξῆς κάλλιστα προεγράφη
μέχρις ἐκείνων τῶν ἐπῶν ὧνπερ ὁ νοῦς τοιός δε·
Ἡφαίστου δόμον δ' ἵκανεν ἡ Θέτις ἡ λευκόπους.
ἐντεῦθεν ἄκουε λοιπὸν καὶ πάνυ ἀλληγοροῦντος·
Τὸ μὲν παχὺ τοῦ ὕδατος, ὃ Νηρηΐδας εἶπε,
μετὰ τὸν σάλον τὸν φρικτὸν τὸν τότε γεγονότα,
αὖθις ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν ἐστράπται τὸν Νηρέα·
τὸ δὲ λεπτομερέστατον ὕδωρ τῆς εὐθεσίας
ὃ ἀνιμώμενον κιρνᾷ τὸ φλογερὸν ἀέρος,
λευκὰ τὰ ἄκρα πάντως δὲ τοῦ ὕδατος τυγχάνει,
διὰ τὸ βάθος μέλαν δὲ δοκεῖται καὶ καλεῖται·

μέλλον πρὸς πῦρ μεταβαλεῖν ἐξηθερώθη πρῶτον,
ἔπειτα συνεκράθη δὲ καὶ πρὸς πυρὸς ἑστίαν·
Ἡφαίστου δόμον χάλκεον φησὶ τὰ πρὸς αἰθέρα,
οἷα καὶ πυρωδέστερα τυγχάνοντα τῇ φύσει,
κἄνπερ ὁ κομπολάκυθος οὐ λέγει Σταγειρόθεν·
κυλλοποδίων δὲ τὸ πῦρ, τὸ μὲν ὑλῶδες οὕτω,
ὡς ἄνευ ξύλων καὶ ὑλῶν τοὺς πόδας ὑποσκάζον
καὶ παρευθὺς σβεννύμενον· βαδίζειν οὐκ ἰσχύον,
καὶ ὡς ἀναφερόμενον ἔνθεν κἀκεῖθεν ῥέπον,
καὶ δόκησιν χωλότητος βαδίσματος ἐμφαῖνον,
ὅτι τὲ ποὺς διά πυρος βαδίζειν οὐκ ἰσχύει,
καὶ τῷ ἄλλῳ δὲ πυρὶ συνᾴδουσι τὰ δύο,
δόμον δὲ ὃν ἐποίησεν ὁ Ἥφαιστος γινώσκεις·
τὸ πῦρ γὰρ κατὰ Ἕλληνας ἐν τῇ κοσμογενείᾳ
ἑκάστῳ διενείματο τοὺς τόπους κατ' ἀξίαν·
τέλει τῆς ἄλφα γέγραπται τοῦτο σοι σαφεστάτως.
Τοῦτον δ' εὗρεν ἱδρῶντα τε τότε περὶ τὰς φύσας,
τὸ πῦρ γὰρ πνεύματι κινεῖ λεπτῦνον τὸ νεφῶδες,
τρίποδας δὲ τὸ τριμερὲς λέγει τοῦ χρόνου τεύχειν·
τὸ γὰρ θερμὸν ὑπέστησε καὶ κόσμον καὶ τὸν χρόνον,
τὸ εὐσταθὲς δὲ μέγαρον, ἅπας ἐστιν ὁ κόσμος·
ἐν ᾧ τὸ πῦρ τριμέρειαν ἐργάζεται τοῦ χρόνου·
εἴκοσι δὲ οἱ τρίπωδες εἰσὶ ὡς ὑπὲρ τέλος,
τὰ δέκα τέλεια εἰσὶν ἐν ἀριθμοῖς ὡς οἶδας,
τὰ εἴκοσι δ' ὑπέρτερα τάξεως τοῦ τελείου·
Ὅμηρος ὑπὲρ τέλος δε κόσμον καὶ χρόνον λέγει,
τὰ κύκλα δὲ τὰ χρύσεα τὰ τρίποδας κινοῦντα,
αἱ τοῦ ἡλίου χρυσαυγεῖς τελοῦσι λαμπηδόνες,
ὑφ' ὧν περ αἱ τριμέρειαι κινήσει τῇ τῆς σφαίρας,
ἣν περ ἀγῶνα θεῖον σοι σαφῶς κατονομάζει,
αὐτόματοι χωροῦσι, τε ὑποχωροῦσι πάλιν·

τί ταῦτα νῦν λεπτολογῶ τῷ Ἀχιλεῖ Φθιώτῃ;
τανῦν ἐπιτομώτερον δέον εἰπεῖν με ταῦτα,
ἐν δὲ τῷ κόσμῳ Ἀχιλεῖ τὸ πᾶν ἀναπτυκτέον·
μετὰ τὴν ζάλην τὴν δεινήν, ἥν ἔφην, τῆς θαλάσσης,
ἀναδραμὸν τὸ ἔνυγρον εἰς τὸ πυρῶδες ἄνω,
ὃ πρώτως μεταβέβληκεν ὡς πρὸς πυρὸς ἑστίαν,
πρὸς δέ γε τὸ μεσαίτατον καὶ κατηυκρατωμένον,
ὅ περ καὶ Χάριν σύζυγον Ἡφαίστου νῦν μοι νόει,
εἶτα καὶ πρὸς θερμότερον καὶ παντελῆ αἰθρίαν·
ὃ τῶν φυσῶν κατάληψις ἐστὶ παρὰ Ἡφαίστου,
καὶ τοῦ προσώπου κάθαρσις καὶ ἔνδυσις εἱμάτων·
πλησιεδρία Θέτιδος καὶ κράτησις χειρός δε,
καὶ πρὸς αὐτὴν ἐρώτησις, οὗ τινος χρείαν ἔχει,
καὶ ταύτης δὲ ἀφήγησις τῆς ὅπλων ἀπωλείας;
καὶ αἴτησις ἐκ τούτου δὲ νεοχαλκεύτων ὅπλων,
ἅ περ ἐξειργασμένος δίδωσιν οὗτος ταύτῃ·
ἡ δὲ κατάγει τῷ παιδὶ ταῦτα πολλῷ τῷ τάχει·
ἐν οὐρανῷ αἰθρίας γὰρ τοιαύτης γενομένης
διὰ θαλάσσης Ἀχιλεὺς πέμπει ὠνεῖσθαι ὅπλα,
ὁπλοποιῷ δὲ λέγουσι τὰ Ἀχιλεῖ συμβάντα·
ὃς ὅπλα οἷα Ὅμηρος φησὶν ἐξειργασμένος,
ἀπεμπολήσας δίδωσι τούτοις ἀποκομίζειν·
ἐπεὶ τὸ πῦρ δὲ Ἥφαιστος, καὶ πᾶς πυρὸς ἐργάτης
καὶ ὅσαι ὗλαι τοῦ πυρὸς κατὰ μετωνυμίαν·
διὰ θαλάσσης δ' Ἀχιλεῖ ἀπεκομίσθη ταῦτα,
ἀνέπλασαν τὴν Θέτιδα πρὸς Ἥφαιστον ἐλθοῦσαν,
πᾶν τὸ συμβὰν τῷ Ἀχιλεῖ λεπτομερῶς εἰποῦσαν,
καὶ πανοπλίαν ἄριστον ποιῆσαι ἐξαιτῆσαι,
τὴν ἣν καὶ ἀπεκόμισε τῷ Ἀχιλεῖ λαβοῦσα.

Ταῦτα πανσόφως Ὅμηρος περὶ τοῦ Ἀχιλέως,
συγγεγραφὼς ὡς γέγονεν, ἀλληγορῶν τε ἅμα

πλὴν ἐν ἀλληγορήματι πραγματικῷ ῥητόρων·
παίζων καὶ φυσικεύεται περὶ κοσμογενείας,
ἀλληγορῶν στοιχειακῶς ἅπαν τὸ νῦν χωρίον·
ἐν τοῖς ἀκαταλήπτοις γὰρ ἔτι χρεὼν συγγράφειν,
οὐ μὴν προδήλως γράφοντα κομπάζειν ἐψευσμένως,
καὶ σκόπει πᾶσαν ἀκριβῶς τὴν νῦν ἀλληγορίαν·
κἄν περ ὁ πάνσοφος ἀνὴρ τῷ σπεύδειν λεληθέναι
λέγῃ τὰ πρῶτα ὕστερον, τὰ ὕστερα προτέρως,
καὶ συστροβῇ τοὺς γράφοντας καὶ ἐριλογεῖν ποιῇ δε,
ἡμῖν δὲ κατ' εὐκρίνειαν τὴν τάξιν τηρητέον.
Ἥφαιστος νῦν ἤ τοι τὸ πῦρ εἰσφέρεται Ὁμήρῳ,
λέγων περὶ τῆς Θέτιδος ὑδάτων τῶν ὀμβρίων,
ἐν τῷ ἐμῷ οἰκήματι ἦλθε θεὰ μεγίστη,
ἥ πέρ με σέσωκέ ποτε μέλλοντα κινδυνεύειν·
χωλὸς γὰρ ὢν καὶ τῆς μητρὸς θελούσης με συγκρύπτειν.
κατέπεσον· ἡ Θέτις δὲ σώζει καὶ Εὐρυνόμη,
ταῖς αἷς περ πάρ' ἐχάλκευον εἰς χρόνους ἐνναέτη,
πόρπας γναμπτὰς καὶ ἕλικας καὶ κάλυκας, καὶ ὅρμους
ἐν σπῆϊ· ῥοῦς δ' ὠκεανοῦ ἀφρῷ μορμύρων ῥέεν.
Ἔρεβος εἶναι κατάρχας καὶ χάος δογματίζει·
ἀέρος κινηθέντος δέ, ὅπερ ὁ Ζεὺς τυγχάνει,
καὶ συμμιγέντος δὲ αὐτοῦ τῇ Ἥρᾳ λεπτυνθέντος,
καὶ πῦρ χωλόν τε καὶ ὑγρὸν καὶ ἀτελὲς ἐξέρρει·
ὃ πίπτον εἰς τὴν θάλασσαν, ὂν πλῆρες καὶ πνευμάτων,
ἐνναετῶς ἐχάλκευεν, ἤτοι πολλαῖς ἐν χρόνοις
πρὸς τὸ πυρῶδες ἐξορμῶν, πόσας στροφὰς ἐποίει,
πόσα δ' ἐκπυρηνίσματα σχήμασιν ἐν μυρίοις,
ἐν πόσῳ δὲ τῷ πνεύματι τὸ ὕδωρ συνεστράφει,
ὡς ἀφρίζον, μορμύρειν τε καὶ ἀναβράζειν οἷον·
λοιπὸν ὁ κόσμος, ὁ Πηλεύς, πηλὸς ἦν ἀληθεῖα
ὑγροῦ ἀέρος ζοφεροῦ, πέριξ κυκλοῦντος τοῦτον·

ἐν δὲ πλευραῖς τῆς Θέτιδος θαλάσσης συγκοιτεύσης
ἀμφοῖν δὲ παῖς ἦν Ἀχιλεύς· γῆς φύσις ἀκαρποῦσα
δένδρα τινὰ καὶ ζῶα γὰρ καὶ ἕτερα μυρία,
γινόμενα ἐφθείροντο τῷ ζοφερῷ ἀέρι·
ἕως ὁ Ζεὺς ὡς λέγουσι Κρόνον ἐν ταρτάρῳ βάλλει·
ἔτους ἐγήρα μὲν Πηλεὺς ὃν ἔφημεν, ὁ κόσμος·
ἤτοι μακραῖς περιόδοις παρέδραμον τῶν χρόνων·
ὑπῆρχε δ' οὗτος ὁ Πηλεὺς ἔνικμος καὶ πηλώδης·
ὁ Ἀχιλλεὺς ὁ τούτου δὲ ἄτιμος παῖς ὑπῆρχε,
καὶ ἄοπλος, συνάμα δὲ γυμνὸς τῆς εὐκαρπίας,
καυτηροῦ τε ὡραΐζοντος κενὸς ἐστερημένος·
τίς δ' Ἀχιλεὺς καθὼς εἶπεν, ὁπόσον τῆς γῆς μέρος·
πολλοὺς χιλοὺς δὲ καὶ καρποὺς πᾶσαν τροφήν τε φέρει,
τότε δ' ὑπῆρχεν ἄκαρπος καὶ Ἀχιλεὺς τῷ ὄντι·
ἐπεὶ λελυπημένους δὲ νῦν, ὦ Πάτροκλε χάριν,
Ὁμήρου δ' ἀγαλμάσιν ἕνεκα παγκαρπίας,
καὶ πάσης πανοπλίας δεῖ μέγιστον ῥωμαλέ τι·
τὸ μὲν πυρῶδες ἔμπυρον πίπτον ἐν τῇ θαλάσσῃ
ζάλην καὶ θροῦν καὶ συστροφὰς, ἃς εἴπομεν, ἐποίει·
ἐπεὶ δὲ καὶ μυκήματα τῆς γῆς ἀπετελέσθη,
ξηραινομένῳ τοῦ ὑγροῦ κινήσει τῶν πνευμάτων
ἐκβράττεται καὶ θάλασσα ῥόχθῳ πρὸς γῆν μεγάλῳ,
ὅ περ κατέαχε ὤς, χεῖρος ἐστὶ τῆς Ἀχιλέως,
καὶ κεφαλῆς ἐφάπτεται μερῶν τῶν ὑπερτέρων,
καὶ Νηρηΐδες αὖθις μὲν χωροῦσι πρὸς Νηρέα
ὕδατα τὰ παχυθάλασσα, εἰς κοίτην τὴν οἰκείαν,
αὕτη δὲ Θέτις τὸ λεπτὸν καὶ εὐθετεῖας ὕδωρ,
συγκρατοῦν τε τοῦ θερμοῦ πρὸς οὐρανὸν ἀπῆλθε·
μέλλον δ' εἰς πῦρ μεταβάλλειν πρῶτον ἀπηερώθη·
εἶτα καὶ ἠθεροώθη δὲ, ὅ περ ὁ μῦθος λέγει
περιπλοκὴν τῆς Χάριτος τῆς γυναικὸς Ἡφαίστου·

εἰσαγωγὴν πρὸς οἶκον τε καὶ ξένισμα πρὸς Θέτιν
ἕως ὁ Ἥφαιστος, τὸ πῦρ, ἀφεὶς καὶ τὸ χαλκεύειν,
ἔλθοι καὶ μάθοι παρ' αὐτῆς τίνος ἀνῆλθε πέρι·
τρίποδας γὰρ εἰκοσιν ἐχάλκευε τῷ τότε
ἀπειρομέτρων ἀριθμῷ, λέγω κινήσεις χρόνων·
τὸ γὰρ θερμὸν ὑπέστησε καὶ κόσμον καὶ τὸν χρόνον·
τὸ εὐσταθὲς δὲ μέγαρον, ἅπας ἐστὶν ὁ κόσμος,
τὰ κύκλα δὲ τὰ χρύσεα, τὰ τρίποδας κινοῦντα,
ὁ σφαιροδρόμος ἥλιος καὶ χρόνους ἀπαρτίζων·
θεῖον ἀγῶνα λέγει δὲ τὰς σφαίρας περιδρόμους
δι' ὧν περ αἱ τριμέρειαι τῶν χρόνων συμπληροῦνται,
καὶ πάλιν ἀνακάμπτουσιν ἐξ ὑπαρχῆς ἑτέρας·
ὦτα δ' αὐτοὺς τοὺς τρίποδας λέγει μὴ ἔχειν ἔτι,
ταῦτα κατασκευάζειν δὲ τὸν Ἥφαιστον τῷ τότε·
οὔπω γνωστὸν καὶ ἀκουστὸν κίνησις ἦν ἡλίου,
ὑφ' οὗ τρισσάκις ὁ ἀὴρ τῷ ἔτει μετατρέπει·
ἔμελλε δ' ἤδη γίνεσθαι τοῦτο καθὼς ἐρεῖ σοι,
παίζων, καὶ τὴν Ἀχίλλειον ἀσπίδα καταλέγων
κόσμου παντὸς τὴν σφαίρωσιν, ἣν μετ' εὐτάκτου δρόμου
περιπολῶν ὁ ἥλιος πάντα γεννᾷ καὶ τρέφει·
οὕτως ἡ Θέτις Χάριτι συνῆν καὶ συνετρίφα,
τὸ ὕδωρ ἐλεπτύνθη τε καὶ ἤδη ἠθεροῦτο·
ἐξ ἀκμοθέτου δ' Ἥφαιστος ἀνασκιρτᾷ μεγάλως
χωλεύων· τούτου πόδες δὲ ἀσθενεστάτως ὥρμων·
μακρόθεν θεὶς δὲ τοῦ πυρὸς τὰς φύσας ὅπλον ἅπαν,
ἐς ἀργυρᾶν τὴν λάρνακα θεὶς καὶ λελαμπρυσμένος
καὶ βακτηρίαν δὲ λαβών, ἐξέδραμε χωλεύων·
χρυσαῖ θεραπευίδες δὲ προέβαινον ἐκείνου
ζώσαις καλαῖς νεάνισι τοῖς πᾶσιν ἐοικυῖαι
αἷς νοῦς καὶ σθένος καὶ φωνὴ καὶ ἀθανάτων ἔργα
αὗται προεπορεύοντο, οὗτος δ' ἐλθὼν κατόπιν

πλησίον ἵζει Θέτιδος καὶ τῆς χειρὸς λαμβάνει·
καὶ κατακλίνας ταύτης δε ποιεῖ τὴν. πανοπλίαν,
ἐξ ἀκμοθέτου δ' Ἥφαιστος ἀνασκιρτᾷ μεγάλως,
ἐκ δὲ τοῦ ὑπεκκαύματος καὶ αἰθερίου τόπου,
χωλὸν καὶ ἀδιάρθρωτον ὥρμησε πῦρ ἐκπνέειν,
συγκερασθὲν δὲ τῷ ὑγρῷ, ὁ λάρναξ ἀργυρέα,
καὶ συνεδρία Θέτιδος, ταύτης χειρός τε σχέσις,
καὶ βακτηρία· στηριγμὸς, καὶ λαμπρισμὸς ὡσαύτως·
αἱ δὲ χρυσαῖ νεάνιδες αἱ τούτῳ προπολοῦσαι,
αἵ τε θερμαὶ καὶ θρεπτικαὶ καὶ ζωογόνοι φύσεις·
ὁ οἶκτος δὲ τῆς Θέτιδος, τοιόν δέ τι τυγχάνει,
μόνον τὸ ὕδωρ τῷ θνητῷ, Πηλεῖ τῇ γῇ ἐζύγει,
ἐν ᾗ καὶ ἅπαν τὸ θνητὸν καὶ τῆς φθαρτῆς οὐσίας,
τὰ τῶν στοιχείων δὲ λοιπὰ τοῖς θείοις γειτνιῶσι·
καὶ νῦν ὁ γέρων οὗτος μεν κεῖται βλαβεὶς τῷ γήρει·
ὁ δὲ υἱός μου Ἀχιλεὺς νῦν δεῖται πανοπλίας·
λοιπὸν ὁ Ἥφαιστος αὐτῷ τεύχει τὴν πανοπλίαν·
ἤτοι μακραὶ παρέδραμον περιστροφαὶ τῶν χρόνων,
καὶ κόσμος κατεῤῥάγη δὲ καὶ γῆς ἦν ἀκαρπία,
καὶ τῶν στοιχείων δὲ δεινὴ σύγχυσις πεφυρμένη,
ἕως τὸ φλέγον κερασθὲν, οἷς εἶπον τανῦν τρόποις,
πῦρ, ὕδωρ, γῆν, ἀέρα τε ποιεῖ καὶ τὸν αἰθέρα,
καὶ πάντα συνεστήσατο συντόμως φάναι κόσμον,
διηρθρωμένον κάλλιστα, ὡς τοῦ ἡλίου πλέον
τηροῦντος δρόμον εὔτακτον ἀεὶ περὶ τὴν σφαῖραν
καὶ πᾶν φυτὸν ἐκτρέφοντος καὶ πᾶν ζωογονοῦντος,
καὶ τὰς μυρίας δὲ τροφὰς πᾶσι διδοῦντος ζώοις,
τὴν πανοπλίαν Ἀχιλεῖ ταῦτα τῷ κόσμῳ τεύχει·
ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ χρήσιμον λεκτέον τοῦ κειμένου,
ὅσον εἰς ἀλληγόρημα τῶν χρειωδῶν τυγχάνει·
ἂν δὲ πολυλογήσωμεν, Ὅμηρον αἰτιᾶσθε·

πολλῇ πυκνώσει τῶν φρενῶν τῷ σπεύδειν λελαθέναι,
πρωθύστερά τε γράφοντα καὶ πάλιν συμμιγνῦντα,
καὶ τῷ κεκαλυμμένῳ δὲ τῶν νοημάτων βάθει,
τὸν Τζέτζην περιτρέποντα γράφειν ἁπλῶς, συντόμως.
καὶ τότε καὶ σχεδίῳ δὲ τῷ λόγῳ συντιθέντα,
ἅ περ οὐδεὶς ἐτόλμησεν οὐ παλαιὸς, οὐ νέος
εἰ μή που τίς ἐκ τῶν ἐμῶν μεταποιήσας ταῦτα
πρός τινας τερατεύοιτο αὐτὸς συντεθεικέναι,
ὡς καὶ λοιποῖς συγγράμμασιν δρῶσιν ἐμοῖς πολλάκις
ὅτι δ' οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἀλληγορῆσαι τάδε,
ὁρᾶτε τὸν Ἡράκλητον καὶ τὴν Μιμὼ σὺν τούτῳ,
τὴν ἀλαζόνα σφίγγα τε, μᾶλλον τὴν εἰρημένην,
Κουρνέτους, Παλαιφάτους τε πάντας ἀλληγοροῦντας
καὶ τὰ ἐμὰ βιβλίδια, τὸ εὐτελές τε τόδε
οἰκονομίᾳ συγγραφὲν σπουδῇ τῇ τῆς Ἀνάσσης,
καὶ ὅ περ παρεσπάσθη μοι τῆς χρονικῆς μου βίβλου,
τῆς ἱστορούσης τεχνικοῖς ἰάμβοις τὰ τῶν χρόνων,
ἀλληγοροῦν δὲ σύμπαντα συντετμημένῳ λόγῳ.
ἀλλὰ γὰρ πᾶν τὸ χρήσιμον ῥητέον τῇ κειμένῃ
φύσει, τὸ πνευματῶδες μὲν τὸ τοῦ πυρὸς τυγχάνει
χόανοι τὸ θερμότερον αὐτοῦ καὶ κεραυνῷον·
τὸ εἴκοσιν ἐν τρίποσι, τοῖς εἴκοσι προέφην·
ὡς ὑπὲρ τέλος Ὅμηρος κόσμον καὶ χρόνον λέγει,
ἀεὶ τῷ πνευματώδει δὲ πυρός τε καὶ τῇ θέρμῃ
μέλλειν κιρνᾶσθαι σύμπαντα σαφῶς σοι δογματίζει
χαλκὸν δὲ βάλεν ἐν πυρὶ καὶ τὰς λοιπὰς τὰς ὕλας,
τῇ θέρμῃ παρυπέστησαν τὰ τέσσαρα στοιχεῖα·
ἡ γῆ, καὶ θάλασσα, ἀὴρ, πῦρ, ὁ αἰθήρ τε πέμπτος,
γῆ καθ' ἡμᾶς κασσίτερος, τήκεται γὰρ ὡς οὗτος,
ἄργυρος, θάλασσα, ἀὴρ, χρυσὸς, αἰθέρος φύσις
χαλκὸς, τὸ πῦρ ἀνώτερον (ὂν πέριξ τοῦ αἰθέρος.

τὸν δὲ ἀμφιθέτην νόει μοι πᾶσαν τοῦ κόσμου σφαῖραν,
τὴν οὕτως ἀδιάρθρωτον, μίγματι τῶν στοιχείων·
ἀσπίδα δὲ, τὸ καρτερὸν τῶν ἐσομένων θρόμων·
ῥαιστῆρα, τὴν λεπτύνουσαν καὶ διαρθροῦσαν φύσιν·
πυράγραν, τὴν ἐπίσχεσιν καὶ κρᾶσιν τοῦ πυρώδους·
σάκος δὲ τὸ πεντάπτυχον, ἡ σφαῖρα ἠρθρωμένη,
ἄντυξ καὶ περιφέρεια τριπλοῦ δὲ, μαρμαρέη,
ἀὴρ, αἰθὴρ καθέστηκε καὶ τοῦ πυρὸς τὸ σῶμα.
Ὁ τελαμὼν ὁ ἀργυροῦς ὅς τις ὑπάρχει, μάθε·
ἀναθυμίασις, ἀὴρ ὁ συγκινῶν τὴν σφαῖραν·
λευκὸς δὲ ὡς ὁ ἄργυρος ἐστὶν ἀὴρ τῇ θέᾳ,
καὶ συγκινεῖ τὴν σφαίρωσιν ἀναθυμίασις τις,
ὡς ἡ Ὁμήρου πολλαχοῦ διασαφεῖ Καλλιόπη.
ἀλλὰ περὶ τῆς σφαίρας δὲ φησὶν ὁ Σταγειρόθεν·
τὰς πέντε πτύχας ἄκουσον πῶς Ὅμηρος νῦν λέγει·
γῆν λέγων καὶ τὴν θάλασσαν, σελήνην ἀντ' ἀέρος·
ἀντὶ πυρὸς τὸν οὐρανὸν, ἥλιον ἀντ' αἰθέρος·
ἃ στεφανοῦται οὐρανός· τείρεα δέ μοι νόει
νῦν μὴ τὸ δωδεκάζῳδον καὶ τὸν ἐκείνου κύκλον·
τὰ ἀπλανῆ τῶν ἄστρων δὲ ὀκτὼ πρὸς τριακάδι,
ὅσα τε Ἕλληνες φασὶν καὶ ὅσα διαγράφει
Τεῦκρος ὁ Βαβυλώνιος ἐν τῇ βαρβάρῳ σφαίρᾳ,
ὧν καὶ Πλειάς τε καὶ Ὑάς, Ὠρίων, καὶ αἱ Ἄρκτοι,
ἅ περ καὶ παρενέγραψεν ὁ Ὅμηρος ἐνθάδε·
νῦν ταῦτα λέγει τείρεα· τείρεσι γὰρ ὡς οἶδας
χειμῶνας ἐπεισφέρονται καὶ θέρη τὰ καυσώδη·
μετὰ μικρὸν ὁ γέρων δὲ παίζων σωφρονεστάτως
ἐρεῖ τὸ δωδεκάζῳδον, γέροντας καθημένους
λίθοις ξεστοῖς, ἤτοι στερροῖς ἐν ἱερῷ τῷ κύκλῳ,
καὶ πάλιν χορὸν ποιήσει κλυτὸς ἀμφιγυήεις,
ᾧ νέοι καὶ παρθένοι δὲ χορεύουσι συμμίκτως·

τῶν γὰρ ζωδίων ἓν παρ' ἓν, ἄρσεν ἐστὶ καὶ θῆλυ,
ὡς ἀστρολόγοι λέγουσι, καὶ νῦν ὁ θεῖος γέρων,
πλὴν τοῦ Ὀρφέως, πρότερος ὢν πάντων ἀστρολόγων·
ἀλλ' εἴ τι παρεδράμομεν, λεπτῶς ἀναληπτέον.
Δύο τὸ πῦρ ἐποίησε πόλεις ἀνθρώπων λέγει·
τὸ πῦρ, τὸ πᾶν διήρθρωσε καὶ ἄστρα καὶ ἀστέρας·
δύο ἀφ' ὧν ἐγγίνονται βροτοῖς περιπολήσεις,
ἡ εὐτυχὴς καὶ δυστυχὴς ἑκάστου γενεθλίῳ·
καὶ ταῖς λοιπαῖς δὲ καταρχαῖς, αἷς τί τις πράττειν θέλει·
τὴν εὐτυχῆ δεικνύει σοι γάμους καὶ τ' ἄλλα λέγων·
καὶ τοὺς φιλονεικοῦντας δε κρίσει τὸ νεῖκος λύειν·
κρίνεσθαι δὲ καὶ γίνεσθαι ταῦτα φησὶ τὰ πάντα,
τῶν δώδεκα τῶν θαυμαστῶν γερόντων καθημένων,
Κριοῦ, Ταύρου, Διδύμων τε, Καρκίνου, Λέοντός τε,
Παρθένου, ἅμα δὲ Ζυγοῦ, Σκορπίου καὶ Τοξότου,
αὐτοῦ τοῦ Αἰγοκέρωτος, Ὑδρόχου καὶ Ἰχθύων,
περιτρεχόντων πανταχοῦ τῶν πέντε δὲ κηρύκων,
τῶν σκηπτροφόρων ὧν φησὶ καὶ τῶν μεγαλοφόνων,
ἤγουν τῶν σθένος μέγιστον, οἳ καὶ περιθρυλλοῦνται·
εἰ δεῖ με παῖξαι καὶ μικρὸν τῶν μανδατωριτζίων,
Κρόνου, Διός, καὶ Ἄρεος, Ἀφρογενοῦς, Ἑρμοῦ τε·
δύο χρυσοῦ δὲ τάλαντα, ἥλιος καὶ σελήνη,
οὓς ἀστρολόγοι βασιλεῖς λέγουσι τῶν ἀστέρων,
ἅ περ ἐν μέσῳ ἔκειτο λῆψις εὐθυδικοῦσι,
τῶν πέντε ὧν περ εἴπομεν ἀστέρων πλανομένων,
τῶν ἀγαθῶν ὑπάρχουσιν ὁ Ζεὺς καὶ Ἀφροδίτη·
φθοροποιοὶ καὶ βλάπτοντες, ὁ Κρόνος τὲ καὶ Ἄρης·
Ἑρμῆς συνὼν δὲ ἀγαθοῖς ἐς πλέον ἀγαθύνει·
τοῖς βλαπτικοῖς συντρέχων δε, τὸ βλάβος ἐπιτείνει·
οὗτοι δὲ περιτρέχοντες τῶν ζωοφόρων κύκλων,
ἀμοιβαδὶς δικάζουσιν ἄλλα ἀλλοίως δρῶντες·

ὅταν δ' οἱ φαῦλοι ἀγαθὰ δρῶσι τοῖς γενεθλίοις
καὶ καταρχαῖς πραγμάτων δὲ πάντων τῶν ἐν τῷ βίῳ,
καὶ οἱ χρηστοὶ παγκάλλιστον ἂν ὦσι δεδρακότες,
τοῦτο ποιοῦσι τὸ χρηστὸν τὸ μέγιστον τῷ τότε.
χρυσᾶ λαβόντες τάλαντα δύο τὰ λελεγμένα,
ἤγουν παραμεσάζοντος ἡλίου καὶ σελήνης,
καὶ ζυγουλκούντων ἄριστα σοφῇ ταλαντουργίᾳ.
δύο στρατοὶ δὲ εἵατο πρὸς τῇ ἑτέρᾳ πόλει·
τὴν ἐκπεριπολήσεως ἀστέρων εὐτυχίαν,
εἰπὼν τὰ νῦν τὴν δυστυχῆ μοῖραν σοὶ καταλέγει,
πολέμους καὶ διαρπαγάς· ἐν δὲ τῷ λέγειν τοῖς δὲ
χρυσοῦν ὁμοῦ τὸν Ἄρεα καὶ Ἀθηνᾶν ὑπάρχειν
καλῶν βουλαῖς ὑπερμαχεῖν ὑπὲρ πατρίδος λέγει·
τὰ πάντα τ' ἄλλα δὲ σαφῆ μοίρας δυστυχεστάτης·
τὰ ὡρισμένα μόνα δὲ ὁ Τζέτζης ὀβελίζει,
οἷον ποιμένες δύο τε καὶ τέσσαρες ποιμένες,
καὶ πάντα δὲ τὰ ὅμοια, πραγματικὰ εἰσί γαρ·
οὐ μὴν ἀλληγοροῦνται δε ὡς τάλαντα τὰ δύο
καὶ πάντε πτύχες καὶ λοιπὰ τῶν ἀλληγορουμένων.
Τὸ, ἐν δὲ τίθει δὲ νειὸν, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πάντα
δεικνύουσι σαφέστατα ὅτι καὶ γεωργία,
καὶ βίος δὲ ποιμνητικὸς καὶ αἱ λοιπαὶ δὲ τέχναι
ἐκ τῆς περιπολήσεως γίνονται τῶν ἀστέρων,
τὴν ἣν περιχορεύουσι τὸν ζωοφόρον κύκλον,
ὃν κύκλον Ἥφαιστος ποιεῖ χορείαν τῶν ἀστέρων,
ἐν ᾧ περιπολεύουσι παρθένοι τε καὶ νέοι·
τὸ πρὶν σαφῶς εἰρήκειμεν πάντα σοὶ περὶ τούτων,
Κνωσσὸν δε νῦν καὶ Δαίδαλον ὁ Τζέτζης ὀβελίζει
καὶ στίχους ἄλλους ὡς ὀκτὼ μέχρι τοῦ στίχου τοῦδε.
Περὶ χορὸν δὲ ἱμερτὸν, πλῆθος εἱστήκει πόσου
τῷ ζωοφόρῳ κύκλῳ δε πλῆθος ἀστροθεσίας.

οἱ δύο πάλιν ὀρχησταὶ ἥλιος καὶ σελήνη
ὠκεανὸν δὲ ἔθετο ἄντυγα τῇ ἀσπίδι·
τοῦ κόσμου τέρμα γὰρ παντὸς, ὠκεανὸς ὑπάρχει·
ἐπεὶ δὲ σάκος ἔτευξε μέγα τε στιβαρόν τε,
ἔτευξε καὶ τὸν θώρακα λαμπρὸν, πυρὸς ἐς πλέον·
ὅρα τὸν χρυσογέροντα πῶς παίζει νῦν πάλιν
πέντε τοῦ κόσμου γὰρ εἰπὼν τοῦ σάκους εἶναι πτύχας,
πῦρ, ὕδωρ, γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πέμπτον τὸν αἰθέρα,
καὶ θώρακα τοῦ κόσμου δὲ νῦν Ἀχιλλέως λέγει
τὸ μέρος τὸ αἰθέριον, τὸ πῦρ δὲ κόρυν τούτου,
τὴν γῆν κνημῖδας τούτου δὲ ἔθηκεν ἐκ κασσιτέρου.
Ἐπεὶ τὰ ὅπλα πάντα δὲ ὁ Ἥφαιστος ἦν τεύξας,
ἔμπροσθεν ταῦτα τέθεικε μητρὸς τοῦ Ἀχιλλέως
ὡς ἴρηξ αὕτη δ' ἤλατο κομίζουσα ἐκεῖνα.
Ἐπεὶ τὸ πῦρ ὑπέστησε κόσμου παντὸς τὴν θέσιν
τὴν γῆν ἐξαπικμάσασα τῇ ζέσει τῇ πυρφόρῳ,
μετεωρῆσαι ἄνω δὲ τὸν ἔνυγρον ἀέρα,
ἐς πλέον τὸν αἰθέρα δὲ καὶ φύσιν τὴν τῶν ἄστρων·
ὄμβροι τε κατεφέροντο, καὶ Ἀχιλλεὺς ὡπλίσθη
ἐξ ἀκαρποῦντος, πάγκαρπος, πολυχαρὴς θηχθείς τε.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Τ. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Παρὰ Ἡφαίστου Ἀχιλεῖ Θέτις κομίζει ὅπλα,
ὃς τὴν εἰς Ἕλληνας ὀργὴν εὐθέως ἀπορρίψας,
καὶ τὰ παρ' Ἀγαμέμνονος εἰσδεδεγμένος δῶρα,
ἀριστησάντων τῶν λοιπῶν, νῆστις αὐτὸς ὑπάρχων,
ὁπλίζεται πρὸς πόλεμον· Ξάνθος δ' ὁ τούτου ἵππος
θάνατον προμαντεύεται· ταῦτα μὲν ἅπας ἔχει.

ἤδη τὰ τοῦ κειμένου δὲ λοιπόν μοι μοχλευτέον.
Ἠώς ἐστι κροκόπεπλος, λαμπρὰ καὶ περικλείμων,
τὸ φῶς τοῖς ἀθανάτοις δὲ καὶ τοῖς βροτοῖς εἰσφέρει,
στοιχείοις καὶ ἀνθρώποις ἐμφανεστάτως λέγει·
Θέτις δ' ἐς νῆας ἵκανε θεοῦ φέρουσα δῶρα·
τῷ Ἀχιλεῖ δὲ ἥρωϊ, τῷ Θετταλῷ ἐκείνῳ,
διὰ θαλάσσης καὶ νηῶν προσήχθη πανοπλία,
ἔργον θεοῦ τυγχάνουσα, ἤτοι σοφοῦ τεχνίτου,
ἢ εἱμαρμένης καὶ θεοῦ δῶρον εἰς Ἀχιλέα.
Τὸ φῦ χειρὶ, σημαίνει δὲ, ὅτι προσπεικωτάτως
ἤδη τὰ ὅπλα κατιδὼν ὁ Ἀχιλεὺς οὐ λόγοις
θρήνου τοῦ περὶ Πάτροκλον ἀπέπαυσε καὶ γόων·
ἐτέρπετο τῶν ὅπλων δὲ προσβλέπων ποικιλίαν·
ἄγαν ἐκπεπληγμένων δὲ βλεπόντων Μυρμιδόνων
ἐλέγχων νηπιώδεις τε καὶ ἀγεννεῖς ἐκείνους,
ἠγριωμένον κατιδὼν, μέμφεται μέγα τούτοις·
αὐτίκα λέγει δὲ ταυτὶ πρὸς τὴν αὐτοῦ μητέρα,
τοὺς τούτῳ προσκομίσαντας διὰ θαλάσσης ὅπλα,
τῆς συνεργούσης Ἀχιλεῖ τρόπῳ μητρὸς ὡς ἔφην·
ὦ οἱ ἀποκομίσαντες θαλάσσῃ μοι τὰ ὅπλα,
ἅ περ θεὸς παρέσχηκεν ἤτοι ἡ εἱμαρμένη,
ἢ ἃ σοφὸς ἐποίησε δημιουργὸς τεχνίτης·
τὰ ὅπλα ταῦτα ἔργα μὲν εἰσὶ τῶν ἀθανάτων,
οὐδὲ βροτὸς ἂν δέδρακε τοιαύτην πανοπλίαν,
ἤτοι ἐξ εἱμαρμένης μοι ταῦτα τῆς τῶν ἀστέρων,
τὰ ὅπλα ἐκομίσθησαν, οἷα θνητὸς οὐ τεύξει·
τοῖς οἷς ἐγὼ νῦν ὁπλισθεὶς χωρήσω πρὸς τὴν μάχην·
πτοοῦμαι δὲ τὰ τραύματα μὴ συσσαπῇ Πατρόκλου·
οἱ δ' εἶπον· πρὸς τὸν πόλεμον πάνυ ταχέως χώρει,
ἡμεῖς δὲ τοῦτον ἄσηπτον τηρήσομεν ἐντέχνως·
καὶ ἀμβροσίᾳ μὲν αὐτοὶ, φαρμάκοις ἀσηψίας,

ἐλαίῳ πάνυ παλαιῷ καὶ ἐρυθρῷ δὲ οἴνῳ,
καὶ τοῖς λοιποῖς κατέχρισαν τὸν Πάτροκλον φαρμάκοις·
ὁ δ' Ἀχιλεὺς παρώρμησε τοὺς Ἕλληνας κραυγάζων·
καὶ τ' ἄλλα πάντα μὲν σαφῆ τοῦτο ταννῦν ῥητέον·
ἣν ἐν ναυσὶν ἡ Ἄρτεμις ὤφειλε κτεῖναι βέλει·
ἢ λοιμικῷ νοσήματι, εἴθε προανῃρέθη
τὰ λοιμικὰ τῶν νόσων γὰρ καὶ τὰ ὀξέα πάντα,
ἡλίῳ τε προσάπτουσιν ὁμοῦ καὶ τῇ σελήνῃ
» ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἠεροφοῖτις Ἐριννύς,
ἡ εἱμαρμένη τε αὐτὴ καὶ ἡ ἑκάστου μοῖρα,
καὶ σὺν αὐταῖς ἡ σκοτεινὴ ἀόρατός τε βλάβη·
θεὸν καὶ πάθος δὲ ψυχῆς, τὴν Ἄτην ὀνομάζει·
καὶ τοῦ Διὸς φησὶν αὐτὴν καὶ εἱμαρμένης παῖδα,
πᾶν ἀγαθὸν καὶ βλάβη γὰρ εἰσὶ τῶν εἱμαρμένων·
ἄκουε καὶ τὴν Ἄτην δὲ ἣν περ ὁ Ζεὺς ἐβλάβη
ἐξ Ἥρας· ὅτε ἔμελλεν ὁ Ἡρακλῆς τεχθῆναι
καὶ πῶς ἡ Ἥρα λέγεται σχεῖν τοκετὸν Ἀλκμήνης·
παῖς ἦν τοῦ Ἀμφιτρίωνος ὁ Ἡρακλῆς ἐν λόγῳ,
ἔργῳ Διὸς δὲ ἄνακτος ὄντος καὶ ἀστρολόγου,
ὃς διαφόροις γυναιξὶ πολλοὺς ἐσχήκει παῖδας·
πρὸς τόκῳ δ' οὔσης ὑπ' αὐτῆς περὶ καὶ τῆς Ἀλκμήνης,
τὸν Ἡρακλῆ μελλούσης τε τῷ τότε τίκτειν χρόνῳ
οὔσης ἐγγὺς τότε δὲ τούτῳ καὶ τῆς Ἀρχίππης,
πλὴν ἀτελὲς ἑπτάμηνον τέκνον τὸν Εὐρυσθέα,
ὁ Ζεὺς ἐκεῖνος βασιλεὺς ὁ μέγας ἀστρολόγος
τότε καὶ μόνον ἔψευστο· ἰδὼν γὰρ τοὺς ἀστέρας
καλῶς κειμένους ἅπαντας καὶ τόποις βασιλείοις,
πρὸς τοὺς ἀστέρας ἀπιδὼν μόνους τοὺς γενεθλίους,
μὴ προσκοπήσας εἰ τεχθῇ τῷ τότε δὲ καὶ βρέφος
θεοὶ σοφοὶ καὶ ἄρχοντες τοῦτο, φησὶ, προλέγω,
Ἀλκμήνη τίκτει σήμερον· τίκτει δὲ βασιλέα·

οὕτω μὲν εἶπεν Ἡρακλῆ νομίζων γεννηθῆναι,
μεγαλοσώμου τοῦ παιδὸς τούτου δὲ τικτομένου,
καὶ περισχόντος ἅπαντα τῆς μήτρας τὸν ἀέρα,
ὅ περ καὶ Ἥρας κράτησιν ἔφασαν γενεθλίαν.
μᾶλλον καὶ Ἰφικλέους δὲ σὺν τούτῳ τικτομένου·
Ἀλκμήνη δυστοκήσασα μετά τινας ἡμέρας,
δεκαμηνιαῖον τέτοκεν· ἡ δὲ Ἀρχίππη τότε
ἑπτάμηνον ἐγέννησεν ἄστρασι βασιλείοις
τὸν Εὐρυσθέα, καὶ λοιπὸν ἦρχε τοῦ Ἡρακλέος·
Ζεῦ πάτερ ἀργικέραυνε· ὦ ἄναξ δέσποτά τε
δίκην ἀεὶ τῶν κεραυνῶν λαμπροὺς προπέμπων λόγους,
ὡς Ἥρα περιτίθησι λόγους τινὰς ἀέρι.
Ὄλυμπον νῦν κατάστερον καὶ οὐρανόν σοι λέγει,
εἰς ὃν μὴ πάλιν ἀνελθεῖν ὤμοσε Ζεὺς τὴν Ἄτην,
τὴν κεφαλὴν τοῦ λογισμοῦ τὸ ὄργανον ἐκείνου,
κἂν φιλοσόφοις ὄργανον τοῦ λογισμοῦ, καρδία·
θεὸς νῦν, ὁ θυμός ἐστιν ἡ ζέσις τῆς καρδίας,
ὃν ἀμφοτέραις ταῖς στρατοῖς, μένος προσπνεῦσαι λέγει·
ἐν μοίρᾳ πάντα ἔλεξας, πρεπόντως, ἁρμοδίως·
οὐδὲ ἐπιορκήσαιμι πρὸς δαίμονας καὶ μοίρας,
ἢ πρὸς αὐτοῦ τοῦ δαίμονος, τουτέστι τῆς ψυχῆς μου·
ἤτοι, ὀμνύω τὴν ἐμὴν ψυχήν, οὐ ψευδορκήσω·
ὁ Ζεὺς ὁ θεὸς τὸ κῦδος δὲ, τανῦν ἡ εἱμαρμένη·
καὶ Ζεὺς ὁ τοῖς ἀνθρώποις δὲ ταμίας τοῦ πολέμου·
Ταλθύβιος ἀλίγκιος θεῷ, εἰς τὴν αὐδὴν δὲ
λιγὺς ὀξυφωνότατος, εὔμουσον μέλος ἔχων,
οἷον ἠχεῖν ἁρμονικὸν φασὶ καὶ τοὺς ἀστέρας·
Ζεὺς δὲ ὁ ὕπατος θεῶν, νῦν οὐρανὸς ὑπάρχει·
θεοὶ, στοιχεῖα τὰ λοιπά· τέως ἐν τοῖς ἐνθάδε·
θεοὶ δὲ δοῖεν ἄλγεα, ἀστέρες, εἱμαρμένη·
ὁ Ζεὺς πατὴρ δὲ ὁ διδοὺς τὰς Ἄτας, εἱμαρμένη,

καὶ Ζεὺς ὁ θέλων θάνατον τοῖς Ἀχαιοῖς γενέσθαι·
γυνὴ εἰκυῖα δὲ θεαῖς, κάλλει· ἐπιθυμίαις
ταῖς ψυχικαῖς δυνάμεσιν εἴ τε καὶ τῇ σελήνῃ
θεοειδής, ὡς τό, γυνὴ εἰκυῖα ταῖς θεαῖσι.
Κρονίων ὁ τοὺς γέροντας οἰκτείρας μυρομένους,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄδηλος νῦν ἐστὶν εἱμαρμένη·
πῶς Ἀθηνᾶ καθέστηκε παῖς δὲ τῆς εἱμαρμένης,
ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ὁ ἀὴρ ἐστὶν ἐν τοῖς ἐνθάδε,
ὅτι πᾶν τὸ γινόμενον, ἔργον τῆς εἱμαρμένης
καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἀέρος δέ, σημεῖόν τι γενέσθαι
καὶ τὸ ψυχρὸν ἢ καὶ θερμόν, ἀέρα γεγονέναι·
τότε δ' αὐτοῖς ἐγένετο σημεῖον ἐξ ἀέρος
ἅρπη ὀξὺ βοήσασα· ὄρνεον δ' ἐστὶ τοῦτο,
ἁρπάζον τὰ νεόττια ὀρνίθων κατοικίων,
καὶ ἐκ μακέλλης κρέα δὲ καὶ ἐκ τῶν κατεχόντων·
αὕτη λοιπὸν βοήσασα, τούτους κινεῖ πρὸς μάχην·
ὡς οἰωνὸς τῶν δεξιῶν καὶ τύχης εὐξυμβόλων,
καὶ Ἀχιλεῖ δὲ γίνεται λήθη λιμοῦ καὶ πείνης,
προθύμως ἀνορμήσαντι πρὸς πόλεμον καὶ μάχην·
ὃ ἀμβροσίαν Ὅμηρος καὶ νέκταρ ἄρτι λέγει·
αὐτὴ πρὸς τὸν ἀέρα δὲ ἀνέπτη πατρὸς δόμον,
ἀνεπετάσθη πρὸς αὐτόν, τουτέστι τὸν ἀέρα·
πατὴρ ὀρνέων δὲ ἀήρ, ὡς τούτῳ πετομένων·
γέλασε πᾶσα περὶ χθών· τουτέστιν ἐλαμπρύνθη·
δύσετο δῶρα δὲ θεοῦ, σοφοῦ, τῆς εἱμαρμένης,
ἅ τινα Ἥφαιστος, τὸ πῦρ, ἔκαμε τεύχων τῇδε.
Ἥφαιστος νῦν, ὁ χαλκουργός τεχνίτης ὁ τῶν ὅπλων·
τίς ἡ φωνὴ τοῦ Ξάνθου δὲ τοῦ Ἀχιλέως ἵππου,
ἥ περ προεμαντεύσατο καὶ θάνατον ἐκείνῳ;
ἐλεεινός, ὀλοφυρμός· τοῖς δὲ φρονοῦσι, πάντα
λαλεῖ· καὶ προσημαίνουσι τὰ μέλλοντα γενέσθαι·

κάκτε σημαίνειν τῆς φωνῆς τε ἵππε τῆς Ἐρινύδες,
θάνατον ἐμαντεύσατο ἐκείνῳ προβήσεσθαι:
ἐπεὶ φωνὴ τυγχάνει δε τίς πλῆξις τε ἀέρος,
ἔφασαν, ὡς φωνήεντα αὐτὸν ποιεῖ ἡ Ἥρα·
θεὸν ὁ ἄριστος ἐστὶ καὶ παῖς ὁ τῆς Λητοῦς δε
Ἀπόλλων καὶ ὁ Ἥλιος, ᾧ Πάτροκλος ἐπτάνθη·
θεῷ δὲ ἐστι μόρσιμον καὶ ἐν ἀνδρὶ δαμῆναι,
στοιχείῳ καὶ ἀνθρώπῳ δε πέπρωται τεθνηκέναι,
ἐν γὰρ ναῷ Ἀπόλλωνος ὁ Ἀχιλλεὺς τεθνήκει,
ἢ Ἀλεξάνδρου ταῖς χερσὶν ἢ καὶ τε Δηϊφόβε·
οὕτως εἰπόντος, Ἐρινῦς φωνὴν αὐτε κατέσχον·
οὕτως εἰπὼν τὰ λυπηρὸν, εὐθέως ἀπεπαύθη.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Υ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Διὸς βουλαῖς ἐφάπτονται θεοὶ τῆς συμμαχίας,
καὶ τῷ στρατῷ Ἑλλήνων μὲν ὑπῆρχον συμμαχοῦντες
Ἥρα, Ἀθήνη, Ποσειδῶν, καὶ Ἥφαιστος, Ἑρμῆς τε
Τρωσὶν ἡ Ἀφροδίτη δε καὶ σὺν τῇ Ἀφροδίτῃ
Σκάμανδρος, Ἄρης, καὶ Λητὼ, Ἄρτεμις καὶ Ἀπόλλων,
ὃς Ἀχιλλεῖ μαχόμενον Αἰνείαν νέφει κρύπτει·
πολλοὺς δὲ κτείνας Ἀχιλλεὺς καὶ παῖδα τὸν Πριάμε
Πολύδωρον ἀπέκτεινεν· Ἕκτορα δ' ἀντιστάντα
αὐτὸν Ἀπόλλων ἔσωσε καὶ ῥύεται θανάτου·
τοὺς δὲ λοιποὺς ὁ Ἀχιλλεὺς κατήπειγεν εἰς Τροίαν.
Οὕτως ὁπλίζοντο σὺν σοὶ Ἕλληνες, παῖ Πηλέως·
ἑτέρωθεν οἱ Τρῶες δε ἐπὶ θρωσμῷ πεδίου;
ἐκ πολυπτύχου δ' οὐρανοῦ Θέμιν ὁ Ζεὺς κελεύει
πάντας καλέσαι τοὺς θεοὺς εἰς δόμον τὸν ἐκείνε·

ἡ καὶ δραμοῦσα σύμπαντας συγκέκληκεν εὐθέως·
οὐ ποταμὸς ἐλείφθη τις, ὠκεανοῦ δὲ ἄνευ·
οὔτέ τις νύμφη ναίουσα πείσεα τε καὶ ἄλση,
καὶ τὰς πηγὰς τῶν ποταμῶν· καὶ συνελθόντες πάντες
ξεσταῖς αἰθούσαις ἵζανον, ταῖς οὔσαις πρὸ δωμάτων,
ἅς περ ὁ Ἥφαιστος Διῒ ἐποίησεν ἐντέχνως,
καὶ Ἐνοσίχθων μετ' αὐτοὺς ἐξῆλθε τῆς θαλάσσης·
μέσοις καθίσας δ' ἐν αὐτοῖς, ἀνήρετο τὸν Δία·
τί νῦν ὦ ἀργικέραυνε θεοὺς συνεκάλεσας;
ἆρα περὶ τῶν Τρώων τι βουλεύῃ καὶ Ἑλλήνων;
ἐγγὺς ἡ μάχη τούτων γαρ καὶ πόλεμος τυγχάνει·
ὁ Ζεὺς φησὶ δὲ πρὸς αὐτὸν, ἔγνως τὸ βούλημά μου·
φροντίδα τούτων ἔχω γαρ, καί περ ἀπολλυμένων·
ἀλλὰ ἐγὼ καθήμενος, ἔνθεν τερποίμην βλέπων·
ὑμεῖς ὡς πρὸς τοὺς Τρῶας δε καὶ Ἕλληνας ἐλθόντες
γίνεσθε μέρους βοηθοὶ, οὗ ἕκαστος θελήσει·
εἰ πρὸς τὸν Ἀχιλέα γαρ μάχοιντο μόνοι Τρῶες,
οὐδὲ βραχύ τι κατασχεῖν ἰσχύσουσιν ἐκεῖνον.
Φύσιν πλουτῶν ὁ Ὅμηρος ὑπὲρ ἀνθρώπου φύσιν,
ὢν τε φρενῶν θησαύρισμα καὶ νοῦς αἰθεροδρόμος,
καὶ θάλασσα καὶ πέλαγος, ὠκεανὸς χαρίτων,
πασῶν τεχνῶν τε λογικῶν ἀσύγκριτος ἀκράτως,
πανσόφοις πάντα χάρισι τὸν λόγον κεραννύει·
ὡς περ κἀνταῦθα νῦν ποιεῖ συγκεραννὺς μυρία·
ἐν τῷ τὴν μάχην λέγειν γαρ τῶν μυθικῶν θεῶν σοι,
τῶν συνεργούντων Ἕλλησι καὶ γένει τῷ τῶν Τρώων,
τοῦ μύθου τῷ γλυκάζοντι τέρπει τοὺς ἀπληστέρους·
ῥητόρων δὲ δεινότητι καὶ τῇ φρενῶν πυκνώσει,
δοκεῖ τὸν Ἀχιλέα μεν πάντων ὑπερεξαίρειν·
δείκνυσι δὲ τὸ ἀληθὲς τῇ πρὸς Αἰνείαν μάχῃ,
καὶ λόγοις, οἷς ὁ Ἀχιλεὺς φησὶ πρὸς τὸν Αἰνείαν·

ἀλληγορῶν δὲ φυσικῶς, τέρπει σοφὰς καρδίας·
καὶ πράξεις γράφων χρονικὰς, διδάσκει καὶ προγνώσεις·
καὶ δὴ προσέχων, ἄκουε, πᾶν μου λεπτολογοῦντος.
Οἷα προάγγελα πολλὰ συμβαίνουσι σημεῖα
ἐπὶ μελλούσαις συμφοραῖς ἐθνῶν καὶ πολισμάτων,
καὶ διωνύμων δὲ ἀνδρῶν ἔν τισι τῶν στοιχείων·
οὕτω κτανθῆναι μέλλοντος καὶ Ἕκτορος τῷ τότε,
καὶ Τροίας δὲ τοῖς δόρασιν Ἑλλήνων πορθηθῆναι,
πρῶτον μὲν νέφος πάμπυκνον ἀέρος συγκινήσει,
τὸν οὐρανὸν ἐμέστωσεν ὑδάτων ἀνιμήσει,
τῶν ἐκ θαλάσσης, ἐκ πηγῶν, καὶ ποταμῶν, ἀλσῶν τε,
ἁπλῶς ἐκ τόπου σύμπαντος ὄντος ἐκ τῶν παρύγρων·
καὶ θάλασσα δ' ἐξέδραμε τούτης βρασμῷ τῆς κοίτης·
καὶ ζάλη γέγονε δεινὴ σύμμικτος τῶν στοιχείων,
καὶ καταιγῖδες καὶ σκηπτοὶ, καὶ κεραυνοὶ, βρονταί τε,
ὄμβρων ῥαγδαίων χύσεις τε καὶ ποταμῶν πλημμύραι·
ὑφ' ὧν ἐπελαγίζοντο τῆς γῆς αἱ πεδιάδες,
ἐκλήψεις τῶν φωστήρων τε, σεισμοὶ, ῥηγμοὶ καὶ βόμβοι·
Ὅμηρος γέρων δ' ὁ χρυσοῦς δεινότητι ῥητόρων
τὰ πάντα ταῦτά σοι καλῶς νῦν προσωποποιήσας,
Δία φησὶ τὸν οὐρανόν· Θέμιν δ' αὖ ὀνομάζει
δύναμιν τὴν ἀνάγουσαν εἰς οὐρανὸν ἰκμάδας,
καὶ πᾶσαν φύσιν ἔνυγρον, ἣν περ καλεῖ καὶ Νύμφας·
Ὄλυμπον δὲ πολύπτυχον τὸν οὐρανὸν νῦν λέγει,
διὰ τὰς ζώνας τὰς αὐτοῦ· τὰς καθ' ἑτέρους σφαίρας·
αἵ περ ὀκτὼ τῷ ἀριθμῷ κατά τινας τελοῦσιν,
αἱ τῶν ἑπτὰ πλανήτων τε καὶ ἡ ἀπλανεστάτη,
ἐννέα καθ' ἑτέρους δὲ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν Πρόκλον·
καὶ γὰρ τὴν γῆν συντάττουσι ταῖς σφαίραις τῶν ἀστέρων,
ὡς καὶ τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ Ἐρατοσθένης γράφει·
Ὄλυμπον μὲν πολύπτυχον, τὸν οὐρανὸν οὕτως πως,

τὴν νέφους δ' ἐπιστήριξιν ὡς πρὸς τὸν ἄνω τόπον,
θεῶν καθέδραν σοι φησὶν, ἐν ταῖς Διὸς αἰθούσαις
ἤτοι, ὑπαίθροις καὶ θερμοῖς καὶ μετεώροις τόποις,
οὕς περ ὁ Ἥφαιστος, τὸ πῦρ, ὑπέστησεν ἀρχῆθεν·
τὴν δὲ θαλάσσης ἔκβρασιν τὴν τότε γεγονυῖαν,
ἀφ' ἧς καὶ τὸ λεπτότερον ἀναμιχθὲν ἀνήχθη,
μὴ παρακούσαντα φησὶ Θέμιδος Ποσειδῶνα,
ἀλλ' ἀνελθόντα σὺν λοιποῖς καὶ μέσον ἱδρυνθέντα,
ἀνερωτῶντα τὲ Διὶ, φωνὴν τὸν ἦχον λέγων·
μή τοι ἄρα τὸ βούλημα καθέστηκε τὸ τοῦτο,
περὶ Ἑλλήνων Τρώων τε μάχης, καὶ τοῦ πολέμου;
καὶ οὐρανὸν τὸν Δία δε λέγοντα τούτῳ πάλιν·
ἔγνως δι' ἣν ἐκλήθητε νῦν Πόσειδον βουλήν μου·
τὸ ὕδωρ δ' Ἐνοσίγαιον ὁ Ὅμηρός σοι λέγει,
ὡς τῶν σεισμῶν παραίτιον, μακρηγορεῖν οὐ δέον·
τὸν οὐρανὸν τὸν Δία δε πλάττει συγκατανεύειν,
ὅτι οὕτως ἀπέβησαν τὰ πράγματα τῷ τότε·
μένει δ' ὁ Ζεὺς ἐν τῇ πτυχὶ καθήμενος Ὀλύμπου,
οἱ δ' ἄλλοι συγκατέρχονται πρὸς Ἕλληνας καὶ Τρῶας·
ὅτι ἀὴρ ὁ οὐρανὸς, ἀνωφερὲς στοιχεῖον,
ὡς ἔστι πλέον, ὁ αἰθήρ· τὸ πῦρ δὲ, ἐπὶ πλέον·
τὸ ὕδωρ δὲ, βαρύτερον, κατωῤῥεπὲς τυγχάνει·
ἡ λαλιὰ δὲ τοῦ Διὸς Κρονίδου, τοῦ ἀέρος,
τοῦ ἐξ Ἐρέβους, Κρόνου πρὶν καὶ χάους γεννηθέντος,
πνεῦμα δεινὸν καὶ βίαιον, κλονῆσαν τὰ στοιχεῖα·
ὃ συμβουλὴν πρὸς πόλεμον, θεῶν νῦν ὀνομάζει·
ἡ Ἥρα μὲν καὶ Ἀθηνᾶ καὶ οἱ λοιποὶ οὓς λέγει
ἔβαινον πρὸς βοήθειαν Ἑλλήνων· οἱ δὲ Τρώων·
νῦν σοι κατὰ προέκθεσιν καὶ προκατάστασίν δε
θεοὺς Ἑλλήνων συνεργοὺς καὶ τοὺς τῶν Τρώων λέγει·
τὴν συμβολὴν τῆς μάχης δε τούτων, προβαίνων εἴπω·

ἡμεῖς δὲ νῦν ἐροῦμεν σοι τίνα στοιχεῖα τάδε,
καὶ πῶς τὰ μὲν τοῖς Ἕλλησι, τὰ δὲ Τρωσὶ συνήργει.
Ἥρα, αἰθὴρ ὁ καθαρὸς, λεπτομερὴς ἀὴρ τε·
ἡ Ἀθηνᾶ, ὁ πρόσγειος καὶ καθαρὸς ἀὴρ δε,
ὡς Ὅμηρος τοῖς ὄπισθεν ὑπέδειξε τοδί μοι,
οὕτω κατ' ἔπος τὰ ῥητὰ προσενεγκὼν ἐκεῖσε·
» Πλησίαι αἵγ' ἥσθην· κακὰ δὲ Τρώεσσι μεδέσθην·
καὶ πάλιν, ἐμφανέστερον οὐ μύθῳ κεκρυμμένῳ
ἐλάτη δὲ ἠέρος τίς ἵκανεν εἰς αἰθέρα·
οὕτως ἡ Ἥρα, ὁ αἰθήρ· ἀὴρ, ἡ Ἀθηνᾶ δε·
ὁ Ποσειδῶν, ἡ θάλασσα· γῆν ὁ ὀχῶν, βαστάζων·
Ἑρμείας Ἐρεύνης δε, καὶ ὠφελῶν μεγάλως·
πυρὰ, τὰ διατρέχοντα ἐν καθαρῷ ἀέρι·
ἃ γίνεται κινήσεσιν ἀνέμων κεκραμένων,
λυσιτελῶν, καὶ τὸ ὑγρὸν πᾶν ἐκπυρηνιζόντων·
Ἥφαιστος, ἡ θερμότης δε ἀέρος, ἐξ ἡλίου,
ὃς βλεμμεαίνει ἄγριον, καὶ καυστικόν τι φαίνει·
κυλλοποδίων καὶ χωλὸς, οὕτω πῶς κεκλημένος,
δι' ἅς περ τρεῖς εἰρήκειμεν σοὶ πρότερον αἰτίας,
καὶ ὅτι ἄκρατον τὸ πῦρ καὶ ἀμιγὲς ὑπάρχον,
οὐ κίνησιν εἰς γέννησιν, ἀλλὰ φθορὰν εἰσφέρει·
ταῦτα Ἑλλήνων συνεργὰ καὶ συμμαχοῦντα ἦσαν·
ἔστιν ἐν ἐκστρατείᾳ γαρ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς οἶδας,
στρατοπεδευομένοις τε τοῖς τόποις τοῖς ὑπαίθροις,
οὐκ ἐν οἰκίαις ἔστι δε, καὶ τείχει πολισμάτων
ὅτε λεπτομερέστερος ἀὴρ καὶ καθαρός δε,
ἔτι τε, ὁ παχύτερος πλὴν καθαρὸς καὶ οὗτος,
συνείργει τούτοις ποσαπλῶς εὐδίῳ καταστάσει·
ἄνευ τελμάτων καὶ πηλοῦ βαδίζειν μὲν τὸ πρῶτον·
ὕπνου καθεύδειν, ἄνομβρον· κἂν τέμοντα μερίμνης·
ῥαδίως ξυληγεῖσθαι τε καὶ τέμνειν δὲ καὶ χόρτον·

χλόην τοὺς ἵππους νέμεσθαι, χειμῶνος μὴ ὀχλοῦντος
τὰς τῶν βελῶν πτερώσεις τε καὶ τὰς νευρὰς τῶν τόξων.
καὶ νεῦρα πλέον τὰ αὐτῶν χειμῶνι μὴ χαυνοῦσθαι·
οὕτως συνήργουν Ἕλλησιν ἡ Ἀθηνᾶ καὶ Ἥρα·
ὁ Ποσειδῶν, ἡ θάλασσα, τούτοις συνείργει πάλιν
καὶ ὁ Ἑρμῆς, ἡ κίνησις πνευμάτων κεκραμένων,
ὡς δὲ ὁλκάδων πνεύμασιν εὐκράτοις καὶ προσφόροις,
κομιζομένοις ἅπαντα τὰ χρησιμεύοντα τούτοις·
οἱ ἄνεμοι καὶ πνεύματα πῶς μεγαλωφελῆ δε,
ὡς πᾶν φυτὸν ἐκτρέφοντες, κομίζοντες ὁλκάδας,
ὡς εὐζωΐας αἴτιοι, τί δεῖ μηκύνειν λόγους;
Ἥφαιστος, ἡ θερμότης δε ἀέρος ἐξ ἡλίου,
ὅσα συνήργει τῷ στρατῷ τῷ τῶν Ἑλλήνων, οἶδας·
οὕτω θεοὺς στοιχειακῶς ἐνθάδε σύ μοι νόει·
πραγματικῶς δὲ μηδαμῶς· μή δέ γε ψυχικῶς μοι·
μὴ δ' ἀστρονομικώτατα τούτους ἀστέρας νόει·
ἀλλ' ὥς περ εἶπον σοι, ταυτὶ στοιχειακῶς μοι νόει
τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ἔφημεν, οὕτω λυσιτελοῦντα·
ἤδη δὲ λέξω τοὺς θεοὺς τῶν Τρώων τοὺς συμμάχους.
Κορυθαίολος Ἄρης μὲν, πῦρ ἄτακτον καὶ ζάλη·
οἷον τὸ πῦρ τῶν κεραυνῶν, ὁ ζάλης καὶ χειμῶνος
κορυθαίολος φέρει δε τοῦτο τὸ πῦρ τὴν κλῆσιν,
τοῖς ἄνω τόποις ὡς ποιοῦν ποικίλας τὰς ἑλίξεις·
Τρώων δ' ὑπῆρχε συνεργὸν, τοὺς Ἕλληνας ὡς βλάπτον·
Φοῖβος Ἀπόλλων, ἥλιος τὸ φάος τὸ τοῦ βίου·
ἀκερσεκόμης, δ' ὁ μακρὰς ἀκτῖνας κεκτημένος·
πῶς δὲ συνήργει τοῖς Τρωσὶ, πῶς ἦν Ἑλλήνων βλάβη;
τῷ μὲν θερμῷ τοῖς Ἕλλησι τὰ μέγιστα συνήργει,
ὅ περ καὶ Ἥφαιστον φησὶ, βολαῖς δὲ τῶν ἀκτίνων
ἐν τῷ πολέμῳ μέγιστα τοὺς Ἕλληνας ἐστρόβει,
μέγα συνήργει δὲ Τρωσί· λάμπων τῶν μὲν κατόπιν,

Ἑλλήνων δὲ πρὸ πρόσωπον μέχρι καὶ μεσημβρίας·
Λητώ τε καὶ ἡ Ἄρτεμις, αὐτὴ ἡ Ἀφροδίτη·
Λητὼ νῦν, νὺξ ἡ σκοτεινὴ, Ἄρτεμις ἡ σελήνη·
ἄςρων καὶ τῶν ἀςέρων δε κρᾶσις, ἡ Ἀφροδίτη·
ταῦτα Τρωσὶ δὲ ὄφελος· Ἕλλησι δ' ἦσαν βλάβος·
οἱ Τρῶες καταςέροις γαρ νυξὶ καὶ πανσελήνοις,
καὶ ἀσελήνοις δὲ νυξὶ, καταδρομαῖς λαθραίαις,
τοῖς Ἕλλησιν εἰργάζοντο τὰ δυσχερῆ παντοῖα·
ἵππους ἐλαύνοντες αὐτῶν, συλῶντες τε μυρία,
καὶ καταδορατίζοντες καὶ κτείνοντες ὁπόσους·
καὶ Σκάμανδρος ὁμοίως δε, Τρωσὶ μὲν ἐβοήθει.
Ἕλλησι δ' ἦν ἀντίθεος οἷς περ ἀκούσῃ λόγοις·
ὑπῆρχον γνώριμοι Τρωσὶν οἱ πόροι τοῦ Σκαμάνδρου,
δι' ὧν νυξὶν ἐκτρέχοντες, τοὺς Ἕλληνας ἐκάκουν·
κἂν ταῖς ἡμέραις πάλιν δε, λοχῶντες λόχμαις τούτου,
πολλοὺς ἀνῄρουν ἀπ' αὐτῶν, αἴφνης ἐπιδραμόντες·
οὕτω Τρωσὶ προςβοηθῶν ὁ Σκάμανδρος ὑπῆρχε·
τοῖς Ἕλλησιν ἀπείροις δε τῶν πόρων ὑπηργμένοις,
ἦν πύργος καὶ ἀντίφραγμα, χωρεῖσαι κατὰ Τρώων·
καὶ ἄλλως Τρώων βοηθὸν τὸν Σκάμανδρον νῦν λέγει·
ὅτι ῥαγδαίων ὑετῶν αἴφνης καταῤῥαγέντων
ὡς περαιτέρω σοι σαφῶς ὁ Ὅμηρος διδάξει,
ὑπερκοιτήσας τῇ πολλῇ χύσει τῇ τῶν ὑδάτων,
μικροῦ δεῖν ἂν ἀπέπνιξε τότε τὸν Ἀχιλέα.
Θεοὺς Ἑλλήνων βοηθοὺς καὶ Τρώων ἠκηκόεις.
ἄκουε τούτων ἔριδα καὶ συμβολὴν τῆς μάχης·
Ὦρτο μὲν ἔρις καρτερά· ἐβόα δ' ἡ Ἀθήνη·
ποτὲ παρὰ τὴν τάφρον μεν, ὁτὲ πρὸς τὰς ἀκτάς δε·
ὁ Ἄρης δ' αὖ ἑτέρωθεν αὖε Τρωσὶ κελεύων,
ἐξ ἀκροπόλεως ποτέ· ποτὲ πρὸς τῷ Σιμοῦντι·
ὦρτο μὲν ἔρις, σύγχυσις γέγονε τῶν ςοιχείων·

ἡ Ἀθηνᾶ δ' ἐβόησε, λαίλαψ δεινὸς ἐβόμβει·
ὁ Ἄρης ἄτακτον δὲ πῦρ δεινῶς ἐστραπηλάτει·
τὸ πνεῦμα τὸ οὐράνιον, ὁ οὐρανὸς αὐτός δε,
ὃ καὶ πατὴρ καθέστηκεν ἀνθρώπων καὶ στοιχείων,
δεινὸν κροτήσει τῶν νεφῶν ἐβρόντησε τῷ τότε·
τὸ δ' ὕδωρ, ὃ καὶ Ποσειδῶν, ἐκ βάθρων, καὶ κρηπίδων,
πᾶσαν τὴν γῆν ἐσάλευσε σεισμῷ φρικωδεστάτῳ·
καὶ μύκημα δὲ βίαιον ἐκ γῆς ἐχώρει στένον·
ὅ περ βοὴν νῦν Ὅμηρος Ἅδην κατονομάζει·
τὴν δ' ἐκ τῶν βάθρων κίνησιν ταύτης τῶν κατωτέρων,
ἅ περ καὶ Ἅδης λέγεται πᾶσι μυθογραφοῦσιν,
ἅλμα τοῦ Ἅδου Ὅμηρος ἐκ θρόνων τούτου λέγει.
Τόσος ἦν κτύπος τῶν θεῶν ἔριδι ξυνιόντων,
τόσος ὁ κτύπος γέγονε συγχύσει τῶν στοιχείων.
Ἄντα τοῦ Ποσειδῶνος μεν, εἶχεν Ἀπόλλων βέλη·
ὄμβροι μὲν κατεφέροντο βίαιοι καὶ ῥαγδαῖοι,
καὶ ἥλιος ὑπέφαινεν ἅμα βραχὺ σὺν ὄμβροις·
Ἄντα Ἐνυαλίου δε ἵστατο ἡ Ἀθήνη·
ἀντία δὲ τοῦ Ἄρεος, ἤτοι πυρὸς ἀτάκτου,
πυρὸς ἀτάκτου λέγω δε κεραυνοβολημάτων·
ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ ἀὴρ, ὕδατι πάχος σχοῦσα,
ἡ γὰρ ὑγρότης τῷ πυρὶ πάντως τῶν ἐναντίων.
Ἥρῃ δ' ἡ χρυσηλάκατος ἡ Ἄρτεμις ἀντέστη·
τῷ λεπτομερεστέρῳ δε ἀέρι αἰθερίῳ,
ὅ περ κινεῖ μὲν πνεύματα καὶ νέφη συνταράττει,
σελήνη νῦν ἡ Ἄρτεμις χρυσοβελὴς, χρυσάκτιν,
ἀντέτεινεν· ἀνθίστατο τῇ τῶν νεφῶν κινήσει·
κελαδεινὴν δ' ὁ Ὅμηρος νῦν τὴν σελήνην λέγει,
διὰ τὰ κυνηγέσια καὶ τὰς κραυγὰς τὰς τούτων·
ἐν ἐνσελήνοις γὰρ νυξὶν οἱ παλαιοὶ ἐθήρων·
τὴν δὲ σελήνην ἀδελφὴν ἡλίου καλεῖν θέλει,

ὡς θυγατέρα ταύτου δὲ καθὼς δοκεῖ τοῖς ἄλλοις,
ὡς ἀγνοῶν δανείζεσθαι ταύτην ἡλίῳ σέλας.
τῷ τῆς δημιουργίας δὲ λόγῳ κατονομάζει
ταύτην ἡλίου ἀδελφὴν, ἄμφω καὶ γὰρ παρήχθη
τέλεια καὶ ὁλόκληρα δημιουργίας λόγῳ·
οὕτω τῇ Ἥρᾳ Ἄρτεμις ἀντέστη, ἡ σελήνη.
Λητοῖ, νυκτὶ δὲ σκοτεινῇ, ἀντέστη ὁ Ἑρμείας·
πυρὰ τὰ μερικώτερα τῶν πνευματωδεστέρων,
οἵων ἀστέρων χύσεις δὲ, δαΐδες, καὶ τοιάδε
ἠναντιοῦτο τῆς νυκτὸς τῷ ζοφερῷ τῷ τότε.
Ἓν δὲ Λητὼ καὶ ὁ αἰθὴρ κατά τι ὑπαργμένα·
ἓν δὲ καὶ Ἄρης καὶ Ἑρμῆς, ὡς ἕτερα ἑτέροις,
κατά τι διαφέρουσιν ἅ περ τανῦν μοι μάθε·
Ἡ μὲν Λητὼ, ἡ νὺξ ἐστιν· ὡς φέρουσα δὲ ὕπνον·
τὴν ληθεδόνα τῶν κακῶν, Λητὼ κατωνομάσθη·
καὶ ὁ αἰθὴρ δὲ, νὺξ ἐστιν· εἰ μὴ γὰρ νὺξ ἐπέλθοι,
τίς διακρίνειν αἰσθητῶς αἰθέρα οὐκ ἰσχύει,
ἂν τοὺς ἀστέρας ἴδοι δὲ, γινώσκει τὸν αἰθέρα·
ὡς μὲν οὖν ὑπνοδότειραν, τὴν νύκτα Λητὼ λέγει,
ὡς πυραυγῶν ἀστέρων δὲ γεννήτειραν, αἰθέρα,
κἄνπερ ὁ Σταγειρόθεν σοι οὐχ' οὕτω δογματίζῃ·
Ἔγνως τὴν Ἥραν καὶ Λητώ· πάλιν Ἑρμῆς καὶ Ἄρης,
πυρὰ μὲν καὶ ἀμφότερα, καὶ κατὰ τοῦτο, ἕν τι·
ἀλλ' ἡ πνευματωδέστερον καὶ ἀφλεγὲς, Ἑρμείας·
ἡ δὲ σφοδρὸν καὶ καυστικὸν ἄτακτον ἔχον ῥύμην,
Ἄρης κατονομάζεται, καὶ τὰ λοιπὰ, ὁμοίως.
Σῶκον καὶ Ἐριούνην δὲ, πνεῦμα πυρῶδες λέγει,
ὡς σωστικὸν λυσιτελὲς, καὶ διατρέφον πάντα·
τοῖς ψυχικοῖς, ἑτέρως δὲ τοῖς πρακτικοῖς, ἀλλοίως.
Τῶν μὲν λοιπῶν ἀκήκοας θεῶν ἐπωνυμίαν·
ἄντιος τοῦ Ἡφαίστου δὲ ἦν ποταμὸς ὁ μέγας

ὃν οἱ θεοὶ καὶ οἱ σοφοὶ, Ξάνθον καλοῦσι κλῆσιν,
Σκάμανδρον πάντες δὲ βροτοὶ ἤτοι, ἀσόφων γένος·
πῶς ἐναντίος Σκάμανδρος Ἡφαίστῳ δὲ ὑπῆρχεν;
ὅτι καὶ θέρμης οὔσης μὲν ἡλιακῶν ἀκτίνων,
ὅμως ὁ Ξάνθος ταῖς βροχαῖς, ἐξέδραμε τῆς κοίτης
ὅτέ περ ἔμελλε βολαῖς κλύζειν τὸν Ἀχιλέα,
κἂν πάλιν ἀνθυπέδραμε πρὸς κοίτην τὴν οἰκείαν,
καὶ ταῖς ἀκτῖσι θερμανθεὶς, ἀνέπεμπεν ἰκμάδας·
ἅς περ πρὸς Ἥραν δέησιν κατονομάζει Ξάνθου·
πλὴν ἀλλὰ πρόσχες ἀκριβῶς, βαθύς ἐστιν ὁ γέρων,
καὶ παίζων τοῖς μυθώδεσιν ἠπάτησε μυρίους·
μὴ ἐν ἡμέρᾳ σύμπαντα ταῦτα γενέσθαι δόξῃς·
στοιχειακῶς γὰρ ὁ Ἑρμῆς πῶς ἐν ἡμέρᾳ λέγει
Λητοῖ ἀντέστη τῇ νυκτὶ, αἰθέρι δὲ σελήνη,
νοεῖν γὰρ ταῦτα ψυχρῶς, ἐσχάτης ἀγνωσίας·
ἀλλ' οὕτω λέγει προφανῶς ὁ γέρων καὶ διδάσκει,
ὅτι τῷ τότε σύγχυσις ἐτέλει τῶν στοιχείων
ἐν ταῖς ἡμέραις καὶ νυξὶν, οὐ μὴν ἡμέραις μόνον·
Ἀπόλλων ὁ Αἰνείαν δὲ κατ' Ἀχιλέως ὄρσας
ὁμοιωθεὶς Λυκάονι, παιδὶ τῷ τοῦ Πριάμου,
αὐτός ἐστιν ὁ ἥλιος ὅν περ ἰδὼν Λυκάων
λάμποντα κατὰ πρόσωπον στρατοῦ τοῦ τῶν Ἑλλήνων,
καὶ Ἀχιλέα βλάπτοντα πρὸς συμβολὰς τῆς μάχης,
τῷ Ἀχιλεῖ μονομαχεῖν, λόγοις Αἰνείαν πείθει·
Ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη νῦν· Ἀθήνη, πανουργία·
θεῶν δὲ εἷς ὁ τὸν λοιγὸν τῷ Ἀχιλεῖ ἀμύνων,
θυμὸς καὶ εὐτυχία δὲ δόλοι, καὶ πανουργίαι·
εἰ δὲ θεὸς ὁ πόλεμος ἢ καὶ θυμὸς ἐνθάδε
θεοῖς ἀειγενέτῃσιν αὐτῇ τῇ εἱμαρμένῃ,
τῇ ἐκ τῶν ἄστρων ἅμα τε καὶ δρόμου τῶν ἀστέρων·
καὶ σὲ δὲ χάρης τοῦ Διὸς φησὶ τῆς Ἀφροδίτος,

ἤτοι, ὡραίας θυγατρὸς Διὸς, νῦν βασιλέως·
ὁ Ἀχιλεὺς δὲ, χείρονος θεᾶς, ἤτοι ἀρχούσης·
ἡ σὴ γὰρ μήτηρ, παῖς Διὸς, τουτέστι βασιλέως.
ἡ Ἀχιλέως μήτηρ δε τοπάρχου θαλασσίου,
ἡ Ἥρα δ' ἣν οὐκ ἔλαθεν ὁ παῖς ὁ τοῦ Ἀγχίσου,
εἰποῦσα τὲ ἃ εἴρηκε πρὸς Ποσειδῶ Ἀθήνη,
πνεῦμα κινῆσαι θάλασσαν ἐστὶ καὶ τὸν ἀέρα,
ὃ τάχα καὶ ἀντέτεινεν ἡλίου ταῖς ἀκτῖσι,
κἂν οὐ κατίσχυσαν αὐτὸν νεφώσει συγκαλύψαι·
» Πάντες δ' οὐλύμποιο κατήλθομεν ἀντιόωντες·
Ἐμπεδοκλῆς καὶ Στωϊκοὶ θέρος φασὶν ὑπάρχειν
πύκνωσιν κάτω τοῦ πυρός· χειμῶνα δ' ἀντιστρόφως
ἀέρος εἶναι πύκνωσιν, ὡς πρὸς τὸ ἄνω μέρος.
Ὅμηρος ἐν τῷ ἔπει δὲ ὧπερ τανῦν εἰρήκειν,
φαίνεται καὶ τὴν πάχυνσιν ἀέρος εἰς τὸ κάτω,
ὡς ἀλλοχοῦ ἀνίμησιν ὑδάτων εἰς τὸ ἄνω·
χειμῶνα ὁριζόμενος καὶ περιτράνως λέγων,
» εἰδ' Ἀχιλεὺς οὐ ταῦτα θεῶν ἐκπεύσεται ὀμφῆς·
εἰ Ἀχιλεὺς οὐ μάθοι δε ταῦτα ἐκ μαντευμάτων,
θεῶν, ἀστέρων, ἢ σοφῶν, εἴ τε καὶ τῶν στοιχείων·
τουτέστιν, ἅ τε δι' αὐτῆς τῆς ὑδατομαντείας,
ἢ ψυχικῶν δυνάμεων, ἤτοι φρεσὶν οἰκείαις
δήσειν, ὁπότε τίς θεὸς κατεναντίον ἔλθοι·
θεοὺς, τὸ πῦρ, καὶ ὕδωρ δε καὶ τὰ λοιπὰ νῦν λέγει·
αἰνίττεται δὲ Σκάμανδρον μέλλοντα τοῦτον κλύζειν·
τὸ, χαλεποὶ δὲ οἱ θεοὶ βροτοῖς ὁρᾶσθαι μάχαις,
δύσκολον μάχεσθαι φησὶ θνητὸν πρὸς τὰ στοιχεῖα,
πρὸς γῆν, πρὸς πῦρ, πρὸς ὕδατα, πρὸς ἄλλο τῶν στοιχείων·
τὸ, Ἥρα περιῆψε δὲ πανσόφως νῦν τοὺς λόγους,
καὶ Ποσειδῶνα λέγοντα πρὸς ταύτην παρεισφέρει,
ὡς ἐξ ἀέρος τοῦ λεπτοῦ πνευμάτων κινηθέντων

μετ' ἤχου τε τὴν θάλασσαν, σφῆς ἐκβρασσάντων κοίτης,
μέχρι τοῦ τείχους, ὃ φασὶ τεῖχος τοῦ Ἡρακλέος·
ἐγὼ θεοὺς οὐ θέλω νῦν ἔριδι ξυνελάσθαι·
» Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζόμεσθα κιόντες
» ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει·
» εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχησι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
» ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
» αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
οὔπω ἀκμὴν ἡ σύγχυσις γέγονε τῶν στοιχείων·
ἔμελλε δ' ἤδη γίνεσθαι· ὅθεν τὸ ὕδωρ λέγει
νῦν μὲν ἐκτὸς ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ προφανεστάτου
αὐτὸς φησὶ καθέζεσθαι, ἤγουν ἐφησυχάζειν·
ἂν ἄτακτα δὲ Ἄρεος πυρά τινα φανείη,
εἴτε καὶ κατὰ πρόσωπον ἥλιος Ἀχιλλέως,
ἢ Ἀχιλλέα Σκάμανδρος τῆς μάχης ἀποπαύσει,
αὐτίκα μάχην καὶ ἡμεῖς συμβάλωμεν ἀλλήλαις,
οἶμαι στραφῆναι τάχει δὲ πρὸς οὐρανὸν σὺν νίκῃ·
ῥητῶς δ' εἴργειν τὸν Σκάμανδρον, οὐκ εἶπεν Ἀχιλλέα,
ὅτι τὸ ὕδωρ Ποσειδῶν, καὶ Σκάμανδρος δὲ ὕδωρ,
καὶ πῶς ὕδωρ τῷ ὕδατι πολέμιον φανείη;
ἀλλ' ὁ παχὺς καὶ ἔνυγρος ἀὴρ ὁ ἐξ ὑδάτων,
ἡλίου παύσει τὰς βολὰς μὴ βλάπτειν Ἀχιλλέα·
εἶτα δὲ καὶ τὸν Σκάμανδρον ἐκ τῆς ὀμβροβλυσίας,
ἀνακυμήναντα δεινὸν σφῆς κοίτης ἐκδραμόντα,
καὶ Ἀχιλλέα μέλλοντα τοῖς ῥεύμασι συμπνίγειν,
ἥλιος ἐξικμάσειε θερμότητι προσλάμψας,
ὅ περ καὶ Ἥφαιστον καλεῖ, δεινὸς ὢν λογογράφος·
ὅπως μὴ τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ἥλιον δὲ λέγω,
ὃν εἶπε Τρώων σύμμαχον, δείξῃ καὶ τῶν Ἑλλήνων,
νομίζω τούτους δὲ νικᾷν ὁ Ποσειδῶν εἰρήκει,
ὅτι τότε συμβέβηκεν οὕτω γενέσθαι ταῦτα,

στοιχεῖα ἡττηθῆναι τὲ τὰ σύμμαχα τῶν Τρώων,
ἄλλοις καιροῖς δ' ἐγένετο τὰ τούτοις ἐναντία·
» Ὡς ἄρα φωνήσας, ἡγήσατο Κυανοχαίτης
» τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο·
τὸν μετὰ ἤχου ἐκβρασμὸν τὸν τότε τῆς θαλάσσης,
φωνήν τε καὶ προήγησιν φησὶ τοῦ Ποσειδῶνος·
Κυανοχαίτην λέγει δε, ὡς ζάλης κινουμένης,
θαλάσσης οἰδαινούσης τε καὶ συμμελαινομένης·
» Ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,
» ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο·
ἤτοι τὸ ὕδωρ καὶ ὑγρὸν καὶ νέφος πνευματῶδες
ἦσαν πρὸς οἷς εἰρήκειμεν τόποις τῆς Τροίας μέρος,
ἀρεῖκαὶ δὲ σελασμοὶ καὶ κεραυνῶν ἐκχύσεις,
ἅμα θ' ἡλίῳ λάμποντι ἑτέρωθεν ὑπῆρχον·
τὸ μήπω συγχυθῆναι δε ταῦτα πρὸς μίαν ζάλην,
βουλὰς αὐτῶν καὶ ἄοκνον πρὸς μάχην εἶναι λέγει·
τὸ Ζεὺς δὲ, τὸ οὐράνιον πνεῦμα ἐκίνει ταῦτα·
ὅ περ Διὸς νῦν κέλευσιν ὁ γέρων ὀνομάζει.
» Ἦγον· ἀτάρ σε Ζεὺς ἐρρύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι·
Ζεὺς ὁ ἀστὴρ ὡς καὶ θεοὶ οἱ ἄλλοι τῶν ἀστέρων,
ἐξ ὧν τῷ βίῳ γίνεσθαι φασὶ τὰ εἱμαρμένα·
ἡ Ἀφροδίτη νῦν δηλοῖ ἀπέραστον ὡραῖαν·
» Δάρδανον αὖ πρῶτον τέτοκεν νεφεληγερέτα Ζεύς·
τὸ Ζεὺς νῦν, βασιλεὺς δηλοῖ, τὸ νεφεληγερέτα
ὁ γέρας σχὼν καὶ τὴν τιμὴν ἐκ νεφελῶν, ἐξ ὕψους,
ἤγουν ἐξ εἱμαρμένης τε καὶ μοίρας οὐρανίας·
» Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διῒ οἰνοχοεύειν
» κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵνα ἀθανάτοισι μετείη·
τὸν ὃν θεοὶ, νῦν οἱ σοφοὶ καὶ τέχνης ἀστρολόγων·
ἀπὸ τῆς γῆς ἀνήρειψαν· ἤγουν, ἐξῆραν ἄνω,
τουτέστιν, ἠστροθέτησαν διὰ τὸ κάλλος τούτου,

μετ' ἤχου τὲ τὴν θάλασσαν, σφῆς ἐκβρασάντων κοίτης,
μέχρι τοῦ τείχους, ὃ φασὶ τεῖχος τοῦ Ἡρακλέος·
ἐγὼ θεοὺς οὐ θέλω νῦν ἔριδι ξυνελάσθαι·
» Ἀλλ' ἡμεῖς μὲν ἔπειτα καθεζόμεσθα κιόντες
» ἐκ πάτου ἐς σκοπιήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει·
» εἰ δέ κ' Ἄρης ἄρχῃσι μάχης, ἢ Φοῖβος Ἀπόλλων,
» ἢ Ἀχιλῆ' ἴσχωσι καὶ οὐκ εἰῶσι μάχεσθαι,
» αὐτίκ' ἔπειτα καὶ ἄμμι παρ' αὐτόφι νεῖκος ὀρεῖται
οὔπω ἀκμὴν ἡ σύγχυσις γέγονε τῶν στοιχείων·
ἔμελλε δ' ἤδη γίνεσθαι· ὅθεν τὸ ὕδωρ λέγει
νῦν μὲν ἐκτὸς ἐκ τῆς ὁδοῦ καὶ τοῦ προφανεστάτου
αὐτὰς φησὶ καθέζεσθαι, ἤγουν ἐφησυχάζειν·
ἂν ἄτακτα δὲ Ἄρεος πυρὰ τινὰ φανείη,
εἴτε καὶ κατὰ πρόσωπον ἥλιος Ἀχιλέως,
ἢ Ἀχιλέα Σκάμανδρος τῆς μάχης ἀποπαύει,
αὐτίκα μάχην καὶ ἡμεῖς συμβάλωμεν ἀλλήλοις,
οἶμαι στραφῆναι τάχει δε πρὸς οὐρανὸν σὺν νίκῃ·
ῥητῶς δ' εἴργειν τὸν Σκάμανδρον, οὐκ εἶπεν Ἀχιλέα,
ὅτι τὸ ὕδωρ Ποσειδῶν, καὶ Σκάμανδρος δὲ ὕδωρ,
καὶ πῶς ὕδωρ τῷ ὕδατι πολέμιον φανείη;
ἀλλ' ὁ παχὺς καὶ ἔνυγρος ἀὴρ ὁ ἐξ ὑδάτων,
ἡλίου παύσει τὰς βολὰς μὴ βλάπτειν Ἀχιλέα·
εἶτα δὲ καὶ τὸν Σκάμανδρον ἐκ τῆς ὀμβροβλυσίας,
ἀνακυμήναντα δεινὸν σφῆς κοίτης ἐκδραμόντα,
καὶ Ἀχιλέα μέλλοντα τοῖς ῥεύμασι συμπνίγειν,
ἥλιος ἐξικμάσειε θερμότητι προσλάμψας,
ὅ περ καὶ Ἥφαιστον καλεῖ, δεινὸς ὢν λογογράφος·
ὅπως μὴ τὸν Ἀπόλλωνα, τὸν ἥλιον δὲ λέγω,
ὃν εἶπε Τρώων σύμμαχον, δείξῃ καὶ τῶν Ἑλλήνων,
νομίζω τούτους δὲ νικᾶν ὁ Ποσειδῶν εἰρήκει,
ὅτι τότε συμβέβηκεν οὕτω γενέσθαι ταῦτα,

στοιχεῖα ἡττηθῆναι τε τὰ σύμμαχα τῶν Τρώων,
ἄλλοις καιροῖς δ' ἐγένετο τὰ τούτοις ἐναντία·
» Ὣς ἄρα φωνήσας, ἡγήσατο Κυανοχαίτης
» τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον Ἡρακλῆος θείοιο·
τὸν μετὰ ἤχου ἐκβρασμὸν τὸν τότε τῆς θαλάσσης,
φωνήν τε καὶ προήγησιν φησὶ τοῦ Ποσειδῶνος·
Κυανοχαίτην λέγει δε, ὡς ζάλης κινουμένης,
θαλάσσης οἰδαινούσης τε καὶ συμμελαινομένης·
» Ἔνθα Ποσειδάων κατ' ἄρ' ἕζετο καὶ θεοὶ ἄλλοι,
» ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄρρηκτον νεφέλην ὤμοισιν ἕσαντο·
ἤτοι τὸ ὕδωρ καὶ ὑγρὸν καὶ νέφος πνευματῶδες
ἦσαν πρὸς οἷς εἰρήκειμεν τόποις τῆς Τροίας μέρος,
ἀρεϊκαὶ δὲ σελασμοὶ καὶ κεραυνῶν ἐκχύσεις,
ἅμα θ' ἡλίῳ λάμποντι ἑτέρωθεν ὑπῆρχον·
τὸ μήπω συγχυθῆναι δε ταῦτα πρὸς μίαν ζάλην,
βουλὰς αὐτῶν καὶ ἄοκνον πρὸς μάχην εἶναι λέγει·
τὸ Ζεὺς δὲ, τὸ οὐράνιον πνεῦμα ἐκίνει ταῦτα·
ὅ περ Διὸς νῦν κέλευσιν ὁ γέρων ὀνομάζει.
» Ἦγον· ἀτάρ σε Ζεὺς ἐῤῥύσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι·
Ζεὺς ὁ ἀστὴρ ὡς καὶ θεοὶ οἱ ἄλλοι τῶν ἀστέρων,
ἐξ ὧν τῷ βίῳ γίνεσθαι φασὶ τὰ εἱμαρμένα·
ἡ Ἀφροδίτη νῦν δηλοῖ ἀπέραστον ὡραῖαν·
» Δάρδανον αὖ πρῶτον τέτοκεν νεφεληγερέτα Ζεύς·
τὸ Ζεὺς νῦν, βασιλεὺς δηλοῖ, τὸ νεφεληγερέτα
ὁ γέρας σχὼν καὶ τὴν τιμὴν ἐκ νεφελῶν, ἐξ ὕψους,
ἤγουν ἐξ εἱμαρμένης τε καὶ μοίρας οὐρανίας·
» Τὸν καὶ ἀνηρείψαντο θεοὶ Διῒ οἰνοχοεύειν
» κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵνα ἀθανάτοισι μετείη·
τὸν ὂν θεοὶ, νῦν οἱ σοφοὶ καὶ τέχνης ἀστρολόγων·
ἀπὸ τῆς γῆς ἀνήρειψαν· ἤγουν, ἐξῆραν ἄνω,
τουτέστιν, ἠστραθέτησαν διὰ τὸ κάλλος τούτου,

ἵνα σὺν ἀθανάτοισι καὶ ἄστροις συμπαρείη,
καὶ τῷ Διὶ καὶ οὐρανῷ καλῶς οἰνοχοεύῃ·
ὁ ὑδροχόος γὰρ αὐτός ἐστιν ὁ Γανυμήδης·
» Ζεὺς δ' ἀρετὴν ἄνδρεσσιν ὀφέλλει τε, μινύθει τε·
ἡ ἐκ τῆς εἱμαρμένης δὲ μοῖρα καὶ πεπρωμένη,
καὶ στρατιώτου καὶ σοφοῦ καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων,
τὰς τεχνικὰς τὰς ἀρετὰς ἤτοι τὰς προτερήσεις,
καὶ ἐλαττοῖ καὶ αὔξει δὲ κατὰ τὰς εὐτυχίας·
θεῶν ἐρικυδέα δὲ δῶρα κατονομάζει
τὰ ἔργα, ἃ ποιήσουσι σοφοί τινες τεχνῖται,
ἐπεί περ πέντε ἤλασε πτύχας Κυλλοποδίων,
(αὐτὸ) τὸ πῦρ ὥς περ φησί, πλὴν ἐν χερσὶ τεχνίτου·
ὁ Ποσειδῶν ἡ θάλασσα, ὁ σώσας τὸν Αἰνείαν·
ᾧ περ καὶ λόγους Ὅμηρος, ὅς περ φησί, προσάπτει,
φεύγων διὰ θαλάσσης γὰρ ἐνώθη καὶ τῶν πλοίων·
δῶρα θεοῖς τοῖς ἔχουσι τὸν οὐρανὸν δὲ λέγει,
αὐτοῖς ὁμοῦ τοῖς ἄστρασιν, ἤγουν τῇ εἱμαρμένῃ·
Κρονίδης, ἡ ἀόρατος τυγχάνει πεπρωμένη·
πῶς δ' Ὅμηρε χολώσεται ἡ εἱμαρμένη λέγε;
ἂν τὸν Αἰνείαν Ἀχιλεὺς ἀνεῖλε τῷ πολέμῳ,
ἐπεὶ ὡς γράφεις, μόρσιμος ἐστὶν ἐκπεφευγέναι,
παῖζε καὶ γέλα κἀπορεῖν, Τζέτζην γελᾶν μὴ δόκει,
χρῶ μὲν τῷ καθ' ὑπόθεσιν σχήματι παίζων οὕτω·
εἰ τοῦτον κτείνει Ἀχιλεὺς χολώσεται Κρονίδης,
ἀλλ' οὐχ ὑπάρχει μόρσιμος θανεῖν ὑπ' Ἀχιλέως·
Κρονίδης Δάρδανον φιλεῖ, ἤτοι ἡ εἱμαρμένη,
ἤγουν ὑπῆρχεν εὐτυχὼν ὁ Δάρδανος ἐν βίῳ·
Πριάμου πάλιν γενεὴν ἤχθηρεν ὁ Κρονίων,
ἡ εἱμαρμένη λέγει σοι ἐμίσησεν ἐκείνους·
» Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοῶπις πότνια Ἥρη·
Ἥρα ὡς ἔφαμεν αἰθήρ, καὶ τὸ πυρῶδες πνεῦμα

ἀὴρ δὲ πάλιν ὁ παχὺς ἡ Ἀθηνᾶ τυγχάνει.
ἐπεὶ νυκτὶ δὲ γέγονεν ἡ πόρθησις τῆς Τροίας,
ὄντος καὶ τοῦ ἀέρος μὲν τῷ τότε χειμερίου·
νῦν δὲ πνεῦμα λεπτότερον τὴν θάλασσαν ἐκίνει,
ὡς Ἥρας τοῦτο πρόσωπον ὁ Ὅμηρος εἰσάγει,
λαλοῦν ὡς πρὸς τὴν θάλασσαν δῆθεν τὸν Ποσειδῶνα,
ὅσα τοῖς ἔπεσι φησὶ δεινότητι ῥητόρων·
τίς ἡ ἀχλὺς, ἣν Ποσειδῶν τῷ Ἀχιλεῖ ἐποίει;
ἡ κρύψις, ἣν ἐκρύπτετο φεύγων Αἰνείας τότε,
διὰ θαλάσσης τε αὐτῆς καὶ πλοίων τῶν Ἑλλήνων,
μέχρι περ οὗ πρὸς ἔσχατα ἐξήχθη τοῦ πολέμου.
ὁ Ποσειδῶν δ' ὁ προσλαλῶν Αἰνείᾳ, οὐδεὶς ἄλλος,
αὐτὸς δ' Αἰνείας πρὸς αὐτὸν σωθεὶς θαλάσσῃ λέγει·
εἰ μὴ διὰ θαλάσσης τε φεύγων καὶ τοῦ ναυστάθμου
τὸν Ἀχιλέα ἦν φυγὼν, πάντως ἂν ἀνῃρέθη·
τίς με θεῶν, ἀστέρων τε, τὰς φρένας παραβλάψας,
πρὸς Ἀχιλέα συμβαλεῖν παρώτρυνεν ἐν μάχῃ;
ταῦτα Αἰνείας πρὸς αὐτὸν ἦν λέγων ἁρμοδίως·
Ὅμηρος δὲ γλυκύτερον χρῄζων ποιεῖν τὸν λόγον,
τὸν Ποσειδῶνα φέρει σοι δῆθεν λαλοῦντα ταῦτα·
Αἰνείας φίλος δὲ θεοῖς, φίλος τῇ εἱμαρμένῃ,
τουτέστιν, εὐτυχέστατος ἐστὶ καὶ ὁ Αἰνείας·
» Οὐδέ κ' Ἄρης ὥσπερ θεὸς ἄμβροτος, οὐδέ κ' Ἀθήνη·
οὐδὲ τὸ πῦρ τῶν κεραυνῶν ἀήρ τε βιοτρόφος·
μαχοίμην ἀθανάτοισι, τουτέστι τοῖς στοιχείοις,
τουτέστι γῇ καὶ ὕδασιν, ἀέρι καὶ πυρί δε·
Ἀπόλλων Ἕκτορι φησὶ, τῷ Ἀχιλεῖ μὴ μάχου,
ἤγουν ὁ Ἕκτωρ ἔγνωκεν ἐκ τοῦ ἡλίου μόνος
ὡς οὐ χρεὼν νῦν προμαχεῖν αὐτὸν κατ' Ἀχιλέως·
οὐ γὰρ λαμπρὸς ἦν ὥσπερ πρὶν οὐδὲ κατ' Ἀχιλέως,
ὃν νύμφη τέκε τίς Νηΐς, ὃς σκότιος ὑπῆρχε,

ῥιφεὶς κατά τινα πηγὴν ἐν καταδένδρῳ τόπῳ·
κεῖται θεῶν ἐν γόνασι, καμπῇ τῆς εἱμαρμένης,
ἐν τῇ στρεπτῇ καὶ τῇ λοξῇ ἀδήλῳ εἱμαρμένῃ·
ἡ Ἀθηνᾶ δ' ἡ τρέψασα τοῦ Ἕκτορος τὸ δόρυ,
ἀὴρ καὶ πνεῦμα βίαιον ἦν καταιγίζον τότε,
Ἀπόλλων δ' ὁ τὸν Ἕκτορα Πηλείδου διαρπάσας
κατ' Ἀχιλέως ὀφθαλμῶν, ἥλιος λάμπων ἐστιν.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Φ. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ.

Διχῇ τοὺς Τρῶας τῇ φυγῇ διαιρεθέντας τότε,
οὓς Ἀχιλεὺς πρὸς Σκάμανδρον, οὓς δὲ πρὸς Τροίαν τρέπει·
ζωγρεῖ δὲ καὶ δυώδεκα, θύειν Πατρόκλῳ μέλλων·
κτείνει δὲ καὶ Λυκάονα καὶ τὸν Ἀστεροπαῖον,
Σκαμάνδρου κινδυνεύοντα θανεῖν δὲ τῇ πλημμύρᾳ,
σώζει τοῦτον ὁ Ἥφαιστος τὸν ποταμὸν ἐμπρήσας·
εἶτα καὶ μάχη τοῖς θεοῖς ῥήγνυται κατ' ἀλλήλων.
Ἀπόλλων δὲ Ἀγήνορι ὁμοιωθεὶς καὶ φεύγων,
τὸν Ἀχιλέα μὲν αὐτὸν ἐξαπατᾷ διώκειν,
τοὺς Τρῶας οὕτω σώζει δε δύντας ἐντὸς τῆς Τροίας·
» Ξάνθου δινηέντος· ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.
τουτέστιν, ὃς ἐπαύξεται τοῖς οὐρανίοις ὄμβροις·
» Τῇ ῥ' οἵγε προχέοντο πεφυγότες· ἠέρα δ' Ἥρη
» πίτνα· πρόσθε βαθεῖαν ἐρυκέμεν, ἡμίσεες δέ·
ἀορασίαν δὲ πολλὴν ἐκείνοις ἐνεποίει
τὸ πνεῦμα τὸ λεπτότερον, ἐξανασπῶν ἰκμάδας,
ὁμίχλην παχυτάτην δε δεινὴν ἐξηργασμένον·
» Μοῖρ' ὀλοή· μέλλω ποῦ ἀπέχθεσθαι Διῒ πατρί·
μοῖρα ἐστὶ τῆς τελευτῆς τοῦ καθενὸς ὁ τρόπος

Ζεὺς καὶ πατὴρ ὑπάρχει δὲ πάλιν ἡ εἱμαρμένη,
ἡ ἐκ τῶν γενεθλίων πως οὖσα προωρισμένη,
ἔοικε μισηθῆναι δέ φησι, τῇ εἱμαρμένῃ·
ἀντίθεον· ἰσόθεον· νῦν εὐπρεπῆ, ὡραῖον·
δαίμων· ἡ εἱμαρμένη δε, ἢ ἐκ τοῦ διακόπτειν,
ἢ ἐκ τοῦ δαίειν σύμπασι καὶ νέμειν ἅ περ θέλει.
» Πατρὸς δ' εἰμ' ἀγαθοῖο· θεὰ δέ με γείνατο μήτηρ·
εἴ τε γυνή τις βασιλὶς, εἴτε πρακτικωτάτως
τὸ ῥωμαλέον λέγεται νῦν μήτηρ 'Αχιλλέως·
αἱ πρακτικαὶ γὰρ ἀρεταὶ, θεαὶ ὡς προειρήκειν,
θεοὶ δὲ πάλιν λέγονται ὅσαι τῆς θεωρίας.
» Ὣς ἄρ' ἔφη· ποταμὸς δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον
» ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν, ὅπως παύσειε πόνοιο,
» δῖον 'Αχιλῆα· Τρώεσσι δὲ λοιγὸν ἀλάλκοι·
δεινὸς ἐστὶν ὁ Ὅμηρος ἐντέχνως πάντα γράφων,
κἂν περ σπουδάζων γράφῃ τί, κἂν παίζων ὡς ἐνθάδε·
θέλων εἰπεῖν γὰρ, οἴδαινεν ὁ ποταμὸς τῷ τότε,
ἔμελλε δ' ἤδη πλημμυρῶν εἴργειν μὲν 'Αχιλλέα,
πολλοῖς Τρωσὶ δὲ θάνατον καὶ ὄλεθρον ἐκτρέπειν,
λέγοντα πρῶτα παρεισφρεῖ τὸν 'Αχιλλέα τάδε·
φθείρεσθε Τρῶες, Σκάμανδρος ὑμῖν οὐ βοηθήσει,
ᾧ ταύρους ἦτε θύοντες μονώνυχάς τε ἵππους·
εἶτα ὡς ἔμψυχον αὐτὸν τὸν ποταμὸν εἰσφέρει,
οἷα ταῖς ὕβρεσιν αὐτοῦ δεινῶς ἐξωργισμένον,
καὶ οὕτως ἐφορμαίνοντα λοιπὸν κατ' 'Αχιλλέως·
» Υἱέϊ Πηλεγόνος, τὸν ἄγ' Ἄξιος εὐρυρέεθρος·
παῖς οὗτος ἦν ὁ Πηλεγὼν, οὐ ποταμοῦ 'Αξίου·
'Αξίου κλῆσιν δέ τινος ἀνθρώπου καλουμένου,
ἀφ' οὗ 'Αξίου κέκληται καὶ ποταμὸς τὴν κλῆσιν·
» Κεῖσ' οὕτω· χαλεπόν τοι ἐρισθενέος Κρονίωνος
» παισὶν ἐριζέμεναι ποταμοῖό περ ἐκγεγαῶτι·

ἐριαθενὺς Κρονίωνος, νῦν δὲ τῆς εἱμαρμένης·
οὐ Κρόνου τῦ κατάρξαντος πρώτως ἀνθρώπων λέγει,
ἀφ' οὗ Κρονίδαι σύμπαντες οἱ βασιλεῖς καλῦνται,
καὶ Δίες ὁμοτρόπως ἀπὸ Διὸς, τῦ Κρόνυ,
καὶ τῦ Διὸς ἀστέρος δὲ τῦ βασιλεῖς ποιῦντος·
ἤτοι ἐγὼ υἱός εἰμι μοίρας εὐτυχεστάτης,
ἢ καὶ ἀνθρώπων ὑψηλῶν υἱὸς καὶ αἰθερίων·
τὸ, ποταμῦ γεγῶτι δε εἰρήκειμέν σοι πρῶτον,
ὅτι 'Αξίυ ἦν υἱὸς ὁ Πηλεγὼν, ὃν εἶπεν,
ἀφ' ῦ περ καὶ ὁ 'Αξιος ὁ ποταμὸς καλεῖται·
ῦτος ὑψῶν τὸν λόγον δε σχήματι μεταβάσει
τὸν τῦ 'Αξίου νῦν υἱὸν ἀνθρώπυ τῦ ῥηθέντος
'Αξίου λέγει ποταμῦ δῆθεν υἱὸν τυγχάνειν·
ὁ δ' Αἰακὸς ἦν ἐκ Διὸς, τουτέστι βασιλέως,
ἢ ὥς περ εἴπομεν τὸ πρὶν μοίρας εὐτυχεστάτης,
ἢ καὶ ἀνθρώπων ὑψηλῶν καὶ ὄντως αἰθερίων·
Διὶ Κρονίωνι· τανῦν τῇ εἱμαρμένῃ λέγει,
ἢ μᾶλλον ὥς περ εἴπομεν, ἀνάκτων ὑπερτάτων,
οἷς περ ἐξ ὕψους οὐρανοῦ τὸ σκηπτραρχεῖν ἐδόθη,
οὗτοι δὲ κρείττους ποταμῶν, καὶ παῖδες παίδων τύτων
» Καὶ γάρ σοι ποταμός γε πάρα μέγας εἰ δύναταί τι
» χραισμεῖν· ἀλλ' ὐκ ἔστι Διὶ Κρονίωνι μάχεσθαι·
» τῷ ὐδὲ κρείων 'Αχελώϊος ἰσοφαρίζει,
» οὐ δὲ βαθυῤῥείταο μέγα σθένος ὠκεανοῖο·
» ἐξ οὗ περ πάντες ποταμοὶ καὶ πᾶσα θάλασσα
» καὶ πᾶσαι κρῆναι, καὶ φρείατα μακρὰ νάουσιν·
» ἀλλὰ καὶ ὅς γε δέδοικε Διὸς μεγάλοιο κεραυνὸν,
» δεινήν τε βροντὴν· ὅτ' ἀπ' ὐρανόθεν συῤῥαγήσῃ
ἐγὼ φησὶν ὁ 'Αχιλεὺς γένος εἰμὶ ἀνθρώπων,
οἵ περ ἐξ αἵματος εἰσὶ μεγάλων βασιλέων
οἷς περ ἐξ ὕψους ὐρανοῦ τὸ σκηπταρχεῖν ἐδόθη·

οὐ οὐρανοῦ τὴν ἀστραπὴν καὶ τῆς βροντῆς τὸν ἦχον,
καὶ ὁ πατὴρ ὠκεανὸς πάντων ὑδάτων τρέμει.
» Καὶ νύχ' ἔτι πλέονας κτάνε Παίονας ὠκὺς Ἀχιλεὺς,
» εἰ μὴ χωσάμενος προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης
» ἀνέρι εἰσάμενος, βαθέης δ' ἐφθέγξατο δίνης·
Ὑψῶσαι χρῄζων Ὅμηρος τὰς πράξεις Ἀχιλέως,
πρόσωπον περιτίθησι τῷ ποταμῷ Σκαμάνδρῳ,
καὶ λόγους ὥς περ ἔπλασε δῆθεν ἐκεῖνον λέγειν·
ἀεὶ ἀμύνουσι θεοὶ, ἤτοι ἡ εἱμαρμένη,
καὶ Κρόνου παῖς, ἡ ἄδηλος ὁμοίως εἱμαρμένη.
» Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πόδας ὠκὺς Ἀχιλεύς.
Ἠθοποιεῖ ὁ Ὅμηρος χωρίῳ τῷ ἐνταῦθα
τίνας ἂν εἶπεν Ἀχιλεὺς τῷ ποταμῷ Σκαμάνδρῳ,
δαίμονι ἴσως λέγει δὲ ὡς ἕν τι τῶν στοιχείων·
ὡς πῦρ, εἴ τ' ἄνεμος τυφὼς, εἴ τε θαλάσσης ὕδωρ·
» Καὶ τότ' Ἀπόλλωνα προσέφη ποταμὸς βαθυδίνης·
» ὢ πόποι ἀργυρότοξε, Διὸς τέκος, οὐ σύ γε βουλὰς
» εἰρύσαο Κρονίωνος· ὅ τοι μάλα πολλ' ἐπέτελλε·
» Τρωσὶ παρεστάμεναι καὶ ἀμύνειν εἰσόκεν ἔλθῃ
» δείελος ὀψὲ δύων· σκιάσῃ δ' ἐρίβωλον ἄρουραν·
Ἐπεὶ Τρωσὶν, ὡς εἶπον πρὶν, ἥλιος συνεμάχει
ὡς λάμπων κατὰ πρόσωπον στρατεύματος Ἑλλήνων,
μέχρι καιροῦ μεσημβρινοῦ, τότε δ' οὐκ ἦν προφαίνων,
ἅ τε τοῦ καταστήματος ὄντος συγκεχυμένου·
ὁ ποταμὸς δ' ὁ Σκάμανδρος μόνος Τρωσὶ συνήργει,
καὶ μᾶλλον κατασύρειν δὲ, ὥρμα τὸν Ἀχιλέα·
λόγους συμπλάσας Ὅμηρος τὸ πέλαγος τῶν λόγων,
οἵους ἂν εἴπε βοηθὸς ἔθνους τινῶν ἀνθρώπων·
πρὸς βοηθὸν καὶ σύμμαχον ἕτερον ῥαθυμοῦντα,
αὐτὸς ἀγωνιζόμενος γενναίως ὑπὲρ φίλων
Σκάμανδρον τούτους λέγοντα τανῦν σοι παρεισφέρει·

μεμφόμενον ἡλίῳ δὲ καὶ λέγοντα ἐκείνῳ,
'Απολλον, οὐκ ἐφύλαξας βουλὰς τῆς εἱμαρμένης,
ἐξ ἧς θεσμός σοι ἔκειτο περιφρουρεῖν τοὺς Τρῶας
μέχρι δειέλου, τοῦ καιροῦ τάχα τῆς μεσημβρίας·
τὸ δ' ἀργυρότοξος δηλοῖ, λευκὸν τὸ φῶς ἡλίου·
μέγας θεὸς, τὸ μέγιστον στοιχεῖον ἤτοι ὕδωρ,
καὶ τὸ θεοὶ δὲ φέρτεροι ἀνθρώπων, τὰ στοιχεῖα
ἀθάνατοι φοβέουσιν, οὐράνια στοιχεῖα,
ὄμβροι καὶ πῦρ, καὶ ὁ ἀήρ· μὴ καταπίπτειν πάντα·
Ζεῦ πάτερ· νῦν ὦ οὐρανὲ, εἴ τε καὶ εἱμαρμένη·
φίλην μητέρα ψεύδεσι θέλγουσαν τοῦτον λέγει,
τὰ λεκανομαντεύματα, ἐξ ὧν ἐμεμαθήκει,
ὡς ἐν ναῷ 'Απόλλωνος ἔγγιστα τείχους Τρώων,
τὸν βίον ἐκμετρήσειεν· ὅν περ ναὸν νῦν λέγει
καὶ βέλη τοῦ 'Απόλλωνος ὡς ἀνελόντα τοῦτον·
τὸν 'Αχιλέα σώζει δὲ ὁ Ποσειδῶν, 'Αθήνη,
εἴτ' οὖν οἰκεῖος λογισμὸς, εἴ τέ τις τῶν εὐφρόνων,
εἰπὼν αὐτὸν πρὸς θάλασσαν χωρεῖν καὶ τὰς ἐκχύσεις,
ἐκεῖ γὰρ ἀβαθέστερος ὁ ποταμὸς εἰσρέει·
καὶ σὺ σωθήσῃ οὕτω μεν· τῶν Τρώων δὲ μὴ φείδου·
εἰπόντες μὲν ἀπέβησαν οὗτοι μετ' ἀθανάτους,
ἤτοι ἡ θάλασσα μὲν ἦν ἐν κοίτῃ τῶν ὑδάτων,
ἡ δὲ βουλὴ τῷ λογισμῷ τοῦ συμβεβουλευκότος·
νῦν ἐφετμὴ δὲ τῶν θεῶν, τῶν συμβεβουλευκότων·
τὸ, φίλε δὲ κασίγνητε, Σιμόει παρεμβαίνει
ὡς καὶ Σιμόεις εἰς αὐτὸν τὸν Σκάμανδρον εἰσβάλλει,
ἶσα θεοῖσι μέμονε, τουτέστι τοῖς στοιχείοις.
» Ἥρη δ' αὖ μέγ' ἄϋσε περιδδείσασ' 'Αχιλῆϊ,
» αὐτίκα δ' Ἥφαιστον προσεφώνει ὃν φίλον υἱόν·
Πνεῦμα λεπτὸν κεκίνητο πᾶν ἐκκαθαῖρον νέφος,
θερμότερον ὁ ἥλιος ἐκλάμψας δὲ τῷ τότε,

ἐκ ποταμοῦ καὶ πάσης δὲ τῆς ἐν τῇ γῇ νοτίδος
ἐξατμιζούσας ἔνθερμον, ἀνάγει τὰς ἰκμάδας,
ὅ περ Ἡφαίστου δέησιν ὡς πρὸς τὴν Ἥραν λέγει·
Ἡφαίστου σβέσις δὲ πυρὸς κελεύσει τῇ τῆς Ἥρας,
τὸ συγκρυβῆναι πάλιν μὲν ἀκτῖνα τὴν ἡλίου,
καὶ τῶν στοιχείων σύγχυσιν αὖθις δεινὴν γενέσθαι,
ἥν περ καὶ μάχην τῶν θεῶν τῶν ἄλλων ὀνομάζει.
» Σὺν δ' ἔπεσον μεγάλῳ πατάγῳ· βράχε δ' εὐρεῖα χθών·
» ἀμφὶ δ' ἐσάλπιγξε μέγας οὐρανός· ἄϊε δὲ Ζεὺς
» ἥμενος οὐλύμπῳ· ἐγέλασσε δέ οἱ φίλον ἦτορ
» γηθοσύνῃ· ὅθ' ὁρᾶτο θεοὺς ἔριδι ξυνιόντας·
» ἔνθ' οἵγ' οὐκέτι δηρὸν ἀφέστασαν· ἦρχε γὰρ Ἄρης
» ῥινοτόρος· καὶ πρῶτος Ἀθηναίῃ ἐπόρουσε,
» χάλκεον ἔγχος ἔχων, καὶ ὀνείδειον φάτο μῦθον.
» Τίπτ' αὖ ὦ κυνάμυια, θεοὺς ἔριδι ξυνελαύνεις,
» θάρσος ἄητον ἔχουσα, μέγας δέ σε θυμὸς ἀνῆκε;
Τζέτζης τὸ, ἢ οὐ μέμνη δε, ὅτε τὸν Διομήδην,
ἑτέρους τρεῖς τε καθεξῆς τῶν στίχων ὀβελίζει·
τὸν πέμπτον πάλιν γράφει δε ὡς ὄντα τῶν Ὁμήρου,
ὃς στίχος, οὕτως ἔχει τε κατὰ ῥητὸν καὶ λέξιν.
» Ὣς εἰπὼν, οὔτησε κατ' ἀσπίδα θυσανόεσσαν,
» σμερδαλέην, ἣν οὐδὲ Διὸς δάμνησι κεραυνός,
» τῇ μιν Ἄρης οὔτησε μιαιφόνος ἔγχεϊ μακρῷ·
» ἡ δ' ἀναχασσαμένη, λίθον εἵλετο χειρὶ παχείῃ
» κείμενον ἐν πεδίῳ· μέλανα, τρηχύν τε μέγαν τε·
» τὸν ῥ' ἄνδρες πρότερον θέσαν ἔμμεναι οὖρον ἀρούρης,
» τῷ βάλε θοῦρον Ἄρηα κατ' αὐχένα· λῦσε δὲ γυῖα.
Ἀλλ' ἀλληγορητέον μοι πᾶν τὸ χωρίον τοῦτο·
σὺν δ' ἔπεσον, συνήραξαν, συνέβαλον εἰς μάχην·
τὴν τῶν στοιχείων σύγχυσιν νῦν ὀνομάζει μάχην,
καὶ συῤῥαγὴν πρὸς πόλεμον· γέγονε γὰρ τῷ τότε

ἐκ γῆς δεινὰ μυκήματα πρός γε τῶν ἄλλων πάντων,
ἃ συῤῥαγῇ τῇ τῶν θεῶν, ἦχος τῆς γῆς σοι λέγει·
ἐξ οὐρανοῦ δ' ἐκρότησεν, ἦχος βροντῆς βιαίας·
εἶτα κροτήσει τῶν νεφῶν, καὶ κεραυνὸς ἐξήχθη.
ἀέρι παχυτέρῳ δὲ προσβάλλων τῷ προσγείῳ,
ἐσβέννυτο καὶ πάλιν τι μικρὸν ἐκπυρωνίσας,
ἡττήθη ᾧ ἐρήκειμεν καὶ πρότερον ἀέρι·
εἶτ' ἐκ τῆς ζάλης γέγονεν εὐθέως καὶ αἰθρία·
ὁ γέρων δ' οὗτος ὁ δεινὸς εἰς τὸ συγγράφειν λόγους,
ὁ πάντων ἀλλ' ἐς πόσον δὲ ῥητόρων ὑπεκτρέχων,
καὶ φιλοσόφων καὶ λοιπῶν, ὧν περ τὸ ἔργον λόγος,
γράφων καὶ σύμπαν τὸ τυχὸν, τὸ γεγονὸς τῷ τότε
μεθόδῳ τῆς δεινότητος θέλων ὑψοῦν τὸν λόγον,
καὶ τῷ γλυκεῖ τοῦ μύθου δὲ τέρπειν ἠκροαμένους,
τὴν μὲν βροντὴν ὡς οὐρανὸν σαλπίσαντα παράγει,
Ἄρεα δὲ τὸν κεραυνὸν, τὸν δὲ παχὺν ἀέρα
Ἀθήνην· καὶ ἀσπίδα δὲ τούτης κατονομάζει,
ἣν κεραυνὸς οὐ δάμνησιν ὡς καὶ αὐτός σοι λέγει·
τὸ ἔτι καὶ παχύτερον καὶ ἔνυγρον ἀέρος,
λίθον παχὺν καὶ μέλανα, ὅν περ οἱ πάλαι ἄνδρες,
ἤγουν οἱ πρότεροι σοφοὶ οὖρον ἀρούρης θέσαν·
ὅρος γὰρ γῆς καὶ διαιρῶν, ἀὴρ τυγχάνει, ταύτην
ἀναχωρεῖ δὲ Ἀθηνᾶ, εἶτα τὸν Ἄρην πλήττει·
τὸν γὰρ ἀέρα τέμνει μεν ὁ κεραυνὸς τὸ πρῶτον·
εἶτα δὲ κατασβέννυται τούτου τῷ παχυτέρῳ,
καὶ θραύεται ὁ τράχηλος ἐκείνου καὶ ἡ ἄρσις·
τὸ πῦρ ὅ περ μετέωρον εἴληχεν ἔχειν φύσιν,
τὸν κεραυνὸν δ' ὡς κάθυγρον, τοῖς κάτω καταῤῥέει·
αἱ χαῖται δὲ τοῦ Ἄρεος εἰσὶν αἱ κονισθῆσαι,
αἱ μέχρι πρὸς τὰ πρόσγεια τῶν κεραυνῶν ἐκχύσεις·
τεύχεα τ' ἀμφαράβησε, πάλιν ἑτέρως λέγει

τρόπῳ μεταποιήσεως ῥητορικῷ διδάσκων,
τὰ νέφη τε καὶ τὴν βροντὴν, Ἄρεος πανοπλίαν·
τὰ νέφη συῤῥαγέντα γὰρ ἀλλήλοις πατταγοῦσιν,
ὁ τῶν νεφῶν δὲ πάτταγος, πάντως βροντὴ τυγχάνει,
τῇ παρατρίψει τούτων δὲ ξηρὸς ἀὴρ ἐκτρέχων,
ὁπλίζει πάντως καὶ ποιεῖ τῶν κεραυνῶν τὴν φύσιν·
οἵ περ ἐξυγραινόμενοι τῷ πάχει τοῦ ἀέρος,
ῥέπουσι κάτω καὶ πρὸς γῆν, ἄχ' ὡς τὸ πῦρ τοῖς ἄνω.
Γέλασεν ἡ Ἀθήνη πως, ἀὴρ δὲ ἐφαιδρύνθη,
ὁ γὰρ ἀὴρ τῶν κεραυνῶν κρείττων ἐστὶν εἰς σθένος·
οἶδας ὅπως ἐκσβέννυσι τοὺς κεραυνοὺς τῷ πάχει·
μήτηρ τοῦ Ἄρεος ἐστὶ καὶ τοῦ Ἡφαίστου πλέον,
ἡ Ἥρα, ὁ αἰθέριος λεπτὸς ἀὴρ ξηρὸς τε·
ἐπεὶ δὲ τὸ κατάστημα τὸ αἴθριον ἀέρος
δῆθεν ἡ Ἥρα ἡ θεὰ τοῖς Ἕλλησι συνήργει,
καὶ σὺν αὐτῇ ὁ Ἥφαιστος υἱὸς αὐτῆς ὑπάρχων,
τὸ ἔτι ἐνθερμότερον καὶ αἴθριον πυρῶδες·
τὸ δὲ πυρῶδες κεραυνῶν χειμῶνας ὄμβρους φέρον,
Ἕλλησι βλάβην ἔφερε Τρωσὶ δ' ἐλυσιτέλει,
ἀέρα λέγων Ἀθηνᾶν καὶ προσωποποιήσας,
καὶ λόγους λέγουσαν αὐτὴν ὡς πρὸς τὸν Ἄρην πλάττει·
τὰς ἐριννύας τῆς μητρὸς τῆς Ἥρας ἀποτίνεις,
ἥ περ ὀργιζομένη σοι τοιαῦτα μηχανᾶται·
γεννᾷ τὸ πῦρ τῶν κεραυνῶν Ἥρα ξηρὸς ἀὴρ τις
λίαν δ' ἐπινυσσόμενος καὶ διεγηγερμένος,
καὶ ἀνεμῶν ἰκμάδας δὲ παχύνων τὸν ἀέρα,
πάλιν τὸ τούτων καυστικὸν ὑγραίνει καὶ σβεννύει
ὅτι παρεὶς δὲ Ἕλληνας τοῖς Τρώεσσιν ἀρήγεις,
χάρις ἐστὶ καὶ ἡδονὴ ἀπάτη τε τῶν νέων·
θεὸν τινὰ νομίζουσιν Ἄρεα τοῦτον εἶναι,
καὶ ἡττηθῆναι Ἀθηνᾶν Ἥρας ὀργιζομένης·

ἀνθ' ὧν ἡ μὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἃ δὲ Τρωσὶ συνήργει·
γέρον δαιμονιώτατε τοῖς χάρισι τῶν λόγων,
ἀεὶ οὕτω σβεννύεται τῶν κεραυνῶν τὸ φλέγον,
καὶ πρὸς τοὺς Τρῶας εἶναι δὲ καὶ χρόνους ὑμετέρους,
τί δρᾷς ὦ βαθυνέστατε τοὺς ἁπλουστέρους παίζων;
» Ὡς ἄρα φωνήσασα, πάλιν τρέπεν ὄσσε φαεινὼ
» τὸν δ' ἄγε χειρὸς ἑλοῦσα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
» πυκνὰ μάλα στενάχοντα, μόλις δ' ἐσαγείρατο θυμόν.
Ἐπαύθη μὲν ὁ ἔνυργος παχυμερὴς ἀήρ τε·
βραχὺ δ' εὐδία γέγονεν, ἣν Ἀφροδίτην λέγει,
κρατοῦσαν τοῦτον τῆς χειρὸς ὥς περ ἀναφρωνοῦσαν,
ἢ ἐκ πυρώδους γίνεται βραχέος κεκραμένου·
πυκνοὺς δὲ τούτου στεναγμοὺς, κρότους βροντῶν μοι νόει,
πλὴν ἀμυδροὺς καὶ κεραυνοὺς ἀσθενεστάτους πάνυ·
ὅθεν καὶ μόλις τὸν θυμὸν ἀγείρατο εἴρηκε·
πρὸς Ἀθηνᾶν δὲ λόγους μοι νόει τῆς Ἥρας εἶναι,
οἷς πειθομένη Ἀθηνᾶ κτυπᾷ καὶ Ἀφροδίτην·
τὸ, τῷ θερμῷ τοῦ πνεύματος κινούμενα τὰ νέφη,
πάλιν συγκρύψαι καὶ αὐτὸ τὰ αἰθριάζον μέρος.
Ἃ δὲ φησὶν ἡ Ἀθηνᾶ δῆθεν ὡς καυχωμένη,
Ὁμήρου πλάσμα πέφυκε καὶ προσωποποιΐα,
Ἥρας δὲ τὸ μειδίασμα πάλιν αἰθρίας μέρος·
οἱ δὲ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Ποσειδῶνος λόγοι,
τὸ πάλιν νέφος ἔνυργον, πλὴν μὴ παχὺ τελέως
ὁτὲ συγκρύπτειν ἥλιον, ὁτὲ δ' ἐᾶν προφαίνειν,
οἷα πολλάκις γίνεται καιροῖς ὀμβροευδίοις·
τὸν Ποσειδῶνα πρότερον Ἀπόλλωνος δὲ λέγει,
ὅτι τὸ ὕδωρ πρότερον καθ' Ὅμηρον στοιχεῖον·
ἄκουε καὶ τῶν λόγων δὲ τῆς προσωποποιΐας,
οὓς διὰ Λαομέδοντα καὶ Τροίαν δοκεῖ λέγειν,
περὶ τῆς πρώτης λέγει δε συστάσεως τοῦ κόσμου,

ὅς περ καὶ μέδων τῶν λαῶν ἐστὶ καὶ τῶν ἀνθρώπων,
καὶ πῶς ὕδωρ καὶ ἥλιος λατρεύουσι τῷ κόσμῳ·
Ἴλιον νῦν, τὴν συστροφὴν ὥς περ ἐκ τοῦ ἑλίσσω,
καὶ πέδιλον γενόμενον γράφεις διὰ ἰῶτα,
Ἴλιον νῦν, τὴν συστροφὴν τὴν πρώτην τῶν στοιχείων·
ὁπότε κόσμος κατ' ἀρχὰς τὸ πρῶτον διηρθροῦτο·
τὸν κόσμον, Λαομέδοντα πῶς δὲ ἀγήνωρ οὗτος;
εἴτ' οὖν ὡς ἄγαν ἀνορμῶν καὶ τρέχων εἰς αὐξήσεις,
εἴτ' οὖν ὡς ἄγαν ὢν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων πλήρης.
» Πὰρ Διὸς ἐλθόντες θητεύσαμεν εἰς ἐνιαυτόν·
Τὸ πὰρ Διὸς δὲ νόει νῦν, εἴ τε τῆς εἱμαρμένης,
οὕτω γὰρ εἵμαρτο φησὶ τὸν κόσμον γεγονέναι,
εἴ τε Διὸς καὶ πνεύματος εἰδοποιοῦντος πνεύσεις·
ὃ πνεῦσαν ἐταρτάρωσε τὸν Κρόνον καὶ τὴν ὕλην·
ἐκεῖνο, τὸ πρωτόγονον τὸ σκότος τὸ ὑλαῖον,.
τὸ πᾶν δὲ εἰδοποίησεν ἀρίστως διαρθρῶσαν,
ἡμᾶς τῷ κόσμῳ δ' ἔταξε χρόνοις μακροῖς θητεύειν·
μισθῷ, φησὶν, ἐπὶ ῥητῷ πάλιν ὁ γέρων παίζει·
ἡλίῳ γὰρ μισθός ἐστιν ἰκμάδας ἀναπίνειν,
ὁπόσων σκύφων ἀκριβῶς οὐ κάτοιδά σοι φράσαι,
καὶ γῆν αὐτῷ τε τοὺς καρποὺς καὶ πάντα ζῶα φέρειν·
τῷ ὕδατι μισθός ἐστι πάλιν τῷ θαλασσίῳ,
αἱ παροχαί τε τῶν κητῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἰχθύων,
ἢ μᾶλλον προσφυέστερος μισθὸς ἦν ἀμφοτέροις,
εὐχαριστία προσφυὴς τῶν εὐεργετημάτων·
ὁ Λαομέδων δὲ φησὶν ἐπέτελλε σημαίνων·
κόσμος ἐστὶν ὁ οὐρανὸς, ὃς νῦν καὶ Λαομέδων.
ὃς πνεύματι κινούμενος τὸ τῆς εἰδοποιΐας,
τὸν Ποσειδῶνα ἔταξε πόλιν Τρωσὶ τειχίζειν,
τὸ ὕδωρ βάθραν δὲ τῆς γῆς θεὶς καὶ τῶν πολισμάτων,
ἢ τῆς περιπολήσεως, οὗ πέρ περιπολοῦσι,

Τρῶες οἱ πάντες ἄνθρωποι· τρῶ δ' ἐςι τὸ φοβοῦμαι,
ἤτοι, δηλοὶ καὶ ἄθλιοι φύλλοισιν ἐοικότες,
ὡς καὶ αὐτῷ ἀκέσειας μετὰ μικρὸν Ὁμήρου·
ὕτω τὸν Ποσειδῶνα μεν πυργῶν Τρωσὶ κελεύει,
ἤτοι βάθρας ὑπέρεισμα γενέσθαι τῶν ἀνθρώπων·
τῷ Φοίβῳ, φάει βίου δε νέμειν κελεύει ζῶα·
Ἴδην δὲ πάσης πλάτος γῆς, πᾶν ὄρος ὀνομάζει·
ὅτε δ' ἐπέςη ὁ καιρὸς ὁ τῆς μισθοδοσίας,
κατέσχε τῦτον μὲν αὐτὸς, ἠπείλησεν ἡμῖν δε.
» Σοὶ μὲν ὅγ' ἠπείλησε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν
» δήσειν, καὶ περάαν νήσων ἐπὶ τηλεδαπάων·
» στεῦτο δ' ὅγ' ἀμφοτέρων ἀποκοψέμεν· ὕατα χαλκῷ
» νῶϊ δὲ τ' ἄψοῤῥοι κίομεν κεκοτηότι θυμῷ,
» μισθῦ χωόμενοι· τὸν ὑποςὰς οὐκ ἐτέλεσσε·
» τῦ δὴ νῦν λαοῖσι φέρεις χάριν, ὐδὲ μεθ' ἡμέων.
Μισθὸν κάτεσχε μὲν αὐτὸς τὸν τῆς εὐχαριςίας,
ἤτοι, τῷ κόσμῳ, ἔνεςι πᾶσα εὐχαριςία·
ἥλιος δ' ὥς περ δέσμιος χεῖρας ὁμῦ καὶ πόδας
ἄνω καὶ κάτω φέρεται τῇ περιδρόμῳ σφαίρᾳ,
μικρῦ δεῖν ἂν ἀπέσβεςο καὶ ἀκοὴ τῶν δύο·
χαλκῷ καὶ παχυτέραις δε γνώμαις καὶ διανοίαις,
ὡς ὕδωρ τὲ καὶ ἥλιος λυσιτελῦσι πόσα·
ἀεὶ δὴ νῦν καὶ ἄκοντες ἥλιος τὲ καὶ ὕδωρ,
λελυπημένοι τῷ μισθῷ, ὃν εἶπον, μὴ λαμβάνειν,
ἄψοῤῥοι, ὀπισθόρμητοι τρέχουσιν ἐν τῇ σφαίρᾳ·
ἀεὶ γὰρ θέρος γίνεται, χειμέριοί τε ὄμβροι·
ὁ λόγος τῦ Ἀπόλλωνος ὡς πρὸς τὸν Ποσειδῶνα,
ὁ λέγων ὡς ὐ βύλεται τύτῳ συνάπτειν μάχην,
ἀνθρώπων ἕνεκα δειλῶν ὁμοιωμένων φύλλοις,
δηλοῖ ἀέρα ἔνυγρον ὑπάρχειν μὲν τῷ τότε,
ἥλιον δ' ἀμυδρότατον· εἶτα κρυβέντα πάντη.

Πῶς δὲ πατροκασιγνήτων τὸ ὕδωρ τῷ ἡλίῳ;
τέσσαρα μὲν τὰ ἀδελφὰ τυγχάνουσι στοιχεῖα,
καὶ πέμπτον σῶμα, ὁ αἰθήρ, οὗ ἥλιος ἐξέφυ·
τὸ δ' ὄνειδος Ἀρτέμιδος τὸ πρὸς Ἀπόλλω μάθε,
Ἥραν τὴν, ἣν ἐμάστιξε, τόξα δ' ἀφεῖλε ταύτης,
καὶ πῶς τὰ τόξα ἡ Λητὼ συνέλεξεν ἐκείνης,
καὶ πῶς Ἑρμῆς ἀπείπατο μάχην Λητοῖ συμπλέκειν,
καὶ πῶς ἐν γόνασι πατρὸς Ἄρτεμις ἦν δακρύρροος·
ὁ ἥλιος ἐκρύβη μὲν τοῖς νέφεσιν, ὡς εἶπον·
τῷ τῆς ἑσπέρας δὲ καιρῷ τῆς τότε γεγονυίας,
σελήνη γέγονε λαμπρὰ, ὡς ἐν ἡμέρας χρόνῳ·
ὡς δ' Ἑρμῆς πρὸς τὴν Λητὼ χρόνῳ τῷ τῆς νυκτός δε,
συγχύσεις γὰρ ἐγίνοντο τῷ τότε τῶν στοιχείων,
καιροῖς ἡμέρας καὶ νυκτός· Ὅμηρος δὲ σαφῶς,
ἀλληγορῶν τὰ σύμπαντα, φησὶ τοιουτοτρόπως·
τῷ τῆς ἡμέρας μὲν καιρῷ συνεπεπτώκει τάδε,
κἂν τῇ νυκτὶ συγχύσεις μεν ἦσαν ὁμοιοτρόπως·
εὐθὺς γὰρ πρῶτον μὲν λαμπρὰ ὡράθη ἡ σελήνη,
φέρει δὲ ὀνειδίζουσαν ἐκείνην τῷ ἡλίῳ.
δι' ἣν αἰτίαν τῷ καιρῷ καὶ χρόνῳ τῆς ἡμέρας
τῷ Ποσειδῶνι, καὶ ὑγρῷ φαίνεται δοὺς τὴν νίκην·
εἶτα καὶ αὕτη πνεύματος ὑγρὰ κινοῦντος νέφη,
τῷ μὲν παχεῖ ἐκρύπτετο, ὃ χεὶρ σκαιὰ τῆς Ἥρας,
τῷ δὲ λεπτῷ τοῦ πνεύματος, ὃ χεὶρ δεξιωτάτη,
νέφη κινοῦσα συνεχῶς, ἀκτῖνας τὰς ἐκείνης,
ἃς τόξα νῦν Ἀρτέμιδος κατονομάζει γράφων·
ποτὲ μὲν εἴα φαίνεσθαι, ποτὲ δὲ συνεστρόβει,
παίουσα τὰ ἀνώτερα τῇ συνεχεῖ κινήσει·
ἡ δὲ σελήνη ἔνδακρυς, ἔνυγρος οὖσα νέφει,
ἐκρύπτετο, τὰ τόξα δὲ ταύτης ἐκεῖ παρῆκε.
» Λητοῖ δὲ προσέειπε διάκτορος Ἀργειφόντης·

τῇ δὲ νυκτὶ ἐρμαϊκὰ σέλα βραχὺ φανέντα,
εὐθέως ἀπεκρύβησαν ὥς περ καὶ ἡ σελήνη,
καὶ πᾶς ὑγρὸς ὁ ὀρανὸς ἐγένετο τῷ τότε,
ὅ περ ἐν γόνασι πατρὸς ἔνδακρυς ἐςιν ἕδρα.
» Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
» αὐτὰρ Ἀπόλλων Φοῖβος ἐδύσετο Ἴλιον ἱρήν·
Ταῦτα μὲν ἦσαν ἐν νυκτὶ, τῇ δὲ ἡμέρα πάλιν
ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος, ὡς πρὶν Τρωσὶν ἀρήγων,
τῷ πέμπειν κατὰ πρόσωπον Ἑλλήνων τὰς ἀκτῖνας
καὶ νῦν Ἀγήνωρ Ἀχιλεῖ πρὸς μάχην ὡς ἀντέςη,
οἱ φεύγοντες ἐσώζοντο τῶν Τρώων πρὸς τὴν πόλιν·
πλέον δ' ὡς ἔφυγε τραπεὶς πρὸς τὸ Σκαμάνδρου μέρος,
καὶ Ἀχιλεὺς ἐδίωκεν ἐκεῖνον ὡς ἀνέλοι
μάτην διώκων καὶ κενῶς τοῖς ἀνηνύτοις δρόμοις,
εἶχε καὶ γὰρ κατ' ὀφθαλμῶν ἡλίου τὰς ἀκτῖνας·

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Χ. ΟΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ

Πάντων τῶν Τρώων πρὸς αὐτὴν τὴν Τροίαν ἐγκλεισθέντων,
μόνος ὁ Ἕκτωρ ἔκτοσθεν ἀπολειφθεὶς τοῦ τείχους,
τῷ Ἀχιλεῖ μὲν πρὸς φυγὴν τὰ πρῶτα συνηλάθη·
εἶτα δὲ θνήσκει ἀντιςὰς, ταῖς Ἀθηνᾶς ἀπάταις·
ἐξάψας δὲ τοῦ ἅρματος ὁ Ἀχιλεὺς ἐκεῖνον,
ἕλκει παρὰ τὸν ναυςαθμον διὰ τῆς πεδιάδος·
οἱ Τρῶες δὲ δακρύουσιν ἐκ τείχους δεδορκότες.
» Αὐτὰρ Πηλείωνα προσηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
» τίπτέ με Πηλέος υἱὲ ποσὶν ταχέεσσι διώκεις,
» αὐτὸς θνητὸς ἐὼν, θεὸν ἄμβροτον; οὐδέ νύ πώ με,
» ἔγνως ὡς θεός εἰμι· σὺ δ' ἀσπερχὲς μενεαίνεις.

Πρὸς τὸν Πηλέως δὲ υἱὸν εἰρήκει ὁ Ἀπόλλων·
νῦν προσωποποιίαν μοι νόησον εἶναι τοῦτο·
διώκων γὰρ ὁ Ἀχιλλεὺς Ἀντήνορα, ὡς οἶδας,
τοὺς ἄλλους Τρῶας εἴασε φεύγειν ὡς πρὸς τὴν πόλιν,
ἐλπίζων τοῦτον κατασχεῖν· ἀκτῖσι δὲ ἡλίου
κατ' ὀφθαλμῶν βαλλόμενος, καὶ στερηθεὶς καὶ τούτου,
αὐτὸς φησὶ πρὸς ἑαυτόν· τί νῦν διώκω μάτην,
ἀκτῖνας τὰς ἡλιακάς; πεφεύγασιν δ' οἱ ἄλλοι·
ταῦτα μὲν εἶπεν Ἀχιλεὺς πρὸς ἑαυτόν, ὡς εἶπον·
Ὅμηρος δὲ τὸν ἥλιον λέγοντα ταῦτα φέρει,
ἀεὶ τοὺς λόγους ἀνυψῶν, καὶ μύθοις δὲ γλυκάζων·
καὶ προσωποποιΐα μὲν τοῦτο ἐστὶν, ὡς ἔφην·
εἶτα, ἠθοποιΐαν δὲ δευτέρως παρεισφέρει,
τίνας ἂν λόγους Ἀχιλεὺς εἶπε λελυπημένος
διώκων τὸν Ἀντήνορα, βλαπτόμενος ἡλίῳ;
αἴθε θεαῖσι γένοιτο ἄστρασιν εἱμαρμένῃ·
ἦθος σὲ καὶ βαρύτητος αὕτη ἡ εἰρωνεία·
πατὴρ Κρονίδης· ἄδηλον νῦν εἱμαρμένην λέγει·
εἶτα καὶ μοῖρα δὲ ταυτὸν τῆς τελευτῆς ὁ τρόπος·
ὀλύμπιον, οὐράνιον νῦν εἱμαρμένην λέγει.
« Ὡς τὼ τρὶς Πριάμοιο πόλιν περιδινηθήτην
» καρπαλίμοισι πόδεσσι· θεοὶ δέ τε πάντες ὁρῶντο·
» τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
» Ὢ πόποι, ἦ φίλον ἄνδρα διωκόμενον περὶ τεῖχος
» ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι· ἐμὸν δ' ὀλοφύρεται ἦτορ.
Θεοὺς ἄρτι μοι νόησον ἄστρα καὶ τοὺς ἀστέρας,
ἐξ ὧν ἀνθρώποις γίνεσθαι φασὶ τὰ εἱμαρμένα·
ἀστρολογεῖ γὰρ Ὅμηρος νῦν τούτῳ τῷ χωρίῳ,
καὶ λέγει καὶ θεμάτιον τῆς μάχης σοι τῆς τότε,
ὅτι ὁ Κρόνος, Ἄρης τε οἱ κάκιστοι ἀστέρων
ἐκ τετραγώνου σχήματος ἀλλήλους καθεώρων·

τὸ σχῆμα τοῦτο δὲ ποιεῖ μεγάλας ἐπιτάσεις·
ἂν ἀγαθοὶ γὰρ ἀγαθῶς ἐν τούτῳ κατορθῶσι,
δῶσιν αὐξήσεις ἀγαθῶν· ἂν δὲ κακοὶ τῶν φαύλων·
τοιοῦτον τὸ θεμάτιον ἦν τὸ τῆς μάχης τότε,
ἔχον τετραγωνίζοντας τὸν Ἄρεα καὶ Κρόνον·
κἂν προφανῶς ὁ Ὅμηρος ἀστρολογεῖν οὐ θέλῃ,
τὸν ἀγαθὸν ἀστέρα δὲ τὸν Δία παρεισφέρει
ἐν τοῖς κακοῖς ἡττώμενον ἔχοντα φαύλοις τόποις
καὶ τὴν σελήνην Ἀθηνᾶν ὡς πρὸς αὐτὸν κειμένην·
εἷς γὰρ ἀστὴρ ἡ Ἄρτεμις καὶ Ἀθηνᾶ, σελήνη·
ὅθεν Διὶ τὴν Ἀθηνᾶν ἀντικειμένην λέγει,
καὶ τελευτὴν τὴν Ἕκτορος σὺν δόλοις εἰργασμένην·
ἐπεὶ γὰρ τὰ θεμάτιον ἐπιβλαβὲς ὑπῆρχε
καὶ δόλοις ἐπεσήμαινεν Ἕκτορα τεθνηκέναι,
ὡς Ἀχιλεὺς ἐδίωκε τὸν ἥρωα ἐκεῖνον,
μόνον ἐκ Τρώων τῶν λοιπῶν ἔξω τοῦ τείχους ὄντα,
αὐτὸς ὑπάρχων σὺν στρατῷ σύμπαντι τῶν Ἑλλήνων·
ὅμως δὲ τοῦτον κατασχεῖν οὐκ ἐδυνήθη τρέχων
ἄνευθε τῷ σύμπαντι στρατῷ δὲ τῶν Ἑλλήνων,
ἐφ' Ἕκτορι τοξεύματα μηδόλως ἀφιέναι.
» Μή τις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι
Τὶς τῶν Ἑλλήνων ὅμοιος ὑπάρχων Δηϊφόβῳ
τὸ πλέον καὶ τοῖς ὅπλοις δὲ τελῶν συγκεκρυμμένος,
τοιοῦτον ἄνδρα παρελθὼν ὡς ἀδελφὸς οἰκεῖος,
πείσας ἐν δόλοις, ἤγαγε τῷ Ἀχιλεῖ κτανθῆναι·
οὓς δόλους Ὅμηρος φησὶ τῆς Ἀθηνᾶς ἀπάτην·
ὅρα δὲ πῶς τὰ εὐτελῆ ὑψοῖ ἀλληγορήσας,
ὥς περ τὸ πρὶν τοὺς ὑετοὺς ἀνέμους καὶ τοιάδε,
καὶ ὅπως νῦν τοὺς ὑψηλοὺς λόγους ἀστρονομίας
τοῖς μυθικοῖς λεαίνει τε καὶ κατασπᾷ τοῖς κάτω·
ἀλλὰ τὸν νοῦν εἰρήκειμεν πάντα συντόμῳ λόγῳ,

νῦν δὲ καὶ μέρη λέξωμεν τῶν χρειωδῶν τινά σοι·
Θεοὺς πάντας εἰρήκειμεν ἄςρα καὶ τοὺς ἀςέρας·
τὸν Δία δὲ κηδόμενον Ἕκτορος παρεισφέρει,
ὡς ὄντα δότην ἀγαθῶν, καὶ ἀγαθὸν ἀςέρα,
καὶ συνεργὸν καὶ πρὸς τὰ ζῆν Ἕκτορα καθεςῶτα,
εἰ μὴ νικῶντες οἱ κακοὶ τούτων ἀςέρες ἦσαν·
Ἑρμῆς τε ὁ διπρόσωπος ἐπέτεινε τὴν βλάβην,
καὶ Ἀφροδίτης ὁ ἀςὴρ ὡσαύτως καὶ τὰ φῶτα,
σελήνη τε καὶ ἥλιος ἦσαν ἐν φαύλοις τόποις·
πῶς Τριτογένειαν φησὶ νῦν τὴν σελήνην, μάθε,
ὅτι τριταῖα φαίνεται μετὰ συνόδου χρόνον.
» Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ κῆρας ὑπεξέφυγεν θανάτοιο,
» εἰ μή οἱ πύματόν τε καὶ ὕςατον, ἤντετ' Ἀπόλλων
» ἐγγύθεν, ὥς οἱ ἐπῶρσε μένος λαιψηρά τε γοῦνα;
» Λαοῖσιν δ' ἀνένευε καρήατι δῖος Ἀχιλλεύς·
» οὐδ' ἔα ἱέμεναι ἐπὶ Ἕκτορι πικρὰ βέλεμνα,
» μή τις κῦδος ἄροιτο βαλὼν, ὁ δὲ δεύτερος ἔλθοι.
Πῶς δέ κεν Ἕκτωρ ἔφυγε τὴν μοῖραν τοῦ θανάτου,
εἰ μὴ ὁ ἥλιος αὐτῷ προσβοηθῶν ἐπῆλθε;
τουτέςι κατὰ πρόσωπον φανεὶς τοῦ Ἀχιλέως,
τὸν μὲν, ἀπεῖρξε τῆς ὁρμῆς· τῷ δὲ, προσεβοήθη·
τοῦτο Ὁμήρου παίγνιον νόησον τοῦ πανσόφου·
ὁποῖος ἦν ὁ Ἕκτωρ γαρ καὶ Ἀχιλεὺς ὁποῖος,
τοῖς κατωτέρω ἔπεσιν ἐνφανεστάτως γράφει,
ὅτι ὁ Ἕκτωρ μόνον ἦν, πᾶς δὲ στρατὸς Ἑλλήνων
καὶ δι' ἐκείνους σύμπαντας ὡς πρὸς φυγὴν ἐχώρει,
κἂν ἀπλουστέροις δείκνυσι δὲ Ἀχιλέα φεύγειν,
ὅμως καὶ οὕτω σὺν στρατῷ παντὶ τῷ τῶν Ἑλλήνων,
αὐτὸς προτρέχων πάντων δε, τὸν ἥρωα οὐκ ἔσχεν·
Ὅμηρος κρύφα παίζων δε τὸν ἥλιόν σοι λέγει
λάμποντα κατὰ πρόσωπον εἶρξαι τὸν Ἀχιλέα,

οἷον εἰ παῖς τις ἀσθενὴς παλαίστρᾳ καταπέσοι,
ἐπιχλευάζων εἴποι δέ τις ἔννους ὡς πρὸς τάδε.
γενναῖος οὗτος πέφυκε, σκέλη πληγεὶς δὲ πίπτει·
τοιαῦτα καὶ ὁ Ὅμηρος παίζων δοκεῖ μοι τῇδε·
ἀλλ' Ὅμηρε δεινότατε τῶν πάντων λογογράφων,
καὶ λέγων τὴν ἀλήθειαν καὶ μὴ δοκῶν δὲ λέγειν,
τὸ, τοῖς λαοῖς ἀνένευεν ὁ Ἀχιλεὺς, καὶ τ' ἄλλα
δεικνύουσι τὸν Ἕκτορα οἷος πρηστὴρ ἦν μάχης·
ἃ δὲ δι ἥλιον νῦν φῆς, παίγνια σοῦ τυγχάνει
πατήρ. ἡ εἱμαρμένη δε ἡ πᾶν ἀπογεννῶσα
χρύσεια τάλαντα φησὶ ῥοπὴν τῆς εἱμαρμένης
τὸ, λίπεν ὁ Ἀπόλλων δὲ, τοῦτο δηλοῖ ὁ Φοῖβος
ὅτι ἐπεί περ εἵμαρτο Ἕκτορα τεθνηκέναι,
ὁ συνεργῶν πρὶν ἥλιος τῷ βλάπτειν Ἀχιλέα,
οὐδὲν ἐλυσιτέλησεν ὡς μὴ θανεῖν ἐκεῖνον·
» Πηλείωνα δ' ἵκανε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Νῦν Ἀθηνᾶν, τὴν συσκευὴν, τὸν δόλον ὀνομάζει·
δι' οὗ περ διεξέδραμεν Ἕκτωρ τὴν βίου πύλην·
θεοὺς δ' ἐπιμοσώμεθα, ὀμόσωμεν στοιχεῖα,
τὸν οὐρανόν τε καὶ τὴν γῆν, τὴν θάλασσαν, ἀστέρας·
θεοί με νῦν ἐκάλεσαν πρὸς θάνατον· ὁ δόλος,
τουτέστιν ἐξ ἀπάτης νῦν καὶ δόλων ἀποθνήσκω,
τὸ ἑνικὸν πληθυντικῶς θεοὺς κατονομάσας,
μεθόδῳ τῆς δεινότητος. ἢ καὶ τὴν εἱμαρμένην·
ἀλλ' ἐστι κρεῖττον ἐν τοῖς νῦν, θεοὺς τὸν δόλον λέγειν,
ὃν πρὶν προεῖπεν Ἀθηνᾶν ὁμοίαν Δηϊφόβῳ,
τὴν πανουργίαν τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου τοῦ δολίου,
ὃς καὶ τὸ δόρυ τὸ ῥιφὲν καθ' Ἕκτορος εἰς μάτην,
ἔμπαλιν ἀντανέστρεψεν ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλέα·
τὸ, ἐπιείκελε θεοῖς, τοῖς ἄστρασιν ὁμοῖε·
ἐκ τοῦ Διὸς τὸν μόρον δὲ ᾔδεις, τῆς εἱμαρμένης,

τὸ, εἴ τι ἔδωκε θεός. πάλιν ἡ εἱμαρμένη·
εἴτ' οὖν, εἴ πέρ σοι πάρεστι ῥώμη χειρὸς καὶ σθένος·
θεοὶ γὰρ ὡς προείπομεν, αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις·
ὡς ἔστι νῦν καὶ τὰ θεοὶ, ὡς εἴπομεν, οἱ δόλοι·
καὶ Ἀθηνᾶ ὁμοίως νῦν· παράχρησις δὲ τοῦτο·
αἱ ἀρεταὶ γαρ σύμπασαι μεσότητες τελοῦσιν,
ἑκάστῃ δ' ἑκατέρωθεν παρέπονται κακίαι,
ἐλλείψεως ἡ μία μεν, ὑπερβολῆς ἑτέρα·
ὥς περ καὶ νῦν ἡ φρόνησις ὡς ἀρετὴ, μεσότης·
κακία μετὰ ἔλλειψιν πάλιν, ἡ ἀφροσύνη·
κακία δ' ὑπερβάλλουσα, φρονήσεως οἱ δόλοι·
Ζηνὶ, τῇ εἱμαρμένῃ δε, Ἀπόλλωνι, ἡλίῳ·
ἤτοι, οὕτως ἐδέδακτο ἐμοῦ τῇ εἱμαρμένῃ,
καὶ χρόνος τέλος ἔσχηκε ζωῆς ἐμῆς, ὡς βλέπω·
ὁ χρόνος περιδρόμοις δε ἡλιακοῖς πληροῦται·
οὓς Ἥφαιστος τὸ πῦρ ἅμα καὶ ὁ πυρὸς ἐργάτης,
περὶ τὸν λόφον τοῖς κυνῆς τέθεικε πυκνοτέρως.
» Φράζεο νῦν μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι,
μή σοι ὀργὴ ἐκ τῶν θεῶν ἔλθοι, τῆς εἱμαρμένης,
ἐν τῷ ναῷ Ἀπόλλωνος ὅταν σε Πάρις κτάνῃ·
τὴν ἐν ναῷ ἀναίρεσιν τήν δε τοῦ Ἀχιλλέως
εἰδὼς ὁ Ὅμηρος φησὶν, Ἕκτωρ δ' οὐκ ἦν προφήτης,
ἢ ἴσως ἐν μαντεύμασι προείδει καὶ ὁ Ἕκτωρ·
ὁ Ζεὺς, ὁ πλάνης νῦν ἀστήρ· θεοὶ, ἀστέρες ἄλλοι,
τουτέστι, θάνω καὶ αὐτὸς, ἡ μοίρα ἐκληρώθην·
θεοὶ δαμάσαι ἔδωκαν, καὶ νῦν ἡ εἱμαρμένη.
» Ὦ, Τρῶες κατὰ ἄστυ θεῷ ὡς εὐχετόωντο·
τουτέστι ᾧ ἠβρύνοντο, ἐκόμπαζον μεγάλως,
οἷα θεῷ τυγχάνοντι, στοιχείῳ ἐκ τεσσάρων,
ὕδατι, γῇ, ἀέρι τε, ἢ τῇ πυρείᾳ φύσει,
ἅ περ τὰ πάντα συνιστᾷ καὶ διεκτρέφει πάντα,

ὁ Ζεύς, ἡ εἱμαρμένη μὲν ἔδωκεν αἰκισθῆναι,
ὥς περ θεὸν δεδείχατο, ὡς ἥλιον ὡς τ' ἄλλα·
γλαυκῶπις πάλιν Ἀθηνᾶ, ὡς πρὶν εἶπον, ὁ δόλος·
κρήδεμνον θ' ὃ ῥά οἱ δῶκε χρυσῆ Ἀφροδίτη
ἐπιθυμίας ἄξιον· ἀπέραστον ὡραῖον·
χρυσᾶ δὲ ὡς τιμώμενα τὰ ἐραστὰ νῦν λέγει·
οὕτω τὸ κρήδεμνον φησὶ νῦν δῶρον Ἀφροδίτης
ἢ, ὃ καιρὸς ὁ γαμικὸς παρέσχετο ἐκείνῃ·
τὰ ἐραστὰ καὶ γαμικὰ πάντα δὲ, Ἀφροδίτης·

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ψ. ΟΜΗΡΟΥ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὁ Ἀχιλεὺς τὸν Πάτροκλον θάψας ὡς τότε νόμος,
προσφάξας τούτου τῇ πυρᾷ δώδεκα Τρώων νέους,
καὶ ἵππους, ἅμα κύνας τε καὶ ἕτερα ἱρεῖα,
ποιεῖ καὶ ἐπιτάφιον ἀγῶνα μετὰ ταῦτα,
ἐν ᾧ περ Διομήδης μὲν ἐνίκησε τοῖς ἵπποις,
ὁ Ὀδυσσεὺς τῷ δρόμῳ δε, καὶ ἕτεροι ἑτέροις.
» Μυρόμενοι· μετὰ δέ σφι Θέτις γόου ἵμερον ὦρσε·
Θέτιδα νῦν τὸ ἔνυγρον κατάστημά μοι νόει·
ἡ γὰρ ὑγρότης κλαίουσι δάκρυον πλεῖστον φέρει,
ὑγραίνουσα τὰ σώματα, ξηρότης τοὐναντίον·
φλογὸς Ἡφαίστου, τοῦ πυρὸς κατὰ μετωνυμίαν·
Ζῆνα, τὸν κύκλον οὐρανοῦ νῦν πάντα κατομνύει
ἡ κὴρ, καὶ μοῖρα, φανερά· πολλάκις εἶπον ταῦτα·
χρύσεος ἔστιν ἀμφορεύς, ἀγγεῖον, ὃ ἡ Θέτις
τῷ Ἀχιλεῖ παρέσχηκε· Θέτις ἡ τούτου μήτηρ·
ἐν ᾧ ῥηθέντι ἀμφορεῖ ἀντὶ χρυσῆς ἐξ ὕλης,
τριῶν φιλέντων τέφρα τε κεῖται καὶ τὰ ὀστέα,

Πατρόκλου, Ἀντιλόχου τε αὐτοῦ τοῦ Ἀχιλέως·
ἡ ῥοδοδάκτυλος ἠώς, ἡ τὰ δακτύλων ἔργα
δεικνῦσα ὡραιότατα χαρίτων Ἀφροδίτης,
οὐ μὴν ὁποῖα τῆς νυκτὸς ἐκ ἐξηκριβωμένα·
τοῖς ποταμοῖς οἱ παλαιοὶ ἔκειρον πρώτας κόμας,
ὡς νῦν φησὶν ὁ Ἀχιλεὺς πρὸς Σπέρχειον γλυκέως·
ὅτι τὸ ὕδωρ αἴτιον τοῦ τρέφεσθαι τὰς κόμας·
» Ἐς πηγάς· ὅθι τοι τέμενος βωμός τε θυήεις.
Σέβας οἱ πρὶν ἀπένεμον τοῖς τέσσαρσι στοιχείοις,
ναοὺς τε τούτοις ἵδρυον, βωμοὺς τε θυηδόχους·
πυρὸς μένος σιδήρεον, τὸ μέγιστα ἰσχύον·
» Ὣς φάτ' ἀπειλήσας· τὸν δ' οὐ κύνες ὀμφιέποντο,
» ἀλλὰ κύνας μὲν ἄλαλκε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
» ἤματα καὶ νύκτας· ῥοδόεντι δὲ χρῖεν ἐλαίῳ,
» ἀμβροσίῳ, ἵνα μή μιν ἀποδρύφοι ἑλκυστάζων·
» τῷ δ' ἐπὶ κυάνεον νέφος ἤγαγε Φοῖβος Ἀπόλλων.
Οὕτως εἶπε καυχώμενος κυσὶ δ' οὐχὶ παρέσχεν·
ἀλλ' ἀπεσόβει κύνας μὲν ἐκ τούτου Ἀφροδίτη,
ἡ τοῦ οἰκείου λογισμοῦ τούτου ἐπιθυμία·
Δία γὰρ νῦν τὸν λογισμὸν τοῦ Ἀχιλέως λέγει,
καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δε τὴν τούτου, Ἀφροδίτην·
ἐνθυμηθεὶς Πριάμῳ γαρ τὸν Ἕκτορα πωλῆσαι,
ἐλαίῳ τοῦτον ἔχρισεν, ὡς ἄσηπτον τηρείη·
τὸ παλαιὸν γὰρ ἔλαιον, καθάπερ καὶ οἱ ἅλες,
τραυμάτων οὔλωσιν ποιεῖ, καὶ ἄσηπτα τηρεῖ δε·
ὅθεν φησὶν ὁ πάνσοφος οὗτος ἀνὴρ ὁ γέρων
ἀμβρόσιον τὸ ἔλαιον καὶ θείους δὲ τοὺς ἅλας·
οὕτω τὴν Ἀφροδίτην μοι νόησον τοῖς ἐνθάδε·
μὴ μέν τοι τὸ κατάστημα τὸ ἄκρατον νῦν εἴπῃς·
περὶ γὰρ καταστήματος τοιούτου πάλιν λέγει
κυάνεον Ἀπόλλων δὲ ἤγαγε τούτῳ νέφος,

μὴ πρὶν ; ἤτοι μὴ πρότερον, πρὶν ἂν ἐμπολλησθείη,
ξηράνῃ τούτου ἥλιος τὸν χρῶτα καὶ τὰ νεῦρα,
Ἀπόλλων δὲ καὶ ἥλιος ἐν ἄμφω πεφυκότα·
δι' ἃς δυνάμεις ἔχομεν ζωογονεῖν καὶ τρέφειν,
καὶ ἀπολύειν τῶν κακῶν, ποτὲ καὶ ἀπολλύειν,
τῷ ἀνασπᾷν ἀπὸ τῆς γῆς ἀτμοὺς λοιμώδεστέρους,
Ἀπόλλων ὀνομάζεται, ἥλιος δὲ ὡς λάμπων,
δήλιος ὢν καὶ φανερός· καὶ ἥλιος, ἐκθλίψει·
ἀλλὰ βραχὺ καὶ πάλιν μοι ἀναληπτέον τοῦτο.
  Ὁ Ἀχιλεὺς τὸν Ἕκτορα κατέχριεν ἐλαίῳ,
τηρῶν ἐκεῖνον ἄσηπτον, ὡς ἂν ἀπεμπολήσῃ
ἦν δὲ καὶ τὸ κατάστημα σθένος τηρεῖν ἀσήπτως,
κατανεφὴς ὑπῆρχε γὰρ ὁ ἥλιος τῷ τότε,
λαμπρὰς ἀκτῖνας οὐ δεικνὺς, ξηραίνειν, οὐδὲ σήπτειν·
  » Ὕλη τε σεύατο καήμεναι· ὠκέα δ' Ἶρις,
» ἀράων ἀΐουσα μετ' ἄγγελος ἦλθ' ἀνέμοισιν·
» οἱ μὲν ἄρα Ζεφύροιο δυσαέος ἀθρόοι ἔνδον
» εἰλαπίνην δαίνυντο· θέουσα δὲ Ἶρις ἐπέστη.
  Ἡ τοῦ Πατρόκλου μὲν πυρὰ οὐχὶ ἀνῆπτε τότε
τοῦ Ἀχιλέως τὸ λοιπὸν ἀνέμους πνεῖν ποθοῦντος,
Ἶρις ἐφάνη παρευθὺς τὸ νεφελῶδες τόξον,
καὶ δυτικοὺς ἐκίνησεν ἀνέμους παραυτίκα·
» Ἶρις γὰρ πελάγους ἄνεμον φέρει, ἢ μέγαν ὄμβρον·
αὐτὴ δὲ πρὸς τὸ πέλαγος τῶν Αἰθιόπων ἔδυ·
ὅρα δὲ τὸν χρυσόγερων οἷα καὶ πάλιν παίζει
ἄγγελον Ἶριν λέγων σοι καλοῦσαν τοὺς ἀνέμους,
καὶ εἰλαπίνας τούτων δὲ τοῖς δώμασι Ζεφύρου·
ὅ περ σημαίνει νέφωσιν ἐν μέρεσιν ἑσπέρας,
ἐξ ὧν νεφῶν καὶ ἄνεμοι ἔμελλον ἐκραγῆναι
Βορρᾶν δὲ νόει δυσαῆ, μὴ δύσπνουν, ὡς δ' ὁ Τζέτζης,
τὸν ἐκ δυσμῶν ἐκπνέοντα τὸν κάλλιστον ἀνέμων·

βηλὸν, τὴν βάσιν νόησον, ὅπου περ ἦν τὰ νέφη,
ἐξ ὧν καὶ ἀνεσκίρτησαν οἱ ἄνεμοι εὐθέως,
ὡς λεπτυνάσης τὸ ὑγρὸν τῆς Ἴριδος τῷ τότε,
καὶ ἕκαστος ἐκάλει δε πρὸς ἑαυτὸν ἐκείνην·
πάντες αὐτῆς κινήσει γὰρ ἀνώρμησαν ἐκπνέειν,
καὶ κατελθεῖν δ' ἐς πέλαγος μερῶν τῶν ἑσπερίων,
ὅπου καὶ οἱ Αἰθίοπές εἰσιν οἱ τῆς ἑσπέρας·
λέγει δ' αὐτῆς ὑπάρνησιν καθέδρας σὺν ἀνέμοις,
σπουδὴν δὲ ἀπελεύσεως εἰς γῆν τῶν Αἰθιόπων,
οὗ περ θυσίαι τοῖς θεοῖς, ὧν καὶ αὐτὴ μετάσχοι·
οὗ περ τὸ ὕδωρ καὶ λοιπὰ στοιχεῖα συνυπάρχει·
τὸ ὕδωρ πάχος γὰρ λαβὸν, γῆν παρεισφέρει πάντως,
ἀραιωθὲν ἀέρα δε καὶ πῦρ αὖ ἐπὶ πλέον·
οὕτως ἐκεῖσε οἱ θεοὶ, τουτέστι τὰ στοιχεῖα,
ἐδαίνυντο, παρούσης δε καὶ Ἴριδος τῷ τότε·
Ἶρις γάρ ἐστι πρόσπτωσις ἡλίου περὶ νέφος.
Ἐγνώκεις καὶ τὸ παίγνιον Ὁμήρου τοῦ πανσόφου,
ἵππους νῦν ἀθανάτους μοι τοὺς ἀθλοφόρους νόει,
ὧν ἀρετὴ αἰώνιος, μυρία νικησάντων·
ὁ Ποσειδῶν δὲ τῷ Πηλεῖ τοὺς ἵππους πῶς δωρεῖται,
τούτους Πηλεὺς ὠνήσατο θαλάσσῃ κομισθέντας,
Ἀράβων εἴ τε Σικελῶν, εἴ τι καὶ γῆς Περσίδος·
πῶς τὸν Αἰνείαν ἔσωσεν Ἀπόλλων προεγράφη·
ὁ Ζεὺς, ἡ εἱμαρμένη νῦν εἶναι τανῦν νοείτω·
ὁ Ζεὺς καὶ Ποσειδάων δε πάλιν ἐν Ἀντιλόχῳ,
ὁ λογισμὸς καὶ ὁ θυμὸς, ὁ προσφυὴς καὶ πρέπων·
τουτέστι, σὺ καὶ φρόνιμος καὶ τολμηρὸς ὑπάρχεις·
Ἀρίων ὁ Ἀδράστου δε ἵππος ἦν θείου γένος,
ὡς ὁ Πηλέως ἄριστος ἄθλοις λαμβάνειν ἆθλα·
ἀντίθεον δὲ Φοίνικα, φρόνιμον ἀληθῆ τε,
ἴσον αὐτῷ τῷ λογισμῷ καὶ τῇ δικαιοσύνῃ

'Απόλλων, νῦν ὁ ἥλιος, βλάπτει τὸν Διομήδην·
κατ' ὀφθαλμῶν ἐπαφεὶς τὸ σέλας τῶν ἀκτίνων·
ἡ 'Αθηνᾶ δ' ἡ φρόνησις, νῦν καὶ ἡ πανουργία,
ἣ Διομήδην σώζει μὲν, τὸν Εὔμηλον δὲ βλάπτει,
ἡ Διομήδȣς φρόνησις λέγω καὶ πανουργία,
ἣ Διομήδην, φρόνημα ἔσωσε τὸ οἰκεῖον·
τῷ μὴ σκοπεῖν τὸ δέον δε, ὁ Εὔμηλος ἐβλάβη
τὸ ἅρμα γὰρ κατέαξε τόποις ἑλῶν δυςβάτοις·
τὸ, ὤφελεν ὁ Εὔμηλος εὔχεσθαι ἀθανάτοις,
ἔδει σκοπεῖν τε καὶ φρονεῖν ὅπως ἐλαύνει λέγει·
σοὶ δὲ θεοὶ ἀντίχαριν· ἤτοι ἡ εἱμαρμένη·
ἡ 'Οδυσσέως 'Αθηνᾶ, πάλιν ἡ πανουργία·
» 'Αθάνατοι τιμῶσι παλαιοτέρȣς ἀνθρώπȣς·
νῦν καὶ ἡ εἱμαρμένη μέν· ἀλλὰ καὶ μᾶλλον, πλέον
ἡ φρόνησις· σὺν ταύτῃ τε πραγμάτων ἐμπορεία·
ὁ Τεῦκρος ταῖς ἀκτίνεσιν ἐβλάβη τȣ̃ ἡλίου,
διὸ φησὶ μὴ εὔξασθαι 'Απόλλωνι ἐκεῖνον,
καὶ πάλιν ὡς ἐμέγηρεν ἐκείνῳ ὁ 'Απόλλων

῾ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ω. ῾ΟΜΗΡΟΥ ῾ΡΑΨΩ̣ΔΙΑΣ

῾Ο Ζεὺς φροντίζων ῞Εκτορος τȣ̃ ἥρωος ἐκείνου,
τὴν Θέτιν πέμπει πρὸς υἱὸν τὸν 'Αχιλέα ταύτης,
ὡς ἀποδῷ τȣ̃ ἥρωος τὸ σῶμα τῷ Πριάμῳ,
τὴν ῏Ιριν δὲ πρὸς Πρίαμον ὁ Ζεὺς ἐξαποςέλλει,
ὡς διὰ δώρων τὸν νεκρὸν τȣ̃ ῞Εκτορος ἐκλάβῃ·
Πρίαμος δὲ πρὸς τὴν σκηνὴν πεμφθεὶς τȣ̃ 'Αχιλέως
ὑπὸ ῾Ερμȣ̃ κοιμήσαντος φύλακας τῶν ῾Ελλήνων,
καὶ δȣ̀ς αὐτῷ τὰ δῶρα δε καὶ τȣ̃τον ἱκετεύσας,

ἀπολαμβάνει τὸν υἱόν· κομίσας δ' εἰς τὴν πόλιν
θάψας, τὸν ἐπιτάφιον δεῖπνον κατασκευάζει·
αὕτη δὲ ἡ ὑπόθεσις ἐστὶν ω τοῦ μεγάλου.
Ὅπως Ἀπόλλων Ἕκτορα ἐφρούρει τῶν ἀσήπτων,
καὶ τίς Ἀπόλλων πολλαχοῦ καὶ ἐν τῇ ψῖ εἰρήκειν
ὡς ὁ Ἀπόλλων ἥλιος ἦν συννεφὴς τῷ τότε·
ἡ δὲ χρυσῆ αἰγίς ἐστιν ἀκτῖνες τῶν τιμίων,
ἤτοι ἀκτῖνες εὔκρατοι νέφεσι κεκραμμέναι·
θεοὺς δὲ κατοικτείροντας τὸν Ἕκτορα ῥητέον,
καὶ τίς Ἑρμῆς ὃν ὤτρυνον Ἕκτορος κλέπτειν σῶμα·
θεοὺς νῦν τὰ στοιχεῖα μοι νόησον τῇδε λέγειν·
ἐφ' ὅλαις ἔνδεκα καὶ γὰρ ἡμέραις συνεχεῖτο
ὥς περ ἐπιστυγνάζοντα τοῦ Ἕκτορος τῷ πάθει.
κἂν γῇ καὶ τοῖς φωστῆρσι τε συνέβαινε μυρία,
σεισμοὶ καὶ βόμβοι, μυκηθμοί, καὶ κρύψεις τῶν ἀστέρων,
βρονταὶ σκληραὶ καὶ κεραυνοί, δειναί τε καταιγίδες,
ἀστέρες διατρέχοντες, κομῆται καὶ τοιάδε,
τὰ κομητῶν δὲ σύμπαντα καὶ πᾶν ἄλλο τοιόνδε·
Ἀρεϊκὰ καὶ τοῦ Ἑρμοῦ τυγχάνουσιν ἀστέρος,
ἅ περ εἰ ἐπικράτησε καὶ ἔτι περαιτέρω,
ἔκλεψαν ἂν τὸν Ἕκτορα τινὲς ἐξ Ἀχιλέως,
καὶ τῷ πατρὶ δεδώκασι Πριάμῳ τοῦτον θάπτειν·
τὰ τοῦ Ἑρμοῦ πνευμάτων γαρ δηλωτικὰ τυγχάνει,
καὶ ἐμπορίας συνεργὰ καὶ ἄλλων δὲ μυρίων·
πολλάκις καὶ ἐκκλέπτουσι δεσμῷ τοὺς κεκειμένους·
τοῦτο ὁ Ὅμηρος φησὶ τοῖς ἔπεσιν οἷς λέγει,
» κλέψαι δ' ὀτρύνεσκεν ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην
τοὺς ἐξ ὀβελιστέον δὲ τοὺς μετὰ τοῦτον στίχους,
μετὰ τὸ κλέψαι δ' ὤτρυνον ἐΰσκοπον Ἀργειφόντην.
Ἀλλ' ὅτε δωδεκάτη μὲν λέγει ἠὼς ἐφάνη,
» Καὶ τότ' ἄρ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·

» Σχέτλιοί ἐστε θεοί, δηλήμονες· οὔ νύ ποθ' ὔμμιν
» Ἕκτωρ μηρί' ἔκηε βοῶν αἰγῶν τε τελείων;
Πρὸς ἐνδεκάτας ἡμέρας μὲν ἦν ζάλη τῶν στοιχείων,
καὶ ἥλιος οὐκ ἔφαινε τὸ πρότερον οὐδόλως,
ἐπὶ τῇ δωδεκάτῃ δὲ ἥλιος μὲν ἐφάνη·
τὸ τοῦ ἀέρος δὲ λεπτὸν ἀνέτειλεν ἐκείνῳ,
νέφη κινῶν καὶ μερικῶς κρύπτων ἀκτῖνας τούτου·
ὁ ζωογόνος δὲ ἀὴρ Ζεὺς παχυνθεὶς ἐς πλέον
τῷ λεπτοτέρῳ καὶ θερμῷ ἀντέτεινεν ἀέρι,
καὶ νέφος δὲ συνέστησεν ἔνυγρον πάχος πλέον,
ᾧ προσβαλὼν ὁ ἥλιος ἐποίησε τὴν Ἶριν,
ἡ δ' Ἶρις ἀνερρόφησεν ὑγρὸν ἐκ τοῦ πελάγους
τοσοῦτον, ὥστε φαίνεσθαι τὸν πρόσγειον ἀέρα
τῆς ἀσελήνου τῆς νυκτὸς μελάντερον ἐς πλέον·
ὃ ὕδωρ τότε συναχθὲν, τῷ μὲν λεπτῷ ἀέρι
πρῶτα κινούμενον, μικρὸν ἀραιωθὲν ἐφάνη·
εἶτα τῷ πλήθει πάχει τε πλέον λαβὸν τὸ βάρος,
ῥαγδαῖος ὄμβρος γίνεται καὶ καταχεῖται κάτω·
νῦν προσωποποιήσας σοι ὁ Ὅμηρος τὰ πάντα,
τὸν ἥλιον Ἀπόλλωνα Φοῖβον κατονομάζει,
θεοῖς καταμεμφόμενον, τουτέστι ταῖς στοιχείοις,
ἀνθ' ὧν θεοσεβέστατον Ἕκτορα πεφυκότα,
οὐδὲ θανόντα ῥύονται τοῦ ἀπηνοῦς Πηλείδου·
τὸ τοῦ ἀέρος δὲ λεπτὸν Ἥραν καλεῖ τῇ κλήσει,
καὶ ἀντιπίπτουσαν αὐτῷ ταύτην σοὶ παρεισφέρει
τῷ συγκαλύπτειν μερικῶς ἐκείνου τὰς ἀκτῖνας·
ὅ περ καὶ λόγους πλάττει σοι τῆς Ἥρας πεφυκέναι
λεγούσης γυναικὸς μαστὸν τὸν Ἕκτορα θηλάσαι,
ἤτοι θνητὸν θηλάσαντα μαστὸν τὸν γυναικεῖον,
τὸν δ' Ἀχιλέα Θέτιδος παῖδα θεᾶς ὑπάρχειν·
γενναῖον δὲ καὶ θυμικὸν ὡς παῖδα τῆς θαλάσσης,

ἣν Θέτιν Ἥρα ἔθρεψε καὶ τῷ Πηλεῖ συνῆψε·
ὃς περὶ κῆρι φίλτατος πᾶσι θεοῖς ὑπῆρχε,
οὗ περ τοῖς γάμοις οἱ θεοὶ πάντες ὑπῆρχον τότε,
καὶ ὁ Ἀπόλλων δὲ αὐτὸς, φόρμιγγα κεχρημένος.
Πῶς δὲ ἡ Ἥρα ἔθρεψε τὴν Θέτιν νῦν ῥητέον·
τὸ τοῦ ἀέρος πρὶν λεπτὸν, ὃ καὶ Ἡφαίστου μήτηρ,
συγκεχυμένου τοῦ παντὸς ἐν τῇ κοσμογονείᾳ,
κινέμενον διήρθρωσε καὶ φιλικῶς συνῆψεν
ὁμοῦ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν, τὴν Θέτιν, τὸν Πηλέα,
ὃς ἐκ ψυχῆς ἐστέργετο πᾶσι τοῖς ἀθανάτοις·
εἰ μὴ γὰρ πάντων γένοιτο σύγκρασις τῶν στοιχείων,
οὐκ ἂν ὁ κόσμος ὁ Πηλεὺς, τὸ σύνολον ὑπέστη·
οὕτω καὶ τὸ λεπτότερον ἀέρος Ἥραν εἶπεν,
τὸ δὲ παχυμερέστερον ἀέρος πάλιν λέγει,
ὑφ' οὗ ἡ Ἶρις γέγονεν, ἐκ ταύτης δὲ ὁ ὄμβρος,
Δία τὴν Ἶριν πέμψαντα τὴν Θέτιδα καλέσαι·
τὸ μέλαν νέφος, Θέτιδος μελαμφορίαν λέγει,
καὶ πρὸς θεοὺς ἀνέλευσιν τὴν πύκνωσιν δ' ἀέρος
Ἀθήνας ὑποχώρησιν ἔτι κατονομάζων,
καὶ σὺν Διῒ τῆς Θέτιδος λέγει δὲ συνεδρίαν·
τὸ λεπτυνθῆναι δὲ βραχὺ κεράσματι τῆς Ἥρας,
τὸ πάλιν παχυνθῆναι δὲ τὸ νέφος ὡς καὶ πρώην,
καὶ κρύψαι τὸ λεπτομερὲς ἀέρος καὶ πυρῶδες
πεῖσαι λέγει Θέτιδα, Ἥραν ποτῆρα δοῦναι
τὸ ὄμβρον γεγονέναι δὲ καὶ καταρρεῦσαι κάτω.
Διὸς φησὶν ἀποστολὴν, ὡς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα,
μηνύσαντος τὸν Ἕκτορα πωλῆσαι τῷ Πριάμῳ
καὶ γῆν κωφήν τε καὶ νεκρὸν ἔτι μὴ καταικίζειν·
ἐκ τῆς συγχύσεως καὶ γὰρ καὶ τῶν ῥαγδαίων ὄμβρων,
καὶ Ἀχιλλεὺς ἐπέγνωκεν ὃ δέον ἦν γενέσθαι
τὸ ἀποδοῦναι τῷ πατρὶ τὸν Ἕκτορα τοῖς δώροις,

καθάπερ καὶ ὁ Πρίαμος ἐκ νεφελώδους τόξυ,
τὸ ἀπελθεῖν ἐπέγνωκεν αὐτὸν πρὸς τὸν Πηλέως,
εἶναι συμφέρον καὶ καλὸν ὠνεῖσθαι τε τὸν παῖδα·
τὴν γὰρ πορείαν κατ' ἀρχὴν τότε πεποιημένος,
καὶ Ἑρμηνέα προδηγὸν εὗρεν ὁδοιπορίας,
καὶ Ἀχιλέως ἐντυχὼν οἰκτείροντος ἐκεῖνον,
λύτροις λαβὼν τὸν Ἕκτορα, φέρει πρὸς τὴν πατρίδα.
Ἡ Θέτιδος κατέλευσις ἡ πρὸς τὸν Ἀχιλέα
καὶ τ' ἄλλα σοι ἐῤῥέθησαν· ἄρτι δὲ δέον λέγειν
τίς ὁ χειρὸς ὁμαλισμὸς καὶ ἡ παρηγορία,
καὶ πῶς ἐκείνῳ γυναικὶ μίσγεσθαι Θέτις λέγει·
ὁ Ἀχιλεὺς τὴν σύγχυσιν ἰδὼν τὴν τῶν ϛοιχείων.
καὶ τὸν ῥαγδαῖον ὑετὸν τὸν τότε γεγονότα,
ὅν περ καὶ Θέτιν Ὅμηρος τύτυ μητέρα λέγει,
δι' ἃς αἰτίας προλαβὼν εἰρήκειν σοι πολλάκις·
οὕτω σὺν ἄλλοις κατιδὼν καὶ τὸν τοσῦτον ὄμβρον,
ὃν ἐκ Διὸς ἀποϛολὴν τῆς Θέτιδος εἰρήκει,
καὶ συνειδὼς δι' Ἕκτορα γίνεσθαι ταῦτα πάντα,
αὐτὸς αὐτῷ συντίθεται τῦτον μὲν ἐμπωλῆσαι,
ἄν περ ἐξωνησάμενος τίς ἐκ τῶν Τρώων ἔλθοι·
σκοπήσας δὲ καὶ δι' αὐτὸν ὅτι πολλὰ δακρύσας,
νεκρὸν ἐγεῖραι Πάτροκλον ὐκ ἴσχυσεν ὐδόλως·
αὐτός δε θλίψει τρύχεται καὶ πόνοις ἀνενδότοις·
καὶ τότε καὶ βραχύχρονος εἶναι τῷ βίῳ μέλλων,
ποιεῖ ὅ περ καὶ ὕϛερον Ἀρχίλοχος ἐκεῖνος·
σφῆς ἀδελφῆς γὰρ σύζυγον πνιγέντα τῇ θαλάσσῃ,
περιπαθῶς ὠδύρετο· γράφειν μὴ θέλων ὅλως·
λέγων πρὸς τὺς βιάζοντας συγγράμμασιν ἐγκύπτειν·
» Καὶ μ' ὔ τ' ἰάμβων, ὔ τε τερπωλέων μέλει·
ὡς δὲ δακρύων κέκμηκε μάτην, εἰρήκει τάδε·
» Οὔ τέ τι κλαίων ἰήσομαι, ὔ τέ τι κάκιον

» θήσω· τερπωλὰς καὶ θάλειαν ἐφέπων·
καὶ ταῦτ' εἰπὼν ἐξώρμησε πρὸς τὴν πλατεῖαν τρίβον·
οὕτω πρὸ τούτου Ἀχιλεὺς καμὼν Πατρόκλου θρήνοις,
παρηγορεῖ τε ἑαυτὸν καὶ ὥσπερ ὁμαλίζει·
κἀκ τῆς σκληρᾶς δὲ πράξεως θρήνων τροπεὶς καὶ γόων,
ὡς πρὸς τὸ μαλακώτερον καὶ τρυφερὸν ἐτράπη,
καὶ γυναιξὶ μιγνύμενος καὶ πάντα δρῶν τὰ πρόσω·
ἐπεὶ δὲ τὸ χειμέριον κατάστημα τοῦ χρόνου
πρὸς Ἀφροδίσια κινεῖ τοὺς ἄνδρας ἐπὶ πλέον,
καθάπερ δὴ τὸ θερινὸν ἐς πλέον τὰς γυναῖκας,
συγκεραννύον τὸ θερμὸν τὸ ἔνυγρον ἐκείνων,
ὡς τὸ ξηρὸν τὸ τῶν ἀνδρῶν τὸ ἔνυγρον χειμῶνος·
ὁ Ὅμηρος ὁ πάνσοφος, ἡ βρύσις τῶν χαρίτων,
μὴ θέλων κομπολάκυθα τοῖς φυσικοῖς λαβράζειν,
ὡς οἱ μεταγενέστεροι καὶ μετὰ τοῦτον πάντες,
ἐν μυθικῇ γλυκύτητι τὸ φυσικὸν κεράσας,
Θέτις καθομιλήσασα τοῦτο φησὶ τὴν χεῖρα,
μίγνυσθαι εἶπε γυναιξί, τῶν ἀγαθῶν ὑπάρχει.
Ταυτὶ μὲν οὕτως ἔχουσιν· ἄλλα λοιπὸν λεκτέον,
ἡ Ἶρις δὲ ἡ ἄγγελος ἡ ἐκ Διὸς Πριάμῳ,
οὐκ ἄλλο πέφυκεν οὐδὲν ἢ νεφελῶδες τόξον,
ὅ περ φανὲν ἐξ οὐρανοῦ ὁ Πρίαμος ὡς εἶδεν,
ἦσαν οἰωνοσκόποι γὰρ καὶ ἀστεροσκοποῦντες,
σημεῖον γνοὺς τῶν εὐτυχῶν εἰς καταρχὴν πραγμάτων,
οὐδ' οὐ λοιπὸν κατάρχεται τῆς πρὸς τὸν Ἀχιλέα·
θεοειδής, ὡραῖος δε καθάπερ οἱ ἀστέρες·
ἀντίθεον, ἰσόθεον, ἶσον θυμῷ ταῖς μάχαις·
θεὸν τὸν Ἕκτορα φησὶ πῦρ πρὸς τοὺς ἐναντίους·
καὶ παῖδα τοῦτον δὲ θεοῦ, πυρὸς ἢ καὶ θαλάσσης,
δέος τε καὶ κατάπληξιν φέροντα πολεμίοις,
Διΐ τε καὶ Κρονίωνι κελαινεφεῖ πάλιν·

Ἰδαίῳ, οὐρανίῳ νῦν τῷ Τρώων εἱμαρμένῃ·
Διῒ ὁμοίως, πάλιν δὲ ὡς καὶ τὸ, Ζεῦ καὶ Ζεὺς δε,
ὁμοίως καὶ τὸ Ζῆνα δὲ τὴν εἱμαρμένην λέγει·
Ἑρμῆν τὰς ἀστροῤῥύσεις γε φησὶ καὶ τοὺς κομήτας·
τῆς εἱμαρμένης τὸν Ἑρμῆν υἱὸν δὲ ὀνομάζει,
υἱὸν τελοῦντα οὐρανοῦ τοῦ πρὸς ἀέρος, μάθε·
κομῆται, ἀστροῤῥύσεις τε, διάττοντες καὶ τ' ἄλλα,
ἅ περ εἰσὶν Ἑρμαϊκὰ καὶ Ἄρεως ἀστέρος,
ἀέρος περιττώματα καθέστηκε καὶ πάθη·
ἐπεὶ δὲ ταῦτα γίνεται σημεῖα τῶν μελλόντων,
τῆς εἱμαρμένης ὁ Ἑρμῆς οὕτω καλεῖται τέκνον·
Ἑρμῆς δ' ὡς τούτων ἑρμηνεὺς καὶ δηλωτὴς ἐκλήθη.
» Ἑρμεία, σοὶ γάρ τε μάλιστά γε φίλτατόν ἐστιν,
» ἀνδρὶ ἑταιρίσσαι· καί τ' ἔκλυες ᾧ κ' ἐθέλῃσθα·
» βάσκ' ἴθι καὶ Πρίαμον κοίλας ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν,
» ὣς ἄγαγ' ὡς μήτ' ἄρ τις ἴδῃ, μήτ' ἄρ τε νοήσῃ·
Ὅρα τὸν μέγαν Ὅμηρον πῶς τῇ αὐτοῦ μεθόδῳ
τῇ τῆς ἀλληγορίας δε καὶ ἐφ' ἑτέρας λέγων,
τὰ ταπεινὰ μὲν ἀνυψοῖ συνάμα καὶ γλυκάζει·
χειμῶνας, ὄμβρους καὶ τινὰ τῶν εὐτελῶν πραγμάτων,
τὰ ὑψηλὰ καθέλκει δὲ πρὸς τὸ σαφὲς καὶ μέσον·
οἷα τὰ φυσικώτερα, καὶ τῆς ἀστρολογίας,
καὶ τῶν μεγίστων δὲ τεχνῶν ὧν γράφει τῶν ἑταίρων
πάντα ζυμῶν ἐν νέκταρι κόρπει δὲ γράφων ἅπερ
ὡς τῇδε νῦν ἀστρονομῶν, ἀστρολογῶν τε ἅμα
καὶ γράφων εὐληπτότατα καὶ διαυγῆ τῷ λόγῳ,
τὸ βάθος ἔνδον παρεισοῖς καὶ τὰ κομψὰ τοῦ τύφου
θέλων ἀποτελέσματα Ἑρμαϊκὰ γὰρ φάσκει,
ὧν ἓν καὶ ἡ ἐπίτευξις, ὧν περ τυχεῖν τις χρῄζει,
ναὶ μὴν καὶ ἡ φιλίωσις καὶ ἡ συγκοινωνία,
εἰ κατ' ἀρχὴν ποιήσει τις Ἑρμῇ καὶ τοῖς ἐκ τούτου,

καὶ ὡς τοιούτῳ δὲ καιρῷ Ἑρμαϊκῶν σημείων,
Πρίαμος καταρξάμενος χωρεῖν πρὸς Ἀχιλλέα
εὗρε τινὰ τῶν εὐγενῶν στρατοῦ τοῦ τῶν Ἑλλήνων·
παρ' αὖ στοργῇ πρὸς τὴν σκηνὴν ἐλθὼν τοῦ Ἀχιλλέως,
οἰκτειρηθεὶς καὶ τούτῳ δὲ καὶ μετασχὼν τραπέζης,
πάντων ὧν ἔχρηζε τυχὼν, πρὸς Τροίαν ὑπεστράφη·
οὕτω μὲν ὤφειλεν εἰπεῖν· ἀφεὶς κομψῶδες γράφειν,
ὁ Ζεὺς καλέσας τὸν Ἑρμῆν υἱὸν αὐτοῦ εἰρήκει·
πρὸς Ἀχιλλέα κόμισον τὸν Πρίαμον, Ἑρμεία,
σοὶ γὰρ ἔργον καθέστηκε τὸ φιλεῖν ἀνθρώπους.
πέδιλα μὲν Ἑρμαϊκὰ κινήσεις τούτων λέγει
ῥάβδον χρυσῆν δὲ τοῦ πυρὸς οὐσίαν ὀνομάζει,
ἐξ ἧς ἐπιστηρίζονται καὶ γίνονται τοιάδε,
ἤγουν τὸ πᾶν Ἑρμαϊκὸν καὶ τούτων αἱ δυνάμεις,
αἱ τῶν ἀνδρῶν τὰ ὄμματα καὶ τῶν ἀνδρῶν ἀγρίων,
ὁποῖος ἦν καὶ Ἀχιλεύς· θέλγουσιν, ἡμεροῦσι·
τοὺς δὲ ὑπνώδεις καὶ δειλοὺς καὶ καταπτοημένους,
ὁποῖος ἦν καὶ Πρίαμος, ἐγείρουσι τοῦ φόβου.
τὰ τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ λόγου δὲ, ἄλλως ἀλληγορεῖται·
» Βῆ δ' ἰέναι, κούρῳ αἰσυμνητῆρι ἐοικώς·
» πρῶτον ὑπηνήτῃ, τοῦ περ χαριεστάτη ἥβη.
Οὐχ ὁ Ἑρμῆς μετέπεμψεν, Ὅμηρος παίζων λέγει,
ὡς θαυμαστόν τε καὶ γλυκὺ ποιήσει σοι τὸν λόγον·
ἐπεὶ δυνάμεις ὁ Ἑρμῆς ἔχει τὰς εὐοδούσας,
τὰς φιλιούσας πάσας τε καὶ τῆς ἐπιτευξίας,
τοῖς κατ' ἀρχὴν ποιήσασιν Ἑρμαϊκοῖς Ἑρμῇ τε
διά τινων ἀνθρώπων δὲ ποιεῖ τὰς ἐνεργείας,
ποιεῖ καὶ τῷ Πριάμῳ δὲ τότε πορευομένῳ
νέῳ τοιούτῳ ἐντυχεῖν αἶσον φησὶ τὰ ἔπη
δι' οὗ τὸ πᾶν καὶ ἤνυσεν ὁ Πρίαμος ὡς ἔφην,
Ἑρμῆν δὲ δι' ἀμφότερα καὶ τοῦτον ὀνομάζει,

διὰ τὸ κατ' ἐνέργειαν Ἑρμοῦ ἐπιφανῆναι,
καὶ τὰ κατ' Ἀχιλέα δὲ Πριάμῳ ἑρμηνεῦσαι,
καὶ Ἐριούνιον αὐτὸν δεόντως ὀνομάζει·
ὄντως γὰρ μέγα ὄφελος φανεὶς ἦν τῷ Πριάμῳ·
θεοειδὴς, ὡραῖος νῦν, καθάπερ οἱ ἀστέρες
θεῶν, ἐκ τῶν ἀστέρων τις, εἷς ὢν τῆς εἱμαρμένης
διάκτορος, ὁ μηνυτής· τὸ δ' Ἀγρειφόντης πάλιν,
ὁ ὢν ἐκ φόνου καθαρὸς καὶ σωστικὸς Πριάμῳ·
θεοὶ δὲ μάκαρες ταυῦν, στοιχεῖα, εἱμαρμένη·
τὰ μὲν στοιχεῖα εὔκρατα ὄντα χειμῶνος ὄντος,
τὸν Ἕκτορα μὴ σήψαντα κείμενον τόσον χρόνον,
ἡ εἱμαρμένη δὲ θανεῖν ποιήσασα χειμῶνι·
ὕπνον, Πριάμου ὁδηγὸς, ὃν καὶ Ἑρμῆν νῦν λέγει,
πῶς φύλαξιν ἐπέβαλεν ἢ ποδαπὸν καὶ ποῖον
ὕπνον, τὴν ἡσυχίαν σοι νῦν λέγει τῶν φυλάκων·
γνωστὸς γὰρ ὢν ἐποίησεν, αὐτοὺς ἐφησυχάσαι,
μηδὲ ποιῆσαι θόρυβον ὡς εἰ παρῆν τις ξένος.
» Ὦ γέρον, ἤτοι ἐγὼ θεὸς ἄμβροτος εἰλήλουθα·
θεός· ἀνδρὸς κατάρχοντος παῖς, οὐ βροτὸς καὶ πένης
τὸ δεύτερον ἀθάνατον ὁ Τζέτζης ὀβελίζει·
μακρὸν νῦν ὄλυμπον φησὶ τὴν ἀρχικὴν οἰκίαν·
θεοῖς δὲ ἐπιείκελε, τοῖς ἄστρασιν ὁμοῖε·
ἀλλὰ αἰδέσθητι θεοὺς· τίνας ἐνταῦθα λέγει;
καὶ ψυχικὰς δυνάμεις νῦν ἤτοι τὰς ἱκεσίας,
καὶ τὰ στοιχεῖα δι' αὐτὰ, ἥλιον, γῆν καὶ τ' ἄλλα·
οἱ δὲ θεοὶ, πάλιν καὶ Ζεὺς καὶ τοῦ Διὸς τὸ δῶμα·
ἀστέρες εἱμαρμένης τε εἰσὶ καὶ εἱμαρμένη,
οὔτε θεοῖς, οὐδὲ βροτοῖς ἐνδόξοις, ἢ ἀδόξοις,
εἴτε σοφοῖς ἀνθρώποις τε καί γε τοῖς ζῶσι χύδην·
θεοὶ Πηλοῖ οἱ δόντες, δὲ πάλιν ἡ εἱμαρμένη·
» Καὶ οἱ θνητῷ ἐόντι θεὰν ποίησαν ἀκοίτην·

ἀξίας κατωτέρας τε καὶ τύχης ὑπηργμένῳ
σύζυγον ἐδωρήσαντο θεὰν καὶ βασιλίδα
θεοὶ καὶ οὐρανίωνες, πάλιν ἡ εἱμαρμένη·
Διόθεν δέ μοι ἄγγελος· ἐξ οὐρανοῦ σημεῖον,
ἐξ ὄμβρων τῶν ῥαγδαίων γὰρ καὶ τῶν λοιπῶν ἐγνώκει
θεῶν τις ἦγε δὲ καί σε· χρηστότης, εἱμαρμένη
ἢ εὐγενής· γενναίως τις ἐκ γένους τῶν Ἑλλήνων.
τὸ δὲ Διὸς ἀλίτωμαι, τὰς ἐφετμὰς νῦν νόει·
μὴ πόῤῥω τι τοῦ λογισμοῦ τοῦ πρέποντος ποιήσω,
ἢ ὃ οὐ χρὴ τοὺς ἀρχικοὺς ποεῖν καὶ βασιλέας.
» Καὶ γάρ τ' ἠΰκομος Νιόβη ἐμνήσατο σίτου,
» τῇ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν ὄλοντο,
» ἓξ μὲν θυγατέρες δ' ἓξ υἱέες ἡβώοντες·
» τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο,
» χωόμενος Νιόβῃ· τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
» οὕνεκα οἱ Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρήῳ·
» φῆ δοιὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·
» τὼ δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν·
» οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆμαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν
» κατθάψαι· λαοὺς δὲ λίθους ποίησε Κρονίων·
» τοὺς δ' ἄρα τῇ δεκάτῃ θάψαν θεοὶ οὐρανίωνες·
» ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐπεὶ κάμε δακρυχέουσα·
» νῦν δέ που ἐν πέτρῃσιν, ἐν οὔρεσιν οἰοπόλοισιν,
» ἐν Σιπύλῳ, ὅθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
» Νυμφάων, αἵ τ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο·
» ἔνθα λίθος περ ἐοῦσα θεῶν ἐκ κήδεα πέσσει·
Ὅμηρος τῆς Νιόβης σοι νῦν ἱστορίαν εἶπεν·
ἡμεῖς δ' ἠλληγορήσαμεν πρὶν τῇ Αὐγούστῃ τάδε,
ὧν πέρ σοι παραθήσομεν τὰ χρήσιμα ἐνθάδε·
ἠβρύνετο, ἐκόμπαζε τοῖς τέκνοις ἡ Νιόβη·
ἐφρόνει ὑψηλότερα καὶ κρεῖττω τοῦ αἰθέρος,

συνέκρινε πρὸς οὐρανὸν αὐτήν τε καὶ τὰ τέκνα·
ἀπένειμε τὸ κρεῖττον δὲ καὶ ἑαυτῇ καὶ τέκνοις,
λέγουσα τάδε πρὸς αὐτὴν καὶ συμβιβῶσα τόφρα·
δύω φωστῆρας οὐρανὸς κέκτηται τοὺς μεγάλους·
ἐγὼ δὲ τόσους ζῶντάς τε, λαλοῦντας. καὶ ἐμψύχους
ἆρ' οὐχὶ κρείττων οὐρανοῦ τελῶ καὶ τοῦ αἰθέρος;
τοιαῦτα μὲν ἡ δυστυχὴς παισὶν ἀβρυνομένη,
ἀντιστρατεύεται δ' αὐτῇ τύχη τις παλαμναία·
αὐθημερὸν τε θνήσκουσι πάντα λοιμῷ τὰ τέκνα.
Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν ἔφασαν δὲ τούτους κτεῖναι·
ἡλίῳ γὰρ ἀνάκεινται ταῦτα καὶ τῇ σελήνῃ·
ἐκ τοῦ θερμοῦ γὰρ καὶ ὑγροῦ γίνονται τὰ λοιμώδη·
τὴν δὲ Νιόβην ἔφασαν ἔνδακρυν λίθον εἶναι,
ὅτι παντὸς ἀναίσθητος τῷ πάθει γεγονυῖα,
πρὸς μόνον ἦν τὸ δάκρυον ἔχειν εὐαισθητοῦσα·
καὶ τοὺς ἀνθρώπους οὕτω μοι τότε νοήσεις λίθους
ἐκλιθωθέντας συμφορᾷ τῇ γενομένῃ τότε·
ὅτ' οὖν τῶν ἀπανθρώπων τε καὶ τῶν σκληροκαρδίων,
μὴ συνδραμόντων πρὸς αὐτὴν, μὴ κηδευσάντων τούτους,
θεοὶ δὲ τούτους, βασιλεῖς ἔθαψαν τῇ δεκάτῃ,
ἤγουν συνηκολούθησαν καὶ βασιλεῖς τῷ πάθει·
εἰ δ' ὡς σκληροὺς νοήσειας λίθους μοι τοὺς ἀνθρώπους,
θεοὺς τότε μοι νόησον ὑπάρχειν τὰ στοιχεῖα,
τοιουτοτρόπῳ θάψαντας τὰ τῆς Νιόβης τέκνα·
σεισμοὶ, βρονταὶ, καταρράγαι χαλάζης γεγονυῖαι,
τοὺς ἀκαμπεῖς κατέπεισαν θάψαι τοὺς τεθνηκότας·
ὃ δὲ φασὶν ὡς λίθινος δακρύει τῇ Σιπύλῳ
τοιοῦτον εἶναι νόησον ὥς περ ἐγώ σοι φράσω,
λίθον ξεσθέντα τεχνικῶς ὥστε δοκεῖν δακρύειν·
θεοῖσιν νῦν τοῖς ἄστρασιν ὡμοίωτο τῇ θέᾳ·
θεοί τε καὶ ἀνέρες δε καθεύδοντες ἠρέμουν·

θεοὺς ἐνθάδε νόησον εἶναι μοι τὰ ςοιχεῖα·
Ἑρμείας Ἐριούνιος ὁ εὐγενὴς ἐκεῖνος,
ὁ μεγαλωφελέςατος καὶ ἑρμηνεὺς Πριάμȣ,
ἢ ὁ τȣ̃ Νέςορος υἱὸς Ἀντίλοχος ἢ ἄλλος·
Ἑρμείας πρὸς τὸν Ὄλυμπον ὁ ἀρχικὸς ἐκεῖνος,
ἦλθε πρὸς ὕψος τὸ αὐτȣ̃ πάλιν ἐκ τῆς λατρείας,
τὴν ἣν ἑκὼν ἐλάτρευσε τῷ γέροντι Πριάμῳ.
ἰκέλη Ἀφροδίτῃ δε, ἴση ἐπιθυμίᾳ·
τῷ εἴκελος ὃν ἔκτεινεν Ἀπόλλων ἐκτοξεύσας,
ὅμοιος ὢν τοῖς θνήσκουσι θανάτῳ τῶν ὀξέων·
ἀλλὰ μὴ πολυχρονίων νοσήσασι τὴν νόσον,
ἔχεις τὸν ἆθλον ἅπαντα τȣ̃τον τῆς Ἰλιάδος,
ἐν τοῖς ἀλληγορήμασι τῷ Τζέτζῃ τελεσθέντα·
ἤδη δ' ἐπ' ἄλλον ἄεθλον κράζει καιρὸς, ὡς κῆρυξ·

Τέλος τῶν ἀλληγοριῶν τῆς Ὁμήρȣ Ἰλιάδος.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥ ΤΖΕΤΖΟΥ ΑΛΛΗΓΟΡΙΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΔΥΣΣΕΙΑΝ.

(ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.)

Κύρος μὲν πρὶν τὸν ποταμὸν Γύνδην τῆς Βαβυλῶνος
ναυσίπλουν ὄντα, πνίξαντα λευκὸν ἵππον ἐκείνου,
τριακοσίας ὀρυγὰς ἑξηκοντάδος μέτα,
ἔνθα τὰς ὀγδοήκοντας καὶ ἑκατὸν ὀρύξας
ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου δε πάλιν τὰς ἰσαρίθμους,
βατὸν ἐκεῖνον τέθεικε γραυσὶ καὶ βρεφυλλίοις·
ταῦτα μὲν Κύρος *ὁ καλὸς τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις·*
κἀγὼ δὲ νῦν τὴν λιγυρὰν Ὁμήρου Καλλιόπην,
τὴν περιτράνως ᾄδουσαν ἡρώων καταλόγους·
τὰς Ἰλιάδος *μάχας τε καὶ πόλεμον* Ἑλλήνων,
ἔχουσας βάθος ἀχανὲς ἐν ταῖς ἀλληγορίαις,
οὐ κατὰ Γύνδην *ποταμὸν, ὠκεανόν δε μέγαν,*
ἐξ οὗ πᾶς λόγων ποταμὸς ῥεῖ, θάλασσα καὶ φρέαρ·
οὐχ' ἵππον πνίξαντα λευκὸν, μέλλοντα δ' ἀποπνίγειν
ἐπιθυμίας σκίρτημα, λαμπρῶς φημὶ πρὸς λόγους
τῆς Βασιλίδος *τῆς ἐμῆς, ἡ γυναικῶν ἦν κόσμος,*
κελεύσει ταύτης σεβαστῇ, καὶ δωρεαῖς ἀξίαις·
καὶ δὴ προσλιπαρήσεσι καὶ δώροις ἄλλοις φίλων,
ἔστι μὲν ὅπη γεφυρῶν κατὰ τὸν Μανδροκλέα,
ὃς ἀρχιτέκτων Σάμιος *ἦν χρόνοις τοῦ* Δαρείου,
κατά τε Ἀπολλόδωρον *τὸν* Δαμασκόθεν *λέγω,*

ὅσπερ ὑπῆρχεν ἄνακτος Τραϊανοῦ ἐν χρόνοις·
οὕτω μὲν ὅπη γεφυρῶν κατὰ τοὺς ἄνδρας τούτους,
πῇ δὲ χερσῶν τὸ πέλαγος κατὰ τὸν Δεξιφάνην,
ὃς χρόνοις Κλεοπάτρας ἦν, Κνίδον αὐχῶν πατρίδα·
ὅπη δ' ὡς ὁ Μιλήσιος Θαλῆς ἐκεῖνος γέρων,
τὸν Ἅλυν μὴ περάσαντα, πεπέρακε τὸν Κῦρον·
οὕτω κἀγὼ νῦν τεχνικῶς τὴν κοίτην μετατρέπων,
πῇ δὲ μυρίαις ὀρυγαῖς λεπτοτομῶν τὰ βάθη,
ἀβρόχως πᾶσι τέθηκα πάντας περᾷν εἰς χρόνους,
ἐν λέξει γράφων διαυγεῖ, γνωστῇ καὶ τοῖς τυχοῦσιν,
οὐχὶ καθάπερ ἡ Δημώ, μιμὼ δὲ τοῖς φρονοῦσι,
γύναιον κομπολάκυθον ψευδυψηγορογράφον,
μηδὲν δὲ πρὸς τὸν Ὅμηρον τῶν συντελέντων λέγον·
ἔχεις Δημοῦς τὸ σύγγραμμα καὶ τὸ τοῦ Ἡρακλείτου,
Κουρνοῦτον καὶ Παλαίφατον, καὶ τὸν Ψελλὸν σὺν τούτοις,
καὶ εἴ τις ἄλλος λέγεται γράψας ἀλληγορίας
ἀνερευνήσας εὕρισκε, καὶ τὰ τοῦ Τζέτζου βλέπε·
εἴ τ' οὖν τοῖς πᾶσι ζηλωτὴς καθέστηκεν Ὁμήρου,
κἂν τοῖς σαφέσι καὶ ληπτοῖς, καὶ παιγνιωδεστέροις,
καὶ τοῖς ἀποκαθάρμασι τοῦ λόγου τῆς οἰκίας·
ὥσπερ ἐκεῖνος καὶ αὐτὸς ὄλβον διδοὺς εὑρίσκειν
μαργάρων, λίθων τιμαλφῶν, ἄλλων περπνῶν παντοίων·
ἢ ὡς πολλοὶ τῶν νέων τε καὶ τῶν παλαιοτέρων
σφῶν τοῖς δοκοῦσι θησαυροῖς, τοῖς διῃρμένοις λόγοις,
οἷάπερ τύμβοι φέρουσι σαπρίαν τε καὶ κόνιν·
οὕτω τὴν Ἰλιάδα μέν, σύμπασαν Καλλιόπην,
λόγοις ἠλληγορήσαμεν εὐλήπτοις, σαφεστάτοις,
καὶ συντελοῦσι πρὸς αὐτὴν τὴν γυγγραφὴν Ὁμήρου,
ἀλλ' οὐ κατά τινας αὐτῶν ψευδυψηγόροις λόγοις·
εἴ τ' οὖν σκιαῖς πλὴν ἀμυδραῖς καὶ μερικαῖς δὲ πλέον,
οὐδὲ θεοὺς τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ καλοῦντες,

οὕτως ἠλληγορήσαμεν ἤδη τὴν Ἰλιάδα·
νῦν δὲ πρὸς τὸν πολύτροπον ἄνδρα μεταβατέον,
καὶ ἀλληγορητέον δε πᾶσαν ἀλληγορίαν,
ὅσην ἡ βίβλος κέκτηται τούτου τῶν πλανημάτων.

ʽΥΠΟΘΕΣΙΣ ʼΕΝ ΒΡΑΧΗι ΤΗΣ ʽΟΛΗΣ ʼΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

Μετὰ τῆς Τροίας πόρθησιν τὸ στράτευμα Ἑλλήνων,
διαλαχόντες λάφυρα καὶ τοὺς δορυαλώτους,
πρὸς τὰς πατρίδας πλέοντες, ἀνέμων τῶν δυσπλέων,
ἄλλος ἄλλῃ ἐξώσθησαν· οἱ δὲ μετ' Ὀδυσσέως,
πρῶτα περὶ Μαρώνειαν, τὴν Ἴσμαρον Ὁμήρῳ,
μάχῃ νικῶσι Κίκωνας· ἔπειτα δ' ἡττημένοι,
φεύγουσι πρὸς τὸ πέλαγος· Βορέαις δ' ἡρπαγμένοι
πρῶτα καταίρουσι εἰς γῆν ἀνδρῶν τῶν Λωτοφάγων·
εἶτα πρὸς νῆσον Κύκλωπος, ἔπειτα πρὸς Αἰόλον·
ἑξῆς εἰς Λαιστρυγόνας δε· αὖθις ὡς πρὸς τὴν Κίρκην·
εἰς Ἅδην μετὰ Κίρκην δε πάλιν πρὸς τὰς Σειρῆνας·
μικρῷ πρὸς πέτρας τὰς πλαγκτὰς, καὶ Χάρυβδιν καὶ Σκύλλαν·
μετέπειτα πρὸς νῆσον δε τὴν τῶν βοῶν ἡλίου·
μετὰ βραχὺ τῆς νήσου δε ταύτης ἀποπλεόντων,
ἡ ναῦς ἐβλήθη κεραυνῷ καὶ φλέγονται μὲν πάντες·
σώζεται μόνος δ' Ὀδυσσεὺς εἰς Καλυψοῦς τὴν νῆσον·
ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Φαίακας, ἐκ τούτων δ' εἰς Ἰθάκην,
οὗ πάντας, ἄγνωστος ἐλθὼν, ἀνῆλε τοὺς μνηστῆρας·
καὶ αὕτη μὲν ὑπόθεσις πάσης τῆς Ὀδυσσείας.

Ἑρμῆς βουλαῖς ταῖς τῶν θεῶν τῆς Καλυψοῦς εἰς νῆσον
ἐλθὼν, ἐκείνην ἔπεισε στεῖλαι τὸν Ὀδυσσέα·
ἡ Ἀθηνᾶ Ταφίῳ δὲ ὁμοιωθεῖσα Μέντῃ
ἦλθε πρὸς τὸν Τηλέμαχον εἰς τὴν Ἰθάκην νῆσον·
τότε τοῖς τούτου δώμασι τρυφώντων τῶν μνηστήρων,
ὃν τοῦ πατρὸς πρὸς ζήτησιν λέγει παραγενέσθαι,
εἰς Πύλον μὲν πρὸς Νέστορα, πρὸς δὲ τὴν Σπάρτην αὖθις
εἰς τὸν Μενέλαον αὐτὸν ὑστέρως ἀφιγμένον·
ταῦτα εἰποῦσα ὡς θεὸς ἀπέδραμεν εὐθέως·
ἤδη τὰ τοῦ κειμένου μοι λοιπὸν ἀναπτυκτέων
ὁπόσα τέως δέονται τινὸς ἀλληγορίας.
Ἄνδρα, τὸν ἄνθρωπον φησὶ νῦν· μοῦσα δὲ, τὴν γνῶσιν·
βόες ἡλίου τίνες δὲ, εἰ ἀροτῆρας βόες,
ὡς ἐργαζόμενοι τὴν γῆν καὶ τρέφοντες ἀνθρώπους,
καὶ βλέπειν παρεχόμενοι ζῶντας τὸ φῶς ἡλίου,
καὶ μὴ θανεῖν ἐκ τῆς λιμοῦ καὶ κατελθεῖν εἰς ᾅδου·
πῶς δὲ ὁ ἥλιος αὐτοῖς ἀφείλετο τὸν νόστον,
ἄκουσον βραχυτάτοις νῦν· μάθοις δ' οὐ χρὴ πλατέως.
Τοῖς πρὶν ἀνθρώποις ἀσεβὲς ἐσθίειν βοῦν ἐργάτην·
ἐπεὶ δὲ βίᾳ τῆς λιμοῦ οἱ Ὀδυσσέως φίλοι
ἐργάτας βόας σφάξαντες ἐδαίσαντο τὰς σάρκας,
συνέβη τούτοις δὲ θανεῖν σκηπτοῖς καὶ ναυαγίᾳ,
ἅτε ἡλίου σφῶν ζωῆς καὶ χρόνου πληρωθέντος·
Ὅμηρος ὢν δεινότατος ἀνθρώπων νουθεσίαις,
πάντας ἀνθρώπους νουθετεῖ τοῖς πταίσμασιν ἐκείνων
μηδέν τι δρᾶν παράνομον βλέποντας πρὸς ἐκείνους·
καὶ γὰρ παρανομήσασιν ἐκείνοις εἰς τὰς βόας,
ἐν ναυαγίᾳ τῇ δεινῇ, καὶ τοῖς σκηπτοῖς οἷς ἔφην,

ἥλιον λέγει τῆς ζωῆς πικρῶς ἐκπληρωθῆναι·
καὶ πάλιν περὶ τούτου δὲ τοῖς ἔμπροσθεν μαθήσῃ,
ὅπου περ καὶ ὁ Ὅμηρος πρὸς πλάτος ταῦτα γράφει,
ἀμέθεν ὁθενδήποτε τῶν Ἀττικῶν τῷ τρόπῳ.
Θεὰ, γνῶσις καὶ φρόνησις Διὸς, νοὸς θυγάτηρ·
Νύμφην δὲ λέγουσι θεὰν, ἄνασσαν νησιῶτιν.
Θεοὶ οἱ ἐπικλώσαντες, ἀστέρες, εἱμαρμένη·
θεοὶ πάντες ἐλέαιρον νόσφι τοῦ Ποσειδῶνος,
στοιχεῖα καὶ ἀστέρες δε, ἐξ ὧν τὰ εἱμαρμένα,
εἴ τε καλὸν κατάστημα ὑπῆρχεν εὐκαιρίας·
καὶ οἱ ἀστέρες δὲ αὐτοῦ χρηστοὶ τῆς εἱμαρμένης,
θάνατον οὐκ ἐμφαίνοντες· ἡ θάλασσα δὲ μόνη,
καὶ τὰ μακρὰ πελάγη δε καὶ νῆες μὴ παροῦσαι,
κώλυμα ἦσαν Ὀδυσσεῖ νοστεῖσαι τῇ πατρίδι·
» Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας
Τὶς ἡ παρὰ Αἰθίοπας δαὶς ἡ τοῦ Ποσειδῶνος,
καὶ τὶς δὲ Ζεὺς καὶ μέγαρον τούτου καὶ οἱ θεοί δε,
καὶ τίνες λόγοι οἱ Διὸς, καὶ τὶς ἡ Ἀθηνᾶ δε,
ἡ ἀποκρίνεται Διὶ ἀντιτιθεῖσα λόγους,
τὶς ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ σταλεὶς εἰς Καλυψοῦς τὴν νῆσον,
καὶ πῶς αὐτὴ πορεύεται πάλιν πρὸς τὴν Ἰθάκην,
καὶ τ' ἄλλα πάντα μάνθανε λεπτῶς ἠκριβομένως·
Καιρὸς ἦν ἀναβάσεως Νείλου παρ' Αἰγυπτίοις,
ἤτοι τὸ θέρος ἔληγεν, ἀρχὴ δ' ἦν φθινοπώρου·
ἡ Νείλου γὰρ ἀνάβασις ἐκ τέλους Ἰουλίου,
μέχρι τῆς συμπληρώσεως γίνεται Σεπτεμβρίου·
τοῦ Νείλου τὴν ἀνάβασιν ταύτην δὲ νῦν σοὶ λέγει
εἶναι περὶ Αἰθίοπας τοῦ Ποσειδῶνος δαῖτα·
ταύρους δὲ τούτου παρεισφρεῖ καὶ ἀρνειοὺς τὴν δαῖτα,
εἰς Ταῦρον ταυρωδέστερον τῶν ποταμῶν ἠχούντων·
ἑῴους δὲ Αἰθίοπας καὶ ἑσπερίους λέγει·

σὐ πρὸς τὸ πᾶν οἰκήσιμον γῆς τύτυς πλάτος λέγων,
ἀλλὰ πρὸς τὸ Αἰγύπτιον μέρος καὶ τῆς Λιβύης·
οἱ μὲν τῶν Αἰθιόπων γαρ εἰς ἕσπερα Λιβύης,
οἱ δ' ἐν Αἰγύπτυ μέρεσι τυγχάνουσιν ἠώοις·
παντὸς τῦ κόσμου γὰρ Ἰνδοὶ τυγχάνουσιν ἠῷοι,
ἑσπέριοι δὲ Ἴβηρες, οὓς Ἱσπανοὺς καλοῦμεν·
οὕτω μὲν ἦν ἀνάβασις παρ' Αἴγυπτον τῦ Νείλυ,
ἁπανταχῦ δ' ἐν οὐρανῷ ϛοιχείων εὐκρασία·
οἶκον καὶ μέγαρον Ζηνὸς, τὸν οὐρανὸν νῦν λέγει·
» Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Πρόσχες μὴ ἀπατήσῃ σε ὁ γέρων ὁ βαθύνους,
νῦν οὐ τὸν Δία οὐρανὸν θεῶν πατέρα λέγει,
θεῶν ὁμοῦ ἀνθρώπων τε, ἀλλὰ τὴν εἱμαρμένην,
ἥ περ ἅπαν εὐτύχημα καὶ πᾶσαν δυσκληρίαν,
οἷα πατὴρ ἀπογεννᾷ τοῖς σύμπασιν ἀνθρώποις,
σοφοῖς, ἀσόφοις, πένησιν, ἄρχουσι, βασιλεῦσιν·
ἢ ἥτις εἱμαρμένη μεν κατὰ Ἑλλήνων δόξαν
ἀνθρώπους τὲ παρήγαγεν ὁμοῦ καὶ τὰ ϛοιχεῖα·
εἰ μὴ γὰρ εἱμαρμένον ἦν, ὐκ ἂν ὑπέϛη κόσμος,
πολλῷ δὲ μᾶλλον ἄνθρωποι· καὶ ποῦ γὰρ ἂν διῆγον;
ἢ ὅτι οὔτε ἄνθρωπος, οὐτέ τι ἔτους μέρος,
ἢ εὐτυχὴς ἢ δυϛυχὴς, ἢ εὔκρατον ἢ δύσπνουν
γένοιτο, ὥς περ λέγουσιν, εἰ μὴ προεκυρώθη·
οὕτω τὴν εἱμαρμένην νῦν ἐν τῷ παρόντι τόπῳ
ἀνθρώπων ἅμα καὶ θεῶν δεικνὺς πατέρα λέγει,
καὶ Δία δὲ τὸν πλάνητα τὸν κάλλιϛον ἀϛέρα·
θεοὺς τοὺς ἄλλους πέντε δε, τὴν δ' Ἀθηνᾶν σελήνην·
καὶ προσωποποιήσας δε καὶ λόγους θεὶς προσφόρους,
καὶ ἀπατήσας τοὺς παχεῖς πάνυ τῷ μύθῳ μόνῳ,
νοῦντας Δία φλύαρον καὶ τ' ἄλλα παρομοίως·
τοὺς σοφωτέρους πάλιν δε τῷ γνῶναι εἱμαρμένην,

Δία δοκοῦντας πλάνητα· τὴν δ' Ἀθηνᾶν σελήνην·
θεμάτων νομίζοντας ἔχον καλῶς κειμένους
τὸν Δία καὶ σελήνην τε καὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας,
τῶν ἄλλων πάντων πλέον δὲ τὸν Δία καὶ σελήνην,
οἷς περ καὶ λόγοις οἴονται τὸν Ὅμηρον προσάψαι·
τῶν δ' αὐτῶν καὶ δι' Ἑρμοῦ, λέγω δὲ τοῦ ἀστέρος
ἅπαντα τὰ συναίσοντα τῷ Ὀδυσσεῖ γενέσθαι·
οὕτως ὁ γέρων ἀπατᾷ τινὰς ὡς μυθογράφος,
τοὺς δὲ σοφοὺς ἠπάτησε δόξαντας εἱμαρμένην·
εἰ τέως τὶς ἐνόμισε νῦν εἱμαρμένην λέγειν
νοεῖν καὶ Δία πλάνητα, καὶ Ἀθηνᾶν σελήνην,
καὶ τὸν ἀστέρα τὸν Ἑρμῆν· τοῦτο δ' οὐχ οὕτως ἔχει·
ὀνόματος μετάβασις τὸ σχῆμα δὲ καλεῖται·
ᾧ νῦν ὁ γέρων κέχρηται δεινότητος μεθόδῳ·
πατὴρ ἀνδρῶν γὰρ καὶ θεῶν καὶ ὁ ἀὴρ καλεῖται,
ἡ εἱμαρμένη τε αὐτὴ, καὶ προλαβὼν εἰρήκειν,
καὶ νοῦς πατὴρ δὲ τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν καλεῖται·
Ἐμπεδοκλῆς γὰρ Πλάτων τε καὶ ὁ Ἀναξαγόρας,
ἄλλοι τε πόσοι τῶν ἐκτὸς, νοῦν τὸν θεὸν καλοῦσιν·
οὗτος νῦν μεταβάσει δὲ ὡς ἔφην κεχρημένος,
ἀνδρῶν πατέρα καὶ θεῶν τὸν ἔννουν ὀνομάζει·
ὡς γὰρ ὁ νοῦς ὁ ὑπὲρ νοῦν ἐκόσμησε τὸν κόσμον,
οὕτω καὶ ἔννους ἄνθρωπος καὶ προορῶν τὸ μέλλον,
κόσμῳ καὶ τάξει καὶ ῥυθμῷ πάντα ποιεῖ προσφόρως·
ἐπεὶ γοῦν ἅπαντα λεπτῶς ἤδη σοι διηρθρώκειν,
ταυτὶ πάνυ σαφέστατα πραγματικῶς σοι λέξω·

Καιρὸς ἦν ἀναβάσεως παρ' Αἴγυπτον τοῦ Νείλου,
ἤτοι τέλος τοῦ θέρους μεν, ἀρχὴ δὲ φθινοπώρου·
ὁ Μέντης δὲ ὁ Τάφιος ἔννους ἀνὴρ ὑπάρχων,
καὶ προορῶν τὰ μέλλοντα τῇ τῶν φρενῶν πυκνώσει,
καὶ ἐν τοῖς μάλιστα τελῶν τῶν φίλων Ὀδυσσέως.

τῷ τότε χρόνῳ σὺν πολλοῖς εὐφρόσιν ἄλλοις φίλοις,
εἰς οἶκον οὖσι τὸν αὐτοῦ θυσίαις τερπομένοις,
ἐπιμνησθεὶς τῆς τελευτῆς Αἰγίσθου παρ' Ὀρέστου,
εἰς μέσον λόγους προὔθετο περὶ τῆς εἱμαρμένης,
λέγων εἰς μάτην ἄνθρωποι τὴν μοῖραν αἰτιῶνται·
οὐ πάντα γὰρ ἃ γίνεται εἰσὶν ἐξ εἱμαρμένης,
ἀλλὰ τὰ πλείω γίνεται κατὰ τὴν εἱμαρμένην·
πολλὰ καὶ κακοβούλως δὲ τῶν ἀπρεπῶν συμβαίνει
ὡς ὁ Αἰγίσθου θάνατος χερσὶ ταῖς Ὀρεστείαις·
χρησμοὶ γὰρ προδεδήλωντο τὸ πρὶν ἐγγράφως τούτῳ,
ἃ τῇ γραφῇ κατὰ λεπτὸν ἑρμηνεύσας ἅπαν,
οὕτως ἑρμήνευσε χρησμοῖς εἰργνύειν τὴν μοιχείαν,
οὗτος πεισθεὶς δὲ μηδαμῶς, ἀπέδωκε τὸ χρέος·
οὕτω τοῦ Μέντου λέξαντος, ἔφασαν οἱ φρονοῦντες,
οὓς Ἀθηνᾶν γλαυκώπιδα ὁ ποιητὴς νῦν λέγει·
ἡ Ἀθηνᾶ καὶ φρόνησις λευκῶς καὶ καθαρῶς γὰρ
τὰ πάντα βλέπει καὶ ὁρᾷ, βλέπει τῷ λογισμῷ δέ τι,
πρὸς τὸν Μέντην ἔφασαν δὲ οἱ ἔμφρονες ἐκεῖνοι,
ὦ πάτερ βαθυνούστατε, ὑπέροχε ἀρχόντων,
ἢ καὶ σοφῶν ὑπέροχε προβλεπτικῇ καρδίᾳ,
πατὴρ, ὃ ἔννοιας γὰρ σοφῶν ὑπάρχει καὶ φρονίμων,
ὁ Αἴγισθος ἀξίως μὲν ἀπώλετο μοιχεύων·
περὶ τοῦ Ὀδυσσέως δὲ θλίψις ἡμῖν μεγίστη
ὃς ἐν τῇ νήσῳ Καλυψοῦς θεᾶς καὶ βασιλίδος
πάσχει πολλὰ καὶ δυσχερῆ μακρόθεν ὢν τῶν φίλων·
ἡ νῆσος αὕτη μέσον δὲ Ἀτλαντικοῦ πελάγους,
ὥς πέρ τις ἐστιν ὀμφαλὸς, ὃ πέλαγος, ὁ Ἄτλας
ὃ καὶ πατὴρ τῆς Καλυψοῦς, καὶ ἡ πατρὶς ἑκάστου
ὁρίζων γῆς καὶ οὐρανοῦ καθέστηκε τερμάτων,
τὸν ὃν ὁρίζοντα καλεῖ κίονας μακροτάτας
Ἄτλαντα δολοόφρονα, τὸ πέλαγος ἐκεῖνο·

ὡς χαλεπὸν καὶ ἄγριον καὶ δυσχερὲς εἰς πλέον·
οὕτως ὦ Μέντη ἔλεξαν· ὁ Ὀδυσσεὺς κρατεῖται
ἐν τῷ πελάγει τῷ δεινῷ, ἠκούετο γὰρ τοῦτο·
σὺ δὲ ὦ Ζεῦ ὀλύμπιε, σοφὲ ἀστεροσκόπε,
οὐχὶ φροντίζεις, οὐχ' ὁρᾷς, περὶ τοῦ Ὀδυσσέως·
χρησμοῖς τε καὶ μαντεύμασι, καὶ λέγεις ὃ προσπέσῃ,
ἐπίληθος τῶν τούτου δε χαρίτων ἐγεγόνεις,
ἤ, ὧν ἐν Τροίᾳ ἔδρα σοὶ εἰ Μέντης ἦν στρατεύσας,
εἴ περ δ' οὐ συνεστράτευσας Ἕλλησι πρὸς τὴν Τροίαν,
ὧν ἐν τῆς Τροίας ἔστελλε σὴν ὡς τιμῶν φιλίαν·
ὦ Ζεῦ σὺ νοῦ καὶ φρόνιμε, τί οἱ ὠργίσθης τόσον;
» Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Πρὸς τούτους ἀπεκρίνατο Μέντης δὲ ὁ βαθύνους
ἐμὰ τέκνα καὶ παῖδες μοι τίνας φατὲ τοὺς λόγους;
πῶς ἂν ἐπίληθος ἐγὼ γενοίμην Ὀδυσσέως,
τοῦ συνετοῦ καὶ σώφρονος καὶ ἀρετῶν κανόνος,
καὶ πάσαις ἄλλαις χάρισι τῶν ἀρετῶν κομῶντος;
ἃ νῦν καὶ οὐρανίωνας θεοὺς κατονομάζει·
ὡς οὐρανοῦ τῇ κεφαλῇ τοῦ λογισμοῦ κειμένου,
κἂν ἄλλοι δογματίζουσιν ἐν τῇ καρδίᾳ κεῖσθαι,
πῶς οὖν, φησὶν, ἐπίληθος γενοίμην Ὀδυσσέως;
» Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
» Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν.
Ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπίληθος τελῶ τοῦ Ὀδυσσέως·
ἐκ μαντειῶν εὑρίσκω δε κρατούμενον πελάγει,
καὶ ἐξ ἀφανιζομένων δε τοῦτο τινῶν μανθάνω
διὰ τὰ, πλοῖα τὲ αὐτὸν τὸ σύνολον μὴ ἔχειν·
κἂν εὕρῃ δὲ, πτοούμενον τὸν Κύκλωπα ἐκπλέειν·
ἀνθ' οὗ τὴν Ἑλπην ἥρπασεν ἐκείνου θυγατέρα·
ἣν ὀφθαλμὸν τοῦ Κύκλωπος ἐκβεβλημένον λέγει,
κἂν ταύτην πάλιν ἔλαβον περίλαι στρυγονίαν,

τῦ 'Οδυσσέως κτείναντες πάντας σχεδὸν ἑταίρυς,
τῦ 'Οδυσσέως σὺν μιᾷ μόλις νηῒ φυγέντος·
ὡς ἄπη χρὴ πλατύτερον λέξαι μὲν περὶ τούτων,
οὕτως ἐν τῇ θαλάσσῃ μὲν κατέχεται ὡς ἔφην
τῷ φόβῳ τῷ τῦ Κύκλωπος ἡ Θόωσα, ὃν τίκτει·
θυγάτηρ μὲν τῦ Φόρκυνος μιγεῖσα Ποσειδῶνι·
ὁ Φόρκυς δὲ καὶ Ποσειδῶν ἡ θάλασσα τυγχάνει·
παῖδα θαλάσσης ταύτην δὲ φησὶ καὶ νησιῶτιν·
πάλιν τὸν Κύκλωπα υἱὸν τῦ Ποσειδῶνος λέγει;
ὡς ἄγαν ἀγριώτατων ὄντα καὶ θηριώδη·
οὕτως ἐκεῖσε 'Οδυσσεὺς κατέχεται ὡς εἶπον
καὶ βραδυνεῖ δὲ πρὸς καιρόν· θαλάσσῃ δ' οὐ βαλεῖται·
ὥς περ ἐφεῦρον τεχνικῶς χρησμοῖς ἀςρομαντείας
καὶ συμβουλαῖς εἰ βούλεσθε σκοπῶμεν ὅπως ἔλθοι,
οὐκ ἀποπνίξαι γὰρ αὐτὸν θάλασσα δυνηθείη,
θεοὺς ἀςέρας ἀγαθοὺς ἔχοντα γενεθλίους·
οἱ δὲ φησίν· εἰ πέπρωται ἄςρασι γενεθλίοις
τὸν 'Οδυσσέα πρὸς αὐτοῦ τὸν οἶκον ὑποςρέψαι,
γράμματα δοίη μὲν τισὶν ἀνθρώποις τῶν ἐμπόρων·
οὓς νῦν 'Ερμῆν διάκτορον καὶ 'Αργειφόντην λέγει,
ἀποκομίσαι Καλυψοῖ δηλοῦντα πέμψειν τοῦτον,
ἔχοντα σύζυγον, υἱὸν, πατέρα τε καὶ φίλους·
τίς δ' ἀφ ἡμῶν σὺν γράμμασιν ἄλλως πρὸς τὴν 'Ιθάκην
πρὸς 'Οδυσσέως τὸν υἱὸν χωρείτω νουθετήσων·
ταῦτα εἰπόντες Καλυψοῖ καὶ 'Οδυσσεῖ ὡςαύτως,
μετὰ ἐμπόρου πέμπυσι γραφὰς τὰς προσηκούσας·
ἑτέραν ἔννουν τὲ γραφὴν πάλιν πρὸς τὴν 'Ιθάκην
μετά τινος ἐςάλκασιν ἀνδρὸς τῶν εὐσυνέτων,
ὀτρύνουσαν Τηλέμαχον κήδεσθαι σῶν πραγμάτων·
ἢ καὶ αὐτὸς ὁ Μέντης δὲ λαβὼν γραφὴν ἀπῆλθεν,
ἣν 'Αθηνᾶν νῦν Ὅμηρος δεινῶς κατονομάζει,

σὺν τῇ γραφῇ τὸν κομιστὴν Ἀθήνην ὀνομάζων·
τὴν δὲ συνθήκην τῆς γραφῆς, πέδιλα ταύτης λέγει,
ἀμβρόσια καὶ χρύσεια φέροντα πάντη ταύτην·
ἡ δὲ γραφὴ φρονήσεως πέδιλόν ἐστιν ὄντως·
τὴν δέ γε παροτρύνουσαν, δύναμιν τῶν γραμμάτων,
ἔγχος χαλκοῦν ὀνόματι δαμάζον ἐναντίους·
δύναται γὰρ ἀμύνασθαι ὅς πρῶτος χαλεπήνῃ
ὀβριμοπάτρη φρόνησις οὖσα νοὸς θυγάτηρ·
καὶ τί γὰρ ἰσχυρότερον νοὸς ἐστὶν ἀνθρώποις;
» Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
Δοκῶν τί λέγειν ἕτερον νῦν τῆς ὀβριμοπάτρης,
πάλιν νοὸς καὶ λογισμοῦ ταύτην δεικνύει τέκνον·
Ὄλυμπον γὰρ καὶ οὐρανὸν τὴν κεφαλὴν νῦν λέγει,
οὗ περ ὁ Ζεὺς καὶ λογισμὸς μένουσι ὡς ἐν οἰκίᾳ.
πᾶσαν γεννᾷ τὴν φρόνησιν γραπτὴν, καὶ τῶν ἀγράφων
οὐ μόνον δὲ τὴν φρόνησιν Ἀθήνην ὀνομάζει,
καὶ ὅσα γίνεσθαι αὐτῇ γραφαῖς εἴ τε καὶ πράξει,
ἀλλὰ καὶ ὄργανα αὐτῆς ὡς κἂν μυρίους ἄλλους·
ὡς φησὶν Ἡφαίστου τὸ πῦρ, καί γε τοὺς συνεργέτας,
καὶ ξύλα Ἥφαιστόν φησιν, ὕλην πυρὸς τελοῦντα,
ὡς Ἰλιάδι που φησὶ περικοπέντος δένδρου·
» Ἀλλ' Ἥφαιστος ἔρυτο σάωσε δὲ νυκτὶ καλύψας·
Τὰ ξύλα πάντως Ἥφαιστος, νὺξ δὲ τὸ δάσος τούτων·
οὕτω κἀνθάδε Ἀθηνᾶν τὴν φρόνησιν καλεῖ σοι,
καὶ τὴν γραφὴν τὴν ἔννουν δὲ καὶ τὸν κρατοῦντα ταύτην,
καὶ σκόπει μοι σαφέστερον ἐκ τοῦ κειμένου τοῦτο·
» Βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα
» στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος
» οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος.
Ἐκ κεφαλῆς καὶ λογισμοῦ τὸ γράμμα συνετέθη
ἐδόθη καὶ ἐστάλη δὲ εὐθέως εἰς Ἰθάκην·

ἔστη δ' ὁ τούτοις κομιστής, ὃν 'Αθηνᾶν νῦν λέγει.
οὐδῷ αὐλῆς· κατεῖχε δὲ τῇ σφῇ χειρὶ τὸν χάρτην·
ὃν ἔγχος λέγει χάλκεον διὰ τὰ γεγραμμένα,
ἃ ὤτρυνε Τηλέμαχον ἔχεσθαι τῶν πραγμάτων·
τὸ βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καὶ ἄλλως νοητέον·
τὸ γράμμα συνετέθη μεν, ἐδόθη τῷ ἀνθρώπῳ,
ἐξ ἀνακτόρων τῶν ἐκεῖ τρέχει πρὸς τὴν 'Ιθάκην·
ἐφεῦρε τοὺς μνηστῆρας δὲ ἄθεσμα δρῶντας πόσα·
ἰδὼν τοῦτο Τηλέμαχος τῆς δεξιᾶς λαμβάνει,
καὶ χάρτην, ὃν περ ἔφημεν, χάλκεον ἔγχος εἷλεν·
» Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
» ἔγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
» δουροδόκης ἔντοσθεν εὐξόου, ἔνθα περ ἄλλα
» ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά·
Ἔγχος, τὸν χάρτην ἔστησεν ἐν τῇ δορατοθήκῃ,
ἐν κιβωτῷ κατέθετο τοὺς Ὀδυσσέως χάρτας,
ἢ τὴν αὐτὸν ἐγείρουσαν δύναμιν τῶν γραμμάτων,
αὐτοῦ ψυχῇ καὶ λογισμῷ τιθεῖ καὶ τῇ καρδίᾳ,
ὡς πρὶν καὶ τούτου ὁ πατὴρ ὁ Ὀδυσσεὺς ἐποίει,
πᾶσαν βουλὴν συναΐσσουσαν ἐκεῖσε κατακρύπτων·
λευκῶπιν οἶδας 'Αθηνᾶν τὸν φέροντα τὸ γράμμα.
εἴ τε τὸν Μέντην γε αὐτὸν, εἴτε τινὰ τῶν Μέντου·
» Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
» σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου·
» οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεὺς,
» ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ·
» νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
» ἄγριοι· οἵ που κεῖνον ἐρυκάνουσ' ἀέκοντα·
Ὁ Μέντης ἢ τῶν Μέντου τίς, ὃ 'Αθηνᾶν νῦν λέγει,
τῷ Τηλεμάχῳ δίδωσι χρηστὰς τὰς ἀγγελίας·
εἶναι γὰρ ἐπιδήμιον φησὶ τὸν Ὀδυσσέα.

τουτέστιν ἐλπιζόμενον αὐτοῖς ἐπιδημῆσαι·
θεοὶ, καὶ τὰ στοιχεῖα τε ἄνεμοί τε καὶ πόντος,
καὶ χαλεποὶ δὲ βασιλεῖς θεοὶ νοοῦνται τῇδε.
» Αὐτὰρ ἐγὼ νῦν τοι μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ,
ὡς Κύκλωψ τὲ καὶ Λαιστρυγὼν, Κίρκη καὶ Καλυψώ δε
νῦν καὶ ἡ εἱμαρμένη δε θεοὶ ἂν νοηθεῖεν·
τοῦτον ἂν βλάπτωσιν ἐλθεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ πατρίδα,
μετὰ βραχὺ δ' ἐλεύσεται πλήσας χαρᾶς τὰ τῇδε·
» Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω·
Εἰσὶν ἀθάνατοι τανῦν αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις·
ἤτοι καθὼς τῷ λογισμῷ καὶ διανοίᾳ κρίνω,
ἢ ὡς ἐκ χρησμῳδήματος καὶ μαντειῶν ἐγνώκειν·
καὶ ταῦτα τῆς σοφίας δε καὶ ψυχικαὶ δυνάμεις·
ἂν δ' ἐξ ἀστέρων εἴποις μοι τοῦτον ἐπεγνωκέναι,
θεοὺς τὴν εἱμαρμένην μοι καὶ τοὺς ἀστέρας νόει.
» Οὐ μέν τοι γενεήν γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
» θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἐνταῦθα πάλιν οἱ θεοὶ, ἀστέρες, εἱμαρμένη·
καὶ πάλιν δὶς εὕροις ἑξῆς θεοὺς, τὴν εἱμαρμένην·
τὴν Ἀθηνᾶν εἰρήκαμεν τὸν κομιστὴν γραμμάτων·
θεοὺς δ' ἐνεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας, νόει
ψυχῆς δυνάμεις, ἤτοι γε φιλίαν οὐκ ἐτίμα·
» Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
ἐν τῇ κινήσει δηλαδὴ ἀστέρων, εἱμαρμένης·
» Μῦθον πέφραδε πᾶσι· θεοὶ δ' ἐπιμάρτυρες ἔστων·
ποίησον, ἐπιφώνημα σύμπασι τοῖς μνηστῆρσι,
μαρτύρων ὄντων σοι θεῶν, φρονίμων καὶ ἀρχόντων,
εἴ τε στοιχείων οὐρανοῦ, γῆς τε καὶ τοῦ ἡλίου·
ἂν μάρτυρες οὐ πάρεισιν εἰπὲ πρὸς τοὺς μνηστῆρας,
γῆν, οὐρανὸν μαρτύρομαι, καὶ ἥλιον πανόπτην·
ὅσσαν Διὸς δὲ βούλεται λέγειν τὰς χρησμῳδίας

διὸ καὶ εἱμαρμένης γὰρ φήμη αἱ χρησμῳδίαι·
» Ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο, τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ·
ταχέως δὲ παρέδραμεν ὡς ὄρνις ἥν περ λέγει·
εἴτε ταχέως ἔδραμε, διέπτατο ὡς ὄρνις·
ὠΐσατο θεόν· ἤτοι σημεῖον θεῖον εἶναι·
ἰσόθεος, ὁ ὅμοιος τῷ κάλλει τῶν ἀστέρων·
λυγρὸν τὸν νόστον δ' Ἀχαιοῖς ἐποίησεν ἐκ Τροίας
Παλλὰς Ἀθήνη ὁ ἀὴρ, πήλας σφοδροὺς ἀνέμους,
Δία, ἡ εὐτυχέστατος φρονιμωτάτη πλέον·
Ζεὺς γὰρ ὡς οἶδας καὶ ὁ νοῦς τοῖς ποιηταῖς καλεῖται·
ὡς καὶ αὐτὸς περίφρονα ταύτην κατονομάζει·
θεῖον, σοφὸν ἢ μουσικὸν καθάπερ οἱ ἀστέρες.
» Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τάτε κλείουσιν ἀοιδοί·
ἰδιωτῶν τε καὶ σοφῶν κοινῶν καὶ βασιλέων·
ἀλλὰ πόθι Ζεὺς αἴτιος, αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη.
» Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσσῆα φίλον πόσιν ὄφρα οἱ ὕπνον
» ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
ἢ ἕως αὐτὴν ἔτρεψεν εἰς ὕπνον ἐν φρονήσει,
ἢ ἕως ἐξ ὑγρότητος ἀέρος χειμερίου·
ὕπνῳ σχεθεῖσα πέπαυτο τῶν τότε δακρυμάτων·
ἡ φρόνησις γλαυκῶπις μὲν ὡς ἀληθῶς ὁρῶσα,
ὁ δὲ ἀὴρ ὡς ἔγγλαυκον ἔχων αὐτοῦ τὴν θέαν,
κἂν ἄμορφα καὶ ἄποια σύμπαντα τὰ στοιχεῖα,
ἅπας μεταγενέστερα τῶν φιλοσόφων λέγῃ·
θεοῖς ἀλίγκιος αὐδὴν, τῇ μουσικῇ ἀστέρων·
θεοῖς ἐπιμαρτύρομαι, τοῖς ὄπισθεν ἐῤῥέθη·
αἴκέ ποθι Ζεὺς δῷσιν, ἡ εἱμαρμένη·
θεοὶ, αὐτὴ ἡ φρόνησις· εἴτε ἡ εἱμαρμένη·
ὁμοίως καὶ Κρονίωνα τὴν εἱμαρμένην λέγει.
» Ὡς φάτο Τηλέμαχος, φρεσὶ δ' ἀθανάτην θεὸν ἄνω·
τουτέστι φρόνησιν, αὐτὸν γενόμενον τὸν ἄνδρα.

» Βούλευε φρεσὶν ἦσιν ὁδὸν ἣν πέφραδ' Ἀθήνη,
τὴν ἣν αὐτῷ ἐβούλευσεν ὁ δοὺς αὐτῷ τὸ γράμμα.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Β. ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΙΔΙΑΣ

Συναγαγὼν Τηλέμαχος μνηστῆρσιν ἐκκλησίαν,
λέγει αὐτοῖς ἐξέρχεσθαι τοῦ Ὀδυσσέως οἴκου·
αὐτὸς δ' ἐφόδια λαβὼν παρὰ τῆς Εὐρυκλείας,
καὶ νῦν παρὰ Νοήμονος λάθρα μητρὸς ἐκπλέει
εἰς Πύλον πρὸς τὸν Νέστορα, εἰς Σπάρτην πρὸς Μενέλεων,
περὶ τοῦ σφοῦ πατρὸς αὐτοὺς μέλλων ἐπερωτῆσαι·
» Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
ἐν ᾗ τὰ ἔργα κάλλιστα φαίνεται τῶν δακτύλων·
οὐ μὴν ὁποῖα τῆς νυκτὸς κατά τι βεβλαμμένα,
τοὺς λεξιγράφους ἔα δὲ μυθωδεστέρως γράφειν·
θεῷ ἀλίγκιον φημὶ ὡραῖον ὡς ἀστέρα,
ἢ ὁρατὸν αὐτόχρημα ἐπιθυμίαν ὄντα·
ὃ τῇ παλάμῃ ἔγχος δὲ Τηλέμαχος κατεῖχεν,
ἢ δόρυ ὡς νομίζουσιν, εἴτε ἂν εἶπον χάρτην,
κρατῶν βουλευτηρίῳ δὲ εἰ δέον δόρυ σκάπει.
» Θεσπεσίῳ δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
Ταῖς συμβουλαῖς ταῖς τοῦ ἀνδρὸς τεθαρρηκὼς ἐκείνου,
ἐκ σκυθρωποῦ ὡραῖος τε καὶ εὔγλωττος ἐφάνη·
τὸ Ζεὺς ἐνθάδε καὶ θεῶν καὶ τὸ Ζηνὸς ὁμοίως
τὴν εἱμαρμένην νόησον συμπαθείας μοι τὰ τρία·
πλέον τὸ, ὑποδείσατε τῆδε θεῶν τὴν μῆνιν,
ὀργὴν στοιχείων νόησον εἴ περ εἰ οὕτως εἴπῃ
μὴ πῦρ, ἀὴρ καὶ θάλασσα, καὶ τὸ Ταρτάρου στόμα,
φλέξωσι βροντήσας, βρέξωσι, ῥαγὲν ἡμᾶς πῶς σχῶσι

καὶ τὸ Ζηνὸς ὁμοίως δὲ τῇδε νοήσεις λέγων,
ἀντιβολῶ καὶ δέομαι οἰκτραῖς ταῖς ἱκεσίαις·
ὑπὲρ τοῦ νοῦ τοῦ ὑπὲρ νοῦν, τουτέστι τῆς προνοίας,
καὶ τῆς δικαιοσύνης τε παύθητι δρῶν τοιάδε·
Ἀθήνη νῦν καὶ οἱ θεοὶ, αἱ ψυχικαὶ δυνάμεις,
ἤτοι ἡ φρόνησις αὐτὴ καὶ μηχανῶν οἱ τρόποι·
δαίμων· ἡ εἱμαρμένη μὲν, θεοὶ δὲ τὰ στοιχεῖα·
μαρτύρεται γὰρ ἥλιον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀστέρας
ἥλιε, γῆ καὶ οὐρανὲ, ὕδωρ σὺν τούτοις λέγων,
ὑμεῖς ἔφοροι γίνεσθε τῶν εἰς ἐμὲ δρωμένων·
Ζεὺς ὁ δεδοὺς πάλιν τι τῷ, τὰ ἔργα, εἱμαρμένη·
ὁ Ζεὺς ὁ πέμπων ὑετὸς, ἀὴρ καὶ οὐρανός δε·
ἤδη τάχ' ἴσασι θεοὶ, ἡ εἱμαρμένη οἶδεν·
ἢ ταῦτα ἥλιος ὁρᾷ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα·
ὅσσαν ἀκούσω ἐκ Διὸς, μοίρας ἢ καὶ φρονέντων·
εὔχετ' Ἀθήνῃ, βοηθὸν καὶ σύμβουλον ἐπόθει·
αἴτας ὁ γράμμα δοὺς ἣν χθὲς κελεύων πλεῖν εἰς Πύλον,
σχεδόθεν ἦλθεν Ἀθηνᾶ Μέντορι εἰδομένη·
πλησίον Μέντωρ ἦλθε δὲ ταῦτα ἐπευχομένου·
καὶ τούτῳ συνεβούλευσε, καὶ πάντα πράττει τούτῳ,
ὅσα φησὶ τὴν Ἀθηνᾶν ποιῆσαι τὲ καὶ λέξαι·
τὸν Μέντορα γὰρ λέγει σοι νῦν Ἀθηνᾶν ἐνθάδε,
ὃς ἦν σοφὸς καὶ συνετὸς ἐπίτροπός τε τούτου·
καὶ σὺν αὐτῷ ἀπέπλευσε πρὸς Νέστορα εἰς Πύλον,
νῦν ἐκ τοῦ Νέστορος εὐθὺς οὗτος ἀπεστράφη,
οἷα βυθὸς φρονήσεως καὶ Ἀθηνᾶ τῷ ὄντι·
ὡς ἂν ὁρώμενος αὐτὸς διάγων ἐν Ἰθάκῃ
μὴ καταλίπῃ μηδαμοῦ μνηστήρσιν ὑποψίαν·
τῷ δόλῳ βῆκα Ἀθηνᾶν, τὸν Μέντορά μοι νόει
καὶ ἐν τῷ γράμμα τὸν αὐτόν· νῦν δὲ τινὰ φραστέον.
» Ὣς φάτ' Ἀθηναίη κούρη Διὸς, οὐδ' ἄρ' ἔτι δήν.

Ὁ εὔφρων Μέντωρ ὁ σχεδὸν παῖς τῦ Διὸς ὑπάρχων,
θεοῦ δὲ ἔκλυεν αὐδὴν αὐτοῦ τῦ σοφωτάτου·
» Θάρσει μαῖ, ἐπεὶ ὄτοι ἄνευ θεῦ ἥδε γε βουλή,
μετὰ σοφῦ συμβόλου γὰρ ἀπέρχομαι καὶ θάῤῥει·
» Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
» Τηλεμάχῳ εἰκυῖα κατὰ πόλιν ᾤχετο πάντη·
» καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον.
Πάντως ἐρεῖ τὶς ἐνθαδὲ, Τζέτζε τερατολόγε,
εἰ Μέντωρ ἐστὶν Ἀθηνᾶ, μορφὴν πῶς μεταβάλλει,
ὥστε δοκεῖν Τηλέμαχος ἀγείρειν τε πλωτῆρας;
οὐ Μέντωρ εἰς Τηλέμαχον μετέβαλεν οὐδόλως,
ὡς ἐκ τοῦ Τηλεμάχου δε πάντα πλωτῆρσι λέγει,
τὺς ἄνδρας τε κατέπεισε τί τὰ λοιπὰ δεῖ γράφειν;
» Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
» βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσῆος θείοιο·
» ἔνθα μνηστῆρσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευε,
» πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Μετά γε τὴν ἐξάρτησιν νηὸς καὶ τῶν πλωτήρων,
ὡς πρὸς Τηλέμαχον ἐλθὼν ὁ Μέντωρ συμβουλεύει·
κιρνᾷν κελεύει συνεχῶς· ἐκ τούτου δ' οἱ μνηστῆρες
καρηβαρεῖς ἀπαίρουσι, καὶ κάθυπνοι πρὸς οἴκους,
αὐτὸς δὲ καὶ Τηλέμαχος χωρῦσι πρὸς ἀπόπλουν·
» Τοῖσι δ' ἴκμενον ῦρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἀθήνη νῦν ἀὴρ ἐστιν, ἢ πρόεισιν ἀνέμους,
οὐ μὴν ἡ Μέντου φρόνησις· μὴ πλανηθῇς ἐνθάδε·
» Στήσαντο κρατῆρας ἐπιστεφέας οἴνοιο·
» λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰεὶ γενέτησιν,
» ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ.
Κἀνταῦθα τὸν ἀέρα γὰρ γλαυκώπιδά σοι λέγει,
ὅτι λευκὸς ἀὴρ ἐστὶν ὡς ἔφημεν πολλάκις·
καὶ τῦ Διός καὶ οὐρανῦ παῖς ὁ ἀὴρ τυγχάνει·

ἔθος δ' ἐςὶ τοῖς ναύταισι, εἰς πλοῦν εὐθυδρομοῦσιν,
ἱςᾶν κρατῆρα, πίνειν τε χαίροντας τῷ ἀέρι·
ὅθεν τοῖς πᾶσιν ἔθυον θεοῖς τε καὶ ςοιχείοις,
τῷ δὲ ἀέρι μάλιςα πλέον τῶν ἄλλων πάντων.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Γ. ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Σὺν Ἀθηνᾷ Τηλέμαχος εἰς Πύλον κατηγμένος,
ξενίζεται τῷ Νέςορι θύοντι Ποσειδῶνι·
περὶ πατρὸς δὲ ἑαυτῦ πυνθόμενος ἐκείνυ,
τὰ τῶν Ἑλλήνων σύμπαντα τέκω καλῶς μανθάνει,
τὰ κατὰ Τρώων πόλεμον σχεδὸν καὶ τὰ τῦ νόςου·
μετὰ δὲ τοῦτο Ἀθηνᾶ ὑποχωρεῖ ὡς ὄρνις·
Νέςωρ μετὰ υἱέος δὲ τὴν κλῆσιν Πεισιςράτυ
Τηλέμαχον ἐξέπεμψεν ἐφ' ἅρματος εἰς Σπάρτην,
ὡς εἴποι τι Μενέλαος ὑςέρως ἀφιγμένος·
» Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
» οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
» καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ὠκεανόθεν ἥλιος εἰς ὠρανὸν ἀνήει,
ἡμέραν ἄγων τε καὶ φῶς ςοιχείοις καὶ ἀνθρώποις,
πολύχαλκον τὸν οὐρανὸν ὡς ςερεὸν δὲ λέγει.
καὶ ἡ Γραφὴ ςερέωμα τὸν οὐρανὸν καλεῖ δε.
» Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν'· ἦρχε δ' Ἀθήνη·
Ἀθήνη ἤτοι Μέντωρ νῦν προὔβαινε Τηλεμάχου
ὅπως δ' ἂν ἄνω Ἀθηνᾶς τὸν Μέντορα δηλούσας,
εἰ μή που τί καινότερον ἔχουσι, παραδράμω·
ἄλλα δὲ ὑποθήσεται ὁ δαίμων καὶ ἡ τύχη·
οὐ σε θεῶν ἀέκητι ἢ ἄνευ εἱμαρμένης·

τὸ, ἀθανάτοις εὔχεσθαι, καὶ τὸ, θεῶν δὲ κάρτος,
ἡλίῳ καὶ ἀέρι δὲ καὶ τοῖς λοιποῖς στοιχείοις
χαρίζομεν· ἀέρος γὰρ, ὡς πνέομεν καὶ ζῶμεν,
ὕδατός τε καὶ τῶν λοιπῶν διὰ τὰς τούτων χρείας·
καὶ τὸ, Κρονίων, εἴπομεν ἐν τόποισι μυρίοις
τὴν σκοτεινὴν καὶ ἄδηλον σημαίνειν εἱμαρμένην·
» Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·
Θεὸς νῦν ἡ σύνεσις, ψυχῆς ἀνομοφροσύνη·
νυκτὶ γὰρ βουλευσάμενοι βεβαρηότες οἴνῳ,
ψυχῇ τινὲς διῃρέθησαν ἐξ ὁμοφροσύνης·
ὁ τὸν λυγρὸν μηδόμενος νόστον δὲ, Ζεὺς τυγχάνει,
ἡ εἱμαρμένη τε αὐτὴ καὶ οὐρανὸς δὲ πλέον·
ἐξ οὐρανοῦ γὰρ πεσουσῶν βιαίων καταιγίδων,
ἐπλήσθη μὲν πᾶν πέλαγος νεκρῶν καὶ ναυαγίων·
ἄλλοι δὲ παρεξώσθησαν πατρίδων πορρωτέρω,
εἰς Ἀφρικὴν, εἰς Αἴγυπτον, εἰς Κρήτην, Ἰταλίαν,
εἰς ἄλλας χώρας ἔθνη τε καὶ πόλεις τε καὶ τόπους·
βραχεῖ τινὲς ἀφίκοντο πρὸς τὰς αὐτῶν πατρίδας·
» Μήνιος ἐξ ὀλοῆς γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης·
Ἐκ τοῦ ἀέρος τῆς ὀργῆς, τῆς ἐκ δεινῶν πνευμάτων·
εἴπομεν τὸν ἀέρα σοι γλαυκώπιδα πολλάκις·
ὀβριμοπάτρεδ', ἰσχυρὸν ἔχουσαν τὸν πατέρα·
τὸ ὅλον γὰρ στερέωμα ὁ οὐρανὸς ὁ σύμπας,
ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὁ ἰσχυρὸς πατὴρ ἐστὶν ἀέρος·
ὁ γὰρ ἀὴρ ἡ Ἀθηνᾶ, τοῦ οὐρανοῦ τὸ μέρος·
» Ἡ τ' ἔριν Ἀτρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Πνευμάτων ἐναντίων γὰρ ὄμβρου τε καὶ χαλάζης,
καὶ καταιγίδων, ἄλλων τε πάντων δεινῶν χειμῶνος
ἤδη μελλόντων ἄρχεσθαι, Μενέλαος μὲν ἔφη
πλεῖν τὴν ταχίστην Ἕλληνας πάντας εἰς τὰς πατρίδας·
» Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἑήνδανε· βούλετο γάρ ῥα

» λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέξαι θ' ἱερὰς ἑκατόμβας,
» ὡς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο·
» νήπιος, οὐδὲ τὸ ᾔδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν·
» οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὁ Ἀγαμέμνων δὲ αὐτὸς τὸ στράτευμα κατεῖχε,
ὡς ἂν εἰ ὅρος τὸ δεινὸν παύσῃ θυσίαις λάβρα·
ῥᾷστα δ' ἡ μετατρέπεται κρατίστων εἰ στοιχείων,
εἴ τ' οὖν χειμάρρου ὕδωρ, εἴ τε καὶ θέρους καῦσιν.
» Νύκτα μὲν ἀέσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
» ἀλλήλοις· ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.
Οὕτως ἐνυκτερεύσαμεν ἐχθραίνοντες ἀλλήλοις·
ὁ Ζεὺς καὶ νοῦς γὰρ ὁ ἡμῶν, ὁ τῆς κακοβουλίας,
ἢ καὶ ἡ εἱμαρμένη δε, ἡμῖν ταῖς δυσβουλίαις
ἤρτυε, κατεσκεύαζε τὴν συμφορὰν τὴν τόσην·
ἠῶθεν οἱ ἡμίσεις δε ἐν ταῖς νηυσὶν ἐμβάντες,
ἐπλέομεν· ἐστόρεσε τὸ πέλαγος θεός δε·
θεὸς τὰ νῦν ὁ οὐρανὸς ἐκ ζάλης αἰθριάσας·
εἴτ' οὖν θεὸς καὶ μοῖρα τις ἐκ τῶν ἀπευχομένων,
ἐστόρεσε καὶ ἔπαυσε τὴν ζάλην τοῦ πελάγους·
νόστον δ' οὔπω ἐμήδετο ὁ Ζεύς, ἡ εἱμαρμένη,
δευτέραν ἔριν γὰρ αὐτοῖς αὖθις ἀνεμβλεπτίζει·
ὑποθήμεν. τέρας δεῖξαι δὲ θεόν, τὴν εἱμαρμένην·
καὶ τό, θεοὶ ὁμοίως δε δύναμιν περιθεῖεν,
καὶ τό, θεοῦ ὀμφῇ, ὁμοίως δὲ σὺν τούτοις νόει·
εἰ γάρ Ἀθήνη σε φιλεῖ, ὢν φρόνιμος ὑπάρχεις.
ὡς Ὀδυσσεῖ παρίστατο, ὡς ὢν φρονῶν ἀμείνως·
» Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,
» ὡς κείνῳ ἀναφανδὸν παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Οὐκ εἶδον ὄντως ἔγωγε τὰς ψυχικὰς δυνάμεις
λυσιτελέστερον προφανῶς, ὡς Ὀδυσσεῖ τὰ ἔμφρον·
οὐδ' οἱ θεοὶ θελήσουσιν, αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη,

ὑπερβολὴν τὸ σχῆμα δὲ τοῦτο καλεῖν μοι νόει·
'Αθήνη πάλιν Μέντωρ νῦν θεὸς, ἡ εἱμαρμένη·
» Ὣς τί μοι ἀθανάτοις ἐνδάλλεται εἰσορόωντι.
Στοιχείοις ἢ καὶ ἄστρασιν, ὡς οὐρανῷ, ἡλίῳ·
μοῖρα θεῶν ἀρτίως δὲ, ἀστέρων εἱμαρμένη,
θεοῖς, βωμοῖς, στοιχείοις τε καὶ σὺν αὐτοῖς ἡλίῳ·
Φοῖβος Ἀπόλλων ἔπεφνεν, ὁ ἥλιος ἀνεῖλεν·
τὰς λοιμικὰς ἁπάσας γὰρ νόσους καὶ τὰς ὀξείας
ἐκ τοῦ ἡλίου γίνεσθαι φασὶ καὶ τῆς σελήνης·
πλοῦν στυγερὸν Ζεὺς φράσατο, καὶ ἀϋτμένας χεῦεν,
ἡ εἱμαρμένη νῦν αὐτὴ, ἢ καὶ ἀὴρ ἐνθάδε.
» Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι·
Ὁ Ζεὺς, ὁ πλάνος ὁ ἀστὴρ, καὶ οἱ λοιποὶ ἀστέρες
ἤτοι μὴ γένοιτο ἐμοὶ τοιαύτη εἱμαρμένη,
ἢ μὴ παραχωρήσειεν ὁ Ζεὺς γενέσθαι τοῦτο,
ὁ πάντα συστησάμενος ὁ νοῦς ὁ τῆς προνοίας·
οἱ ἄλλοι νῦν ἀθάνατοι κωλύουσι τὸν Δία,
ἐνθάδε γοῦν λαμβάνεσθαι προνοίας ὥς περ εἶπον·
ἐπεὶ δ' ἐγράφη, κείσθω σοι· βίβλον χεῦν οὐ θέλω·
αὕτη γὰρ καὶ σχεδάριον τὸ καθαρὸν ἐστί μοι.
» Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
» φήνῃ εἰδομένη, θάμβος δ' ἔχε πάντας Ἀχαιούς.
Οὕτως εἰπὼν ἀπέδραμεν ὁ συνετὸς ὁ Μέντωρ,
ὠκέως, φήνης ὄρνιθος ἐξεικασμένος τάχει·
ἢ ἅμα ὑπεχώρει μὲν ὡς πρὸς τὴν ναῦν ὁ Μέντωρ,
καὶ φήνη δὲ διέπτατο· οἰωνοσκόποι δ' ὄντες,
καὶ γνόντες μάντευμα χρηστὸν τοῦτο τοῦ Τηλεμάχου
δηλοῦν ἀνύσαι τὴν βουλὴν καὶ τὸν σκοπὸν ὃν θέλει,
οἱ πάντες κατεπλάγημεν, καὶ Νέστωρ σὺν ἐκείνοις·
ὅπως δ' ἡ φήνη μάντευμα τοῦ Τηλεμάχου μάθε·
ἡ φήνη τὰ νεόττια τῶν ἀετῶν ἐκτρέφει

ἐπίτροπος καὶ Μέντωρ δὲ ὑπῆρχε Τηλεμάχου,
οὗ μετὰ τὸ συμβούλευμα πρὸς ναῦν ἀπερχομένου,
ἐπεὶ φήνη διέπτατο, πᾶσι χρηστὸν ἐκρίθη
ὡς καὶ τὸν Νέστορα εἰπεῖν ἀνέῳ πεφυκότι,
τοιαῦτά σοι ἐκπέμπονται σημεῖα ἐξ ἀέρος
εἴτ' οὖν ἡ εἱμαρμένη σοι ταῦτα σημεῖα πέμπει,
ἐλπίζω σοῦ ἀκούειν σε· τοῦτο δ' οὐκ ἔστιν ἄλλο·
» Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ, κυδίστη Τριτογένεια.
Ἡ νῦν πτῆσις τῆς ὄρνιθος οὐκ ἄλλό τι σημαίνει,
σοῦ λογισμοῦ δὲ τὴν βουλὴν ἀρύσαι καὶ πληρῶσαι.
» Ἀλλ' ἄνασσ' ἵληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,
» αὐτῷ καὶ παίδεσσι καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι.
Ἀλλ' ἵλεω καὶ φίλη μοι τοιάδε εἱμαρμένη
αὐτῷ γενέσθω καὶ παισίν ἐμοί τε συμπαρείνη.
» Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
Ἡ πάλιν ἀπεφάνη δὲ τὸ ὄρνεον, ἡ φήνη,
δηλοῦν καὶ τούτου τὰς βουλὰς, καὶ τοὺς σκοπεὺς πληροῦσθαι,
εἴτ' οὖν γε ἤκουσεν αὐτοῦ, τουτέστι καὶ ὁ Νέστωρ,
ἐπιτυχὴς ἦν ἐν βουλαῖς ὧν ἤθελε πραγμάτων·
» Υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα·
Τὶς Ἀλφειὸς Ὀρτίλοχον ἐγέννησεν υἱέα,
ἐξ οὗ ἀνδρὸς τοῦ Ἀλφειοῦ ὁ ποταμὸς ἐκλήθη.

ΑΥΤΗ ΕΣΤΙΝ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Δ. ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

Εἰς Σπάρτην ὁ Τηλέμαχος ἐλθὼν σὺν Πεισιστράτῳ,
γάμων καιροῖς, ξενίζεται τοῖς οἴκοις Μενελάου·
νόστον ζητῶν δὲ τοῦ πατρὸς, τὰ τῶν μνηστήρων λέγει·
καὶ ὁ Μενέλαος αὐτῷ λεπτῶς πᾶν ἐξηγεῖται.

τὸν [illegible] καὶ τὰ μαντεύματα Πρωτέως Αἰγυπτίου·
ἐξ ὧν τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον ἐπεγνώκει,
ὑπάρχειν Ὀδυσσέα δὲ τῆς Καλυψοῦς τῇ νήσῳ·
ταῦτα κατὰ τὴν Σπάρτην μὲν ἐν οἴκοις Μενελάου·
Τηλέμαχον ἀπόδημον δὲ γνόντες οἱ μνηστῆρες,
τοῦτον βουλεύονται κτανεῖν, ὃ [illegible] Πηνελόπη
ἐξ ὀδυρμῶν [illegible] τοὺς ὕπνους [illegible],
περὶ παιδὸς [illegible] χρηστὸς [illegible]
[illegible]
[illegible] τῆς Ἀφροδίτης [illegible] αὐτῆς ἐπιθυμίας.
[illegible] Διὸς [illegible]
Διὸς [illegible] βασιλέως
» [illegible]
[illegible]
[illegible]
Ἀρτέμιδι [illegible], σελήνη κατὰ [illegible],
[illegible]
[illegible] ὁ Μέμνων [illegible] λέγεται, τῆς ἡμέρας,
ἢ ὡς [illegible] ἀνὴρ [illegible] καὶ τὸ βέλος,
ἢ ὡς πατρίδα [illegible] τὰ [illegible] ἔσω·
» Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον ἔνθεν ἔπινον
» νηπενθές τ' ἄχολόν τε κακῶν ἐπίληθον ἁπάντων
Τοὺς ἐν τῷ πότῳ λόγους νῦν Ἑλένης θελκτηρίους,
κατονομάζει φάρμακον ληθεδανὸν ἀνίας·
οὐκ ἀπεικὸς καὶ φάρμακα τὴν Αἴγυπτον κεκτῆσθαι,
ληθεδανὰ καὶ [illegible] θλίψεις·
καὶ γὰρ καὶ τοὺς Αἰθίοπας τοὺς ἀπαθεῖς ἀκούω,
[illegible] ἄλλας
[illegible] πάντα [illegible]
[illegible]
θεὸς [illegible] ἀγαθόν καὶ τὸ κακὸν [illegible]

ἡ εἱμαρμένη νῦν ἐστιν, ἡ δέ γε Ἀφροδίτη,
ἡ τῇ Ἑλένῃ δέδωκεν αὐτοῖς ἐπιθυμίας,
νέσφιν Ἑλένης ἤγαγεν ἀφ' ἵππου τὰ δουρεῖα,
Παλλὰς Ἀθήνη, φρόνησις αὐτῷ τῷ Ὀδυσσεῖ,
φθέγξασθαι γὰρ οὐκ εἴασεν οὐδὲν εἰπεῖν ἐν ἵππῳ.
» Αἲ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον·
Εἴθε ὦ Ζεῦ, πατρικὲ δεσπότα, καὶ Ἀθηνᾶ, φρόνησις,
καὶ Ἀπόλλων τε, ἥλιε, φωτὸς βροτοῖς ταμίας
ἥμουν, εἴθε ὦ ἥλιε, νὺξ, φῶς τε τῆς ἡμέρας·
Αἰγύπτῳ τὸν Μενέλαον πολλὰ θεοὶ κατέσχον,
οἷς ... καὶ οὐκ ἔρεξεν, ἀστέρες εἱμαρμένης
ἤτοι οὐ θύσαντα ... χρωστῷ τῇ θεραπείᾳ
» Εἰ καί τίς με θεῶν ὀλοφύρατο καί μ' ἐλέησε,
» Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο γέροντος,
» Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα·
Θεῶν νῦν μάθησιν καὶ σοφὸν καὶ ὑδρομαντευμάτων,
Πρωτέως λέγομαι πλαστὸν, καὶ τὰ τῆς Εἰδοθέας.
Ὡς Τζέτζης τέως οἴεται καὶ σαφῶς πῶς σοι λέγει·
Πρωτεὺς τὸ ὕδωρ πρώτιστον ὑπάρχει τῶν στοιχείων·
ὅθεν αὐτὸν καὶ γέροντα καὶ τῶν ἰφθίμων λέγει·
εἰ δ' ἄν τις ἐκθεραπεύσμενος, γέροντα μὲν ἂν εἴποι,
σοφὸν δὲ ἢ τὸ ἄπειρον, ὁ μάντεις τῶν ἰφθίμων·
οὕτως ὁ Τζέτζης φησὶ τὸν μὲν Πρωτέα ὕδωρ,
τὴν δ' Εἰδοθέαν ἄνθρωπον τρόπον μαντευτικὸν,
ὡς ἀστρολόγους καὶ λοιποὺς προγνώστας ἀνθρώπους,
εἰδυῖα πάντα ὡς θεὸς, ἢ ἡ εἰδυῖα θεῖα
ταύτην ὁ Τζέτζης μάντιν σοι λέγει τὴν Εἰδοθέαν,
Πρωτέως θυγατέρα δὲ λέγει καλλίστως οὕτω,
ὡς πάντα προγινώσκουσαν ἐξ ὑδρομαντευμάτων
αὕτη τῷ Μενελάῳ δὲ πάντα μαντευομένη,
Ὁμήρου λέξεις φέρεται εἰς ἑρμηνείαν τάς τε

πῶς τὸν Πρωτέα γέροντα ὄντα πατέρα ταύτης,
ὡς ἂν αὐτῷ μαντεύσηται ὃ καὶ γενέσθαι λέγει·
Τζέτζης ἐκείνην δέ φησι Μενέλαον ἰδοῦσαν·
Πάνθ' ὅσα χρήζεις ἐκμαθεῖν ὑδρομαντείαις δείξω·
καιρῷ γὰρ μεσημβρίας σε πρὸς σπήλαιόν τι ἄξω.
καὶ τρεῖς ἑτάρων δὲ τῶν σῶν, οὕς περ αὐτὸς ἂν θέλ
καὶ νεοδόροις δέρμασι φωκῶν ὑμᾶς καλύψω.
ἔχει γὰρ ἀντιπάθειαν ἡ φώκη ταῖς μαγείαις,
καὶ συνεργεῖ δὲ πρὸς πολλὰ τῶν μαγικῶν ὁμοίως
διὰ ὀσμὴν δὲ τῶν φωκῶν ἀρώματα παράσχω.
κειμένων οὕτω δὲ ἡμῶν φώκαις ἐσκεπασμένων,
καὶ φῶκαι ἐξελεύσονται καὶ αὗται δὲ πεσοῦνται·
εἶτα καταριθμήσωμεν τὰς φώκας καὶ ἡμᾶς δὲ,
μέσον ἡμῶν, καὶ τῶν φωκῶν ὕδωρ θαλάσσης θήσω·
καὶ τότε ἂν ἐγέρθητε καὶ ἴδητε μυρία,
ὅσ' ἐπὶ γαῖαν ἑρπετὰ τῷ ὕδατι ἐκείνῳ,
καὶ πῦρ, καὶ ὕδωρ καὶ φυτὰ, πᾶσαν ἁπλῶς τὴν φύσιν·
δεῖ δὲ πολλῆς στερρότητος, οὐχὶ δειλίας τότε,
ἔχειν καὶ ὑπομένειν τε τὸν γέροντα τὸ ὕδωρ,
καὶ σθεναρῶς ἐγκαρτερεῖν εὐτόνοις εὐψυχίαις·
εἰ γὰρ μικρὸν ἐνδοίητε καὶ δειλανδρήσητέ μοι
τῶν ὁρωμένων ταῖς μορφαῖς, πάθητε τὸ Πεισάνδρου·
οὗτος γὰρ ὢν δειλότατος ψυχὴν ἰδεῖν ἐπόθει·
ἐν δὲ τῷ θῦσαι κάμηλον, φάσμα ψυχῆς ὡς εἶδεν,
ἄψυχος οὗτος καὶ νεκρὸς ὡράθη παραυτίκα·
οὕτω τῷ τότε τόλμης μὲν, ἀλλ' ἡ δειλίας χρεία.
ἐπὰν τὸ ὕδωρ πάλιν δὲ ἴδητε ὕδωρ μόνον,
ἤτοι μετὰ ἐκπλήρωσιν, ὧν δράσω μαντευμάτων,
ἐρώτα ὅσα βούλει μοι, Μενέλαε, καὶ μάθῃς.
Τὸν νοῦν ἀλληγορήματος ὅλον τὸν νῦν εἰρήκειν,
ἤδη τινὰς δὲ λέξωμεν λέξεις ἀλληγορίας.

Θεᾶνοι νῦν σοφῶν δε, τὸ δ' ἀθανάτους νόει,
ἀστέρας εἱμαρμένην τε θεοί· πάλιν σοφοὶ δὲ
τίς ἀθανάτων με πεδᾷ; ἤτοι τίς εἱμαρμένη.
τίς σοι θεὸς συμφράσσατο, φρόνιμος συνετός τε;
Διῒ καὶ ἄλλοισι θεοῖς, τῇ εἱμαρμένῃ λέγει·
καὶ ἀθανάτοις δὲ θεοῖς τῷ οὐρανῷ ὁμοίως·
θεοὺς πολλάκις εὕρῃς μοι πάλιν τὴν εἱμαρμένην.
Διὸς γαμβρὸς Μενέλαος ὅ ἐστι βασιλέως·
ἐπεὶ χρησμοῖς δ' ἐς ὕστερον νήσοις μακάρων ἦλθε,
παίζων ὁ γέρων καὶ γαμβρὸν Διὸς κατονομάζων,
οὐ βασιλέως δὲ υἱὸν, ἀλλὰ θεοῦ, ληρεῖ(ται)
οἷα γαμβρὸς Μενέλαε θεοῦ φησὶν ὑπάρχων,
ἀφίξῃ ἐς Ἠλίσιον καὶ τὰς μακάρων νήσους·
Αἴγυπτον, Νεῖλον ποταμὸν Διϊπετῆ δὲ λέγει,
ὡς ὄμβροις αὐξανόμενον, χίοσιν Αἰθιόπων·
θεῶν στόλον κατέπαυσαν τῆς εἱμαρμένης λέγει·
ἔδοσαν οὖρον οἱ θεοὶ, μοῖρα καὶ τὰ στοιχεῖα·
ἔργον δ' Ἡφαίστου, ἐστὶ πυρὸς καὶ τοῦ τεχνίτου·
ἀρχὸν νηὸς, τὸν Μέντορα εἴ τε θεὸν ἐπέγνων·
θεῶν σοφὸν καὶ σύμβουλον εἴτ' ἂν ἀρχὴν τῶν ἄνω·
ὡσαύτως καὶ τὸ, εἴ τις μοι θεὸς ἦν παροτρύνων·
νῦν Ἀθηνᾶ, ἡ φρόνησις, ἡ ἐκ θανάτου σώζει
θεοῖς ἐπεύχεσθαι αὐτοὺς ἤτοι τῇ εἱμαρμένῃ·
πῶς Ἀθηνᾶ δὲ ἔλυε τις φαίη Πηνελόπην;
ὅτι σωθεὶς Τηλέμαχος φρονήσει ὑπεστράφη·
τῇ Πηνελόπῃ Ἀθηνᾶ τὸν ὄνειρον ἐπιπέμπει·
ἢ ὁ ἀὴρ ὢν κάθυγρος ἐπάγων τε ὕπνον·
ἢ ὅτι οἱ καθεύδοντες ὀνείρατα ὁρῶμεν,
ψυχῆς τε καὶ φρονήσεως ἀνάπλασμα τυγχάνει.
Ἐπεὶ τὴν δέλτα πᾶσαν δὲ εἶπον ἀλληγορίαν,
μικρόν τι γελαστέον μοι καὶ ἀπερωτητέον.

τοὺς πειθομένους ταῖς μωραῖς ἀλληγορογραφοῦσιν·
εἰ ὁ Πρωτεὺς ὡς εἴπατε ὕλη δοκεῖ τυγχάνειν,
καὶ μὴ ὑδρομαντεία δέ, καθὼς ὁ Τζέτζης λέγει,
πῶς ἐκ τῆς ὕλης εἴπατε Μενέλαος μανθάνει
ὅσα τῷ Ἀγαμέμνονι συμβαίνει καὶ τοῖς ἄλλοις;
τίνες αἱ φῶκαι ἦσάν τε καὶ τίς ἡ ἀμβροσία,
ἣν ταῖς ῥισὶν ἐνέσταξεν αὐτῶν ἡ Εἰδοθέα;
καὶ τίς ἡ Εἰδοθέα δὲ σὺν πᾶσι ταῖς ἑτέραις;
ψευδαλληγορογράφοις μοι μὴ πείθεσθε ματαίως·
πῶς δ' ἄν τις γνοίη τὰς ψευδεῖς ἀλληγορίας λέξω,
ἂν πρὸς τὴν ὅλην ἔννοιαν, τὴν ἣν ἀλληγοροῦσι,
τὸ διαφανὲς μὴ ἔχωσιν, ἀλλὰ κενολογῶσιν.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ὉΜΗΡΟΥ ΑΣ ΤΟΥ Ε ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ.

Θεῶν δευτέρας ἀγορᾶς αὖθις γεγενημένης,
ἡ Ἀθηνᾶ τὰς συμφορὰς ἔφρασεν Ὀδυσσέως,
καὶ ὡς κατέχοιτο αὐτὸς τῆς Καλυψοῦς τῇ νήσῳ·
οἱ δὲ μνηστῆρες βούλονται κτεῖναι καὶ παῖδα τότε,
δι' ἀκοὴν τὴν τοῦ πατρὸς εἰς Πύλον ἀφιγμένον·
Ζεὺς δέ φησι πρὸς μὲν αὐτὴν τὴν Ἀθηνᾶν τοιάδε
ὥς περ ὑπέθου λογισμὸν ἐλθεῖν τὸν Ὀδυσσέα
καὶ τοὺς μνηστῆρας σύμπαντας σὺν δόλοις ἀποκτεῖναι.
ὡς ἀβλαβῆ Τηλέμαχον κόμισον εἰς Ἰθάκην·
πρὸς Ἀθηνᾶν μὲν τοιάδε· τὸν δὲ Ἑρμῆν κελεύει
ἐλθόντα φάναι Καλυψοῖ πέμψαι τὸν Ὀδυσσέα
καὶ δὴ αὐτὸν ἐξέπεμψεν ἐπί τινος σχεδίας·
τῇ ὀκτωκαιδεκάτῃ δὲ ἡμέρᾳ τὴν σχεδίαν
ὁ Ποσειδῶν διέλυσε μεγάλοις χειμῶσι.

Ἰνὼ δὲ κινδυνεύοντα τοῖς κύμασιν ἰδοῦσα,
δοῦσα τὸ κρήδεμνον αὐτῆς, γῆν εἰς Φαιάκων σώζει.
Νῦν ἀλληγορητέον δὲ τὰ τῆδε γεγραμμένα.
Θεῶν φρονούντων ἀγορὰς δευτέρας [illegible],
ὁ Μέντωρ διηγεῖται μὲν τὰ περὶ Ὀδυσσέως,
βουλὰς τὰς Πηνελόπης ἐν [illegible] τῇ διηγήσει,
ὃν Ἀθηνᾶν νῦν Ὅμηρος, ὡς πρὶν καὶ πρώην, λέγει·
αὐτὸν μὲν λέγων Καλυψοῦς κατέχεσθαι τῇ νήσῳ,
βουλεύσασθαι μνηστῆρας δὲ καὶ παῖδα κτεῖναι τοῦτον·
ταῦτα εἰπόντος Μέντορος ἀνδρὸς φρονιμωτάτου,
ὁ Ζεύς, καὶ ἔνθους τις ἀνήρ, [illegible] ἡ εἱμαρμένη,
φησὶν [illegible] τὰ περὶ Ὀδυσσέως,
οὕτω [illegible] ἀβλαβῆ καὶ παῖδα τοῦτον [illegible].
ταῦτα μὲν πρὸς τὸν Μέντορα καὶ γράμμασι δὲ συντάξας,
[illegible] Ἑρμῆν τε καὶ υἱὸν αὐτοῦ [illegible]·
ὁ γὰρ προφορικὸς λόγος, τέχνη [illegible],
ὁ ἑρμηνευτὴς νοὸς ἐστὶ ψυχῆς τε [illegible]
Ἑρμῆς, καὶ ὁ τὰ γράμματα [illegible] ἐπισφραγίζων,
καὶ ὑπουργῶν πᾶν ὄργανον πρὸς ἔκθεσιν γραμμάτων,
καθάπερ Ἥφαιστος τὸ πῦρ, καὶ πυρακτοῖ καὶ ὕλας·
καὶ γράμμα δὲ συνθέμενος κατά τινος ἐμπόρου,
στέλλει πρὸς νῆσον Καλυψοῦς [illegible] πεῖσαι,
πρὸς τὴν πατρίδα τὴν αὐτοῦ πέμψαι τὸν Ὀδυσσέα·
οἶδας τὸν Ποσειδῶνά τε καὶ τὰς ὀργὰς θαλάσσης·
Ἰνὼ δὲ καὶ τὸ κρήδεμνον, χάρις ἐστὶν Ὁμήρου,
παίζων χαριεντίζεται καὶ γὰρ ἐν ταῖς [illegible],
πρὸς ὅν περ μῦθον λέγουσι περὶ Ἰνοῦς τῆς Κάδμου
θεὰν [illegible] γὰρ αὐτὴν γενέσθαι τῆς θαλάσσης,
ἐπεὶ συνέβη πλέοντι τῷ Ὀδυσσεῖ σχεδίᾳ,
ἐκ τῆς θαλάσσης αἴθυιαν εὐθὺς [illegible],
ἔγγιστα τῆς σχεδίας τε [illegible] τότε

χωρῆσαι τὴν εἰς Φαίακας κατὰ γραμμὴν ὀρθίαν·
ἐκ ταύτης δ' ἔγνω Ὀδυσσεὺς ἔγγιστα γῆν ὑπάρχειν,
οὗ ἔμελλε καὶ νήξασθαι σχισθείσης τῆς σχεδίας.
παίζων χαριεντίσμασιν ὁ Ὅμηρος, ὡς εἶπον,
Ἰνὼ λέγει τὴν αἴθυιαν· κρήδεμνον δέ σοι ταύτης
γραμμὴν τὴν τοῦ πτερύγματος ἐκείνην τὴν ὀρθίαν,
καθ' ἣν παρ' ἐκνηχόμενος πρὸς Φαίακας ἐξῆλθεν·
ἔχεις τὸ ἀλληγόρημα· τοῦτο δὲ δὴ σημείου,
ὡς πλοίοις κινδυνεύουσιν ἂν αἴθυια φανείη,
ἐξαναδῦσα τοῦ βυθοῦ, σημεῖον σωτηρίας·
ἐν δὲ πλόῳ δοὶ κατ' ἀρχὴν ἂν αἴθυια φανείη,
εἰσδῦσα μᾶλλον εἰς βυθὸν ἐκ τῆς ἐπιφανείας,
ὄλεθρον τότε τῇ νηῒ σημαίνει καὶ πλωτῆρσι,
κἂν εὐδιῶν τυγχάνῃ πάμποτε βλέπῃς εὐδιωτέραν·
ἂν τοῦτο γοῦν κατίδῃς μοι, φεῦγε πρὸς ἄλλο πλοῖον,
ἂν ἀναγκαῖον τότε σοι καθέστηκε τὸ πλεῦσαι·
εἰ δ' οὐ μεγάλη βία τις, ἔα μὴ πλεύσῃς τότε.
ἐπεὶ ταῦτα κατέλεξα, λοιπόν μοι χωρητέον
ἤδη καὶ πρὸς τὸ κείμενον, ὡς τὰ χρειώδη λέξω·
» Ἠὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
» ὤρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέρῃ ἠδὲ βροτοῖσι·
Τὸν τοῦ Πριάμου ἀδελφὸν νῦν Τιθωνόν μοι ἔα,
καὶ τὴν ἠὼ δὲ σύνευνον θεὰν νοεῖν ἀθλίαν,
τὰ πρώϊον κατάστημα νῦν Τιθωνόν μοι νόει.
τὰ ἔργα ἃ τίθεται ταῖς ἀγοραῖς εἰς πλεῖστον,
ἤτοι ἡμέρα ἥπλωτο ἀνθρώποις καὶ στοιχείοις·
οἱ δὲ φρονοῦντες καὶ θεοί, ὡς προλαβὼν εἰρήκειν,
συνέδριον ἐποίησαν, δῆλον ἐν τῇ Ἰθάκῃ,
περὶ μνηστήρων τῆς βουλῆς καὶ περὶ Ὀδυσσέως·
ὑψιβρεμέται δὲ τὸν νοῦν, ὡς λέγεις ὑψηγόρος,
δίκην βροντῶν ἀντίθετον ἅπαν καταβροντῶντα,

καὶ νοημάτων κεραυνοῖς καίοντα καὶ βροντῶντα·
οἱ Φαίακας ἀντίθεοι τῇ ψυχικῇ δυνάμει,
δίκαιοι καὶ οἰκτίρμονες καὶ τῶν συμπαθεστάτων,
ὥς περ θεὸν τιμήσουσι, σοφὸν ἢ βασιλέα·
τὰ πέντε σημαινόμενα θεῶ, ἐνταῦθα σώζει·
οἷον δ' ἂν εἴποι τις, ἀπερίσφορον ἐκ ἔστι,
κἂν περ ἀνάματον ἐστὶν, εἴτε τῶν ἀκακίστων·
διάκτορος, ὁ μηνυτὴς τοῦ νοῦ τῶν κινημάτων
ὁ λόγος· Ἀργειφόντης δὲ, ὡς καθαρὸς ἐκ φόνου,
ὁ τῶν Ἰθακησίων δὲ τῆς συμβουλῆς καὶ πλέον,
εἰς σωτηρίαν γὰρ αὐτοῦ ἐγράφη Τηλεμάχου·
ἢ ὁ φονεὺς τοῦ Ἄργου, δὲ κυνὸς τοῦ πανομμάτου
ὁ λόγος πᾶσαν γὰρ ὁρμὴν θυμώδη καταστέλλει·
χρυσᾶ δὲ πέδιλα Ἑρμοῦ γῇ φέροντα, θαλάσσῃ,
αἱ συλλαβαὶ καὶ λέξεις δε, αἷς συμπληροῦται λόγος·
χάρταις γραφὲν τὸ γράμμα γὰρ γῇ στέλλεις καὶ θαλάσσῃ·
» Εἵλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
» ὧν ἐθέλει· τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει·
Ῥάβδον δὲ τὴν νουθέτησιν καλεῖ, τὰς παραινέσεις·
ἣ θέλγει καὶ πραΰνει μὲν ὠμοὺς καὶ θυμουμένους,
νύττουσα τοὺς ῥαθύμους δὲ πράττειν τὶ διεγείρει·
» Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων, πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης.
Τὸ σχῆμα ἐπανάληψις ἐστι. δ' ὁ νοῦς τοιόσδε·
τὴν ἣν εἶπον παραίνεσιν ταχέως γεγραμμένην
ὁ λόγος ἔχων ὁ γραπτὸς Ἑρμῆς ὁ προλεχθεὶς μοι,
καὶ ὁ γραμμάτων κομιστὴς, ὡς προλαβὼν εἰρήκειν,
ἐκ τοῦ αἰθέρος καὶ τοῦ νοῦ τῷ χάρτῃ ἐγγραφεῖσαν·
οἱ χάρται καὶ αἱ βίβλοι δὲ πάντως καὶ πιερίαι,
αἷα μουσῶν καὶ γνώσεως τελοῦσαι κατοικίαι·
ἐν πόντῳ καὶ θαλάσσῃ δὲ καὶ δι' ὁλκάδος πλεύσας,
εἰς Καλυψοῦς ἀφίκετο τὴν νῆσον, πλὴν ἐν χρόνῳ·

» Ἔκδεα ςὰς θαῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης·
ὁ τῶν γραμμάτων κομιςής, ὅςτις ἦν τῶν ἐκείνος·
» Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται·
οἱ γὰρ σοφοὶ καὶ φρόνιμοι νοοῦσι τῶν ὁμοίων·
» Ζεὺς ἐμέγ' ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
σοφοὶ καὶ ἔννους ἄνθρωποι καὶ ἀποςέλλουσί με·
θεοῖς θυσίας ῥέζουσι τουτέςι τοῖς ςοιχείοις·
Δία δὲ νῦν περισσότερον τῆς εἱμαρμένης λέγει
ἄλλου θεοῦ, ςοιχεῖον τὶ, σοφὸν, ἢ βασιλέα·
νῦν σχέτλιοι ἐςὲ θεοὶ, τὴν εἱμαρμένην λέγει·
θεαῖς, τοῖς βασιλεῦσιν δὲ, ἀνδράσι καὶ τοῖς κάτω·
θεαῖς καὶ τοῖς ςοιχείοις δὲ, οἷς ἐςι θήλυς κλῆσις,
ὥς περ ἡμέρα τε καὶ γῆ, θαλάσσῃ καὶ τοιούτοις·
ἄν τις ἡμέραν, ἔφριττο, Τζέτζης, ςοιχεῖον λέγεις,
καὶ φαίνει ἂν ὡς πρὸς αὐτόν· ἡμέρα γὰρ τυγχάνει
φαῦσις πυρὸς ἡλιακῆ τοῖς ἀνωτέροις τόποις·
ἡμέρας τὸν Ὠρίωνα μῦθοι φασὶν ἐρᾶσθαι,
ἀνθ' ὧν ἐν βίῳ καὶ φυτὰ πράξεις λαμπρὰς ἐποίει·
ἡ Ὀρτυγία, νῆσος τίς Δῆλος νῦν καλουμένη
Ἄρτεμις τὸν Ὠρίωνα κτανεῖν ἐνεθυμήθη,
ἀνθ' ὧν σκορπίος ἔκτανεν αὐτὸν κυνηγετοῦντα
ἐκ Κρήτης Ἰασίων δὲ ἦν τῶν φιλογεώργων,
ὅθεν αὐτῷ μυθεύονται τὴν Δήμητραν μιγῆναι·
ἐκεραυνώθη δ' ὁ ἀνὴρ, ὅθεν φασὶν οἱ μῦθοι,
ὅτι διὰ τὴν Δήμητραν Ζεὺς κεραυνοῖ τὸν ἄνδρα·
Ζεὺς ὁ βαλὼν ἐν κεραυνῷ, νῦν οὐρανὸς τυγχάνει
ἀθάνατον, ἀγήρατον νῦν βασιλέα λέγει·
οὐχ' ὅτι οὐ γηράσκουσι σώμασι ςεφηφόροι,
ἀνθ' ὧν αἱ μνῆμαι τούτων δὲ τοῖς χρόνοις οὐ γηρῶσι·
Διὸς μένειν, σαφέςατα τὴν εἱμαρμένην λέγει·
ἀπήχθη Ἀργειφόντης δὲ ὁ ἄφρος ἐκείνῳ,

Ζηνὸς ἀγγελίας δὲ γραφῆς τῆς ἀλλοτέρας,
δώσω δὲ καὶ σαφήνειαν καὶ ὥρα ποιεῖν ἀνέμων·
θεοὶ δὲ νῦν ἀρέντες, ἀστέρες, εἱμαρμένη,
καὶ τὰ στοιχεῖα δὲ αὐτά· ἐξ ὧν πνοαὶ ἀνέμων
τῷ Ὀδυσσεῖ μὲν βρώματα παρέθεντο (ἀνθρώπων),
ἤγουν κοινὰ ἰσόρροπα τοῖς σύμπασιν ἀνθρώποις·
τῇ Καλυψοῖ δὲ βρώματα τῶν βασιλικωτέρων,
ἅ περ κατονομάζει νῦν νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν.
ἡ Ὀδυσσεῖ μὲν βρώματα παρέθετο ἐσθίειν,
αὕτη σὺν θεραπαίναις δὲ λόγοις τισὶν ἐτρύφα,
ἃ μᾶλλον τῇδε λέξει τὶς νέκταρ καὶ ἀμβροσίαν·
τὸν ὃν γὰρ κατεδέξατο τῶν αἰδημονεστέρων,
ἄτοπον φαίνεται τροφῆς μὴ ἀξιοῦν ὁμοίας,
τίνας φησὶ νῦν τοὺς θνητούς, καὶ τίνας ἀθανάτους·
θνητοὺς τῆς κάτω τύχης μὲν, θεοὺς, τὰς βασιλίσσας·
σημείωσαι ὡς Σόλυμοι Ἱεροσολυμῖται,
ἐξ ὧν νῦν Ὅμηρος φησὶν, οὐ μὴν δὲ αἱ Μυλίαι,
ὡς ἄλλοι γράφουσι τινὲς ἄνδρες τῶν νεωτέρων,
καὶ τάχα δὲ στοχάσωμαι περὶ αὐτοῦ Ὁμήρου,
ὡς ὕστερος καθέστηκε Δαβὶδ καὶ Σολομῶντος,
ἐκ τοῦ μεμνῆσθαι ἀρχαίου ὀνόματος Σολύμων·
Δαβὶδ γὰρ ταύτην ἔθετο καὶ Σολομὼν τὴν κλῆσιν
τῇ χώρᾳ, ἥπερ πρότερον ἦν Ἰεβοὺς ἡ κλῆσις·
λοιπὸν ἀκούσον τῶν ἐπῶν, ἀμφιβαρέως στίχων·
» Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν ἴδε κρείων Ἐνοσίχθων
» τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ·
Ἔγνως ἐκ τῶνδε ἀκριβῶς ἃ σημειοῦσθαι εἶπον·
ἄκουσον νῦν δὲ καὶ τὸν νοῦν ὃν γράφουσι τὰ ἔπη·
Εὖρος θαλάσσῃ κινηθεὶς ἐκ τῆς Αἰθιοπίας,
τῷ Ὀδυσσεῖ τὰς συμφορὰς ἐπήνεγκεν, ὡς γράφει·
ὡς Ποσειδῶνα φέρει δὲ τὴν θάλασσαν λαλοῦντα·

ὅσα ἂν εἴπῃ Ποσειδῶν κατά τινος ἀνθρώπου,
τὸν ὃν αὐτὸς ἐκώλυσε πελάγεσι θαλάσσης,
πρὸς τὴν πατρίδα τὴν αὐτοῦ μὴ θέλων ἀφικέσθαι·
ἰδὼν δ' αὐτὸν φερόμενον αὔραις ὑριστικαῖς,
θεοὶ μετεβουλεύσαντο· νῦν τὰ στοιχεῖα λέγει
πῶς δὲ συνάγει Ποσειδῶν νεφέλας μάνθανέ μοι·
τὰ νέφη ἀνεμιή(σει γμεν) μιγνύονται τῶν ὑδάτων
τρίαιναν δὲ μοι νόησον εἶναι τὰς τρικυμίας
τὸν οὐρανὸν τοῖς νέφεσιν ὁ Ζεὺς περικαλύπτει,
ἀὴρ ὁ ζωογόνος τε καὶ ἀνασπῶν ἰκμάδας
τὰ τῆς Ἴριδος προείπομεν; τίνα Ἰνὼ νῦν λέγει,
ὅτι παίζων τὴν αἴθυιαν Ἰνὼ κατονομάζει.
καὶ λόγους περιάπτει δε νῦν προσωποποιήσας,
ἠθοποιίας λόγους δε τῷ Ὀδυσσεῖ προσάπτει·
καὶ νῦν ὑφαίνῃ δόλον μοι τὶς ἐκ τῶν ἀθανάτων,
μὴ πρὸς τὴν πτῆσιν ἀπιδὼν ἀπατηθῶ αἰθυίας,
δόξας βραχύ τι πέλαγος ὡς πρὸς τὴν γῆν ἐκτρέχειν
ἡ Ἀθηνᾶ δὲ ὁ ἀὴρ, καὶ οὐρανοῦ θυγάτηρ
Βορέαο πνοιὴν εἴασεν· ἄλλους δ' ἀνέμους ἔσχεν
Ἀθήνη θεῖσα δ' ἐν φρεσὶν, ἡ φρόνησις ὑπάρχει
» Αἰδοῖος μέν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι
Οἰκτείρουσι κακούμενον πολλάκις καὶ στοιχεῖα
Ἀθήνη (ὕπνον) ἔχευε νῦν κἄντις τὸν ἀέρα,
κἄνπερ αὐτοῦ τὴν φρόνησιν εἴποις, οὐχ ἁμαρτάνοις

ʽΥΠΟΘΕΣΙΝ ΝΥΝ ʼΑΚΟΥΕ ΤΗΣ Ζ. ʼΟΔΥΣΣΕΙΑΣ.

Ὄναρ ἡ Ἀλκινόου παῖς Φαιάκων βασιλέως
προτρέπεται πρὸς ποταμὸν πλύνειν· αὐτῆς ἐσθῆτας.
μετὰ τὸ πλῦναι παιδιᾷ σφαίραις δὲ τερπομένη,
σὺν θεραπαίναις ταῖς αὐτῆς θροῦν ἤγειρε τῷ τότε·
ὑφ' οὗ αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξεγερθεὶς τοῦ ὕπνου,
καὶ τῆς παιδὸς προσδεηθεὶς, λαβὼν τροφὴν, ἐσθῆτα,
ταύτῃ συνηκολούθησεν εἰς πόλιν τῶν Φαιήκων·
» Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἐκάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
» ὕπνῳ καὶ καμάτῳ ἀρήμενος· αὐτὰρ Ἀθήνη
» βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
καὶ μετὰ ἔπη δὲ τινὰ πάλιν φησὶ τοιάδε·
» Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
» νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Νῦν Ἀθηνᾶν τὴν φρόνησιν δεῖ σε νοεῖν· τὸ δέ πως
ἄκουε νῦν καὶ μάνθανε σαφῶς, ἠκριβωμένως·
εἰ ὄντως ὄνειρος ἐστὶ καὶ μὴ τελῶν ἐκ μέθης,
ψυχῆς τε καὶ φρονήσεως, καὶ λογισμοῦ τις πλάσις,
εἰκόνας τὲ καὶ εἴδωλα μελλόντων προδεικνῦσα·
ἐπεὶ καὶ Ναυσικάας δε ὁ λογισμὸς καὶ φρένες
τὸν περὶ γάμου ὄνειρον ἀνέπλασαν ἐκείνῃ,
δι' ὃν σὺν ταῖς νεάνισι καὶ ταῖς θεραπαινίσιν,
ἐλθοῦσα πλῦναι ποταμῷ σώζει τὸν Ὀδυσσέα,
οὕτω φησὶν ὁ Ὅμηρος δεινὸς ὢν λογογράφος·
ὁ λογισμὸς, ἡ φρόνησις δηλὸν τῆς Ναυσικάας,
νόστον δουλεύων Ὀδυσσεῖ, πόλιν Φαιάκων ἦλθεν·
Ὑπέρεια καὶ Μάρινα πόλις τῆς Σικελίας,
κατ' ἄλλους ἄλλη πόλις δὲ, νῆσος δε καθ' ἑτέρους·
θεοειδὴς ἐῤῥέθη μοι ποσάκις πόσοις τόποις,

καὶ γενηοὺς ἐποίησε θεῶν ἄκουε ποίων·
στοιχείων καὶ φρονήσεως αὐτῆς τε εἱμαρμένης,
καὶ βασιλέων γε ναοὺς καὶ ἡρωεῖα τούτων,
εἰ θέλεις ἅμα καὶ σοφῶν· οὐκ ἀσαφῶς ἐνθάδε·
τὴν γὰρ πεντάδα σύμπασαν θεοῦ σημειουμένην,
νοεῖν νῦν οὐκ ἀνάρμοστον, τὰ πέντε προσφυῶ γάρ·
» Ἀλκίνοος δὲ τότ' ἦρχε θεῶν ἀπομήδεα εἰδώς.
Σοφὰ καὶ ἀγχινέστατα ὡς αἱ ψυχῶν δυνάμεις·
ὡς λογισμός, ὡς φρόνησις, ὡς πάντα τὰ τοιάδε·
τὴν Ναυσικάας Ἀθηνᾶν τὴν ἐν ὀνείροις εἶπον·
» Ἡ μὲν ἄρ' ὣς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
» οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεί·
Οὔλυμπον νῦν καὶ οὐρανὸν ὁ ποιητής σοι λέγει
τοῦ λογισμοῦ τὸ ὄργανον τὴν κεφαλὴν αὐτήν σοι,
ἥτις ὁλολαμπής ἐστιν ἂν ἔχῃ νοῦν, τὸν Δία·
ἀπόντος ἀφωτίστῳ δὲ κατέρχεται τῷ σκότει·
ἔδαφος αὕτη τῶν θεῶν ἐστὶ καὶ κατοικία·
νοὸς Διός, φρονήσεως τῆς Ἀθηνᾶς, Ἑρμοῦ τε
τοῦ λόγου τοῦ προφορικοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων·
ἀνέμοις οὐ τινάσσεται· οὐ βρέχεται δ' ὑπ' ὄμβρων·
οὐ ταῖς τυχούσαις προσβολαῖς εὐρίπιστος ὑπάρχει·
ἀποσοβεῖ τοὺς ὄμβρους δὲ τῶν ἐναντίων λόγων·
οὐ δὲ χιόνος συμφορῶν συστέλλεται τῷ ψύχει·
ὁλολαμπὴς καὶ αἴθριος ὡς ἔφην δὴ τυγχάνει,
σκοτιζομένη μηδαμῶς ὑπό τινος τοιούτου·
ἀεὶ λευκὴν τὴν αἴγλην δὲ φέρει παρυπηργμένην·
πάντα λευκῶς καὶ καθαρῶς ὡς ἔχουσιν ὁρᾷ γάρ·
» Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες·
» ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις ἐπεὶ διεπέφραδε κούρῃ·
Ἐν τούτῳ μὲν τῷ οὐρανῷ ὡς ἔφην καὶ Ὀλύμπῳ,
τῇ σφαιρομόρφῳ κεφαλῇ τῇ καὶ λοιποῖς ἁπάσαις

εἰκονιζούσῃ οὐρανὸν ὁ λογισμὸς οἰκεῖται·
θεοί τε χαίρουσι λοιπὸν ὥς περ τανῦν εἰρήκειν·
αἰὲν ἐόντων, ὡς ἀεὶ παρυπαρχόντων τούτων·
ἐκεῖ καὶ ἡ Ἀθήνη δὲ, φρόνησις Ναυσικάας,
μετά γε τὴν ἀνάπαυσιν ὑπέδυ τοῦ ὀνείρου·
ὄργανον οὕτω λογισμοῦ, τὴν κεφαλήν μοι νόει.
Ὁμήρῳ τε πειθόμενος πανσόφῳ λογογράφῳ,
καὶ ἰατρῶν τῇ δόξῃ δὲ, σοφῶν τε φιλοσόφων,
ὃς τὴν καρδίαν ὄργανον λογιστικὸν νῦν λέγει·
τὸ ὑλικὸν οὐ τελικὸν ὄργανον οὗτος λέγει·
ἡ γὰρ ἀναθυμίασις αἵματος ἐγκαρδίου
χωροῦσα πρὸς τὴν κεφαλὴν διὰ τῶν καρωτίδων,
θερμαίνει τὸν ἐγκέφαλον καὶ τὰς βουλὰς ἐξάγει·
ἂν ὑλικὸν οὖν ὄργανον τις λέγῃ τὴν καρδίαν,
τὴν κεφαλὴν δὲ τελικὸν ἔτι τῶν σωφρονούντων·
εἰ τὴν καρδίαν λέγει δὲ τὸ τελικὸν τυγχάνειν,
Ἀριστοτέλους πάνσοφος τὶς μαθητὴς τυγχάνει·
εἴ περ οὖν οὗτος ἰατρῶν οὐ πείθεται τοῖς λόγοις,
καὶ τούτων ὑποδείξουσι μυρίους ὑπηργμένων,
αὐτὸς δ' ἐρωτῶ, ληρεῖ ὡς πρὶν σοὶ Πυθαγόρου,
τοῦ Τζέτζου τί ἀστεῖσμα ἐρώτησον πρὸς τοῦτον,
ποῖον μέρος τοῦ σώματος μετάφρενον καλοῦμεν,
καὶ δείξει μέρος πάντως ὅτι τὸ μεταξὺ τῶν ὤμων·
ὃ μετὰ κεφαλῆς ἐστὶ, κοιλίαν ὀπισθίαν·
εἰπὲ γοῦν τότε μειδιῶν ἐκείνῳ τῷ πανσόφῳ,
εἰ μὴ παρῆν ὁ λογισμὸς τῇ κεφαλῇ καὶ φρένες,
ἀλλ' ὥς περ λέγεις ἐν αὐτῇ τῇ θέσει τῆς καρδίας,
μετάφρενα ἂν ἔλεγον οἱ πάντες τὰ πρὸς ἥβην,
εἴ τε τὸ στόμα τῆς γαστρὸς ὡς μετὰ τὴν καρδίαν·
οὐ μὴ δ' ὥς περ οἱ ξύμπαντες τὸ μεταξὺ τῶν ὤμων,
ὡς μετὰ κεφαλὴν αὐτὴν καὶ φρένας ὑπηργμένον·

» Ἠΰτ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα.
Ὥς περ τοῖς κυνηγέταις δὲ τοῖς τόποις τῆς Ἐφέσου,
εἴ τε τῆς Λακεδαίμονος, εἴ τε τῆς Ἀρκαδίας,
κυνηγετοῦσιν ἐν νυκτὶ τοὺς κάπρους, τὰς ἐλάφους,
φαίνεται ὑπερλάμπουσα σελήνη τῶν ἀστέρων,
ἐπιτερπὴς δὲ ἡ Λητὼ καὶ νὺξ ὁρᾶται τότε·
παίζουσι κοῦραι δὲ Διὸς νύμφαι τοῦ Αἰγιόχου,
αἱ νεωστὶ φαινόμεναι ὗλαι δὲ τῶν ὀρέων,
αἷς νέμεσθαι πᾶν ἄγριον, ἃς Ζεὺς, ἀὴρ ἐκτρέφει
παίζουσι καὶ συμπαίζουσι καὶ χαίρουσιν ἐκείνῃ·
ἰδέας τότε νόει μοι γλυκύτητος τυγχάνειν
τὸ σχῆμα τε μεταφορὰν καὶ προσωποποιΐαν·
ὅσω περιτιθέασιν ἀψύχοις τὰ ἐμψύχων,
ὡς ἡ σελήνη οὖν ἐστὶν ὑπέροχος ἀστέρων,
οὕτω καὶ Ναυσικάα δε τῶν μετ' αὐτῆς ὑπῆρχεν.
» Ἔνθ' αὖ τ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
» ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροιτο, ἴδοι τ' εὐώπιδα κούρην.
Νῦν Ἀθηνᾶν γλαυκώπιδα νόει μοι τὸν ἀστέρα·
ἡ γὰρ φωνή τε καὶ ὀρθροῦς ἀήρ τε πεπληγμένος,
οἷς Ὀδυσσεὺς ἐξυπνισθεὶς εἶδε τὴν Ναυσικάαν,
καὶ δι' αὐτὴν τετύχηκε ταύτης πατρὶ καὶ νόστου·
θεοειδῆ, νῦν νόον μοι τὸν δίκαιον νῦν νόει·
τὸ δίκαιον δυνάμεως δε ψυχικῆς τυγχάνει·
τῇ Ναυσικάᾳ θάρσος δὲ ἐνῆκεν ἡ Ἀθήνη·
ἤγουν ἡ φρόνησις αὐτῆς· ἦν γὰρ φρονιμωτάτη·
τὸ δὲ θεὸς νυκτός ἐστι φάντασμα ἡ σελήνη·
δαίμων, ἡ εἱμαρμένη δὲ τῷ ἔπει τῷ ἐνθάδε·
θεοὶ, τελέθουσι δὲ νῦν στοιχεῖα, εἱμαρμένη·
ἤγουν τὸ μέγα πέλαγος κατὰ τῆς εἱμαρμένης·
σοὶ δὲ θεὸς τόσα δοῖεν, αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη
καὶ Ζεὺς δὲ ὁ Ὀλύμπιος, αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη·

φίλοι γὰρ ἀθανάτοισιν, αὐτῇ τῇ εἱμαρμένῃ·
εἴτ' οὖν περιφερόμεθα στοιχείῳ τῇ θαλάσσῃ,
ἢ ὅτι πάνυ σέβομεν τὰ δίκαια καὶ θεῖα·
πρὸς γὰρ Διὸς οἱ ξύμπαντες, ξεῖνοι πτωχοὶ τελοῦσι,
ξένοι πτωχοί τε γίνονται καὶ γὰρ ἐξ εἱμαρμένης.
» Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκε Διὸς ἐκγεγαυῖα,
» μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δὲ κάρητος,
» οὔλας ἧκε κόμας ὑακίνθῳ ἄνθει ὁμοίας.
Νῦν Ἀθηναίην λέγει σοι Διὸς ἐκγεγαυῖαν·
αὐτὸ κατὰ μετάληψιν τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας·
πάντα τὰ δένδρα γὰρ ὁ Ζεὺς, ἤγουν ἀὴρ, ἐκτρέφει·
μᾶλλον (ἄλλου) τοῦ δένδρου πλὴν τὸ ἔλαιόν σοι λέγει·
ὡς οἶνον καὶ τὴν ἄμπελον Διόνυσον καλοῦμεν·
τοῦτο γὰρ λέγει προφανῶς τοῖς ἔπεσιν οἷς γράφει,
ὅτι λουθεὶς ὁ Ὀδυσσεὺς, καὶ ἐκχρισθεὶς ἐλαίῳ·
οὕτω γὰρ ἦν τὸ παρ' ἡμᾶς σύνθετον τοῦτο σμίσγαι·
καὶ μείζων καὶ παχύτερος ἐφάνη καὶ εὐκόμης,
ἡ θάλασσα ξηραίνει γὰρ καὶ ἡ ταλαιπωρία·
τὸ δὲ θερμὸν ἂν καὶ γλυκὺ περιχυθὲν ὑγραίνει,
καὶ ἀραιοῦν τοὺς πόρους δὲ, τοὺς πόρους τοὺς ἀδήλους,
μείζονα καὶ παχύτερα τὰ σώματα δεικνύει·
οὐλίζει καὶ τὰς τρίχας δὲ, καὶ χρίσις ἡ ἐλαίου·
τοὺς πόρους παρεμφράττουσα ταύτης παχυμερεία,
καὶ συντηροῦσα τὸ ὑγρὸν ἔντωσθεν τῶν σωμάτων·
μείζω τε καὶ παχύτερα, καὶ τὸ θερμὸν δεικνύει,
καὶ μαλακὰ δὲ καὶ στιλπνὰ τρέφει δὲ καὶ τὰς κόμας·
» Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδωκε, καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἥφαιστος νῦν τὸ πῦρ ἐστιν· ἡ φρόνησις Ἀθήνη·
οὐ τῶν θεῶν ἀέκητι, ἀστέρων, εἱμαρμένης·
ἤγουν οὐ μοίρας ἀγαθῆς ἄνευθεν ἦλθε τῇδε·
ἀντίθεοι, ἰσούμενοι τῇ ψυχικῇ δυνάμει·

δίκαιοι καὶ φιλόξενοι καὶ ἕτερα ἐν ἄλλοις·
νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, ἄστρασιν οὐρανίοις
» Ἤ τις σοὶ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
» οὐρανόθεν καταβάς, ἕξει δέ μιν ἤματα πάντα
Θεὸς νῦν βασιλεύς ἐστι· τὸ δ' οὐρανόθεν λέγει,
ἐξ οὐρανίας ἐπελθὼν μοίρας καὶ εἱμαρμένης.
» Δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης ἄγχι κελεύθου
Ἀθήνης τε φρονήσεως νῦν δέ, οὐ τοῦ ἀέρος·
οἱ παλαιοὶ γὰρ ὡς θεοὺς ἐτίμων τὰ στοιχεῖα
καὶ τοὺς ἀστέρας δὲ αὐτούς, αὐτὴν τὴν εἱμαρμένην
σοφοὺς ὁμοῦ καὶ βασιλεῖς καὶ ψυχικὰς δυνάμεις·
ταῦτα ἐτίμων ἄλσεσι καὶ ἐν βωμοῖς, ναοῖς τε·
ἀλλ' ἐατέον τὰ λοιπά, τὰ ψυχικὰ λεκτέον·
Ἄρεος μὲν καὶ τοῦ θυμοῦ ναούς τε καὶ εἰκόνας.
ἐν τοῖς ἀγροῖς καὶ πόῤῥωθεν ἵστων τῶν πολισμάτων
τῆς δ' Ἀθηνᾶς, φρονήσεως, ἀγάλματα ἐποίουν,
ἔγγιστα τείχους πόλεως· πρὸ τῶν πυλῶν δὲ πλέον·
διὸ καὶ κατωνόμαζον ἐκείνην πολιάδα·
ταυτὶ δ' ὑπῆρχε σύμβολα μονονουχὶ βοῶντα,
πρὸς τὰς ἐκτὸς καὶ πόῤῥωθεν μάχας συνάπτειν δέον,
πρὸς τὴν ἐντὸς δὲ φρόνησιν ἀσκεῖν καὶ εὐβουλίαν
» Κλῦθί μοι, Αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, Ἀτρυτώνη·
τέκος νοὸς Διός ἐστιν ἡ φρόνησις Ἀθήνη·
ἡ Ἀτρυτώνη φρόνησις ὡς μὴ δαμαζομένη·
ὅθεν καὶ ἄφθορον αὐτὴν φασί τε καὶ παρθένον·
ὁ Ζεὺς δὲ νοῦς Αἰγίοχος, οὕτως ἐκλίθη πάλιν,
ὁ καταιγίσι λογισμῶν κλονῶν τοὺς ἐναντίους·
ἢ ὁ ἀκατανόητος καὶ συγκεκαλυμμένος,
ὥς περ ἐν καταιγίσι τὶς καὶ γνόφῳ καὶ θυέλλῃ.
ἡ Ἀθηνᾶ δ' ἴσα ἤκουσε κινδύνοις Ὀδυσσέως
(ἐστὶ βουλὴ γὰρ ἄπρακτος πρὸς κλύμενον θαλάσσης·

» Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος, τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
» αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναντίον· αἴδετο γάρ ῥα
» πατροκασίγνητον· ὁ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαινεν
» ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι·
Τοῦ Ὀδυσσέως ἤκουσε φρόνησις εὐξαμένου,
οὔπω αὐτῷ ἐφάνη γὰρ μετὰ βραχὺν δὲ χρόνον,
οὔ τε τὸ φρόνημα αὐτοῦ τοῖς Φαίαξιν ἐδείκνυ·
οὕτω μὲν οὔπω φρόνησις τῷ Ὀδυσσεῖ ἐφάνη,
Ὅμηρος παίζων δὲ φησὶ σκῶμμα τῇ μεταβάσει·
τὸν γὰρ αὐτῆς παράδελφον ᾐδεῖτο Ποσειδῶνα·
πῶς δ' Ὅμηρε ἡ θάλασσα Διὸς νοὸς συναίμων
οὗ περ νοὸς ἡ Ἀθηνᾶ καὶ φρόνησις θυγάτηρ;
οὕτω θυμὸς μὲν Ποσειδῶν Διὸς νοὸς συναίμων·
οὗτος δὲ παίζων τοὺς παχεῖς τοὺς μυθικῶς νοοῦντας,
ἐπεὶ καὶ Ζεὺς ὁ οὐρανὸς, καὶ Ζεὺς αὐτὸς τυγχάνει,
σχήματι μεταβάσεως ἀξιωτάτῳ λέγει·
ᾐδεῖτο γὰρ παράδελφον αὐτῆς τὸν Ποσειδῶνα,
ἢ τὸν θυμὸν πατράδελφον φρονήσεως νῦν λέγει,
θυμὸν τοῦ Ποσειδῶνος δε, τουτέστι τῆς θαλάσσης·
πρὸς γὰρ θαλάσσης τὸν θυμὸν καὶ φρόνησις ἡττᾶται·
τῷ Ὀδυσσεῖ ὠργίζετο οὗτος γὰρ καὶ μεγάλως
πρὶν ἢ ἐκεῖνον ἀπελθεῖν εἰς τὴν αὐτοῦ πατρίδα,
φθάσαντι πρὸς πατρίδα γὰρ φόβος ἐκ ἦν θαλάσσης.

ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Η. ΔΕ ὉΜΗΡΟΥ ῬΑΨΩΔΙΑΣ.

Ἡ Ναυσικάα πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν ἀφικνεῖται,
καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς Ἀρήτην ἱκετεύει·
ἐρωτησάσης δὲ αὐτῆς μετὰ τροφὴν καὶ δεῖπνον,

πόθεν αὐτὸς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐσχήκει τὴν ἐσθῆτα,
ἄρχεται πᾶν κατὰ λεπτὸν ἐκείνη διηγεῖσθαι
ἀπὸ τῆς νήσου Καλυψοῦς μέχρι καὶ τῶν Φαιάκων·
τοῖς ἀθανάτοις ὅμοιοι, τοῖς ἄστρασιν εἰς κάλλος
θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουε, τουτέστιν εἱμαρμένης·
ἤτοι καθὼς ὑπήκουσι πάντες τῇ εἱμαρμένῃ,
οὕτως ὑπεῖκον Φαίακες αὐτῷ τῷ Ἀλκινόῳ.
» Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
» πολλὴν ἠέρα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσσῆϊ
Ἐπ' εὐτυχίᾳ ὁ ἀὴρ τοῦ Ὀδυσσέως τότε
μεστὸς ὁμίχλης γεγονὼς εἶρξε χεᾶσθαι τοῦτον·
Ἀθήνη πάλιν φρόνησις παρθενικῇ ὁμοία,
νεάνις γὰρ ἡρμήνευσε πάντα τῷ Ὀδυσσῆϊ·
τὸν Ἀλκινόου οἶκον τε, γυναῖκα, γένος τούτων·
οὐκ εἴα ἡ εὐπλόκαμος Ἀθήνη δὲ ἐκεῖνον·
ἀὴρ ὁ ἀερόστημος φάναι κατὰ Πισίδην,
ὁμίχλην καταχέεσθαι Φαίαξι θεαθῆναι
θεὰ γλαυκῶπις ἦρχε δὲ πάλιν Ἀθήνη μύθων·
αὕτη δ' ἡ ἑρμηνεὺς αὐτοῦ νεάνις ἡ ῥηθεῖσα·
ὅσα δὲ νῦν τὸν Ὅμηρον πῶς ἐν φρενὶ πανσόφῳ
παίζων παραλογίζεται φωναῖς ταῖς ὁμωνύμοις,
τῇ μεταβάσει χρώμενος συχναῖς τῶν ὀνομάτων·
» Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων Ἐνοσίχθων
» γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη
Οὐκ Ἐνοσίχθων Ποσειδῶν ἐγέννησεν ἐκεῖνον,
ἄνθρωπος δέ τις Ποσειδῶν καλούμενος τὴν κλῆσιν·
Ὅμηρος μεταβάσει δὲ παίζει τῶν ὀνομάτων·
ὀξεῖς θανάτους ἔγνωκεν Ἀπόλλωνος τοξείας·
θεὸν ὡς εἰσορόωντες, ὁποίαν τὴν σελήνην·
εἴ τε καὶ ἕκαστος αὐτὴν ὡς σφὴν ψυχὴν προβλέπει·
ὡς καὶ αὐτὸς τοῖς ἔπεσιν οὕτω προερμηνεύει.

» Ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἐστίν·
» ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
» δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς.
Οὕτω τοὺς δύο στίχους μοι τοὺς μέσους ὀβελίσας,
νόθοι καὶ γάρ εἰσι, γράψον ὡς καὶ αὐτὸς νῦν γράφω·
ὁ νοῦς τῶν στίχων τῶνδ' ἐστὶν, ἀπέβη ἡ νεάνις,
πρὸς δὲ τὸν δόμον ἔδυνε πλασθέντος Ἐρεχθέως,
ναυπηγικοῦ τινὸς ἀνδρὸς κρατοῦντος ναυπηγίαις·
ἐρέχθω οἶδας τὸ ἠχῶ, καὶ κρότους ἀνεγείρω·
οὐκ Ἀττικοῖς ἐν δόμοις γαρ εἰς Ἐρεχθέως δῆμον·
μυθώδη δαίμονα τινὰ νῦν ἀπιέναι λέγει,
ἀλλ' ὥς περ εἶπον χρώμενος οὕτω τῇ μεταβάσει·
κύνες χρυσοῖ καὶ ἀργυροῖ φυλάσσοντες τὸ δῶμα,
καὶ κοῦροι δὲ οἱ χρύσεοι βαστάζοντες λαμπάδας,
ἀπὸ ἀργύρου καὶ χρυσοῦ κατασκευὰς τοιαύτας·
τῶν μὲν κυνῶν καὶ φυλακῆς δόκησιν ἐμποιούντων·
οἱ νέων ἀνδριάντες δε κερέπηγες τελοῦντες,
πᾶσι φῶς βλέπειν ἐν νυκτὶ παρεῖχον δαιτυμόσι·
διὰ τὸ μακροχόνιον καλεῖ δὲ ἀθανάτους·
» Τοῖα ῥ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἐκ τῶν στοιχείων γε αὐτῶν καί γε τῆς ἡμαρμένης·
στοιχείων εὐφορίαι τε ὁμοῦ καὶ ἀκαρπίαι·
ἐκ δ' εἱμαρμένης τὸ πλουτεῖν, καὶ τὸ κρατεῖν Φαιάκων·
ἀέρα χεῦεν Ἀθηνᾶ· νῦν ὁ ἀὴρ ὁμίχλην·
αὐτός τε συγκφυττόμενος φρονήσει τῇ οἰκείᾳ·
Δία νῦν τερπικέραυνον τὴν εἱμαρμένην λέγει·
καὶ τὸ, θεοῖσι ῥέξομεν, στοιχείοις, εἱμαρμένῃ·
» Εἰ δέ τις ἀθανάτων τε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
» ἀλλ' ὅτι δὲ τόδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται·
» αἰεὶ γὰρ τὸ πάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς·
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε, σοφῶν ἢ βασιλέων,

ἐξ οὐρανοῦ καὶ μοίρας δὲ φημὶ τοὺς οὐρανίους,
ἢ ἀνακτόρων ὑψηλῶν μεταφορικωτέρως·
θεοὶ δὲ μηχανόωνται, πληροῖ ἡ εἱμαρμένη·
θεοὶ ὁρῶνται ἐναργεῖς, σοφοὶ καὶ βασιλέες·
ἔρχονται πόθῳ τοῦ ἰδεῖν χώραν τὴν ἡμετέραν·
δεινὴ θεὸς ἡ Καλυψὼ νῦν βασιλὶς μεγάλη·
θεοὺς, ἀνθρώπους τε φησὶ σοφοὺς καὶ ἰδιώτας·
ὁ Ζεὺς ἐκέασε τὴν ναῦν· σκηπτὸς καὶ εἱμαρμένη·
ἀθάνατον, ἀγήραον τοῖς ὄπισθεν ἐῤῥέθη·
Ζηνὸς ὑπ' ἐξ ἀγγελίης δὲ φρονίμων κινημάτων·
τὸ οὖρον δὲ προέηκεν, ἔπεμψε δέ με τότε,
ὁπόταν ἄνεμος φορὸς ἐμοὶ χρειώδης ἔπνει·
Ζεῦ πάτερ, Ἀθηναίη τε καὶ Ἄπολλον, ἐῤῥέθη·

ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ Θ. ΔΕ ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΙΑΔΕ.

Δι' Ὀδυσσέα Φαίαξιν ἐστὶ νῦν ἐκκλησία,
καὶ νοῦς τις εὐτρεπίζεται πρὸς ἐκπομπὴν ἐκείνου·
παρ' Ἀλκινόου δ' ἄριστοι Φαιάκων ἑστιῶνται·
εἶτα καὶ ἀγωνίζονται καὶ Ὀδυσσεὺς σὺν τούτοις·
ᾄδει δὲ ὁ Δημόδοκος ἐπιβολῇ μὲν πρώτῃ
μοιχείαν τὴν τοῦ Ἄρεος ὡς πρὸς τὴν Ἀφροδίτην·
εἶτα τὴν Τροίας πόρθησιν ὑφ' ἵππου τοῦ δουρείου·
κλαίοντος Ὀδυσσέως δὲ, πυνθάνεται Ἀλκίνους,
τίς ὤν καὶ τίνος ἕνεκα τούτων ᾀδομένων κλαίει.
» Πλησίον, ἡ δ' ἀνὰ ἄστυ μετῴχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
» εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
» νόστον Ὀδυσσῆϊ ταλασίφρονι μητιόωσα·
» καί ῥ' ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον.

Παλλὰς Ἀθήνη, φρόνησις τανῦν τοῦ Ὀδυσσέως·
εἴ τε καὶ ἡ τοῦ κήρυκος αὐτοῦ τοῦ Ἀλκινόου,
ἢ καὶ αὐτὸς ὢν φρόνιμος φρονίμως συνεκάλει·
δαΐφρων νῦν πολεμικὸς ὢν ἐστιν ὁ Ἀλκίνους
ὁ πάντα δὲ λεπτοτομῶν φρονήσει καὶ συνέσει·
τὸ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος, βασιλεῦσιν.
τίς Ἀθηνᾶ ἡ πάσσονα μακρότερον τιθεῖσα;
ἡ τοῦ ἐλαίου ἔγχρισις, καὶ τὸ λουτρὸν ἐκεῖνο·
ἢ καὶ ἡ φρόνησις αὐτοῦ· θαρσήσας γὰρ ἐκείνη,
μηκέτι δὲ στελλόμενος τῇ δέους ὑποψίᾳ,
μείζων τε καὶ παχύτερος αὐτὸς αὐτοῦ ἐφάνη·
θεὸς ὁ δοὺς τὴν ἀοιδήν· γνῶσις, ἡ εἱμαρμένη
θεῶν δαιτὶ θαλείῃ τε· γνώσει τῆς εἱμαρμένης,
ἢ ψυχικῶν δυνάμεων· τέρψεως, εὐφροσύνης·
Διὸς μεγάλου δὲ βουλὰς, τῆς εἱμαρμένης λέγει·
τὸ δὲ, θεὸς στέφει μορφὴν καὶ ὡς θεὸν ὁρῶσι,
γνῶσιν καὶ φρόνησιν δηλοῖ· τὰ δ' ἄλλα εἱμαρμένην·
τέρματα καὶ σημεῖα δὲ τίς ἔθηκεν, Ἀθήνη,
ἡ Ὀδυσσέως φρόνησις, ἢ καὶ τινῶν Φαιάκων·
τοῦτον γὰρ θεραπεύοντες, ἢ καὶ ὀρθῶς φρονοῦντες,
ἔλεγον, ξεῖνε καὶ τυφλὸς τὸ σῆμα διακρίνει·
» Οἵ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
Εὐστόχως κατετόξευον ἐπίσης τῷ ἡλίῳ·
ἀνεῖλε δὲ τὸν Εὔρυτον νόσημα τῶν ὀξέων·
ὅθεν φασὶν Ἀπόλλωνα τοῦτον ἀνῃρηκέναι,
ἅτε αὐτῷ ἐρίζοντα τοξεύμασιν εὐστόχοις·
βία δ' ὦ Ζεὺς ἔργα τιθεῖ, ἐστιν ἡ εἱμαρμένη.
» Ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης
» ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισιν.
Ἐνταῦθα παίζων Ὅμηρος τὰ περὶ κόσμου γράφει,
κατὰ τὴν δόξαν τῶν σοφῶν τῶν παλαιῶν ἐκείνων·

ὅτι μετὰ διάρθρωσιν τῆς ὕλης ὡς πρὸς εἶδος,
καὶ τὴν ὑπόστασιν αὐτῆς πάσης τῆς κοσμουργίας,
πρὸ τοῦ τὸν ἥλιον λαβεῖν δρόμους εὐτάκτους σφαίρᾳ,
δεινὴ ζάλη καὶ σύγχυσις ὑπῆρχε τῶν στοιχείων·
ὅτε ὑπερνικῶντος μὲν ἀέρος τοῦ καθύγρου,
ὅτε εὐκρατοτέρου δὲ ἀέρος καὶ φιλίου,
ὃ Ἀφροδίτην ἔφασαν οἱ πάλαι μυθογράφοι,
καὶ τοῦ Ἡφαίστου καὶ θερμοῦ σύζυγον πεφυκέναι·
οὕτω πῶς μετετρέπετο ἡ φύσις τοῦ ἀέρος,
ποτὲ δὲ φλεκτικώτερον τὸ πῦρ ἐξαναθρῶσκον,
τὴν εὐκρασίαν ἔφθειρε τὴν σύζυγον Ἡφαίστου·
ἡλίου θέρμη δ' ἄκρατος ἔσχεν ὁρμὰς ἀτάκτους,
ἀφ' οὗ τὸν σφαίρας εὔτακτον δρόμον ἐτάχθη τρέχειν·
Ἥφαιστον ὅθεν λέγουσι τὸν Ἄρεα δεσμῆσαι·
ταῦτα δὲ ἠλληγόρησα πρὶν ἰαμβείῳ μέτρῳ,
καὶ νῦν συνεπειγμένως δε πάντα τὸν νοῦν εἰρήκειν,
ὡς πρὸ τοῦ ἥλιον λαβεῖν εὔτακτον σφαίρας δρόμον,
ἀτάκτως ἐκεκίνητο τὰ σύμπαντα στοιχεῖα·
τὴν εὐκρασίαν φθείροντα τὸ πῦρ δὲ πάντων πλέον·
ἡλίου δρόμον δὲ τακτὸν σχόντος περὶ τὴν σφαῖραν,
ὥς περ δεσμῷ κατέχοντα ταῦτα πρὸς εὐκρασίαν·
τῷ ἀνασπᾶν ὑγρότητα· τὸ φλέγον κεραννύντος,
τῷ δὲ θερμῷ καθαίροντος τὸν κάθυγρον ἀέρα·
αὕτη ἐστὶν ἡ σύμπασα νῦν ἔννοια τοῦ λόγου·
νῦν δὲ καὶ κατατμήμασι τισὶ λεπτολογήσω,
τίς Ἀφροδίτη τε ἐστὶ, καὶ πῶς Διὸς θυγάτηρ,
καὶ πῶς Ἡφαίστου σύνευνος· τίς δ' Ἥφαιστος τυγχάνει,
πῶς Ἄρης ταύτης τε μοιχός· καὶ τίς ἐστὶν ὁ Ἄρης
τό τε ἡλίου μήνυμα, καὶ οἱ δεσμοὶ δὲ τίνες,
καὶ τὰ λοιπὰ δὲ σύμπαντα, καὶ δὴ λοιπὸν ἀρκτέον.
Ὕλη πρὶν ἦν ἀκίνητος, τὸ ἔρεβος καὶ χάος·

Ζεὺς δὲ ἀὴρ τις κινηθεὶς πνεῦμα τῆς σιδουργίας,
καὶ σὺν αὐτῷ λεπτότερον ὅπερ ἐστὶν ἡ Ἥρα,
διεῖλον γῆν καὶ θάλασσαν καὶ πρόσγειον ἀέρα·
ὅς περ ἐστὶν ἡ Ἀθηνᾶ· εἶτα τῇ συγκινήσει
ἐς πλέον ἐκαθαίροντο καὶ διηρθροῦντο πλέον·
τοῦτο ἡ Ἀφροδίτη δε ἐστὶν ἡ εὐθεσία·
καὶ πῦρ χωλὸν καὶ ἀτελὲς ῥιγὲν τῇ συγκινήσει,
τῇ εὐθεσίᾳ τε μιγὲν, ἐς πλέον ἤρθρου ταῦτα,
ὅ περ ἐστὶν ὁ Ἥφαιστος σύζυγος Ἀφροδίτης·
πῦρ δὲ σωματῆσαν ἄτακτον, ἔφθειρε ταῦτα πάλιν·
ὅ περ ὁ Ἄρης ὁ μοιχὸς ἐστὶ τῆς Ἀφροδίτης·
ἡλίου μήνυμά ἐστι τῆς Ἄρεος μοιχείας,
ἡ τῆς θαλάσσης ἄνοδος καὶ τοῦ ἡμισφαιρίου,
καὶ φαῦσις τῶν ἀκτίνων δε παρὰ τὸ ἄνω μέρος·
οὕτω γὰρ ἀνερχόμεναι αὗται συγκεκραμέναι,
ὡς τὸ φλογῶδες ὕδασιν αὐτῶν συγκεραννῦσαι·
τῷ δὲ θερμῷ καθαίρουσαι τὸ κάθυγρον ἀέρος
ἔδειξον νόθον καὶ μοιχὸν ὄντως τὸ πῦρ ἐκεῖνο.
δεσμοὶ δ' Ἡφαίστου ἄλυτοι, δρόμος ὁ περὶ σφαίρας
ἀτάκτως ἄνω, κάτω τε πάντα χωρῶν εἰς χρόνον·
Ἥφαιστος δὲ καὶ ἥλιος ἓν κατ' αὐτὸ τυγχάνον·
ὡς μὲν ἰὼν ἐκ τῆς ἁλὸς, καὶ δῆλος ὑπηρμένος,
ἥλιος κλῆσιν ἔσχηκεν. Ἥφαιστος δὲ καλεῖται,
ὡς ὢν θερμὸς πυρώδης τε καὶ ταῖς ἁφαῖς δὲ τόσαις,
εἴ τε καὶ ὡς ἀνάψεων αἴτιος ὢν πυρφόρων·
Ἡφαίστῳ δόμος δέ ἐστι τόπος ὁ πρὸς αἰθέρα·
λέχος Ἡφαίστου καὶ ἀὴρ, τὸ εὔκρατον τυγχάνει·
ὁ χαλκεὼν Ἡφαίστου δε σφοδρότερον γενέσθαι
ἀκμῶν, ἡ σφαῖρα δέ ἐστιν· ὁ δέ γε ἀκμοθέτης
ἐνθέρμου δύναμις τινὸς πνεύματος ἐγκειμένου·
ὑφ' οὗ ὁ ἄκμων οὐρανὸς παντὶ κινεῖται χρόνῳ·

δεσμοὶ δὲ ἄρρηκτοι εἰσὶν, ὥς περ καὶ πρὶν εἰρήκειν.
ἡ τοῦ ἡλίου εὔτακτος κίνησις περὶ σφαῖραν·
τὰ πρὸς αἰθέρα θάλαμος καὶ κοίτη τοῦ Ἡφαίστου,
ἑρμῖνες καὶ κλινόποδες, τὸ κάτω μέρος σφαίρας,
τὸ δ' ἄνω ἡμισφαίριον τὸ μέλαθρον ὑπάρχει,
τὸ, ὡς ἀράχνια δὲ λεπτὰ, ἃ δ' οὐ θεός τις ἴδοι,
τὴν συγκεχυμένην εἰσαεὶ δύναμιν σφαίρας λέγει,
ἄρρηκτον οὖσαν καὶ λεπτὴν, καὶ ὑπὲρ νοῦν ἀνθρώπων.
μετὰ δεσμῶν δὲ συσκευὴν τις ἡ ὁρμὴ πρὸς Λῆμνον,
μετὰ πυρὸς τὴν δύναμιν τὴν ἄρρητον ἐκείνην,
τὴν τέχνην λειτουργήσασαν πᾶσαν ἁπλῶς τὴν σφαῖραν
εἰς Λῆμνον, κόσμον ἤρξατο θέρμη χωρεῖν ἡλίου
εὐκράτῳ· θέρμη γὰρ τὸ πῦρ τὸ ἄτακτον ἐκεῖνο,
ὃ μοιχικῶς ἐμέμικτο τῇ νέᾳ διαρθρώσει,
τῇ γενομένῃ ἐκ Διὸς πυρίκρατος δημιουργίας,
ἐδέθη καὶ κεκράτηται τῇ συστροφῇ τῆς σφαίρας,
εὐκρασθὲν καὶ συγκραθὲν ὑδάτων ἀνιμήσει·
Λῆμνον, μοιχείας, καὶ δεσμοὺς ἔχεις λεπτῶς ῥηθέντας.
ἡ αὖθις τοῦ Ἡφαίστου δὲ ὑποστροφὴ ἐκ Λήμνου,
τῆς σφαίρας ἡ ἀνάλυσις ἡ ἐκ τοῦ ὑπορείου,
σὺν ἧ θερμότης ἀνεῖσα ἡλιακαῖς ἀκτῖσι·
τὴν περὶ πρόθυρα βοὴν νῦν τοῦ Ἡφαίστου μάθε·
ἡ τοῦ ἡλίου πρώτη μὲν ἀνέλευσις εἰς σφαῖραν,
τὰ πρόθυρα τυγχάνουσιν, ἅ περ ἐνθάδε λέγει·
ἡ εὔτακτος δὲ κίνησις βοὴ ἡ σμερδαλέα·
ἡ εὔτακτος πορεία γὰρ ἡλίου βοᾷ μέγα
ἤτοι δεικνύει προφανῶς τῇ τεταγμένῃ βάσει,
ὅτι τὸ πῦρ τὸ μοιχικὸν ἐκεῖνο κατεχέθη·
χωλὸν τὸ πῦρ ἡλίου δὲ, ὁ Ἥφαιστος τυγχάνει,
ὅτι λοξὴν ὁ ἥλιος ποιεῖται τὴν πορείαν,
καὶ βραδυτέραν δὲ πολὺ πυρὸς τοῦ κεραυνείου,

καὶ ἀφανοῦς δὲ παντὸς πυρὸς ἀτακτοτέρου.
ἃ Ἄρης κατωνόμασται τοῖς πάλαι μυθογράφοις·
ἠπεδανὸς, ὁ ἀσθενὴς καὶ ὁ χωλὸς τυγχάνει·
πῶς δὲ χωλὸς ὁ Ἥφαιστος εἰρήκαμεν τυγχάνει·
Ἡφαίστε λόγοι δὲ λοιπὸν νῦν προσωποποιΐα·
τὴν τῶν θεῶν συνέλευσιν εἰς ἔρανον νῦν μάθε·
τε Ποσειδῶνος, τε Ἑρμε, Ἀπόλλωνος σὺν τέτοις
καὶ τὴν αἰδῶ τῶν θεαινῶν μέχρι τε τέλους πάντα·
μετὰ τὸ σφαῖραν εὔτακτον δρόμον λαβεῖν ὡς ἔφην,
ἃ περ βοὴν ἐκάλεσεν ὁ ποιητὴς Ἡφαίστε,
τρανῶς δοκοῦσαν ὡς τὸ πῦρ τὸ μοιχικὸν ἐδέθη,
ἦλθον θεοὶ ὁ Ποσειδῶν, Ἑρμῆς καὶ ὁ Ἀπόλλων,
τουτέστι κατεψυχράνται τὸ πᾶν καὶ ηὐθετήθη·
ἀνασπωμένων κάτωθεν κεραυνικῶν ἰκμάδων·
Ἑρμε πυρφορημένων τε καθαρτικῶν ἀιττόντων·
ἃ πνεύματι γινόμενα καθαίρει τὸν ἀέρα·
Ἀπόλλων τε καὶ ἥλιος λαμπρότερος ἐφάνη,
ὅ περ λαμπρὸν καὶ γένος νῦν λαμπρότερον στοιχεῖον·
αἱ δὲ αἰδῷ δὲ θήλειαι θεαὶ τοῖς οἴκοις οὖσαι,
ὕδωρ τε γεωδέστερον τὸ κάθυγρον ἀέρος,
τὰ τέτων ἀνυψώθη γὰρ λεπτότερα τοῖς ἄνω
καὶ εὐκρασίας αἴτια γεγόνασιν, ὡς ἔφην·
ταῦτα δὲ ὡς βαρύτερα τοῖς κάτωθεν ἐλείφθη·
τῷ πλάσματι δ' ὁ Ὅμηρος προσφυεστάτως λέγει
θηλείας ταύτας σοι θεὰς, ἤτοι ἀσθενεστέρας,
καὶ ὑπ' αἰδῦς μὴ ἀπελθεῖν τοῖς οἴκοις δὲ λειφθῆναι.
ὁ πρὸς Ἑρμῆν δ' Ἀπόλλωνος δι' Ἀφροδίτην λόγος,
κἀκείνῳ συγκατάνευσις ἐκείνῃ συγκαθεύδειν,
ἔν γε δεσμοῖς τριστοσαπλοῖς πάντας θεοὺς δὲ βλέπειν,
σαφὲς καὶ προφανές ἐστιν, ὡς δὲ μετ' ἀφανσίαν
καὶ θέσιν τὴν πρὶν ἄτακτον πυρὸς περὶ τὴν σφαῖραν,

νῦν δ' εὔκρατον καὶ εὔτακτον ἡλιακὴν λαμπάδα,
καὶ ἁρμογὴν τῦ σύμπαντος τόσην ἠκριβωμένην,
Ἑρμαϊκὰ διάττουσιν ὁμῶς καὶ πάλιν σέλας·
καὶ εὐκρασίας αἴτια μᾶλλον εἰσὶν ἐκεῖνα·
πνεύμασι μὲν κινούμενα, καὶ πνεύματα δηλῦντα,
καὶ κάθαρσιν ἀέρος δὲ, τυγχάνει γὰρ ἐκεῖνα
τὸ πῦρ ὑγρομενέστερον περίττωμα ἀέρος·
ἡ Ποσειδῶνος αἴτησις λυθῆναι δὲ τὸν Ἄρην,
ἡ λύσις τε καὶ ἄφιξις ἐκείνου πρὸς τὴν Θρᾴκην,
τῆς δ' Ἀφροδίτης ἄφιξις πρὸς Κύπρον τε καὶ Πάφον,
καὶ τὰ λουτρὰ Χαρίτων δὲ καὶ ἔνδυσις εἱμάτων,
ἔχουσιν ἀλληγόρημα, ὅ περ τανῦν μοι μάθε.
Ἀτάκτως πρὶν ἐφέρετο τὸ πῦρ ὡς ἠκηκόεις,
μετὰ δὲ σφαίρας κίνησιν τὴν ἄτακτον οὐκέτι,
ἀλλ' ἦν κρατῦν καὶ εὐτακτῦν τῇ θέσει τῇ τῆς σφαίρας,
ἀνιμωμένων καὶ ὑγρῶν νεφῶν πεπαχυμένων,
καὶ ῥηγνυμέων τῶν νεφῶν, βροντὰς ἀποτελέντων,
πῦρ κεραυνῶν ἐφέρετο θρασέως ἀναθρῶσκον,
καὶ ὄμβροι ῥέειν ἤρξαντο τὴν γῆν ἐγκυμονῦντες·
ὃ λύσις ἐστὶν Ἄρεος καὶ ἔλευσις εἰς Θρᾴκην,
καὶ Ἀφροδίτης ἄφιξις εἰς Κύπρον τε καὶ Πάφον,
λουτρά τε Χαριτήσια, καὶ ἐσθημάτων κόσμος·
οἷον ἵνα σαφέστερον ἐρῶ σοι πάλιν τῦτο,
μετὰ τὴν σφαίρας κίνησιν, καὶ κεραυνοὶ καὶ ὄμβροι,
καὶ τῶν καιρῶν διαίρεσις ἐφάνη σαφεστέρα
χειμῶνος τε καὶ ἔαρος, θέρους καὶ μετοπώρου·
καὶ τῷ ὑγρῷ μὲν λύεται πάλιν τὸ πῦρ χειμῶνι,
πῦρ κεραυνῶν καὶ Ἄρεος ταχέως ἀναθρῶσκον,
τῇ εὐκρασίᾳ πάσῃ δὲ τὸ κύειν ἐπορίσθη,
καὶ πάντα φύειν ἤρξατο καὶ χάρισι κοσμεῖσθαι.
Ἔχεις τὸ ἀλληγόρημα πᾶν λεπτολογηθέν σοι

θεοὶ δὲ νῦν παράσχοιεν, ἐστὶν ἡ εἱμαρμένη.
Διῒ καὶ ἄλλοισι θεοῖς, τῷ οὐρανῷ, ἡλίῳ,
καὶ τοῖς λοιποῖς στοιχείοις δε, αὐτῇ τῇ εἱμαρμένῃ·
θεῶν δὲ κάλλος ἔχουσα, σημαίνει τῶν ἀστέρων·
Ζεὺς ὁ ἐρίγδουπος, ἀὴρ ῥάδιον θείη πλοῦν μοι.
ὥσπερ θεῷ, στοιχείῳ νῦν, ἡλίῳ, καὶ σελήνῃ·
Διὸς θυγάτηρ, νῦν νοός· ὁ ἥλιος, Ἀπόλλων·
θεὸς παρέσχε σοι ᾠδήν· νοῦς ἡ εἱμαρμένη·
θεῷ, τῷ νῷ καὶ λογισμῷ κεκινημένος ἦδε·
τὸν ἵππον ἄγαλμα θεῶν, ἡλίου καὶ στοιχείων,
ἤτοι ἵνα μνημόσυνον αἰώνιον ὑπάρχῃ,
ἡλίου καθορώμενον κύκλοις μακροῖς καὶ χρόνοις·
Ἀθήνην νῦν μεγάθυμον, τὴν φρόνησιν εἰρήκειν·
τὸ ἀοιδὸν, τὸν θεῖον δὲ, σοφὸν νοεῖν σε δέον,
φρένας τὰς νῆας εἴρηκε τὰς τῶν Φαιάκων ἔχειν,
ἐν ναυτικῇ τοὺς Φαίακας ὑπερβολαῖς ἐξαίρων·
τὸν Ποσειδῶ, τὴν θάλασσαν φθονῆσαι τούτοις λέγων,
τῷ ἄριστα ναυτίλλεσθαι ὑπερβολαῖς ὁμοίως·
τὸ δὲ προεῖδε μὲν χρησμοῖς νῆα ῥαισθῆναι τούτων,
τῶν ἀπεικότων οὐδαμῶς, οὐ δὲ τῇ φύσει ξένον·
θεὸς δ' εἶχε τελέσειεν, ἐστὶν ἡ εἱμαρμένη·
θεοειδὴς, ὁ νοῦς ἐστιν ὁ δίκαιος ἐνθάδε·
θεοὶ, ἡ εἱμαρμένη δε, οἱ τάξαντες ὀλέθρους.

ΑΥΤΗ Ἡ ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ι. ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ

Ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπάρχεται νῦν σφῶν διηγημάτων,
πῶς πρῶτα μὲν τοῖς Κίκοσι πόλεμον συνταράττει·
εἶτα δ' ἀνέμοις ἐξωσθεὶς, ἦλθεν εἰς Λωτοφάγους·

μετέπειτα πρὸς Κύκλωπα Πολύφημον τῇ κλήσει·
τὸν ὃν καὶ ἀπετύφλωσεν ἀντέκτισιν τῶν φίλων·
ἐκ τούτων γὰρ ἓξ βέβρωκε δώδεκα συνελθόντων·
Θεαῖς ἀλίγκιος αὐδῇ ὁ ἀοιδὸς τυγχάνει,
τοιάδε ᾄδει εὔφθογγα ὡς μουσικὴ ἀστέρων·
θεοὺς νῦν οὐρανίωνας τὴν εἱμαρμένην λέγει·
θεάνων, βασιλίδων καὶ ἀρχουσῶν γυναίων·
» Ὅν μοι Ζεὺς προέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ζεὺς καὶ ἡ εἱμαρμένη νῦν· ὁ δὲ ἀὴρ ἐς πλέον·
φησὶ γὰρ Ἰλιόθεν με ὁ ἄνεμος ἐφόρει·
Διὸς αἶσα, κατάλληλον ἐστὶν ἡ εἱμαρμένη·
ἄνεμος νῦν ἐκ τοῦ Διὸς ἐρώρμησεν, ἀέρος.
» Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
» οὐκ ἔτ' ἀπαγγέλλειν πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι.
Λωτὸν καὶ τὴν ἀγρίαν δὲ καλοῦσι τὴν βοτάνην,
καὶ δένδρον τὶ καθέστηκε Γαδείροις καὶ Αἰγύπτῳ,
φέρον καρπὸν ὡς κύαμον, ἐξ οὗ ποιοῦσιν ἄρτους·
τινὲς λωτὸν δὲ λέγουσι τὶ καλαμῶδες Νείλῳ·
οὐδεὶς λωτὸς δὲ δύναμιν θέλγειν ἀνθρώπους ἔχει,
ὡς γευσαμένους μὴ ποθεῖν τὴν ἑαυτῶν πατρίδα,
ἔποικος εἶναι θέλειν δὲ γῆς τῆς λωτοφορούσης·
δεκαετῶς ἐκεῖνοι δὲ κακὰ παθόντες Τροίᾳ
καὶ μετὰ τὸν ἀπόπλουν δὲ κύμασιν ἐξωσθέντες
εἰς μακρὰν γῆν ἀλλοδαπὴν πόῤῥω τῆς σφῶν πατρίδος.
καὶ νῦν προμαντευόμενοι τὰ δυσχερῆ θαλάσσης,
ἰδόντες τὸ φιλόξενον ἀνδρῶν τῶν Λωτοφάγων,
καὶ γῆν ἐκείνων ἀγαθὴν, ἤθελον συνοικῆσαι·
ὁ Ὅμηρος δ' ὁ πάνσοφος ἡ θάλασσα τῶν λόγων,
μεταφορεῖ τὰ εὐτελῆ, τὰ δ' ὑψηλὰ κατάγει,
ἐν τοῖς ἀλληγορήμασι δεινὸς ὢν λογογράφος,
καὶ μυθικῷ τῷ νέκταρι πάντα καταγλυκάζει.

» Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
» ἱκόμεθ', οἵ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
» οὔτε φυτεύουσιν χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
» ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται.
Θεοὺς, τὴν εὐκρασίαν δὲ τὴν τῶν στοιχείων λέγει·
Διὸς ὄμβρος ἀέξει δὲ, τοῦ οὐρανοῦ μοι νόει·
θεός τις ἡγεμόνευε, τουτέστιν εὐτυχία·
» Ὦρσαν δὲ Νύμφαι κοῦραι Διὸς Αἰγιόχοιο,
» αἶγας ὀρεσκῴους· ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Ἐκ τῶν Νυμφῶν τῶν τόπων δὲ νῦν τῶν συνδένδρων λέγει,
αἱ θυγατέρες τοῦ Διὸς καὶ οὐρανοῦ τελοῦσιν·
ἀνέμων καταιγίσι τε τρεφόμεναι καὶ ὄμβροις,
ὥρμησαν καὶ ἐξέδραμον αἶγες ἐκ τῶν ἀγρίων·
θεὸς ἔδωκε θήραν δε· φρόνησις, εὐτυχία·
νοῦς θεοειδὴς, ὁ δίκαιος, ὥς περ καὶ πρώην ἔφην·
Ἀπόλλων μὲν, ὁ ἥλιος· ἀκήρατος δὲ οἶνος,
ὁ κάλλιστος καὶ γέρων δε καὶ μὴ φθαρεὶς τῷ χρόνῳ.
» Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
» ὄβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δύω καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι.
Τὰς πυλαιῶνας ἔκλεισαν ἐκείνου τοῦ πυλίου,
οὓς πόσαι ἀνασπάσειαν ἄμαξαι κεκλεισμένους·
ἄρτι Ζεὺς ἤθελεν αὐτὰς καὶ οἱ λοιποὶ θεοὶ δὲ,
ἀὴρ ἀνέμων συστροφαῖς συνὼν, ἡ εἱμαρμένη·
αἰδεῖο φέριστε θεούς· τὰς παρακλήσεις λέγει·
ψυχῆς δὲ πάθος, ἔλεος εἰσὶ καὶ παρακλήσεις·
Ζεὺς ὁ ἐπιτιμήτωρ δὲ τῶν ξένων, εἱμαρμένη·
» Ὅς κε θεοὺς κέλεαι, ἢ δειδίμεν ἢ ἀλέασθαι·
» οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς Αἰγιόχου ἀλέγουσιν·
» οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰμεν·
» οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην,
» οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύει.

Ἢ τῶν ἀφρόνων πέφυκας, ἢ ξένος τῶν ἐνθάδε,
ὅς τις αἰδεῖσθαι μὲ θεοὺς καὶ παρακλήσεις λέγεις·
μὴ ξενωθεὶς κατασχεθῶ τοιάδε εἱμαρμένῃ·
Κύκλωπες οὐκ ἐκπλέουσι τῆς ἑαυτῶν πατρίδος,
ὅθεν ὑπέρτεροι ἐσμὲν τοιᾶσδε εἱμαρμένης·
καὶ φόβου δὲ ξενώσεως καὶ τῶν λιπαρημάτων,
οὐδὲ ἐγὼ οἰκτεριῶ φόβῳ τοιᾶσδε τύχης,
οὐ σοὺς ἑτάρους, οὐδὲ σὲ, εἰ μὴ αὐτὸς θελήσω·
» Τοὺς δὲ διαμελεϊςὶ ταμὼν ὡπλίσσατο δόρπον.
Τῶν φίλων τὴν ἀναίρεσιν κατάβρωσιν νῦν λέγει·
Κύκλωψ γὰρ Δευκαλίωνα τῆς κόμης ἀναρπάσας,
θατέρας διηντέρευε κάτω βαλὼν τὸ ξίφος·
Διὶ χεῖρας ἀνέσχομεν, τῷ οὐρανίῳ ὕψει·
ἄχος Ἀθήνη δοίη μου, φρόνησις ἡ οἰκεία·
ἢ καὶ θεὸς ἐκάλεσεν, αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη·
Διὸς ὄμβρους ἀέξει δε, τοῦ οὐρανοῦ νῦν λέγει·
» Νοῦσον δ' οὔπως ἐςὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.
Νόσον, τὴν εἱμαρμένην, δε ἀποφυγεῖν οὐκ ἔςιν·
ὑπέρτεροι ὑπῆρχον δὲ Κύκλωπες, εἱμαρμένης,
ἀποδημίας, φόβου τε καὶ τῶν λιπαρημάτων·
τῆς εἱμαρμένης νόσου τε θανάτου καὶ τοιούτων,
Τζέτζης φησὶν ὑπέρτεροι συνόλως οὐχ' ὑπῆρχον.
» Ἀλλὰ σύγ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Φέρε δὴ ταύτην καρτερῶς γενναῖος, ὑπηργμένος
ὁποῖα παῖς θαλάσσης τε· εἴτε πετρῶν ἀγρίων·
ὁ Ζεὺς καὶ ἄλλοι τε θεοὶ, οἱ πλάνητες ἀςέρες·
ἤτοι ἡ εἱμαρμένη γε ἐτίσατο ἀξίως.
» Πομπὴν δ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον
» τοῦ γὰρ ἐγὼ παῖς εἰμὶ, πατὴρ δ' ἐμοὶ εὔχεται εἶναι.
Ἤτοι καὶ εἴπωσοι καιρὸν ὅτε σοι πλεῦσαι δέον·
οἶδα τὰ τῆς θαλάσσης γὰρ τῆς τῇδε σαφεςάτως·

ὡς γεννηθεὶς καὶ ἐντραφεὶς ἐν μέρεσι γῆς τῆσδε·
» Αὐτὸς δ' αἴκ' ἐθέλῃς ἰήσεται οὐ δέ τις ἄλλος.
Ἰάσεται τὸ θλίβον με ὁ πλοῦς ὁ τῆς θαλάσσης·
κατασχεθεὶς ἐνταῦθα γὰρ τὸν ὀφθαλμόν μοι δότε,
τὴν θυγατέρα τὴν ἐμὴν τὴν Ἔλπην καλουμένην·
θάλασσα γὰρ καὶ Ποσειδῶν ἐκ ὀφθαλμοὺς ἰᾶται·
» Οὔτε θεῶν μακάρων οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Οὐ βασιλεύς, οὐδὲ σοφός· οὔτε τῆς κάτω τύχης.
Πῶς τοῦτο φῂς ὦ Ὅμηρε; καὶ μὴν ὁ Ἀντιφάτης
ὁ Λαιστρυγὼν ὁ ἀδελφὸς Κύκλωπος Πολυφήμου,
τὰς Ὀδυσσέως ἕνδεκα κατέαξεν ὁλκάδας,
τὴν Ἔλπην πάλιν δὲ λαβὼν δέδωκε Πολυφήμῳ,
κἂν περ σὺ ταῦτο σιωπᾷς θέλων γλυκάζειν μύθοις·
ἀλλ' εἰ καὶ δέδρακεν αὐτὸ τοῦτο ὁ Ἀντιφάτης
τῇ δυσχαιρείᾳ φαίης μοι θαλάσσης ἐδεδράκει·
εὔχετο δὲ τῷ ἄνακτι Κύκλωψ τῷ Ποσειδῶνι·
ἤτοι δυσχέρειαν πλοὸς ἐπηύχετο γενέσθαι·
» Ὣς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε κυανοχαίτης.
Οὕτω συνέβη Ὀδυσσεῖ περὶ τὸν πλοῦν γενέσθαι·
εἰς μέρος ἕτερον ἐλθὼν καὶ γὰρ τῆς Σικελίας,
ὡς εἶπον, πρὶν ἀπώλεσεν ὁλκάδας Ἀντιφάτης·
Ζηνὶ κελαινεφέϊ δέ, τανῦν τῇ εἱμαρμένῃ·
λοιπόν μοι τὸ τοῦ Κύκλωπος πᾶν ἀλληγορητέον·
ὁ Κύκλωψ ὁ μονόφθαλμος οὐδὲ ἀνθρώπους ἦλεν,
οἱ Ἰσσηδοὶ μονόφθαλμοι ὡς Ἀριστέας γράφει·
» Ἰσσηδοὶ χαίτῃσιν ἀγαλλόμενοι τανάοισι,
» καί σφας ἀνθρώπους εἶναι καθύπερθεν ὁμούρους
» πρὸς Βορέω πολλούς τε καὶ ἐσθλοὺς κάρτα μαχητάς,
» ἀφνειοὺς ἵπποισι πολύῤῥηνας πολυβούτους·
» ὀφθαλμὸν δ' ἓν ἕκαστος ἔχει χαρίεντι μετώπῳ·
» χαίτῃσι λασίῃσι πάντων στιβαρώτεροι ἀνδρῶν.

Οἱ Ἰσσηδοὶ μονόφθαλμοι οὐ τὰ Κυκλώπων γένη
ὅπως δ' ὁ Κύκλωψ λέγεται μονόφθαλμος ὑπάρχειν,
καὶ πῶς δαλῷ τετύφλωται, μάνθανε σαφεστάτως·
οἱ Σικελοὶ οἱ Κύκλωπες πλὴν ὀλιγανθρωποῦντες
ὑπάρχοντες καὶ ἄπειροι τοῦ ναυπηγεῖν ὁλκάδας,
τοὺς ξένους τοὺς καταίροντας πτοούμενοι ἀνῄρουν,
μήπως αὐτῶν κρατήσωσι τῆς χώρας ἐπελθόντες·
οὕτω καὶ Ὀδυσσέα δὲ σὺν δώδεκα τῶν φίλων,
καταίροντα κατέσχηκε Πολύφημος ὁ Κύκλωψ,
καθεῖρξε καὶ ἀνεῖλε δὲ καὶ ἓξ ἐκ τῶν ἑταίρων·
Ἄντιφον, Εὐρυλέοντα, Ἀφείδαντα, Κηφέα.
Στράτιόν τε καὶ Μένετον· καὶ τούτους μὲν ἀνεῖλεν·
οἱ ἓξ περιλειφθέντες δὲ μόνοι μετ' Ὀδυσσέως,
Λυκάων καὶ Ἀμφίαλος, Ἄλκιμος, Ἀμφιδάμας,
Ἀντίλοχος, Εὐρύλοχος βουλαῖς τῶν εὐσυνέτων
ἢ οἴνῳ, ἢ καὶ χρήμασι μεθύσαντες ἐκεῖνον
τὴν θυγατέρα Κύκλωπος τὴν Ἐλπην καλουμένην.
ὄμμα τελοῦσαν τῷ πατρὶ τινὸς αὐτῶν ἐρῶσαν,
οἴξασαν τούτοις τὴν εἱρκτὴν ἀπέπλεεν λαβόντες,
κἀκ τῶν ποιμνίων δὲ πολλὰ καὶ ἕτερα τῶν τούτου·
ἦν δὲ νυκτὸς καιρὸς αὐτοῖς φυγῆς καὶ τοῦ ἐκπλου
ὁ κύκλος ὄχλος σύμπας δὲ δραμὼν ἀκρωτηρίοις
πολλοὺς ἁμαξιαίους μὲν κάτω κλινοῦντες λίθους,
πολλὴν δὲ λίθων χάλαζαν ἐκπέμποντες σφενδόναις·
εἰ μὴ ἡ νὺξ ἐμπόδιος ὁράσεως ὑπῆρχεν,
εἴ τ' αὖ κατέκλυσαν αὐτοὺς ὑπερβριθέσι λίθοις,
εἴ τε καὶ συγκατήρραξαν αὐτοὺς καὶ τὴν ὁλκάδα.
τοῖς ῥιπτομένοις λίθοις δὲ καὶ τοῖς σφενδονουμένοις,
καὶ ὕστερον τὰς ἕνδεκα συνέτριψαν ὁλκάδας
οἱ Λαιστρυγόνες βάλλοντες ἐκ τῶν ἀκρωτηρίων,
μετὰ μιᾶς ὁλκάδος δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀπέδρα·

οὕτω μὲν ἡ διήγησις ἔχει τῆς ἱστορίας·
Ὅμηρος δὲ τῷ νέκταρι τοὺς λόγους κεραννύων
τὸ ἄξενον Κυκλώπων τε καὶ ῥώμην αὔξων τούτων,
ὁρῶν ἀκρωτηρίοις που καὶ γίγασιν εἰκάζει·
τὰς δ' ἀναιρέσεις σφὰς αὐτῶν τῶν Ὀδυσσέως φίλων
καταβρῶσιν ἐκ Κύκλωπος λέγει καὶ Λαιστρυγόνων·
μέθην δὲ τὴν ἐν χρώμασι χαύνωσιν πρὸς τὰς φρένας·
τὴν ῥάβδον δὲ τὴν ἀληθῆ τοῦ Κύκλωπος ἐπαύξων,
ἴσην ἱστῷ σοι εἴρηκε νηὸς ἐεικοσόρου·
τὴν ἀρεσκὴν τῆς Ἔλπης δὲ τῆς θυγατρὸς ἐκείνου,
τὴν γεγονυῖαν ἔρωτι πάλιν κατακομάζει,
τοῦ ὀφθαλμοῦ ἐξαίρεσιν δαλῷ δῆθεν ἐρώτων·
τοῦτο τὸ ἀλληγόρημα ξένον οὐχὶ τοῦ Τζέτζου·
πλὴν ὄμματος ἡ τύφλωσις ἡ ἐν δαλῷ καὶ μόνη,
ὅση δὲ Ἔλπη ὀφθαλμὸς τοῦ Κύκλωπος τελοῦσα,
τοῖς ξένοις συνεξέπλευσε λιποῦσα τὸν πατέρα,
καὶ ὅτι προσμεμέθυστο τοῖς χρήμασιν ὁ Κύκλωψ·
τὰ δ' ἄλλα σύμπαντα δεινῇ κυμαίνονται τῇ ζάλῃ,
τῶν ὧν τὰ πλείω εἴρηκα καὶ ἠλληγόρηκά σοι·
ἔχεις μὲν τὴν τοῦ Κύκλωπος πᾶσαν ἀλληγορίαν,
πλὴν βραχυτάτων τῇ φειδοῖ τοῦ χάρτου παρειμένων.

ΤΟΥ Κ. ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΑΥΤΗ.

Αἰόλου τὸν δεσπότην μὲν δεσπόζοντα τῶν ἀνέμων,
ἀσκῷ βοὸς τῷ Ὀδυσσεῖ δεσμῆσαι τοὺς ἀνέμους,
μόνον αὐτῷ πνεῖν Ζέφυρον ὡς οὔριον ἐᾶσαι,
ἔγγιστα τῆς πατρίδος δὲ νυστάξαι Ὀδυσσέα·
τὸν τῶν ἀνέμων δὲ ἀσκὸν λυσάντων τῶν ἑταίρων,

πάλιν νοςῆσαι πρὸς αὐτὰς τὰς νήσους τȣ̃ Αἰόλȣ,
καὶ πρὸς τȣ̀ς Λαιςρυγόνας ἱκέσθαι πλανωμένους
οὓς περ οἱ μῦθοι λέγουσιν ἀνθρωποβρῶτας εἶναι.
αὐτάνδρους ἀνθ' ὧν ἕνδεκα συνέτριψαν ὁλκάδας,
καὶ μετὰ Λαιςρυγόνας δε πρὸς Κίρκην πεπλευκότας,
τȣ̀ς φίλους Ὀδυσσέως μὲν πρῶτον ἐκχοιρωθῆναι·
πάλιν ἀνθρωπωθῆναι δὲ αὐτὸν τὸν Ὀδυσσέα,
βουλαῖς Ἑρμȣ̃ τὸ δυσχερὲς ταυτὶ μὴ πεπονθέναι.
Τζέτζης τὸν Ὀδυσσέα δὲ φησὶν ἐκχοιρωθῆναι
πλέον τῶν φίλων τῶν αὐτȣ̃ ὑφ' ὁλοκλήρῳ ἔτει,
τῇ Κίρκῃ συγκαθεύδοντα πορνείαις τῆς ἐκείνης·
οὕτως ἡ Κίρκη λέγεται καὶ γὰρ χοιροῦν ἀνθρώπȣς·
κατάρχουσα τῆς νήσȣ γὰρ οὔσης ἐλιγανθρώπȣ,
καὶ συῤῥαγὰς πολέμων δὲ τῶν πέριξ πτοουμένη,
πορνεῖα συσκευάσασα, πολλοὺς τοὺς ἐκπλεόντων,
οὕτως ἐποίει κατοικεῖν καὶ συμμαχεῖν ἐκείνῃ·
οἳ τῷ βορβόρῳ γοῦν ἀεὶ κρατούμενοι τȣ̃ πάθους.
καὶ τοῖς πορνείαις μένοντες ἐξοχειροῦντο τάχα·
οἳ πρὸς βραχὺ δὲ μείναντες, ἔμπαλιν ὑπεχώρουν,
λύκοι ὁμοῦ καὶ λέοντες ἐκλήθησαν τοῖς μύθοις·
οὗ περ συμβάντος καὶ αὐτοῖς τοῖς Ὀδυσσέως φίλοις,
ἐξ ἑρμηνέως Ὀδυσσεὺς πῶς γνοὺς ἠκριβωμένως,
ὅπως ἐν ταῖς πορνείαις τε καὶ γέ τισὶ φαρμάκοις,
τοὺς ξένους πάντας παρ' αὐτῇ χειροῖ τε καὶ κατέχει·
μῶλυ λαβὼν ἀπέρχεται πορνείαις τοῖς Κιρκαίοις·
τὸ μῶλυ γὰρ καὶ κόνιζα, καὶ ῥάμνος, καὶ ἰτέα,
καὶ ἕτερα μυρία δὲ, μαγείαις ἀντιπράττει·
οὕτως ἐλθὼν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ ὁλοκλήρῳ ἔτει,
τῇ Κίρκῃ συμφθειρόμενος πλέον ἦν πάντων χοῖρος·
ἀλλὰ τὰ Κίρκης ἔφημεν καὶ τὰ τῶν Λαιςρυγόνων·
τὰ τȣ̃ Αἰόλȣ φράσω δὲ ἄρτι σοι σαφεςάτως·

Αἴολος ἄρχων τῶν ἐκεῖ δώδεκα παῖδας εἶχεν,
ὧν περ τὰς κλήσεις μάνθανε, καὶ χρόνον μή μοι νόει·
Περίφας σὺν Ἀγήνορι, Εὐχήνωρ τε ὁ τρίτος,
Κλύμενος, Ξοῦθος, Μακαρεὺς, κλήσεις ἀῤῥένων αἵδε·
Κλυμένη, καὶ Καλλίθυια σύν γε τῇ Εὐρυγόνῃ,
καὶ Λυσιδίκην ἄλλην τε συνάμα τῇ Κανάκῃ·
τηρῶν δὲ τὴν ὁμόνοιαν καὶ τὴν στοργὴν Αἰόλος,
τὰς ἀδελφὰς τοῖς ἀδελφοῖς συνέζευξεν ἐν γάμοις.
ὃς τὸν Αἰόλον χρόνον δὲ καὶ μῆνας ληροῖ τούτοις,
ἐκ τῶν μηνῶν λεγέτω μοι τὶς Μακαρεὺς νοεῖται,
καὶ ποῖος. ἡ Κανάκη δὲ, καὶ οἱ λοιποὶ ὁμοίως·
πῶς τὸν Αἰόλον λέγουσι δεσπότην δὲ ἀνέμων,
καὶ Ὀδυσσεῖ τὸν Ζέφυρον μόνον ἐᾶσαι πνέειν,
ἀσκῷ δεσμῆσαι δὲ πνοὰς καὶ τῶν λοιπῶν ἀνέμων,
ἄκουε, καί μου μάνθανε τὸ πᾶν ἠκριβωμένως.
Οἱ τελεσταὶ μὲν λέγουσι καὶ οἱ θαυματεργάται,
ἂν ἐξ ἰχθύος τὶς ἀσκὸν ποιήσειε δελφῖνος,
φυσήσας τοῦτον δήσῃ τε, πρὸς ἄνεμον δὲ θείῃ,
ἐκεῖνος μόνος πνεύσειε, σιγήσουσι δ' οἱ ἄλλοι·
ἴσως δ' ἂν ὑπολάβοι τὶς καὶ τὸν Αἰόλον τοῦτον
εἶναι τοιοῦτον τελεστὴν καὶ ἔμπειρον τοιούτων,
καὶ οὕτω δρᾶσαι Ζέφυρον τῷ Ὀδυσσεῖ πνεῖν μόνον,
πᾶσαν πνοὴν δὲ τῶν λοιπῶν ἐγκατασχεῖν ἀνέμων·
οὐκ ἔστι τοῦτο οὐδαμῶς· ἦν δ' οὗτος ὁ Αἰόλος
ναυτιλλομένων φροντιστὴς, καὶ φροντιστὴς ἀνέμων,
ὡς λέγειν πᾶσιν ἀκριβῶς, ποῖος ἀνέμων πνεύσει,
καὶ μέχρι ποίου χρόνου δὲ οὗτος κρατήσει πνέων,
καθάπερ δὴ καὶ Ὀδυσσεῖ ἐκπλέοντι προεῖπεν·
ὁ ἄνεμος ὁ Ζέφυρος οὗτος οὐ λήξει πνέων,
ἔστ' ἂν ἀποκομίσηται πρὸς τὴν αὐτοῦ πατρίδα·
εἰ μήπου σὺ βραδύνειας καὶ μελλητὴς φανείης·

σοῦ γεγονότος καὶ αὐτοῦ ῥαθύμου γεγονότος,
ἀντίπνους πνεύσας ἄνεμος, στρέφει πρὸς Αἰολίαν·
Ὅμηρος ὕπνον λέγει δὲ τὴν τούτου ῥαθυμίαν·
τὴν ἐναντίαν πνεῦσιν δὲ πάλιν ἀνέμων λέγει,
περὶ ἑταίρων τοῦ ἀσκοῦ τὴν τῶν ἀνέμων λύσιν.
Ἀλλ' ἤδη μὲν εἰρήκαμεν πάντα τὸν νοῦν τῶν κάτω.
ὁπόσος ἦν ἁρμόδιος ἀλληγορεῖσθαι τέως·
νῦν δὲ καὶ πᾶν κατάτμημα χρῇζον ἀλληγορίας,
ἀλληγορήσω προσφυῶς τοῖς τόποις τοῖς ἑκάστου.
Θεοῖς τοῖς ἀθανάτοισι φίλον Αἴολον λέγει,
τὸν φρόνιμον καὶ ἔννουν δε καὶ στοχαστὴν μελλόντων
τεῖχος δὲ χάλκεον φησὶν, ὡς ὂν τῶν στεῤῥοτάτων,
εἴτε τὸ τειχιζόμενον ὅπλοις καὶ στρατιώταις·
ταμίαν δὲ ἐποίησεν ἀνέμων ὁ Κρονίων,
ἤγουν προγνώστην τέθεικεν ὑπάρχειν τῶν ἀνέμων,
ἡ σκοτεινὴ καὶ ἄγνωστος τοῖς πᾶσιν εἱμαρμένη,
εἴτε ὁ νοῦς καὶ λογισμὸς, καὶ φρόνησις οἰκεία·
» Ἄνδρα τὸν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθηται μακάρεσσιν·
ὃς ἄφρων, νῦν ἐστιν αὐτῇ μισούμενος φρονήσει,
ἢ καὶ τὸ, ὃς μεμίσηται αὐτῇ τῇ εἱμαρμένῃ·
γυναῖκα ἴσην κορυφῇ τοῦ ὄρους δὲ νῦν λέγει,
ἀγρίαν, ὑψουμένην τε τῷ τύφῳ καὶ μεγάλην·
» Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων, ὡπλίσσατο δόρπον·
καὶ μετὰ ἔπη δὲ τινὰ πάλιν φησὶν ὁμοίως·
» Ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα πένοντο·
τὰς ἀναιρέσεις τῶν ἀνδρῶν νῦν καταβρώσεις λέγει·
» Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Θεὸς φωνῇ ἀνθρώπου δε χρωμένη καὶ λαλοῦσα,
ἤτοι σοφὴ ταῖς ἐπῳδαῖς, καὶ ἄρχουσα τῶν τόπων·
οἱ γὰρ ἀστέρες οἱ θεοὶ, στοιχεῖα, καὶ οἱ ἄλλοι
θεοὶ μὲν ὀνομάζονται αὐδήεντες δὲ οὔπω·

Ἥλιον νῦν Ὠκεανὸν νοοῦντες ἐνθάδε,
πατέρα Κίρκης ἄνθρωπον καὶ βασιλέα νόει,
τὸν φαεσίμβροτον, λαμπρὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις νόει·
θεός τις ἡγεμόνευε, τύχη τις προηγεῖτο·
θεῶν τις ὠλοφύρατο· ᾠκτείρησεν ἡ τύχη·
θεᾶς καλλιπλοκάμοιο, ἀρχούσης βασιλίδος·
θεάων, βασιλίδων νῦν ὁμοίως τῷ προτέρῳ·
ἠὲ θεός, ἠὲ γυνή, πάλιν αὐτὸ σημαίνει·
ἢ ἦχος ἐστι τῶν ὀρῶν, ἢ καὶ γυνή τις ᾄδει·
φάρμακα ἦσαν δὲ λυγρὰ τῷ σίτῳ μεμιγμένα,
αἱ τῶν πορνῶν νῦν ἐπαφαὶ ἅπερ ἐχοίρουν τούτους·
ῥάβδος ἡ πλήττουσα αὐτούς, αἱ ἴϋγγες τοῦ πόθου·
Ἑρμείαν νῦν χρυσόῤῥαπιν, ὃς εἶπε τὰ τῆς Κίρκης·
θεοῦ εὐνήν, τῆς Κίρκης δὲ τῆς βασιλίδος λέγει·
μῶλυ καλέουσι θεοί, καὶ οἱ ἑξῆς θεοὶ δέ,
σοφοὺς ταυτὸν σημαίνουσιν ἤχ᾽ ἕτερόν τι πλέον·
ὁ τοῦ Ἑρμοῦ δὲ Ὄλυμπος, τὸν οἶκον τὸν ἐκείνου·
ὁ παρὰ Ὀδυσσέως δὲ Ἑρμῆς εἰπὼν τῇ Κίρκῃ,
τὶς ἑρμηνεὺς ἠκούετο πλανᾶσθαι γὰρ ἐκ Τροίας·
αἱ τέσσαρες ἀμφίπολοι τῆς Κίρκης τὶ δηλοῦσιν;
ἔχειν ἐκείνην ἄφθονα τὰ ἐξ ὡρῶν τεσσάρων·
σὺ μὴ κυρίως Κίρκην δὲ τὸν χρόνον ὀνομάσῃς·
πῶς γὰρ Τηλέγονον γεννᾷ χρόνος ἐξ Ὀδυσσέως
καὶ τὰ λοιπὰ πῶς φαίη τὶς τῆσδε τῆς ἱστορίας;
ἡ ῥάβδος καὶ τὰ φάρμακον τὸ βροτουργοῦν ἐκ χοίρων,
ἡ μετ᾽ ὀργῆς παραίνεσις ἐστὶ καὶ νουθεσία·
εἰς Ἅδην δὲ κατέλευσιν καὶ χρῆσιν Τειρεσίου,
βουλαῖς τῆς Κίρκης νόησον πως τῶν ἐκεῖσε τόπων,
τὸν Ὀδυσσέα χρῆσθαι δὲ ταῖς αἱματομαντείαις
σὺν τοῖς ἐκεῖσε μάντεσι καὶ μάγοις ὑπηργημένως,
ἀναγαγοῦσιν εἴδωλον ψυχῆς τοῦ Τειρεσίου,

ἐξ οὗ πάντα μεμάθηκεν ὁπόσων χρείαν εἶχεν·
τίς ἂν θεὸν οὐ θέλοντα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἴδοι;
τίς ἂν σοφοῦ μὴ θέλοντος οἰκονομίαν γνοίη;

'Η ΛΑΒΔΑ ΔΕ 'ΥΠΟΘΕΣΙΣ 'ΕΣΤΙ ΤΗΣ 'ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ

Αὐτὸς λαβὼν ὁ Ὀδυσσεὺς τὰς Τειρεσίου χρήσεις,
ἃς κατελθόντι ἔχρησεν αὐτῷ περὶ τὸν Ἅδην,
καὶ τὴν μητέρα εἶδέ τε καὶ πάσας ἡρωΐδας,
τινὰς τῶν ἐν τῇ Τροίᾳ τε καὶ τοὺς κολαζομένους,
πῶς τούτῳ Κίρκη ὄπισθεν ἀγρίας πνοὰς πέμπει,
πέμπειν ἀνέμους Ὀδυσσεῖ οὐκ εὐσθενὴς ἡ Κίρκη·
πνοὴν δ' ἰδοῦσα ἄγριον ἐκέλευσε πλεῖν τούτου.
» Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυρρόου Ὠκεανοῖο·
» ἔνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε
» ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
» ἠέλιος φαέθων ἐπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν.
Τοὺς Κιμμερίους οἱ πολλοὶ ἔθνος φασὶν ὑπάρχειν
περὶ τοὺς Ταυροσκύθας τε καὶ τὴν Μαιώτιν λίμνην,
οἵ περ ἀφώτιστοι εἰσιν ἥλιον οὐχ' ὁρῶντες
ἐν σκότει δὲ διάγουσιν, ἔν τε νυκτὶ βαθείᾳ
ἡμέρας τεσσαράκοντα καιρὸς δ' αὐτοῖς τοῦ σκότους·
ἄλλοι δ' ἄλλ' ἀψευδέστατα λέγουσι περὶ τούτων·
καὶ θεῶν ἐν συνόψει δὲ συντάξεως μεγάλης
ἔκμηνον φῶς καὶ σκότος δὲ λέγει τοῖς Κιμμερίοις.
Ὅμηρος Κιμμερίους δὲ παρ' Ἰταλίαν λέγει,
καὶ ἀφωτίστους εἰσαεὶ τούτους φησὶν ὑπάρχειν,
καὶ τοῦτο θόρυβον πολὺν τοῖς φυσικοῖς παρέσχεν·
εἰσὶ δὲ αἱ Κιμμέριοι μέρος βραχὺ καὶ δῆμος

ἔθνους τινὸς Ἰταλικοῦ· αἱ δὲ οἰκήσεις τούτων
ἐν φάραγξι καὶ κοίλοις τε καὶ βαθυτάτοις τόποις,
καὶ ὅλως ἥλιος αὐτοῖς οὐδόλως ἐπιλάμπει·
ἐκεῖ καὶ λίμνη τις ἐστι Σιάχα καλουμένη,
ᾗ καὶ τὰ φύλλα πίπτοντα βυθίζεται τῶν δένδρων·
ἐκεῖ δὲ καὶ μαντεῖον ἦν ψυχαγωγὸν ἀνθρώπων,
οἱ Ὀδυσσεῖ (ἐξαίροντες πᾶσαν) τὴν ἁμαρτίαν,
ἀναγαγόντες δῆθεν τε ψυχὴν τοῦ Τειρεσίου,
δι' αὐτοῦ μὲν μαντεύονται πάντα τῷ τοῦ Λαέρτου,
καὶ πάντα δὲ δεικνύουσι τὰ τῶν νεκρῶν καὶ ζώντων·
ὅθεν εἰς Ἅδου λέγουσιν ἐλθεῖν τὸν Ὀδυσσέα·
Θεῶν δὲ μήνιμα δηλοῖ ὀργὴν ἐξ εἱμαρμένης·
Θεὸς σε νόστον χαλεπὸν θήσει, ἡ εἱμαρμένη,
ἢ καὶ ἡ θάλασσα αὐτή, ὡς κατωτέρω λέγει.
» Χωόμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας·
ἡ θάλασσα φρουρεῖται γὰρ παρὰ τῶν ὁμορούντων,
ἁρπάσαντα τὴν Κύκλωπος παῖδα δὲ σχεῖν ζητοῦντα.
» Ὁππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα
» Θρινακίῃ νήσῳ, προσφυγὼν ἰοειδέα πόντον·
» βοσκομένας δ' εὕρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
» ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ, καὶ πάντ' ἐπακούει.
Βοάς ἡλίου νῦν τοὺς ἀροτῆρας λέγει,
ὡς καὶ ἀρχῇ προείπομεν τῆς ἄλφα Ὀδυσσείας,
καὶ πάλιν δὲ πλατύτερον οὗ δέον γράφω ταῦτα·
τοῖς ἀθανάτοις δὲ θεοῖς, τῇ εἱμαρμένῃ λέγει,
καὶ τοῖς στοιχείοις δὲ αὐτοῖς τοῖς οὐρανίοις μόνον·
Διῒ καὶ τῷ Ἡλίῳ τε, ἤτοι πυρὶ, ἀέρι·
ταῦτα σου ἐπεκλώσαντο θεοὶ, ἡ εἱμαρμένη·
» Ἦ δολιχὴ νοῦσος, ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα.
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ἡ νόσος ἡ ὀξεῖα,
ὡς γὰρ πολλάκις ἔφημεν τὰς νόσους τὰς ὀξείας

σελήνῃ, τῷ ἡλίῳ τε οἱ παλαιοὶ προσῆπτον·
ὡς πάντῃ ἐπιδείκνυνται τόδε συμφρασμέροις,
μᾶλλον τῶν ἄλλων πλέον δὲ ὀξέων νοσημάτων
τὰ ἐκ λοιμῶν νοσήματα προσῆπτον τοῖς ῥηθεῖσι·
ἡ Περσεφόνη, μοῖρα τε καὶ θάνατος ἑκάστου
παῖς εἶναι λέγεται Διὸς αἰτίας τῆς εἱμαρμένης·
ἡ Περσεφόνη πάλιν δὲ, ὁ τόπος ὁ τοῦ Ἅιδου,
παῖς εἶναι λέγεται Διὸς, τοῦ εὐδημιουργοῦ ἀέρος·
ὃς πρὶν ἐξ ὕλης κινηθεὶς, διήρθρωσε τὰ πάντα,
ὥς περ νεανιεύονται δόξαι σοφῶν Ἑλλήνων·
Τυρὼ τοῦ Ἐνιπέως μὲν ἀνθρώπου τινὸς ἤρα,
ἐξ οὗ τὴν κλῆσιν Ἐνιπεὺς ὁ ποταμὸς ἐσχήκει,
ἀντὶ τοῦ Ἐνιπέως δέ τις ποταμὸς τὴν κλῆσιν,
ἐμίγη ταύτῃ τῇ Τυροῖ· ἤ τις τῶν ἐκ θαλάσσης
Διὸς ἐν τοῖς ἀγκοίνῃσι, τουτέστι βασιλέως
θεοὶ θέσαν ἀνάπυστα, θεῶν βουλάς τε πάλιν,
τὴν εἱμαρμένην νόει μοι τῇδε τὰ ἔπη λέγειν
ἡ χαλεπὴ κατέδησε μοῖρα θεοῦ, ὁμοίως.
» Ἣ ῥ᾽ ἐπὶ Τυνδάρεω κρατερόφρονε γείνατο παῖδε
» Κάστορά θ᾽ ἱππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκην
» τοὺς ἄμφω ζωοὺς κατέχει φυσίζοος αἶα
» οἳ καὶ νέρθε γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες
» ἄλλοτε μὲν ζώουσ᾽ ἑτερήμεροι· ἄλλοτε δ᾽ αὖτε
» τεθνᾶσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσιν.
Γῆν ζῶντας ἔχειν λέγουσι Κάστορα, Πολυδεύκην.
διὰ τὸ δίκαιον αὐτῶν καὶ ἀρετὰς τὰς ἄλλας·
οἱ ἀρεταῖς βιοῦντες γὰρ ζῶσι καὶ τεθνηκότες·
διὰ Θησέα γὰρ αὐτοὶ στρατεύσαντες Ἀθήνας,
τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτῶν ἀπέλαβον Ἑλένην,
καὶ μόνην ᾐχμαλώτισαν μητέρα τοῦ Θησέως.
τῶν δ᾽ ἄλλων πάντων οὐδὲ εἷς ἄχρι τριχὸς ἐβλάβη

δι' ἃ καὶ νέρθεν ὄντες γῆς τιμαῖς τῆς εἱμαρμένης,
ἡμέραν παρ' ἡμέραν μεν τοῖς εὐηργετημένοις
ὡς παρ θεοὶ τετίμηνται ἀστέρες καὶ στοιχεῖα,
καὶ ψυχικαὶ δυνάμεις δε δίκαιον σὺν φρονήσει
ἐν τῇ μιᾷ ἡμέρᾳ μεν ὑμνούμενοι ὡς ζῶντες,
ἐν τῇ ἑτέρᾳ πάλιν δε, τρόπῳ τῶν τεθνηκότων·
Ἰφιμεδείας δὲ τινὸς γενναίῳ Ποσειδῶνος,
Γίγαντες νέοι ἄθεοι γεννῶνται τῶν ἀφρόνων,
ὧν περ αἱ κλήσεις Ὦτος τε καὶ Ἐφιάλτης ἦσαν,
οὓς ψυχικῶς, στοιχειακῶς ἐν στίχοις ἰαμβείοις
πρότερον ἠλληγόρησα· νῦν δὲ πραγματικῶς σοι
τὰς ἀφροσύνας Ὅμηρος ἐκείνων παρεισφέρει,
καὶ πῶς λοιμῷ τεθνήκασιν Ἀπόλλωνος τοξείᾳ·
ζῶντες δὲ καὶ τὸν Ἄρεα μυθεύονται δεσμῆσαι,
ὅτι πάντας κατέπαυσαν σφῶν ῥώμῃ τοὺς πολέμους,
τὴν Ἀριάδνην Μίνωος τελοῦσαν θυγατέρα;
Θησέως ἄγοντος αὐτὴν Ἄρτεμις Νάξῳ κτείνει.
οἱ δε φασὶ Διόνυσον ταύτην ἁρπάξαι Νάξῳ·
ὁ Τζέτζης εἰρηνεύων δε καὶ διαλύων μάχας,
ἕν σοι τὰ δύο καὶ ταὐτὸν νῦν λέγω πεφυκέναι·
οἴνου πόσει θανοῦσα γὰρ ἡρπάγη Διονύσῳ·
ἐπεὶ τῶν νοσημάτων δε τῶν ὀξυτάτων πάντων
αἴτιος εἶναι λέγεται ἥλιος καὶ σελήνη,
εὐλόγως γράφει νιν, αὐτὴν, τὴν Ἄρτεμιν φονεῦσαι,
καὶ τὸν ἐξ οἴνου θάνατον σεμνῶς σοι παρεμφαίνει
ταῖς Διονύσου ἐκβοῶν κτεῖναι δὲ μαρτυρίαις,
ἤγουν ὀξέως τέθνηκεν οἴνου ἀμέτρου πόσει·
θεῶν ἰότητι φησὶ, βουλαῖς τῆς εἱμαρμένης·
Ζεὺς νῦν εὐρύοπα, ἐστὶν αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη,
ἡ ἔστι μεγαλόφρονος καὶ περιθρυλλουμένη.
» Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·

» παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.
Ἡ περὶ ὅπλων γέγονε κρίσις ἐγγὺς θαλάσσης,
τὴν θάλασσαν γινώσκεις δὲ πῶς μήτηρ Ἀχιλλέως·
παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν, αἰχμάλωτοι τὴν κρίσιν.
καὶ ἡ Παλλὰς Ἀθήνη δέ, οἱ φρόνιμοι Ἑλλήνων·
πῆμα θεοὶ δὲ ἔθεσαν, αὐτὴ ἡ εἱμαρμένη·
ὁ Ζεὺς ὁμοίως τὸν στρατὸν ἤχθηρεν, εἱμαρμένη.
» Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἐρικυδέα υἱόν.
Ὁ Τιτυὸς παῖς θυγατρὸς Ὀρχωμενοῦ Ἐλάρας,
τὴν ἣν ταφεῖσαν ἔγγυον οὖσαν ἀνατεμόντες,
Καισάρων πάντων πρώτιστον τὸν Τιτυὸν ἐξῆξαν·
ὅθεν καὶ λέγουσιν αὐτὸν γῆς παῖδα πεφυκέναι·
» Λητὼ γὰρ ἥλκωσε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν.
Λητὼ καὶ νὺξ καὶ ὁ αἰθὴρ, ἕν, σύνευνος ἀέρος·
τὴν Λητώ, νύκτα· πῶς δὲ Τιτυὸς ἦν τραυματίζων,
πάντας γοῦν ἁμαρτήσαντας ἀνθρώπους ἐν τῷ βίῳ,
καὶ Ἕλληνες ἐδόξαζον ἐν Ἅδου τιμωρεῖσθαι
ὡς τοῦτον τὲ καὶ Τάνταλον καὶ Σίσυφον σὺν τούτοις,
οὓς αἱματομαντείαις νῦν καὶ οὗτος ἰδεῖν λέγει·
ἀρχιερεὺς καὶ ἄρχων δὲ ὁ Τάνταλος ὑπάρχων,
ζῶν τὰ θεῶν μυστήρια εἰπὼν, ἐτιμωρήθη,
ἃ καὶ ἠλληγορήσαμεν ὅπου ὑπῆρχε δέον·
ἐν Ἅδου δὲ κολάζεσθαι τοῦτον φασὶ τοιῶσδε.
Ζηνὸς μὲν παῖς ὁ Ἡρακλῆς ὑπῆρχε βασιλέως,
καὶ ἀστρολόγου μάντεως, μάγου, σοφοῦ τοῖς πᾶσι·
πλείστους δεδμῆσθαι Εὐρυσθεῖ κελεύει δ' ὁ Κρονίων,
καὶ εἱμαρμένη προφανῶς καὶ τοῦτο ἐατέον·
τὸν Ἡρακλέος Ἅδην δὲ νῦν ἀλληγορητέον·
Ἅδης ὑπῆρχε βασιλεὺς τῆς Μολοσσίας χώρας·
τούτῳ τὴν κλῆσιν Κέρβερος μέγας ὑπῆρχε κύων·
θυγάτηρ δὲ ὡραία τὶς ἦν καλουμένη Κόρη·

ἣν ὁ Πειρίθους καὶ Θησεὺς μέλλοντες ἐφαρπάσαι,
ὁ μὲν Πειρίθους βέβρωκτο Κερβέρῳ τῷ ῥηθέντι·
Θησεὺς δεσμοῖς δὲ κρατηθεὶς, ἦν ἐν ταῖς Ἅδου δόμοις·
ὁ Ἡρακλῆς δὲ Εὐρυσθεῖ πρὸς Ἅδην ςαλεὶς τῦτον,
ἐν ἑρμηνεῖ φρονήσει τε, ἃ ὁ Ἑρμῆς, Ἀθήνη,
ἀνάγει καὶ τὸν Κέρβερον, ἀνάγει καὶ Θησέα·
πρὸς τὴν ὁμωνομίαν δε ὁ Ὅμηρος νῦν παίζων,
ταῖς Εὐρυσθέως προςαγαῖς τὸν Ἡρακλῆ τὸν μέγαν,
πρὸς Ἅδην ἀνυπόςροφον, νῦν κατελθεῖν σοὶ λέγει,
μὴ κεφαλήν μοι τῆς Γοργῦς ἡ Περσεφόνη πέμψῃ,
μὴ φόβον καὶ κατάπληξιν καὶ τῶν φρενῶν ἐκςαίην.

ΤΗΣ ΜΥ ΔΕ Η ‛ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΚΑΙ ΝΟΥΣ ’ΕΣΤΙ ΤΟΙΟΣ ΔΕ.

Πρὸς Κίρκαν Ὀδυσσεὺς φησὶν ἃ κατεῖδεν εἰς Ἅδην·
αὐτὴ προλέγει τούτῳ δε πῶς πλεύσει τὰς Σειρῆνας,
καὶ Σκύλλαν καὶ τὴν Χάρυβδιν καὶ τὰ βοῶν ἡλίυ,
ἀπόλειαν τῶν φίλων τε νηὸς κεραυνωθείσης,
πῶς τε σωθῇ πρὸς Καλυψὼ μόνος νηὸς ἐν ξύλῳ.
» Νῆσον τ᾽ Αἰαίην, ὅθι τ᾽ ἠοῦς ἠριγενείης
» οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ ἠελίοιο·
ἤγουν οὗ φῶς καὶ ἥλιος, οὗ σκότος Κιμμερίων·
» Ὥς τοι ἐγὼν ἐρέω· μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός·
καὶ ἡ ψυχή σε δὲ αὐτὴ σὲ ἀναμνήσει τούτων·
» Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι αἵ ῥα τε πάντας.
Αὗται πόρναι περίφημοι καὶ ᾠδικαὶ ὑπῆρχον,
καὶ πτοηθεὶς ὁ Ὀδυσσεὺς μὴ συσχεθῇ καὶ ταύταις,
τὰς πέντε τῶν αἰσθήσεων ἐμφράττει, τὰς καὶ φίλυς·
οὐ γὰρ τὰ ὦτα ἔχρισεν ἑταίρων ἐν κηρίῳ

τὸν νοῦν μετεωρίσας τι ἐκ τῶν ἐν ἱστῷ νηός δε,
κρῖσαι δ' ἀρίστῃ λογισμοῖς παρέπλευσεν ἐκείνας·
πλαγκτὰς καλέουσι θεοί· νῦν τοὺς σοφοὺς μοι νόει.
» Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
» τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσι.
Δοκῶ λέγειν τὸν Ὅμηρον ἐν τῷδε τῷ χωρίῳ,
μηδὲ τὸ ἄστρον φαίνεσθαι ἐκεῖσε τῶν Πλειάδων,
ὡς ἐν τῇ ἐρυθρᾷ φησὶ πάλιν ὁ Ἀνθαγόρας,
αὐτὴν τὴν Ἄρκτον μηδαμῶς τὸ ἄστρον καθορᾶσθαι·
αἱ δὲ Πλειάδες σφῶν πατρὶ Διΐ, τῷ οὐρανῷ δε,
φέρουσιν, ἤτοι ἔχουσιν τήν δε τὴν ἀμβροσίαν,
ἢ φέρουσι, παρέχουσι τήν δε τὴν ἀμβροσίαν·
σφῶν ἑσπερίᾳ δύσει μὲν σπόρου καιρὸν σημαίνει,
ἀνατολαῖς ἑῴαις δὲ, τὸ θέρος καταγγέλλει·
ἄλλην ἐνίησι πατὴρ, ἤτοι ἡ εἱμαρμένη.
» Ἀλλ' Ἥρη παρέτρεψεν· ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων·
ἀὴρ δὲ τῷ Ἰάσονι φίλος ἦν, πνεύσας τότε
» Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα·
Σκύλλα δὲ ἀκρωτήριον περὶ τὴν Σικελίαν,
δύσπλουν τε καὶ ὀλέθριον τοῖς πλέουσιν ἐκεῖσε,
καὶ σκυλακίας ἓξ δειρὰς ἔχον ἐκτεταμένας,
ὑφάλας πέτρας τε πολλὰς καὶ συστροφὰς ῥευμάτων,
καὶ σάλον πρὸς αὐτὰς (ἀκτὰς), καὶ ῥόχθον τῶν κυμάτων.
θηρία τε θαλάττια ἐκεῖσε περιπλέει,
ἃ φθειρομένων τῶν ναῶν τοὺς ἄνδρας κατεσθίει,
κἂκ τῶν ὁλκάδων δὲ τινὰς πολλάκις ἀναρπάζει·
ἀνάγκη γοῦν (τοὺς) πλέοντας πρὸς τούτους τοὺς κινδύνους
ἢ προφανῶς καὶ καρτερῶς χρωμένους εἰρεσίαις,
τρεῖς μόνους ἢ καὶ τέσσαρας λιπεῖν ἐκ τῶν ἑταίρων,
ἐκπεπτωκότας τῷ σφοδρῷ τῇ ῥύμῃ τῶν κυμάτων,
βορὰν γενέσθαι τοῖς θηρσὶ, τοὺς δὲ λοιποὺς σωθῆναι.

ἡ ῥαθυμίᾳ σύμπαντας φθαρῆναι σὺν ὁλκάδι·
τὰ τοῦ Σκυλλαίου τοιαδὶ μετέπεσεν εἰς μυθον·
τῇ Σκύλλῃ οὐ γηθήσειεν, οὐδὲ θεὸς ἀντήσαι,
μεγάλως πτοηθείη τὶς, οὐ δ' ἀβλαβῶς παρέλθοι
Σκύλλης τὸν πλοῦν κἂν περ σοφὸς, ὡς τε φησὶ, τυγχάνει·
ἤτοι σοφὸς καὶ τελεστὴς, καὶ ἐπῳδὸς καὶ μάγος·
οὐδὲ θεοῖς ὑπείξαι θεὸν νῦν τὰ στοιχεῖα·
» Ἡ δέ τι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστιν·
ἡ Σκύλλα ζῶον, Ὀδυσσεῦ, κύων θνητὸς οὐκ ἔστιν,
ἀλλὰ θαλάττης μέρος τὶ ναυτιλλομένοις, οἷον,
» Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταιῒν,
» μητέρα τῆς Σκύλλης· ἥ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν,
» ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει δ' ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι·
Βλέπε νῦν γέροντος χρυσοῦ καὶ μελιχρὴν καρδίαν,
καὶ ὀνομάτων πλάσματα· θέλων εἰπεῖν γὰρ τῇδε
ὡς πρὸς τὴν Σκύλλαν πολεμεῖν, ὦ Ὀδυσσεῦ, οὐ δέον,
ἐν κραταιᾷ δυνάμει δε ναύταις βοᾷν ἐλαύνειν,
οὕτω γὰρ ἂν ἐκφύγητε καὶ δεύτερον βλαβῆναι·
καὶ κραταιὰ γὰρ δύναμις ἐτέκνωσε τὸ ῥεῦμα,
Σκύλλαν καὶ Κράταιϊν φησὶ, καὶ ταύτης παρακλήσεις,
καὶ ἐξ αὐτῆς ἀπόπαυσιν, παιδὸς αὐτῆς τῆς Σκύλλας.
» Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι, ἔνθα δὲ πολλαὶ
» βόσκονται ἠελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα·
» ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι· τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά·
» πεντήκοντα δ' ἕκαστα· μένος δ' οὐ γίγνεται αὐτῶν,
» οὐδέποτε φθινύθουσι. θεοὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσί.
Τῇ ἄλφα τῆς παρούσης βίβλου τῆς Ὀδυσσείας
τοὺς ἀροτῆρας ἔφημεν βόας ἡλίου εἶναι·
ἰστέον ὡς καὶ βόας δε καὶ πρόβατα καὶ ἵππους,
καὶ ἅπαν ζῶον ἕτερον καὶ ἄλση καὶ φυτὰ δὲ
ἡλίῳ ἐνετίθεντο, ἀέρι, καὶ τοῖς ἄλλοις·

οὐδὲν τοιοῦτον ζῶον δὲ τὶς ἀνελεῖν ἐτόλμα,
οὔτε τὸ ἄλσος δὲ τεμεῖν· ἀεὶ δὲ ἐτηροῦντο
ἐν τῇ αὐτῇ ποσότητι τῶν στείρων πεφυκότα·
κἂν ἐτεθνήκει τὶ αὐτῶν, πάλιν ἀπεπληροῦτο·
αἱ τῶν βοῶν ἀγέλαι δὲ ἡλίου καὶ προβάτων
ἑπτὰ μὲν ἦσαν ἔχουσαι ἀνὰ πεντηκοντάδας,
καὶ φύλακα Φαέθουσαν ὁμοῦ καὶ Λαμπετίην·
εὐλόγῳ λόγῳ προσφυεῖ καὶ χρόνῳ καὶ ἡλίῳ·
πεντήκοντα καὶ δύο γὰρ ἔτους αἱ ἑβδομάδες,
ποιητικοὶ δὲ ἀριθμοῖς ἀπηρτισμένοις χρῶνται·
ἡμέραι δὲ πεφύκασι φρουρεῖν τὰς ἑβδομάδας·
αἱ ἑβδομάδες μῆνας δε, μῆνες δὲ πληροῦν χρόνον·
κἂν μῆνας παραλέλοιπεν εἰπεῖν τῇ συντομίᾳ,
καὶ τῷ μὴ θέλειν φανερῶς δεῖξαι γυμνὸν τὸν μῦθον·
ἐπεὶ τοῖς Ὀδυσσέως δε συμπέπτωκεν ἑταίροις
φαγοῦσι τούτων τῶν βοῶν, πάντας θανεῖν θαλάσσῃ
ἐκτρέπων πάντας Ὅμηρος πράξεων τῶν ἀθέσμων,
τί οὐ ποιεῖ, τί οὐ λαλεῖ κινοῦν εἰς νουθεσίαν;
φέρει καὶ γὰρ τὸν ἥλιον ἐν προσωποποιΐᾳ
ἀγανακτοῦντα περιττῶς, ζητοῦντα τιμωρίαν,
καὶ τῶν βοῶν τοῖς ὀβελοῖς μυκώμενα τὰ κρέα,
καὶ καθερπούσας βύρσας δε καὶ ἕτερα μυρία
ἅ περ κολαστικώτερον ἂν εἶπε ῥήτωρ γράφων,
τοῖς ὀβελοῖς ἂν εἶπε τὶς μυκᾶσθαι τότε κρέα·
Ζεὺς ὦσεν ἄνεμον ζωὴν, ὁ οὐρανὸς ἐνθάδε·
σπηλαίῳ ἦσαν τὰ Νυμφῶν, γλυφαὶ τῶν Νηρηΐδων·
ἠράμην πάντεσσι θεοῖς, ἀέρι καὶ στοιχείοις·
ῥέξομην ἀθανάτοισι, στοιχείοις, εἱμαρμένῃ·
ἔψονται ἄλλοι δὲ θεοὶ, ἀστέρες ἢ στοιχεῖα·
Ζεῦ πάτερ, ἤγουν ὦ ἀὴρ καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα·
ὁ γὰρ ἀὴρ καὶ τὸ ὑγρὸν εἴωθεν ὑποφέρειν·

ἡ Λαμπετίη ἄγγελος ἀπέρχεται ἡλίῳ·
ἑβδόμην Ζεὺς ἐποίησεν, ὁ οὐρανὸς, ἡμέραν·
ἀποκατάστασις καὶ γὰρ τοῦ οὐρανοῦ ἡμέρα·
Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ, νεφῶν τε καὶ ἀέρος·
Θεὸς, ἡ εἱμαρμένη δὲ τὸν νόστον ἀφῃρεῖτο·
Σκύλλην ἐμὲ δὲ ὁ πατὴρ, ἤγουν ἡ εἱμαρμένη·
οὐκ εἴασε θεάσασθαι· τί δὲ ἂν ἐθεάθης;
ὁ πᾶς φόβος ἐν Σκύλλῃ γὰρ μὴ καταχθῇ τὸ πλοῖον,
καὶ οἱ πλωτῆρες ὕδασιν ἐμπέσωσι θαλάσσης·
σὺ δὲ πεσὼν τί δέδοικας ἔτι λοιπὸν τὴν Σκύλλαν;
εἰ μήπου φῂς ποθούμενος μὴ ἐντυχεῖν θηρίῳ·
καὶ τὸ πεσεῖν εἰς θάλασσαν, πᾶς φαίη δεινὸν λέγει·
πρὸς τοῦτο· τοῦτο δὲ φημί· ὃ παίζων τῇδε γράφει·
ὅτι μετὰ τὴν ἔκπτωσιν, ἣν πέπτωκε θαλάσσῃ,
ὁ Ζεὺς ἐκεῖνον κατεδεῖν οὐκ εἴασε τὴν Σκύλλαν·
θεοὶ ἐς νῆσον πέλασαν, ἤδη τὴν Ὠγυγίαν,
στοιχεῖα· θάλασσα αὐτὴ καὶ αἱ πνοαὶ ἀνέμων·
θεοὶ καὶ εἱμαρμένη δε νοεῖται γὰρ ἐνθάδε·

ΑΥ̓ΤΗ ἘΣΤΙΝ ὙΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ Ν. ΤΗΣ ὈΔΥΣΣΕΙΑΣ.

Μετὰ τῶν δώρων Φαίακες τὸν Ὀδυσσέα τῇδε
κοιμώμενον ἐξάγουσιν εἰς γῆν τὴν τῆς Ἰθάκης·
τῷ δ' ὑποστρέφειν Ποσειδῶν τούτων λιθοῖ τὴν νῆα·
τῷ δ' Ὀδυσσεῖ δὲ Ἀθηνᾶ κτεῖναι μνηστῆρας λέγει·
τὰ δ' ἐκ Φαιάκων χρήματα τούτου σπηλαίῳ κρύπτει·
αὐτὸν δὲ μετεμόρφωσεν, ὥς περ μορφὴν γερόντων·
Ζηνὶ κελαινεφεῖ δε, ἄρτι τῇ εἱμαρμένῃ
θεοὶ οἱ οὐρανιῶνες, ὁμοίως εἱμαρμένη·

καὶ τὸ θεοὶ δὲ ἀρετὴν ὀπάσειαν, ὡσαύτως
Διὶ πατρὶ, ὁμοίως δέ· οἱ οὐρανοὶ, ὁμοίως,
δηλοῦσιν εἱμαρμένην τε, δηλοῦσι καὶ στοιχεῖα·
» Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
ταῖς ψυχικαῖς δυνάμεσιν ὅμοιον καὶ ἀγχίνουν·
» Ἱρὸν Νυμφάων, αἳ Νηϊάδες καλέονται·
ὅσα φασὶν ἐν ἱερῷ, τῷ τῶν Νυμφῶν ἃ λέγει,
κρατῆρες τὲ καὶ ἀμφορεῖς· ἱστοὶ πορφύρας, φάρη,
λιθόξεστα μιμήματα ἦσαν καὶ εἰκασίαι.
» Αἱ μὲν πρὸς Κορέω καταβαταὶ ἀνθρώποισιν·
» αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνῃ
» ἄνδρες ἐπέρχονται· ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστί.
Αἱ μὲν βαταὶ τυγχάνουσι τοῖς σύμπασιν ἀνθρώποις.
αἱ δὲ εἰσὶ θεώτεραι καὶ ἱερέων μόνων·
» Ὤπασσαν οἴκαδ' ἰόντι διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην·
διὰ τὴν φρόνησιν αὐτὴν δεδώκασι τὰ δῶρα·
» Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκον πάλιν κίον· οὐδ' Ἐνοσίχθων
» λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσσῆϊ·
Φαίακες δ' ὑπεστρέφοντο δεινῇ τῇ τρικυμίᾳ,
ἐν πέτραις διεφθάρησαν ῥαγείσης τῆς ὁλκάδος·
τὴν τρικυμίαν Ὅμηρος πλάττει δὲ Ποσειδῶνα,
ὡς πρὸς τὸν Δία οὐρανὸν ἅ περ φησὶ λαλοῦντα,
καὶ Δία πάλιν πρὸς αὐτόν· ἃ Ποσειδῶν δὲ λέγει·
» Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
Καλῶς φησὶν ἡ θάλασσα· κλύδωνας γὰρ οὐκ ἔχει,
ἂν οὐρανός τε καὶ ἀὴρ τελῶσι τῶν ἀνέμων·
τὴν τῆς νηὸς ἀπώλειαν ἣν ἔφη περὶ πέτρας,
καὶ πρὸς τοὺς Φαίακας φησὶ φθόνον ἐκ Ποσειδῶνος·
ἀνθ' ὧν ἐτέλουν ἄριστοι φθόνον ναυτιλλομένων·
τὸ, τῇ θαλάσσῃ νῆα δὲ ῥαισθῆναι τῶν Φαιάκων,
καὶ μέγα ὄρος τύπον δὲ τὴν πόλιν γεγονέναι

ἐκ παλαιῶν τοῖς Φαίαξιν ἠκούετο τῶν χρόνων·
ἡ Ἀθηνᾶ τῷ Ὀδυσσεῖ ποιεῖ ἀορασίαν.
καὶ τὴν Ἰθάκην ἀγνοεῖ τὴν ἑαυτοῦ πατρίδα·
τουτέστι χρόνον ἐς μακρὸν ἔκδημος ὢν Ἰθάκης,
γνῶναι αὐτὴν οὐκ ἴσχυσε φρονήσει τῇ οἰκείᾳ·
ἐζυγομάχει δὲ πολλά, διὸ καὶ κατηρᾶτο·
ὁ Ζεὺς ὁ ἱκετήσιος, ἤγουν ἡ εἱμαρμένη·
ἣ τοῖς ἱκέταις βοηθεῖ· Φαίαξι δοίη βλάβας·
ἦλθε σχεδὸν ἡ Ἀθηνᾶ δέμας ὁμοιωθεῖσα
νέῳ παιδὶ καὶ τρυφερῷ ποιμνίων ἐπιστάτῃ·
νῦν Ἀθηνᾶν καὶ φρόνησιν ὁ Ὅμηρός σοι λέγει,
ἐκεῖνο τὸ παιδάριον, ὃ ἔνεμε τὴν ποίμνην·
ἐκεῖνο πάντα γὰρ λεπτῶς εἰπὼν πρὸς Ὀδυσσέα
τὴν ἄνοιαν ἐσκέδασεν, ἣν εἶχε τῆς πατρίδος·
καὶ ὥς περ κατεφρένωσε τὸν πρὶν ἠγνοηκότα.
„ Ὣς φάτο· μείδησε δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
„ χειρί τε μὶν κατέρεξε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί·
Ὡς ἀκριβῶς ἐπέγνωκεν ἅπαν ἐκ τοῦ ποιμένος,
ἐμμειδιᾷ ἐν τῇ φρενὶ τῇ ἑαυτοῦ Ἀθήνη·
ὁμαλισθεὶς ἐν τῇ χειρὶ καὶ πρακτικῶς νοήσας
ὁπόσον ἔχρηζε μαθεῖν ἵνα διττολογήσω,
χρήζων Ὁμήρου παίγνια σαφῶς σοι παριστάναι·
τό, γυναικὶ δὲ ἤϊκτο, καλῇ τε καὶ μεγάλῃ·
καὶ ἀγλαὰ δὲ καὶ λαμπρὰ ἐπισταμένῃ ἔργα·
τοῦτο σημαίνει προφανῶς, ὡς ἀγνοῶν ἦν πρῶτον·
ἐκ τοῦ παιδὸς δὲ διδαχθεὶς ἠκριβωμένως ἄνω,
καὶ σφῶν εἴκασε φρόνησιν τῷ συνεργῷ γυναίῳ·
ἤτοι πάλιν κατήρξατο πανουργιῶν ὡς πρώην·
ὅσα δὲ πλάττει Ἀθηνᾶν λέγουσαν Ὀδυσσῆϊ.
αὐτὸς αὐτῷ ὁ Ὀδυσσεύς, νῷ τῷ οἰκείῳ λέγει·

ΗΡΑΚΛΕΙΔΟΥ.

Cap. 1. Μέγας ἀπ' οὐρανοῦ καὶ χαλεπὸς ἀγὼν Ὁμήρῳ καταγγέλλεται περὶ τῆς εἰς τὸ θεῖον ὀλιγωρίας· πάντη γὰρ ἠσέβησεν εἰ μηδὲν ἠλληγόρησεν· ἱερόσυλοι δὲ μῦθοι καὶ θεομάχου γέμοντες ἀπονοίας, δι' ἀμφοτέρων τῶν σωματίων μεμήνασιν· ὥς τε εἴ τις ἄνευ φιλοσόφου θεωρίας μηδενὸς αὐτοῖς ὑφεδρεύοντος ἀλληγορικοῦ τρόπου, νομίζει κατὰ ποιητικὴν παράδοσιν εἰρῆσθαι, Σαλμωνεὺς ἄν, Ὅμηρος εἴη καὶ Τάνταλος ἀκόλαστον γλῶσσαν ἔχων αἰσχίστην νόσον· ὥς τε ἔμοιγε καὶ σφόδρα συμβέβηκε θαυμάζειν, πῶς ὁ δεισιδαίμων βίος. ὁ ναοῖς καὶ τεμένεσι καὶ ταῖς διὰ ἔτους ἐν ταῖς περὶ θεῶν προτρεπόμενος ἑορταῖς, ἔτι τὴν ὁμηρικὴν ἀσέβειαν ἐνηγκάλισται φιλοστόργως τοὺς ἐναγεῖς λόγους διὰ στόματος ᾄδων· εὐθὺς γὰρ ἐκ πρώτης ἡλικίας τὰ νήπια τῶν ἀρτιμαθῶν παίδων, διδασκαλίᾳ παρ' ἐκείνῳ τιτθεύεται· καὶ μόνον οὐκ ἐνεσπαργανωμένοι τοῖς ἔπεσιν αὐτοῦ καθαπερεὶ ποτίμῳ γάλακτι τὰς ψυχὰς ἐπάρδομεν· ἀρχομένῳ δ' ἑκάστῳ συμπαρέστηκε καὶ κατ' ὀλίγον ἀπανδρουμένῳ· τελείοις δ' ἐνακμάζει· καὶ κόρος οὐδεὶς ἄχρι γήρως· ἀλλὰ παυσάμενοι διψῶμεν αὐτοῦ πάλιν· καὶ σχεδὸν ἓν πέρας Ὁμήρῳ παρ' ἀνθρώποις ὃ καὶ τοῦ βίου· . . .

Cap. 2. Δι' ὧν σαφὲς οἶμαι καὶ πᾶσιν εὔδηλον· οὐδεμία κηλὶς ἐναγῶν μύθων τοῖς ἔπεσιν ἐνεσπείρηται· καθαρὰν καὶ παντὸς ἁγνεύουσαν λύσιν Ἰλιὰς πρώτη καὶ μετὰ ταύτην Ὀδύσσεια σύμφωνον ἑκατέρα περὶ τῆς ἰδίας εὐσεβείας κέκραγε φωνήν·

a) Οὐκ ἄν, ἔγωγε θεοῖσιν ἐπουρανίοισι μαχοίμην.

a) Il. ζ· 129·

a) Νήπιοι οἱ Ζηνὶ μενεαίνομεν ἰσοφαρίζειν:

οἷος μὲν ἐν οὐρανῷ διὰ τῶν ἐπῶν καθιέρωται Ζεὺς, ἀφανεῖ νεύματι σείων· ὡς δὲ Ποσειδῶνος ὁρμήσαντος αἰφνιδίως, b) τρέμεν οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη. τὰ αὐτὰ δ' ὑπὲρ Ἥρας ἄν τις εἴποι:

c) Σείσατο δ' ἐνὶ θρόνῳ· ἐλέλιξε δὲ μακρὸν Ὄλυμπον.

ὁμοίως δὲ Ἀθηνᾶν παρεστάναι·

d) Θάμβησε δ' Ἀχιλεύς· μετὰ δ' ἐτράπετ' αὐτίκα δ' ἔγνω
Παλλάδ' Ἀθηναίην· δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν:

e) οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα
ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον ἢ Ἐρύμανθον·
τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείαις ἐλάφοισιν·

ἃ μὲν γὰρ ἐξ ἴσου καὶ κατὰ κοινὸν ὑπὲρ ἁπάντων ἱεροπρεπῶς τεθεολόγηται, τί δεῖ καὶ λέγειν· f) μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες g) καὶ ἄφθιτα μήδε' ἔχοντες· ἢ νὴ Δία h) δωτῆρες ἐάων καὶ i) ῥεῖα ζώοντες.

k) οὐ γὰρ σῖτον ἔδουσ'· οὐ πίνουσ' αἴθοπα οἶνον·
τοὔνεκ' ἀναίμονές εἰσι καὶ ἀθάνατοι καλέονται.

Cap. 3. Τίς οὖν ἐπὶ τούτοις Ὅμηρον ἀσεβῆ λέγειν τολμᾷ.

l) Ζεῦ κίδιστε μέγιστε κελαινεφὲς αἰθέρι ναίων.

m) ἠέλιός θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις·
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα καὶ οἳ ὑπένερθε καμόντες
ἀνθρώπους τίνυσθον ὅς τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ·

ὑμεῖς μάρτυροι ἐστὲ τῆς Ὁμήρου θεοσεβοῦς προαιρέσεως ὅτι πάθεσιν ἐξαιρέτοις ἐπὰν νεοκορῇ τὸ δαιμόνιον. ἐπεὶ κ' αὐτός ἐστι θεῖος· εἰ δ' ἀμαθῶς τινες ἄνθρωποι τὴν Ὁμηρικὴν ἀλληγορίαν ἀγνοοῦσιν· οὐ δ' εἰς τὰ μυχία τῆς ἐκείνου σοφίας καταβεβήκασιν, ἀλλ' ἀβασάνιστος αὐτοῖς ἡ

a) Il. ο. 104. b) Il. ν. 18. c) Il. θ. 199. d) Il. α. 199. e) Od. ζ. 102. f) Od. θ. 306, μ. 371. 377. g) Il. ω. 88. h) Od. θ. 324. i) Od. δ. 805. k) Il. ε. 342. l) Il. β. 412. m) Il γ. 276. seqq.

τῆς ἀληθείας κρίσις ἔῤῥιπται. καὶ τὸ φιλοσόφοις ῥη- οὐκ εἰδότες, ὁ μυθικῶς δοκεῖ πλάσαι προσαρμόζοντ- οὗτοι μὲν ἐῤῥέτωσαν· ἡμεῖς δ' οἱ τῶν ἀβεβήλων ἐντ- περιραντηρίων ἡγνίσμεθα, σεμνὴν ὑπὸ νόμῳ τῶν ποιημ- των τὴν ἀλήθειαν ἰχνεύωμεν·

Cap. 4. Ἐῤῥίφθω δὲ καὶ Πλάτων ὁ κόλαξ Ὁμήρου συκοφάντης ἔνδοξον ἀπὸ τῆς ἰδίας πολιτείας τὸν φυγάδα προπέμπων λευκοῖς ἐρίοις ἀνεστεμμένον καὶ πολυτελεῖ μύρῳ τὴν κεφαλὴν διάβροχον· οὐδ' Ἐπικούρου φροντὶς ἡμῖν· ὃς τῆς ἀσέμνου περὶ τοὺς ἰδίους κήπους ἡδονῆς γεωργός ἐστιν ἅπασαν ὁμοῦ ποιητικὴν ὥσπερ ὀλέθριον μύθων δέλεαρ ἀφοσιούμενος· πρὸς οὓς μέγα δή τι στενάξας εἴποιμ' ἄν, εὐλόγως·

a) ὢ πόποι· οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται·

καὶ τὸ πικρότατον ἀρχὴν ἑκάτεροι τῶν παρ' ἑαυτοῖς δογμάτων ἔχοντες Ὅμηρον· ἀφ' οὗ τὰ πλεῖστα τῆς ἐπιστήμης ὠφέληνται, περὶ τοῦτον ἀχαρίστως εἰσὶν ἀσεβεῖς· ἀλλ' ὑπὲρ μὲν Ἐπικούρου καὶ Πλάτωνος, αὖθις ἐξέσται λέγειν.

Cap. 5 Νυνὶ δ' ἀναγκαῖον ἴσως μικρὰ καὶ σύντομα περὶ τῆς ἀλληγορίας τεχνολογῆσαι· σχεδὸν γὰρ αὐτὸ τοὔνομα καὶ λίαν ἐτύμως εἰρημένον, ἐλέγχει τὴν δύναμιν αὐτῆς. ὁ γὰρ ἄλλα μὲν ἀγορεύων τρόπος· ἕτερα δὲ ὧν λέγει σημαίνων, ἐπωνύμως ἀλληγορία καλεῖται· καθάπερ Ἀρχίλοχος μὲν ἐν τοῖς Θρακικοῖς ἀπειλημμένος δεινοῖς, τὸν πόλεμον εἰκάζει θαλαττίῳ κλύδωνι· λέγων ὧδέ πως b).

Γλαῦκε ὅρα· βαθὺς γὰρ ἤδη κύμασι ταράσσεται
πόντος· ἀμφὶ δ' ἄκρα γύρεον ὀρθὸν ἵσταται νέφος·
σῆμα χειμῶνος. κιχάνει δ' ἐξ ἀελπτίης φόβος·

a) Od. α. 32. b) Cf. Plut. de superst., Brunck. anecd. veter. poet. T. I. 42. XIII.

ἐν ἱκανοῖς δὲ καὶ τὸν Μιτυληναῖον μελοποιὸν εὑρήσομεν ἀλληγοροῦντα· τὰς γὰρ τυραννικὰς ταραχὰς ἐξ ἴσου χειμερίω προσεικάζει καταστήματι. θαλάσσης ἀσυνέτημι τῶν ἀνέμων στάσιν a).

Τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται·
τὸ δ' ἔνθεν· ἄμμες δ' ἂν τὸ μέσσον ναῒ
φορήμεθα σὺν μελαίνα
χειμῶνι μοχθεῦντες μεγάλῳ· καλὰ
περάμεν γὰρ ἄντλος ἰστοπέδαν ἔχει·
λαῖφος δὲ πᾶν ζάδηλον ἤδη
καὶ λακίδες μεγάλαι. κατ' αὐτὸ
χολαῖσι δ' ἄγκυραι·

τίς οὐκ ἂν εὐθὺς ἐκ τῆς προτρεχούσης περὶ τὸν πόντον εἰκασίας, ἀνδρῶν πλωϊζομένων θαλάττιον εἶναι νομίσειε φόβον· ἀλλ' οὐχ' οὕτως ἔχει. Μύρσιλος γὰρ ὁ δηλούμενός ἐστι καὶ τυραννικὴ κατὰ Μιτυληναίων ἐγειρομένη σύστασις· ὁμοίως δὲ τὰ ὑπὸ τούτου αἰνιττόμενος, ἑτέρωθί που λέγει b).

Τὸ δ' εὖτε κῦμα τῷ προτέρω νέμω στίχει·
παρέξει δ' ἄμμι πόνον πολὺν ἄντλην·

ἐπεὶ καὶ ναὸς ἐμβαίνει κατακόρως ἐν ταῖς ἀλληγορίαις ὁ νησιώτης θαλασσεύει· καὶ τὰ πλεῖστα τῶν διὰ τοὺς τυράννους ἐπεχόντων κακῶν πελαγείοις χειμῶσιν εἰκάζει· καὶ μὴν ὁ Τήϊος Ἀνακρέων ἑταιρικὸν φρόνημα καὶ σοβαρᾶς γυναικὸς ὑπερηφανίαν ὀνειδίζων, τὸν ἐν αὐτῇ σκιρτῶντα νοῦν ὡς ἵππον ἠλληγόρησεν· οὕτω λέγων·

c) Πῶλε Θρηϊκίη· τί δή με
λοξὸν ὄμμασι βλέπουσα,

a) Cf. Alcaei ed. F. Ursinii carm. poët. lyr., p. 102. Steph. fragm. lyr. p. 17., Walckenar. ad Ammon. p. 114. b) Steph. ib. etc. c) Carm. νή.

νηλεῶς φεύγεις· δοκέεις δέ
μ' ὀδὲν εἰδέναι σοφόν·
ἴσθι τοι καλῶς μὲν ἄν τοι
τὸν χαλινὸν ἐμβάλοιμι·
ἡνίας δ' ἔχων, ςρέφοιμ'
ἀμφὶ τέρματα δρόμου·
νῦν δὲ λειμῶνας τε βόσκεαι
κῦφα τὲ σκιρτοῖσα παίζεις
δεξιὸν γὰρ ἱπποπείρην
ὀχ' ἔζεις ἐπεμβάτην·

Καθόλε μακρὸς ἄν, εἴην ἐπεξιὼν ἕκαςα τῶν παρὰ ποιηταῖς καὶ συγγραφεῦσιν ἠλληγορημένων· ἀπόχρη ὀλίγοις εἰκόσι τὴν ὅλην τοῦ πράγματος τεκμηρώσασθαι φύσιν· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ὅμηρος ἀμφιβόλοις ἔσθ' ὅτε καὶ ζητουμέναις ἔτι ταῖς ἀλληγορίαις εὑρίσκεται χρώμενος, ἐν ἀρχῇ τὸν τρόπον ἡμῖν τῆς ἑρμηνείας παραδέδωκε τούτον ἐν οἷς Ὀδυσσεὺς τὰ πολέμου καὶ μάχης κακὰ διεξιὼν φησίν

a) Ἠ ὅτε πλείςην μὲν καλάμην χθονὶ χαλκὸς ἔχευεν
ἀμητός δ' ὀλίγιςος ἐπὴν κλίνησι τάλαντα
Ζεύς·

τὸ μὲν γὰρ λεγόμενον ἐςὶ γεωργία· τὸ δὲ νοούμενον μάχη· πλὴν ὅμως δι' ἐναντίων ἀλλήλοις πραγμάτων τὸ δηλούμενον ἐπείπομεν·

Cap. 6. Ὁπότ' οὖν συνήθης μὲν ἅπασι τοῖς ἄλλοις ὁ τῆς ἀλληγορίας τρόπος· ἠγνόηται δὲ οὐδὲ παρ' Ὁμήρῳ, τί παθόντες ὅσα φαύλως ἔχειν δοκεῖ περὶ θεῶν, οὐ διὰ τοιαύτης ἀπολογίας θεραπεύσομεν· τάξις δέ μοι γενήσεται τῶν λόγων ἡ τῶν Ὁμηρικῶν ἐπῶν τάξις· ἐν ἑκάστῃ ῥαψῳδίᾳ διὰ λεπτῆς ἐπιςήμης ἐπιδεικνύντι τὰ περὶ θεῶν

a) Il. τ. 222.

ἠλληγορημένα· ὁ τοίνυν μιαρὸς αἰεὶ καὶ βάσκανος φθόνος, οὐδὲ τῆς πρώτης ἐν ἀρχῇ, πέφεισται· πολύς δ' αὐτῷ θρυλεῖται περὶ τῆς Ἀπόλλωνος ὀργῆς λόγος· ὅτι τοὺς οὐδὲ αἰτίους Ἕλληνας, οἱ μάτην ἀφεθέντες ὀϊστοὶ παρανάλωσαν· καὶ οὕτως ἄδικός ἐστιν ἡ τούτου μῆνις· ὥσθ' ὁ μὲν ὑβρίσας Χρύσην Ἀγαμέμνων, οὐδὲν ἐξαίρετον ἔπαθεν· ὀφείλων εἴ περ ἠδίκει κολασθῆναι· οἱ δ' ἐπιβοήσαντες

a) Αἰδεῖσθαί θ' ἱερῆα καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα,

τῆς ἀγνωμοσύνης τῷ μὴ πεπεισμένῳ γεγόνασι παρανάλωμα· πλὴν ἔγωγε τὴν ὑπολελημμένην ἐν τοῖς ἔπεσιν ἀλήθειαν ἀκριβῶς διαθρήσας, οὐκ Ἀπόλλωνος ὀργὴν οἶμαι ταῦτα· λοιμικῆς δὲ νόσου· κακόν· οὐ θεόπεμπτον ἀλλ' αὐτόματον φθορὰν συστάντος τότε καὶ πολλαχῇ· ὥστε καὶ μέχρι τῶν δεῦρο χρόνων ἐκνέμεσθαι τὸν ἀνθρώπινον βίον· ὅτι μὲν τοίνυν ὁ αὐτὸς Ἀπόλλων ἡλίῳ· καὶ θεὸς εἷς δυσὶν ὀνόμασι κοσμεῖται, σαφὲς ὑμῖν εἴ τε τῶν μυστικῶν λόγων οὓς αἱ απόρρητοι τελεταὶ θεολογοῦσι· καὶ τὸ δημῶδες ἄνω καὶ κάτω θρυλούμενον· ἥλιος Ἀπόλλων· ὁ δέ γε Ἀπόλλων ἥλιος·

Cap. 7. Ἠκρίβωται δ' ἡ περὶ τούτων ἀπόδειξις καὶ Ἀπολλοδώρῳ περὶ πᾶσαν ἱστορίαν ἀνδρὶ δεινῷ· τοῦτ' ἔγωγε τὴν ἐπὶ πλέον ἐξεργασίαν καὶ ἀκαίρου λόγου περιττὸν ὑπερθήσομαι μῆκος· ἐκεῖνο δ' ὃ ἐκ τῆς ἡμετέρας εἰκασίας ἀναγκαῖον εἰπεῖν οὐ παρήσω· δεικνὺς ὅτι καὶ καθ' Ὅμηρον αὐτός ἐστιν Ἀπόλλων καὶ ἥλιος· τοῦτο δ' εἰ λεπτῶς ἐθέλει σκοπεῖν τις ἐξ ἁπάντων εὑρήσει τῶν ἐπιθέτων γνώριμον· ἀμέλει Φοῖβον αὐτὸν εἴωθε συνεχῶς ὀνομάζειν· οὐ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ Φοίβης ἣν Λητοῦς φασιν εἶναι μητέρα· σύνηθες γὰρ Ὁμήρῳ τοῖς πατρόθεν ἐπιθέτοις χρῆσθαι·

a) Il. α. 23.

τὰ δ' ἐκ μητέρων, οὐκ ἂν εὕροι τις ὅλως παρ' αὐτῷ. Φοῖβον οὖν, ἀπὸ τῶν ἀκτίνων λαμπρὸν αὐτὸν ἐνεμάξε τὸ μόνον ἡλίῳ προσὸν ἐξ ἴσυ Ἀπόλλωνι· a) καὶ μὴν δ' ἑκάεργον εἰκός ἐςιν ἑκαέργης ὁμώνυμον εἶναι τῆς ἐξ Ὑπερβορέων ἀπαρχὰς ἐπίδηλον ἐνεγκούσας· ἀλλ' ἐςιν ἐτύμως ἑκάεργος, ὁ τὰ ἕκαθεν ἐργαζόμενος· τουτέςιν ὁ ἥλιος πόῤῥωθεν ὁ ἀφεςὼς τῆς ἡμετέρας γῆς ὡρῶν καὶ γεωργὸς εὐκαίρως ἐφίςαται τῇ γῇ χειμῶσιν ἀντιμετρῶν καὶ πρωτοῦ τε καὶ σπορᾶς ἀμητοῦ τε καὶ τῶν κατὰ γεωμορίαν ἔργων αἴτιος ἀνθρώποις γενόμενος· b) λυκηγενέτην δὲ προσηγόρευσεν αὐτὸν, οὐχ ὡς ἐν Λυκίᾳ γεγεννημένον· ἔξω γὰρ οὖν τῆς ὁμηρικῆς ἀναγνώσεως οὗτος ὁ νεώτερος μῦθος· ἀλλ' ὥς περ οἶμαι c) τὴν ἡμέραν ἠριγένειαν ὀνομάζει τὴν τὸ ἦρ γεννῶσαν ὅπέρ ἐςιν ὄρθρον, οὕτω λυκηγενῆ προσηγόρευσε τὸν ἥλιον ἐπειδὴ τοῦ καὶ τὴν αἴθριον ὥραν λυκαυγοῦς, αὐτός ἐςιν αἴτιος· ἢ ὅτι τὸν λυκάβαντα γεννᾷ τουτέςι τὸν ἐνιαυτόν· ὅρος γὰρ ἐτησίυ χρόνυ διαδραμὼν ἥλιος ἐν μέρει τὰ δώδεκα ζώδια· καὶ μὴν χρυσάορον αὐτὸν ὠνόμασεν. οὐχ ὡς ὑπεζωσμένον χρυσῶ ξίφος· ἀνοίκιον γὰρ Ἀπόλλωνι τὸ ὅπλον· τοξότης γὰρ ὁ θεός· ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐξ ἀνατολῶν χρυσῷ μάλιςα τὸ φέγγος ὁραθὲν ἔοικεν, εὑρέθη πρέπον ἐπίθετον ἡλίῳ διὰ τὰς ἀκτῖνας ὁ χρυσάορ· d) ὅθεν οἶμαι κἀν τῇ θεομαχείᾳ Ποσειδάων ἵσταται διαμιλλώμενος· ἀεὶ γὰρ ἄπιστος ἔχθρα πυρὶ καὶ ὕδατι· τῶν δύο ςοιχείων ἐναντίαν προσάλληλα φύσιν ἀποκεκληρωμένων· διατοῦθ' ὁ Ποσειδῶν ὑγρὰ πᾶσα ὕλη καὶ περὶ τὴν πόσιν οὕτως ὠνομασμένος, ἐξ ἀντιπάλου μάχεται ταῖς διαπύροις ἀκτῖσι τοῦ ἡλίυ· πρὸς γὰρ Ἀπόλλωνα ποίαν ἔχει πρόφασιν ἐξαίρετον ἀπεχθείας·

a) Il. α. 47. b) Il. δ. 101. 119. c) Il. α. 477. d) Il. υ. 67.

Cap. 8. Ταῦτα τοίνυν εἰρήσεται, ἀνθ' ὅτε ποτὲ τὸν αὐτὸν ἀπεφηνάμην ἥλιον Ἀπόλλωνι· καί τι πειρώμενος κατασκευάζειν· αἱ λοιμικαὶ νόσοι τὴν μεγίστην ἔχουσι τῆς φθορᾶς πρόφασιν τὸν ἥλιον· ὅταν μὲν γὰρ ἡ θέρειος αὐτὸν μαλακὴ καὶ πραεία δι' εὐκράτε τῆς ἀλέας ἡσυχῆ διαθάλπεται σωτήριον ἀνθρώποις ἐπιμειδιᾷ φέγγος, αὐχμηρὰ δὲ καὶ διάδυρος ἐκκαεῖσα, νοσώδεις ἀπὸ γῆς ἀτμοὺς ἀφέλκεται· κάμνοντα δὲ τὰ σώματα καὶ διὰ τὴν ἀήθη τε περιέχοντος τροπὴν νοσοῦντα, λοιμικοῖς πάθεσιν ἀναλῦται· τῶν δ' ὀξέων συμφορῶν αἴτιον Ὅμηρος ὑπεστήσατο τὸν Ἀπόλλωνα· διαῤῥήδην τοῖς αἰφνιδίοις θανάτοις ἐπιγράφων τὸν θεόν· φησὶ γάρ·

a) Ἐλθὼν ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν·
οἷς ἀγανοῖσι βέλεσσιν ἐπιχόμενος κατέπεφνεν·

ἐπειδήπερ οὖν ἕνα μὲν καὶ τὸν αὐτὸν ὑπίσταται τῷ Ἀπόλλωνι τὸν ἥλιον· ἐκ δὲ τε ἡλίου τὰ τοιαῦτα τῶν παθημάτων συνίσταται, φυσικῶς ἐπέστησε τῷ λοιμῷ τὸν Ἀπόλλωνα· καὶ ὅτι καθ' ὃν καιρὸν συνέβαινε τοὺς Ἕλληνας ἐν τῷ λοιμῷ νοσεῖν θέρειος ἦν ὁ καιρός, ἤδη πειράσομαι δεικνύειν· ὥς τε οὐκ ὀργὴν Ἀπόλλωνος, ἀλλ' αὐτομάτου φθορὰν ἀέρος εἶναι τὸ συμβεβηκός· αὐτίκα τῶν ἡμερῶν τὸ μῆκος εἰς πλείστην ἀμετρίαν ἐκτεινόμενον, ἐλέγχει τὴν ἀκμὴν τε θέρους·

b) ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται·

μία γὰρ ἀπὸ τῆς Ἀγαμέμνονος ἀριστείας ἐπὶ τὴν Ἀχιλλέως ἄνοπλον ἔξοδον ἡμέρα παρατείνεται· καὶ τὸ μεῖζον οὐδ' ὁλόκληρος·

c) Ἠέλιον γὰρ ἀκάμαντα βοῶπις πότνια Ἥρη
πέμψεν ἐπ' ὠκεανοῖο ῥοὰς ἀέκοντα νέεσθαι·

a) Od. ο. 409. b) Od. σ. 366. c) Il. σ. 239.

χρεοκοπήσασα τῶν ὑπολειπομένων ὡρῶν οὐκ ὀλίγον οἶμαι μέρος·

Cap. 9. Αἱ δὲ μεταξὺ πράξεις εἰς ὀκτὼ ῥαψῳδίας μερίζονται· καὶ πρώτη μὲν a) ἡ ἐπὶ διάδι μάχη· πολλὰς ἀνδραγαθίας ἑκατέρων ἐμπεριέχουσα· μετ' αὐτὴν δὲ, b) ἡ παρὰ τοῖς ἑλληνικοῖς τείχεσι· c) καὶ τρίτην προστίθημι τὴν ἐπὶ ναυσὶ μάχην· ἄχρι τῆς ἀναιρέσεως Πατρόκλου· καὶ τῆς δι' ἐκεῖνον Ἀχιλλέως ἐξόδου· πλὴν ὅμως τὸν ἀριθμὸν οὕτω πολὺν ὄντα τῶν ἔργων, οὐκ ἄπιστον ἡ θέρειος ὥρα πεποίηκεν· αἵ τε νύκτες ἥκιστα χειμέριοι· πῶς ἄν, κρύους ἐτόλμησεν Ἕκτωρ ταῖς ἀχαϊκαῖς ἐπινυκτερεῦσαι ναυσίν· d) οὐ δ' ἄν, αὐλῶν συρίγγων τ' ἐνοπὴ διὰ τοῦ βαρβαρικοῦ στρατεύματος ἐπανηγυρίζετο· στιβὰς γὰρ ἐλεεινὴ καὶ στρατόπεδα τοῖς πολεμοῦσι χειμῶνος εὐτρεπίζεται. τῶν δ' ὑπαίθρων ἀγώνων ἐκτός εἰσιν· ὡς τ' οὐκ ἄν, Ἕκτωρ τὴν πόλιν ἐκλιπὼν ἐν ᾗ μετ' ἀσφαλείας διέτριβεν· ἐλθὼν ἄν, ἐπὶ τῇ θαλάττῃ γυμνὰ τὰ στρατεύματα καθίδρυσε· πῶς δὲ τῶν κατὰ συμμαχίαν ἐληλυθότων ἕκαστος οὕτω ῥιψοκίνδυνος ἦν, ὡς παρ' ὥραν ἐφεδρεύειν τοῖς πολεμίοις· καὶ μάλιστα τῆς Ἴδης ὑπερκειμένης· ὄρους δυσχειμέρου· καὶ ῥεῖθρα ποταμῶν ἄπειρα πηγαζούσης· ἐκρήγνυται γὰρ ἀπὸ τῶν κατὰ μέρη λαγόνων·

e) Ῥῆσός θ' Ἑπτάπορός τε Κάρησός τε Ῥοδιός τε
Γρήνικός τε καὶ Αἴσηπος δῖός τε Σκάμανδρος
καὶ Σιμόεις·

οἳ δίχα τῶν ἀπ' οὐρανοῦ φερομένων ὑετῶν ἱκανοὶ τὸ πεδίον ἦσαν ἐκλιμνάσαι· φέρε δ' οὖν ὑπ' ἀναισθησίας τοὺς βαρβάρους τὸ ἀσύμφορον ἑλέσθαι τί ποιεῖν ἀντί τινος

a) Il. λ. 166. b) Il. μ. ν. ξ. c) Il. ο. π. ρ. σ. d) Il. κ. 12. e) Il. μ. 20.

οἱ πάντα φρονήσει διαφέροντες Ἕλληνες ἐπιλεξάμενοι τοὺς ἀρίστους, ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν νύκτωρ ἀποπέμπουσιν. ἵν' ἐκ τοῦ κατορθῶσαί τι τηλικοῦτον ὠφεληθῶσιν, ὁπόση βλάβη διαμαρτόντων ἀπήντα. νιφετὸς γὰρ εἷς καὶ χειμερίων ὑδάτων ἐπομβρία, ῥᾳδίως ἂν ἀμφοτέρους κατέκλυσεν· ἐγὼ μὲν γὰρ αὐτὴν νομίζω τὴν ἀπὸ τῆς πόλεως ἔξοδον ἐπὶ τὴν μάχην, οὐκ ἄλλου τινος εἶναι καιροῦ σημεῖον ἢ θέρους. ἅπας γὰρ ἀναπαύεται πόλεμος ἐν χειμῶνι· καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους ἐκεχειρίαν ἄγουσιν· οὔθ' ὅπλα δυνάμενοι βαστάζειν, οὔτε τὰς πολεμικὰς ὑπηρεσίας φέρειν· πῶς γὰρ ἢ διῶξαι ῥᾴδιον ἢ φυγεῖν· πῶς δ' ἄν, αἱ χεῖρες εὐστοχείᾳ βάλλοιεν ὑπὸ τοῦ κρύους δεδεμέναι· θέρει δὲ τῷ μεσαιτάτῳ τὰ πλήθη τέτραπται πρὸς τὴν μάχην· καὶ τοῦθ' ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, ἀπ' οὐδεμιᾶς εἰκασίας ἀλλ' ἐναργῶς σκεπτέον·

Cap. 10. Μετὰ γὰρ τὴν στρατηγικὴν Ἀγαμέμνονος διάπειραν, ἐξαναστάντες οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς ναῦς κατατρέχουσιν·

a) ὑπὸ δ' ἧρεον ἕρματα νηῶν·

οὐ δήπου ἢ κατὰ πρῷραν ἐναντίων ἑστηκότων ἀνέμων· οὐ δ' ἀπειλούσης τῆς θαλάττης· τίς γὰρ ἄν, ἣν κυβερνήτης ἐπὶ πρόδηλον οὕτω κίνδυνον ἐξιοῦσιν· ἄλλως τε μηδ' ὀλίγην περαιοῦσθαι μέλλουσιν αὐτοῖς θάλασσαν· οὐ γὰρ εἰς Τένεδον ἀπῆρον· οὐδ' ἐπὶ Λέσβου καὶ Χίου παρευτρεπίζοντο τὸν πλοῦν· ἡ δ' Ἑλλὰς ἀπῴκιστο πόῤῥω καὶ τὸ πέλαγος ἦν χαλεπόν· ὃ καὶ θέρους ποτὲ πλέοντες ἐσφάλησαν· ἔτι τοίνυν φερομένων ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας αὐτῶν, ἐγείρεται δαψιλὴς κόνις·

b) οἱ δ' ἀλαλητῷ

a) Il. β. 134. b) Il. β. 149.

νῆας ἐπεσσεύοντο· ποδῶν δ' ὑπένερθε κονίη
ἵστατ' ἀειρομένη·

τίνι τρόπῳ τῆς γῆς ἔτι διάβροχον ἐχούσης τοὔδαφος τε ταῖς ἐφεξῆς παρατάξεσιν εἴωθε συνεχῶς λέγειν,

a) λευκοὶ ὕπερθε γένοντο κονισσάλῳ· ὅν ῥα δι' αὐτ
οὐρανὸν ἐς πολύχαλκον ἐπέπληγον πόδες ἵππων

τί δ' ἐπὶ τοῦ τετρωμένου Σαρπηδόνος οὐ ῥιπὴ βορέας

b) ζώγρει ἐπιπνείουσα, κακῶς κεκαφηότα θυμόν

ἀναψύξεως δεομένου τοῦ σώματος ἐν ἀέρι διαπύρῳ· καὶ π λιν ἑτέρωθί που·

c) δίψῃ καὶ καρχαλέοι κεκονιζόμενοι ἐκ πεδίου

καὶ d) ἱδρῶ ἀπεψύχοντο πίον τ' ἀκέοντό τε δίψαν

ἅπερ ἐν χειμῶνι μὲν ἀμήχανα συμβῆναί τινι· θέρους μαχομένοις ἦν ἀλεξήματα· τί δεῖ τὰ πολλὰ μηκύνειν σχεδὸν γὰρ ἀπόχρη κἂν εἴ τι τῶν εἰρημένων ἐναποδείξ μεν ἐκφῆναι τοῦ ἔτους τὸν καιρόν·

e) καίοντο πτελέαι τε καὶ ἰτέαι ἠ δὲ μυρῖκαι
καίετο δὲ λωτός τε ἰδὲ θρύον ἠ δὲ κύπειρον

Cap. 11 Εἰ δὲ θέρος μέν, ὁμολογεῖται κατ' ἐκεῖ εἶναι τὸν χρόνον· αἱ δὲ νόσοι περὶ τὴν θέρειον ὥραν νίστανται· τῶν δὲ λοιμικῶν παθημάτων προστάτης Ἀπ λων, τί λοιπὸν ἢ δοκεῖν τὸ συμβεβηκὸς οὐ θεοῦ μῆ ἀλλὰ συντυχίαν ἀέρος γενέσθαι· σφόδρα γοῦν πιθα Ἡρόδικος ἀποφαίνεται μηδ' ὅλην τὴν δεκαετίαν ἐν Τ μεμενηκέναι τοὺς Ἕλληνας· ἀλλ' ἐπὶ τέλει τοῦ καθωρισ μένου χρόνου τῆς ἁλώσεως ἐληλυθέναι· καὶ γὰρ ἤ γον εἰδότας ἐξ ὧν προεῖπεν ὁ Κάλχας· ὅτι τῷ δεκ πόλιν αἱρήσουσιν εὐρυάγυιαν· ἐπ' οὐδενὶ χρησίμῳ τ

a) Il. ε. 503. b) Il. ε. 698. c) Il. φ. 541. d) Il.
e) Il. φ. 350.

των ἐτῶν ἀργίαν ἀναλίσκειν· ἀλλ' εἰκὸς ἐν τοῖς μεταξὺ καιροῖς περιπλέοντας ἄνω καὶ κάτω τὴν Ἀσίαν, ἅμα τάς τε πολεμιστηρίους ἀσκήσεις ὑπογυμνάζειν· καὶ λαφύρων τὸ στρατόπεδον ἐμπιπλάναι· τοῦ δεκάτου δ' ἐνστάντος ἔτους ἐν ᾧ πεπρωμένον ἦν τὸ τῆς ἁλώσεως τέλος, ἀθρόως καταχθῆναι· κοῖλα δ' αὐτοὺς τενάγη καὶ τόπος ἑλώδης ἐξεδέχετο· καὶ διὰ τοῦτο θέρους ἐνστάντος, ἡ λοιμικὴ νόσος ἐγκατέσκηψε·

Cap. 12. Νῦν τοίνυν καὶ τὰ κατὰ μέρος εἰρημένα περὶ τῆς νόσου διασκεψώμεθα· σχεδὸν γὰρ ἅπαντα συνάψει τοῖς ὑφ' ἡμῶν λεγομέναις· καὶ πρώτην γε φυσικὴν ὑπεστήσατο τὴν φερομένην ἀπὸ τῶν οἰστῶν φωνήν· οὐ μὰ Δί', οὐ μυθικῶς βέλη φθεγγόμενα τερατευόμενος· ἀλλ' ἔστιν ἐν τῷ στίχῳ θεωρία φιλόσοφος·

a) ἔκλαγξαν δ' ἄρ' οἰστοὶ ἐπ' ὤμων χωομένοιο
αὐτοῦ κινηθέντος·

εἰσὶ γὰρ εἰσί τινες οὐράνιοι μεθ' ἁρμονίας ἐμμελεῖς ἦχοι κατὰ τὴν ἀΐδιον φορὰν ἀποψαλλόμενοι· μάλιστα δὲ τῆς ἡλιακῆς περιόδου συντόνως φερομένης· οὐ γὰρ δή που ῥάβδῳ μὲν ὑγρᾷ πλήξας τὶς εἰκῇ τὸν ἀέρα· καὶ λίθον ἀπὸ σφενδόνης ἀφεὶς ῥοίζους ἀποτελεῖ, καὶ συριγμὸς οὕτω βαρύφθογγον· τηλικούτων δὲ σωμάτων ἡ κυκλοπόρος βία δρόμοις ἀπ' ἀνατολῶν εἰς δύσιν ἁρματηλατουμένη μεθ' ἡσυχίας τὸν σφοδρὸν ὁδοιπορεῖ νόμον· τούτους δὲ διηνεκῶς οὐρανῷ τελουμένους φθόγγους, ἀγνοοῦμεν ἢ διὰ τὴν ἀπὸ πρώτης γονῆς συνήθειαν ἐνδεχῶς ἐνοικοῦσαν ἡμῖν, ἢ διὰ τὴν ἄμετρον ὑπερβολὴν τοῦ διαστήματος· ἐκλυομένου τοῦ ψόφου τῷ διείργοντι μέτρῳ· καὶ τοῦθ' ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, ὁ φυγαδεύων Ὅμηρον ἐκ τῆς ἰδίας πολιτείας συ-

a) Il. α. 46.

γκαταινεῖ Πλάτων οὕτω λέγων· ἔτι δὲ τῶν κύκλων ἐ ἄνωθεν ἐφ' ἑκάστου βεβηκέναι σειρῆνα συμπεριφερομένην φωνὴν μίαν ἱεῖσαν ἕνατον· ἁπασῶν δ' ὀκτὼ οὐσῶν, μ ἁρμονίαν συμφωνεῖν· ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Ἐφέσιος Ἀλέξ δρος ἐπεξελθὼν ὅπως κατὰ τάξιν οἱ πλάνητες ἀστέρ δεύουσιν, ἐπάγει περὶ τῶν ἑκάστου φθόγγων·

πάντες δ' ἑπτὰ τόνοιο λύρης φθόγγοισι συνωδὸν
ἁρμονίην προσέχουσι· διαστὰς ἄλλος ἐπ' ἄλλου

δι' ὧν ἂν εἴη γνώριμον ὡς οὐ κωφὸς οὐδ' ἄφθογγος ἐσ ὁ κόσμος·

Cap. 13. Ἀρχὴ δὲ ταύτης τῆς δόξης Ὅμηρος εἰ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀλληγορικῶς βέλη. προσθεὶς δ' φερόμεναι διὰ τοῦ ἀέρος ἔγκλαξαν ἰδίαν ἔνθεόν τινα φ νήν· τὰ κοινὰ δὲ τῶν φθόγγων παραστήσας, ἐπὶ τὸ ἴδι εὐθὺς τοῦ λόγου μετέβη· προσθείς,

a) ὁ δ' ἤϊε νυκτὶ ἐοικώς·

οὐ γὰρ ἀκήρατον φῶς οὐδ' ἀμιγὲς ἀχλύος μελαίνης ὑφ σταται τὸ τοῦ ἡλίου· νυκτὶ δ' αὐτὸν ἐθόλωσεν ὁποία σ θον εἴωθεν ἐν τοῖς λοιμικοῖς πάθεσιν ἐπιπροσθεῖν τῷ ἡμέρας φέγγει. πῶς γε μὴν τοξάζειν ἐσπουδακὼς Ἀπόλλ

b) ἕζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε νεῶν μετὰ δ' ἰὸν ἕηκε
δεινὴ δὲ κλαγγὴ γένετ' ἀργυρέοιο βιοῖο·

εἰ γὰρ οὖν δι' ὀργὴν ἐτόξευεν, ἐγγὺς ἔδει τιτρωσκομέ ἑστάναι τὸν βάλλοντα· νῦν δ' ἀλληγορῶν τὸν ἥλιον, κότως ἄπωθεν αὐτοῦ τὴν φορὰν τῆς λοιμικῆς ἀκτῖνος πεστήσατο·

Cap. 14. Καὶ μὴν ἐναργέστατον ἐπιφέρει μετὰ τ σημεῖον εἰπών·

c) οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπῴχετο καὶ κύνας ἀργούς

a) Il. α. 47. b) Il. α. 48. c) Il. α. 50.

οὐ γὰρ οὕτως ἄκριτον ἦν παρανάλωμα τῆς Ἀπόλλωνος ὀργῆς τὰ ἄλογα τῶν ζώων· οὐ δ' ἂν, ὁ θυμὸς ἀφρόνως ἡμιόνοις ἐνήκμαζε καὶ κυσίν· ὡς τὸ θρᾳκικὸν ἀνδράποδον Ὁμήρου κατεξανίϛαται· λέγω δὲ τὸν ἀμφιπολίτην Ζωΐλον ἄνω καὶ κάτω τοιούτους τινὰς λήρους φληναφοῦντα· Ὅμηρος δὲ καὶ σφόδρα φυσικῶς τὴν περὶ τὰ λοιμικὰ τῶν παθημάτων συντυχίαν διὰ τούτου παρίϛησιν· αἱ γὰρ ἐμπειρίαι ἰατρικῆς τε καὶ φιλοσοφίας ἔχουσαι δι' ἀκριβοῦς παπαρατηρήσεως, ἔγνωσαν ἐν ταῖς λοιμικαῖς νόσοις τὸ δεινὸν ἀπὸ τῶν τετραπόδων ζώων ἀρχόμενον· κατ' ἄμφω δ' ἡ πρόφασις ἔϛιν εὔλογος ὥς τ' εὐάλωτα πρὸς τὸ δεινὸν εἶναι· τῆς τε γὰρ διαίτης τὶ ἀκρυβὲς θηρᾶται· δι' ἣν ἀταμιεύτως σιτίων τε καὶ ποτῶν πιμπλάμενα διαφθείρεται· μηδενὸς λογισμοῦ τὴν ἐπὶ τὸ πλεῖον ὁρμὴν χαλινοῦντος· ἔπειθ' ὃ καὶ μᾶλλον ἀληθές ἐϛιν, οἱ μὲν ἄνθρωποι μεταρσίοις ταῖς ἀναπνοαῖς τὸν καθαρώτατον ἕλκοντες ἀέρα, βραδύτερον ἁλίσκονται τῷ πάθει· τὰ δ' ἐπὶ γῆς ἐρριμμένα ζῶα, τοὺς νοσώδεις ἐκεῖθεν ἀτμοὺς εὐμαρέϛερον ἕλκει· πάνυ γε μὴν ἀληθῶς οὐκ ἐν ἀρτίοις ἡμέραις τὴν ἀπαλλαγὴν τῆς νόσου δεδήλωκεν, ἀλλ' ἐν περιτταῖς·

a) ἐννῆμαρ μὲν ἀνὰ ϛρατὸν ὤχετο κῆλα θεοῖο·

μάλιστα γὰρ ἐν τῇ παρ' ἕκαστα πείρᾳ γνώριμόν ἐϛι τοῦθ' ὅτι κρίσιμοι τῶν σωματικῶν παθημάτων αἱ περιτταὶ γίγνονται τῶν ἡμερῶν·

Cap. 15. Λυτὴρ δ' Ἀχιλεὺς τῆς νόσου·

b) Χείρων γὰρ αὐτὸν ἐδίδαξε
δικαιότατος Κενταύρων·

ὃς πάσῃ μὲν ἐκέκαϛο σοφίᾳ· περιττὸς δὲ ἦν τὴν ἰατρικήν· ὅπου γνώριμον αὐτῷ φασιν εἶναι καὶ Ἀσκληπιόν. προσέ-

a) Il. α. 53. b) Il. λ. 831.

θῆκε δ' Ἀχιλλεῖ θεραπεύοντι φυσικῶς ἀλληγορήσας : Ἥραν·

a) τῷ γὰρ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη

δύο γὰρ ὄντων κατὰ τοὺς φυσικοὺς τῶν πνευμάτων σ χείων αἰθέρος τε καὶ ἀέρος, τὸν μὲν Δία, τὴν πυρ φαμὲν οὐσίαν· ἡ δὲ Ἥρα, μετ' αὐτόν ἐστιν ἀὴρ μαλα τερον στοιχεῖον διὰ τοῦτο καὶ θῆλυ· τὰ δ' ἀμφὶ τούτου διαλεξόμεθα μικρὸν ὕστερον· νῦν δ' ἀπόχρη το τον εἰπεῖν ὅτι τοῦ πάλαι θολεροῦ διαχυθέντος ἀέρος, ῥᾳδίως διεκρίθη τὸ συμβάν· οὐδὲ γὰρ εὐλόγως λευκώλ νον εἶπε τὴν Ἥραν. ἀλλ' ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἐπ νυκτὶ προσεοικυῖαν ἀχλὺν ὁ λευκὸς ἀὴρ ἐπὶ καθαρώτερ ἐλάμπρυνεν. εἶτ' ἀνεθὲν τῆς νόσου τὸ ἑλληνικὸν πλῆθος τὸν συνήθη τοῖς ἀπηλλαγμένοις ὁδὸν ἐτράπη λέγω τοὺς ὀνομαζομένους ἀποτροπιασμούς τε καὶ καθαρμούς

b) οἱ δ' ἀπελυμαίνοντο καὶ εἰς ἅλα λύματ' ἔβαλλον

Cap. 16. Δοκεῖ δέ μοι καὶ Ὀδυσσεὺς οὐδένα ἄλλον τὸν ἥλιον ἱλάσκεσθαι δι' ἧς προσηνέγκατο θυσίας μέλει

c) πανημέριοι μολπῇ θεὸν ἱλάσκοντο·
ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
δὴ τότε κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·

πέρας γάρ ἐστι τῆς εὐσεβείας ἡ δύσις· ἕως ἀκούοντα καὶ βλέποντα τὸν θεὸν ἐτίμων· μηκέτι δ' αὐτοῦ τοῖς πλ μένοις παρεῖναι τολοιπὸν δυναμένου τὸ τῆς ἑορτῆς πέπαυ ται· πρός γε μὴν βαθὺν τὸν ὄρθρον ἀναχθέντων, φη ὁ ποιητής·

d) τοῖσι δ' ἴκμενον οὖρον ἵει ἑκάεργος Ἀπόλλων

τὸ περὶ τὸν ἥλιον ἐσπουδασμένως ἰδίωμα δηλοῦν ἄχρ

a) Il. α. 53. b) Il. α. 314. c) Il. α. 472. seqq. d) Il. α. 4

οὐδέπω φλογώδης οὐδ᾽ ἔμπυρος ἐπὶ μεσημβρίαν ὁ δρόμος αὐτοῦ νένευκεν, ἡ δροσώδης ἰκμὰς ὑγρὸν τὸ περιέχον ἀφεῖσα, ἀμυδρὰ καὶ νωθῆ παραπέμπεται τὰ πρὸς ἕω πνεύματα· διατοῦτο τὸ ὄρθριον ὁ ἥλιος αὐτοὺς ἐναυστόλησεν. ἱκανὸν ἀποστείλας ἄνεμον τὸν ἐκ τῆς ἰκμάδος πνέοντα· τὴν μὲν ἓν πρώτην ἀλληγορίαν ἐπεδείξαμεν, οὐ θυμὸν Ἀπόλλωνος ὀργισαμένου μάτην· ἀλλὰ φυσικῆς θεωρίας φιλοσοφοῦσαν ἔννοιαν·

Cap. 17. Ἑξῆς δ᾽ ἡμῖν σκεπτέον ὑπὲρ τῆς ἐφισταμένης Ἀθηνᾶς Ἀχιλλεῖ·

a) ἕλκετο γὰρ ἐκ κολεοῖο μέγα ξίφος· ἦλθε δ᾽ Ἀθήνη
οὐρανόθεν· πρὸ γὰρ ἧκε θεὰ λευκώλενος Ἥρη
ἄμφω ὁμῶς θυμῷ φιλέουσά τε κηδομένη τε·
στῆ δ᾽ ὄπιθεν· ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα
οἴῳ φαινομένη· τῶν δ᾽ ἄλλων οὔ τις ὁρᾶτο·
θάμβησε δ᾽ Ἀχιλεὺς μετὰ δ᾽ ἐτράπετ᾽ αὐτίκα δ᾽ ἔγνω·
Παλλάδ᾽ Ἀθηναίην· δεινὼ δέ οἱ ὄσσε φάανθεν·

τὸ μὲν γὰρ πρόχειρον ἐκ τῶν λεγομένων ἔστιν εἰπεῖν· ὅτι μεταξὺ τοῦ σπωμένου σιδήρου θεὰ παντὸς ὀξυτέρα τάχους τὴν οὐράνιον ἐκλυποῦσα διατριβὴν, ἐμποδὼν ἔστη τῇ μιαιφονίᾳ πάνυ γραφικῷ σχήματι τῆς κόμης ἀκριβὲς ὄπισθεν Ἀχιλλέως λαβομένη· λαμπρά γε μὴν καὶ λίαν φιλόσοφον· ὑφεδρεύει τοῖς νοουμένοις κατ᾽ ἀλληγορίαν ἐπισήμως πάλιν οὖν ὁ πρὸς Ὅμηρον ἀχάριστος ἐν τῇ πολιτείᾳ Πλάτων ἐλέγχεται διὰ τούτων τῶν ἐπῶν τὸ περὶ τῆς ψυχῆς δόγμα νοσφισάμενος ἀπ᾽ αὐτοῦ· τὴν γὰρ ὅλην ψυχὴν διῄρηκεν εἰς γένη δύο· τό, τε λογιστικὸν· καὶ τὸ ἄλογον ὑπ᾽ αὐτοῦ προσαγορευόμενον· τοῦ δὲ ἀλόγου μέρους, ἰδιαιτέραν ὑφίσταται διαίρεσιν εἰς δύο μερίζων· καὶ τὸ μὲν, ἐπιθυμητικὸν

a) Il. α. 194.

ὀνομάζει· τὸ δ' ἕτερον θυμοειδές· καὶ καθάπερ δὲ οἰκ[ήσεις] τινὰς ἑκάστῳ μερίζει καὶ διατριβὰς ἐν τῷ σώματι διέ[νει]μεν· τὸ μὲν οὖν λογικὸν τῆς ψυχῆς, ἀκρόπολίν τινα τ[ὴν] ἀνωτάτω τῆς κεφαλῆς μοῖραν εἰληχέναι νομίζει· πᾶσι τ[οῖς] αἰσθητηρίοις ἐν κύκλῳ δωρυφορούμενον· τοῦ δ' ἀλόγου μέρους, ὁ μὲν θυμὸς οἰκεῖ περὶ τὴν καρδίαν· αἱ δὲ τῶν ἐπιθυμιῶν ὀρέξεις, ἐν ἥπατι· ταῦτα δὲ ἀλληγορικῶς ἐν τῷ Φαίδρῳ προσωμοίωσεν ἵπποις τὲ καὶ ἡνιόχῳ· διαφέρ[ειν] λέγων· ὁ μὲν τοίνυν αὐτῶν ἐν τῇ καλλίονι στάσει ὢν, τ[ό] τ' εἶδος ὀρθὸς καὶ διηρθρωμένος· ὑψαύχην· ἐπίγρυπος· λευκὸς ἰδεῖν· μελανόμματος· τιμῆς ἐραστής· μετὰ σωφροσύνης τὲ καὶ αἰδοῦς· δόξης ἑταῖρος· ἄπληκτος· κελεύσματι καὶ λόγῳ μόνῳ ἡνιοχεῖται· ταῦτα μὲν περὶ θατέρου μέρους τῆς ψυχῆς. περὶ δὲ τοῦ λοιποῦ φησίν· ὁ δ' αὖ σκολιός· πολὺς εἰκῇ συμπεφορημένος· κρατεραύχην· πολυτράχηλος· σιμοπρόσωπος· μελανόχρως· γλαυκόμματος· ὕφαιμος· ὕβρεως καὶ ἀλαζονείας ἑταῖρος· περιωτάλσιος· ὑπόκωφος· μάστιγι μετὰ κέντρου μόλις ὑπείκων. τὸ μέν τ[ὸ] λογικὸν μέρος τῆς ψυχῆς ὃ ἐν τῇ κεφαλῇ, καθίδρυτο, τῶν ὅλων πεποίηκεν ἡνίοχον· οὑτωσὶ λέγων· περὶ δὲ τοῦ κυριωτάτου παρ' ἡμῖν ψυχῆς εἴδους, διανοεῖσθαι δεῖ τῇδε ὡς ἄρα αὐτὸ δαίμονα θεὸς ἑκάστῳ δέδωκε τοῦτο· ὃ δὴ φαμὲν οἰκεῖν μὲν ἡμῶν ἐπ' ἄκρῳ τῷ σώματι. πρὸς δὲ τὴν ἐν οὐρανῷ ξυγγένειαν ἀπὸ γῆς ἡμᾶς αἴρειν· ὡς ὄντας φυτὸν οὐκ ἐπίγειον ἀλλ' οὐράνιον

Cap. 18. Ταῦτα τοίνυν ὥς περ ἐκ πηγῆς τῶν ὁμηρικῶν ἐπῶν, εἰς τοὺς ἰδίους διαλόγους ὁ Πλάτων μετήρδευσεν καὶ πρῶτον γε περὶ τῶν ἀλόγων μερῶν τῆς ψυχῆς σκεπτέον· ὅτι μὲν γὰρ ὁ θυμὸς εἴληχε τὸν ὑποκάρδιον χῶρον, Ὀδυσσεὺς τοῦτο ποιήσει σαφὲς ἐν τῇ κατὰ μνηστ[ήρων]

ρων ὀργῇ· καθάπερ οἶκόν τινα τῆς μισοπονηρίας θυροκρουστῶν τὴν καρδίαν·

a) στῆθος δὲ πλήξας κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·
τέτλαθι δὴ κραδίη, καὶ κύντερον ἄλλό ποτ' ἔτλης·

ἀφ' ἧς γὰρ αἱ μυθικαὶ ῥέουσι πηγαὶ πρὸς ταύτην ὁ λόγος ἀποκλίνων· τόν γε μὴν Τιτυὸν ἐρασθέντα τῶν Διὸς γάμων ἀφ' οὗ μέρους ἤρξατο νοεῖν, εἰς τοῦτο ὑφίσταται κολαζόμενον·

b) γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε παρημένω ἧπαρ ἔκειρον·
ἀντὶ τίνος Ὅμηρε·
c) Λητὼ γὰρ εἵλκυσε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν·

ὥς περ δὲ οἱ νομοθέται τοὺς πατροτύπτας χειροκοποῦσιν· τὸ δυσσεβῆσαν αὐτῶν μέρος ἐξαιρέτως ἀποτέμνοντες, οὕτως Ὅμηρος ἐν ἥπατι κολάζει τὸν δι' ἧπαρ ἀσεβήσαντα· περὶ μὲν δὴ τῶν ἀλόγων τῆς ψυχῆς μερῶν, οὑτωσὶ πεφιλοσόφηκεν·

Cap. 19. Λοιπὸν οὖν καταλείπεται ζητεῖν ἐν ᾧ τόπῳ τὸ λογικὸν ἵδρυται μέρος· ἔστι τοίνυν ἡ κεφαλὴ καθ' Ὅμηρον ἐν τῷ σώματι τὴν κυριωτάτην εἰληχυῖα τάξιν· ὅλον οὖν εἴωθεν ὀνομάζειν τὸν ἄνθρωπον ἐξαιρέτως ἀφ' ἑνὸς τοῦ κρατίστου τὰ λοιπὰ δηλῶν·

d) τοίην γὰρ κεφαλὴν ἕνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχε

τὸν Αἴαντα·

καὶ σαφέστερον ἐπὶ τοῦ Νέστορος ἵππου, κυριώτατον ἀποφαίνεται τοῦτο μέρος·

e) ὅθι ταὶ πρῶται τρίχες ἵππων
κρανίῳ ἐμπεφύασι· μάλιστα δὲ καίριόν ἐστι·

ταύτην δὲ τὴν δόξαν ἀλληγορικῶς βεβαιῶν, τὰ κατὰ τὴν

a) Od. υ. 17. b) Od. λ. 577. c) Ibid. 579. d) Od. λ. 548. e) Il. θ. 83.

'Αθηνᾶν ἡμῖν παραδέδωκεν· ἐπειδὴ γὰρ ὁ 'Αχιλλεὺς ὑπόπλεως ὀργῆς γενόμενος ὥρμησεν ἐπὶ τὸν σίδηρον, ἐπισκοτουμένου τοῦ κατὰ τὴν κεφαλὴν λογισμοῦ τοῖς περὶ στέρνα θυμοῖς, κατ' ὀλίγον ἐκ τῆς ἀγανακτήσεως μέθης ὁ νοῦς ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀνένηψεν· ἡ δὲ σὺν φρονήσει μετάνοια, δικαίως ἐν τοῖς ποιήμασιν 'Αθηνᾶ νομίζεται· σχεδὸν γὰρ ἡ θεὸς, ἐκ ἄλλου τινος ἢ συνέσεως ἐπώνυμός ἐστιν 'Αθηνᾶ τις οὖσα καὶ πάντα τοῖς λεπτοτάτοις ὄμμασι τῶν λογισμῶν διαθροῦσα· διὸ δὴ καὶ παρθένον αὐτὴν ἐτήρησαν. ἄφθορον γὰρ ἀεὶ τὸ φρόνημα οὐδεμιᾷ κηλῖδι μιανθῆναι δυνάμενον· ἔκ τε τῆς τοῦ Διὸς κεφαλῆς γεγεννῆσθαι δοκεῖ· τοῦτον γὰρ ἀποφαινόμεθα τὸν χῶρον ἰδίως λογισμῶν εἶναι μητέρα.

Cap. 20· Καὶ τί δεῖ τὰ πολλὰ μηκύνειν· οὐδὲν ἡ τελέως φρόνησις αὕτη· τοιγαροῦν ἀπὸ τῶν διαπλεξάντων 'Αχιλλέα θυμῶν, ὥς πέρ τι σβεστήριον κακοῦ φάρμακον ἐπέστη·

a) ξανθῆς δὲ κόμης ἕλε Πηλείωνα·

παρ' ὃν μὲν γὰρ ὀργίζεται καιρὸν, ἐν τοῖς στέρνοις ὁ θυμὸς ἕστηκεν· ἕλκων γὰρ τὸ ξίφος·

b) στήθεσσι λασίοισι διάνδιχα μερμήριξεν·

ἡνίκα δ' ἡ ὀργὴ πέπειρα γίνεται· μετειλήχασι δ' αὐτὸν οἷα μετανοοῦντα ἤδη λογισμοὶ, τῆς κεφαλῆς ἀπρὶξ ἡ φρόνησις εἴληπται· c) θάμβησε δ' 'Αχιλεὺς· τὸ πρὸς πάντα κίνδυνον ἀτρεμὲς αὐτοῦ καὶ ἀκατάπληκτον ὁρῶν, ἐφοβήθη τὴν ἐκ λογισμῶν μετάνοιαν· ἐπιγνούς δ' εἰς οἷον κακὸν προκυλισθῆναι παρὰ μικρὸν ἔμελλεν, ὡς ἡνίοχον εὐλαβήθη τὸν ἐφεστῶτα νοῦν· ὅθεν οὐδὲ παντελῶς ἀπήλλακται τῆς ὀργῆς ἐπιφέρει γοῦν·

d) αλλ' ἤτοι ἔπεσι μὲν ὀνείδισον· ὡς ἔσεταί περ·

a) Il. α. 197. b) Il. α. 189. c) Il. α. 199. d) Il. α. 211.

θεὰ μὲν οὖν βοηθοῦσα, πάντως ἂν, ὁλόκληρον εἰρήνην τοῦ πάθους κατεσκεύασεν· ἐπειδὴ δὲ λογισμὸς ἀνθρώπινος ἦν, τὸ ξίφος ἀνεῖρξεν, ἀναγκαίως καὶ τὸ μὲν ἄχρι τῶν ἔργων τολμηρὸν ἐκκέκοπται· ὑπομένει δὲ ἔτι λείψανα τῆς ὀργῆς· οὐ γὰρ ἀθρόως ὑφ' ἕνα καιρὸν οἱ μεγάλοι θυμοὶ τῶν παθῶν ἀποκόπτονται· καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀθηνᾶς ἣν μεσῖτιν ὑπεστήσατο τοῦ πρὸς Ἀγαμέμνονα θυμοῦ, αὐτῆς ἀλληγορίας ἀξιούσθω·

Cap. 21. Βαρύτατον δ' ἔγκλημα κατὰ Ὁμήρου καὶ πάσης καταδίκης ἄξιον εἴπερ ἄρα μεμύθευκεν· ὡς ἐν τοῖς ἐφεξῆς ἔνεστιν εὑρεῖν a) ὅτε τῶν ἁπάντων ἡγεμόνα

ξυνδῆσαι ὀλύμπιοι ἤθελον ἄλλοι·
Ἥρη τ' ἠδὲ Ποσειδάων καὶ Παλλὰς Ἀθήνη·
ἀλλὰ σὺ τόν γ' ἐλθοῦσα θεὰ ὑπελύσαο δεσμῶν·
ὦχ' ἑκατόγχειρον καλέσασ' ἐς μακρὸν Ὄλυμπον·
ὃν Βριάρεων καλέουσι θεοὶ ἄνδρες δέ τε πάντες
Αἰγαίων'· ὁ γὰρ αὖτε βίῃ οὗ πατρὸς ἀμείνων·

ἐν τούτοις τοῖς στίχοις ἄξιός ἐστιν Ὅμηρος οὐκ ἐκ μιᾶς τῆς Πλάτωνος ἐλαύνεσθαι πολιτείας, ἀλλ' ὑπὲρ Ἡρακλέους φασὶν ἐσχάτας στήλας καὶ τὴν ἄβατον ὠκεανοῦ θάλασσαν. Ζεὺς γὰρ ὀλίγου δεσμῶν πεπείραται· καὶ τὴν ἐπιβουλὴν αὐτῷ συνιστᾶσιν οὐχ οἱ Τιτᾶνες οὐ δὲ τὸ κατὰ Παλλήνην θράσος γιγάντων· ἀλλ' Ἥρα διπλοῦν ὄνομα φύσεως καὶ συμβιώσεως· ὅτ' ἀδελφὸς Ποσειδῶν ἐξ ἴσου νεμηθεὶς ἅπαντα· καὶ οὐχὶ τοῦ διαμαρτεῖν ἧς ὤφειλε τιμῆς ἠξιῶσθαι, κατὰ τοῦ πλεονεκτήσαντος ἠγανακτηκώς· τρίτη δ' Ἀθηνᾶ· διὰ μιᾶς ἐπιβουλῆς εἰς πατέρα καὶ μητέρα δυσσεβοῦσα· νομίζω δ' ἔγωγε τῆς ἐπιβουλῆς Διῒ τὴν σωτηρίαν ἀπρεπεστέραν· Θέτις γὰρ αὐτὸν ἀπήλλαξε τῶν δεσμῶν καὶ Βριά-

a) Il. α. 399.

ρεως ἀπρεπεῖς δ᾽ αἱ τοιαῦται ἐλπίδες ὡς τοιούτων δεηθῆναι συμμάχων.

Cap. 22. Ταύτης τοίνυν τῆς ἀσεβείας, ἓν ἔστιν ἀντιφάρμακον ἐὰν ἐπιδείξωμεν ἠλληγορημένον μῦθον· ἡ γὰρ ἀρχέγονος ἁπάντων καὶ πρεσβυτέρα φύσις, ἐν τούτοις τοῖς ἔπεσι θεολογεῖται· καὶ τῶν φυσικῶν κατὰ τὰ στοιχεῖα δογμάτων εἷς ἀρχηγὸς Ὅμηρος ἑκάστῳ τινὶ τῶν μετ᾽ αὐτὸν ἧς ἔδοξεν εὑρεῖν ἐπινοίας γεγονὼς διδάσκαλος· Θάλητα μὲν γε τὸν μηλίσιον ὁμολογοῦσι πρῶτον ὑποστήσασθαι τῶν ὅλων, κοσμογόνον στοιχεῖον τὸ ὕδωρ· ἡ γὰρ ὑγρὰ φύσις εὐμαρῶς εἰς ἕκαστα μεταπλαττομένη, πρὸς τὸ ποικίλον εἴωθε μορφοῦσθαι· τό, τε γὰρ ἐξατμιζόμενον αὐτῆς, ἀεροῦται· καὶ τὸ λεπτότατον ἀπὸ ἀέρος αἰθὴρ ἀνάπτεται· συνιζάνον τὲ τὸ ὕδωρ καὶ μεταβαλλόμενον εἰς ἰλὺν ἀπογαιοῦται· διὸ δὴ τῆς τετράδος τῶν στοιχείων ὥς περ αἰτιώτατον ὁ Θαλῆς ἀπεφήνατο στοιχεῖον εἶναι τὸ ὕδωρ· τίς ἂν ἐγέννησε ταύτην τὴν δόξαν· οὐχ Ὅμηρος; εἰπών·

a) ὠκεανὸς ὅς περ γένεσις πάντεσσι τέτυκται·

φερωνύμως μὲν ὠκεανὸν εἰπὼν τὴν ὑγρὰν φύσιν· παρὰ τὸ ὠκέως νάειν· τοῦτον δ᾽ ὑποστησάμενος ἁπάντων γενεάρχην· ἀλλ᾽ ὁ κλαζομένιος Ἀναξαγόρας κατὰ διαδοχὴν γνώριμος ὢν Θάλητος, συνέζευσε τῷ ὕδατι δεύτερον στοιχεῖον τὴν γῆν· ἵνα ξηρῷ μυχθὲν ὑγρὸν, ἐξ ἀντιπάλου φύσεως εἰς μίαν ὁμόνοιαν ἀνακραθῇ· καὶ ταύτην δὲ τὴν ἀπόφασιν πρῶτος Ὅμηρος ἐγεώργησεν· Ἀναξαγόρᾳ σπέρματα τῆς ἐπινοίας χαρισάμενος· ἐν οἷς φησίν·

b) ἀλλ᾽ ἡμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε·

πᾶν γὰρ τὸ φυόμενον ἔκ τινων, εἰς ταῦτα ἀναλύεται διαφθειρόμενον· ὡσπερεὶ τῆς φύσεως ἃ δεδάνεικεν ἐν ἀρχῇ

a) Il. ξ. 246· b) Il. η. 99.

χρέα κομιζομένης ἐπὶ τέλει· διὸ δὴ τοῖς κλαζομενίοις δόγμασιν ἑπόμενος Εὐριπίδης φησί.

a) χωρεῖ δ' ὀπίσω. τὰ μὲν ἐκ γαίας
φύντα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθρίου
βλαςόντα γονῆς εἰς αἰθέρα·

καταρώμενος οὖν ὁ ποιητὴς τοῖς Ἕλλησι, μίαν εὗρεν ἀρχὴν φιλόσοφον· εἰ πάλιν ὕδωρ καὶ γῆ γένοιντο διαλυθέντες εἰς ταῦτα ἀφ' ὧν ἐπήχθησαν ὅτε ἐγεννῶντο· ἐσχάτη τοίνυν ὑπὸ τῶν μεγίςων φιλοσόφων ἡ τελεία τετρὰς ἐν τοῖς ςοιχείοις συνεπληρώθη· δύο μὲν γὰρ ὑλικὰ φασὶν εἶναι γῆν τε καὶ ὕδωρ· δύω δὲ πνευματικά· αἰθέρα τὲ καὶ ἀέρα· τούτων δὲ τὰς φύσεις ἀλλήλαις ἐναντία φρονοῦσας, ὅταν εἰς τὸ αὐτὸ κερασθῶσιν, ὁμονοεῖν·

Cap. 23· Ἆρ' οὖν εἴ τις θέλοι τἀληθὲς ἐξετάζειν οὐχὶ καὶ ταῦτα τὰ ςοιχεῖα παρ' Ὁμήρῳ φιλοσοφεῖται; καὶ περὶ μὲν τῶν Ἥρας δεσμῶν, ἐν οἷς ἡ τάξις ἠλληγόρηται τῶν τεσσάρων ςοιχείων εὐκαιρότερον αὖθις ἐροῦμεν· νῦν δ' ἀποχρῶσιν οἱ κατὰ τὴν τρίτην ῥαψῳδίαν ὅρκοι τὸ λεγόμενον ὑφ' ἡμῶν βεβαιῶσαι·

b) Ζεῦ κύδιστε μέγιστε κελαινεφὲς αἰθέρι ναίων·
ἠέλιος θ' ὃς πάντ' ἐφορᾷς καὶ πάντ' ἐπακούεις·
καὶ ποταμοὶ καὶ γαῖα καὶ οἱ ὑπένερθε καμόντας
ἀνθρώπους τίνυσθον ὅς τις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ·

πρῶτον ἐπικαλεῖται τὸν ὀξύτατον αἰθέρα τὴν ἀνωτάτω τάξιν εἰληχότα· πυρὸς γὰρ εἰλικρινὴς φύσις ἅ τ' οἶμαι κουφοτάτη τὸν ὑψηλότατον, ἀποκεκλήρωται χῶρον· εἴη δ' ἂν οἶμαι τοῦτο Ζεὺς ἐπώνυμος· ἤτοι τὸ ζῆν παρεχόμενος ἀνθρώποις· ἢ παρὰ τὴν ἔμπυρον ζέσιν οὕτως ὠνομασο-

a) Eurip. fragm. ed. Matthiae, et Valkenar. b) Il. β. 412. et γ. 277. seqq.

μένος· ἀμέλει δὲ καὶ ὁ Εὐριπίδης τὸν ὑπερτεταμένον αἰθέρα φησίν·

a) ὁρᾷς τὸν δ' ὑψοῦ· τὸν δ' ἄπειρον αἰθέρα
καὶ γῆν πέριξ ἔχοντα ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις;
τοῦτον νόμιζε Ζῆνα τόν δ' ἡγοῦ θεόν·

ὁ μὲν οὖν πρῶτος αἰθὴρ καλεῖται μεσίτης τῶν ὁρίων ποταμοὶ δὲ καὶ γῆ, τὰ ὑλικὰ στοιχεῖα μετὰ τὴν πρώτην φύσιν αἰθέρος· τὸν δ' ὑπένερθεν ἀΐδην, ἀλληγορικῶς ἀέρα προσαγορεύει· μέλαν γὰρ τουτὶ τὸ στοιχεῖον, ὡς ἄν, οἶμαι παχυτέρας καὶ διύγρου λαχὸν μοίρας· δίχα γοῦν τῶν καταφωτίζειν δυναμένων, ἀλαμπής ἐστιν· ὅθεν εὐλόγως αὐτὸν ἀΐδην προσηγόρευσεν· τί οὖν τὸ πέμπτον, ἥλιος ἵνα τι καὶ περιπατητικοῖς φιλοσόφοις χαρίσηται Ὅμηρος ἐπεκαλέσατο· καὶ τοῦτο γὰρ ἀξιοῦσιν ἑτέραν τοῦ πυρὸς εἶναι ταύτην τὴν φύσιν ἣν κυκλοφορητικὴν ὀνομάζουσι πέμπτον εἶναι τοῦτο τὸ στοιχεῖον ὁμολογοῦντες· ὁ μὲν γὰρ αἰθὴρ διὰ τὴν κουφότητα πρὸς τοὺς ἀνωτάτω χωρεῖ τόπους· ἥλιος δὲ καὶ σελήνη καὶ τῶν ὁμοδρόμων αὐτοῖς ἕκαστον ἄστρων τὴν ἐν κύκλῳ φορὰν δινούμενα διατελεῖ τῆς πυρώδους οὐσίας ἄλλην τινὰ δύναμιν ἔχοντα· διὰ τούτων ἁπάντων ὑπεσήμηνεν ἡμῖν τὰ πρωτοπαγῆ στοιχεῖα τῆς φύσεως

Cap. 24. Καὶ περὶ αὐτοῦ μηδεὶς λεγέτω πῶς μὲν ὁ αἰθὴρ προσαγορεύεται Ζεὺς ἀΐδην δ' ὀνομάζει τὸν ἀέρα καὶ συμβολικοῖς ὀνόμασι τὴν φιλοσοφίαν ἀμαυροῖ· παράδοξον γὰρ οὐδὲν εἴ ποιητής τε ὢν ἀλληγορεῖ· καὶ τῶν προηγουμένων φιλοσοφούντων τούτῳ τῷ τρόπῳ χρωμένων· ὁ γοῦν σκοτεινὸς Ἡράκλειτος, ἀσαφῆ καὶ διὰ συμβόλων εἰκάζεσθαι δυνάμενα θεολογεῖται φυσικά· δι' ὧν φησί· θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι· ἀθάνατοι ζῶντες τὸν ἐκείνων θάνατον

a) Cf. Eurip. fragm. ed. Matthiae et Valkenar.

θνήσκοντες τὴν ἐκείνων ζωήν· καὶ πάλιν ποταμοῖς τοῖς αὐτοῖς ἐμβαίνομέν τε καὶ οὐκ ἐμβαίνομεν, εἶμεν τὲ καὶ οὐκ εἶμεν· ὅλον τὲ τὸ περὶ φύσεως αἰνιγματῶδες ἀλληγορεῖ· τί δ' ὁ ἀκραγαντῖνος Ἐμπεδοκλῆς· οὐχὶ τὰ τέτταρα στοιχεῖα βουλόμενος ἡμῖν ὑποσημῆναι τὴν ὁμηρικὴν ἀλληγορίαν μεμίμηται;

a) Ζεὺς ἀργὴς Ἥρη τε φερέσβιος ἠδ' Ἀϊδωνεὺς
νῆστις θ' ἣ δακρύοις τέγγει κρούνωμα βρότειον·

Ζῆνα μὲν εἶπε τὸν αἰθέρα· γῆν δὲ τὴν Ἥραν· Ἀϊδωνέα δὲ τὸν ἀέρα· τὸ δὲ δακρύοις τεγγόμενον κρούνωμα βρότειον, τὸ ὕδωρ· οὐ δὴ παράδοξον εἰ τῶν προηγουμένως ὁμολογούντων φιλοσοφεῖν ἀλληγορικοῖς ὀνόμασι χρησαμένων, ὁ ποιητικὴν ἐπαγγελόμενος ἐξ ἴσου τοῖς φιλοσόφοις ἠλληγόρησε·

Cap. 25. Λοιπὸν οὖν σκοπῶμεν, εἰ ἡ κατὰ Διὸς ἐπιβουλὴ τῶν στοιχείων ἐστὶν ἀπαρίθμησις· καὶ φυσικωτέρας ἅπτεται θεωρίας· φασὶ τοίνυν οἱ δοκιμώτατοι φιλόσοφοι ταῦτα περὶ τῆς διαμονῆς τῶν ὅλων· ἕως μὲν ἀφιλόνεικος ἡ ἁρμονία τὰ τέτταρα στοιχεῖα διακρατῇ μηδενὸς ἐξαιρέτως ὑπερδυναστεύοντος· ἀλλ' ἑκάστου κατ' ἐμμέλειαν ἣν εἴληχε τάξιν οἰκονομοῦντος, ἀκινήτως ἕκαστα μένειν· εἰ δ' ἐπικρατῆσαί τι τῶν ἐν αὐτοῖς· καὶ τυραννῆσαν εἰς πλείω φορὰν παρέλθοι, τὰ λοιπὰ συγχυθέντα τῇ τοῦ κρατοῦντος ἰσχύϊ μετ' ἀνάγκης ὑπείξειν· πυρὸς μὲν αἰφνιδίως ἐκζέσαντος, ἁπάντων ἔσεσθαι κοινὴν ἐκπύρωσιν· εἰ δ' ἄθρουν ὕδωρ ἐκραγείη, κατακλεισμῷ τὸν κόσμον ἀπολεῖσθαι· διὰ τούτων τοίνυν τῶν ἐπῶν μέλλουσάν τινα ταραχὴν ἐν τοῖς ὅλοις Ὅμηρος ὑποσημαίνει· Ζεὺς γὰρ ἡ δυνατωτάτη φύσις ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιβουλεύεται στοιχείων· Ἥρας μὲν τοῦ ἀέρος· Ποσειδῶνος

a) Henr. Steph. reliq. poes. philosoph. p. 21.

δὲ τῆς ὑγρᾶς φύσεως· Ἀθηνᾶς δὲ τῆς γῆς· ἐπεὶ δημιουγός ἐστιν ἁπάντων καὶ θεὸς ἐργάνη· ταῦτα δὴ τὰ στοιχεῖα, πρῶτον μὲν συγγενῆ διὰ τὴν ἐν ἀλλήλοις ἀνάκρασιν· εἶτα συγχύσεως παρὰ μικρὸν αὐτῆς γενομένης, εὑρέθη βοηθὸς ἡ πρόνοια· Θέτιν δ' αὐτὴν εὐλόγως ὠνόμασεν· αὕτη γὰρ ὑπέστη τῶν ὅλων εὔκαιρον ἀπόθεσιν· ἐν τοῖς ἰδίοις νόμοις ἱδρύσασα τὰ στοιχεῖα· σύμμαχος δ' αὐτῇ γέγονεν ἡ βριαρὰ καὶ πολύχειρ δύναμις· τὰ γὰρ τηλικαῦτα τῶν πραγμάτων νοσήσαντα, πῶς ἄλλως δύναιτ' ἂν ἢ μετὰ μεγάλης βίας ἀναῤῥωσθῆναι· καὶ τὸ μὲν ἄπιστον ἔγκλημα περὶ τῶν Διὸς ἀσεβῶν δεσμῶν, οὕτω φυσικῆς ἀλληγορίας ἔχει θεωρίαν·

Cap. 26· Ἐγκαλοῦσι δ' Ὁμήρῳ περὶ τῆς Ἡφαίστου ῥίψεως· τὸ μὲν πρῶτον, ὅτι χωλὸν αὐτὸν ὑφίσταται τὴν θείαν ἀκρωτηριάζων φύσιν· εἶθ' ὅτι καὶ παρὰ μικρὸν ἦλθε κινδύνου· a) πᾶν γὰρ φησί

δ' ἦμαρ φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι·
κάππεσον ἐν Λήμνῳ· ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·

καὶ τούτοις δ' ὑποκρύπτεταί τις Ὁμήρῳ φιλόσοφος νοῦς· οὐ πλάσμασι ποιητικοῖς τοὺς ἀκούοντας τέρπων· αὐτίκα χωλὸς ἡμῖν παραδέδωκεν Ἥφαιστον· οὐ τὸν ἐξ Ἥρας καὶ Διὸς μυθούμενον παῖδα· τοῦτο γὰρ ἀπρεπὲς ὄντως ἱστορεῖν περὶ θεῶν· ἀλλ' ἐπεὶ ἡ πυρὸς οὐσία διπλῆ· καὶ τὸ μὲν αἰθέριον ὡς ἔναγχος εἰρήκαμεν ἐπὶ τῆς ἀνωτάτω τοῦ παντὸς αἰώρας οὐδὲν ὑστεροῦν ἔχει πρὸς τελειότητα· τοῦ δὲ παρ' ἡμῖν πυρὸς ἡ ὕλη πρόσγειος οὖσα φθαρτὴ καὶ διὰ τῆς ὑποτρεφούσης παρ' ἕκαστα ζωπυρουμένη, διατοῦτο τὴν ὀξυτάτην φλόγα συνεχῶς ἥλιόν τε καὶ Δία προσαγορεύει· τὸ δ' ἐπὶ γῆς πῦρ Ἥφαιστον ἑτοίμως ἁπτόμενον καὶ σβεννύμενον·

a) Il. α. 592.

ὅθεν εἰκότως κατὰ σύγκρισιν ἐκείνου τοῦ ὁλοκλήρου, τοῦτο νενόμισται χωλὸν εἶναι τὸ πῦρ ἄλλως τε καὶ πᾶσα ποδῶν πήρωσις, ἀεὶ τοῦ διαστηρίζοντος ἐπιδεῖται βάκτρου· τὸ δὲ παρ' ἡμῖν πῦρ ἄνευ τῆς τῶν ξύλων παραθέσεως οὐ δυνηθὲν ἂν ἐπὶ πλεῖον παραμεῖναι, συμβολικῶς χωλὸν εἴρηται· τὸν γοῦν Ἥφαιστον οὐκ ἀλληγορικῶς ἐν ἑτέροις· ἀλλὰ διαῤῥήδην φησὶν Ὅμηρος εἶναι·

a) σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίςοιο·

μεταληπτικῶς ὑπὸ τοῦ Ἡφαίςου τὰ σπλάγχνα φησὶν ὀπτᾶσθαι· καὶ μὴν ἀπ' οὐρανοῦ ῥιπτούμενον αὐτὸν ὑφίςαται· φυσικῶς γὰρ κατ' ἀρχὰς οὐδέπω τῆς τοῦ πυρὸς χρήσεως ἐπιπολαζούσης, ἄνθρωποι χρονικῶς χαλκοῖς τισιν ὀργάνοις κατεσκευασμένοις, ἐφειλκύσατο τοὺς ἀπὸ τῶν μετεώρων φερομένους σπινθῆρας κατὰ τὰς μεσημβρίας ἐναντία τῷ ἡλίῳ τὰ ὄργανα τιθέντες· ὅθεν οἶμαι δοκεῖ καὶ Προμηθεὺς ἀπ' οὐρανοῦ διακλέψαι τὸ πῦρ· ἐπειδή περ τέχνης προμήθεια τῶν ἀνθρώπων ἐπενόησε τὴν ἐκεῖθεν ἀπόρροιαν αὐτοῦ· Λῆμνον δὲ πρῶτον οὐκ ἀλόγως ἐμύθευσε τὴν ὑποδεξαμένην τὸ θεόβλητον πῦρ· ἐνταῦθα γὰρ ἀνίενται ἐγγυηγενοῦς πυρὸς αὐτόμαται φλόγες· δηλοῖ δὲ σαφῶς ὅτι τοῦτο θεωρητόν ἐςι τὸ πῦρ, ἐξ ὧν ἐπήνεγκεν·

ὀλίγος δ' ἔτι θυμὸς ἐνῆεν·

ἀπόλλυται γὰρ εὐθέως μαρανθὲν εἰ μὴ λάβοιτο τῆς διαφυλάττειν αὐτὸ δυναμένης προνοίας·

Cap. 27. Καὶ ταῦτα μὲν περὶ Ἡφαίςου φιλοσοφητέον· ἐῶ γὰρ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὡς τερατείαν τινα τὴν Κράτητος φιλοσοφίαν· ὅτι Ζεὺς ἀναμέτρησιν τοῦ παντὸς ἐσπουδακὼς γενέσθαι, δύο πυρσοῖς ἰσοδρομοῦσιν Ἡφαίςῳ τε καὶ ἡλίῳ διετεκμήρατο τοῦ κόσμου τὰ διαςήματα· τὸ μὲν ἄνωθεν ἀπὸ

a) Il. β. 426.

τοῦ βηλοῦ καλουμένου ῥίψας· τὸν δ' ἀπ' ἀνατολῆς εἰς δύσιν ἀφεὶς φέρεσθαι· διὰ τοῦτ' ἀμφότεροι καὶ συνεχρόνισαν· ἅμα γὰρ ἡλίῳ καταδύντι, κάππεσεν Ἥφαιστος ἐν Λήμνῳ· τοῦτο τοίνυν εἴτε κοσμική τις ἀναμέτρησις εἴθ' ὃ μᾶλλον ἀληθές ἐστιν ἀλληγορικὴ τοῦ καθ' ἡμᾶς πυρὸς ἐν ἀνθρώποις παράδοσις, οὐδὲν ἀσεβὲς ὑπὲρ Ἡφαίστου παρ' Ὁμήρῳ λέλεκται·

Cap. 28. Καὶ μὴν ἐπὶ τῆς δευτέρας ῥαψῳδίας ἀναμιζομένων τῶν Ἑλλήνων Ὀδυσσεῖ διαπορθεῖν, παρέστη οὐκ ἄλλη τίς ἀλλ' ἡ θεία φρόνησις· ἣν Ἀθηνᾶν ὀνομάζει· καὶ τὴν ἀποστελλομένην Ἶριν· ἄγγελον τοῦ Διὸς, τὸν εἴροντα λόγον ὑφίσταται· ὥς περ Ἑρμῆν τὸν ἑρμηνεύοντα· οὐδὲ γὰρ ἄγγελοι θεῶν· οὐδενὸς ἄλλου, πλὴν ἐπώνυμοι τῆς κατὰ τὸν λόγον ἑρμηνείας: ἀλλ' ἀπρεπῶς Ἀφροδίτη μαστροπεύει πρὸς Ἀλέξανδρον Ἑλένην· ἀφροσύνην γὰρ ἐπὶ νῦν λέγει τὴν ἐν τοῖς ἐρωτικοῖς πάθεσιν ἀφροσύνην· ἡ μαθητής ἐστι καὶ διάκονος ἀεὶ μαρανθείσης ἐπιθυμίας αὕτη καὶ τόπον εὗρεν ἐπιτήδειον ὅπου τὸν Ἑλένης δίφρον ἀφιδρύσαι, καὶ ποικίλοις μαγγάνοις ἑκατέρων κινεῖ τὸν πόθον· Ἀλεξάνδρου μὲν ἐρωτικῶς ἔτι διακειμένου, τῆς δὲ Ἑλένης μετανοεῖν ἀρχομένης· διὸ δὴ κατ' ἀρχὰς ἀντειποῦσα, τοὔσχατον ὑπείκει μεταξὺ δυοῖν φερομένη παθῶν ἔρωτός τε τοῦ πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ αἰδοῦς τῆς πρὸς Μενέλαον·

Cap. 29. Ἥ γε μὴν οἰνοχουμένοις ὑποδιακονουμένη κατ' ἀρχὰς Ἥβη, τίς ἂν, εἴη πλὴν ἡ διηνεκῶς ἐν ταῖς εὐφροσύναις νεότης· οὐδὲν γὰρ ἐν ἐράνῳ γῆρας· οὐδ' ὑπεστί τι τῆς θείας φύσεως ἔσχατον βίου νόσημα· πάσης δ' ἐξαιρέτως θυμηδίας ὡσπερεὶ συνεκτικὸν ὄργανόν ἐστιν ἡ τῶν συνεληλυθότων ἐπὶ τὴν εὐφροσύνην ἀκμή: περὶ μέν γε τῆς ἔριδος οὐδ' ὑπεσταλμένως ἠλληγόρησεν· οὐδ' ὥς τε δεῖ

σθαι λιτῆς τινος εἰκασίας· ἀλλ' ἐκ τοῦ φανεροῦ τὰ κατ' αὐτὴν πεποίηκεν·

a) ἥ τ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται, αὐτὰρ ἔπειτα
οὐρανῷ ἐστήριξε κάρη, καὶ ἐπὶ χθονὶ βαίνει·

διὰ γὰρ τούτων τῶν ἐπῶν οὐ θεά τις οὕτω παντάπασι τερατώδης ὑφ' Ὁμήρου γεγράφθαι ταῖς πρὸς ἑκάτερον μεταβολαῖς τοῦ σώματος ἀνίσους ἔχουσα καὶ ποτὲ μὲν ἐπὶ γῆς ἐρριμμένη ταπεινή· ποτὲ δ' εἰς ἄπειρον αἰθέρος ἐκτεινομένη μέγεθος· ἀλλ' ὃ συμβέβηκεν ἀεὶ τοῖς φιλονεικοῦσι πάθος, ἐκ ταύτης τῆς ἀλληγορίας διετύπωσεν· ἀρξαμένη γὰρ ἀπὸ λιτῆς αἰτίας ἡ ἔρις ἐπειδὰν ἀποκινηθῇ, πρὸς μέγα δή τι κακὸν διαρρήγνυται· καὶ ταυτὶ μὲν ἴσως μετριώτερα·

Cap. 30. Πολλὴ δὲ καθ' Ὁμήρου τραγῳδία σκηνοβατεῖται παρὰ τοῖς ἀγνωμόνως αὐτὸν ἐθέλουσι συκοφαντεῖν, ὅτι καρτερὰ κατὰ τὴν πέμπτην ῥαψῳδίαν τετρωσκομένους τοὺς θεοὺς Ἀφροδίτην τὸ πρῶτον ὑπὸ Διομήδους· εἶτ' Ἄρην· προστιθέασι δὲ τούτοις ὅσα κατὰ παρηγορίαν ἡ Διώνη περὶ τῶν ἔτι πρότερον ἠτυχηκότων ἀπαγγέλλει θεῶν· ἐν μέρει δ' ὑπὲρ ἑκάστου τὸν λόγον ἀποδώσομεν ἡμεῖς οὐδεμιᾶς ἐκτὸς ὄντες φιλοσοφίας· Διομήδης γὰρ Ἀθηνᾶν ἔχων σύμμαχον τουτέστι τὴν φρόνησιν, ἔτρωσεν Ἀφροδίτην τὴν ἀφροσύνην· οὐ μὰ Δία τὸ θεάν· τουτέστι τὴν τῶν μαχομένων βαρβάρων ὀλιγωρίαν· αὐτὸς μὲν γὰρ ἅτε διὰ πάσης ἐληλυθὼς πολεμικῆς μαθήσεως, καὶ τοῦτο μὲν ἐν Θήβαις· τοῦτο δ' ἐν Ἰλίῳ δεκαέτη χρόνον ἐμφρόνως τοῦ μάχεσθαι προϊστάμενος ἐξ εὐμαροῦς ἐδίωκε τοὺς βαρβάρους· οἱ δ' ἀνέσθητοι καὶ λογισμῶν ὀλίγοι κάνωθεν ὑπ' αὐτοῦ διώκονται καθάπερ

a) ὄϊες πολυπάμμονος ἀνδρὸς ἐν αὐλῇ

a) Il. δ. 442. b) Il. δ. 433.

πολλῶν οὖν φονευομένων, ἀλληγορικῶς Ὅμηρος τὴν βαρβαρικὴν ἀφροσύνην ὑπὸ Διομήδους τετρῶσθαι παρεισήγαγεν.

Cap. 31. Ὁμοίως δὲ ὁ Ἄρης οὐδέν ἐστιν ἄλλο, πλὴν ὁ πόλεμος παρὰ τὴν ἀρὴν ὠνομασμένος ἥπερ ἐστὶ βλάβη· γένοιτο δ' ἂν, ἡμῖν τοῦτο σαφὲς ἐκ τοῦ λέγειν αὐτὸν μαινόμενον τυκτὸν κακὸν ἀλλοπρόσαλλον· ἐπιθέτοις γὰρ ἁρμόζουσι πολέμῳ κέχρηται μᾶλλον ἢ θεῷ· μανίας γὰρ εἰσι πλήρεις ἅπαντες οἱ μαχόμενοι· πρὸς τὸν κατ' ἀλλήλων φόνον ἐνθουσιαστικῶς ζέσαντες· καὶ τὸ ἀλλοπρόσαλλον, ἑτέρωθί που διὰ πλειόνων ἐξηγεῖται λέγων·

a) ξυνὸς Ἐνυάλιος καί τε νέοντα κατέκτα·

νεμεσηταὶ γὰρ αἱ πολέμων ἐπ' ἀμφότερα ῥοπαί· καὶ τὸ νικηθὲν οὐδὲ προσαντῆσαν, αἰφνιδίως πολλάκις ἐκράτησεν· ὥς τε τῆς ἐν ταῖς μάχαις ἀμφιβολίας ἄλλοτε πρὸς ἄλλους μεταφοιτώσης, ἐτύμως κακὸν ἀλλοπρόσαλλον εἴρηκε πρὸς τὸν πόλεμον· ἐτρώθη δὲ ὑπὸ Διομήδους Ἄρης, οὐ κατ' ἄλλό τι μέρος ἀλλὰ

b) νείατον ἐς κενεῶνα·

σφόδρα πιθανῶς· ἐπὶ γὰρ τὰ κενὰ τῆς μὴ πάνυ φρουρουμένης τῶν ἀντιπάλων τάξεως παρεισελθὼν, εὐμαρῶς ἐτρέψατο τοὺς βαρβάρους· καὶ μὴν χάλκεον λέγει τὸν Ἄρην τὰς τῶν μαχομένων πανοπλίας ὑποσημαίνων· σπάνιος γὰρ ἦν ὁ σίδηρος ἐν τῷ τότε πάλαι χρόνῳ· τὸ δὲ σύμπαν ἐσκέπτοντο χαλκῷ· διὰ τοῦτο φησιν·

c) ὄσσαι δ' ἄμερδεν
αὐγὴ χαλκείη κορύθων ἄπο λαμπομενάων·
θωρήκων τε νεοσμήκτων·

ἀναβοᾷ δὲ τρωθείς·

d) ὅσσον τ' ἐννεάχιλοι ἐπίαχον ἢ δὲ κάχιλοι·

a) Il. ε. 309. b) Il. ε. 857. c) Il. ν. 340. d) Il. ε. 860.

καὶ τοῦτο δὲ τεκμήριον πολλῶν διωκομένων πολεμίων· οὐ γὰρ ἂν, εἷς θεὸς ἀνεβόησε τοσοῦτον· ἀλλ' ἡ φεύγουσα μυρίανδρος οἶμαι τῶν βαρβάρων φάλαγξ. ὡς τ' ἐναργέσι τεκμηρίοις καὶ διὰ τῶν κατὰ μέρος ἐδείξαμεν οὐκ Ἄρην τὸν τετρωμένον ὑπὸ Διομήδους ἀλλὰ τὸν πόλεμον·

Cap. 32. Αὗται δ' ἐν παρεκβάσει τῶν προτέρων ἀλληγοριῶν· δι' ὧν καὶ τεχνικωτέραν ἔχουσαν ἐμπειρίαν· ἐν οἷς φησί·

a) τλῆ μὲν Ἄρης ὅτε μιν Ὦτος κρατερός τ' Ἐπιάλτης
παῖδες Ἀλωῆος δῆσαν κρατερῷ ἐνὶ δεσμῷ·

γεννικοὶ γὰρ οὗτοι οἱ κατ' ἀλκὴν νεανίαι ταραχῆς καὶ πολέμου μεστὸν ᾔδεσαν τὸν βίον· οὐδεμιᾶς δ' εἰρηνικῆς ἀναπαύσεως μέσης τοὺς παρ' ἕκαστα κάμνοντας ἀνείης ἰδίοις ὅπλοις ἐκστρατευσάμενοι, τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀηδίαν ἀνέστειλαν· ἄχρι μὲν οὖν τρισκαίδεκα μηνῶν, ἀκλινὴς καὶ ἀστασίαστος αὐτῶν ὁ οἶκος ἐν ὁμονοίᾳ τε τὴν εἰρήνην διεστρατήγει· μητρυιὰ δὲ παρεισπεσοῦσα καὶ φιλόνεικος οἰκίας νόσος, ἀνέτρεψε τὴν προτέραν εὐστάθειαν· ἐν δευτέρου δὲ πάλιν ὁμοίας ταραχῆς ἀναφθείσης, ἔδοξεν ὁ Ἄρης ἀπὸ τοῦ δεδεσμωτηρίου λελῦσθαι· τουτέστιν ὁ πόλεμος·

Cap. 33. Ἡρακλέα δὲ νομιστέον, οὐκ ἀπὸ σωματικῆς δυνάμεως ἀναχθέντα τοσοῦτον ἰσχῦσαι τοῖς τότε χρόνοις· ἀλλ' ἀνὴρ ἔμφρων καὶ σοφίας οὐρανίου μύστης ὥσπερεὶ κατὰ βαθείας ἀχλύος ἐπιδεδυκυῖαν ἐφώτισε τὴν φιλοσοφίαν· καθάπερ ὁμολογοῦσι καὶ στωϊκῶν οἱ δοκιμώτατοι· περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἄθλων ὁπόσοι τῆς παρ' Ὁμήρῳ μνήμης ὑστεροῦσι, τί δεῖ παρὰ καιρὸν ἐκμηκύνειν φιλοτεχνοῦντας· ὅτι κόπρον μὲν εἷλε τὴν ἐπιπολάζουσαν ἀνθρώποις ἀκολασίαν· λέοντα δὲ τὴν ἀκρίτως ὁρμῶσαν ἐφ' ἃ μὴ

a) Il. ε. 385.

δεῖ φορὰν· κατ' αὐτὸ δὲ θυμοὺς ἀλογίστως πεδήσας, τὸν ὑβριστὴν ταῦρον ἐνομίσθη δεδεκέναι· δειλίαν γε μὴν ἐφυγάδευσεν ἐκ τοῦ βίου, τὴν κεραυνίαν ἔλαφον· καί τις ἀπρεπῶς ὀνομαζόμενος ἄθλος ἐκμεμόχθηται· διακαθάραντος αὐτοῦ τὴν ἐπιτρέχουσαν ἀνθρώποις ἀηδίαν· ὄρνεις δὲ τὰς συννενεμημένας ἐλπίδας αἳ βόσκουσι τὸν βίον ἡμῶν ἀπεσκέδασε· δὲ καὶ τὴν πολύχουν κόπρον· καὶ πολυκέφαλον ὕδραν ἥ τις ὅταν ἐκκοπῇ, πάλιν ἄρχεται βλαστάνειν ὥς περ ὕδραν τινὰ διὰ πυρὸς τῆς παραινέσεως ἐξέκοψεν· αὐτός γε μὴν ὁ τρικέφαλος δειχθεὶς ἡλίῳ κέρβερος, εἰκότως ἂν τὴν τριμερῆ φιλοσοφίαν ὑπαινίττεται· τὸ μὲν γὰρ αὐτῆς λογικόν· τὸ δέ, φυσικόν· τὸ δέ, ἠθικὸν ὀνομάζεται· ταῦτα δ' ὥς περ ἀφ' ἑνὸς αὐχένος ἐκπεφυκότα τριχῇ κατὰ κεφαλὴν μερίζεται·

Cap. 34. Περὶ μὲν δὴ τῶν ἄλλων ὥς περ εἶπον ἄθλων, ἐν συντόμῳ δεδήλωται· τετρωμένην δ' Ὅμηρος ὑπεστήσατο τὴν Ἥραν· τοῦτο ἀμφιβόλως παραστῆσαι βουλόμενος ὅτι τὸν θολερὸν ἀέρα καὶ πρὸ τῆς ἑκάστου διανοίας ἐπηχλυωκότα· πρῶτος Ἡρακλῆς θείῳ χρησάμενος λόγῳ, διήρθρωσε τὴν ἑκάστου τῶν ἀνθρώπων ἀμαθίαν· πολλαῖς νουθεσίαις κατατρώσας· ὅθεν ἀπὸ γῆς εἰς οὐρανὸν ἀφίησι τὰ τόξα· πᾶς γὰρ ἀνὴρ φιλόσοφος ἐν θνητῷ καὶ ἐπιγείῳ τῷ σώματι πτηνὸν ὥς πέρ τι βέλος τὸν νοῦν εἰς τὰ μετάρσια διαπέμπεται· τεχνικῶς δὲ προσέθηκεν· εἰπών· ἰῷ τριγλώχινι βαλών· ἵνα διὰ συντόμου τὴν τριμερῆ φιλοσοφίαν ὑπὸ τοῦ τριγλώχινος ὑποσημήνῃ βέλους· μεθημέραν δὲ τετόξευκε καὶ τὸν Ἅδην· οὐδεὶς γὰρ ἄβατος φιλοσοφίᾳ χῶρος· ἀλλὰ μετ' οὐρανόν, ἐζήτησε τὴν κατωτάτω φύσιν· ἵνα μὴ δὲ τῶν νέρθεν ἀμύητος ᾖ· τὸν οὖν ἀλαμπῆ καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἄβατον Ἅδην ὁ τῆς σοφίας ὀϊστὸς εὔστοχα βληθεὶς διευκρίνησεν· ὥς θ' αἱ Ἡρακλέους χεῖρες ἁγνεύουσι παντὸς

ὀλυμπίου μύθους· ἀρχηγὸς δὲ πάσης σοφίας γενόμενος, ἀλληγορικῶς παρέδωκε τοῖς μετ' αὐτὸν ἀρύσασθαι κατὰ μέρη πάνθ' ὅσα πρῶτος πεφιλοσόφηκε·

Cap. 35. Νομίζουσι τοίνυν ἔνιοι μηδὲ Διόνυσον εἶναι παρ' Ὁμήρῳ θεόν· ἐπειδήπερ ὑπὸ Λυκούργου διώκεται καὶ μόλις δοκεῖ σωτηρίας τυχεῖν Θέτιδος αὐτῷ παραστάσης· τόδ' ἐστὶν οἶμαι συγκομιδῆς γεωργικῆς ἀλληγορία· δι' ὧν φησίν·

a) ὅς ποτε μαινομένοιο Διωνύσοιο τιθήνας,
σεῦε κατ' ἠγάθεον Νυσήϊον· αἱ δ' ἅμα πᾶσαι
θύσθλα χαμαὶ κατέχευαν ὑπ' ἀνδροφόνοιο Λυκούργου·
θεινόμεναι βουπλῆγι· Διώνυσος δὲ φοβηθεὶς
δῦσε θ' ἁλὸς κατὰ κῦμα, Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ·
δειδιότα·

μαινόμενον μὲν εἴρηκεν ἀντὶ Διονύσου τὸν οἶνον· ἐπειδήπερ οἱ πλείονι τῷ ποτῷ χρώμενοι τῷ λογισμῷ διασφάλλονται· ὥσπερ τὸ δέος εἰ τύχοι χλωρὸν λέγει καὶ πευκεδανὸν τὸν πόλεμον· ἃ γὰρ ἀπ' αὐτῶν συμβαίνει ταῦτα ἐκείνοις περιῆψεν ὅθεν ἔρχεται τὰ πάθη. Λυκοῦργος δὲ ἀνὴρ ἐναμπέλου λήξεως δεσπότης κατὰ τὴν ὀπωρινὴν ὥραν ὅτε συγκομιδὴ τῶν διονυσιακῶν καρπῶν ἐστὶν, ἐπὶ τὴν εὐφορωτάτην ἐξελήλυθε Νύσαν· τιθήνας δὲ νομίζειν δεῖ τὰς ἀμπέλους· καὶ μετὰ τοῦτο ἔτι δρεπομένων τῶν βοτρύων, φησί· Διόνυσος δὲ φοβηθεὶς· ἐπειδήπερ ὁ μὲν φόβος εἴωθε τρέπειν τὴν διάνοιαν· ὁ δὲ τῆς σταφυλῆς καρπὸς τρέπεται θλιβόμενος εἰς οἶνον· ἔθος γε μὴν τοῖς πολλοῖς ἐπὶ φυλακῇ τοῦ διαμένειν ἀκλινῆ τὸν καρπὸν ἐπικεραννύναι θαλαττίῳ ὕδατι· παρὰ τοῦτο ὁ Διόνυσος

b) δῦσε θ' ἁλὸς κατὰ κῦμα· Θέτις δ' ὑπεδέξατο κόλπῳ·

a) Il. ζ. 132. b) Il. ζ. 136.

ἡ τελευταία μετὰ τὴν ἀπόθλιψιν τοῦ κάρπȣ θέσις· αὕτη γὰρ ἐσχάτη δέχεται τὸν οἶνον· δεδιότα τὸν ἐν ἀρχῇ τ̃ȣ νεοθλιβȣ̃ς γλεύκους παλμόν· καὶ τὴν μεθαρμόζουσαν ὁρμὴν, δέος εἶπε γὰρ τρόμον· οὕτως Ὅμηρος οὐ φιλοσοφεῖν μόνον ἀλληγορικῶς, ἀλλὰ καὶ γεωργεῖν θεωρεῖν ἐπίςαται

Cap. 36. Φυσικῆς δὲ ἅπτεται θεωρίας καὶ ὅταν ὁ Ζεὺς εἰς τὸ αὐτὸ συναθροίσας τοὺς θεοὺς ἅπαντας, ἄρχεται τῶν μεγάλων ἀπειλῶν

a) ἀκροτάτῃ κορυφῇ πολυδειράδος οὐλύμποιο,

πρῶτος ἕςηκεν αὐτός· ἐπειδὴ τὴν ἀνωτάτω τάξιν ὡς πρ ἐδηλοῦμεν ἡ αἰθριώδης ἐπέχει φύσις. σειρὰν δ' ἀπήρτησεν ἀπὸ τοῦ αἰθέρος ἐπὶ πάντα χρυσῆν· οἱ γὰρ δεινοὶ τῶν φιλοσόφων περὶ ταῦτα ἀνάμματα πυρὸς εἶναι τὰς τῶν ἀςέρων περιόδους νομίζουσι· τὸ δὲ σφαιρικὸν ἡμῖν τȣ̃ κόσμȣ σχῆμα δὶ ἑνὸς ἐμέτρησε ςίχου·

b) τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω, ὅσον οὐρανὸς ἔστ' ἀπὸ γαίης·

μεσαιτάτη γὰρ ἁπάντων ἑςία τις οὖσα καὶ δύναμιν κέντρου ἐπέχουσα καθίδρυται βεβαίως ἡ γῆ πᾶσα· κύκλῳ δ' ὑπὲρ αὐτὴν ὁ ȣ̓ρανὸς ἀπαύςοις περιφοραῖς εἱλούμενος ἐπ' ἀνατολῆς εἰς δύσιν τὸν ἀεὶ δρόμον ἐλαύνει· συγκαθέλκεται δ' ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα· πᾶσαι γε μὴν αἱ ἀπὸ τȣ̃ περιέχοντος ἀνωτάτω κυκλοφορούμεναι πρὸς τὸ κέντρον εὐθεῖαι καὶ κατ' ἀναγωγάς εἰσιν ἀλλήλαις ἴσαι· διὰ ταύτης γεωμετρικῇ θεωρίᾳ, τὸ σφερικὸν σχῆμα διεμέτρησεν εἰπὼν

τόσσον ἔνερθ' ἀΐδεω ὅσον οὐρανὸς ἐστ' ἀπὸ γαίης:

Cap. 37· Ἔνιοι δ' εἰσὶν οὕτως ἀμαθεῖς, ὡς αἰτιάσασθαι τὸν Ὅμηρον καὶ περὶ τῶν λιτῶν· εἰ τὰς Διὸς γονὰς οὕτως ὕβρισε· διάςροφον αὐταῖς, περιθεὶς ἀμορφίας χαρακτῆρα·

a) Il. ϑ. 3. b) Il. ϑ. 16.

a) καὶ γάρ τε λιταί εἰσι Διὸς κοῦραι μεγάλοιο·
χωλαί τε ῥυσαί τε παραβλῶπές τ' ὀφθαλμώ·

ἐν δὲ τούτοις τοῖς ἔπεσι τὸ τῶν ἱκετευόντων σχῆμα διαπέπλασται· πᾶσα γὰρ οὖν συνείδησις ἁμαρτόντος ἀνθρώπου, βραδεῖα· καὶ μόλις οἱ δεόμενοι τοῖς ἱκετευομένοις προσέρχονται· τὴν αἰδῶ κατὰ ῥῆμα μετροῦντες· οὔτε μὴν ἀτρεμὲς δεδόρκασιν· ἀλλ' ὀπίσω τὰς τῶν ὀμμάτων βολὰς ἀποστρέφουσι. καὶ μὴν ἔν γε τοῖς πρώτοις, οὐδὲν γεγηθὸς τῶν ἱκετευόντων ἡ διάνοια περιτίθησιν ἔρευθος· ἀλλ' ὠχρὰ κατηφὴς διὰ τῆς πρώτης ὄψεως καλουμένη τὸν ἔλεον· ὅθεν εὐλόγως οὐ τὰς Διὸς θυγατέρας ἀλλὰ τοὺς ἱκετεύοντας ἀπεφήνατο·

χωλούς τε ῥυσούς τε παραβλῶπας τ' ὀφθαλμώ·

τοὔμπαλιν δὲ τὴν ἄτην σθεναράν τε καὶ ἀρτίπουν· κρατερὸν γὰρ αὐτῆς τὸ ἄφρον· ἀλογίστου γὰρ ὁρμῆς ὑπόπλεως, δρομὰς ὡς ἐπὶ πᾶσαν ἀδικίαν ᾤετο· παθῶν οὖν ἀνθρωπίνων ὥσπερεὶ ζωγράφος Ὅμηρός ἐστιν· ἀλληγορικῶς τὸ συμβαῖνον ἡμῖν θεῶν περιθεὶς ὀνόμασιν.

Cap. 38. Οἶμαι δ' ἔγωγε καὶ τὸ ἑλληνικὸν τεῖχος ὃ πρὸς καιρὸν ἔρυμα τῆς ἰδίας ἀσφαλείας ἐπύργωσαν, οὐχ ὑπὸ τοῦ συμμάχου καθῃρῆσθαι Ποσειδῶνος ἀλλ' ὡς ὑετοῦ δαψιλοῦς γενομένου· καὶ τῶν ἀπ' Ἴδης ποταμῶν πλημμυράντων, συνέβη καταῤῥιφῆναι· ὅθεν ἐπώνυμος τοῦ πάθους γέγονεν ὁ τῆς ὑγρᾶς φύσεως προστάτης Ποσειδῶν· εἰκὸς δὲ καὶ σεισμοῖς διατιναχθὲν ὑπονοστῆσαι τὸ κατασκεύασμα· δοκεῖ δὲ ὁ Ποσειδῶν ἐννοσίγαιος καὶ σεισίχθων εἶναι τοῖς τοιούτοις τῶν παθημάτων ἐπιγραφόμενος· ἀμέλει φησὶν

b) αὐτὸς δ' ἐννοσίγαιος ἔχων χείρεσσι τρίαιναν,
ἡγεῖτ'· ἐκ δ' ἄρα πάντα θεμείλια κύμασι πέμπε·

a) Il. ι. 498. b) Il. μ. 27.

πετρῶν καὶ λᾶας τὰ θέσαν· μογέοντες Ἀχαιοί· σεισμοῦ τινος φορᾷ διασείσαντος ἐκ βάθρων τὰ τοῦ τείχους θεμέλια· δοκεῖ δέ μοι λεπτῶς ἐξετάζοντι τὰ τοιαῦτα μὴ δὲ τὸ κατὰ τρίαιναν ἀφιλοσόφητον εἶναι δι' ἧς ὑποσείεσθαι τοὺς λίθους ἀναμεμοχλεῦσθαι τοῦ τείχους· τὰ γάρ τοι σεισμῶν διαφέροντα τοῖς παθήμασιν οἱ φυσικοὶ λέγουσιν εἶναι ἴσα· καί τινας ἰδίους χαρακτῆρας ὀνομάτων ἐπιγράφουσιν αὐτοῖς· βρασματίαν τινὰ καὶ χασματίαν καὶ κλιματίαν προσαγορεύοντες· τριπλαῖς οὖν καθώπλισεν ἀκμαῖς τὸν τῶν σεισμῶν αἴτιον θεόν· ἀμέλει πρὸς βραχὺ κινηθέντος αὐτοῦ

a) τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη·

τὸ τῶν σεισμῶν ἰδίωμα τοῦ ποιητοῦ διασημαίνοντος ἡμῖν.

Cap. 39. Ἔτι τοίνυν πολλοῖς τισι χλεύης καὶ μακρᾶς ἠξίωνται καταγέλωτα τοὺς ἀκαίρους Διὸς ὕπνους ἐν Ἴδῃ καὶ τὴν ἄρρητον ὥσπερ ἀλόγοις ζώοις ὑπεσπουδασμένην εὐνήν· ἐν ᾗ δυσὶ τοῖς ἀφρονεστάτοις πάθεσι δεδούλωται Ζεύς· ἔρωτι καὶ ὕπνῳ· νομίζω τοίνυν ἔγωγε αὐτὰ ταῦτα δι' ἀλληγορίας ἐαρινὴν ὥραν ἔτους εἶναι· καθ' ἣν ἅπαντα φυτὰ καὶ πᾶσα ἐκ γῆς ἀνίεται χλόη· τοῦ προγεγονότος ἠπεχεῖ δυομένου κρύους· ὑφίσταται δὲ τὴν Ἥραν τουτέστι τὸν ἀέρα στυγνὸν ἀπὸ τοῦ χειμῶνος ἔτι καὶ κατηφῆ· διὰ τοῦτο οἶμαι πιθανῶς αὐτῆς στυγερὸς ἔπλετο θυμός· μετὰ μικρὸν δὲ ἀποκρυπτομένη τὸ συννεφὲς τῆς ἀηδίας.

b) λύματα πάντα κάθηρεν· ἀλείψατο δὲ λίπ' ἐλαίῳ
ἀμβροσίῳ ἑδανῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν·

ἡ λιπαρὰ καὶ γόνιμος ὥρα μετὰ τῆς τῶν ἀνθέων εὐωδίας ὑποσημαίνεται· τοιούτῳ χρίσματι τῆς Ἥρας ἀλειψαμένης τούς τε πλοκάμους φησὶν αὐτὴν ἀναπλέξασθαι

a) Il. ν. 18. b) Il. ξ. 171.

a) καλοὺς ἀμβροσίους ἐκ κράατος ἀθανάτοιο·

τὴν τῶν φυτῶν αἰνιττόμενος αὔξησιν· ἐπειδὴ δένδρον ἅπαν χαμᾶ καὶ θριξὶν ὁμοίως ἀπὸ τῶν κλάδων ἀπαρτᾶται τὰ φύλλα· δίδωσι δὲ ἐγκόλπιον τῷ ἔαρι καὶ τὸν κεστὸν ἱμάντα·

b) ἔνθ' ἔνι μὲν φιλότης, ἐν δ' ἵμερος, ἐν δ' ὀαριστύς·

ἐπειδήπερ αὕτη μάλιστα τοῦ ἔτους ἡ ὥρα τὸ τερπνότατον ἐπλήρωσε τῶν ἡδονῶν μέρος· οὔτε γὰρ λίαν ὑπὸ τοῦ κρύους πεπήγαμεν, οὔτε ἄγαν θαλπόμεθα· μεταίχμιον δέ τι τῆς ἑκατέρωθεν εὐκρασίας ἐν τοῖς σώμασιν ἀμεῖται· τοῦτον τοίνυν τὸν ἀέρα συνέμιξεν Ὅμηρος μετὰ μικρὸν τῷ αἰθέρι· διὰ τοῦτο ἐπὶ τῆς ὑψηλοτάτης ἀκρωρείας καταλαμβάνεται Ζεύς, ἐν ᾗ

c) δι' ἠέρος αἰθέρ' ἵκανεν·

ἐνθάδε κιρνᾶται· καθ' ἓν ἀναμιχθεὶς ὁ ἀὴρ τῷ αἰθέρι ἐμφατικῶς σὺν τοῖς ὀνόμασιν εἴρηκεν·

d) Ἥρα κατ' ἀγκὰς ἔμαρπτε Κρόνου παῖς ἣν παράκοιτιν·

ἀγκαλίζεται γὰρ ἐν κύκλῳ περιέχων ὁ αἰθὴρ ὑφαπλωμένον αὐτῷ τὸν ἀέρα· τῆς δὲ συνόδου καὶ κράσεως αὐτῶν τὸ πέρας, ἐδήλωσε τὴν ἐαρινὴν ὥραν·

e) τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν δῖα φύεν νεοθηλέα ποίην·
λωτόν θ' ἑρσήεντα ἰδὲ κρόκον ἠδ' ὑάκινθον
πυκνὸν καὶ μαλακόν, ὃς ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἔεργεν·

ἴδια στέφη, ταῦτα τῆς ἀρτιθαλοῦς ὥρας· ἐπειδὰν ἐκ τῶν χειμερίων παγετῶν ἡ στερίφη καὶ μεμυκυῖα, πηγὰς κυοφορουμένας ἔνδον ὠδῖνας ἐκφήνῃ· προσεπισφραγιζόμενος δὲ τοῦτο, τὸν λωτὸν εἶπεν ἑρσήεντα τὸν δροσερόν, τῆς ἐαρινῆς καταστάσεως ἐμφανέστερον ποιῶν τοῦ καιροῦ·

a) Il. ξ. 177. b) Ibid. 216. c) Ibid. 288. d) Ibid. 346. e) Il. ξ. 547.

a) ἐπεὶ δὲ νεφέλην ἕσσαντο
καλὴν χρυσείην· στιλπναὶ δ' ἀπέπιπτον ἔερσαι·

τίς ἀγνοεῖ τοῦθ' ὅτι χειμῶνος μὲν ἐπάλληλα πυκνώμασι τῶν νεφῶν ἐκμελαίνεται καὶ μετὰ θολερᾶς ἀχλύος κατηφὴς ἅπας ὁ οὐρανὸς ἀμαυροῦται· τοῦ δὲ ἀέρος ὑποσχίζοντος, ἀργὰ τὰ νέφη μαλακῶς ὑποπείρεται ταῖς ἡλιακαῖς ἀκτῖσιν ἐναγκαλιζόμενα· καὶ παραπλήσιόν τι χρυσαῖς μαρμαρυγαῖς ἀποστίλβει· τοῦτο δὴ τὸ περὶ τὴν Ἴδην κορυφαῖον ἡμῖν νέφος ὁ τῆς ἐαρινῆς ὥρας δημιουργὸς Ὅμηρος ἐδήλωσεν·

Cap. 40. Ἀλλ' ἐφεξῆς ἡ τῶν ἐπιφυομένων αὐτῷ τόλμα. τοὺς Ἥρας δεσμοὺς αἰτιᾶται· καὶ νομίζουσιν ὕλην τινὰ δαψιλῆ τῆς ἀθέου πρὸς Ὅμηρον ἔχειν μανίας·

b) ἢ οὐ μέμνη ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν ἐκ δὲ ποδοῖιν
ἄκμονας ἧκα δύω· περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα
χρύσεον ἄρρηκτον· σὺ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσιν
ἐκρέμαο·

λέληθε δ' αὐτοὺς ὅτι τούτοις τοῖς ἔπεσιν ἡ τοῦ παντὸς ἐκτεθεολόγηται γένεσις· καὶ τὰ συνεχῶς ᾀδόμενα τέτταρα στοιχεῖα τούτων τῶν στίχων ἐστὶ τάξις καθάπερ ἤδη μοι λέλεκται· πρῶτος αἰθὴρ· καὶ μετὰ τοῦτον ἀὴρ· εἶθ' ὕδωρ τέ καὶ γῆ. τελευταῖα πάντων δημιουργὰ στοιχεῖα ταῦτα δ' ἀλλήλοις ἐπικιρνώμενα, ζωογονεῖται καὶ τῶν ἀψύχων ἀρχέγονα καθίσταται· Ζεὺς τοίνυν ὁ πρῶτος τὸν ἑαυτοῦ ἀέρα κατήρτηκεν· στερεοὶ δ' ἄκμονες ὑπὸ ταῖς ἐσχάταις ἀέρος βάσεσιν ὕδωρ τέ καὶ γῆ· καὶ τοῦτο ὅτι τοιοῦτόν ἐστιν, ἐφ' ἑκάστης λέξεως εἴ τις ἀκριβῶς ἐθέλοι σκοπεῖν, τἀληθὲς εὑρήσει· ἢ οὐ μέμνη ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν· ἐπὶ γὰρ τῶν ἀνωτάτων καὶ μετεώρων τόπων φασὶν αὐτὸν

a) Il. ξ. 340. b) Il. ο. 18.

ἀπηρτῆσθαι· περὶ χερσὶ δὲ δεσμὸν ἴηλα· χρύσεον ἄῤῥηκτον· τί τοῦτο τὸ καινὸν αἴνιγμα τῆς κολακευούσης τιμωρίας· πῶς ὀργιζόμενος Ζεὺς πολυτελεῖ δεσμῷ τὴν κολαζομένην ἠμύνατο χρυσοῦν ἀντὶ τοῦ κραταιοτέρου σιδήρου τὸν δεσμὸν ἐπινοήσας· ἀλλ' ἔοικε τὸ μεταίχμιον αἰθέρος τε καὶ ἀέρος, χρυσῷ μάλιστα τὴν χρόαν ἐμφερὲς εἶναι πάνυ δὴ πιθανῶς καθ' ὃ μέρος ἀλλήλοις ἐπισυνάπτουσι· λήγων μὲν γὰρ ὁ αἰθήρ. ἀρχόμενος δὲ μετ' ἐκεῖνον ὁ ἀήρ, χρυσοῦν ὑπεστήσατο δεσμόν· ἐπιφέρει γοῦν· σύ δ' ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλησιν ἐκρέμω· τὸν ἄχρι νεφῶν τόπον ὁρίσας μέτρον ἀέρος· ἐκ δὲ τῶν τελευταίων μερῶν τοῦ ἀέρος ἃ καλεῖται πόδας, ἀπήρτησε στιβαρὰ βρίθη γῆν τε καὶ ὕδωρ· ἐκ δὲ ποδοῖϊν ἄκμονας ἧκα δύω· πῶς ἂν εἶπε δεσμὸν ἄῤῥηκτον αὐτίκα τῆς Ἥρας λυθείσης· εἴγε τῷ μύθῳ προσεκτέον· ἀλλ' ἐπειδήπερ ἡ τῶν ὅλων ἁρμονία δεσμοῖς ἀῤῥαγέσι συνωχύρωται· καὶ δυσχερὴς ἡ τοῦ παντὸς εἰς τἀναντία μεταβολή, τὸ μὴ δυνηθὲν ἄν, διαζευχθῆναί ποτε, κυρίως ὠνόμασεν ἄῤῥηκτον·

Cap. 41. Ταύτην δὲ τὴν τετράδα τῶν στοιχείων, καὶ μετὰ μικρὸν ἐν τοῖς ὅρκοις διεσάφησεν Ἥρα·

a) ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν·
καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ·

τρισὶ γὰρ ὅρκοις τὴν ὁμόφυλον αὐτῆς καὶ συγγενῆ φύσιν ὠνόμασεν· ὕδωρ δὲ καὶ γῆν καὶ τὸν ὕπερθεν οὐρανόν· τουτέστι τὸν αἰθέρα· τέταρτον στοιχεῖον ἦν ἡ ὀμνύουσα· διευπορῶν γέ τοι καὶ ἐπὶ καλοῖς ἀλληγορικῶς παριστάναι βουλόμενος ταυτὶ τὰ στοιχεῖα, καὶ μετ' ὀλίγον ἐν τοῖς Ποσειδῶνος πρὸς Ἶριν λόγοις αὐτὰ ταῦθ' ὑφίσταται λέγων·

b) ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ

a) Il. o. 36. b) Il. o. 190. seqq.

παλλομένων Ἀΐδης δ' ἔλαχε ζόφον ἠερόεντα
Ζεὺς δ' ἔλαχ' οὐρανὸν εὐρὺν ἐν αἰθέρι καὶ νεφέλῃσι
γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος·

οὐ μὰ Δί' οὐ κλῆρος ὁ μυθευόμενος ἐν Σικυῶνι ταῦτα καὶ διαίρεσις ἀδελφῶν αὐτοῖς ἀνώμαλος ὡς οὐρανὸν ἀπονεῖμαι θαλάττῃ καὶ ποταμῷ· πᾶς γὰρ ὁ μῦθος ἠλληγόρηται περὶ τῶν ἐν ἀρχαῖς τεττάρων στοιχείων· χρόνον μὲν γὰρ ὀνομάζει τὸν Κρόνον κατὰ μετάληψιν ἑνὸς στοιχείου· πατὴρ δὲ τῶν ὅλων ὁ χρόνος καὶ τελέως ἀμήχανόν τι γενέσθαι τῶν ὄντων δίχα χρόνου· διὸ δὴ ῥίζα τῶν τεττάρων στοιχείων οὗτός ἐστι· μητέρα δ' αὐτοῖς εἶναι Ῥέαν· ἐπειδὴ ῥύσει τινὶ καὶ ἀενάῳ κινήσει τὸ πᾶν οἰκονομεῖται· χρόνου δὲ καὶ ῥύσεως τέκνα γῆν τε καὶ ὕδωρ αἰθέρα τε καὶ ἀέρα σὺν αὐτῷ ὑπεστήσατο· καὶ τῷ μὲν πυρώδει φύσει τόπον ἔνειμεν οὐρανόν· τὴν δ' ὑγρὰν οὐσίαν Ποσειδῶνι προσέθηκε· τρίτον δὲ Ἀΐδην τὸν ἀφώτιστον ἀέρα δηλοῖ· κοινὸν δὲ πάντων καὶ ἑδραιότατον ἀπεφήνατο στοιχεῖον εἶναι τὴν γῆν ὥσπερ ἑστίαν τινὰ τῆς τῶν ὅλων δημιουργίας·

γαῖα δ' ἔτι ξυνὴ πάντων καὶ μακρὸς Ὄλυμπος·

καὶ διὰ τοῦτο δέ μοι δοκεῖ συνεχῶς ἀλληγορεῖν ὑπὲρ αὐτῶν· ἵν' ἡ δοκοῦσα τοῖς ἔπεσιν ἐμβρεφεῖν ἀσάφεια τῇ ἐπιμονῇ τῆς παραδόσεως ᾖ γνωριμωτέρα :

Cap. 42. Τά γε μὴν ἐπὶ Σαρπηδόνι δάκρυα, λύπην μὲν οὐ καταψεύδεται θεοῦ· ὃ καὶ παρ' ἀνθρώποις νόσημα· αὐτῷ δὲ βουλομένῳ τἀκριβὲς ἐρευνᾶν, ἐπινοεῖται τρόπος εὐληγορούμενος ἀληθείας· πολλάκις γὰρ ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν μεγάλων πραγμάτων ἱστοροῦσι τερατεία τοῦ Διὸς ἀναφέρεσθαι σημεῖα ποταμῶν τε καὶ κρηνῶν ναμάτων αἱμοφορύκτοις ῥεύμασιν ἐκμαινομένων· ὡς ἐπ' Ἀσωποῦ τε καὶ Δίρκης παραδιδόασιν οἱ πολλοὶ μῦθοι· λόγος δ' ἔχει καὶ

κατὰ νεφῶν ψεκάδας ὕεσθαι φόνῳ τινὶ κηλῖσιν ἐπικεχρωσμένας· ἐπεὶ τοίνυν ἡ μεταβολὴ τῆς μάχης αἴθριον φυγὴν ἐμποιήσειν ἔμελλεν τοῖς βαρβάροις· ἐγγὺς δ' ἦν ὁ τοῦ κατ' ἄλλην ἀρίστου Σαρπηδόνος ὄλεθρος, ὡσπερεὶ τεράστια προυφάνη ταύτης τῆς συμφορᾶς ἀγγελτικά· αἱματοέσσας δὲ ψεκάδας κατέχευεν ἔραζε· τοῦτον δὴ τὸν φονέα ὄμβρον, ἀλληγορικῶς εἴρηκεν αἰθέρος δάκρυα· Διὸς μὲν οὐ δακρύσαντος γάρ· ἐκ δὲ τῶν ὑπεράνω τόπων ὡς περὶ θρήνοις μεμιγμένου καταῤῥαγέντος ὑετοῦ.

Cap. 43. Ταυτὶ μὲν ἴσως ἐλάττω τεκμήρια περὶ τῶν ἠλληγορημένων· ἐπεὶ μέν τοι τῆς ὁπλοποιίας, μεγάλη καὶ κοσμοτόκῳ διανοίᾳ τὴν τῶν ὅλων περιήθροισε γένεσιν· ὅθεν γὰρ αἱ πρῶται τοῦ παντὸς ἔφυσαν ἀρχαί· καὶ τίς ὁ τούτων δημιουργὸς καὶ πῶς ἕκαστα πληρωθέντα διεκρίθη, σαφέσι τεκμηρίοις παρέστησε τὴν Ἀχιλλέως ἀσπίδα τῆς κοσμικῆς περιόδου χαλκευσάμενος εἰκόνα· καὶ τὸ πρῶτον ὑπεστήσατο τῆς παντελοῦς δημιουργίας, νύκτα καιρόν· ἐπειδήπερ αὐτῇ χρόνου πατέρα πάτρια πρεσβεῖα κεκλήρωται· καὶ πρὶν ἢ διακριθῆναι τὰ νῦν βλεπόμενα νὺξ ἦν τὸ σύμπαν· ὃ δὴ χάος ποιητῶν ὀνομάζουσι παῖδες· οὐ γὰρ οὕτως ἄθλιόν τινα καὶ κακοδαίμονα παρεισάγει τὸν Ἥφαιστον, ὡς μηδὲ νυκτὸς ἀνάπαυσιν ἔχειν τῆς χειρωνακτικῆς ἐργασίας· ὅπου γε καὶ παρ' ἀνθρώποις ἀθλίους ἄυπνον εἶναι δοκεῖ τὰ μηδὲ νύκτα τῶν πόνων ἐκεχειρίαν ἄγειν· ἀλλ' οὐκ ἔστι ταῦτα χαλκεύων Ἀχιλλεῖ καμινηλίαν Ἥφαιστος· οὐδ' ἐν οὐρανῷ βουνοὶ χαλκοῦ καὶ κασσιτέρου ἀργύρου τε καὶ χρυσοῦ εἰσίν· ἀμήχανον γὰρ τὰς ἐνδεεῖς καὶ φιλαργύρους γῆς νόσους, ἐπ' οὐρανὸν ἀναβῆναι· φυσικῶς δὲ τῆς ἀμόρφου ποτὲ καὶ μὴ διακεκριμένης ὕλης τὸν καιρὸν ἀποφηνάμενος εἶναι νύκτα, δημιουργὸν ἡνίκα ἔμελλε πάντα μορφοῦσθαι τὸν Ἥφαιστον ἐπέστησε τουτέστι τὴν θερ-

μὴν οὐσίαν· πυρὸς γὰρ δὴ κατὰ τὸν φυσικὸν Ἡράκλειτον ἀμοιβῇ τὰ πάντα γίγνεται· ὅθεν συνοικοῦσαν εἰκότως τῷ τῶν ὅλων ἀρχιτέκτονι πεποίηκε τὴν Χάριν· ἔμελλε γὰρ ἤδη τῷ κόσμῳ χαριεῖσθαι τὸν ἴδιον κόσμον· ὕλαι δὲ τίνες αὐτοῦ τῆς κατασκευῆς·

a) χαλκὸν δ' ἐν πυρὶ βάλλεν ἀτειρέα κασσίτερόν τε

εἰ μὲν Ἀχιλλεῖ κατεσκεύασε πανοπλίαν, πάντα ἔδει χρυσὸν εἶναι· καὶ γὰρ οἶμαι σχέτλιον Ἀχιλλέα μὴ δὲ Γλαύκῳ κατὰ τὴν πολυτέλειαν ἴσον εἶναι· νῦν δὲ τὰ τέτταρα στοιχεῖα κιρνᾶται· καὶ χρυσὸν μὲν ὠνόμασε τὴν αἰθέριον φύσιν· ἄργυρον δὲ, τὸν αὐτῇ τῇ χρόᾳ συνωμοιωμένον ἀέρα· χαλκὸς δὲ καὶ κασσίτερος, ὕδωρ τε καὶ γῆ προσαγορεύεται διὰ τὴν ἐν ἀμφοτέροις βαρύτητα· πρώτη δὲ ἀπὸ τούτων τῶν στοιχείων ἀσπὶς ὑπ' αὐτοῦ χαλκεύεται σφαιροειδὲς ἔχουσα τὸ σχῆμα· δι' οὗ τὸν κόσμον ἡμῖν ἐμφανῶς ἐσήμηνεν· ὃν οὐκ ἀπὸ τῆς ὁπλοποιίας μόνον ἀλλὰ καὶ δι' ἄλλων τεκμηρίων ἐπίσταται κυκλοειδῆ·

Cap. 44. Συντόμως δὲ ἐν παρεκβάσει τὰς ὑπὲρ τούτου φιλοτεχνοῦντες ἀποδείξεις δηλώσομεν· συνεχῶς τοίνυν τὸν ἥλιον ἀκάμαντα καὶ ἠλέκτορα καὶ ὑπερίονα προσαγορεύει διὰ τῶν ἐπιθέτων· οὐκ ἄλλο τι πλὴν τοῦτο τὸ σχῆμα σημαίνων. ὅτε γὰρ ἀκάμας ὁ μὴ κάμνων ἔοικεν ὅρους ἔχειν οὐκ ἀνατολὴν καὶ δύσιν, ἀλλὰ τὴν ἀειπερίδρομον ἀνάγκην· ἠλέκτρῳ δὲ, δυοῖν θάτερον· ἢ ἤλεκτρος ὁ θεὸς ὀνομάζεται μηδέποτε κοίτης ἐπιψαύων. ἢ τάχα πιθανώτερον ἐπιελίκτωρ τίς ὤν· καὶ κυκλοτερεῖ φορᾷ δι' ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἀναμετρούμενος τὸν κόσμον· ὑπερίονα δὲ νομιστέον, αὐτὸν τὸν ὑπεριέμενον ἀεὶ τῆς γῆς ὥς περ οἶμαι καὶ Ξενοφάνης ὁ κολοφώνιος φησίν·

a) Il. σ. 474.

ἠέλιος θ' ὑπεραίμενος γαῖαν τ' ἐπιθάλπων·

εἰ γὰρ πατρωνυμικῶς αὐτὸν ἠθέλησεν ὀνομάζειν, εἶπεν ἄν, ὑπεριονίδην· ὡς Ἀτρείδην εἰ τύχοι τὸν Ἀγαμέμνονα καὶ Πηλείδην τὸν Ἀχιλλέα·

Cap. 45. Ἦτε θοὴ νὺξ οὐκ ἄλλό τι σημαίνειν πλὴν τὸ σφαιροειδὲς ὅλου τοῦ πόλου σχῆμα· τὸν γὰρ αὐτὸν ἡλίῳ δρόμον ἡ νὺξ ἀνύει. καὶ πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ὑπ' ἐκείνου τόπος, εὐθὺς ὑπὸ ταύτης ἐκμελαίνεται· σαφῶς γοῦν ἑτέρωθί που τοῦτο μηνύων, φησίν·

a) ἐν δ' ἔπεσ' ὠκεανῷ λαμπρὸν φάος ἠελίοιο·
ἕλκων νύκτα μέλαιναν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·

ὥς περ γὰρ ἀπηρτημένην ἑαυτοῦ τὴν νύκτα κατόπιν ἐφέλκεται συγχρονοῦσαν τοῖς ἡλίου τάχεσιν· εἰκότως οὖν αὐτὴν Ὅμηρος εἴρηκε θοήν· δύναταί γε μὴν πιθανώτερόν τις ἐπιχειρῶν, θοὴν ὀνομάζειν μεταληπτικῶς· οὐ τὴν κατὰ κίνησιν ὀξεῖαν, ἀλλὰ τὴν κατὰ σχῆμα· καὶ γὰρ ἑτέρωθί που φησίν·

b) ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκα θοῇσιν·

οὐ τὸ τάχος τῶν ἐρριζωμένων νήσων· ἠλιθίως γὰρ δηλώσειν ἐσπουδακώς· ἀλλὰ τὰ σχῆμα πρὸς ὀξεῖαν ἀπολήγουσιν ἀποτελεῖν γραμμήν· εἰκότως οὖν νύκτα θοὴν λέγεσθαι, τὴν ἐπ' ὀξὺ τέλος τῆς ἐσχάτης σκιᾶς ἀποτερματίζουσαν·

Cap. 46. Φυσικῶς δὲ περὶ τούτου ὁ λόγος ἀποδείκνυσιν· ὅτι σφαιροειδής ἐστιν ὁ κόσμος· τριχῇ γὰρ οἱ μαθηματικοὶ τὰ σχήματα τῶν σκιῶν φασιν ἀποπίπτειν· ἐπειδὰν γὰρ ἔλαττον ᾖ τὸ περιλάμπον τοῦ καταλαμπομένου, τὴν σκιὰν συμβέβηκε καλαθοειδῶς ἐπὶ τὴν ὑστάτην πλατείνεσθαι· ἀπὸ λεπτῆς ἀνισταμένην τῆς κατὰ κορυφὴν ἀρχῆς· ὅταν

a) Il. θ. 485. b) Od. ο. 298.

δὲ μεῖζον ᾖ τὸ καταλάμπον φῶς τοῦ καταλαμπομένου τόπου, κωνοειδῆ συμβέβηκε τὴν σκιὰν ἀπὸ πλατείας τῆς ἀρχῆς εἰς λεπτὸν ἀποστενοῦσθαι πέρας· ἐπειδάν γε μὴν ἴσον ᾖ τῷ καταλαμπομένῳ τὸ καταλάμπον, κυλίνδρου δίκην ἡ σκιὰ πρὸς ἴσον ἐν ταῖς ἑκατέρωθεν ἔχει γραμμαῖς· βουλόμενος οὖν Ὅμηρος τὸν ἥλιον ἄλλως μείζονα τῆς γῆς κατὰ τὴν τῶν πλείστων φιλοσόφων ἔννοιαν ἀποδεῖξαι, εὐλόγως θοὴν τὴν νύκτα προσηγόρευσεν· εἰς ὀξὺ τὸ πρὸς τῷ πέρατι σχῆμα λήγουσαν· ἅτε οἶμαι μήτε κυλινδροειδῶς μήτε καλαθοειδῶς τῆς σκιᾶς πίπτειν δυναμένης· ἀλλὰ τὸν λεγόμενον κῶνον ἀποτελούσης· ὃ δὴ πρῶτος Ὅμηρος ἐκ μιᾶς λέξεως ὑπαινιξάμενος, τὰς μυρίας τῶν φιλοσόφων ἁμίλλας ἐκτέτμηται·

Cap. 47. Καὶ μὴν αἱ φοραὶ τῶν ἐναντίων ἀνέμων δηλοῦσι τὸ τοῦ κόσμου σφαιροειδές· βορέας μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἄρκτου πνέων μετέωρος, a) μέγα κῦμα κυλίνδει. τὴν γὰρ ἀπὸ τοῦ μεταρσίου φορὰν ἐπὶ τὸ ταπεινότερον, ἐκ μιᾶς λέξεως κατεκύλισεν ὁ στίχος· τοὔμπαλιν δὲ ἐπὶ τοῦ νότου πνέοντος ἀπὸ τῶν κάτω τόπων ἐσήμανεν·

b) ἔνθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ· τὴν ἀπὸ τοῦ ταπεινοτέρου κίνησιν εἰς τὸ μετέωρον ἀνακαλεῖ· ἔτι γε μὴν μετὰ τῶν ἄλλων, ἀπείρονα γαῖαν ὀνομάζει· καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς Ἥρας·

c) εἶμι γὰρ ὀψομένη πολυφόρβου πείρατα γαίης

οὐ δή πῃ μαχομέναις δόξαις πρὸς αὑτὸν στασιάζων· ἀλλ' ἐπειδὴ πᾶν σφαιροειδὲς σχῆμα καὶ ἄπειρόν ἐστι καὶ πεπερασμένον· τῷ μὲν γὰρ ὅρον τινὰ καὶ περιγραφὴν ἔχειν, εὐλόγως αὐτὰ πεπεράνθαι νομιστέον· ἄπειρον δ' ἄν, ὁ κύκλος ὀνομάζοιτο δικαίως ἐπειδήπερ ἀμήχανόν ἐστι δεῖξαι

a) Od. ε. 296. b) Od. γ. 295. c) Il. ξ. 200.

πέρας ἐν αὐτῷ τι· τὸ γὰρ νομισθὲν εἶναι τέλος, ἐξ ἴσου γένοιτ' ἂν, ἀρχή·

Cap. 48. Ταυτὶ μὲν οὖν ἀθρόα τεκμήρια τοῦ σφαιροειδῆ τὸν κόσμον εἶναι παρ' Ὁμήρῳ· τὸ δ' ἐναργέστατον ἐςὶ σύμβολον τῆς Ἀχιλλέως ἀσπίδος κατασκευῆς· κυκλοτερὲς γὰρ τῷ σχήματι κεχάλκευκεν ὅπλον Ἥφαιστος· ὥς περ εἰκόνα τῆς κοσμικῆς περιόδου· μυθικῶς μὲν οὖν ἀσπίδα χαλκευομένῳ ὑποςησάμενος ἁρμόζουσαν Ἀχιλλεῖ, τὴν διὰ πάντων ἐνεχάραξε πορείαν· τίς δὲ ἦν αὕτη

a) ςησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην ποταμοῖο παρ' ὄχθας
βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν·
ἐν δ' ἔρις ἐν δὲ κυδοιμὸς ὁμίλεον ἐν δ' ὀλοὴ κήρ·
ἄλλον ζωὸν ἔχουσα νεούτατον ἄλλον ἄουτον·
ἄλλον τεθνειῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοῖϊν·

ταῦτα γὰρ ἦν ὁ διηνεκὴς Ἀχιλλέως βίος· νῦν δὲ Ὅμηρος ἰδίᾳ τινὶ φιλοσοφίᾳ δημιουργῶν τὸν κόσμον, εὐθὺς τὰ μέγιστα τῆς προνοίας ἔργα μετὰ τὴν ἀδιευκρίνητον καὶ κεχυμένην ὕλην ἐχάλκευσεν·

ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ' ἐν δ' οὐρανὸν ἐν δὲ θάλασσαν·
ἠέλιον τ' ἀκάμαντα σελήνην τε πλήθουσαν·

ἡ τῆς κοσμικῆς γενέσεως εἱμαρμένη· πρῶτον θεμέλιουχον ἐκρότησε τὴν γῆν· εἶτα ἐπὶ ταύτῃ καθάπερ τινὰ θείαν ςέγην τὸν οὐρανὸν ἐπωρόφωσε· καὶ κατὰ τῶν ἀναπεπταμένων αὐτῆς κόλπων ἀθρόαν ἔχει τὴν θάλασσαν. εὐθύς τε ἡλίῳ τε καὶ σελήνῃ τὰ διακριθέντα τῶν ςοιχείων ἀπὸ τοῦ πάλαι χάους ἐφώτισεν·

b) ἐν δὲ τὰ τείρεα πάντα τά τ' οὐρανὸς ἐςεφάνωται·

δι' οὗ μάλιςα σφαιροειδῆ παραδέδωκεν ἡμῖν τὸν κόσμον· ὥς περ γὰρ ὁ στέφανος κυκλοτερὴς τῆς κεφαλῆς κόσμος

a) Il. σ. 533. b) Il. σ. 485.

ἐστὶν, οὕτω τὰ διεζωκότα τὴν οὐράνιον ἀψῖδα κατὰ σφαιροειδοῦς ἐσπαρμένα σχήματος, εἰκότως οὐρανοῦ στέφανος ὠνόμασται·

Cap. 49· Διακριβολογησάμενος δ' ὑπὲρ τῶν ὁλοσχερῶν ἀστέρων καὶ κατὰ μέρος ἐπιφανέστατα δεδήλωκεν· οὐ γὰρ ἠδύνατο πάντα θεολογεῖν ὥς περ Εὔδοξος ἢ Ἄρατος ἰλιάδα γράφων· ἀντὶ τῶν φαινομένον ὑποστησάμενος ἑαυτῷ μεταβέβηκεν οὖν ἀλληγορικῶς ἐπὶ τὰς δύο πόλεις· τὴν μὲν, εἰρήνης· τὴν δὲ, πολέμου παρεισάγων, ἵνα μὴ δ' Ἐμπεδοκλῆς ὁ ἀκραγαντῖνος ἀπ' ἄλλου τινος ἢ παρ' Ὁμήρου τὴν σικελὴν ὀρύσηται δόξαν· ἅμα γὰρ τοῖς τεσσάροις στοιχείοις κατὰ τὴν φυσικὴν θεωρίαν παραδέδωκε τὸ νεῖκος καὶ τὴν φιλίαν· τούτων δ' ἑκάτερον Ὅμηρος ὑποσημαίνων, πόλεις ἐνεχάλκευσε τῇ ἀσπίδι· τὴν μὲν, εἰρήνης· τουτέστι τῆς φιλίας· τὴν δὲ, πολέμου· τουτέστι νείκους·

Cap. 50. Πτύχας δὲ ὑπεστήσατο τῆς ἀσπίδος πέντε σχεδὸν οὐκ ἄλλό τι, πλὴν οὐκ ἐμπεποικιλμέναις τῷ κόσμῳ ζώνας ὑπαινιξάμενος· ἡ μὲν γὰρ ἀνωτάτω περὶ τὸν βόρειον εἰλεῖται πόλον· ἀρκτικὴν δὲ αὐτὴν ὀνομάζουσιν· ἡ δ' ἐφεξῆς, εὔκρατός ἐστιν· εἶτα τὴν τρίτην διακεκαυμένην καλοῦσιν· ἡ τετάρτη δ' ὁμονύμως τῇ δευτέρᾳ πρότερον εὔκρατος ὀνομάζεται· πέμπτη δ' ἐπονύμως τοῦ νοτίου μέρους ἡ νότιός τε καὶ ἀντάρκτιος καλουμένη· τούτων αἱ μὲν δύο τελέως ἀοίκητοι διὰ τὸ κρύος· ἥ τε τὸν βόρειον εἰληχεῖα πόλον· καὶ ἡ τὸν ἀπάντικρυ νότιον· ὁμοίως δ' ἐν αὐταῖς ἡ διακεκαυμένη καθ' ὑπερβολὴν τῆς πυρώδους οὐσίας, οὐδενὶ βατὴ ζώῳ· δύο δὲ τὰς εὐκράτους φασὶν οἰκεῖσθαι τὴν μέσην ἀφ' ἑκατέρας ζώνης κρᾶσιν ἐπιδεχομένας. ὁ γοῦν Ἐρατοσθένης καὶ σφοδρότερον ἐν τῷ Ἑρμῇ ταύτῃ διηκρίβωσεν εἰπών·

a) πέντε δέ οἱ ζῶναι περιηγέες ἐσπείρηνται·
αἱ δύο μὲν γλαυκοῖο κελαινότεραι κυάνοιο·
ἡ δὲ μία ψαφαρή τε καὶ ἐκ πυρὸς οἷον ἐρυθρή·
τυπτομένη φλογμοῖσιν ἐπεὶ ῥά ἑ μαίραν ἐπ' αὐτὴν
κεκλιμένην ἀκτῖνες ἀειθερέες πυρόωσιν·
αἱ δὲ δύο ἑκάτερθε πόλοιο περιπεπηγυῖαι·
αἰεὶ κρυμαλέαι· ἀεὶ δ' ὕδατι μιγέουσαι·

Cap. 51. Ταύτας οὖν Ὅμηρος πτύχας ὠνόμασεν ἐξ ὧν φησίν·

b) ἐπεὶ πέντε πτύχας ἤλασε κυλλοποδίων·
τὰς δύο χαλκείας δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο.
τὴν δὲ μίαν χρυσῆν·

τὰς μὲν ἀνωτάτω κατὰ τοὺς ἀλαμπεῖς μυχοὺς τοῦ κόσμου κειμένας δύο ζώνας χαλκῷ προσεικάσας· ψυχρὰ γὰρ ἡ ὕλη καὶ κρύους μεστή· λέγει γοῦν ἑτέρωθί που· c) ψυχρὸν δ' ἕλε χαλκὸν ὀδοῦσι· τὴν δὲ μίαν χρυσῆν· τὴν διακεκαυμένην· ἐπειδήπερ ἡ πυρώδης οὐσία κατὰ τὴν χρόαν ἐμφερεστάτη χρυσῷ· δύο δ' ἔνδοθι κασσιτέροιο· τὰς εὐκράτους ὑποσημαίνων· ὑγρὰ γὰρ ἡ ὕλη καὶ τελέως εὔθικτος ἡ τοῦ κασσιτέρου· δι' ἧς τὸ περὶ τὰς ζώνας εὐαφὲς ἡμῖν καὶ μαλθακὸν δεδήλωκεν· τὸ μὲν οὖν ἐν οὐρανῷ σεμνὸν ἐργαστήριον Ἡφαίστου, τὴν ἱερὰν φύσιν οὕτως ἐδημιούργησεν:

Cap. 52. Ἀνίσταται δ' εὐθὺς ὁ φρικώδης καὶ χαλεπὸς ἐφ' Ὁμήρῳ τῶν συκοφαντούντων φθόνος· ὑπὲρ τῆς θεομαχίας· d) οὐ γὰρ ἔτι Τρώων καὶ Ἀχαιῶν φύλοπις αἰνὴ παρ' αὐτῷ συνέρρωγεν· ἀλλ' οὐράνιαι ταραχαὶ καὶ στάσεις τὸ θεῖον ἐπινέμονται·

a) Cf. Arati op. in fine ab *Halma* edit. Parisiis 1823.
b) Il. υ. 270. seqq. c) Il. ε. 75. d) Il. ζ. pr.

a) ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
ἵστατ' Ἀπόλλων φοῖβος ἔχων ἰὰ πτερόεντα·
ἄντα δ' Ἐνυαλίοιο θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα κασιγνήτη ἑκάτοιο·
Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς·
ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης

οὐκέτι ταῦθ' Ἕκτωρ πρὸς Αἴαντα μαχόμενος οὐδ' Ἀχιλλεὺς πρὸς Ἕκτορα καὶ μετὰ Πατρόκλου Σαρπηδών· ἀλλὰ τὸν μέγαν οὐρανοῦ πόλεμον ἀγωνοθετήσας Ὅμηρος, οὐδ' ἄχρι μελλήσεως τὸ κακὸν ἔπλασεν· ἀλλ' ὁμόσε τοὺς θεοὺς συνέῤῥαξεν ἀλλήλοις· b) ἑπτὰ μὲν γὰρ Ἄρης

ἐπέσχε πέλεθρα πεσὼν ἐκόνισε δὲ χαίτας

μετὰ ταῦτα δὲ Ἀφροδίτης

c) λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·

Ἄρτεμις δὲ καὶ προσεξύβρισται τοῖς ἰδίοις τόξοις ἀνηπίῳ κόρη σωφρονισθεῖσα· Ξάνθος δὲ παρ' ὀλίγον οὐδὲ ποταμὸς ἐῤῥύη διὰ Ἥφαιστον·

Cap. 53. Ὅμως δ' οὖν πάντα ταῦτα κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδόλως σφόδρα πείθειν δύναται τοὺς πολλούς· εἰ δ' ἐθελήσαι τις ἐνδοτέρω, καταβὰς τῶν ὁμηρικῶν ὀργίων ἐποπτεῦσαι τὴν μυστικὴν αὐτοῦ σοφίαν, ἐπιγνώσεται τὸ δοκοῦν αὐτῷ ἀσέβημα πηλίκης μεστόν ἐστι φιλοσοφίας· ἐνίοις μὲν οὖν ἀρέσκει τὴν τῶν ἑπτὰ πλανήτων ἀστέρων ἐν ἑνὶ ζωδίῳ σύνοδον ὑφ' Ὁμήρου διὰ τούτων δὴ λεχθεῖσαν· φθορὰ δὲ παντελὴς ὅταν τοῦτο γένηται· σύγχυσιν οὖν τοῦ παντὸς ὑπαινίττεται συνάγων εἰς ἓν Ἀπόλλωνα τουτέστιν ἥλιον καὶ Ἄρτεμιν ἣν φαμὲν εἶναι σελήνην· τόν τε τῆς Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος· ἔτι δὲ καὶ Ἑρμοῦ καὶ Διὸς ἀστέρα ταὐ-

a) Il. υ. 67. seqq. b) Il. φ. 407. (c Ibid. 426.

τὴν μὲν οὖν πιθανώτατος μᾶλλον ἢ ἀληθείας ἐχομένην τὴν ἀλληγορίαν, ἄχρι τοῦ μὴ δοκεῖν ἀγνοεῖν παρειλήφαμεν· ἃ δ' ἐστὶν ἐναργέστερα καὶ τῆς Ὁμήρου σοφίας ἐχόμενα, ταύτῃ δὴ σκοπεῖν ἀναγκαῖον.

Cap. 54. Ἀντέταξε γοῦν κακίαις μὲν ἀρετάς, ταῖς δὲ μαχομέναις φύσεσι τὰς ἀντιπάλους· αὐτίκα τῶν θεῶν ἡ ζεῦξις οὕτω πεφιλοσόφηται τῆς μάχης· Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρης τουτέστιν ἀφροσύνη καὶ φρόνησις· ὁ μὲν γάρ, ὥς περ ἔφη, a) μαινόμενός ἐστι τυκτὸν κακὸν ἀλλοπρόσαλλον· b) ἡ δ' ἐν πᾶσι θεοῖς

μήτι τε κλέεται καὶ κέρδεσιν·

ἀδιάλλακτός γε μὴν ἔχθρα τοῖς τὰ βέλτιστα διακρινοῦσι λογισμοῖς πρὸς τὴν οὐδὲν ὁρῶσαν ἀφροσύνην. ὡς καὶ μάλιστά τὸν βίον ὀνήσειν ἔμελλεν; οὕτω τὰ τῆς μάχης διευκρίνεσθαι· οὐ γὰρ ἡ μεμηνυῖα καὶ παράπληξ ἀναισθησία τῆς συνέσεως γέγονε κρείσσων· ἐνίκησε δὲ καὶ Ἀθηνᾶ τὸν Ἄρην καὶ κατὰ γῆς ἐξέτεινεν· ἐπειδή περ ἅπασα κακία χαμαιπετὴς ἐν τοῖς ταπεινοτάτοις ἔρριπται βαράθροις· πατούμενον νόσημα καὶ πρὸς πᾶσαν ὕβριν ὑποκείμενον· ἀμέλει συνεξέτεινεν αὐτῷ τὴν Ἀφροδίτην τουτέστι τὴν ἀκολασίαν.

c) τὼ μὲν ἄρ' ἄμφω κεῖντο ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ·

συγγενῆ καὶ τοῖς πάθεσι γειτνιῶντα τὰ νοσήματα.

Cap. 55. Λητοῖ δ' ἀνθέστηκεν Ἑρμῆς ἐπειδή περ ὁ μὲν οὐδὲν ἄλλο πλὴν λόγος ἐστὶ τῶν ἔνδον ἐν ἡμῖν παθῶν· λόγῳ δὲ παντὶ μάχεται Λητώ· οἱονεὶ ληθώ τις οὖσα καθ' ἑνὸς στοιχείου μετάθεσιν· τὸ γὰρ ἀμνημονούμενον οὐκέτι ἀγγελθῆναι δύναται· διὸ δὴ καὶ μητέρα μουσῶν μνημοσύνην ἱστοροῦσι τὰς προστάτιδας λόγου θεὰς ὑπὸ

a) Il. ε. 831. b) Od. ν. 298. c) Il. φ. 426.

μνήμην γεγενῆσθαι λέγοντες εἰκὸς οὖν τὴν λήθην πρὸς ἀντίπαλον ἅμιλλαν ἐξωρμηκέναι· δικαίως δ' ὑπεῖξεν αὐτῇ λόγου γὰρ ἧττα λήθη καὶ τὸ φανερὸν ὑπ' ἀμνηστίας ἐν κωφῇ νενίκηται σιωπῇ· τῶν γε μὴν ὑπολειπομένων θεῶν ἡ μάχη φυσικωτέρα·

Cap. 56. a) Ἤτοι μὲν γὰρ ἔναντα Ποσειδάωνος ἄνακτος
ἵστατ' Ἀπόλλων φοῖβος·

ὕδατι πῦρ ἀντέθηκε· τὸν μὲν ἥλιον Ἀπόλλωνα προσαγορεύσας· τὴν δ' ὑγρὰν φύσιν Ποσειδῶνα· τούτων δ' ἑκάτερον ὡς ἐναντίαν ἔχειν δύναμιν, τί δεῖ καὶ λέγειν· φθαρτικὸν κατ' ἐπικράτειαν ἀεὶ θατέρου θάτερον· καὶ μὴν ὑπὸ λεπτῆς τῆς περὶ τὴν ἀλήθειαν θεωρίας διαλύειν ἀμφοῖν τὴν μάχην· ἐπειδή περ ἡλίου τροφὴν ἀπεφηνάμεθα τὴν ἔνυγρον οὐσίαν· καὶ μάλιστα τὴν ἁλμυρὰν· λεληθότως γὰρ ἀπὸ γῆς τὸ δίϋγρον ἀνασπῶν τῆς ἀτμίδος, τούτων μάλιστα τὴν πυρώδη φύσιν αὔξει· χαλεπὸν δ' ἦν τῷ τρέφοντι τὸ τρεφόμενον ἀνθεστάναι διατουθ' ὑπεῖξαν ἀλλήλαις

Cap. 57. b) Ἥρῃ δ' ἀντέστη χρυσηλάκατος κελαδεινὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·

οὐδὲ τοῦτ' ἀλόγως εἰσήγαγεν Ὅμηρος· ἀλλ' ὥς περ ἔφην Ἥρα μέν ἐστιν ἀὴρ· τὴν δὲ σελήνην Ἄρτεμιν ὀνομάζει· πᾶν δὲ τὸ τεμνόμενον ἀεὶ πολέμιόν ἐστι τῷ τέμνοντι· διατοῦτο ἐχθρὰν ἀέρι τὴν σελήνην ὑπεστήσατο· τὴν ἐν ἀέρι αὐτῆς φορὰν καὶ τοὺς δρόμους ὑποσημαίνων· εἰκὸς δὲ ταχέως νενικῆσθαι τὴν σελήνην· ἐπειδή περ ὁ μὲν ἀὴρ πολὺς καὶ πάντη κεχυμένος· ἡ δ' ἐλάττων καὶ συνεχῶς ὑπὸ τῶν ἀερίων παθημάτων ἀμαυρουμένη· τοῦτο μὲν ἐκλείψεσι· τοῦτο δ' ἀχλύϊ καὶ ταῖς ὑποτρεχούσαις νεφέλαις·

a) Il. υ. 67. b) Il. υ. 70.

διατοῦτο τῆς νίκης τὰ βραβεῖα τῷ μείζονι καὶ συνεχῶς βλάπτοντι προσέθηκεν·

Cap. 58. a) Ἄντα δ' ἄρ' Ἡφαίστοιο μέγας ποταμὸς βαθυδίνης·

ἐν τοῖς ὑπὲρ Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος λόγοις τὸν οὐράνιον ἡμῖν αἰθέρα καὶ τὴν ἀκήρατον ἡλίου φλόγα δηλώσας, νῦν μεταβέβηκεν ἐπὶ τὸ θνητὸν πῦρ· καὶ τοῦτο ἀνθώπλισε ποταμῷ· τὴν διάφορον ἑκατέρου φύσιν εἰς μάχην παροξύνας· πρότερον μὲν εἴκοντα τὸν ἥλιον Ποσειδῶνι παρεισάγει· νῦν δὲ τὴν ὑγρὰν οὐσίαν ὑπὸ τῆς πυρώδους ἡττωμένην· δυνατώτερον γὰρ τόδε τὸ στοιχεῖον θατέρου· τίς οὖν οὕτω μέμηνεν ὡς θεοὺς μαχομένους ἀλλήλοις παρεισάγειν· Ὁμήρου φυσικῶς ταῦτα δι' ἀλληγορίας θεολογήσαντος:

Cap. 59. b) Ἐπὶ τέλει οὖν τῆς ἰλιάδος, σφόδρα τὸν Ἑρμῆν ἐναργῶς ἀκολουθοῦντα Πριάμῳ δεδήλωκεν ἀλληγορήσας· οὐδὲν γὰρ ἔοικεν οὕτω πηθήνιον ἀνδράσιν ὀργιζομένοις· οὐκ ἄργυρος· οὐ χρυσὸς· οὐδὲ ἡ διὰ δώρων πολυτέλεια· μειλίχιον δὲ καὶ προσηνὲς ἱκεσίας ὅπλον ἐστὶν ἡ διὰ τοῦ λόγου πειθώ· πάνυ γοῦν ἀληθῶς Εὐριπίδης,

οὐκ ἔστι πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο πλὴν λόγος·

τούτῳ τὲ Πρίαμος ὥς περ ὀχυρᾷ παντευχίᾳ καθώπλισται· ᾧ καὶ μάλιστα τὴν Ἀχιλλέως ἐπέκλασεν ὀργήν· οὐκ ἐν ἀρχῇ δείξας δώδεκα πέπλους· δώδεκα δ πλοΐδας χλαίνας· τά τε λοιπὰ τῶν κομισθέντων δώρων· ἀλλ' αἱ πρῶται τῆς ἱκεσίας φωναὶ τοὺς ἄρσενας αὐτοῦ θυμοὺς ἐξεθήλυναν·

c) μνῆσαι πατρὸς σοῖο θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ·
τηλίκου οἷος ἐγὼν ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ·

a) Il. υ. 73. b) Il. ω. 360. seq. c) Il. ω. 486.

δι' ὀλίγου προοιμίου τῶν λόγων συνήρπασεν Ἀχιλλέα· καὶ σχεδὸν ἀντὶ Πριάμου γέγονε Πηλεύς· διὰ τοῦτο ἤλεγχε μὲν ἄχρι τραπέζης· λουτροῖς δὲ κοσμηθὲν ἀποδίδοται τὸ Ἕκτορος σῶμα· τοσοῦτον ἴσχυσεν ὁ τῶν παθῶν ἑρμηνεὺς λόγος ὃν ἀπέστειλεν Ὅμηρος αὐτῷ τῆς ἱκεσίας παράκλητον·

Cap. 60. Ἆρ' οὐκ ἀπόχρη δι' ὅλης τῆς Ἰλιάδος συνᾴδουσα καὶ διηνεκὴς ἡ Ὁμήρου φιλοσοφία ἐν ᾗ τὰ περὶ θεῶν ἠλληγόρησε· ζητοῦμεν δὲ τούτων τι περιττότερον· καὶ μετὰ τοσαύτας ἀποδείξεις ἐνδεῖν ἔτι τὰ κατὰ τὴν Ὀδύσσειαν ἡγούμεθα· πλὴν ὅμως ἀκόρεστον ἅπαν τὸ καλὸν ἀπὸ τῆς ἐναγωνίου καὶ πολεμικῆς Ἰλιάδος ἐπὶ τὴν ἠθικὴν μεταβῶμεν Ὀδύσσειαν· οὐ δὲ γὰρ αὕτη τελείως ἀφιλοσόφητος· ἀλλ' ἐν ἑκατέροις τοῖς σωματίοις, ὅμοιον εὑρίσκομεν Ὅμηρον μηδὲν περὶ θεῶν ἀπρεπὲς ἱστοροῦντα· δίχα δὲ τῆς τοιαύτης ἐμπειρίας αἰνιττόμενον·

Cap. 61. Αὐτίκα τοίνυν ἐν ἀρχῇ τὴν Ἀθηνᾶν ὑπὸ Διὸς ἀποστελλομένην πρὸς Τηλέμαχον εὑρίσκομεν· εὐλόγως ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἄγαν νεότητος ἤδη τὴν εἰκοσαετῆ ἡλικίαν ὑπερκύπτων μετέβαινεν εἰς τὸν ἄνδρα· καί τις αὐτὸν ὑπέδραμε τῶν γιγνομένων λογισμὸς ὡς οὐκέτι χρὴ διακαρτερεῖν ἐπὶ τῇ τετραετεῖ τῶν μνηστήρων ἀσωτίᾳ· τοῦτον οὖν τὸν ἀθροιζόμενον ἐν Τηλεμάχῳ λογισμὸν, Ἀθηνᾶς ἐπιφάνειαν ἠλληγόρησεν· ὁμοιωθεῖσα γὰρ γέροντι ἧκε· παλαιὸς γοῦν ὁμολογεῖται ξένος Ὀδυσσέως ὁ Μέντης εἶναι· πολιαὶ δὲ καὶ γῆρας ἱεροὶ τῶν τελευταίων χρόνων λιμένες· ἀσφαλὲς ἀνθρώποις ὅρμισμα· καὶ ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσοῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥῶσις.

Cap. 62. Τίνα τοίνυν παρεισελθὼν ὁ νοῦς ἐξεπαίδευσε τὸν Τηλέμαχον· οὐ θεᾶς παρακαθημένης· καὶ ταῦθ' ὁ

λέγει παραινούσης διαπιστεύοντος· ἄγε δὴ φησὶν ὦ Τηλέμαχε· μειρακίου γὰρ ἤδη τι φρονεῖς πλέον·

a) νῆ' ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν ἥ τις ἀρίστη,
ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·

πρῶτος εὐσεβὴς καὶ δίκαιος ἐκ βαθείας τῆς διὰ τὴν ἡλικίαν ἀφροσύνης ὑπεισῆλθε λογισμὸς ὡς οὐκ ἄξιόν ἐστιν ἀργοὺς ἐν Ἰθάκῃ κατατρίβειν χρόνους ἀμνηστίαν ἔχοντας τοῦ γεγεννηκότος· ἀλλ' ἀναγκαῖον ἤδη ποτὲ τὸν φιλοπάτορα ναῦν εὐτρεπισάμενον, ἐπὶ τὰς διαποντίους ἐκδραμεῖν κληδόνας· ἵνα τὴν Ὀδυσσέως ἀπόδημον ἄγνοιαν ἀνιχνεύσῃ· δεύτερον δ' ἐπὶ τούτοις διεσκέψατο· ὅπου μάλιστα δεῖ τὴν πατρῴαν ἐρευνῆσαι τύχην· ὑπηγόρευσε δ' ἡ φρόνησις ἐγγὺς αὐτοῦ καθεζομένη·

b) πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
κεῖθεν δὲ Σπάρτην τε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον·

ὁ μὲν γὰρ εἶχε τὴν ἀπὸ γήρως ἐμπειρίαν· ὁ δ' ἀπὸ τῆς ὀκταέτους πλάνης ἐπανεληλύθει νεωστί·

c) δεύτατος γὰρ ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων·

ἔμελλεν οὖν ὠφέλιμος αὐτῷ παραινῶν γενήσεσθαι Νέστωρ· τἀληθῆ δὲ περὶ τῆς Ὀδυσσέως πλάνης ἐρεῖν Μενέλαος·

Cap. 63. Ἅμα δὲ ταῦτ' ἐννοούμενος ὡσπερεὶ παρακροτῶν ἑαυτὸν εἶπεν·

d) οὐδέ τί σε χρὴ
νηπιάας ὀχέειν· ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί·

ὡσπερεὶ παιδαγωγὸς καὶ πατὴρ ὁ λογισμὸς αὐτοῦ τὸ μαθητικὸν τῶν φροντίδων ἀνήγειρεν· εἶτα καθ' ὁμοίωσιν ἡλικιώτιδος ἀρετῆς, εἰς τὴν ἴσην φρόνησιν αὐτὸν παρακέκληκεν·

e) ἦ οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλαβε δῖος Ὀρέστης

a) Od. α. 280. b) Od. α, 284. c) Od. α. 286. d) Ibid. 296. e) Ibid. 298.

πάντας ἀνθρώπους ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα;

τοιούτοις ἐπαρθεὶς λογισμοῖς, εὐλόγως μετέωρον αὐτοῦ τὴν διάνοιαν ἐλαφρίζει· προσείκασεν αὐτὴν Ὅμηρος ὄρνιθι λέγων

a) ὄρνις δ' ὡς ἀνέπαια διέπτατο·

μεταρσία γὰρ ἡ φρόνησις ὡς ἂν οἶμαι τηλικοῦτον ὄγκον ἐν αὐτῇ πραγμάτων κυοφοροῦσα διανέστηκεν· ἀμέλει ταχέως ἐκκλησία συναθροίζεται· καὶ πατρῴοις λόγοις ἐνρητορεύει· τὸν δ' ἀπόπλουν εὐτρέπιζεν ὁ τῆς ἀλληγορίας ἐπώνυμος· Φρονίου μὲν υἱός· Νοήμων δὲ τοὔνομα· δι' ὧν ἀμφοτέρων οὐδὲν ἄλλο πλὴν τοὺς ὑπογύους αὐτοῦ λογισμοὺς ὑπεσήμαινεν· ἐπιβαίνοντι δ' αὐτῷ τῆς νεὼς, συνεμβέβηκεν Ἀθηνᾶ Μέντορι τὴν μορφὴν εἰκασμένη πολιῷ ἀνδρὶ πρὸς φροντίδας τὴν διάνοιαν ἔχοντι φρονήσεως μητέρα· δι' ὧν ἁπάντων ἡ κατ' ὀλίγον ἐν τῷ Τηλεμάχῳ τρεφομένη σύνεσις ἐν τοῖς ἔπεσιν ἱστόρηται:

Cap. 64. Καὶ μὴν ὁ περὶ Πρωτέως λόγος οὕτω, πολὺς ἐκταθεὶς ὑπὸ Μενελάου τὴν ἐξαπατῶσαν εὐθὺς ἔχει φαντασίαν πάνυ μυθώδης· γεγονέναι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ νησίδος ἆθλιον ἔποικον. εἰς ἀθανάτου μητέρα τιμωρίας παρελκόμενον· ᾧ βίος ἠπείρου καὶ θαλάττης κοινὸς ἀτυχεῖς ὕπνους μετὰ φωκῶν κοιμώμενος ἵν' αὐτοῦ κολάζηται· καὶ τὸ τερπνὸν, θυγάτηρ δ' Εἰδοθέα διὰ πατρὸς ἀδοιίας ξένον εὖ ποιοῦσα καὶ γινομένη προδότις αὐτοῦ· δεσμοὶ μετὰ τῶν καὶ Μενέλαος ἐνεδρεύων· εἶθ' ἡ πολυπρόσωπος εἰς ἅπαντα ἃ βούλεται Πρωτέως μεταμόρφωσις ποιητικοὶ καὶ τεράστια μῦθοι δοκοῦσιν· εἰ μή τις ἐρανίῳ ψυχῇ τὰς ὀλυμπίους Ὁμήρου τελετὰς ἱεροφαντήσειε·

Cap. 65. Τὴν γοῦν προμήτορα τῶν ὅλων ὑφίσταται γένεσιν· ἀφ' ἧς τὸ πᾶν ῥιζωθὲν, εἰς ὃ νῦν βλέπομεν ἤχθη

a) Ibid. 320.

κατάστημα· παλαιοὶ γὰρ ἦσαν ποτὲ χρόνοι καθ' οὓς ἀτύπωτον ἢ ὑπόλημνον ἦν· οὐδέπω κεκριμένοις χαρακτῆρσιν εἰς τέλεον ἧκουσα μορφῆς· οὔτε γὰρ γῆ τῇ τῶν ὅλων ἑστίᾳ κέντρον ἐπεπήγει βέβαιον, οὔτ' οὐρανὸς περὶ τὴν ἀΐδιον φορὰν ἱδρυμένος ἐκυκλεῖτο· πάντα δ' ἦν ἀνήλιος ἠρεμία καὶ κατηφοῦσα σιγή· καὶ πλέον οὐδὲν ἦν ἢ κεχυμένης ὕλης· ἄμορφος φὰρ ἀργία· πρὶν ἡ δημιουργὸς ἁπάντων καὶ κοσμοτόκος ἀρχὴ σωτήριον ἑλκύσασα τῷ βίῳ τύπον, τὸν κόσμον ἀπέδωκε τῷ κόσμῳ· διεζεύγνυτο μὲν οὐρανὸς γῆς· ἐχώριζε δὲ τὴν ἤπειρον θαλάσσης· τέτταρα δὲ στοιχεῖα τῶν ὅλων ῥίζα καὶ γέννα, ἐν τάξει τὴν ἰδίαν μορφὴν ἐκομίζετο· τούτων δὲ προμηθῶς κιρναμένων, ὁ θεὸς μηδεμιᾶς οὔσης διαφίσεως περὶ τὴν ἄμορφον ὕλην·

Cap. 66. Πρωτέως δὲ θυγατέρα Εἰδοθέα δικαίως εἶδος ἑκάστου γενομένη θέα· διατοῦτο μία τοπρὶν ὢν φύσις ὁ Πρωτεὺς, εἰς πολλὰς ἐμερίζετο μορφὰς ὑπὸ τῆς προνοίας διαπλαττόμενος·

ἤτοι μὲν πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος·
αὐτὰρ ἔπειτα δράκων καὶ πάρδαλις· ἡ δὲ μέγας σῦς·
γείνετο δ' ὑγρὸν δένδραν καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον·

διὰ μὲν οὖν τοῦ λέαντος ἐμπύρου ζώου τὸν αἰθέρα δηλοῖ· δράκων δ' ἐστὶν ἡ γῆ· τὸ γὰρ αὐτόχθον αὐτοῦ καὶ γηγενὲς οὐδὲν ἄλλο πλὴν τοῦτο σημαίνει· δένδρον γε μὴν ἄπαν αὐξανόμενον καὶ τὴν ἀπὸ γῆς ὁρμὴν μεταρσίαν ἀεὶ λαμβάνον, συμβολικῶς εἶπεν ἀέρα· τὸ μὲν γὰρ ὕδωρ εἰς ἀσφηλεστέραν ὧν προηνίξατο δήλωσιν ἐκ τοῦ φανερωτέρου παρέστησεν· εἰπών· γείνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ· ὥστε εὔλογον τὴν μὲν ἄμορφον ὕλην Πρωτέα καλεῖσθαι· τὴν δ' εἰδωλοπλαστήσασαν ἕκαστα πρόνοιαν, Εἰδοθέαν· ἐξ ἀμφοῖν δὲ πᾶν διακριθὲν, εἰς τὰ συνεχῆ καὶ προστακτικὰ τῶν ὅλων σχισθῆναι· πιθανῶς δὲ καὶ τὴν νῆσον ἐν ᾗ ταῦτα

διέπλασε φάρον ὠνόμασεν· ἐπειδήπερ ἐστὶ τὸ φέρσαι γεννῆσαι· καὶ τὴν γῆν ἀφάρωτον ὁ Καλλίμαχος εἶπε τὴν ἄγονον· ἀφάρωτος οἷον γυνή· φυσικῶς οὖν τὸν ἁπάντων πατέρα χῶρον ὠνόμασε φάρον· ἐκ τῆς γονίμου προσηγορίας ὃ μάλιστα ἐβούλετο σημήνας·

Cap. 67. Τίσι γε μὴν ἐπιθέτοις καὶ τὸν Πρωτέα κεκόσμηκεν, ἤδη σκοπῶμεν·

a) πωλεῖταί τις δεῦρο γέρων ἅλιος νημερτής

τὸ μὲν γὰρ οἶμαι τῆς ἀρχεγόνου καὶ πρώτης οὐσίας γεραίτερον· ὥστε ἀποσεμνῦναι τῇ πολιτείᾳ τοῦ χρόνου τὴν ἄμορφον ὕλην· ἅλιον δὲ ὠνόμασεν, οὐ μὰ Δί' οὐ θαλάττιόν τινα δαίμονα καὶ κατὰ κυμάτων ζῶντα· τὸ δὲ ἐκ πολλῶν καὶ παντοδαπῶν συνηλισμένον ὅπερ ἐστὶ συνηθροισμένον· νημερτὴς δὲ εὐλόγως εἴρηται· τί γὰρ ταύτης τῆς οὐσίας ἀληθουργέστερον· ἐξ ἧς ἅπαντα γεγενῆσθαι νομιστέον; καὶ μὴν καὶ ἡ Καλυψώ, τὴν πειθὼ τῶν ποικίλων παρ' Ὀδυσσέως λόγων Ἑρμῆν προσηγόρευσε· μόγις μὲν ἀλλ' ὅμως καταθέλξαντος αὐτοῦ τὸν ἔρωτα τῆς νύμφης ἵν' εἰς Ἰθάκην προςπεμφθείη· διατοῦτ' ὄρνιθι προσωμοιωμένος Ἑρμῆς ἐλήλυθεν ἀπ' ὀλύμπου· πτερόεντα γὰρ τὰ ἔπη κατὰ τὸν Ὅμηρον καὶ τάχιον οὐδὲν ἐν ἀνθρώποις λόγου:

Cap. 68. Δεῖ δὲ ἡμᾶς οὐδὲ τὰ μικρὰ παροδεύειν· ἀλλὰ καὶ δι' ἐκείνων τὴν λεπτὴν ἐξετάζειν Ὁμήρου φροντίδα· τὸν γὰρ ἡμέρας καὶ Ὠρίωνος ἔρωτα πάθος οὐδ' ἀνθρώποις εὔσχημον, ἠλληγόρησεν·

b) ὡς μὲν ὅθ' Ὠρίων' ἕλετο ῥοδοδάκτυλος ἠώς·

παρεισάγει γὰρ αὐτὸν ἔτι νεανίαν ἐν ἀκμῇ τοῦ σώματος ὑπὸ τοῦ χρεὼν πρὸ μοίρας συνηρπασμένου· ἦν δὲ παλαιὸν ἔθος τὰ σώματα τῶν καμνόντων ἐπειδὰν ἀναπαύ-

a) Od. δ. 384. b) Od. ε. 121.

ἀκμῇ τῷ βίῳ, μή τε νύκτωρ ἐκκομίζειν μηδ' ὅταν ὑπὲρ γῆς τὸ μεσημβρινὸν ἐπιτείνηται θάλπος· ἀλλὰ πρὸς βαθὺν ὄρθρον ἐπιφοῖς ἡλίου ἀκτῖσιν ἀνιόντος· ἐπειδὰν οὖν εὐγενὴς νεανίας ἅμα καὶ κάλλει προέχων τελευτήσῃ τὴν ὄρθριον ἐκκομιδὴν ἐπευφήμουν ἡμέρας ἁρπαγήν· ὡς οὐκ ἀποθανόντος ἀλλὰ δι' ἐρωτικὴν ἐπιθυμίαν ἀνηρπασμένου. καθ' Ὅμηρον δὲ τοῦτό φασιν· Ἰασίων ἀνὴρ γεωργίας ἐπιμελούμενος καὶ δαψιλῶς τοὺς ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀγρῶν καρποὺς λαμβάνων, εἰκότως ὑπὸ τῆς Δήμητρος ἔδοξεν ἠγαπῆσθαι· δι' ὧν Ὅμηρος οὐκ ἀσελγεῖς ἔρωτας ἱστορεῖ θεῶν οὐδ' ἀκολασίας· σημαίνει δὲ τὰς εὐαγεστάτας ἡμέραν τε καὶ Δήμητραν τοῖς εὐσεβῶς ἐρευνᾶν ἐθέλουσι φυσικῆς ἀκριβῆ θεωρίας ἀφορμὴν χαρίζεται.

Cap. 69. Νῦν τοίνυν ἅπαντα τἄλλα ἀφέντες, ἐπὶ τὴν διήγησιν, καὶ χαλεπῶς θρυλλουμένην ὑπὸ τῶν συκοφαντῶν κατηγορίαν τραπῶμεν: ἄνω γὰρ οὖν καὶ κάτω τραγῳδοῦσι τὰ περὶ Ἄρεος καὶ Ἀφροδίτης ἀσεβῶς διαπεπλάσθαι λέγοντες· ἀκολασίαν γὰρ ἐμπεπολίτευκεν ἐν οὐρανῷ· καὶ τὸ παρ' ἀνθρώποις ὅταν γένηται θανάτου τιμωρούμενον, ἐκ ἐδυσωπήθη παρὰ θεοῖς ἱστορῆσαι, λέγω δὲ μοιχείαν·

a) ἀμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης·
ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισιν·

εἶτα μετὰ ταῦτα δεσμοὶ καὶ θεῶν γέλωτες· ἱκεσία τε πρὸς Ἥφαιστον Ποσειδῶνος· ἅπερ οἱ θεοὶ νοσοῦσιν, οὐκέτι τοὺς παρ' ἀνθρώποις ἀδικοῦντας ἔδει κολάζεσθαι· νομίζω δ' ἔγωγε καίπερ ἐν Φαίαξιν ἀνθρώποις ἡδονῇ δεδουλωμένοις, ᾀδόμενα ταῦτα φιλοσόφου τινὸς ἐπιστήμης ἔχεσθαι· τὰ γὰρ σικελικὰ δόγματα καὶ τὴν ἐμπεδόκλειον γνώμην ἔοικεν ἀπὸ τούτων βεβαιοῦν· Ἄρην μὲν ὀνομάσας τὸ νεῖκος τὴν

a) Od. θ. 267.

δ' Ἀφροδίτην φιλίαν· τούτους οὖν, διεστηκότας ἐν ἀρχῇ, παρεισήγαγεν Ὅμηρος ἐκ τῆς πάλαι φιλονεικίας εἰς μίαν ὁμόνοιαν κιρναμένους· ὅθεν εὔλογος ἐξ ἀμφοῖν Ἁρμονία γεγένηται, τοῦ παντὸς ἀσαλεύτως καὶ κατ' ἐμμέλειαν ἁρμοσθέντος· γελᾶν δ' ἐπὶ τούτοις εἰκὸς ἦν καὶ συνήδεσθαι τοὺς θεούς, ἅτε δὴ τῶν ἰδίων Χαρίτων οὐκ ἐπὶ φθοραῖς διϊσταμένων· ἀλλ' ὁμονοοῦσαν εἰρήνην ἀγόντων: δύναταί γε μὴν καὶ περὶ τῆς χαλκευτικῆς τέχνης ἀλληγορεῖν· ὁ μὲν γὰρ Ἄρης, εἰκότως ἂν, ὀνομάζοιτο σίδηρος· τοῦτον δὲ ῥᾳδίως Ἥφαιστος ἐχειρώσατο· τὸ γὰρ πῦρ ἅτ' οἶμαι σιδήρου κραταιοτέρας δυνάμεως μετειληχὸς, εὐκόλως ἐν αὐτῷ τὴν ἐκείνου στεῤῥότητα θηλύνει· δεῖ δὲ τῷ τεχνίτῃ πρὸς τὸ κατασκευαζόμενον, καὶ Ἀφροδίτης· ὅθεν οἶμαι διὰ πυρὸς μαλάξας τὸν σίδηρον, ἐπαφροδίτῳ τινὶ τέχνῃ τὴν ἐργασίαν κατώρθωσε· Ποσειδῶν δ' ἐστὶν ὁ ῥυόμενος παρ' Ἡφαίστου τὸν Ἄρη πιθανῶς· ἐπειδήπερ ἐκ τῶν βαναύσων διάπυρος ὁ τοῦ σιδήρου μύδρος ἑλκυσθεὶς, ὕδατι βαπτίζεται· καὶ τὸ φλογῶδες, ὑπὸ τῆς ἰδίας φύσεως, ὕδατι κατασβεσθὲν ἀναπαύεται:

Cap. 70. Καθόλου δὲ τὴν Ὀδυσσέως πλάνην εἴτις ἀκριβῶς ἐθέλει σκοπεῖν, ἠλληγορημένην εὑρήσει· πάσης γὰρ ἀρετῆς καθάπερ ὄργανόν τι τὸν Ὀδυσσέα παραστησάμενος ἑαυτῷ διατοῦτο πεφιλοσόφηκεν, ἐπειδὴ τὰς ἐννεμομένας τὸν ἀνθρώπινον βίον ἤχθηρε κακίας: ἡδονὴν μέν γε τὸ λωτοφάγον χωρίον ξένης γεωργὸν ἀπολαύσεως ὃ Ὀδυσσεὺς ἐγκρατῶς παρέπλευσεν· τὸν δ' ἄγριον ἑκάστου θυμὸν, ὡσπερεὶ καυτηρίῳ τῇ παραινέσει τῶν λόγων ἐπήρωσε· Κύκλωψ δὲ οὗτος ὠνόμασται, ὁ τοὺς λογισμοὺς ὑπολωπῶν: τί δ' οὐχὶ πρῶτος εὔδιον πλοῦν δι' ἐπιστήμης ἀστρονόμου τεκμηράμενος ἔδοξεν ἀνέμους δεδωκέναι, φαρμάκων τὲ τῶν παρὰ Κίρκης γέγονε κρείττων ὑπὸ πολλῆς

σοφίας πεμμάτων ἐπεισάκτων κακῶν λύσιν εὑρόμενος· ἡ δὲ φρόνησις ἕως ᾅδου καταβέβηκεν ἵνα μὴ δὲ τῶν νέρθεν ἀδιερεύνητον ᾖ: τίς δὲ Σειρήνων ἀκούει τὰς πολυπείρους ἱστορίας παντὸς αἰῶνος ἐκμαθών· καὶ Χάρυβδις μὲν ἡ δάπανος ἱστορία καὶ περὶ πότους ἄπληστος εὐλόγως ὠνόμασται· Σκύλλαν δὲ τὴν πολύμορφον ἀναίδειαν ἠλληγόρησεν· διὸ δὴ κύναις οὐκ ἀλόγως ὑπέζωσται· προτομαῖς ἁρπαγῇ, τόλμῃ καὶ πλεονεξίᾳ πεφραγμέναις: αἱ δ' ἡλίου βόες, ἐγκράτεια γαστρός εἰσιν· εἰ μὴ δὲ λιμὸν ἔσχεν ἀδικίας ἀνάγκην· ἃ δὴ μυθικῶς μὲν ἐστὶν εἰρημένα περὶ τοὺς ἀκούοντας· εἰ δ' ἐπὶ τὴν ἠλληγορημένην σοφίαν καταβέβηκεν, ὠφελιμώτατα τοῖς μιμουμένοις γενήσεται·

Cap. 71. Τὸν μὲν γὰρ Αἴολον, ἐξαιρέτως ἔγωγε νομίζω τὸν ἐνιαυτὸν εἶναι ταῖς δωδεκαμήνοις τοῦ χρόνου περιόδοις ἐνδεδεμένον· ὠνόμασται γοῦν αἰόλος τουτέστι ποικίλος· ἐπειδήπερ οὐκ ἰσοχρόνῳ καὶ μονοειδεῖ κατὰ πᾶσαν ὥραν τῇ φύσει συνήνωται· διάφοροι δ' αὐτὸν αἱ παρ' ἕκαστα μεταβολαὶ ποικίλλουσιν· ἔκ τε γὰρ ἀργαλέου κρύους εἰς πραεῖαν ἡδονὴν ἔαρος γαληνοῦται· καὶ τὸ ὕστερον τῆς ἐριζούσης καταστάσεως, ἔμπυρος ἡ τοῦ θέρους βία πυκνοῖ· μετόπωρον δὲ φθινὰς ὥρα καρπῶν ἐτησίων τὸ θέρειον ἑλκύσασα θάλπος ὥραις χειμερίαις προοιμιάζεται· ταύτης δὲ τῆς ποικιλίας ὁ ἐνιαυτὸς ὢν πατὴρ, εἰκότως αἰόλος ὠνόμασται· παῖδα δὲ αὐτὸν ὠνόμασεν Ἱππότου· τί γὰρ ὀξύτερον χρόνου· τί δ' οὕτω ποδώκες· ἀεὶ φερομένῳ καὶ ῥέοντι τῷ τάχει τοὺς ὅλους αἰῶνας ἐκμετρουμένου· δώδεκα δ' αὐτοῦ παῖδες εἰσὶν οἱ μῆνες·

a) ἓξ μὲν θυγατέρες· ἓξ δὲ υἱέες ἡβώοντες·

τὸ μὲν εὔκαρπον καὶ γόνιμον τῶν τὸ θέρος ἐκπιμπλάντων

a) Od. κ. 6.

μηνῶν, θηλεία γονῇ προσήκασι. τὸ δὲ στερρὸν καὶ πηγὸς τῶν χειμερίων ἐῤῥένωσεν· οὐκ ἀσεβὴς δ' οὐδ' ὁ περὶ τῶν γάμων μῦθος· ἀλλὰ τοὺς ἀδελφοὺς ἀνέμιξε ταῖς ἀδελφαῖς ἐπειδήπερ ὑπ' ἀλλήλων συμβέβηκε τὰς ὥρας ὀχεῖσθαι· ταμίας δ' ἐστὶν ἀνέμων·

a) ἠ μὲν παυέμεν· ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσιν·

ἔμμηνοι γὰρ αἱ τούτων φοραὶ καὶ κατὰ προθεσμίαν πέφυκαι b).

δεσπότης δ' ἁπάντων ὁ ἐνιαυτὸς· καὶ τὰ μὲν ὑπὲρ Αἰόλε, τοιαύτης ἠξίωται φυσιολογίας·

Cap. 72. Ὁ δὲ Κίρκης κυκεὼν, ἡδονῆς ἐστιν ἀγγεῖον ὃ πίνοντες οἱ ἀκόλαστοι διὰ τῆς ἐφημέρου πλησμονῆς, συῶν ἀθλιώτερον βίον ζῶσι· διατοῦτο οἱ μὲν Ὀδυσσέως ἑταῖροι χορὸς ὄντες ἠλίθιος, ἥττηνται τῆς γαστριμαργίας ἡ δ' Ὀδυσσέως φρόνησις, ἐνίκησε τὴν παρὰ Κίρκῃ τρυφὴν ἀμέλει τοπρῶτον ἐκ τῆς νεὼς ἀνιόντι καὶ πλησίον ὄντι τοῖς προθύροις, Ἑρμῆς ἐφίσταται τουτέστιν ὁ ἔμφρων λόγος ὑφιστάμεθα γοῦν ἐτύμως αὐτὸν Ἑρμῆν λέγεσθαι παντὸς τοῦ νοουμένε κατὰ ψυχὴν ἑρμηνέα τινὰ ὄντα· τετράγωνόν τε ζωγράφων καὶ λιθοξόων χεῖρες αὐτὸν ἐλείαναν ὅτι πᾶς ὀρθὸς λόγος ἑδραίαν ἔχει τὴν βάσιν· οὐκ ὀλισθηρῶς ἐφ' ἑκάτερα κυλινδούμενος· καὶ μὴν πτεροῖς ἀνέστεψαν αὐτὸν αἰνιττόμενοι τὸ παντὸς λόγου τάχος· εἰρήνῃ τε χαίρει· πόλεμοι γὰρ οὐχ ἥκιστα λόγων ἐνδεεῖς· τὸ γὰρ πλεῖστον ἐν αὐτοῖς κράτος εἰλήχασι χεῖρες: Ὅμηρος δὲ καὶ διὰ τῶν ἐπιθέτων τοῦτ' ἔοικεν ἡμῖν σαφέστερον παρεῖν· ἀργειφόντην τὲ καὶ αὐτὸν ὀνομάζει τὸν θεὸν· οὐ μὰ Δί' οὐχὶ τοὺς ἡσιοδείυς μύθους ἐπιστάμενος· ὅτι τὸν βε-

a) Ibid. 22. b) Hucusque editiones; at codex vaticanus addit quae sequuntur.

κόλον Ἴϛς ἐφόνευσεν· ἀλλ' ἐπειδὴ μία παντὸς λόγϛ φύσις ἐκφαίνει ἐναργῶς τὸ νοούμενον, διατοῦτο εἶπεν αὐτὸν ἀργειφόντην· ἐριούνιον καὶ σῶκον· ἔτι δ' ἀκάκητα λόγων ἐμφρόνων τὸ τελειότατόν ἐϛι μαρτύριον· ἐκ τὸ τὲ γὰρ κακίας ὁ λογισμὸς ᾤκιϛαι· σώζει δὲ πάντα τὸν χρώμενον αὐτῷ καὶ μέγα ὠφέλησεν· τί οὖν δὴ διπλᾶς καὶ διχρόνους διένειμεν τῷ θεῷ τιμάς· τὴν μὲν ὑπὸ γῆν χθονίαν· τὴν δ' ὑπὲρ ἡμᾶς οὐράνιον· ἐπειδὴ διπλοῦς ὁ λόγος· τϛτων δὲ φιλόσοφοι τὸν μὲν, ἐνδιάθετον καλοῦσι· τὸν δὲ, προφορικόν· ὁ μὲν, οὖν τῶν ἔνδον λογισμῶν ἐϛὶ διάγγελος· ὁ δὲ, ὑπὸ τοῖς ϛέρνοις καθεῖρκται· φασὶ δὲ τϛτῳ χρῆσθαι καὶ τὸ θεῖον· μηδενὸς γὰρ ὄντες ἐνδεεῖς, τὴν φωνὴν τῆς χρείας ἐν αὐτοῖς ϛέργουσι· διατοῦτ' ἂν Ὅμηρος τὸν μὲν ἐνδιάθετον εἶπε χθόνιον· ἀφανὴς γὰρ ἐν τοῖς τῆς διανοίας βυθοῖς ἀπεσκότισται· τὸν δὲ προφορικὸν ἐπειδὴ πόρρωθέν ἐϛι, δῆλος ἐν οὐρανῷ κατῴκησε· γλῶττα δ' αὐτῷ οὐσία· τὸ μόνον λόγου μέρος· καὶ τελευταίῳ κατὰ κοίτην ἰόντες Ἑρμῇ σπένδουσιν· ἐπειδὴ πάσης φωνῆς ἐϛὶν ὅρος ὕπνος·

Cap. 73. Οὗτος οὖν Ὀδυσσεῖ παρέϛηκε σύμβολος ἐπὶ Κίρκην βαδίζοντι· καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπὸ ὀργῆς τε καὶ λύπης ὧν ἐπύθετο φερόμενος ἀφρίτως ἐνθυσιᾷ· κατὰ μικρὸν δ' ἐκείνων τῶν παθῶν παρανομένων, ὑπαναλύεται τὸ μετὰ τοῦ συμφέροντος εὐλόγιστον· a) ὅθεν Ἑρμείας χρυσόῤῥαπις ἀντεβόλησεν αὐτῷ· τὸ μέν γε χρυσϛν ἀντὶ τϛ καλϛ παρείληπται· τὸ δὲ ῥάπτειν μεταφορικῶς ἀντὶ τοῦ συντιθέναι τὲ καὶ διανοεῖσθαι· λέγει γοῦν ἐν ἑτέροις b) κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες· διατοῦτο καὶ μύθους πλοκίϛς εἶπεν· ἐπειδὴ λόγος ἐκ λόγου γινόμενος καὶ συῤῥα-

a) Od. κ. 277. b) Od. γ. 118.

φῆσαι αὐτῷ γινόμενος, εὑρίσκει τὸ συμφέρον· οὐκοῦν χρυσόρραπιν εἶπε τὸν λόγον, ἐκ τοῦ δύνασθαι καλοῖς βουλεύσασθαί τε καὶ ῥάπτειν πράγματα· παραστὰς οὖν οὗτος ὁ λογισμὸς ἀπὸ τῆς ἀκρατοῦς ὀργῆς ἐπέπληξεν αὐτῷ, μάτην κατασπεύδοντι·

a) τίφθ' αὔτως δύστηνε δι' ἄκρας ἔρχεαι οἶος
χώρου ἄϊδρις ἐών·

ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἐλάλησεν Ὀδυσσεὺς μετανοοῦντι λογισμῷ τὴν πρότερον ὁρμὴν ἀναχαλινώσας· τὴν δὲ φρόνησιν οὐκ ἀπιθάνως μῶλυ: μόνους ἀνθρώπους. ἢ μόλις εἰς ὀλίγους ἐρχομένην· φύσις δὲ αὐτῆς ῥίζα μέλαινα

b) γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος.

πάντα γὰρ οὖν συλλήβδην τὰ τηλικαῦτα τῶν ἀγαθῶν, τὰς μὲν ἀρχὰς προσάντεις καὶ χαλεπὰς ἔχει· γενναίως δ' ὅταν ὑποστῇ τις ἐναθλήσας τῷ κατ' ἀρχὴν πόνῳ, τηνικαῦτα γλυκὺς ἐν φωτὶ τῶν ὠφελειῶν ὁ καρπός· ὑπὸ τοιούτου φρουρούμενον Ὀδυσσεὺς λογισμοῦ, τὰ Κίρκης νενίκηκε φάρμακα·

Cap. 74. Μεταβὰς δὲ ὑπὲρ γῆς θεωρημάτων Ὅμηρος, οὐ δὲ τὴν ἀφανῆ καὶ νεκρὰν φύσιν εἴασεν ἀναλληγόρητον ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Ἅδου συμβολικῶς ἐφιλοσόφησε· c) Κωκυτὸς γοῦν ὁ πρῶτος ὀνομάζεται ποταμός· ἐπώνυμος ἀνθρωπίνου πάθους κακόν· θρῆνοι γὰρ ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν οἱ παρὰ τῶν ζώντων· Πυριφλεγέθοντα δὲ ἐφεξῆς ὀνομάζει· μετὰ γὰρ τὰ δάκρυα, ταφαὶ καὶ πῦρ ἀφανίζον ὅ ἐστι θνητῆς σαρκὸς ἐν ἡμῖν· ἀμφοτέρους δὲ τοὺς ποταμοὺς, εἰς ἕνα τὸν Ἀχέροντα συῤῥέοντας οἶδεν· ἐπειδήπερ ἐκδέχεται μετὰ τοὺς πρώτους κωκυτοὺς καὶ τὴν ὀφειλομένην ταφὴν, ἄχη τινὰ καὶ λῦπαι χρόνιοι πρὸς ὀλίγας ὑπομνή-

a) Od. κ. 281. b) Od. κ. 304. c) Od. κ. 514. seqq.

σαις ἐρεθίζουσαι τὰ πάθη· Στυγὸς δ' ἀποῤῥῶγες οἱ ποταμοὶ διὰ τὴν συγνότητα καὶ τὴν ἐπὶ τῷ θανάτῳ κατήφειαν· Ἀΐδης μὲν οὖν ὁ ἀφανὴς τόπος ἐπωνύμως ὠνόμασται· Φερσεφόνη δ' ἄλλως, ἡ τὰ πάντα πεφυκυῖα διαφθείρειν· ἐν οἷς οὐκ ὄχνη ἐπ' ὄχνῃ γηράσκει· μῆλον δ' ἐπὶ μήλῳ· τὰ δ' ἐνεῤῥιζωμένα πρέμνα τοῖς ἄρσεσιν· αἴγειροι καὶ ἰτέαι ὀλεσίκαρποι· τὰς δὲ θυσίας συνοικίωσε τῷ τόπῳ, τῆς σελήνης ἀμαυρούμενος ὁ τοῦ ἡλίυ κύκλος ἀμβλύνεται· καὶ πολλάκις ἄστρων διαφεγγεῖς μαρμαρυγὰ ὁρῶμεν· εὐλόγως οὖν τοῦτο a) Θεοκλύμενον εἶπεν ὁ τὰ θεῖα κλύων· εὗρε γὰρ ἄξιον τῆς φυσικῆς θεωρίας τοὔνομα·

b) νυκτὶ μὲν ὑμέων
εἰλύαται κεφαλαί τε πρόσωπα· νέρθε τε γοῦνα·

καὶ μὴν ἐν ταῖς ἐκλείψεσιν αἵματι προσφερὴς χρόα τὸ βλεπόμενον· ἐκφοινίσσεται γάρ· διατοῦτ' ἐπήνεγκεν

c) αἵματι δ' ἐῤῥέδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι·

προθεσμία δὲ τῆς ἐκλείψεως d) ἣν Ἵππαρχος ἠκρίβωσε, κατὰ τὴν ὀνομαζομένην τριακάδα καὶ νουμηνίαν· ἣν Ἀττικῶν παῖδες ἕνην τε καὶ νέαν ὀνομάζουσιν· οὐ δ' ἂν ἄλλην τις εὕροι τῆς ἐκλείψεως ἡμέραν· ὅτε οὖν Θεοκλύμενος ἱστορεῖ ταῦτα, τίς ἦν ὁ χρόνος ἔξεστι παρ' αὐτοῦ μαθεῖν Ὁμήρυ·

e) τῦ μὲν φθίνοντος μηνὸς· τοῦ δ' ἱσταμένοιο.

τοσαύτη καὶ περὶ τῶν παρακολουθούντων καὶ τῆς προθεσμίας ἡ κατὰ τὴν ἔκλειψιν ἀκρίβειαν· τί δεῖ τούτοις ἅπασι προστιθέναι· τὴν ἐπὶ τέλος τῆς μνηστηροφονίας παρεστῶσαν Ἀθηνᾶν Ὀδυσσεῖ· τουτέστι τὴν φρόνησιν· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ βιαζόμενος ἠμύνατο τοὺς

a) Od. ρ. 151. b) Od. ν. 351. c) Ibid. 354. d) Cf. Ed. Luntae Florent. 1567. e) Od. ξ. 162.

λελυπηκότας, ἄριστ' ἂν ὁ πόλεμος συνηγωνίζετο· νῦν δὲ δόλῳ καὶ τέχνῃ περιελθὼν ἵν' ἀγνοούμενος ἕλῃ, διὰ συνέσεως κατώρθωσε· διὰ δὴ πάντα καθ' ἓν. ἀθροίσαντες ἀλληγορίας πλήρη τὴν ὅλην ποίησιν εὑρίσκομεν·

Cap. 76. Ἆρ' οὖν ἐπὶ τούτοις ὁ μέγας οὐρανοῦ καὶ θεῶν ἱεροφάντης Ὅμηρος ὁ τὰς ἀβάτους καὶ κεκλεισμένας ἀνθρωπίναις ψυχαῖς ἀτραποὺς ἐπ' οὐρανὸν ἀνοίξας ἐπιτήδειός ἐστι κατακριθῆναι δυσσεβεῖν, ἵνα ταύτης τῆς ἀνοσίου καὶ μιαρᾶς ψήφου διενεχθείσης, ἀναιρεθέντων τε τῶν ποιημάτων ἄφωνος ἀμαθία τοῦ κόσμου κατασκευασθῇ καὶ μή τε νηπίων παίδων χορὸς ὠφελεῖται τὰς σοφίας παρ' Ὁμήρου πρῶτον ὡς ἀπὸ τιθήνης γάλα· μή τε ἀντίπαιδες ἢ νεανίαι καὶ τὸ παρηβηκὼς ἤδη τῷ χρόνῳ γῆρας ἀπολαύῃ τινὸς ἡδονῆς· πᾶς δ' ὁ βίος ἀναιρεθεὶς τὴν γλῶτταν ἐν κωφότητι διάγῃ; φυγαδευέτω τοίνυν ἀπὸ τῆς ἰδίας πολιτείας Πλάτων Ὅμηρον· ὡς αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν ἐφυγάδευσεν εἰς Σικελίαν· ἔδει δὲ ταύτης τῆς πολιτείας Κριτίαν ἀπωστὸν εἶναι· τύραννος γάρ· ἢ Ἀλκιβιάδην τὸν ἐν παισὶ μὲν ἀπρεπῶς θῆλυν· ἐν δὲ μειρακίοις ἄνδρα τὸν ἐν συμποσίοις Ἐλευσίνια παίζοντα· καὶ Σικελίας μὲν ἀποστάτην· Δεκελίας δὲ κτίστην· ἀλλά τοι Πλάτων μὲν Ὅμηρον ἐκβέβληκε τῆς ἰδίας πόλεως· ὁ δὲ σύμπας κόσμος Ὁμήρου μία φησὶν εἶναι πατρίς· ποίας γοῦν ἀστὸν Ὅμηρον ἀναγραφώμεθα πάτρης κεῖνον ὃν φῶτα καὶ χεῖρας ἔχουσι πόλεις: ἐξόχως δ' Ἀθῆναι αἱ Σωκράτην μὲν ἀρνησάμεναι πολίτην μέχρι φαρμάκου· μίαν δ' εὐχὴν ἔχουσι δοκεῖν Ὁμήρου πατρὶς εἶναι· πῶς γε μὴν αὐτὸς Ὅμηρος ἐμπολιτεύεσθαι τοῖς Πλάτωνος ἂν ἐκαρτέρησε νόμοις οὕτως ἐναντία καὶ μαχομένῃ στάσει διωκισμάτων αὐτῶν· ὁ μέν γε συμβουλεύει κοινοὺς γάμους καὶ τέκνα· τῷ δ' ἄμφω τὰ σωμάτια γάμοις σώφροσι καθωσίωται· διὰ μὲν γὰρ Ἑλέ-

νην ἐστρατεύκασιν Ἕλληνες· διὰ Πηνελόπην δ' Ὀδυσσεὺς πλανᾶται· καὶ θεσμοὶ μὲν δικαιότατοι παντὸς ἀνθρωπίνου βίου δι' ἀμφοῖν τῶν Ὁμήρου σωματίων ἐμπολιτεύονται· τοὺς δὲ Πλάτωνος διαλόγους ἄνω καὶ κάτω παιδικοὶ καθυβρίζουσιν ἔρωτες· οὐδαμοῦ δ' οὐχὶ τῆς ἄρσενος ἐπιθυμίας μεστός ἐστιν ἀνήρ· μούσας μὲν Ὅμηρος ἐπικαλεῖ θεὰς παρθένους ἐπὶ τοῖς λαμπροτάτοις τῶν κατορθωμάτων ὅπου τὶ καὶ γεννικόν ἐστιν ἐπίταγμα καὶ τῆς Ὁμηρικῆς θειότητος ἄξιον ἔλασσον ἢ κατὰ πόλεις διαταττομένη καὶ μεγάλων ἡρώων ἀριστείαν·

Cap. 77. Συνεχῶς οὖν καθάπερ εἰς χῶρον αὐτῷ συνήθη τὸν Ἑλικώνιον ἐφίσταται λέγων.

a) ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι·
οἵ τινες ἡγεμόνες Δαναῶν καὶ κοίρανοι ἦσαν·

ἢ πάλιν ἡνίκα τῆς Ἀγαμέμνονος ἀνδραγαθίας ἀνέρχεται· τοῖς τρισὶ θεοῖς ἥρωα σύμμορφον ὑμνῶν·

b) ἔσπετε νῦν μοι μοῦσαι
ὅς τις δὴ πρῶτος Ἀγαμέμνονος ἀντίος ἦλθεν·

ἀλλ' ὅγε θαυμαστὸς Πλάτων ἐν τῷ περικαλλεῖ Φαίδρῳ τῆς σώφρονος ὑπὲρ ἐρώτων διακρίσεως ἀρχόμενος, ἐτόλμησεν ὡς ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῷ παρθενῶνι τῆς ἁγιωτάτης θεᾶς ἄγος τι μουσῶν κατασπείσας, τὰς σώφρονας ἔργων ἀσελγῶν καλέσαι βοηθούς· c) ἄγετε δὴ μοῦσαι εἴτε δι' ᾠδῆς εἶδος λίγ εἴτε διὰ γένος τί μουσικὸν τὸ Λιγύων ταύτην ἔσχετε τὴν ἐπωνυμίαν· σύμμαχοι λαβέσθαι τοῦδε τοῦ μύθου· περὶ τίνος εἴποιμ' ἄν, ὦ θαυμασιώτατε Πλάτων· ὑπὲρ οὐρανοῦ καὶ τῆς τῶν ὅλων φύσεως, ἢ περὶ γῆς καὶ θαλάττης· ἀλλ' οὐδὲ περὶ ἡλίου καὶ σελήνης οὐδ' ὑπὲρ ἀπλανῶν τε καὶ πλανήτων κινήσεως· ἀλλά τί τῆς εὐχῆς

a) Il. β. 448. et alibi. b) Il. λ. 218. c) Plat. Phaed. 237.

πέρας ἐστὶν αἰσχύνομαι καὶ λέγειν· ἦν δὲ παῖς οὕτω καλὸς· μᾶλλον δὲ μειρακίσκος· οὗ πόλλοὶ μὲν ἦσαν ἐρασταί· εἷς δέ τις αἱμύλος· a) ὃς ἐπεπείκει αὐτὸν ἐρῶν [illegible] οὐκ ἐρᾷν· καί ποτε αὐτὸν αἰτῶν ἔλεγεν ὧδε· γυμνοῖς τοῖς ὄμμασι τὴν ἀσέλγειαν ὡς ἐπὶ τέγους ἀνέῳξεν· [illegible] εὐπρεπεῖ σχήματι τὸ τοῦ πράγματος αἰσχρὸν ὑποκλέψας

Cap. 78. Τοιγαροῦν εἰκότως ὁ μὲν Ὁμήρου λόγος ἡρώων ἐστὶ βίος· οἱ δὲ Πλάτωνος διάλογοι μειρακίων ἔρωτες· καὶ πάντα τὰ παρ' Ὁμήρου γεννικῆς ἀρετῆς γέμει· φρόνιμος Ὀδυσσεὺς· ἀνδρεῖος Αἴας· σώφρων Πηνελόπη· δίκαιος ἐν ἅπασι Νέστωρ· εὐσεβὴς εἰς πατέρα Τηλέμαχος· ἐν φιλίαις πιστότατος Ἀχιλλεὺς· ὧν παρὰ Πλάτωνι τῷ φιλοσόφῳ πλὴν εἰμὴ νὴ Δία τιμὴν

ὠφελήσομεν εἶναι τὰ σεμνὰ τῶν ἰδεῶν τερεττίσματα καὶ παρ' Ἀρισ-τοτέλει τῷ μαθητῇ γελώμενα διὰ ταῦτ' ἀξίας οἶμαι τῶν καθ' Ὁμήρου λόγων δίκας ὑπέσχεν ἀκόλαστον ἔχων γλῶσσαν αἰσχίστην νόσον ὡς Τάνταλος· ὡς Καπανεύς· ὡς οἱ διὰ γλωσσαλγίαν μυρίαις κεχειμασμένοις συμφοραῖς· πολλάκις ἐπὶ τὰς τυραννικὰς ἐφθείρετο θύρας ἐν ἐλευθέρῳ δὲ σώματι δουλικὴν τύχην ἠνέσχετο καὶ μέχρι πράσεως· οὐδεὶς γὰρ ἀγνοεῖ τὸν Σπαρτιάτην Πόλλιν ᾧ οὐδ' ὡς Λιβυκοῦ χάρις ἐλέου σέσωσται· καὶ μνῶν εἴκοσι καθάπερ ἀνδράποδον εὐτελὲς ἐτιμήθη. καὶ ταῦτα τῶν εἰς Ὅμηρον ἀσεβημάτων ὀφειλουμένων τιμωρίαν τῆς ἀχαλίνου καὶ ἀπυλώτου γλώττης·

Cap. 79. Πρὸς μὲν οὖν Πλάτωνα καὶ πλείω λέγειν δυνάμενος, ἐῶ τοὔνομα τῆς Σωκρατικῆς σοφίας αἰδούμενος· ὁ δὲ Φαίαξ φιλόσοφος Ἐπίκουρος· ὁ τῆς ἡδονῆς ἐν τοῖς ἰδίοις κήποις θωργὸς· ὁ πᾶσαν ποιητικὴν ἄστροις σημα-

a) Plat. Phaed. 237.

νάμενος, οὐκ ἐξαιρέτως μόνον Ὅμηρον· ἆρ' οὐχὶ καὶ ταῦθ' ἃ μόνα τῷ βίῳ παρέδωκεν αἰσχρῶς ἀγνοήσας παρ' Ὁμήρου κέκλοφεν; ἃ γὰρ Ὀδυσσεὺς ὑποκρίσει παρ' Ἀλκίνῳ μὴ φρονῶν ἐψεύσατο, ταῦθ' ὡς ἀληθεύων ἀπεφήνατο τέλη βίου·

a) ἀλλ' ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα· δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται ἀοιδοῦ,

b) τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται· λέγει δ' Ὀδυσσεὺς οὐχ ὁ παρὰ Τρωσὶν ἀριστεύων· οὐκ ὁ Θρᾴκην κατασκάπτων· οὐδ' ὁ παρὰ τοὺς Λωτοφάγους ἡδονὰς παραπλέων· οὐδ' ὁ τοῦ μεγίστου Κύκλωπος ἔτι μείζων· ὃς ἐπέζευσε τὴν ἅπασαν γῆν· ὃς ἔπλευσε τὴν ὠκεάνιον θάλατταν· ὃς ἔτι ζῶν εἶδεν ᾅδην· οὐχ οὗτος Ὀδυσσεύς ἐστιν ὁ ταῦτα λέγων· ἀλλὰ τὸ βραχὺ τῆς Ποσειδῶνος ὀργῆς λείψανον· ὃν οἱ βαρεῖς χειμῶνες ἐπὶ τὸν Φαιάκων ἔλεον ἐξεκύμηναν· ἃ δὴ παρὰ τοῖς ὑποδεξαμένοις ἐνομίζετο τίμια, τούτοις ἐξ ἀνάγκης συγκαταινεῖ.

a) Od. ι. 6. seq. b) Ibid. 11.

FINIS PRIMAE PARTIS.

IMPRIMATUR

Fr. Dominicus Buttaoni Ord. Praed. S. P. A. Magister.

IMPRIMATUR

Joseph Canali Patriarch. Constantinop. Vicesgerens.

E TYPOGRAPHIA
C. A. BERTINELLI

